

శ్రీమతేరామానుజాయనమః

శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితః,-

వేదార్థసర్గిహః,

శ్రీమచ్చుిత్రకాశికాచార్యవిరచిత -

తాత్పర్యదీపికాఖ్య వ్యాఖ్యోపేతః,

శ్రీమద్విః

శ్రీయదుగిరి - జీయర్ సన్నిధి-తిరుమలాచార్యైః

అరశాణిపాలై - కన్దాడై - విజయరాఘవాచార్యశ్చ,

యథామాతృకంపరిష్కృతః,-

ముద్రత్ పదిష్వకాపి - ౧౦౦

శ్రీతైరవిణీ తీరస్థ శ్రీపార్థసారథిస్వామి సన్నిహౌ

శ్రీమచ్చున్నపురి

శ్రీసరస్వతీ భద్రార సభితైర్ముద్రాపితః

విజయతేతరామ

శ్రీకృష్ణపరాఙ్ముఖశయతివర వరవరాదిక్రమాగత

గురుపరమ్పరాద్దేవు- ౪౯౪౪-తమ-

స్వభానునామ సంవత్సరే

ఆశ్వయుజశుద్ధ-౯-సౌ

రిజ్జన్ - కాపిలైట్

శ్రీకోశజ్యోతి సాదితస్వామికళ తిరునామజ్యోతి

ము త్త లి య త్తి క వి వ ర ణ మ్.

గ్రంథలిపి - తాళపత్రమ్.

- ౧ సవ్యాఖ్యానమ్ తిరువల్లికేణి శ్రీసరస్వతీభణ్డార శ్రీకోశమ్
- ౨ సవ్యా. శ్రీ-ఉ, రాజమన్నార్ సన్నిధితావిడమ్ సామియాచార్యర్ శ్రీకో
- ౩ సవ్యా. శ్రీ-ఉ, రామానుజపురమ్ వియనైయక్టార్ శ్రీకో
- ౪ సవ్యా. శ్రీ-ఉ, శ్రీమత్పరమహమ్ సేత్యాది కార్పణ్ణాడుజీయర్
స్వామిశ్రీకో
- ౫ సవ్యా. శ్రీ-ఉ, తిరునిష్ఠవూర్ తిరువాళ్ళివియక్టార్ శ్రీకో
- ౬ సవ్యా. తిరువల్లికేణి శ్రీసరస్వతీభణ్డారశ్రీకో
- ౭ సవ్యా. శ్రీ-ఉ, తిరువారాయణపురమ్ నాలామ్ స్వామ్యమ్ నరసింహ
చార్యర్ శ్రీకో
- ౮ వ్యా. తిరునారాయణపురమ్ శ్రీసరస్వతీభణ్డారశ్రీకో

నాగరలిపి - కాకితమ్.

- ౯ వ్యా. శ్రీ ఉ, కున్నపాకమ్ శ్రీనివాసాచార్యర్ శ్రీకో
తెలుఙ్గులిపి-తాళపత్రమ్.
- ౧౦ మూలమ్. శ్రీ-ఉ, మిళకాత్వార్ నరసింహాచార్యర్ శ్రీకో
- ౧౧ మూ. తిరునారాయణపురమ్ శ్రీసరస్వతీభణ్డారశ్రీకో
- ౧౨ మూ. శ్రీ-ఉ, రాజమన్నార్ సన్నిధిఅష్టగోత్రమ్ రాఘవాచార్యర్ శ్రీకో
తెలుఙ్గులిపి-కాకితమ్.
- ౧౩ మో. శ్రీ-ఉ, తిరునారాయణపురమ్ అక్టార్ కు-సిభాష్యకారర్ శ్రీకో
నాగరలిపి - కాకితమ్.
- ౧౪ మూ. శ్రీ-ఉ, కున్నపాకమ్ శ్రీనివాసాచార్యర్ శ్రీకో
తెలుఙ్గులిపి - తాళపత్రమ్.
- ౧౫ మూ. “మద్రాస్ గవర్ మెంటు ఓరియెంటల్ లైబ్రరీ” ఎన్నుమ్కో
శాగరత్తిక-౪౦౫-వతు-నమ్మరుళ్ళశ్రీకో
- ౧౬ వ్యా. మేల్ పడికో శాగరత్తిక - ౪౦౪-వతు-నమ్మరుళ్ళశ్రీకో

చేదార్థసర్గమా శుద్ధాశుద్ధనూచికా.

పుట సంఖ్య.	పద్య సంఖ్య.	ఆశుద్ధమా	శుద్ధమా
3	౧	చేతనాచేతన	చేతనాచేతన
„	30	ఓ-౨-౨౧	ఓ-3-౨౧
౫	౨౦	తర్కానుగహిత	తర్కానుగహిత
౬	౫	మాచరితమ్	మాచరితమ్
„	3౧	౨॥భార-	౨॥భార-ఆ-౧-౨౭.
౭	౧౪	ద్వయగతత్వమ్	ద్వయగతత్వమ్
„	౧౭	ఆభిప్రాయః	ఆభిప్రాయః
„	౨౬	చరణ	చరణ
౮	౨౮	దాత్మక	దాత్మక
౧౧	౨౨	ప్రణమామాహ	ప్రమాణమాహ
౧౨	3౧	॥వి-పు ౨-౧3-౯౪. 3॥	౧॥ వి-పు-ఓ-౭-౨౪. ౨॥ వి-పు-౨-౧3
		౧॥వి-పు ఓ-౭-౨౨,౨౪.	౯౮. 3॥వి-పు-ఓ-౭-౨౨.
౧3	౨౪	ఇత్యర్థః	ఇత్యర్థః
౧౪	౧	చేదాశ్రవణద్వయః	చేదాశ్రవణద్వయః
౧౬	౨౨	౨౭౦	౨౮౦
౧౮	౧౫	ఆశ్రితకార్య	ఆశ్రితకార్య
౨౦	౧3	ప్రతిష్ఠం	ప్రతిష్ఠం
౨౧	౧౧	త్యమనీ	త్యమనీ
„	౧౫	విశిష్టవాచీ	విశిష్టవాచీ
౨౨	౧3	ఆనందాకా	ఆనందాకా
౨౪	౨	ఏకాకారతాం	ఏకాకారతాం
33	౧౫	ఉపాదనత్వ	ఉపాదానత్వ
„	౨౯	వాచార్యణం	వాచారమ్యణం
౪౦	౨౯	౧॥ ౨॥	౧॥ వి-ధ-౧౦౦. ౨॥
౪౨	౨౮	సంక్షా	సంక్షా
౫3	౨౬	నిర్భాంశ	నిర్భాంశ
౫౭	౨౨	వాక్యాన్యపి	వాక్యాన్యపి
౫౮	౧౫	ఇత్యాది	ఇత్యాది
౬౪	3౨	శబ్ద	శబ్ద
౬౭	3౧	చిత్రైవ	చిత్రైవ
౭౧	౨౬	౧॥ “అజ్ఞశ్రుత్రేకరిశతమ్” [= సనత్త. సూచ్యాం, తరిణీ సహస్రమ్.]	౧॥ శ్రీభూ.శ్రుత-పు-౫౫-ప-3౨. “అజ్ఞ శ్రుగ్రింయథాత్మానం నాత్మనాస్సప్రమ ర్శతి - స్వాంతేనజ్ఞానమప్యేవనాత్మానం జ్ఞాతుమన్యతి.”
౭౨	౧3	నిర్విశేషాది	నిర్విశేషాది
౭౭	౧	సమర్థ	సమర్థ

పుట సంఖ్య.	పాద సంఖ్య.	అశుద్ధం	శుద్ధం
౭౮	౮	అస్యథా	అస్యథా
౭౯	౨౪	౩౧౬) } ౩౧౯) }	(౩౧౬) } (౩౨౦) }
"	౨౫	హతవః	హేతవః
"	౩౦	౧౧౮౨.	(౩౧౬) } ౧౧౮౨. (౩౨౦) }
౮౦	౬	ప్రథక్	ప్రథక్
"	౨౬	ప] } [] }	౩౧౬ } [ప] } ౩౧౭ } [] }
౮౩	౨౪	ద్రవ్య	ద్రవ్య
"	౨౫	దృశ్య	ద్రవ్య
౮౫	౧౦	విశేషః	విశేష
౯౦	౨౫	మనతస్సజ్ఞాయేత	మనతస్సజ్ఞాయేత
౯౪	౧౮	బుద్ధితా	బుద్ధితా
౯౯	౨౬	౧ ౨	౧ భార - ఆర- ౨
౧౦౧	౨౭	౧ బృ-ఉ-౬-౪-౨౨.౨	౧ బృ-ఉ-౭-౬.౨ బృ-ఉ-౬ - ౪-౨౨.
౧౦౪	౨౮	౩ ౪	౧౨. ౩ మాడ్మూ - ఉ - ౨ - ౩. ౪
౧౦౫	౧౬	వ్యవస్థా	వ్యవస్థా
౧౦౬	౪	తుల్యత్వమేవ	తుల్యత్వమేవ
౧౦౯	౨౧	శుద్ధమహా	శుద్ధమహా
"	౨౬	౩ ౪	౩ వి-పు-గి-౧-గి౦. ౪ వి-పు-౬-గి-౭౨.
౧౧౦	౧౪	చేనేతర	చేతనేతర
"	౧౮	ఏవంవిధస్య	ఏవంవిధస్య
"	౨౫	' ౧	' ౨
"	౨౬	౧ ౨	౧ ఛా-ఉ-౭-౨౬. ౨
౧౧౧	౧౬	విరోధే	విరోధే
౧౧౨	౭	అవిచ్ఛిన్న	అవిచ్ఛిన్న
౧౧౩	౨౬	౧	౧ గి-ఉ-౧౦-౩.
౧౧౫	౧౪	“మనునాపిప్రశా	మనునాపి “ప్రశా
"	౧౬	“యాజ్ఞవల్క్యేనాపిక్షేత్రజ్ఞ	యాజ్ఞవల్క్యేనాపి “క్షేత్రజ్ఞ
౧౧౬	౨	“అవస్తంబేనాపిపూః	అవస్తంబేనాపి “పూః
"	"	సర్వగుహ	సర్వగుహ
౧౧౭	౨౩	స్ఫురతి	స్ఫురతి
౧౧౯	౧౪	ఆవృతః”	ఆవృతః” ౨
౧౨౮	౯	అనిర్వచనీయ	అనిర్వచనీయ
౧౩౮	౩౫	వృత్తేర్విరు	వృత్తేర్విరు
౧౪౦	౨	ప్రత్యాక్ష	ప్రత్యాక్ష
౧౪౫	౧౫	కదాచిత్కార్య	కదాచిత్కార్య
౧౪౭	౨౩	వాచి	వాచి

పుట సంఖ్య.	పక్షి- సంఖ్య.	అశుద్ధమ్	శుద్ధమ్
౧౫౦	౧౦	శ్రుతేః	శ్రుతేః
„	౨౩	జీవభేదః	జీవభేదః
౧౬౦	౨౭	పరిహృతః	పరిహృతః
౧౬౧	౨౯	బృ - ఉ	౧ బృ - ఉ
౧౬౫	౨౧	కాష్ఠస్య	౩౧౧౪. కాష్ఠస్య
„	౨౩	వివమ్	౩౧౧౫. వివమ్
౧౬౬	౧౧	౩౧౧౪	౩౧౧౬
౧౬౮	౧౨	నాథికరణ్య	నాథికరణ్య
౧౭౧	౨౪	ప్రకారత్వం	ప్రకారత్వం
౧౭౩	౨౮	లోక	(లోక
౧౭౫	౧౦	నాథికర	నాథికర
౧౮౦	౧౧	ముక్తమ్	ముక్తమ్
౧౮౧	౧౯	అచిద్రూపేణ	అచిద్రూపేణ
౧౮౫	౧౭	సంబద్ధి	సంబద్ధి
౧౮౬	౩౦	శరీర	శరీరి
౧౮౮	౨౭	౧ ౨	౧ వి-పు-౧-౧౪-౨౩. ౨
౧౮౯	౫	సూక్ష్మతరః	సూక్ష్మతరః
౧౯౧	౮	పితౄన్	పితౄన్
౧౯౩	౯	ధార్మమభేదా	ధార్మమభేదా
౧౯౮	౨౬	స్వప్తయతుం	స్వప్తయతుం
౨౦౬	౨౯	ప్రైవహి	ప్రైవహి
౨౦౯	౧౪	నిరతిశయ	నిరతిశయ
౨౧౩	౧౦	అక్షీరాత్	అక్షీకారాత్
„	౨౨	మలత్ప్రసాద	మలప్రత్యసాద
౨౧౫	౯	మాత్మానా	మాత్మానా
౨౧౭	౪	య్యతే	య్యతే
„	౨౮	౨ ౩	౨ శ్వ-ఉ-౨-౧. ౩
౨౧౮	౮	త్రివిధ	త్రివిధ
౨౧౯	౨౫	ప్రజన్తి	ప్రజన్తి
„	౨౯	౨	౨ భా-ఉ-౮-౧-౫,
౨౨౧	౪	శ్రూయతే	శ్రూయతే
౨౨౨	౧౧	ఇద్యాది	ఇత్యాది
„	౧౩	ప్రవృత్తి	ప్రవృత్తి
„	౨౯	„	„
„	౩౦	„	„
„	౩౧	„	„
౨౨౫	౨౯	౬ బ్ర-ట-౫-౫.	౬ బృ-ఉ-౫-౫.
౨౩౨	౧౪	అక్షరమప	అక్షరమప
౨౪౪	౧౫	గతశ్శివః	గతశ్శివః

పుట సంఖ్య	పేజీ సంఖ్య	అశుద్ధం	శుద్ధం
౨౫౦	౩	జగ్రభవత్	జగ్రభత్
౨౬౨	౧౮	పురుష	పురుష
"	౨౭	౬॥	౬॥వి-పు-౨-౧౬-౨౩
౨౬౬	౨౬	అధిహితః	అధిహితః
౨౭౦	౮	సుస్పృష్టం	సుస్పృష్టం
౨౭౫	౯	పరిహారః	పరిహారః
౨౭౯	౨౫	౧॥	౧॥ వి-పు-౬-౭-౭౧.
౨౮౩	౨౬	అపితు	అపితు
౨౯౦	౧౪	పదతి	పదతి
౨౯౧	౧౬	“యతః,-	(“యతః”, -
౨౯౩	౨౫	సద్గుల్ప	సద్గుల్ప
౨౯౭	౧౪	నివృత్తిః	నివృత్తిః
౩౦౧	౨౬	మూ-ఇతి-	మూ-౧-ఇతి-
౩౦౩	౩	యః	యః
"	౯	యతే	యతే
"	౧౯	ప్రతితేః	ప్రతితేః
౩౧౮	౩	బోధనాయ	బోధనాయ
"	౨౦	దయస్సంబద్ధి	దయోసంబద్ధి
౩౩౨	౧౮	శక్ష్ణా	శక్ష్ణా
"	౨౨	శక్ష్ణా	శక్ష్ణా
౩౩౪	౨౦	వాక్యా	వాక్యా
౩౩౫	౨౪	నాస్తితికదా	నాస్తితికదా
౩౪౧	౬	ఇతిపూర్వ	ఇతి. ౫౧ ౫౧. పూర్వ
౩౪౪	౧౫	ఫల	ఫల
౩౪౫	౧౫	[రకః	[15]
౩౫౦	౯	సంబద్ధ	సంబద్ధ
౩౬౨	౧౮	దామి	దామి
౩౬౬	౧౪	స్మారిత్	స్మారితత్
౩౭౧	౫	అద్వితీయత్	అద్వితీయత్
౩౭౨	౭	తృగుణ	తృగుణ
౩౭౩	౨౧	స్థిరాః	అస్థిరాః
౩౭౪	౮	ధ్రువః	ధ్రువః
౩౭౬	౧౭	తైత్తిరీయ	తైత్తిరీయ
౩౮౪	౭	నామీశః	నామీశః
౪౦౨	౧౧	సుఖత్వ	సుఖత్వ
౪౦౩	౫	సౌఖ్య	సౌఖ్య
౪౦౮	౮	రుఖాత్	రుఖాత్
"	౧౩	శేషిభావా	శేషిభావా
౪౦౯	౨	ర్వాభ్యా	ర్వాభ్యా

వేదార్థసర్గిహవిషయసూచికా.

పత్ర పక్షి
సంఖ్య సంఖ్య.

విషయ.

-
౧	౧౩	దేవతానమస్కారాత్మకమర్చనశ్లోక ప్రతిపాద్యాగ్ధసర్గిహః.
౧	౧౬	ఉపేయసూచనమ్
,,	౧౭	ఉపాయసూచనమ్
౨	౧౪	యాదవప్రకాశమతనిరాసః
,,	౧౬	శాబ్దరమతనిరాసః
,,	౧౯	భాస్కరమతనిరాసః
,,	౨౩	బ్రహ్మణఃవీలావిభూతివిశిష్టత్వోపపాదనమ్
,,	౨౪	నిత్యవిభూతివిశిష్టత్వోపపాదనమ్
,,	,,	పేయప్రత్యనికత్వోపపాదనమ్
,,	౨౯	కల్యాణగుణాకరత్వోపపాదనమ్
౩	౨౨	శేషిత్వస్యత్రస్త్రామిషర్వస్తతాస్ఫురణమ్
,,	౨౫	ఉపాయసూచనమ్
౪	౫	గురూపాసనాత్మకద్వితీయమర్చనశ్లోకప్రతిపాద్యాగ్ధసంగ్రహః
,,	౧౪	శాబ్దరమతోపన్యాససంగ్రహః
,,	౧౫	భాస్కరమతోపన్యాససంగ్రహః
,,	౨౪	యాదవమతోపన్యాససంగ్రహః
౫	౧౫	శాబ్దరాదిమతనిరాససంక్షేపః
౬	౬	దేవతాగురువిషయమర్చనాచరణప్రమాణమ్
,,	౯	ప్రథమశ్లోకాగ్ధస్య శ్రుతినికరసమధికతత్వమ్
౭	౧౧	ప్రథమశ్లోకోక్తేపాయవివరణమ్
౮	౫	ధ్యానాదేః ప్రీతిపూర్వకరణీయతా
౮	౨౬	ఉపేయస్వరూపనిరూపణమ్
౯	౪	పరోక్తోపేయ నివర్త్యైపాయానానిరాసః
౧౦	౧౭	వేదాస్త్రవాక్యానాం ఉపాసనరూపకార్యప్రధానత్వశాబ్దానిరాసః
౧౧	౧౬	ఉపాసనావిషయవాక్యోపపాదనమ్
౧౧	౨౦	ఘటకశ్రుత్యుపపాదనమ్
౧౧	౨౫	జీవస్వరూపనిరూపణమ్
౧౨	౧౬	ఆత్మసాక్షానానద్వస్వరూపతా
౧౨	౨౭	జీవాత్మసాక్షానానద్వస్వరూపతా

పత్ర పక్షి
సంఖ్య సంఖ్య.

విషయః.

- ౧౪ ౧౫ అక్షర్యామి స్వరూపాపహదనమ్
౧౫ ౧౧ భేదాభేదశ్చుతోఽ రవిరుద్ధతోఽపహదనమ్
౧౬ ౨౩ శాఙ్కరమతోఽపన్యాసవివరణమ్
౧౭ ౧౩ బ్రహ్మణోనిర్విశేష జ్ఞానమాత్రత్వమ్
,, ౨౫ బ్రహ్మణోనిత్యము క్తతా
,, ౨౯ బ్రహ్మణోఅవిద్యాతిరోహితత్వమ్
౧౮ ౯ బ్రహ్మతిరిక్తకృత్స్నిజగతో మిథ్యాత్వమ్
,, ౧౫ బద్ధముక్తవ్యవస్థాభావాన్ముక్తానామ్మిథ్యాత్వమ్
,, ౧౭ ఏకశరీరస్యజీవవత్త్వా దస్యేషాన్నిర్జీవతా
,, ౨౫ ఏకశరీరస్యజీవవత్త్వాచ్చరీరజీవయోర్జీవజ్ఞానవత్వనిశ్చయాశక్యతా
,, ౨౮ ఏకశరీరవత్త్వాదాచార్యాదీనామ్మిథ్యాత్వమ్
౧౯ ౧౦ ప్రమాతృప్రమేయ ప్రమాణజ్ఞానానామ్మిథ్యాత్వమ్
,, ౧౫ శాఙ్కరమతోఽపన్యాసవివరణమ్
,, ౨౧ కల్యాణగుణాకరస్యబ్రహ్మణో దేవాద్యపాధినాబద్ధః
,, ౨౮ బ్రహ్మణఃఅచిద్రూపపరిణామాస్పదతా
౨౦ ౯ యాదవప్రకాశమతోఽపన్యాసవివరణమ్
,, ౧౧ బ్రహ్మజీవాచితాంభేదస్యస్వాభావికత్వమ్
,, ౧౮ బ్రహ్మణోగుణాకరత్వమ్
,, ౨౨ జీవాచిద్రూపాభాస్పదత్వమ్
,, ౨౩ పరపక్షప్రతిక్షేపసంక్షేపః
౨౧ ౧౧ బ్రహ్మణోనిర్విశేషపరత్వేతద్భిన్నావగతగుణబాధః
౨౨ ౨౪ శాఙ్కరీయనిర్విశేషత్వస్థాపనపరతా
,, ౨౬ సద్విద్యాఽయాఃనిర్విశేషస్థాపనపరతా.
,, ౨౯ ప్రతిజ్ఞావాక్యేకారణసత్త్వత్వస్యాఽర్థతా
౨౩ ౧౩ దార్ఘ్యైకవాక్యేకారణసత్త్వత్వకణోక్తిః
,, ౧౪ దార్ఘ్యైకవాక్యేపినిర్విశేషపరతా
,, ౧౮ శోధకవాక్యానామపినిర్విశేషపరత్వమ్
,, ౨౧ శోధకాంతరవాక్యానామపి నిర్విశేషపరత్వే సామానాధికరణ్య
లక్షణాహారిః
౨౪ ౧౩ నిర్విశేషపరత్వేపదవర్ణాయతాశఙ్కానిరాసః
,, ౧౭ సద్విద్యాఽయాఃజగత్త్విథ్యాత్వపరతాదూషణమ్
,, ౧౮ జగద్బ్రహ్మణోరనన్యత్వాత్ సర్వస్యసత్యతా
,, ౨౫ జ్ఞానేకత్వే సర్వశబ్దస్యఅభావవాచిత్యాభావాత్ ఏకమహనిః

పత్ర పక్షి
సఖ్య సఖ్య విషయః.

- అ ౧౨ జ్ఞానద్విత్యే అన్యతరస్య సత్త్వి మిథ్యాత్వ తావికల్పనా
- అ ౧౩ బ్రహ్మణ సత్త్వ త్వే బ్రహ్మత్వ క సర్వజ్ఞాన సిద్ధిః
- అ ౧౪ ఉపక్రమ వాక్య స్య మహా వాక్యా నేక్షయా దౌర్బల్య నిరాసః
- అ ౨౦ ప్రభో నీత్యాది శబ్దార్థ విచారః
- అ ౨౧ ఆదేశ శబ్దార్థ విచారః
- అ ౨౨ ఆదేశ శబ్ద స్య ప్రశాసనార్థ పరతా
- అ ౨౩ ఆదేశ శబ్ద స్య ఉపదేశార్థ పరతా
- అ ౨౪ ఆదేశ శబ్ద స్య ఉపదేశార్థ పర త్వే ప్రత్యక్షాస్థాన సతా
- అ ౨౫ ఆదేశ శబ్ద స్య ప్రశాసనార్థ పర త్వే ప్రత్యయార్థాస్థాన సత్త్వ
- అ ౨౬ ప్రశాసనార్థ పర త్వే శబ్దార్థ యోగ్యాస్థాన సత్త్వ
- అ ౨౭ ప్రశాసిత త్వే ప్రతి ప్రమాణ ప్రదర్శనమ్
- అ ౩౦ అధ్యాపక రయోజనాయః హేతు త్రయోపపాదనమ్.
- అ ౩౧ జగత్కారణ త్యాఖి ప్రాయస్క ప్రయోజనమ్
- అ ౩౨ కారణ త్యాఖి స్య ద్రవ్యాదైర్ త్యాఖి కారణ త్యాఖి సంభవ శబ్దాపరిహరః
- అ ౩౩ కారణ త్యాఖి స్థాన సత్త్వ త్వమ్
- అ ౩౪ శిశ్రూషే ద్యభావే పి పుత్రిన్య బ్రహ్మత్వ పదేశ హేతు తా
- అ ౩౫ కథన్ముఖ గవత్య స్య బోధ్య రూప తా
- అ ౩౬ కారణ జ్ఞానేన కార్య జ్ఞాన స్య లోక సిద్ధ ప్రకార తా
- అ ౩౭ గుణ తోపాన నై ప్రతిపాదనమ్
- అ ౩౮ ఉపాదాన త్వ ప్రయత్న వికారాది విషయ ప్రదర్శనమ్
- అ ౩౯ నిమిత్త త్వ ప్రయత్న బోధనాపరిహరః
- అ ౪౦ కార్య కారణ యోగ సన్య త్వే దృష్టాంత ప్రదర్శనమ్
- అ ౪౧ ఉత్తర ఖడ్గ స్య దృష్టాంత వాక్యోపపాదనమ్
- అ ౪౨ కారణ కార్య జ్ఞాన యోగైర్కోపపాదనమ్
- అ ౪౩ పూర్వ ఖడ్గ స్య బ్రహ్మత్వ పాదాన త్వ పరతా
- అ ౪౪ అద్వితీయ పద స్య నిమిత్తాంతర శబ్దా వ్యావర్తక తా
- అ ౪౫ ఉపాదాన సైవ నిమిత్త త్వే ఉపక్రమ సాక్షాత్కరణమ్
- అ ౪౬ సదేవ తివాక్య స్థాని ఉపాదాన నిమిత్త త్వ పరతా
- అ ౪౭ వ్యప్తి సృష్టి వాక్య స్థాన రూప వ్యాకరణ యోగ్యైర్ముచ్యతే తా
- అ ౪౮ అనేనేత్యాది శ్రుతే సద్వార్తక తా
- అ ౪౯ అనేనేత్యాది శ్రుతే సంక్షేప యోజనా
- అ ౫౦ బ్రహ్మత్వ క జీవానుప్రవిష్ట సైవ దేవాది నామ భాత్వమ్

పత్ర పక్షి
సఖ్య. సఖ్య. విషయః.

- ౧౨ శరీరశరీరభావాద్భ్రష్టత్వకతా
- ౪౩ ౧౩ సర్వేషాంబ్రహ్మత్వకత్వేపరమాత్మనిసద్వారకత్వాన్వయోపపత్తిః
- ౪౪ ౧౩ తృప్తత్కరణాపేక్షయానామరూపవ్యాకృతేః పూర్వభావితా
- ౫౧ ౨౬ సమ్మాలేతివాక్యాత్ సతః ఉపాదానతాదిధర్మప్రతిపాదనమ్
- ౪౬ ౨౨ ఐతదాత్మ్యమితివాక్యేన ఉద్దేశోపాదేయవిభాగచోద్యపరిహారః
- ౪౭ ౬ త్వంశబ్దస్యజీవమాత్రపరత్వేతచ్ఛబ్దస్యస్వరూపైక్యతాచోదనా
- ౫౨ ౯ ఐతదాత్మ్యమితిసర్వస్యబ్రహ్మత్వకత్వాత్త్వమిత్యసౌపేదిబ్రహ్మత్వకతా
- ౫౩ ౧౪ ఆత్మశబ్దస్యస్వరూపైక్యపరత్వపుష్కలాసః
- ౫౪ ౨౭ బ్రహ్మత్వతాజగచ్ఛరీరత్వయోః శ్రుతివాక్యమ్
- ౫౫ ౨౨ బ్రహ్మత్వతాజగచ్ఛరీరత్వయోః కణ్ఠోక్త్యన్వితశ్రుతివాక్యమ్
- ౫౬ ౨౪ ఏతత్ప్రకరణజీవస్యబ్రహ్మత్వకత్వోపపాదనమ్
- ౫౭ ౧౫ సామానాధికరణ్యేన ఉపసంహరస్యప్రయోజనతా
- ౫౮ ౨౧ తత్త్వంశబ్దయోః పరమాత్మపర్యంతత్వే హేతుత్వోపపాదనమ్
- ౫౯ ౨౫ సిద్ధాంతిపక్షే సామానాధికరణ్యసాధ్యత్వమ్
- ౬౦ ౨౪ సామానాధికరణ్యేన ప్రవృత్తిభేదస్య సిద్ధత్వమ్
- ౬౧ ౧౪ పూర్వపక్షే సామానాధికరణ్యుత్పత్తివాదానిః
- ౬౨ ౧౫ సర్వయోః పదార్థశబ్దయోః బ్రహ్మపర్యంతత్వే ప్రతీతిపుష్కలత్వోద్భవ
యంతతానిరాసః
- ౬౩ ౧౦ పదార్థసత్తాయామపి సామగ్రినైకత్వాద్ధర్మభావః
- ౬౪ ౧౬ పదానాంబ్రహ్మపర్యంతత్వబోధనాశక్యతాశంకా
- ౬౫ ౨ సర్వశబ్దానామచిజ్జీవవిశిష్టపరమాత్మవాచకత్వే శంకాపరిహారః
- ౬౬ ౧౪ తత్తత్పదార్థశబ్దయోః బ్రహ్మపర్యంతత్వగ్రహణపుష్కలత్వోద్భవః బ్రహ్మ
స్వరూపాపేక్షతా
- ౬౭ ౨౨ తాకికతత్తద్వస్తుమాత్రపరత్వేన పుష్కలత్వన్నశబ్దానాం పరమాత్మపరతా
- ౬౮ ౧౪ వైదికశబ్దానాం పరమాత్మపరతా
- ౬౯ ౨౩ వైదికశబ్దానాం పరమాత్మపరత్వే స్పృశిప్రమాణమ్
- ౭౦ ౧౧ వైదికశబ్దానాం పరమాత్మపరత్వే శ్రుతిప్రమాణమ్
- ౭౧ ౬ జగతః సత్యత్వోపపాదనాన్తహావ్యాకృత్యసర్వసతా
- ౭౨ ౧౧ తత్త్వమితివాక్యస్య జగత్సత్యత్వపరతా
- ౭౩ ౧౯ మృత్పిష్టాదిదృష్టాంతప్రయోగానిపరిణామపక్షానుగుణతా
- ౭౪ ౨౧ దార్పణాంతికవాక్యానాం పరిణామపక్షానుగుణతా
- ౭౫ ౪ సూత్రస్య పరిణామపక్షానుగుణతా
- ౭౬ ౧౨ ఉపబృంహణవచనానాం పరిణామపక్షానుగుణతా

పత్ర పక్షి
సజ్ఞా సజ్ఞా

విషయః

- ,, ౧౩ బ్రహ్మణఃనిర్దోషత్వాదిశ్రుతిబాధాత్పద్వారకతా
- ,, ౧౪ ఉపబృంహణవచనాత్ బ్రహ్మణస్పద్వారకతా
- ,, ౨౧ సద్వారకోపాదానత్వస్యబ్రహ్మణిముఖ్యతా
- ౫౯ ౨ సద్వారకోపాదానత్వస్యముఖ్యతాయాంమీమాంసకాభిమతత్వమ్
- ,, ౧౯ సద్విద్యాయాంపద్విధతాత్పర్యలిక్తస్యవిశిష్టాదైవతవిషయానుగుణతా
- ౬౦ ౪ సదుపక్రమవాక్యస్యసవిశేషవిషయత్వమ్
- ,, ౭ తత్త్వమిత్యవసంహారవాక్యస్యవిశిష్టాదైవతవిషయతా
- ,, ౧౦ తత్త్వమితిపునఃపునరావృత్తత్వాదభ్యాసః
- ,, ౧౨ చిదచిదాత్మకప్రపంచస్య బ్రహ్మవిశేషణత్వేప్రమాణాంతరాగోచరత్వాదభూర్యతా
- ,, ౧౫ సద్విద్యాగర్భజ్ఞానవతః మోక్షోపదేశాత్ఫలతా
- ,, ౧౭ సద్విద్యావిషయస్యపితాపుత్రసంవాదరూపత్వాదగర్భవాదతా
- ,, ౧౯ అస్యార్థస్యమృతాగ్రర్యర్థప్రాంతోపన్యాసాదుపపన్నతా
- ,, ౨౩ శోధకవాక్యానాంసవిశేషవిషయత్వమ్
- ౬౧ ౧౧ విశేషవిధానేసతిసామాన్యనిషేధస్య విశేషాతిరిక్తనిషేధవిషయతా
- ,, ౧౯ ఆర్థఃకేదనిషేధపరిహారః
- ,, ౨౦ సామానాధికరణ్యస్యవస్తుమాత్రైక్యపరతా
- ౬౩ ౮ అన్వయరూపార్థాభిధాయిశాన్త్యాదిశబ్దస్యవ్యతిరేకముఖేనాగ్ధకల్పనాయా
అయుక్తతా
- ,, ౧౫ శాన్త్యాదేఃస్వరూపాతిరేకీవాప్యత్వైభ్యవగమాన్ననిర్విశేషతా
- ,, ౨౩ జ్ఞానమాత్రతాప్రతిపాదనేబ్రహ్మణోనిర్విశేషతాశబ్దా
- ౬౪ ౩ స్వరూపనిరూపకధర్మశబ్దానాంధర్మముఖేనస్వరూపప్రతిపాదకతా
- ,, ౧౬ జ్ఞానస్యధర్మనిర్వరనిష్ఠతాశబ్దా
- ,, ౨౦ జ్ఞానస్వరూపత్వేప్రమాణమ్
- ,, ౨౧ జ్ఞానత్వశ్రుతేఃజ్ఞాతృత్వస్వరూపానుగుణ్యేనసేయతా
- ౬౫ ౯ జ్ఞాతృత్వాదేఃస్వాభావికతా
- ,, ౧౬ జ్ఞానస్యజ్ఞానాద్యాశ్రయత్వేవాప్త్యవిరుద్ధతా
- ౬౬ ౧౯ సత్యాదిపదానాంస్వార్థభూతజ్ఞానాదివిశిష్టపరతా
- ,, ౨౦ ద్వయోఃపదయోఃనిర్విశేషస్వరూపసాపకపరత్వేముఖ్యార్థపరిత్యాగః
- ,, ౨౩ తాత్పర్య విరుద్ధముఖ్యవృత్త్యపేక్షయా తాత్పర్యానుగుణలక్షణాయాః
ప్రబలతా
- ,, ౨౫ వృత్త్యపేక్షయాలక్షణాయాఃప్రాబాల్యేర్వృష్టాన్తకథనమ్
- ,, ౨౬ సోయందేవదత్తదిత్యత్రలక్షణాభావతా

పత్ర పక్షి-

సఖ్యో. సఖ్యో.

విషయః.

- ౬౭ ౧౨ ఏకస్మిన్ క్రియాద్వయసంబంధస్యావిరుద్ధతా
 ,, ౧౪ ఏకస్మిన్ దేశద్వయసంబంధస్యావిరుద్ధతా
 ,, ౨౦ ద్వయోఃపదయోర్లక్షణాసమాశ్రయణేదోషతా
 ౬౮ ౧౨ వృత్త్యవేక్షయాలక్షణాబలీయత్వస్యశ్రుత్యానిరసనీయతా
 ,, ౨౬ విశేషణాస్వయాపేక్షాయాఃకారణతా
 ౬౯ ౧౦ విశేషణపరిత్యాగరూపానుపపత్త్యభావకథనమ్
 ,, ౧౫ ఉపక్రమవిరోధ్యుపసంహరవాక్యతాత్పర్య నిశ్చయాఘటమానతా
 ,, ౨౪ నిర్విశేషవస్తునః శబ్దప్రమాణాగోచరతా,
 ౭౦ ౯ నిర్విశేషశబ్దస్యనిర్విశేషవస్తుప్రమిత్యజనకత్వమ్
 ౭౧ ౧౦ నిర్విశేషవస్తుసానిష్ఠమాణకతా
 ౭౨ ౧౭ స్వయంప్రకాశస్యస్వతఃప్రమాణానవేక్షతా
 ,, ౨౦ ప్రమాణానవేక్షత్వేదాన్తవైయర్థ్యమ్
 ,, ౨౧ సర్వవిశేషనివృత్తిర్వస్తుమాత్రానవచ్ఛిన్నతా
 ౭౩ ౮ బ్రహ్మణానిర్దేశ్యతాబోధకపదప్రశ్నః
 ౭౪ ౧౭ నిర్విశేషస్వయంప్రకాశత్వానుపపన్నతా
 ,, ౨౨ అన్యసాధనస్వభావతయాజ్ఞాతైస్సతస్సిద్ధతా
 ౭౫ ౧౪ నిర్విశేషాచచ్ఛాదికానివృత్త్యనుపపన్నతా
 ౭౬ ౯ తిరోధాననివృత్తినిర్దిష్టయోజనైకవిశేషాభ్యుపగమాశఙ్కా
 ,, ౧౮ నిర్వికల్పకప్రత్యక్షస్యనిర్విశేషవిషయతాశఙ్కానిరాసః
 ౭౭ ౨౭ నిర్వికల్పకస్యసవిశేషవిషయతాప్రదర్శనమ్
 ౭౮ ౮ సవికల్పకేపూర్వావగతప్రకారతావిశిష్టప్రతీత్యనుపపన్నతా
 ,, ౯ ప్రథమవిద్వగ్రహేనువృత్త్యగ్రహణగోత్వాదిగ్రహణుపపన్నతా
 ,, ౧౯ నిర్వికల్పకప్రత్యక్షేవిగోత్వాదిగ్రహణేదోషతా
 ౭౯ ౧౨ సవికల్పకనిర్వికల్పకయోః అనువృత్తి భక్తివిశిష్టత్వతద్రూపత్వగ్రాహ్య
 భేదాద్వైషమ్యమ్
 ,, ౧౯ ప్రసక్తతఃభేదాభేదవృద్ధాసః
 ,, ౨౧ భిన్నాభిన్నరూపేణైకస్యద్వాన్యత్వకత్వవిరుద్ధతా
 ,, ౨౫ భేదాభేదసాధకసహాయలబ్ధునియమాదిహేతుచతుష్టయోపపాదనమ్
 ,, ౩౦ సంస్థానినఃప్రకారతయాసంస్థానస్యపదార్థాంతరతా
 ౮౦ ౩ పృథక్ సిద్ధ్యనుపలబ్ధాదేర్నద్వాన్యత్వకతా
 ౮౧ ౭ వ్యావృత్త్యనువృత్తివిశేషణవిశేష్యాదీనాంభేదగ్రాహకతా
 ,, ౧౭ భేదనిరాసకత్వస్వయంప్రకాశకత్వతిరోధాన
 తన్నివృత్తిభ్యఃసవిశేషతాసమర్థనమ్

పత్ర పక్షి

సజ్జ్య. సజ్జ్య.

విషయః.

- .. ౨౨ స్వయంప్రకాశవస్తునితదారోపితవిశేషణాన్నిషేధ్యతాశజ్జ్య
- .. ౨౨ సద్విద్యాయాః భేదనిరాసపరతాశజ్జ్య పరిహరః
- ౨౨ ౧౬ ఏకజ్ఞానేనసర్వజ్ఞానసమ్మవే, అసర్వజ్ఞానేనఅసర్వజ్ఞానాసమ్మవత్తున్వానస్య
దృష్టాదకథనమ్
- .. ౧౭ వాచారమ్భణమితివాక్యస్వార్థః
- ౨౩ ౧౨ వాచారమ్భణమిత్యస్వాస్వయార్థః
- ౨౪ ౧౭ బ్రహ్మతిక్రమిభ్యాత్వాభ్యుపగమేదృష్టాదకథనజ్ఞానాద్వివక్ష్యాద్య
వికలతా
- .. ౨౩ సదేవేతివాక్యస్య సన్యాత్రాతిరేక సజాతీయసర్వవిశేషనిషేధకతాశజ్జ్య
- ౨౫ ౧౩ ఉభయా వస్థవస్తునః ఏక జ్ఞానేనాస్య జ్ఞాతతాదృష్టాదేన బ్రహ్మకారణ
త్వస్థితిః
- .. ౧౭ సదేవేతివిశేషోపస్థాపకపదోపాదానమ్
- ౨౬ ౧౨ ఏకమితిపదేన సదుపాదానతా
- .. ౨౩ ఉపాదానతానంతరంనిమిత్తాంతరనిషేధాసంభవాదస్వాంతమధ్యాభావతా
శజ్జ్య
- ౨౭ ౧౨ జగదుపక్రమక బ్రహ్మప్రతిపాదకశ్రుతీనాం ఉపాదానపూర్వకనిమిత్తతా
- .. ౨౦ బ్రహ్మోపక్రమక జగత్ప్రతిపాదకశ్రుతీనాం నిమిత్తపూర్వకోపాదానతా,
- ౨౮ ౧౨ కారణత్వోపపాదనేన విలక్షణత్వాద్దోషభావతా
- .. ౨౧ సదేవేత్వాదివాక్యస్యవిశేష ప్రతిపాదకతా
- ౨౯ ౩ అగ్రతీతీత ఇతిపదాభ్యాం కాలక్రియోపాదాన నిమిత్తసద్భావతా
- .. ౧౩ సద్విద్యాయాః కార్యకారణభావస్య పరమార్థతాజ్ఞాపకత్వమ్
- ౩౦ ౨ అసదేవేతివాక్యస్య మాధుమికపక్ష ప్రతిషేధపరశజ్ఞాన రవాఖ్యానాను
పపన్నతా
- .. ౧౧ అసదేవేతివాక్యస్య క్షణికవాదనిరాసపరభాస్కరపక్షానుపపన్నతా
- .. ౨౨ అసదేవేతివాక్యస్య నైశేషికమతనిరాసపరతా
- .. ౨౫ కథమిత్యాదివాక్యస్య క్షణికవాదనిరాసపరతాశజ్జ్య
- ౩౧ ౨౩ వాచారమ్భణమిత్యాదివాక్యేనసతోవస్థాంతరయోగరూపోత్పత్తుపపాదనమ్
- .. ౨౫ వాచారమ్భణమాతోప జీవ్యకమతస్త్విత్వాదివాక్యేనాసత్కార్యవాదని
రసనీయతా
- ౩౨ ౧౪ ఉత్తరవాక్యసజ్జ్యపూర్వకంనిరాశ్రయావస్థాన్వీకారేబాధకదర్శనమ్
- .. ౨౭ సతోవ్యవహారహేతుభూతా వస్థాయోగోత్పన్నతా
- ౩౩ ౧౨ క్షణికవాదనిరాసా పేక్షయానైశేషికమతనిరాసపరత్వే హేత్వంతరం
పపాదకతా
- .. ౧౫ అసత్కార్యవాదనిరాసా త్ప్రతిజ్ఞాతార్థసిద్ధేః ప్రకారజ్ఞానా

పత్ర పక్షి-

సజ్ఞా సజ్ఞా.

విషయః.

- ౯౪ ౬ ద్రవ్యభేదహేతునిరసనబోధనా
 ,, ౭ ద్రవ్యభేద నిరసనాశక్త్యాపరిహారః
 ౯౫ ౧౫ మాధ్యమికమతనిరాసపరతాశక్త్యానిరాసః
 ,, ౧౬ అసత్కార్యవాదనిరాస స్యనిరధిష్ఠానభ్రమాసమ్మపజ్ఞాపకతా
 ,, ౧౮ నిరధిష్ఠానపారమార్థ్యయోః భ్రమాసమ్మవసమ్మవ ప్రకారకజిజ్ఞాసా
 ౯౬ ౨౧ నిరధిష్ఠానభ్రమాసంభవస్య దురుపపాదనతా
 ౯౭ ౭ అధిష్ఠానాపారమార్థ్యే దర్శనయ్యక్తిభ్యాంభ్రమాసంభవవికల్పనా
 ౯౮ ౧౧ పరోక్షనిర్విశేష పరోక్షోధకవాక్యానాంభేదనిషేధనిరాసపరతా
 ,, ౧౬ అథాతేతివాక్యస్య భేదనిషేధపరతాశక్త్యా
 ,, ౨౩ ద్వేవేత్వాదిశ్రుతిః ప్రపజ్ఞానిషేధపరతా
 ,, ౨౪ బ్రహ్మణోరూపతయా ప్రజ్ఞాతస్య పునస్తన్నిషేధాయోగ్యతా
 ౯౯ ౯ ప్రతిపాదితనిషేధన్యాయ ప్రతిపాదకపురాణవచనమ్
 ,, ౧౯ నిషేధకవాక్యనామియత్రానిషేధపరతా
 ౧౦౦ ౧౭ నిషేధకవాక్యస్యనానాత్వనిషేధపరతాశక్త్యా
 ౧౦౦౨ ౧ బ్రహ్మజ్ఞానపక్షస్య న్యాయాపేతతా
 ,, ౪ అవిద్యాతిరోహిత జ్ఞానమాత్రస్య స్వగతనానాత్వదర్శనాఘటమానతా
 ,, ౨౧ జ్ఞానస్య ప్రకాశపరాయత్వేననిత్యత్వే ప్రకాశస్య అవిద్యాతిరోహితత్వా
 సాక్షాత్కరణమ్
 ,, ౨౩ నిత్యమస్య తేనేత్వాది శ్రుత్యోర్నిత్యతా తిరోధిబోధకత్వాదనిత్యతా
 భావశక్త్యాపరిహారః
 ౧౦౩ ౩ ప్రకాశస్యఅవిద్యాతిరోహితత్వేప్రకాశోత్పత్తి ప్రతిబంధ విద్యమానవిదా
 శయోర్వికల్పనా
 ,, ౨౦ స్వయంప్రకాశతిరోధానశ్రుత్యోరన్యతరపరిగ్రహేఅన్యతరస్యత్యాజ్యతా
 ,, ౨౪ ప్రకాశస్యానుత్పాద్యత్వేస్వరూపనాశతా
 ౧౦౪ ౧౨ ప్రకాశస్యనిత్యత్వే తిరోధానశ్రుతేస్త్యాజ్యతా
 ,, ౧౭ విజ్ఞానరూపత్వే స్వయంప్రకాశస్య శ్రుతిత్యాజ్యతాబోధనా
 ౧౦౫ ౧౦ అనేకాత్మతిరోధిసత్యతా పేక్షయాఏకాత్మ తిరోధి కాల్పనికత్వేదోషాధి
 క్యాభావబోధనా
 ౧౦౬ ౮ అనేకాత్మతిరోధి సత్యతాపేక్షయా ఏకాత్మతిరోధికాల్పనికత్వే దోషాధి
 కతా భావబోధనాపరిహారః
 ,, ౧౫ వచనవిరోధన్యాయ ప్రవర్తనాసభ్యుపగమేపి వచనాంతర విరోధస్య
 దుర్వారతా
 ౧౦౭ ౨౬ ఉభయలింగత్వ వచన విరోధేన బ్రహ్మస్వరూపస్య భ్రమాశ్రయత్వ
 దుర్వచత్వమ్
 ౧౦౮ ౮ విభూతేర్భగ్విషయతానుపపన్నతా

పత్ర పక్షి

సఖ్య సఖ్య

విషయః.

- ,, ౧౯ ప్రకృతీపరిణామహేతుతా
- ౧౦౯ ౨౩ లీలావిభూతిమత్వమ్
- ౧౧౦ ౧౪ వచనవిరుద్ధ తర్కప్రవర్తనరూపపరిహారాసమ్భవపూర్వక ప్రకూ
ణస్వరూప ప్రదర్శనమ్
- ౧౧౩ ౧౪ ద్వైపాయనాదిబ్రహ్మవిత్ప్రణీతేతిహాసాద్యుపసృంహిత వేదాభ్యుపగన్త్యాణా
మసాధ్యాభావతా
- ,, ౧౨ ఉక్తాద్దేమపరిగణనాక్రమేణ ఋషివచనోపాదానమ్
- ౧౧౪ ౧౪ చిదచిద్వైలక్షణ్యస్య ద్వావిమా వితివచనాదానమ్
- ,, ౧౫ లీలావిభూతి మత్వేవచనాదానమ్
- ,, ౨౨ ఉభయవిభూతి మత్వేపరాశర వచనోపాదానమ్
- ౧౧౫ ౨౨ నిత్యవిభూతేరకాలకాల్యత్వే వచనోపాదానమ్
- ౧౧౬ ౫ ఆపస్తమ్భవచోవాఖ్యానమ్
- ,, ౧౦ ఉభయలిక్తతాదిబోధకవచనవిరోధాదినా పరిహారాశక్యతా
- ,, ౨౧ వచనవిరోధేన్యాయప్రవర్తనానభిజ్ఞోపాలమ్భ చోదనా
- ,, ౨౪ తాద్యవచోదనాపరిహరః
- ౧౧౮ ౧౬ జ్ఞానసంకోచనాదినాం సర్వాపరిహరణీయతా
- ,, ౨౧ సంకోచాభ్యుపగమే ప్రకాశనివృత్తైః ప్రకారజిజ్ఞాసా
- ౧౧౯ ౧౫ స్వరూపనాశ ప్రసక్త తదభావయోదైవ్యమృత ప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౦ అవిద్యాయాః తిరోధానత్వే తిరోధానాత్మకస్వరూపప్రకాశనాశతా
- ,, ౨౩ అవిద్యాఖ్యుక్త ర్జణా ధర్మభూతజ్ఞానసంకోచే దేవాద్యాత్మాభిమానతా
- ౧౨౦ ౨౦ పూర్వోక్తతర్కానుసరణేః ప్రమాణానుసారితా ప్రదర్శనమ్
- ౧౨౧ ౧౦ నిర్వికేషత్వ జీవబ్రహ్మైక్య జగన్మిథ్యాత్వప్రయుక్తరూపణ సామ్యా
పాదనానుపపన్నతా
- ,, ౧౬ సామాన్యోక్తైః ప్రస్తుత చోద్యపరిహరజిజ్ఞాసయాచోద్యోక్తైః
- ,, ౧౯ ప్రస్తుతచోద్యవికేషపరిహరః
- ,, ౨౧ అవిద్యాయాః బ్రహ్మస్వరూపతి రోధానహేతువోషరూపతాశ్చయణమ్
- ,, ౨౫ అవిద్యాయాః మిథ్యాత్వే బ్రహ్మణ ఏవమిథ్యా దర్శనమూలతా
- ౧౨౪ ౨ అవిద్యాయాశ్చనా దిత్వేబ్రహ్మణఏవతద్దర్శనమూలతా
- ౧౨౫ ౧౫ వితత్ప్రతిపాదనేన ఏకజీవవాదనిరాకరణమ్
- ,, ౨౦ స్వప్నేదృష్ట శరీర స్వైకస్యజీవవత్వాదితరేషాంనిర్జీవతా
- ౧౨౬ ౧౦ జీవశరీరాణాం కాల్యునికత్వేన శరీరజీవానాం మిథ్యారూపతా
- ౧౨౭ ౧౨ ప్రపంచసత్వత్వేదృష్టశరీరజీవయోరబాధితత్వాదితరేషాంనిర్జీవతా
- ,, ౨౦ నివర్తకానుపపత్తినివృత్త్యనుపపత్తిప్రదర్శనమ్

పత్ర పక్షి

సఖ్య సఖ్య

విషయః.

,, ౨౩ నివర్తకనివృత్త్యోః పరాభ్యుపగత్యోః కారణజ్ఞాన

౧౨౮ ౫ నివృత్తిస్వరూపదూషణమ్

,, ౧౨ అనిర్వచనీయస్యసదసద్విరుపత్వత్రివిధప్రకారకజ్ఞానా

౧౨౯ ౧౨ అనిర్వచనీయస్య కాలానికసత్వేదూషణమ్

,, ౨౩ అనిర్వచనీయస్య అకాలానికసత్వే బ్రహ్మస్వరూపానతిరిక్తత్వ
శబ్దయోదూషణమ్

,, ౨౫ తత్వజ్ఞానాత్ పూర్వం నివృత్త్యజ్ఞేకారపూర్వకానుపపత్తిజ్ఞానా

౧౩౦ ౨౬ నివృత్తిదూషణేనై వ నివర్తకేదూషితేపిముఖాంతరేణాపి
దూషణాభిప్రాయతా

౧౩౧ ౭ నివర్తకజ్ఞానస్య కాలానికత్వే తద్వినిశ్చయనాశాది రూపావిద్యా యాధికరతా

,, ౯ నివర్తకజ్ఞానస్య అ విద్యారూపత్వేవ్య విద్యానివర్తక కారణజ్ఞానా

,, ౧౨ తదభ్యుపగత్యోః ప్రకారశంకా

,, ,, నివర్తకజ్ఞానస్యనై తరసమప్రభేదనివర్తకస్యక్షణికత్వాత్
స్వయన్మాత్రతా

,, ౧౩ తదభ్యుపగత్యోః ప్రకారదూషణమ్

౧౩౨ ౧౫ అవిద్యాయాః అవస్థాంతర ప్రాప్తావనివృత్తతా

,, ౧౭ జ్ఞాత్రనుపపత్తిప్రదర్శనమ్

,, ౧౯ అభ్యాసబ్రహ్మణోజ్ఞాతృ విషయకజ్ఞానా

,, ౨౫ నివర్తకజ్ఞానస్య త్రిరూపత్వా భావేదూషణప్రదర్శనమ్

౧౩౩ ౧౨ జ్ఞానత్వాభావస్య హేతు జ్ఞానాయాం అన్వయవ్యాప్తి ప్రదర్శనమ్

,, ౧౩ జ్ఞానస్యత్రిరూపత్వ విరహేనివర్తకస్యావ్య నివర్తకతాపాదనమ్

,, ౧౮ బ్రహ్మస్వరూపస్యైవజ్ఞాతృత్వాభ్యుపగమే అపనిధాంతతా

,, ౨౦ నివర్తకజ్ఞానస్య నివర్తకాంతరాపేక్షత్వే హ్యనవస్థా

,, ౨౭ సామగ్ర్యను పపత్తిప్రదర్శనమ్

౧౩౪ ౧౪ శ్రుతేస్సామగ్రీత్వ శబ్దయోదూషణమ్

,, ౧౭ నివర్త్యస్యదుష్టకారణజన్యస్యదుష్టకారణజన్యజ్ఞానేనబాధ్యత్వాభావః

,, ౧౯ నివర్త్యస్యదుష్టకారణజన్యజ్ఞానబాధ్యత్వా భావవివరణమ్

,, ౨౦ బాధకస్యదుష్టకారణజన్యత్వేన జ్ఞాతత్వాజ్ఞా తత్వప్రయుక్తనివర్తకత్వానివ
ర్తకత్వేశజ్ఞానవివరణః

౧౩౫ ౯ సామగ్రీదూషణ ప్రసక్త్యాత్ జ్ఞానజ్ఞాతృత్వమిథ్యాత్వేవ్యనుగతదూషణా
పాదానమ్

,, ౨౧ ప్రపంచసత్యత్వేదృష్టాంతోపాదానమ్

౧౩౬ ౧౨ బ్రాహ్మణ్యాలజ్ఞానస్యనివర్తకత్వేపిదృష్టాంతముఖేనబోధనా

పత్ర పక్షి
సఖ్య సఖ్య.

విషయః.

- ,, ౧౩ భాగ్యములజ్ఞానస్యనివ రక్షత్యేద్యమై న్నముఖేనహోదనాపరిహారః
- ,, ౨౬ ప్రస్తుతేగ్రహమువగతత్వ ప్రశ్నోత్తరమ్
- ౧౩౭ ౧౧ మిథ్యాశాస్త్రస్యనిర్వీశేష బోధకత్వంపశ్యా త్తనబాధాదర్శనప్రయత్న మితశక్త్యా
- ,, ౨౫ ప్రమాణమిథ్యాత్వవాదినః స్వాభిమతార్థసిద్ధ్యభావతా
- ౧౩౮ ౨౯ శాస్త్రప్రత్యక్షయోర్యాభకత్వబాధ్యత్వనిరాసః
- ౧౪౦ ౧౯ మూలార్థేదప్రసంగాయ ప్రత్యక్షపారమాధ్యస్యవక్తవ్యతా
- ౧౪౧ ౪ భాస్కరమతనిరాసః
- ,, ౭ బ్రహ్మణిపాధికత్వోపగమేతదానిర్దోషత్వాసమ్భవాదపహిత్యేతిది శ్రుతేస్తాబ్ధితా
- ౧౪౨ ౧౧ మహాకాశస్యఘటాకాశదోషాదివజ్జీవదోషాణాం బ్రహ్మణ్యసంభవా నిర్దోషతా
- ,, ౨౩ బ్రహ్మణోఽచ్చేద్యత్వాదుపాధిసమ్బంధానిర్దోష శ్రుతేర్బాధః
- ౧౪౩ ౧౦ ఘటాకాశస్యఅన్యకాశార్థేదశక్త్యా
- ౧౪౪ ౭ నిరవయనాకాశస్య శ్రోత్రేన్ద్రియత్వేపీన్ద్రియవ్యవస్థాపజీవ బ్రహ్మభావకల్పనాశక్త్యా
- ,, ౧౪ కణసంయుక్తాకాశస్యదేశాన్తరభేదానియమేపీన్ద్రియవ్యవస్థాపాదనమ్
- ౧౪౫ ౫ ఆకాశస్యైవశరీరేషుగచ్ఛత్సుసర్వదేశసంయోగవద్బ్రహ్మణ్య పాధి సంయోగప్రదేశానియమవివ
- ౧౪౬ ౧౧ నభస్ ఇన్ద్రియత్వాభ్యుపగమేనపరిహరస్యాథాపాద్యత్వకథనమ్
- ,, ౧౫ వైకారికాదుహక్త్యారాదిన్ద్రియోత్పత్తేఃఆకాశస్యశ్రోత్రేన్ద్రియత్వా భావతా
- ,, ౧౭ అహక్త్యారాదిన్ద్రియోత్పత్తౌప్రమాణమ్
- ,, ౧౮ తస్యవ్యాఖ్యానోపాదానమ్
- ౧౪౮ ౧౩ భూతపరిణామిత్వావిశేషాదన్ద్రియత్వా పాదనశక్త్యాపరిహరః
- ౧౪౯ ౧౧ జీవబ్రహ్మక్యాభ్యుపగమేనిర్దోషత్వశ్రుతేర్బాధః
- ,, ౧౩ అచిదుగ్రహేణపరిణామాభ్యుపగమేనిర్దోషనిర్మలత్వాదిశ్రుతేర్బాధః
- ,, ౧౬ శక్తేఃపరిణామిత్వశక్త్యా
- ౧౫౦ ౫ యాదవప్రకాశమతనిరాసవివరణమ్
- ,, ౧౬ జీవబ్రహ్మణోర్భేదాభేదాభ్యుపగమేజీవదోషాణాం బ్రహ్మచింతావనా
- ౧౫౧ ౧౨ చిదచిదీశ్వరాణాం బ్రహ్మంశత్వాత్ బ్రహ్మణస్తదంత్యత్వమ్
- ,, ౧౭ ఈశ్వరస్యస్వరూపతస్సురసరతిర్యక్థావరాత్తతా
- ౧౫౨ ౨౨ ఘటాద్యనుపయక్తమృద్ధ్రీవ్యస్య కార్యాన్తరానన్వయవజ్జీవత్వానుప యక్తేశ్వరస్యసర్వజ్ఞతాశక్త్యా

పత్ర పక్షి

సఖ్యం సఖ్యం

విషయః.

- ౧౫౩ ౧౨ ఏ కాంశేనకల్యాణత్వేలన్యాయశ్చేనహయతా
 ,, ౧౮ జీవేశ్వరాంశయోర్యవస్థితత్వా జీవగతదోషస్యేశ్వరాస్పర్శితాశఙ్కా
 ,, ౨౦ ఏకస్యఏ కాంశేనదుఃఖిత్యైలంశా నరణాపినుభిత్వాభావః
 ,, ౨౪ చన్దనానుభిక్షకమాన్తవతః పురుషసౌమ్యహ ప్రేముద్గరాభిఘాతదృష్టాంతః
 ౧౫౪ ౧౦ భేదాభేదపక్షస్యపాపీయస్త్యైవపాదనమ్
 ,, ౧౫ ఆగత్యాజీవస్యబ్రహ్మవిలక్షణత్వాన్తీకారబోధనా
 ,, ౧౬ జీవస్యవిలక్షణత్వాన్తీకారేఆపసీద్ధాన్తతా
 ,, ౧౮ పరపక్షే ఈశ్వరస్వరూపతాదాత్మ్యవర్ణనెపూర్వోక్తదోషః
 ,, ౨౩ ఆత్మశరీరభావనతాదాత్మ్యవర్ణనెసగుణతా
 ౧౫౫ ౧౪ సామాన్యేనసర్వవస్తుభిన్నాభిన్నత్వనిరసనమ్
 ,, ౧౮ ఘటస్యఘటభిన్నతదభిన్నత్వాత్మక ఘటాభావఘటయోగితోనదసద్భా
 వయోఃఏకదేవైకకాలావచ్ఛేదెనవిరుద్ధతా
 ,, ౨౫ జాతితదభావాభ్యుపగమవతాంభేదాభేదదూషణసభిన్నాభిన్నస్యప్రతి
 షీప్రతా
 ౧౫౬ ౫ జాతివ్యక్తిరభిన్నత్వభిన్నత్వభిన్నత్వపక్షేమదూషణమ్
 ,, ,, జాతివ్యక్తిరభేదభిన్నత్వముత్పత్తిప్రసక్తతా
 ,, ౧౧ జాతివ్యక్తిర్భిన్నత్వవ్యక్తిజాతీయేభేదాభేదాభ్యాంఏకస్యద్వావిత్వకతాభా
 వతా
 ,, ౧౪ జాతివ్యక్తిర్భిన్నాభిన్నత్వేభిన్నత్వముత్పత్తితదభావప్రసక్తిః
 ౧౫౭ ౨ జాత్యాదేర్వస్తుప్రకారతయాప్రకారప్రకారణోత్పవదాఘాతరతాదిః
 ౧౫౮ ౪ ఆనువృత్తజాతేవ్యావృత్తసంస్థానాభావత్వశఙ్కా యాంసంస్థానవైవ
 జాతిత్వోపపాదనమ్
 ౧౫౯ ౧౦ ప్రతియోగిబుద్ధినిరపేక్షజాత్యాదేతత్వాపేక్షభేదత్వాభావశఙ్కాయాం
 జాత్యాదేభేదత్వసాధనమ్
 ,, ౧౮ జాత్యాదేవస్తుభిన్నత్వస్వవ్యవహారహేతుతా
 ,, ౨౪ సంపేదనస్యస్వపరవ్యవహారహేతుత్వవత్ జాతేర్వస్తుభేదస్వవ్యవహారహే
 తుతా
 ౧౬౦ ౨ సప్తాత్రగ్రాహిప్రత్యక్షస్యభేదాగ్రాహకతావాదనిరాసః
 ౧౬౧ ౧౬ ప్రథమశ్లోకస్యమహావిక్షరణార్థోపవర్ణనమ్
 ,, ౧౮ భేదఘటకశ్రుత్యవిరుద్ధాగతత్వమనీతి సామానాధికరణోపయోగి ఘటకశ్ర
 త్యుపపాదనమ్
 ,, ౨౬ కారణావస్థస్యప్రత్యక్షమిత్వదేవతావిశేషత్వజ్ఞాపకవచనోపపాదనమ్

పత్ర పక్షి

సక్షాః సక్షాః

విషయః.

- ౧౬౨ ౨౪ తత్తచ్చబ్రహ్మచ్యుత్వస్య తద్దనుప్రవేశకృతత్వేస్వప్తార్థకవాక్యోపాదానమ్
- ౧౬౩ ౧౦ తత్తద్దనుప్రవేశేపితద్గతదోషాస్పృష్టతా
- „ ౧౫ నామరూపవ్యాకరణ శ్రుతేర్ఘటకత్వప్రయుక్తోపాదానమ్
- „ ౧౯ భేదశ్రుత్యుపాదానమ్
- „ ౨౫ ఆత్మచిత్త్యబ్రహ్మత్వప్రదర్శకవాక్యోపాదానమ్
- ౧౬౪ ౧౪ మత్స్వధీయ ప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికరణ్యస్య ఆత్మశరీరత్వావగమే
ప్రయోజనాశక్త్యా
- ౧౬౬ ౧౭ ముఖ్యవృత్తిత్వప్రకారశక్త్యాంముఖ్యవృత్తిత్వోపాదానమ్
- „ ౨౦ స్వపక్షముఖ్యత్వప్రకారశక్త్యాంముఖ్యత్వోపాదానమ్
- „ ౨౧ కారణత్వశక్తితదోషవ్యావర్తకరూపశబ్దకవాక్యార్థః
- ౧౬౭ ౬ త్వంశబ్దస్యజీవాన్తర్యామి పరత్వేలక్షణాశక్త్యానిరసనమ్
- „ ౮ శరీరతయాతాదాత్మ్యే అన్తర్యామిపర్యవృత్త్యాన్తప్రయోజనత్వా
శక్త్యానిరాసః
- „ ౧౦ స్వరూపతాదాత్మ్యపక్షేషముఖ్యతా
- ౧౭౦ ౧౮ బ్రహ్మణఃకార్యకారణత్వాసమ్భవశక్త్యానిరాసః
- ౧౭౧ ౧౭ పృథక్సేద్ధ్యవచించిత్వదార్థస్యఋశ్వరపర్యవృత్త్యాభిధేయతయా
ఋశ్వరప్రకారాయాక్తతా
- ౧౭౨ ౧౨ సామానాధికరణ్యదృష్టాదిశబ్దానామివ మత్స్వధీయ ప్రత్యయ
సాపేక్షతాపాదనచోదనా
- „ ౨౧ ద్రవ్యాన్తరంప్రతివిశేషణత్వేద్రవ్యస్యమత్స్వధీయప్రత్యయనిరపేక్ష
సామానాధికరణ్య ప్రయోగప్రదర్శనమ్
- ౧౭౪ ౧౫ అద్రవ్యత్వేసతివిశేషణత్వస్య మత్స్వధీయ ప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధి
కరణ్యప్రయోజకత్వాన్తక్షణికతా
- ౧౭౫ ౧౨ సర్వప్రయోగానుగతప్రయోజక బిజ్ఞాసా
- „ ౧౬ ద్రవ్యవాచకానాం ప్రకారిపర్యవృత్తే దృష్టకుణ్డలాదేరపితథాత్మశక్త్యా
- „ ౧౯ శరీరస్యజీవం ప్రతినియతప్రకారత్వాత్తద్వాచిపదానాం తత్పర్యవృత్తతా
- „ ౨౩ జగద్వాచకానాం ఋశ్వరపర్యవృత్తే ప్రమాణసతి తద్దనుగ్రహక
న్యాయపేక్షా
- ౧౭౬ ౭ సద్విద్యోపసంహార గతతత్త్వమనీతి సామానాధికరణ్యస్యాత్మశరీర
భావపరతా
- „ ౧౦ ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానప్రతిజ్ఞావాక్యస్యాపిశిష్టైక్యపరతా
- „ ౧౪ బ్రహ్మణఃతేజోబన్నమాత్ర కారణత్వేన్యూనతావారణాయ
సద్విద్యాయాఃకృత్సకారణత్వపరతా
- ౧౭౭ ౧౪ ఉపక్రమోపసంహారవాక్యయోగిష్టైక్యపరతా

పత్ర పక్షి
సంఖ్య. సంఖ్య.

విషయము.

- ౧౬ సమస్తాంత్యదివాక్యానామప్యాత్మశరీరత్వేనతాదాత్మ్యపరతా
- ౧౭౮ ౧౯ జగదుపాదానత్వనిర్వికారత్వవ్యాఖ్యాతశక్త్యాచోదనా
- ౧౮ ౨౧ స్వరూపపరిణామాస్పదత్వనివారణేప్రయోజనాశక్త్యా
- ౧౯ ౨౫ ఉపాదానత్వప్రతిపాదనేప్రయోజనాశక్త్యా
- ౧౯౯ ౧౧ సద్వారకోపాదానత్వస్యావిరోధిత్వేనపరిపరః
- ౨౦ జీవరూపేణపరిణామాభ్యుపగమేదూషణమ్
- ౧౯౦ ౧౨ అచిద్రూపేణపరిణామాభ్యుపగమేదూషణమ్
- ౧౯౧ ౧౫ బ్రహ్మణస్సద్వారకోపాదానత్వేద్వారభూతస్యపరిణామితా
- ౧౯౧ ౧౪ సద్వారకోపాదానత్వస్య స్మృతిప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ౧౯౧ ౧౫ ప్రకృతిపురుషయోరనాదిత్వేప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ౧౯౧ ౧౬ ద్వారభూతయఃప్రకృతేః పరిణామిత్వేప్రమాణనిర్ధిః
- ౧౯౧ ౨౧ ప్రకృతేఃపరిణామిత్వేబ్రహ్మణఉపాదానత్వప్రకారశక్త్యానిరాసః
- ౧౯౧ ౨౫ ప్రకృతిపురుషయోః బ్రహ్మత్వకతాప్రదర్శనమ్
- ౧౯౨ ౧౨ పురుషస్యబ్రహ్మత్వకతేన్మృతిప్రదర్శనమ్
- ౧౯౨ ౧౩ నిర్దోషత్వనిర్వికారత్వశ్రుతియోరుపాదానత్వశ్రుత్యవిరోధతా
- ౧౯౨ ౧౯ విశిష్టస్యకార్యకారణత్వయోగేకార్యకారణయోరసంసృతా
- ౧౯౩ ౧౪ బ్రహ్మణఃకార్యకారణత్వయోరయ్యుక్తతాశక్త్యానిరాసః
- ౧౯౩ ౧౫ వస్తుస్వరూపనిత్యత్వేపి అవస్థాభేదేనకారణత్వాద్యుపపత్తౌప్రమాణమ్
- ౧౯౩ ౨౪ ప్రకృతిపురుషయోరేవకార్యకారణత్వాత్ పరమాత్మకారణత్వవాచిశబ్ద
సామ్యముఖ్యతాశక్త్యానిరాసః
- ౧౯౩ ౨౬ చిదచిత్తోపరమాత్మనాసహజపలమృనియమాభావాజ్ఞాతిగుణవత్ప్రకారతై
కస్వభావసామ్యయ్యుక్తతాశక్త్యానిరాసః
- ౧౯౪ ౫ సహజపలమృనియమస్య అపృథక్సిద్ధప్రకారత్వేప్రయోజకస్యా
భావాద్దేవాదిశక్త్యానాంజీవవర్తనత్వేఽముఖ్యతాశక్త్యానిరాసః
- ౧౯౪ ౨౩ దృష్టాంతోక్తాగ్రస్యదార్ప్తాంతైకేఽతిదేశః
- ౧౯౫ ౯ చిదచిదాత్మనాంశరీరశరీరిత్వానువచనతాశక్త్యా
- ౧౯౫ ౧౯ శరీరత్వాత్త్వేయోర్విభాగప్రదర్శనమ్
- ౧౯౫ ౨౨ ఆత్మశక్త్యావయవాగ్రస్యశరీరశరీరిత్యుపపత్తౌత్యాభిప్రాయకతా
- ౧౯౬ ౫ శరీరత్వలక్షణపరిమార్గప్రదర్శనమ్
- ౧౯౬ ౨౦ శరీరత్వలక్షణపరిమార్గప్రదర్శనమ్
- ౧౯౭ ౧౧ ఉక్తలక్షణవ్యాప్తిప్రదర్శనమ్
- ౧౯౭ ౧౨ శరీరాత్మలక్షణస్య జగద్వృక్ష్యవృత్తిత్వేనతద్వాచిశబ్దానాంబ్రహ్మవర్తన
ముఖ్యతా
- ౧౯౭ ౧౬ సర్వశక్త్యానాంబ్రహ్మవర్తనత్వేప్రమాణప్రదర్శనమ్

పత్ర పక్షి
సజ్ఞా సజ్ఞా.

విషయః.

- ౧౧ ౨౩ సర్వశబ్దవాచ్యత్వే హేతుప్రతిపాదక శుశ్రూషాదానమ్
- ౧౧౮ ౧౫ ఉదాహృతవాక్యద్వయస్యార్థప్రతిపాదనమ్
- ౧౧ ౧౬ సర్వశబ్దవాచ్యత్వేన త్రిప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ౧౧ ౨౦ సర్వశబ్దవాచ్యత్వేనైశ్చ ద్వార్థకవచమోపాదానమ్
- ౧౧ ౨౪ సర్వశబ్దవాచ్యత్వే హేతుభూతమనువచనోపాదానమ్
- ౧౧౯ ౨ మనువచనవ్యాఖ్యానమ్
- ౧౧౧ ౧౩ సర్వశబ్దవాచ్యత్వపరశ్లోకోపాదానమ్
- ౧౧ ౨౭ సద్వారకశబ్దానాం బ్రహ్మపర్యవేత్త్యదక్షవచనమ్
- ౧౧౨ ౫ దక్షవచనవ్యాఖ్యానమ్
- ౧౧ ౧౨ సిద్ధపక్షపరాణాం భేదాభేదఘటకశ్రుతీనామర్థోపపాదనమ్
- ౧౧ ౧౪ ఉపాయనివర్త్యపరవాక్యపర్యాలోచనయా బ్రహ్మవ్యతిరక్తస్య
మిథ్యాత్వశబ్దా
- ౧౧౪ ౧౫ ఉపాయనివర్త్యశ్రుతిపర్యాలోచనయాలక్ష్యమర్థోపపన్నతా
- ౧౧ ౨౧ నివర్త్యస్వరూపోపాదానమ్
- ౧౧౬ ౧౫ ఉపాయస్వరూపనిరూపణమ్
- ౧౧ ౨౪ భగవచ్ఛేషతైకరసత్వస్యతత్త్వాప్రవేషే హేతుతోపపాదనమ్
- ౧౧ ౨౮ దివ్యాత్మస్వరూపస్య హేయప్రత్యనీకత్వకల్యాణగుణాశ్రయత్వోపపాదనమ్
- ౧౧౭ ౧౧ శరీరాత్మభావోపపాదనమ్
- ౧౧ ౧౨ ఉపాసనస్య ఉపాయతాసమర్థనమ్
- ౧౧ ౧౪ ఆత్మనోజ్ఞానైకాకారత్వే ప్రమాణోపాదానమ్
- ౧౧ ౧౮ దుఃఖాదీనామాపాధికత్వప్రకృతిమాత్రధర్మనిర్దేశస్యానుప
పన్నత్వశబ్దానిరాసః
- ౧౧౮ ౧౪ దేవాదిభేదస్యాపాధికత్వాత్ ఉపాధివియుక్తరూపసామ్యే ప్రమాణమ్
- ౧౧ ౧౬ బ్రాహ్మణాదాసమదర్శిత్యస్యాపాడిశ్చిరూపతాశబ్దాయాంపట్టిత
శబ్దవ్యాఖ్యానమ్
- ౧౧ ౨౧ పట్టితశబ్దాగ్ధానువాదపూర్వకవాక్యార్థయోజనా
- ౧౧ ౨౫ సామ్యసోపాధివియుక్తస్వరూపవిషయత్వేతి స్పష్టోపపాదనమ్
- ౧౧౯ ౧౩ భగవదాత్మకత్వస్యప్రాగేవోపపాదతత్వమ్
- ౧౧ ౧౬ ప్రపత్తిమధరేణమోక్షానిర్దోషప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ౧౧ ౧౯ ప్రపత్తిప్రమాణవ్యాఖ్యానమ్
- ౧౧ ౨౪ తమవేత్త్యాదీనాం ప్రపత్తింవి నామోక్షానుపపత్తిపరత్వే హేతుజ్ఞానా
- ౨౦౦ ౧౧ సచేత్వాదివోక్తసర్వాత్మకత్వస్మిన్దేవతాశబ్దాయాంపరిహరః

పత్ర పక్షి

సఖ్యః సఖ్యః

విషయః.

- .. ౨౦ లోకసిద్ధధార్యధారకభావనైలక్షణ్యపపాదనమ్
- .. ౨౬ సర్వశక్తియోగాత్మ్యసజ్జలైకదేశేనధారకత్వేప్రమాణమ్
- ౨౦౧ ౯ సజ్జలైకదేశేనసృష్ట్యత్వేప్రమాణవ్యాఖ్యానమ్
- .. ౨౫ భేదాభేదానుగుణ్యసదృశశ్లోకవ్యాఖ్యానోపాదానమ్
- ౨౦౨ ౯ ఏకత్వేసతినానాత్వమిత్యేతద్వ్యాఖ్యానమ్
- .. ౨౯ నానాత్వేసతిపైకతేత్యేతద్వ్యాఖ్యానమ్
- ౨౦౫ ౧౧ అచిత్త్యమిత్యేతద్వ్యాఖ్యానమ్
- ౨౦౬ ౨౦ సామాన్యేనవిజాతీయధర్మాసంభవాపాదనస్యాయుక్తత్వే
ప్రమాణప్రదర్శనమ్
- .. ౨౩ దృష్టాస్తదాకృష్టాన్తికయోద్వీపక్షితాంశవ్యాఖ్యానమ్
- ౨౦౭ ౧౪ బ్రహ్మణః సకలేతరవిసజాతీయత్వాదాశ్చర్యశక్తియోగేప్రమాణమ్
- .. ౧౭ స్వగ్రంథస్యఅతిగంభీరార్థగౌరవసంభవాభిప్రాయతా
- ౨౦౮ ౬ శ్రుతీనాంనానావిధత్వ త్వదుక్తగ్రంథపరత్వప్రకారశక్తినిరాసః
- .. ౯ సృష్టిప్రశయశ్రుతిపైవిధ్యప్రతిపాదనమ్
- ౨౦౯ ౨ నిర్గుణాదిశ్రుత్యుపపాదనమ్
- ౨౧౦ ౧౯ శ్రుతీనాంనిర్గుణభేదనిషేధసగుడైక్యభేదశరీరాత్మత్వబోధకత్వాన్నానాత్వమ్
- .. ౨౦ నిర్గుణాదిశ్రుతీనాంసోప్తిగ్రంథపరత్వేమ్యుపపన్నతా
- ౨౧౧ ౧౬ ముఖ్యాగ్రస్యావిరుద్ధతాప్రకారశక్తినిరాసః
- .. ౨౨ అవికారనిర్గుణశ్రుతిఃముఖ్యాగ్రతాప్రతిపాదనమ్
- ౨౧౨ ౧౩ భేదనిషేధకవాక్యానాం ప్రకాశనానాత్వానభ్యుపగమాన్యుఖ్యాగ్రతా
- .. ౧౮ జ్ఞానానర్థమాత్రవాదివాక్యానాం జ్ఞాన్యాదిపర్యస్తత్వాత్ జ్ఞానినః
జ్ఞానవత్స్వయంప్రకాశత్వాచ్చముఖ్యాగ్రతా
- .. ౨౮ జ్ఞానస్యజ్ఞానాదిగుణాశ్రయత్వానుపపన్నతాప్రకారప్రశ్నః
- ౨౧౪ ౧౫ ఐక్యశ్రుతేన్యుఖ్యాగ్రతాప్రతిపాదనమ్
- .. ౧౬ సర్వశ్రుత్యనురోధేనచోదనా
- .. ౧౭ సర్వశ్రుత్యనురోధచోదనాప్రతిపాదనమ్
- .. ౧౮ సర్వస్యసమగ్రితత్వప్రకారప్రశ్నః
- .. ౨౬ అపవర్గోపాయభూతైక్యజ్ఞానానుగుణ్యేనశ్రుత్యైతరనేయతాచోదనా
- ౨౧౫ ౨౧ ఐక్యజ్ఞానస్యఅపవర్గోపాయత్వచోదనాపరిహారః
- ౨౧౬ ౧౧ ఐక్యజ్ఞానస్యఅపవర్గోపాయత్వేపునరాశక్తినిరాసః
- .. ౧౨ ఐక్యజ్ఞానస్యఅపవర్గసాధనతాయాంపునరాశక్తినిరాసః
- .. ౧౫ ఐక్యజ్ఞానస్యపరమార్థవిషయతాశక్తినిరాసః
- .. ౨౬ విషయభేదేనావిరోధతాప్రశ్నః
- ౨౧౭ ౧౩ విషయవిభాగప్రదర్శనమ్

పత్ర పక్షి

సజ్ఞా సజ్ఞా

విషయః.

- ,, ౧౯ భేదాభేదజ్ఞానస్యమోక్షోపాయతా తాత్పర్యశక్త్యాచ్యుదాసః
- ,, ౨౪ ద్వారభూతాచిత్స్వభావనిదర్శనమ్
- ౨౧౮ ౧౫ ద్వారభూతజీవస్వభావనిదర్శనమ్
- ,, ౨౦ పరోక్షతత్వమసివాక్యస్య ఐక్యజ్ఞానేనసగుణపరతాప్రతిపాదనమ్
- ,, ౨౪ సగుణపరత్వేవాక్యకారగ్రన్థనిదర్శనమ్
- ,, ౨౭ సగుణపరత్వేనుస్పష్టద్రమిడాచార్యగ్రన్థనిదర్శనమ్
- ౨౧౯ ౧౫ యద్యపీతిద్రమిడాచార్యగ్రన్థప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౬ ద్రమిడాచార్యగ్రన్థవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- ౨౨౦ ౨౪ పరమాత్మనియామ్యత్వేవిధినిషేధశాస్త్రస్యవైయర్థ్యప్రసజ్ఞానబోధనా
- ,, ౨౬ పరమాత్మనియామ్యత్వాగ్నేకారేప్రయోజనప్రశ్నః
- ,, ౨౮ అధికార్యభావప్రకారశక్త్యాపరిహారః
- ౨౨౧ ౯ రాజాదౌప్రజానాంవిధినిషేధయోగ్యతేవేశ్వరేపినియామకతా
శక్త్యానిరాసః
- ,, ౨౩ కారయితృత్వశ్రుతుశ్చిహ్వార్వకవైర్భుణ్యప్రసజ్ఞానమ్
- ,, ౩౦ కారయితృత్వశ్రుతేర్వైర్భుణ్యబోధనాపరిహారః
- ౨౨౪ ౧౮ కారయితృత్వశ్రుతినిర్వాహయాపాదనమ్
- ౨౨౫ ౧౩ ఉపాయస్వరూపవిశేషికరణమ్
- ,, ౧౭ ఈశ్వరవిషయభక్తైః బ్రహ్మవిషయత్వాభావశక్త్యావ్యాప్యత్యేవపరేత్వైః
- ,, ౨౦ జన్మాస్తరేతుక్తభక్తే రక్షప్రపత్తిసాక్షేతా
- ౨౨౭ ౨౩ అర్చనప్రణామాదేరక్షాగ్నిత్వయోఃప్రకారశక్త్యా
- ౨౨౮ ౪ అర్చనాదేః పూర్వోత్తరభేదాక్షాగ్నితానమర్థనమ్
- ౨౨౯ ౨౩ అర్చనాదేః అక్షాగ్నిత్వసమర్థనస్యసాంప్రదాయికతా
- ౨౩౦ ౧౬ భక్తేఃకర్తృసుగృహీతత్వేప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౮ కర్తృవాచిపదప్రశ్నః
- ,, ౧౯ అవిద్యాశబ్దస్యకర్తృవాచిత్యేప్రయోగప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౪ భక్త్యుపాయత్వప్రకారశక్త్యాపూర్వకఉపాయవిధివాక్యైక
కణ్ఠ్యేనయోజనా
- ౨౩౧ ౧౪ ధ్యానవిధేయత్వాగ్నేకారేభక్త్యుపాయతాయాఃప్రయోజనప్రశ్నః
- ,, ౨౦ భక్తివాచిశబ్దాప్రతితిపూర్వకధ్యానవిశేషత్వప్రకారశక్త్యాం
ప్రతిపచనమ్
- ౨౩౨ ౧౨ ధ్యానలభ్యత్వేప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౩ భక్త్యైత్యాదౌభక్తిసాధ్యజ్ఞానాంతరస్యాపవర్గసాధనతాశక్త్యా
నిరసనాయతద్వ్యాఖ్యానమ్
- ౨౩౩ ౧౬ ఉదాహృతశ్రుత్యిర్ఘోషసంహారః

పత్ర పక్షి

సజ్ఞా సజ్ఞా

విషయః.

- ౧౩౪ ౧౬ కర్మానుగృహీతత్వే ప్రమాణ ప్రదర్శనమ్
 ,, ౨౧ స్వకర్మణానిర్ధృత్యభ్యుపగమేభక్తైరుపాయతా ప్రకారకశజ్ఞానిరాసః
 ౧౩౫ ౧౬ అన్యోపాయాదివాదినాంతరానుగృహీతశ్రుతివిరోధాన్నిరసనీయతా
 ౧౩౬ ౨౨ మద్యస్థినాంవేదైకరుచిమూలసత్వోద్దేకాత్తన్నిరసనానుపపత్తిశజ్ఞా
 పరిహరపూర్వకఫలితార్థోక్తిః
 ౧౩౭ ౨౧ శుద్ధసత్త్వతిరిక్తానామప్రామాణ్యహేతుత్వేమాత్సర్యవచసోపాదానమ్
 ౧౩౮ ౧౧ మాత్సర్యవచసవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
 ,, ౧౬ ఉదాహరిష్యమాణయస్మిన్మిత్యాదిశ్లోకార్థః
 ౧౩౯ ౧౮ దేవతాగుణప్రకారప్రశ్నస్వప్రతివచసోపపాదనమ్
 ౧౪౦ ౧౪ సంకీర్ణేత్యసృజ్ఞోకస్యబహుభిర్భాగ్యతాశజ్ఞానిరసనమ్
 ,, ౧౭ బ్రహ్మణశ్చేత్రజ్ఞత్వప్రకారప్రశ్నః
 ,, ౨౪ భూయసాంబలీయస్తవ్యాయపరిహరః
 ౧౪౧ ౧౧ పరిహరప్రయోజనప్రతిపాదనమ్
 ,, ౧౨ కింగుణకదైవతోక్తత్వశజ్ఞానిరసనమ్
 ౧౪౨ ౧౬ సాత్వికాదివిభాగాభ్యుపగమేపిజిజ్ఞాసావిషయభూతయోఃప్రామాణ్య
 ప్రామాణ్యశజ్ఞానిరాసః
 ,, ౧౮ పురాణానాంబ్రహ్మప్రాక్తత్వపరాశరాదిప్రాక్తత్వప్రకారశజ్ఞానిరసనమ్
 ,, ౨౦ అపారూపేయశ్చుతిషు గుణానుగుణప్రామాణ్య ప్రామాణ్య
 విభాగాసమ్మతశజ్ఞా
 ౧౪౩ ౪ పూర్వోక్త శజ్ఞాపరిహరః
 ౧౪౪ ౧౯ ఉపనిషద్భాగేష్వనన్యపరత్వాన్నిర్వాహాప్రకారశజ్ఞానిరాసః
 ౧౪౫ ౧౩ పరిహరకథనమ్
 ౧౪౬ ౧౩ సృష్ట్యాద్యుపపాదకవేదేషుసద్బ్రహ్మదిశబ్దానాం నారాయణకారణ
 పరత్వోక్తిః
 ,, ౧౭ వితద్వచనైకార్థకవాక్యాన్తరప్రదర్శనమ్
 ,, ౨౧ సచ్ఛబ్దస్యబ్రహ్మశబ్దార్థపర్యవసానస్యకారణవాక్యజాతైకార్థ్య
 నిర్దిష్టయోజనత్వాపాదనమ్
 ,, ౨౩ కారణవాక్యైకార్థకవాక్యాన్తరోపపాదనమ్
 ౧౪౭ ౮ సద్బ్రహ్మశబ్దయోరాత్మపర్యవసాయిత్వోపపాదనమ్
 ,, ౧౦ సద్బ్రహ్మశబ్దవిశేషత్వశబ్దస్యాపి నారాయణపర్యవసాయిత్వోక్తిః
 ౧౪౮ ౨ ఏకాహవా ఇత్యస్యానువాదరూపతాశజ్ఞా
 ౧౪౯ ౧౩ ఉక్తార్థేప్రమాణాన్తరోక్తిపూర్వకార్థికహిరణ్యగర్భకారణతా
 శజ్ఞానిరాకరణమ్

పత్ర పక్షి

సజ్ఞా. సజ్ఞా.

విషయః.

- ౨౧౧ ౧౦ అద్భ్యుత్పత్తిరనారాయణైకవాక్యత్వాన్నారాయణపరతా ప్రతిపాదనమ్
 ,, ౧౨ అద్భ్యుత్పత్తిరనారాయణైకవాక్యత్వాన్నారాయణపరతా ప్రకారశబ్దానిరాసః
 ,, ౧౩ పురుషశబ్దస్యనారాయణపరత్వప్రతిపాదనమ్
 ౨౧౩ ౧౨ నారాయణైకవాక్యస్యప్రమాణత్వోపపాదనమ్
 ,, ౨౦ నారాయణైకవాక్యప్రకార తదగ్రప్రపత్తిప్రకారశబ్దానిరాసః
 ,, ౨౩ నారాయణైకవాక్యస్యసర్వవిద్యోపాస్యవిశేషనిర్ణాయకత్వాభావశబ్దా
 ౨౧౪ ౨౧ తత్తద్భూతానంతత్త్వణయోగేననారాయణవాచిత్యసమర్థనమ్
 ,, ౨౩ విశ్వమేవేదమితిసామానాధికరణ్యాన్త్యోపపాదనమ్
 ౨౧౫ ౨౧ సబ్రహ్మేతివాక్యసామానాధికరణ్యాన్త్యోపపాదనమ్
 ౨౧౬ ౨౧ వితదనువాక్యశబ్దాద్విద్యుద్భూతగుణ్యేననేయత్వ శబ్దాయాంవైషమ్యాః
 ,, ౨౨ అన్యేషాంవాక్యనామస్యపరత్వోపపాదనమ్
 ౨౧౭ ౧౨ పూర్వపక్షోదాహృతశ్రుతేర్వాన్యభ్యాసోపపాదనమ్
 ,, ౧౩ ప్రాణిమనఃకర్మాదిశ్రుత్యగ్రహణచారః
 ,, ౨౧ సర్వస్యేతిశ్రుత్యగ్రహణచారః
 ౨౧౮ ౧౦ యజ్ఞానాదిశబ్దానాంనారాయణవాచకత్వమ్
 ,, ౧౩ సర్వశబ్దార్థాదివాక్యగ్రహణచారః
 ,, ౧౪ శబ్దానితివాక్యేకారణత్వస్య విధేయతాశబ్దానిరాసః
 ౨౧౯ ౧౧ అనువాదత్వాగ్నికారేపిశివస్యకారణత్వేనానుద్యతాశబ్దానిరాసః
 ౨౨౦ ౧౨ తతోయదిత్యాదిశ్రుత్యగ్రహణచారః
 ౨౨౧ ౨౨ యస్మాన్నాదీయదిత్యేతద్వాన్యభ్యాసోపపాదనమ్
 ౨౨౨ ౧౨ అస్యవాక్యస్యవిరుద్ధాథనిర్వాహప్రకారకజిజ్ఞాసాప్రతిపాదనమ్
 ౨౨౩ ౧౧ ఉక్తప్రకరణానుగుణ్యేనతతోయదితివాక్యగ్రహణచారః
 ,, ౧౨ ప్రకరణానుగుణ్యగ్రహణప్రతిపాదనేహోపపాదనమ్
 ౨౨౪ ౧౧ సర్వాననదితివాక్యవగతశివశబ్దాగ్రహణచారః
 ,, ౨౨ ఉత్తరత్రపురుషప్రతిపాదనాత్ శివశబ్దస్యపురుషపరతాసమర్థనమ్
 ౨౨౫ ౧౨ దేవతాత్తరపరత్వేనసన్-యగపరః ఇతికారణోపాస్యవిశేషనిర్ణయ
 పరవాక్యయోగస్థిత్యాశబ్దానిరాసః
 ,, ౨౧ యద్యేదాదావితివాక్యస్యపూర్వాపరపర్యలోచనయానారాయణ
 పరతాసమర్థనమ్
 ౨౨౬ ౧౨ యద్యేదాదావిత్వస్యాగ్రహణప్రతిపాదనమ్
 ౨౨౭ ౨౦ అకారవాచ్యత్వైవమహేశ్వరత్వే నారాయణస్యపరత్వనిర్దిష్టకార
 శబ్దానిరాసః
 ౨౨౮ ౧౨ భగవతోవాచ్యజాతప్రకృతిత్వేఅకారస్యవాచకజాతప్రకృతిత్వేచ
 భగవద్వచనమ్

పత్ర పక్షి

సఖ్యో సఖ్యో.

విషయః.

- „ ౧౦ అకారవాచ్యత్వేశ్రుతిప్రదర్శనమ్
- „ ౧౧ అకారస్యవాచకజాతప్రకృతిత్వేషిశ్రుతిప్రదర్శనమ్
- „ ౧౨ ఉక్తార్థస్యనిగమనమ్
- ౧౨౧ ౧౩ మహేశ్వరశబ్దస్యసాధారణత్వాత్ ప్రకరణపర్యాలోచనయాచనారాయణ
పరతాయాయుక్తతా
- „ ౧౪ నారాయణస్యైవతత్త్వబ్జవాచ్యస్యపరత్వస్యఉత్తరానువాకేకత్వాఽన్తిః
- „ ౧౫ విశ్వాధికత్యాదిమహిమః కారణతాశక్త్యానిరాసః
- „ ౧౬ ప్రతీయమానత్వేప్రయోజనాశక్త్యా
- ౧౨౨ ౪ బ్రహ్మవిద్యోపరత్వాభావేదృష్టాస్తప్రదర్శనమ్
- „ ౫ విశ్వాధికోద్రవ్యత్వస్యాగ్రధిచారః
- ౧౨౩ ౧౦ హిరణ్యగర్భకారణతావాదనిరాసః
- „ ౧౦ వ్యోమాతీతవాదోపపాదనమ్
- „ ౧౩ ఆకాశాస్తర్వర్తిసఃకస్యచిదన్వేష్టవ్యత్వేషిప్రయోజనాశక్త్యా
- ౧౨౪ ౧౩ వ్యోమాతీతవాదనిరాసః
- „ ౧౨ అనధీతవేదాదిచోద్యప్రకారశక్త్యా
- „ ౧౪ శ్చుత్వాపరిహరప్రకారాశక్త్యా
- ౧౨౫ ౧౩ ఉభేదత్యాదినా ఆకాశవర్తిత్వప్రతీర్థ్యణజాతాప్రతీతిశక్త్యానిరాసః
- „ ౧౧ వాక్యకారపరిహృతేకథనానుయోగః.
- „ ౧౫ గుణివ్యతిరేకేగుణజానాముపాస్యతాయాఃప్రకారతానుయోగః
- ౧౨౬ ౫ ఉభయస్యాప్యన్వేష్టవ్యతా
- ౧౨౭ ౪ ఉభయస్యాన్వేష్టవ్యత్వేయచ్ఛబ్దనిర్వాహస్యావశ్యకతా
- ౧౨౮ ౧౦ బ్రహ్మదేవకార్యత్వశ్రవణాత్ పరత్వవైకల్యశక్త్యాప్రదాసః
- ౧౨౯ ౧౧ దేవేష్వవతారస్యకథనాశక్త్యావ్యాప్యత్తిః
- „ ౧౩ దేవాదిష్వవతారద్వయస్యకథనాశక్త్యానిరాసః
- ౧౩౦ ౧౩ పరత్వేప్రామాణికేసతిహ్యవనిర్వాహ్యతా
- „ ౧౫ అధర్వణిరోనిర్వాహః
- ౧౩౧ ౩ సోమరాదస్తరమిత్యాదేరుద్రవాక్యతాశ్చుతివాక్యతాప్రశ్నః
- ౧౩౩ ౧౨ అస్యార్థస్యసూత్రకారాక్షిప్రదర్శనమ్
- ౧౩౪ ౧౯ సర్వసామానాధికరణ్యస్యపరమాత్మానుప్రవేశకృతత్వవైశద్యాదౌ
ఐబంహణప్రదర్శనమ్
- „ ౧౧ ఉదాహృతక్లోకేహత్వంశతత్ప్రియైక్తసర్వసామానాధికరణ్యసిద్ధి
ప్రదర్శనమ్
- ౧౩౫ ౧౧ చేతనానాన్నిత్యత్వాత్ సర్వస్యతదనిష్పన్నత్వశక్త్యావ్యాప్యత్తిః
- „ ౧౨ సూత్రప్రదర్శనమ్

పత్ర పక్షి

సజ్జ్య. సజ్జ్య.

విషయః.

- ,, ౧౭ బ్రహ్మశివయోః పరమాత్మాత్మకత్వస్య విశేషతఃప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౨ తద్వాక్యఖ్యానప్రతిపాదనమ్
- ౨౦౬ ౧౩ రుద్రస్వైవ నారాయణాత్మకత్వే ప్రమాణమ్
- ,, ౧౪ తత్రవచనాంతరప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౬ భగవదాత్మకత్వస్య ప్రతితత్వప్రకారకజిజ్ఞాసానివృత్తిః
- ,, ౧౮ భగవద్రుద్రయోః ఉపాదానమిత్తతామతనిరాకరణమ్
- ,, ౨౨ సూత్రశ్రుతివిరోధాభ్యాం వేదబాహ్యత్వోపపాదనమ్
- ౨౦౮ ౧౪ నారాయణస్య పరమకారణత్వేతివబృంహణవచనప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౬ రాజసాద్విహేయ సర్వలోకావిగానపరిగృహీతమహాభరతవచనప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౧ శ్రీవిష్ణుపురాణే నారాయణస్య పరమకారణత్వ వచనోపపాదనమ్
- ,, ౨౬ ఆనుష్ఠానతత్వస్థిత్యోశ్చ ప్రమాణతయాపరిగృహీతతా
- ౨౦౯ ౮ శ్రుతవేదాన్తస్యఅనధీత శాఖార్థబుభుత్సయాప్రశ్నః
- ,, ౨౪ ఉపసంహారస్య భగవత్పితౄతా
- ౨౧౦ ౧౭ పరబ్రహ్మవస్తుస్వరూపాశక్త్యాంవిష్ణోఃపరబ్రహ్మతా
- ,, ౧౯ వేదాదిషుఅగ్న్యైదేఃప్రతిపాదితత్వేనవిష్ణోఃవాచ్యతాప్రకార
- శక్త్యాంవిష్ణోఃప్రతిపాదనమ్
- ,, ౨౪ సంగ్రహేణోక్తానన్యపరతా వివరణమ్
- ౨౧౧ ౭ ప్రశ్నాశ్లోకేనప్రశ్నస్య సామాన్యవిషయకత్వప్రదర్శనమ్
- ౨౧౨ ౧౯ సామాన్యవిషయప్రశ్నః
- ,, ౨౨ విశేషవిషయోంతర సంగ్రహేణోక్తః
- ౨౧౩ ౧౭ యత్రేతిలయస్థానప్రశ్నోత్తరకథనమ్
- ,, ౨౨ లయకర్తృప్రశ్నోత్తరాదికథనమ్
- ౨౧౪ ౮ నమస్కారశ్లోకానంతర స్థవచనోపపాదనమ్
- ,, ౧౭ త్రివిధపరిచ్ఛేదానాం ప్రథమసంగ్రహేణోపపాదనమ్
- ,, ౨౪ వత్సవచనోపపాదనమ్
- ౨౧౫ ౧౧ కాలపరిచ్ఛేదంవత్తుమ్ కాలపరిచ్ఛిన్నవ్యాప్తత్వస్య పాదనమ్
- ౨౧౬ ౭ షడ్భావ వికారరాహిత్యకథనమ్
- ,, ౧౯ నామనిర్వచన ముఖేనదేశాపరిచ్ఛేదః
- ౨౧౭ ౨౭ వత్సవచనోపపాదనమ్
- ౨౧౮ ౧౪ ఉపసంహారగతవచన జాతోపపాదనమ్
- ,, ౨౩ భక్తిస్వరూపస్య హేయప్రత్యసేకతా
- ౨౧౯ ౮ దివ్యాత్మస్వరూపస్య కల్యాణగుణవత్త్వమ్
- ,, ౧౭ దివ్యాత్మస్వరూపస్య అనాయాసేనసర్వధారకతా
- ,, ౧౯ విగ్రహవైలక్షణ్యోపపాదనమ్

పత్ర పక్షి

సఖ్యో సఖ్యో

విషయః.

- ,, ౨౦ విగ్రహవైలక్షణ్య ప్రయోజనోపపాదనమ్
- ,, ౨౧ షాద్దుణ్యోపపాదనమ్
- 3౦౦ ౬ ఉభయవిజ్ఞత్యేన విలక్షణస్వజగత్సామానాధి కరణ్యప్రకారశక్తౌ
- 3౦౨ ౧౬ సామాన్యవిషయ ప్రశ్నపూర్వకవిశేష విషయోత్తరవచన
ప్రవృత్తత్వాదనన్యపరతా
- ,, ౧౯ అన్యేషాంపురాణానా మన్యపరత్వా దేతద విరోధేననేయతా
- ,, ౨౧ అన్యపరతాయాఃకథనైనుయోగః
- 3౦3 ౧౧ అవిరోధేననేతుమశక్యత్యేప్రకారశక్తౌ
- ,, ౧౨ సామ్యశక్త్యాచోదనా
- ,, ౨౧ సామ్యశక్త్యాచోదనాపరిహారః
- ,, ౨౪ తాదాత్మ్యకథనస్యప్రయోజనజిజ్ఞాసా
- 3౦౪ ౧౦ సంగ్రహేణోక్త తాదాత్మ్యస్యవివరణాపేక్షితత్వాభిప్రాయః
- ,, ౧3 కృత్స్నప్రపంచ్యతాదాత్మ్యస్యప్రతీయమానత్వప్రకారజిజ్ఞాసా
- ,, ౨౨ పృస్తుతసామ్య పరిహారప్రయోజనజిజ్ఞాసా
- 3౦౫ ౧౯ విష్ణురపివిభూతిత్వ పృసద్గత్యా
- ,, ౨౧ బ్రహ్మశివాదిప్రపంచ్యస్యవరబ్రహ్మవిభూతిత్వవచనాన్తర ప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౪ సామానాధికరణ్యేన స్వరూపైక్యజ్ఞానవ్యాప్తి ప్రయోజనతా
- ,, ౨౬ ఉపపాద్యోపపాదకాంశయోస్వరూపాపేక్షాయా ముక్తవివరణమ్
- 3౦౬ ౨ హేత్వంశవ్యాఖ్యానమ్
- ,, ౩ రూపశబ్దస్యశరీరపరత్వ నిశ్చయాయవ చనాన్తరకథనమ్
- ,, ౧3 భగవతోనిరవద్య త్వద్వ్యుపపత్తికథనమ్
- ,, ౨౦ సామానాధికరణ్యస్య శరీరశరీరభావనిబద్ధనతా
- ,, ౨౨ అవస్థాయోగస్య సద్వారకతా
- 3౦౭ ౧౨ ఆత్మైవప్రబధ్నే అస్మాన్స్యస్వప్రతా
- ,, ౨౫ విగ్రహవైలక్షణ్యమహాభారత ప్రమాణప్రదర్శనమ్
- 3౦౮ ౧౧ విగ్రహవిషయశ్రితిప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౨ తద్వ్యాఖ్యానస్య ఆపాతతోవ్యాపాతి శక్త్యాపరిహారప్రయోజనతా
- ,, ౨౪ తస్యేత్యేతద్వ్యాఖ్యానమ్
- 3౦౯ ౯ భీరశబ్దవ్యాఖ్యానస్య ధైర్యగుణాన్విత పరత్వవ్యాప్తి ప్రయోజనతా
- ,, ౨౦ ప్రకృతిరుద్రయోరు పాదాననిమి త్తత్వమతస్య నారాయణరుద్రయోరు
పాదాననిమి త్తత్వమతస్యచపూర్వమేవనిరసనమ్
- ,, ౨౨ కారణాదస్యస్వప్రాప్యత్వనిరాసః
- 3౧౦ ౨౬ ఉపబృంహణ చతుర్ముఖకారణత్వశక్త్యానిరాసః
- 3౧౨ ౧౯ తత్త్వాకరణికగ్రాన్తేనచతుర్ముఖస్యపరమకారణత్వానుపపత్త్యుపపాదనమ్

పత్ర పక్షి

సజ్జా. సజ్జా.

విషయం.

- .. ౨౧ శ్రీవిష్ణుపురాణవచనస్య మానవశ్లోకార్థనిర్ణాయకత్వోపపాదనమ్
- .. ౨౩ భావనాత్రయవిచారః
- ౩౧౩ ౧౪ కర్మభావనాయావనసంజ్ఞా త్రయక్రమైశ్చజ్ఞా వ్యాప్తత్విప్రయోజనమ్
- ౩౧౪ ౨౪ హిరణ్యగర్భాదీత్యాదిశబ్దస్యాసంకోచాత్ముక్తేషుభావనాద్వయ ప్రసద్దేశజ్ఞావ్యాప్తత్వస్థప్రయోజకోపపాదనమ్
- ౩౧౫ ౫ ఆధికారబోధవిషయక ప్రశ్నోత్తరా పాదనమ్
- .. ౨౩ మిహంసకాశిమతే సిద్ధాధేవుత్పత్త్యభావనాదనిరాసః
- .. ౨౬ సిద్ధాధేవుత్పత్త్యనశ్చేకుర్వాణస్యపూర్వపక్షోపపాదనమ్
- ౩౧౬ ౧౯ పూర్వోక్తపూర్వపక్షపరిహరః
- .. ౨౧ సిద్ధపక్షునిశబ్దస్యబోధశక్తిగ్రహణోపపాదనమ్
- .. ౨౪ ప్రథమం యాదృచ్ఛికపుత్పత్తేస్సిద్ధాధేవిషయత్వప్రదర్శనమ్
- ౩౧౮ ౧౮ బుద్ధిపూర్వపుత్పత్తేః లోకప్రచురతాప్రదర్శనమ్
- ౩౨౦ ౨౫ యాదృచ్ఛికబుద్ధిపూర్వపుత్పత్త్యంత్యోరూద్యపుత్పత్త్యంత్యోస్సిద్ధార్థ విషయ త్వేపిప్రయోజనప్రకారశబ్ద యా ప్రతిపదనమ్
- ౩౨౧ ౨౩ సిద్ధాధేఆద్యపుత్పత్త్యభావేపిబ్రహ్మణసిద్ధ్యోపపాదనమ్
- ౩౨౨ ౧౫ ఫలత్వేనసిద్ధోదాహరణత్రయప్రదర్శనమ్
- ౩౨౩ ౧౦ విధిశ్రవణాభావశక్త్యాంఘరితాగ్ధకథనమ్
- .. ౧౬ బ్రహ్మస్వరూపతద్విశేషణయోస్సిద్ధత్వేపిప్రయోజనవిజ్ఞానా
- .. ౨౧ సర్వవిధిసాధారణోక్తికథనమ్
- ౩౨౪ ౧౫ అర్థవాదానాం విఘ్నపయోగిత్వేన స్వాధేరామాజ్యే ద్రమిదాచార్యగ్రహోపపాదనమ్
- .. ౧౭ ఆశతాస్త్రత్వనుపపత్తిప్రకారశక్త్యానిరాసః
- ౩౨౫ ౨౫ పరోక్షకార్యస్యానుపపన్నతా
- ౩౨౬ ౨౫ కార్యత్వస్యకృతిభావభావిత్వ కృత్యుద్దేశ్యతారూపత్వేదూషణాయప్రశ్నః
- .. ౨౬ యదధికృత్యకృతిర్వర్తతే తత్ కృత్యుద్దేశ్యత్వమిత్యస్యపరిహరరూపతా
- ౩౨౭ ౧౫ పురుషబుద్ధిరూపాధికారస్యపురుషకృతేరసమ్మనాభిప్రాయః
- .. ౧౭ యత్పాశ్చీర్చయాకృతేరుత్పత్తిః తత్ కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్
- .. ౧౮ కృతిమత్పురుషేష్వత్వస్య కృత్యుద్దేశ్యత్వేదోషః
- .. ౨౨ ఇష్టస్యప్రేరకత్వాకారః కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్
- .. ౨౪ ఇష్టతయాప్రతితస్యస్వప్రయత్నోత్పత్తియంతరేణాసిద్ధేఃప్రేరకతారూపతా
- ౩౨౮ ౧ ఇచ్ఛాయామపిఇష్టస్యస్వప్రయత్నోత్పత్తియంతరేణాసిద్ధత్వమ్
- .. ౨౭ తత్పురుషానుకూలత్వస్య కృత్యుద్దేశ్యత్వరూపతాశక్త్యా
- ౩౨౯ ౧౭ పురుషానుకూలత్వస్య కృత్యుద్దేశ్యత్వశక్త్యాపరిహరః
- .. ౨౩ సుఖవ్యతిరేకరుగభివృత్తేరపిపురుషానుకూలతాశక్త్యా

పత్ర పక్షి

సంఖ్య సంఖ్య

విషయః.

- .. ౨౦ దుగభి నివృత్తావనుకూలతాబుద్ధేర్భూత్విత్వపూర్వక సుఖదుగభి
యోగ్యవేకప్రదర్శనమ్
- ౩౩౦ ౧౫ దుగభినివృత్తేర వ్యనుకూలత్వభగ్నుసమర్థనమ్
- ౨౬ ఇష్టతాసామ్యాదనుకూలతాబుద్ధేర్భూత్విత్వనిగమనమ్
- ౩౩౧ ౮ సుఖవ్యతిరిక్తస్యనియోగస్య అనుకూలత్వానుపపన్నతా
- .. ౧౦ నియోగస్య సుఖవిశేషత్వనిరాకరణమ్
- .. ౨౭ ఇష్టసాధనతయైవనియోగత్వస్థిరత్వా పూర్వత్వప్రతీతి ప్రకార
విషయకజిజ్ఞాసా
- ౩౩౨ ౧౦ భృత్యేష్టప్రదరాజవత్ నియోగస్యస్వతః ఇష్టత్వానుపపత్త్యభావ
శబ్దానిరాసః
- .. ౧౯ ఛాత్వర్థస్యభురుష ప్రయత్నసాధ్యతాపాదనమ్
- .. ౨౦ స్వర్థకామపదసమభివ్యాహారాద్ఛాత్వద్ధాతిరేకిణినియోగత్వాద్యవగమనమ్
- .. ౨౩ ఛాత్వర్థాతిరక్తత్వస్యస్వర్థసాధనతా ప్రతీతినిబద్ధనతా
- ౩౩౩ ౧౨ స్వర్థసాధనత్వప్రతీతినిబద్ధత్వస్యసహేతుకతాశబ్దాప్రతిపచనమ్
- .. ౧౭ ఛాత్వర్థస్యప్రథమప్రతిపన్నత్వ వచనేప్రయోజకజిజ్ఞాసాప్రతిపచనమ్
- .. ౨౪ యోగ్యప్రకారజిజ్ఞాసా ప్రతిపచనమ్
- .. ౨౫ ప్రథమమనన్యార్థతయా కార్యస్య ప్రతిపన్నత్వేపితేదనుపపన్నతావచనమ్
- ౩౩౪ ౧౯ ప్రథమప్రతిపన్న వాక్యార్థపరిత్యాగే ఉదాహరణప్రదర్శనమ్
- .. ౨౩ ఏకపదశ్రవణవేళాయా మనన్యార్థతయాప్రథమ ప్రతిపత్తేరసత్త్వమ్
- .. ౨౫ కార్యస్యలన్యార్థత్వా భావప్రతీత్యసాధ్యత్వ పూర్వకకారణజిజ్ఞాసా
- ౩౩౫ ౧౦ నియోగస్యఅనుకూలత్వే ప్రమాణాభావోప సంహరః
- .. ౧౮ నియోగస్యఅనుకూలత్వే యోగ్యనుపలబ్ధి దూషణోపపాదనమ్
- ౩౩౬ ౨౫ కృతింప్రతిశేషిత్వంకృత్య ద్వేష్యత్వమితిక్షణవాక్య దూషణోపపాదనమ్
- ౩౩౭ ౧౧ పరాభిమతశేషశేషిత్వ లక్షణాశక్త్యా
- .. ౧౩ కృత్యద్వేషత్వేదోషోపపాదనమ్
- .. ౧౫ కార్యప్రతిసంబధి ప్రతిసంబధిత్వరూపశేషిత్వస్య కార్యతారూపతా
భ్యుపగమేహేతుజిజ్ఞాసా
- .. ౨౧ పరోద్దేశప్రవృత్తకృతివ్యాప్త్యద్వైత్వస్య శేషత్వరూపతాపక్షేష్యత
దూషణోపపాదనమ్
- ౩౩౮ ౧౩ శేషశేషిత్వలక్షణజిజ్ఞాసా యాంశేషత్వాదిసూత్రవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- ౩౩౯ ౧౭ ఉక్తలక్షణస్యనైదికోదా హరణప్రదర్శనమ్
- .. ౧౯ ఉక్తలక్షణస్యబ్రహ్మాది తాకికోదాహరణప్రదర్శనమ్
- .. ౨౦ ఉక్తలక్షణస్యబౌద్ధాపనిషదోదా హరణప్రదర్శనమ్
- .. ౨౨ ఈశ్వరస్యచిదచిత్తశ్చ శేషిత్వ శేషత్వేప్రమాణవచనమ్

పత్ర పక్షి

సజ్ఞా సజ్ఞా విషయః.

- ౩౪౦ ౮ నిరూపకము ప్రాణాక రాధస్యాసుద్ధరత్వమ్
 ,, ౧౦ కార్యానుబంధస్థ దూషణమ్
 ౩౪౧ ౧ కర్తృవాచిలకారస్య నియోజ్యపరత్వస్య శబ్దానుశాసన విరుద్ధత్వరూప
 పూర్వపక్ష యుక్తిశబ్దా
 ,, ౧౨ తాదృశపూర్వపక్షయుక్తిశబ్దాపరిహారః
 ౩౪౨ ౧౩ శాస్త్రసిద్ధియాగకర్తృత్వాత్పయోస్యర్థసాధనత్వనిశ్చయదాహరణ
 విశదీకరణమ్
 ,, ౨౨ ఏతద్విశేషాభిప్రాయపదనమ్
 ,, ౨౪ క్రియావరంప్రతికర్తృత్వ శ్రవణప్రకార- క్రియావర
 కర్తృత్వ కల్పనస్వరూపయోగశబ్దానిరాసః
 ౩౪౩ ౯ బుద్ధాకర్తృత్వకల్పనాప్రకార శబ్దానివృత్తిః
 ,, ౧౧ ఉక్తాధేతద్విధిసోదాహరణమ్
 ,, ౧౨ నియోజ్యత్వపరతా శ్రవణాశబ్దా
 ,, ౧౪ తాదృశశబ్దా పరిహారః
 ౩౪౪ ౧౫ ఫలసాధనతయాసిద్ధ్యపపాదనమ్, ఆధికకార్యసాధనతయా
 సిద్ధ్యపపాదనమ్
 ,, ౨౫ యాగాదేస్వర్గాదిసాధనత్వాసంబంధశబ్దాపరిహారః
 ౩౪౫ ౧౬ వేదవిద్యుచోదర్శనమ్
 ,, ౧౭ భాష్యగ్రంథవ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౨౫ శ్రుతిప్రమాణప్రదర్శనమ్
 ,, ౨౬ తద్వాక్యవ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౨౯ విశ్వమిత్యేతద్వాక్యఖ్యానమ్
 ౩౪౬ ౧౪ భువనస్యేత్యేతద్వాక్యఖ్యానమ్
 ,, ౧౬ భారకప్రకారాశబ్దా
 ,, ౧౮ మన్తోత్తరాధ్యక్ష్యాఖ్యానమ్
 ,, ౨౪ భువనస్యేత్యసేవోక్తఫలప్రదత్వాదివైశద్యాయభగవద్వచనకర్తృతవమ్
 ౩౪౭ ౧౩ అవతారశబ్దానివృత్తిగ్రంథవ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౧౫ తనుశబ్దస్యాల్పార్థత్వనివృత్తిగ్రంథకవచనమ్
 ,, ౧౭ భోక్తృత్వవైశద్యోపపాదనమ్
 ,, ౧౮ ప్రభుశబ్దవ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౧౯ శ్రీవిష్ణుపురాణపదనప్రతిపాదనమ్
 ,, ౨౧ ఏతద్గ్రంథసర్వవేద శాస్త్రాగ్రముతత్వమ్
 ,, ౨౪ ఏతద్గ్రంథసోపపన్నత్వపూర్వకముటకవాక్యప్రదర్శనమ్
 ౩౪౮ ౧౪ స్వాతంత్ర్యేణసంబంధే ప్రమాణప్రదర్శనమ్

పత్ర పక్షి-

సఖ్యో సఖ్యో-

విషయః.

- ౧౬ ప్రస్తుతానుపపత్తిపరిహారస్య ప్రయోజనకథనమ్
 ౧౭ లిజాద్యర్థ విశదీకరణమ్
 ౧౮ ప్రకృత్యర్థస్య కర్తృవ్యాసారసాధ్యతా ౭భిధానవివరణమ్
 ౩౪౦ ౧౯ కర్మవిధివాక్యానాం దేవతాఫలప్రదత్వాబోధకత్వేనా పూర్వక్షప్త్యభావః
 ౩౪౧ ౧౪ వాయువ్యేత్యాదివాక్యప్రదర్శనమ్
 ౧౯ ఫలసాధనత్వస్య విధ్యాతేషనిర్ధృతావచ నాయుక్తతా
 ౨౩ కర్మణః దేవతాద్వారకఫలసాధనత్వ నిర్ధృతావశజ్ఞానిరాసః
 ౩౪౨ ౧౬ అర్చవాదోక్తవిధ్యర్థతాత్పర్యాజ్ఞీకారణేతిదాహరణోక్తిః
 ౧౭ తాదృశాజ్ఞీకారస్య ప్రయోజనోక్తిః
 ౩౪౩ ౧౨ లోకనిర్ధృతావశానుష్ఠరణేన పరోపాలక్ష్యవత్
 ౨౩ ఉక్తాన్తేశ్రుతివచనమ్
 ౩౪౪ ౨౩ వేదవిద్యవచనకథనమ్
 ౨౨ ఉక్తాన్తేభగవద్వచనప్రదర్శనమ్
 ౩౪౬ ౧౦ విషమవిరోధేన నిర్వాహస్యప్రయోజనప్రశ్నః
 ౧౯ తదనభిమతనిత్యవిభాతినమగ్ధనమ్
 ౩౪౭ ౨౪ భగవద్గణబోధక శ్రుత్యుపపాదనమ్
 ౨౬ మనోమయశ్చ వ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
 ౩౪౯ ౧౭ నీలతోయదేతిశ్రుతి వ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
 ౩౬౦ ౨౩ పత్నీవిషయప్రమాణ ప్రదర్శనమ్
 ౨౪ ధానపరిజనాదివిషయ ప్రమాణప్రదర్శనమ్
 ౩౬౧ ౨౪ అనేకార్థవిధానే వాక్యభేదబోధనా
 ౨౪ అనేకార్థవిధానే వాక్య భేదశజ్ఞాపరిహారః
 ౨౬ విశిష్టవిధాజైమినీయ సూత్ర ప్రతిపాదనమ్
 ౩౬౨ ౧౧ సూత్రవిషయవాక్యప్రదర్శనపూర్వకవిశిష్టార్థవిశదీకరణమ్
 ౧౩ మన్త్రాణాం అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకశ్చేవాత్రాస్యపరత్వేన
 స్వాధ్యేతాత్పర్యాభావార్పర్వనిర్ధృతావశజ్ఞానిరాసః
 ౧౯ జ్ఞోతాద్విస్వరూపనిరూపణమ్
 ౩౬౪ ౧౬ మన్త్రాణామనుష్ఠేయార్థాభ్యుపగమేనప్రతిపచనమ్
 ౨౨ నిత్యవిభూతిపరత్వేముక్తావిషయత్వశ్చాపూర్వకపరిహారః
 ౩౬౫ ౧౪ త్విత్పదేత్యేకార్య పరత్వేనవిషయీకర్తృత్వావశజ్ఞాపరిహారః
 ౧౭ పరమపద శబ్దస్య అర్థాంతరపరత్వ ముఖేనబోధనా
 ౨౦ పూర్వబోధనాపరిహారః
 ౩౬౬ ౧౭ విష్ణ్వభ్యుమిత్యత్రస్థానస్య వ్యావర్త్యత్వాభావాజ్జీవస్వరూపస్య
 వ్యావర్త్యత్వమితిశజ్ఞానిరాసః

పత్ర పక్షి

సఖ్య సఖ్య.

విషయ:

- .. ౧౫ పరమపదశబ్దస్య అర్థత్రయ వాచిత్యే ప్రయోగ ప్రదర్శనమ్
- ౩౬౭ ౧౦ ఏ కావయవశక్త్యా త్రిష్యపి ముఖ్య త్వోపపాదనమ్
- .. ౧౭ అర్థత్రయస్యాపి ప్రాప్యత్వస్య చాదనాపూర్వకోపపాదనమ్
- .. ౧౮ ఆత్మప్రాప్తేభిగవత్ప్రాప్తిసాహిత్యోపపాదనమ్
- .. ౨౭ అన్యతశబ్దస్య కర్తృవాచిత్య ప్రకారకశబ్దా
- ౩౬౮ ౧౧ అవిద్యాశబ్దస్య కర్తృవాచితా
- .. ౧౪ ఆన్యతశబ్దస్య పాపవాచితా
- .. ౨౪ ఘానవిశేషహృత్తైర్భగవత్ప్రాప్తి గర్భితా
- .. ౨౬ ఉదాహృతవాక్యానైర వ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- ౩౬౯ ౧౨ త్వయ నమిత్యస్య ఫలితా ర్థోపపాదనమ్
- .. ౨౩ ఆస్యపరమవ్యోమశబ్ద వాచ్యత్వనిర్వికారత్వ ప్రదర్శనమ్
- .. ౨౫ వ్యాఖ్యానవిశేషవాన్వృత్తి ప్రయోజనోపపాదనమ్
- ౩౭౦ ౮ పరమపదస్యాస్థిరత్వా పాదనశబ్దా నిరాసః
- ౩౭౧ ౧౯ సత్యకామశబ్దస్య భోగ్యభోగో పకరణాదివాచిత్య ప్రకారకజిజ్ఞాసానివృత్తిః
- .. ౨౧ ప్రమాణసంబద్ధా ద్దత్వలక్షణసత్యతా వ్యాన్వృత్తిప్రయోజన త్యాపాదనమ్
- ౩౭౩ ౧౩ సత్యనష్కల్పపదవ్యాఖ్యానమ్
- .. ౧౪ అర్థానైరకథనమ్
- .. ౨౩ తత్త్వదార్థధర్మాణాంతత్వంకల్పా యత్తతాపాదనమ్
- .. ౨౫ భూషణాదికణ్ఠోక్తిదర్శనాయజివబృంహణ వచనప్రదర్శనమ్
- ౩౭౪ ౧౫ శ్రీమద్రామాయణహృదయమాణ్యప్రదర్శనమ్
- .. ౨౭ శ్రీవరాశరవచనోపపాదనమ్
- ౩౭౫ ౨౧ శ్రీపత్న్యం ప్రమాణోపపాదనమ్
- .. ౨౨ పరస్థానేవచనోపపాదనమ్
- .. ౨౩ తస్య నిత్యత్వోపపాదనమ్
- .. ౨౪ మహాభారతవచనోపపాదనమ్
- ౩౭౬ ౪ తస్య విలక్షణత్వప్రకారక శబ్దాయాంతద్విషయ వాక్యాధృష్ట పూర్వకతదర్థోపపాదనమ్
- .. ౯ యఏషా నైరాదిత్యే ఇతి వాక్యాధోపపాదనమ్ (౩౮౩-౨౭.)
- ౩౭౭ ౧౫ కప్యాసక్తుతేర ర్థమటోపపాదనమ్
- ౩౮౩ ౨౮ ఏతద్విషయసూత్రప్రతిజ్ఞాఖండార్థోపపాదనమ్
- ౩౮౪ ౨౩ ఏతద్విషయ హేతుపపాదనమ్
- .. ౨౪ సూత్రవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- .. ౨౬ పరమాత్మత్వప్రయోజన జిజ్ఞాసా
- ౩౮౫ ౨౧ రూపస్య అనిత్యత్వప్రాకృతత్వశబ్దా వ్యాన్వృత్తిప్రయోజనోపపాదనమ్

పత్ర పక్షి

సజ్ఞాః సజ్ఞాః విషయః.

- .. ౨౨ వాక్యార్థోపపాదనమ్
- ౩౮౬ ౧౬ తత్తాత్పర్యోపపాదనమ్
- .. ౧౮ ద్రమిడాచార్య వ్యాఖ్యానానుభావణమ్
- .. ౨౦ బిష్ణుజావికవస్తువత్ మాయాకృతత్వశబ్దావ్యావృత్తి
ప్రయోజనోపపాదనమ్
- .. ౨౪ పరమార్థ తోషోపపాదనమ్
- .. ౨౫ అరూపాయఃరూపావదేశస్యకథనాశక్త్యా
- ౩౮౭ ౧౫ వికారనాచిశబ్దశ్రవణాత్ప్రతక రూపత్వశబ్దావ్యావృత్తి
ప్రయోజక వాక్యోపపాదనమ్
- .. ౧౯ తస్యభాష్యగ్రంథోపపాదనమ్
- .. ౨౩ పూర్వంసంగ్రహాక్తార్థస్య విస్తరణోపపాదనమ్
- ౩౮౮ ౧౬ వాక్యభాష్యకారగ్రంథయో ద్వివ్యరూపసమర్థనస్య
పత్నిపరిజనాదేః ప్రదర్శనార్థతా
- .. ౧౯ తత్రావగతత్వప్ర కారోపపాదనమ్
- .. ౨౦ గుణానన్తీకారశబ్దానిరాసః
- ౩౮౯ ౨౫ అథవాదాదేస్వాగ్నేతాత్పర్యా భావాద్భృహస్పరూపా
సన్తీకారశబ్దాయాంతప్రతిపదనమ్
- ౩౯౦ ౨౪ స్వాభావికత్వవివరణమ్
- .. ౨౫ బోధతదతిరిక్తకార్యకరత్వయోః స్వాభావికాస్వాభావికత్వ
విభాగ శబ్దాయాంతత్పరివరః
- .. ౨౮ హస్తచేస్తాదివత్ శబ్దస్యబోధకత్వాత్సజ్ఞే తికత్వాశక్త్యానిరాసః
- ౩౯౧ ౨౫ శబ్దత్వాత్ దేవదత్తాది శబ్దవత్సాంకేతికత్వశబ్దా పూర్వకపరివరః
- ౩౯౨ ౧౦ బోధకత్వస్యస్వాభావికత్వేభ్యస్తత్త్విగ్రహణసాపేక్షత్వస్యాయుక్తత్వాత్
సాజ్ఞేతికత్వశబ్దాయాంతప్రతిపదనమ్
- .. ౨౩ శబ్దానాంబోధకత్వస్వభావత్వేలాకిక నైదికప్రకారశబ్దానిరాసః
- .. ౨౫ స్మృతిపూర్వకత్వా భ్యుపగమేపురుషాధీనత్వాదుచ్ఛరణస్యవేదస్యా
పారుషేయత్వప్రకారక జిజ్ఞాసా
- ౩౯౩ ౧౮ ఉపబృంహణా పెక్షాప్రకారకజిజ్ఞాసా
- ౩౯౪ ౧౨ నిర్ధవస్తుపరత్వేవేదానామ నాదితాపానిశబ్దాయాంతత్పరివరణమ్
- .. ౨౦ ఇదానీందురవగాహత్వా త్రస్యాపేక్షితత్వాపాదనమ్
- ౩౯౫ ౧౩ భ్యుత్పన్నలాకికశబ్దస్య నైదికానవబోధకత్వాశక్త్యానిరాసః
- .. ౧౯ లక్షణభేదాచ్ఛబ్దభేద ఇత్యాకారకచోదనా
- .. ౨౦ పూర్వచోదనా పరివరః
- .. ౨౩ వితత్ప్రకరణోక్తార్థస్య సుగ్రహత్వాయ సర్వగ్రహణానుక్రమణమ్

పత్ర పక్షి
సత్య సత్య విషయః.

- ౩౯౬ ౧౨ ఉభయలిక్తతోష్టిః
౧౪ విభూతిమత్వవచనమ్
౧౫ నిత్యవిభూతిమత్వవచనమ్
౧౬ లీలావిభూతిమత్వవచనమ్
౧౭ వికృతప్రకారా శబ్దానిరాసః
౩౯౭ ౧౬ కారణావస్థాయామేకత్వ నిశ్చయేనశరీరాత్మత్వస్యాను పద్యమానత్వాన
సామానాధికరణ్యస్య స్వరూపైక్యనిబద్ధనత్వ శబ్దానిరాసః
౩౯౮ ౧౯ వృష్టిశ్రుష్ట్యైః
౧౬ బ్రహ్మాణ్యతదన్తర్గత భోగ్యభోగోపకరణ భోగస్థానదేవమనుష్యాది
వృష్టిజాతోష్టిః
౩౯౯ ౨౪ పూర్వవాక్యేగర్భితార్థ వివరణమ్
౧౫ బ్రహ్మాణ్యదించిద్విలక్షణత్వాదాశ్రుతిప్రమాణమ్
౪౦౦ ౧౪ ఉపాయవిషయవక్తవ్యోష్టిః
౧౭ జ్ఞానస్యమోక్షోపాయత్వ ప్రకారశబ్దా
౧౮ ప్రీతివిశేషత్వే ప్రయోజనజిజ్ఞాసా
౧౯ వైశేషికమతేన చోదనా
౨౦ పూర్వబోధనాపరిహారః
౨౧ జ్ఞానసాధ్యసుఖాదేః జ్ఞానత్వాభావశబ్దా
౪౦౧ ౧౦ జ్ఞానస్యసుఖత్వశబ్దా
౧౫ జ్ఞానాతిరేకినుఖస్య దృష్టత్వకల్ప వ్యవహితత్వేన దూషణకథనమ్
౧౬ ద్వితీయశిరోదూషణమ్
౨౦ ప్రస్తుతోపాసనస్యానవధికారిశయప్రీతిరూపత్వేహేతుజిజ్ఞాసాప్రతిపచనమ్
౨౧ తత్రశ్రుతికథనమ్
౪౦౨ ౯ ఆనందశ్రుతిబ్రహ్మాణస్సుఖత్వ వచనస్యాన్యత్తతా శబ్దానిరాసః
౧౬ జ్ఞానానుకూలత్వస్యవిషయాను కూల్యప్రయోజ్యత్వే శ్రుతికథనమ్
౨౦ తాదృశశ్రుతివ్యాఖ్యానమ్
౨౩ పరస్యభోగ్యభూత బ్రహ్మాణఃస్వభోగ్యత్వా భావశబ్దా
౪౦౩ ౧౦ రసోవైషణికపరంప్రత్యానందత్వ శ్రవణస్యప్రకారాశబ్దా
౧౬ పీతివిశేషశబ్దేనాభిప్రేతార్థ వివరణమ్
౨౦ అపురుషార్థత్వా పాదనముఖేనచోదనా
౪౦౪ ౧౬ సర్వలోకవిరుద్ధత్వోప పాదనమ్
౧౭ పూర్వబోధనా పరిహారః
౧౮ దేహత్వాభిమానవిజృంభితత్వోపపాదనమ్

పత్ర పక్షి

సఖ్య సఖ్య

విషయః.

- ,, ౧౯ సోపాధికత్వదూషణ పూర్వకాత్మాభిమాన ప్రదర్శనమ్
 ౪౦౫ ౧౪ ఆత్మాభిమానానుగుణ పురుషార్థజ్ఞానోదాహరణకథనమ్
 ,, ౨౦ సోపాధికత్వోప సంహారః
 ౪౦౬ ౧౪ ఆత్మాభిమానేపి సుఖానుభవే బ్రహ్మప్రాప్తిప్రయోజనాశఙ్కా
 ,, ౨౦ ఆత్రప్రమాణకథనమ్
 ,, ౨౧ వ్యతిక్తసుఖాస్థిరత్వాదౌ శ్రీవిష్ణుపురాణచరణమ్
 ,, ౨౫ వస్త్రీత్యేత ద్వాన్యభ్యానమ్
 ౪౦౭ ౧౫ సుఖాద్యేకావృత్తప్రతీతేః ప్రకారాశఙ్కా
 ,, ౨౦ ఉత్తవత్సేమాణశ్లోకయోర పానరుక్త్యాధికకథనమ్
 ,, ౨౪ ఉదాహృత శ్లోకార్థకథనమ్
 ,, ౨౫ ఫలితార్థకథనమ్
 ,, ౨౬ పూర్వపక్షోక్తగ్రన్థార్థకథనమ్
 ౪౦౮ ౧౪ సేవేత్యాదివచనస్యాసేవ్యసేవావిషయత్వ ప్రకారజిజ్ఞాసా
 ,, ౧౬ సహితవ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౧౭ భగవద్వచనకథనమ్
 ,, ౧౮ సేవాయాః సూక్ష్మోపాయత్వ ప్రకారాశఙ్కా
 ,, ౨౫ భక్తేః వేదనాశబ్దవాచ్యత్వ ప్రకారశఙ్కా
 ౪౦౯ ౧౩ విశేషితత్వస్య కథనాశఙ్కా
 ,, ౧౫ ప్రియతమస్య రూపశఙ్కా
 ,, ౧౬ తత్రభగవద్వచన కథనమ్
 ,, ౨౧ తత్రమహాభారతవచనకథనమ్
 ౪౧౦ ౧౬ శ్లోకస్యాన్వయక్రమేణ వ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౧౯ భక్తేః వేదనాశబ్దవాచ్యత్వే ప్రయోజనాశఙ్కా
 ౪౧౧ ౫ ఏతత్ప్రబంధస్యాతి గమ్భీరతాప్రదర్శనమ్
 ,, ౨౫ ఉక్తవిశేషణ త్రయ ఫల కథనమ్

భగవద్భాష్యకా
రేణ కృతోవేదా
ర్థసంగ్రహః।

తాత్పర్యదీపికా
యుక్తో జీయాత్సు
మనసాం ముచే ॥

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

వే. (౧.)

ఆశేష-

తా. ౧. వరదంద్విరదాద్రిశేఖరంకమలాయాదయితందయానిధిమ్,

సకలాధిజనాధితప్రదం ప్రణమామిప్రణతార్తిహారిణమ్ ॥

౨. కృత్వానవద్యంనిగమాంతభాష్యంనిరాకృతంయేనభయంశ్రుతీ [5]
నామ్, ప్రతారితానామబహుశ్రుతైస్తంరామానుజంయోగినమాశ్రయामః॥

౩. శ్రీభాష్యకృదుపన్యస్తోయశ్రీశైలపతేఃపురః।

వేదార్థసంగ్రహస్యాస్యకుర్తుస్తాత్పర్యదీపికామ్॥

(౧) ౪. (అశేషేత్యాదిశ్లోకద్వయేన)-ఆరిష్టితప్రకరణావిఘ్నచరిసమాప్త్య
ర్థమ్, శ్రోతృణాంతప్రసిద్ధ్యర్థంచ, స్మృత్యాచారప్రాప్తంశ్రుత్యా [10]
మజ్జళమాచరతి;

౫. శ్రోతృబుద్ధినమాధానార్థమ్, అదాప్రతిపాద్యసంక్షేపశ్చక్రియతే.

౬. తత్ర, ఇష్టదేవతోపాసనరూపమగ్ధభాచారః, స్వపక్షస్థాపనరూప
ప్రతిపాద్యసంక్షేపశ్చక్రియతే శ్రౌత ఆర్థశ్చ ప్రథమశ్లోకేన.

౭. స్వపక్షేచ ప్రతిపాద్యముపాయోపేయాగ్ధకమ్.

[15]

౮. తత్ర, సిద్ధపస్త్రస్వరూపముపేయమ్ - చతుర్థ్యన్వేషదైన్యవ్యతే,

౯. నమశ్చదేన - ఉపాయస్సూచ్యతే;

౧౦. తత్రఉపేయస్యబ్రహ్మణఉభయవిభూతివిశిష్టత్వమ్-పూర్వాధేనోవ్యతే,

౧౧. నిర్మలత్యాదిపదేన - ఉభయలిక్లత్వముచూడతే.

వే . చిదచిద్వస్తుశేషిణే శేషశాయినే । నిర్మలా-

తా . ౧౨. తత్ర, విప్రతిపత్తివిషయస్య తత్త్వసంస్థాదివాక్యస్యార్థనిష్పన్నముఖేన, లీలావిభూతివిశిష్టత్వముచ్యతే (అశేషచిదచిద్వస్తుశేషిణ) ఇతి స్రవణవచనం.

౧౩. జగద్భ్రష్టాణోస్సామానాధికరణ్యమ్-శరీరశరీరిభావనిబద్ధనమ్; [5]

౧౪ . శరీరత్వం , చేతనం ప్రత్యనన్యార్హశేషత్వమ్;

౧౫. ఏవం శరీరశరీరిభావనిబద్ధనత్వే సతిహి , భేదశ్రుతిభిర్నుటకశ్రుతిభిశ్చాస్యవాక్యస్యావిరోధః ?

౧౬. (అశేషపదమ్) - చేతనబహుత్వం దర్శయతి.

౧౭. కలిపయచేతననియంత్రవ్యాప్తత్వే అనేన నిద్ధృతి . [10]

౧౮. (వస్తు) శబ్దేన - పరమార్థత్వం వివక్షితమ్ .

౧౯. అశేషవస్తుశేషిణ్యత్వే తావతాలమ్ , కిమర్థంచిదచిద్భిద్భిప్రయోగఇతిచేత్ ; ఉచ్యతే -

౧౦. యాదవప్రకాశమతే, సర్వమపిచేతనమేవ తత్ర ఘటాదేత్యైతన్యనభివ్యక్తిమాత్రమేవేతినచిదనిద్విభాగఇతి, తద్వ్యాప్తత్వే దిద్భిద్భావ్యామ్. [15]

౧౧ . కిచ్చ - శాశ్వరమతే, జీవబ్రహ్మణోస్సామానాధికరణ్యమ్ - స్వరూపైకస్యనిబద్ధనమ్ , అచిద్భ్రష్టాణోస్తు - వాధార్థమ్ , ఇతి సామానాధికరణ్యస్యనేకరూపార్థఇతి , తద్వ్యాప్తత్వేభిప్రేతా. ...

౧౨ . కిచ్చ - భాశ్వరమతే, జీవబ్రహ్మణోర్భేదశ్రుతయశ్చోపాధికభేదవిషయాః , అచిద్భ్రష్టాణోర్భేదశ్రుతయస్సాధావికభేదవిషయా [20] ఇతి, భేదశ్రుత్యర్థోనేకరూపార్థ్యపగతఇతి, తద్వ్యాప్తత్వేభిప్రేతా. ...

౧౩. నిశ్చేషేత్యపివక్తవ్యే, అకారస్యమగ్ధార్థత్వాత్-అశేషేత్యుక్తమ్.

౧౪. ఏవం లీలావిభూతివిశిష్టత్వముక్తంభవతి .

౧౫. నిత్యవిభూతియోగమాహ (శేషశాయిన) ఇతి .

౧౬. (శేష) శబ్దః- పక్షిపరిజనాదేగద్రదర్శనార్థః; [25]

౧౭. తాచ్ఛీల్యార్థప్రత్యయాంతర్వాత్ , భోగవిభూతిసమృద్ధస్యస్వాభావికతయా , నిత్యత్వనుభిప్రేతమ్ .

౧౮. ఏవముఖయవిభూతివిశిష్టత్వముక్తమ్.

౧౯. అభోభయలిగ్గత్వమాహ (నిర్మలానంతకల్యాణనిధయ) ఇతి.

౩౦. నిర్మలశ్చైనంతశ్చకల్యాణనిధిశ్చ - నిర్మలానంతకల్యాణనిధిః.

పే. 2న స్తకల్యాణనిధయేవిష్టవేనమః ॥

రా. 30. “ నిర్గుణమ్ ” ౧ “ నిరవద్యమ్ ” ౨ “ నిరజ్జనమ్ ” ౩ “ అపహతపాప్తా ” ౪ “ సమస్తహేయరహితంవిష్టాభ్యంపరమంపదమ్ ” ౫ ఇత్యాదిషు బ్రహ్మవిశేషణత్వేన నిర్దోషత్వాదివాచిపదానాం ప్రయోగాత్, [5]

3౨. నైర్మల్యమ్ - హేయప్రత్యసేకత్వమ్ .

33. నిర్మలత్వమనుకూలత్వంచ పరిచ్ఛిన్నేషుకేషుచిత్వాకృతవస్తుష్వప్యస్తీతి తద్వ్యాప్యత్వర్థమ్ , సకలచేతనాచేన పరిత్యాగపూర్వకం ప్రాప్యత్వాదిసిద్ధ్యర్థంచ , తదుపయోగ్యానన్యమాహ- (అనన్తశ) జ్ఞేన .

3౪. అనేన-వాఙ్మనసనిష్పత్తిరూపార్థగుణసమేధపరివరశ్చాభిప్రేతః. [10]

3౫. (కల్యాణ) శబ్దః - అనుకూలవాచిత్యావగ్రానదైర్ఘ్యాభిధాయా;

3౬. సహి - ప్రతికూలోపేత్యేషు కల్యాణశబ్దప్రయోగః?

3౭. యద్వా, అనుకూలవేదనిర్వాత్యత్వేనగుణాశకల్యాణశబ్దవాచ్యాః.

3౮. నిర్మలకల్యాణశబ్దాభ్యాంసామాన్యవిశేషగోబలీవద్దనయావభిప్రీతా.

3౯. (నిధి) శబ్దేన - గుణగుణిభావోపవక్షితః.

[15]

౪౦. అనేన- “ అనన్దోబ్రహ్మ ” ౧ ఇత్యాదిష్వానన్దశబ్దస్యానన్దివాచి

త్వంసిద్ధమిత్యభిప్రేతమ్ -

౪౧. “ అనన్దంబ్రహ్మణోవిద్వాన్ ” ౨ ఇతివృత్తిరేకనిర్దేశాత్.

౪౨. ఏవం హేయప్రత్యసేకత్వ కల్యాణగుణాకరత్వ రూపోభయలిక్ష్ణ

త్వంబ్రహ్మణఉక్తమ్.

[20]

౪౩. (విష్ణు) శబ్దః - ధర్మనిర్దేశకః.

౪౪. అనేన - శేషిత్వమన్తర్యామిత్వవర్యన్తమితిస్ఫోరితమ్;

౪౫. రూఢ్యా దేవతావిశేషనిర్ణయశ్చ .

౪౬. ఏవం చతుర్థ్యన్తైపదైః - ఉపేయవస్తు నిరూపితమ్.

౪౭. అథోపాయంసూచయతి(నను)ఇతి,

[25]

౪౮. “ మన్తనాభవమద్భక్తోమద్యాజీమాంసమసురు ” ౩ ఇత్యత్రమ

ద్భక్తశబ్దస్యప్రతిపదమన్యయేన-సమస్యాభావక్త్యన్తర్గతత్వాత్;

౪౯. * ధ్యానార్చనప్రణామాదిరితిహివత్సృతే? (౪).

౫౦. ఏవమ్ , దేవతోపాసనరూపమజ్ఞానాచారః, శ్రోతశ్శతః.

౧॥ అత్త-ఉ. ౨॥ 3॥ బృహ-ఉ. ౬. ౨. ౨౦. ౪॥ వి-పు. ౧ - ౨౨. ౫౩.

౫॥ తై-ఉ. భృ. ౬. ౨. ౬॥ తై-ఉ. ఆ. ౪. ౯. ౭॥ గీ. ౧౮ - ౬౫.

వే. (౧) పరం బ్రహ్మైవా^౨జ్ఞం బ్రహ్మపరిగతం సంసరతి, తత్ -
పరోపాధ్యాత్మీయం వివశమ్, అశుభస్యాస్పదమితి ।

తా. ౫౦. ప్రతిపాద్యే స్వపక్షస్థాపనసంక్షేపశ్చా ర్థతృప్తతః. ...

(౧) ౫౧. అథద్వితీయేన-గురూపాసనరూపమజ్ఞానాచారః శ్రౌత్యక్రియతే. [5]

౫౩. ఆర్థః ప్రతిపాద్యే పరపక్షనిరాససంక్షేపశ్చక్రియతే.

౫౪. తత్ర, పూర్వార్థేన - పరపక్షోపన్యాససంక్షేపః,

౫౫. ఉత్తరార్థేన - తన్నిరాస సంక్షేపః.

౫౬. (పరం బ్రహ్మైవేత్యాది) . పరమ్ - హేయప్రత్యసీకత్వకల్యాణగుణా
కరత్వాభ్యాంసర్వవిలక్షణమ్. [10]

౫౭. ఏవకారః - విరోధంస్ఫోరయతి ;

౫౮. సంశ్రితమరితాపహరత్వేన తదిష్టఫలప్రదత్వేనచ యదాశ్రయణీ
యమ్ - తదేవాజ్ఞానాదిపరవశంచేత్కోన్యోరక్షకఇతిభావః.

౫౯. (అజ్ఞమ్) - అవిద్యాతిరోహితస్వరూపమ్.

౬౦. అతపవ (బ్రహ్మపరిగతమ్) - వివిధభేదదర్శనశాలి. [15]

౬౧. (సంసరతి) - భేదదర్శనకృతజన్మజరామరణాదిసాంసారికదుఃఖభాగీత్యర్థః.

౬౨. ఏవం శాశ్వరమతముపన్యస్తమ్. ...

౬౩. అథభాసరమతముపన్యస్తే.

౬౪. (తత్ - పరోపాధ్యాత్మీయమ్) . పరశజ్ఞేన, ఉపాధ్యంతరనిరపేక్షంస్వత

ఏవప్రస్తుతబ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వముచ్యతే, [20]

౬౫. పరాభ్యుపగతమిధ్యాభూతావిద్యాన్యత్వంచ , వివక్షితమ్.

౬౬. (ఆలీఢమ్) - సమ్బుధమ్,

౬౭. (వివశమ్) - కర్తృపరవశమ్. ...

౬౮. అథయాదవప్రకాశమతమ్.

౬౯. (అశుభస్యాస్పదమితి) - అచిద్గతపరిణామార్హతారూపాశుభ [25]

స్య, చిద్గతాపురుషార్థయోగ్యతారూపాశుభస్యచ , ఆస్పదమిత్యర్థః.

౭౦. జీవబ్రహ్మోర్ధ్వేదస్యస్వాభావికత్వాభ్యుపగమాన్నబ్రహ్మణ్యపు
రుషార్థాన్వయఇతి వైషమ్యం దుర్వచమ్ - అభేదస్యాపిస్వాభావికత్వోప
గమేనాపురుషార్థాన్వయాదితిభావః.

౭౧. అచిద్బ్రహ్మోర్ధ్వేదాభేదాస్వాభావికా, చిద్బ్రహ్మోర్ధ్వభేదాస్వా

వే. శ్రుతిన్యాయాపేతంజగతివితతంమోహనమిదం

తమోయేనాపాస్తంసహి విజయతేయామునమునిః ॥

తా. భావికః భేదస్త్వాపాధికః ముక్తావభేదవచనాత్, ఇతిభాస్థరమతమ్.

౭౨. చిద్భ్రష్టాణోరపి భేదాభేదాస్వాభావికా ముక్తాభేద [5]
స్వాపినిర్దేశాత్, ఇతియాదవప్రకాశమతమ్.

౭౩. తస్మాత్, ఉక్తవవార్థః (౬౯).

౭౪. తత్ర, అశుభస్వాస్పదమితి-నయాదవప్రకాశమతోపన్యాసః ;

౭౫- పరంబ్రహ్మత్యాదిపదేన-శబ్దరమతోపన్యాసః; తత్-పరోపాధ్యాత్మిక
మిత్యాదిపదేన-భాస్థరమతోపన్యాసః; ఇతరత్వార్థసిద్ధమ్; ఇతికెచిత్. [10]

౭౬. తదానీమ్, అశుభస్వాస్పదమితి-అచిద్గతాశుభాస్పదత్వముచ్యతే.

౭౭. తతోపి, పక్షత్రయోపన్యాస ఇతినిర్వాహణావరమ్.

౭౮. కస్యచిన్మతస్వాత్థసిద్ధత్వాదవాస్తవవిభాగస్య కల్పితోపపత్తేః .

౭౯. (ఇతి)శబ్దః - పక్షత్రయస్వరూపపరః-

౮౦. అథ తన్నిరాససంక్షేపః (శ్రుతిన్యాయాపేతమితి). [15]

౮౧. శ్రుతిః - ప్రమాణమ్,

౮౨. తదనుగ్రహకతరగః-న్యాయః,

౮౩. తన్మతసాధకతద్దానుగృహీతంప్రమాణంనాస్తీత్యర్థః.

౮౪. యద్వా, (శ్రుతిన్యాయాపేతమ్). తన్మ తమ్ ప్రమాణతర్కవిరుద్ధమ్.

౮౫. బాధకతరగనుగృహీతప్రమాణమస్తీతిభావః. [20]

౮౬. తన్నిరాసేకింకారణమిత్యత్రాహ(జగతివితతమితి)

౮౭. శ్రుతిన్యాయాపేతమితిప్రసిద్ధత్వాన్నతన్నిరాసే యత్సకార్యఇ
తిచేత్తత్రాహ (మోహనమిదంతమితి).

౮౮. (తమః) - యథార్థజ్ఞానావరణమ్.

౮౯. (మోహనమ్) - అపార్థేసమ్యక్స్వధీహేతుః. [25]

౯౦. (అపాస్తమ్) - దూరతడతస్సరితమ్.

౯౧. ఇత్యార్థః పరమతనిరాసః .

౯౨. (సహి)త్యాదినా గురూపాసనముక్తమ్.

౯౩. “ జయత్యతిబలోరామ ” ఇతివత్-(సహివిజయత)ఇత్యుక్తమ్.

వే. (3) అశేషజగద్ధితానుశాసనశ్రుతినికరశిరసినమధిగతోయమర్థః -

తా. ౯౪. అనేన ప్రాకరణికార్థస్యసాంఘికాయిత్యముక్తంభవతి.

౯౫. ఏవమార్థంస్వపక్షస్థాపనపరపక్షప్రతిక్షేపసంక్షేపంకుర్వతా, దేవతాగురూపాసనరూపోభయవిధంమక్తశంశ్రేతమాచరితంభవతి. [5]

౯౬. తథా పూర్వైరనుష్ఠితమ్ “ నమస్కృత్యహృషీకేశమ్ ” ౧ “ నమోభగవతేతస్మైవ్యాసాయ ” ౨ ఇత్యాదిషు.

౯౭. తథాచశ్రుతిః * యస్యదేవ 3 ఇత్యాది. ...

(3) ౯౮. అథప్రథమశ్లోకార్థమిషద్విస్తరేణవదన్, ప్రాకరణికమర్థంప్రతిజానీతేసప్రమాణమ్ (అశేషజగత్) ఇత్యాదినా. [10]

౯౯. శ్రూయతేనిత్యమితివృత్తంతిసిద్ధేన(శ్రుతి)శబ్దేన- వేదస్యాపారుషేయత్వాన్నిర్దోషత్వమభిప్రేతమ్ .

౧౦౦. (నికర)శబ్దేన-అధీయమా నకృత్సశాఖార్థపర్యాలోచనంవివక్షితమ్.

౧౦౧. తప్రాప్యనన్యపర పరభాగసిద్ధితిదర్శయితుం(శిర)శ్శబ్దః.

౧౦౨. వక్ష్యమాణాభిప్రాయేణ (అయమర్థ)ఇత్యుక్తమ్. [15]

౧౦౩. (సమధిగతః)-సమ్యగధిగతః; అనధీతశాఖాంతరార్థప్రతిపాదకేతిహాసపురాణాదిభిన్నహాధితత్వార్థః.

౧౦౪. జగతోమిథ్యాత్వాత్ న భవదభిమతోపాయోపేయ పరాశ్రుతయః, అపితునిర్విశేషవస్తుజ్ఞానస్యేవమోక్షోపాయత్వప్రతిపాదనపరాగతిశక్త్యాంవృద్ధస్యతి- (అశేషజగద్ధితానుశాసనేతి). [20]

౧౦౫.(జగద్ధితానుశాసనేతి). జగద్ధితజ్ఞాపనప్రవృత్తస్యవేదస్య,పూర్వమేవప్రభావే జగతిప్రత్యక్షాద్యనవగతభూమాంతరోత్పాదకత్వమనుపపన్నమిత్యభిప్రాయః.

౧౦౬. (హితమ్) - ఉపాయోపేయాత్మకమ్.

౧౦౭. (అనుశాసనమ్) - వివిచ్యజ్ఞాపనమ్ [25]

౧౦౮. “ అనుపూర్వశ్శాసిర్విచ్యజ్ఞాపనార్థోద్భవ ” ౪ ఇతిహిశాబ్దాః ?

౧౦౯. అశేషజగచ్ఛబ్దేనసర్వాధికారిణఉచ్యతే.

౧౧౦. హితానుశాసనపరోవేదః కథంత్రివగ్నాద్యపురుషార్థంపురుషార్థంబోధయతీతిచేత్ -

౧౧౧. తత్తదధికారాపేక్షయా పురుషార్థత్వమస్తీతి తద్బోధనమ్.

పత్ర పక్షి

సజ్ఞా సజ్ఞా

విషయః

„ ౨౨ స్వయంప్రకాశవస్తునితదారోపితవిశేషాణాంనిషేధతాశఙ్కా

„ ౨౨ సద్విద్యాయాఃభేదనిరాసపరతాశఙ్కా పరిహారః

౧౨ ౧౬ ఏకజ్ఞానేనసర్వజ్ఞానసమ్మలే, అసర్వజ్ఞానేనఅసర్వజ్ఞానాసమ్మవస్తుస్వాసస్య
దృష్టాంతకథనమ్

„ ౧౭ వాచారమ్భణమితివాక్యసౌర్యః

౧౩ ౧౨ వాచారమ్భణమిత్యసౌర్యస్వయార్థః

౧౪ ౧౭ బ్రహ్మతీర్తిత్రమిథ్యాత్వాభ్యుపగమేదృష్టాంతస్మరజ్ఞసర్వాదివత్సాధ్య
వికలతా

„ ౨౩ సదేవేతివాక్యస్య సన్యాత్రాతిరేకి సజాతీయసర్వవిశేషనిషేధకతాశఙ్కా

౧౫ ౧౩ ఉభయావస్థవస్తునఃఏకజ్ఞానేనాసర్వజ్ఞాతతాదృష్టాంతేన బ్రహ్మకారణ
త్వసిద్ధిః

„ ౧౭ సదేవేతివిశేషావస్థాపకపదోపాదానమ్

౧౬ ౧౨ ఏకమితిపదేన సదుపాదానతా

„ ౨౩ ఉపాదానతానంతరంనిమిత్తాంతరనిషేధాసంభవాదస్వామ్యమర్థాభావతా
శఙ్కా

౧౭ ౧౮ జగదుపక్రమక బ్రహ్మప్రతిపాదకశ్రుతీనాం ఉపాదానపూర్వకనిమిత్తతా

„ ౨౦ బ్రహ్మోపక్రమక జగత్ప్రతిపాదకశ్రుతీనాం నిమిత్తపూర్వకోపాదానతా,

౧౮ ౧౮ కారణత్వోపపాదనేన విలక్షణత్వాద్దోషాభావతా

„ ౨౧ సదేవేతివాక్యసంవిశేషప్రతిపాదకతా

౧౯ ౩ అగ్రాసీత్ ఇతిపదాభ్యాం కాలక్రియోపాదాన నిమిత్తసద్భావతా

„ ౧౩ సద్విద్యాయాః కార్యకారణభావస్య పరమార్థతాజ్ఞాపకత్వమ్

౨౦ ౨ అసదేవేతివాక్యస్య మాధ్యమికపక్షప్రతిక్షేపపరశఙ్కా రవాఖ్యానాను
పపన్నతా

„ ౧౧ అసదేవేతివాక్యస్య క్షణికవాదనిరాసపరభాస్కరపక్షానుపపన్నతా

„ ౨౨ అసదేవేతివాక్యస్య వైశేషికమతనిరాసపరతా

„ ౨౫ కథమిత్వాదివాక్యస్య క్షణికవాదనిరాసపరతాశఙ్కా

౨౧ ౨౩ వాచారమ్భణమిత్వాదివాక్యేనసతోవస్థాంతరయోగరూపోత్పత్తుప్రపాదనమ్

„ ౨౫ వాచారమ్భణమితోపజీవ్యకమతత్త్విత్వాదివాక్యేనాసత్కార్యవాదని
రసనీయతా

౨౨ ౧౪ ఉత్తరవాక్యసక్తిపూర్వకంనిరాశ్రయావస్థాన్వీకారేవాధకదర్శనమ్

„ ౨౭ సతోవ్యవహారహేతుభూతావస్థాయోగోత్పన్నతా

౨౩ ౧౨ క్షణికవాదనిరాసావేక్షయావైశేషికమతనిరాసపరత్వే హేత్వంతరే
పపాదకతా

„ ౧౫ అసత్కార్యవాదనిరాసాత్ప్రతిజ్ఞాతార్థసిద్ధేః ప్రకారజిజ్ఞాసా

వే. (౫) అత్యర్థప్రియః, (౬) తత్ప్రాప్తిఫలః.

తా. ౧౨౫. ధ్యానార్చనప్రణామకీర్తనాదయస్సర్వఉపాసనశరీరాంతర్గతాః.

౧౨౬. వక్ష్యాశ్రమధర్మాః, పృయాజాదిస్థానీయాః.

౧౨౭. ఆగ్నేయాదిషట్కస్థానేధ్యానార్చనప్రణామాదిః. [5]

౧౨౮. ధ్యానమ్ - మానసమ్, నామసంకీర్తనమ్ - వాచికమ్, అర్చనాది - కాయకమ్ చ, కర్తృ.

౧౨౯. యద్యపి తత్రధ్యానస్యప్రాధాన్యమితరాపేక్షయా, తథాపి తద్విపాకరూపపరభక్త్యపేక్షయా అర్చనాదితుల్యవ్యవహారః.

౧౩౦. ఏవం త్రివిధముపాసనమ్. [10]

౧౩౧. యథా “మన్తనాభవమద్భక్తోమద్యాజీమాంసమస్తురు,” “సతతంకీర్తయంతామామ్” ౧ “స్తవరణం కీర్తనం విష్ణోశ్రవణం పాదసేవనమ్ | అర్చనం వందనం దాస్యం సఖ్యమాత్మనివేదనమ్ || ఇతి పుంసార్పితా విష్ణోర్భక్తిశ్చ నవలక్షణా” ౨ ఇత్యాది.

౧౩౨. మద్యాజీ - మదర్చనపరః. [15]

౧౩౩. వేదనధ్యానాదిశబైరస్యతమోక్తై అర్చనప్రణామాదిసహితధ్యానస్యోపాయత్వమ్ - న్యాయప్రృత్యనుగృహీతశ్చుతిసిద్ధమ్. ...

౧౩౪. తత్రసామాన్యవిశేషన్యాయాద్వేదనాదిశబై నాంధ్యానాదిపరత్వసిద్ధివత్, ప్రృత్యనుగృహీతత్వాదర్చనప్రణామాదిసహితధ్యానపరత్వసిద్ధిరిత్యర్థః.

౧౩౫. తస్మాద్ధ్యానార్చనప్రణామాదిస్సర్వోప్యప్రేయవిరోధినిరాసకః. [20]

(౫) ౧౩౬. (అత్యర్థప్రియ) ఇతి. ధ్యానార్చనప్రణామాదిస్సర్వోప్యత్యర్థప్రీతిపూర్వకఃకార్యః.

౧౩౭. మన్తనాభవ, ఇత్యాదివచనే, మద్భక్తోమన్తనాభవ, మద్భక్తోమద్యాజీభవ, ఇతి ప్రతిపదంమద్భక్తపదాన్వయాదితిభావః.

౧౩౮. ఏవం ప్రథమశ్లోకసంక్షిప్తముపాయస్వరూపంవిస్తృతమ్. ... [25]

(౬) ౧౩౯. ఉపేయమాహ (తత్ప్రాప్తిఫల) ఇతి.

౧౪౦. (అయమర్థ) ఇత్యర్థశబ్దస్యవిశేషణత్వాత్పుష్టిగతా.

౧౪౧. పూర్వముపాయస్యాతిసంక్షిప్తత్వేన తద్వివరణపరత్వాత్ అప్రిన్ గ్రంథే ఉపాయప్రధాననిర్దేశః.

వే. (2) అస్యజీవాత్మనోనాద్యవిద్యాసంభవపుణ్యపాపరూపకర్మప్రవాహహేతుకబ్రహ్మవిసురసరతిర్యక్-స్థావరాశ్చకచతుర్విధదేహప్రవేశ

తా. (2) ౧౮౨. ఉపేయమ్ - నిర్విశేషజ్ఞప్రిమాత్రమ్,

౧౮౩. నివర్త్యమ్ - మిథ్యాభావమవిద్యాదికమ్,

(5)

౧౮౪. ఉపాయః - వాక్యార్థజ్ఞానమాత్రమ్-

౧౮౫. నహి మిథ్యాసర్వః గరుడభ్యాననివర్త్యః ?

అపితు నాయంసర్వభిజ్ఞానమాత్రనివర్త్యః,

౧౮౬. తస్మాన్నభవదుక్తస్యోపాయతేత్యత్రాహ (అస్మేతి).

౧౮౭. పరమాత్మైక్యానుపపత్తయే, తద్విరుద్ధస్వభావతయావ్రత్య (10)

క్షసిద్ధత్వముచ్యతే - అస్మేతివచనం.

౧౮౮. (అనాది) శబ్దేన - అన్యోన్యాశ్రయంపరిహారః.

౧౮౯. (అవిద్యా). - “ శ్రుయతాజ్ఞాప్యవిద్యాయాస్వరూపం కులనన్దన || అనాత్మన్యాత్మబుద్ధిర్యా అస్మేస్వమితియామతః ” ఇత్యుక్తత్రకారావిద్యా=త్రాభిప్రేతా. [15]

౧౯౦. తయా సంవితమ్ - (అవిద్యాసంచితమ్);-

౧౯౧. “ అవిద్యాసంచితంకర్త ” - ఇతి హి-త్పతిః?

౧౯౨. ఉత్తేవతాః వ్యాప్యత్యర్థమ్ (పుణ్యపాప) శబ్దః.

౧౯౩. కథమ్ - పుణ్యస్యావిద్యాసంచితత్వమ్?-

౧౯౪. తద్ధి దేహచరిత్రాన్తజ్ఞానవతానుష్ఠీయతే? [20]

౧౯౫. ఉచ్యతే -

౧౯౬. యథా ఆత్మనోదేహాదిలక్షణత్వాత్ దేహోత్పజ్జానమవిద్యా,

౧౯౭. తద్వత్తాచ పాపం - క్రియతే,

౧౯౮. ఏవమ్, అన్యకోభగవచ్ఛేషత్వాత్ స్వతంత్రాత్పజ్జానమప్యవిద్యా,

౧౯౯. తన్మూలమ్ - స్వగ్రాహభలదకర్తానుష్ఠానమ్, [25]

౨౦౦. ఇతి పుణ్యస్యావిద్యాసంచితత్వోపపత్తిరితిః-

౨౦౧. దేహాభిమానిభిరజపత్వాదిధర్మకలత్సనిజకత్వాద్యారోపవత్ -

భగవదాత్మకలత్సనిస్సనిష్ఠత్వారోపణమ్ - ఛాన్తరేవేత్యవిద్యైవహి సా ?

౨౦౨. ఏవంవిధ(కర్మప్రవాహహేతుకః) - (చతుర్విధదేహప్రవేశః).

పే. కృత తత్తదాత్మభిమానజనితావర్జనీయభవభయవిద్యుంసనాయ,

(౮) జేహతిరిక్తాత్మస్వరూపతత్త్వభావ తదంతర్యామిపరమాత్మస్వరూపతత్త్వభావతదుపాసనతత్ఫలభూతాత్మస్వరూపాదిత్యవర్జితా
ర్వకానవధి కాలశయాన్వృత్తస్థానవర్జితావనే

తా. ౧౬౩. తత్ (కృతః) - (తత్తద్) జేహత్వా (త్మాభిమానః);

౧౬౪. [అనాత్మని ... అస్మే] చ అత్మాత్మీయధియా కర్మ,

౧౬౫. కర్మణా శరీరప్రవేశః,

౧౬౬. తచ్చరీరసంబద్ధేన అవిద్యా, ఇతి ప్రవాహానాదితా.

౧౬౭. తేన (అవర్జనీయ)మ్ (భవభయ)మ్ -

౧౬౮. జన్మజరామరణాదిభయమ్మిశ్యేతి సహస్రకృత్వ ఉద్ధృష్టవే

పి నివర్తయి నున శక్యమితి ప్రాయేణ (అవర్జనీయమ్) ఇత్యుక్తమ్.

౧౬౯. (తద్విధ్యంసనాయేతి) -

౧౭౦. ఏవమ్ - నివర్తయి క్తమ్;

౧౭౧. అత్ర జన్మజనకభావోపపాదనేన, ప్రతీతిమాప్రసిద్ధత్వాభా [15]

వాత్ అపృష్టద్వారా నివర్తయితి సిద్ధమ్.

(౮) ౧౭౨. (జేహతిరిక్తాత్మతత్త్వరూపతత్త్వభావేతి) -

౧౭౩. (స్వరూప)మ్ - జ్ఞానానన్తైకలక్షణమ్.

౧౭౪. (స్వభావో)భగవచ్ఛేషత్వమ్.

౧౭౫. ఉపాసకత్వానుగుణౌ స్వరూపస్వభావౌ జీవస్యోక్తా. [20]

౧౭౬. (తదంతర్యామిపరమాత్మస్వరూపతత్త్వభావేతి) -

౧౭౭. (తదంతర్యామి) శబ్దేన - జీవస్య పరమాత్మశరీర త్వేతద్వాచిశబ్ద

స్య పరమాత్మపర్యంతత్వమ్ - సిద్ధమ్.

౧౭౮. (పరమాత్మస్వరూప)మ్ - ఈశితృత్వమ్.

౧౭౯. (స్వభావః) - ప్రణతసౌలభ్యమ్.

౧౮౦. ఉపాస్య త్వానుగుణౌ స్వరూపస్వభావౌ ఈశ్వరస్యోక్తా. [25]

౧౮౧. ఏవం సిద్ధరూపముపేయముక్తమ్.

౧౮౨. (తదుపాసన)శబ్దేన-ఉపాయఉక్తః: $\frac{౧-౨}{౯, ౪౭-౫౭, ౯౭-౭, ౧౦౬}$

౧౮౩. సపూర్వంపిస్తృతఇతినాత్రవిస్తృతః: $\frac{౪-౫}{౧౧౬-౩౮ ౧౮౭, ౧౯౭-౭}$

౧౮౪. ఉపేయస్య ప్రాప్తిప్రకారఉచ్యతే (తత్ఫలభూతేత్యాదినా)

౧౮౫. (జ్ఞాపనఇతి)జ్ఞాపనశబ్దేనపూర్వోక్తానుశాసనశబ్దస్సపౌఢః: $\frac{౩}{౧౦౭-౧౦౮}$

వే. ప్రవృత్తంహివేదాంతవాక్యజాతమ్,

(౯) * తత్త్వమసి " ౧

* అయమాత్మాబ్రహ్మ " ౨

* యతత్త్వనిత్యస్థస్మాత్త్వనో స్తరోయమాత్మానవేదయస్మాత్తాశరీరమ్ [5]

యతత్త్వనమస్తరోయమయతి సతతత్త్వాంతర్యామ్యమృతః " ౩

* ఏషసర్వభూతాంతరాత్మాఽపహతపాప్తావివ్యోదేవహోనారాయణః " ౪

* తమేతంవేదానువచనేనబ్రాహ్మణావివిచిన్తి యజ్ఞేనదానేన తపసానాశకేన " ౫ * బ్రహ్మవిదాహ్నోతిపరమ్ " ౬

* తమేవంవిద్వానమృతభిహవతి నాన్యఃపన్థాలయనాయవిద్యతే " [10]

ఇత్యాదికమ్.

తా. ౧౮౬. (వేదాంతవాక్యజాత) శబ్దేన - ఏకవాక్యమాత్రఫర్యాలోచనమ్-వ్యావృత్తమ్.

౧౮౭. (బ్రహ్మసుభవజ్ఞాపన)-ఇతినిర్దేశేన - వేదాంతవాక్యనామపాసనరూపకార్యప్రధానత్వశఙ్కా-వ్యావృత్తః. [15]

(౯) ౧౮౮. ఉక్తార్థవిషయాణితానివాక్యాన్యాహ (తత్త్వమసీతి)

౧౮౯. పండితతాత్పర్యలింగోపేతత్వాత్ తత్ ప్రథమముక్తమ్.

౧౯౦. తత్ర జీవవిశేషస్య బ్రహ్మతాదృశ్యంతతిపన్నమితి, జీవమాత్రస్యబ్రహ్మత్వకత్వపరంవాక్యమాహ (అయమాత్మాబ్రహ్మేతి).

౧౯౧. అథ ఘటకశ్రుతిమాహ (యతత్త్వమితి). [20]

౧౯౨. దేవతావిశేషనిర్ణయార్థమాహ (ఏవభితి).

౧౯౩. ఉపాసనస్య వణ్ణాశ్రమధర్మైకైకత్వవ్యతాకల్పే ప్రణమామాహ (తమేతమితి).

౧౯౪. ఉపాసనమేవోపాయభిత్యత్రప్రమాణమాహ (బ్రహ్మవిదితి).

౧౯౫. బ్రహ్మవిత్ - పరమపురుషోపాసకః. [25]

౧౯౬. ఉపాయాంతరనిషేధమాహ (తమేవమితి).

౧౯౭. (ఆది) శబ్దేన-ఉపాసనశబ్దాన్వితవాక్యానిభేదశ్రుతయశ్చవివక్షితాః.

(౧౦). ౧౯౮. ఏషు వాక్యేషు జీవపరయోస్వరూపంకథంప్రతిపన్నమి

త్యాకాజ్ఞాయాన్.

౧౧౧౮-ఉ-౬, ౯, ౪. ౨ || బృ-ఉ-౬-౭-౫ ౩ || భా-౩-౨౬-మాభ్య-బృ-హ-౫-౭-౪ || సు-ఉ-౭, ౫ || బృ-ఉ-౬-౪-౨౨. ౬ || ఔ-ఉ-౪౩. ౭ పు-సూ-౭

పే. (౧౦) జీవాత్మస్వరూపమ్ - దేవమనుష్యాదిప్రకృతిపరిణామవిశేష
రూపనానావిధభేదరహితమ్, (౧౧) జ్ఞానానందైకగుణమ్.

(౧౨) తస్యైతస్య

తా. ౧౯౯. ఉపబృంహణానుగృహీతశ్చైతస్య జన్మంతయోన్మూర్త్యూ (5)
పంచమతన్,

౨౦౦. ప్రథమం జీవాత్మస్వరూపమాహ (జీవాత్మేతి).

౨౦౧. “ తథాత్మాప్రకృతోసక్లాదహమ్మహాదిదూషితః । భజతేప్రాకృ
తాన్ధర్మాన్ ” ౧ “ పుమాన్నదేవో ననోనపశుర్నచపాదపః । శరీరాకృతి
భేదాస్తు భూపైతేకత్వయోనయః ” ౨ ఇత్యాదిమ్, ప్రకృతిసక్లాత్. (10)
దేవాదిశరీరసక్లాత్ అనేకరూపత్వదర్శనాత్, తపభయవాక్యేకకణ్ఠ్యందర్శ
యన్నాహ (దేవమనుష్యాదిప్రకృతిపరిణామవిశేషరూపేతి) .

౨౦౨. ప్రకృతిపరిణామనిబద్ధనోవిశేషః-(ప్రకృతిపరిణామవిశేషః)తన్మూలః.

౨౦౩. (నానావిధ)శబ్దేన - బాహ్యభూతదేవమనుష్యాదివ్యవస్తారభే
దః, అంతరః-సుఖత్వదుఃఖత్వాద్యవస్తార(భేద)శ్చ, వివక్షితః. (15)
(౧౧) ౨౦౪. (జ్ఞానానందైకగుణమ్) ఇత్యనేన “ నిర్వాణమయపవాయ
మాత్మాజ్ఞానమయోఽమలః । దుఃఖాఽజ్ఞానమలాధర్మాః ప్రకృతేస్తే నచా
త్మనః ” ౩ ఇత్యన్యార్థోఽభిప్రేతః.

౨౦౫. జ్ఞానానందవిశేషగుణకమ్,

౨౦౬. జ్ఞానత్వానందత్వగుణకంవా .

(10)

(౧౨) ౨౦౭. కథమ్,దేవాదిభేదరహిత్యమ్ ?

౨౦౮. శ్రత్యత్యాయమానాగమైస్తథాహిప్రతిపత్తిః?

౨౦౯. ఇతిశబ్దాయామ్,

౨౧౦. ప్రత్యత్యాదీని శరీరవిశేష్టాత్త్వవిషయాణి,

౨౧౧. నిమగ్నస్థౌ త్వవిషయాణివాక్యానితు భేదరహిత్యంవదంతి, (25)

౨౧౨. ఇత్యాది, వదన్,

౨౧౩. అభేదశబ్దాంతపరిహరతి, (తస్యైతస్యేతి) .

౨౧౪. అత్ర అద్వైతభ్రమాస్పదానికానివిద్వచాంసివ్యాఖ్యాతానిభవంతి.

౨౧౫. (తస్యేతి) - జ్ఞానానందైకస్వరూపత్వవివక్షితమ్.

౨౧౬. (ఏతస్యేతి)- శరీరసంబద్ధోఽభిప్రేతః.

వే. (౧౩) కర్మకృతః దేవాదిభేదే పద్మస్తే (౧౪) స్వరూపభేదోవాచావగోచరః. (౧౫) స్వఃసంవేద్యః (౧౬) "జ్ఞానస్వరూపమ్" ఇత్యేతావదేవనిర్దేశ్యమ్.

(౧౩) తా. ౧౦౭. (కర్మకృతః దేవాదిభేదే పద్మస్తే) ఇత్యేతేన ఆవికస్వరూప-భేదోహి బాహ్యకర్మకృతైః. దేవాదిభేదే పద్మస్తేనాస్మ్యేవా, ౭వర(౧) నోహిసః. " ఇత్యస్యార్థోవివృతోభవతి.

(౧౪) (౧౫) ౧౦౮ (స్వరూపభేదోవాచావగోచరస్వఃసంవేద్య) ఇత్యేతేన "ప్రత్యస్తమితభేదం" ౩ ఇత్యేదిచనమ్ - వ్యాఖ్యాతంభవతి.

౧౦౯. [వికస్వరూపేతి] రుద్రస్యాపర్యాయః.

౧౧౦. జ్ఞానానందైకస్వరూపస్యాత్మనోబుద్ధిమఖాద్యావర(భేదః), - (10) సంసారహేతుకర్మజన్యశరీరాఖ్యావరణహేతుకః.

౧౧౧. [దేవాది] శరీర[భేదే] న స్థేనాత్మనోభేదః.

౧౧౨. [ఆవరణోహిసః] - సహిదేవాదిశరీరభేదఆవరణః.

౧౧౩. తస్మాత్ తన్నాశే తస్మత్తేదో నాత్మనివిద్యతఇత్యర్థః.

౧౧౪. పాతావరేంద్రః స్పష్టః. (బాహ్యకర్మప్రవృత్తిజః) (15)

౧౧౫. [ప్రత్యస్తమితే] రుద్రస్య అయమేవార్థః.

౧౧౬. [ప్రత్యస్తమిత] దేవచనుష్ఠాది[భేదమ్].

౧౧౭. [సత్తామాత్రమ్], సమజన్మాదివికారాస్పదమ్.

౧౧౮. అతపవ [అగోచరమ్] -

౧౧౯. [వచసామ్] - దేవాదివచసామ్,

౧౨౦. జాయతఇత్యాది[వచసామ్]చాగోచరమ్.

౧౨౧. తుచ్ఛత్వవృత్త్యర్థమాహ. [ఆత్మసంవేద్యమ్] ఇతి, ఆత్మసంవేద్యమ్,

౧౨౨. [తత్] చ స్వరూపతోధర్మతత్త్వ[జ్ఞానమ్], తత్, జ్ఞానమ్,

౧౨౩. [తత్] చ [బ్రహ్మ] శబ్దాభిలప్యమ్, ఇత్యర్థః. - [బ్రహ్మసంజ్ఞితమ్]॥

(౧౬) ౧౨౪. సంసారదశాయాం యోగ్యవహరః తదగోచరంచేత్ (25)

జానామీత్యపితదానం వ్యవహారాత్ (జ్ఞానస్వరూపమ్) ఇత్యపివస్తుమశక్యమ్,

౧౨౫. యదిశక్యమ్ తర్హి దేవాదివ్యవహరశ్చశక్యఇత్యత్రాహ -

౧౨౬. (జ్ఞానస్వరూపమ్, ఇత్యేతావదేవనిర్దేశ్యమితి) -

౧౨౭. సహి, ధౌపాధికాకారాభావే, తద్వాచితబ్దాగోచరత్వమివ స్వాభావికరూపవాచితబ్దాగోచరత్వమ్, ఇత్యర్థః.

వే. (౧౭) తచ్చ , సర్వేషామాత్మనాంసమానమ్ .

(౧౮) ఏవంవిధచిదచిదాత్మకప్రపంచస్య (౧౯) ఉద్భవస్థితిప్రళయసంసారని
వర్తనైకహేతుభూతః, (౨౦) సమస్తహేయప్రత్యసీకతయా (౨౧) కల్యా
ణైకతానతయాచ, (౨౨) స్వేతిరసమస్తవస్తువిలక్షణస్వరూపః, (౨౩) (౩)
అనవధికాతిశయాసంఖ్యేయకల్యాణగుణగణః, (౨౪) * సర్వాత్మ - " ౧
* పరబ్రహ్మ - " ౨ * పరజ్ఞాంతి - " ౩ * పరతత్త్వ - " ౪ * పర
మాత్మ - " ౫ * సదాదిశబ్దభేదైర్నిఖిలవేదాంతభేదో (౨౫) భగవాన్

తా. ౨౩౮. సర్వశబ్దాగోచరంచేత్ [వచసామ్ - అగోచరమ్] ఇత్యపి స
శక్యతేవత్తుమితిభావః. [10]

(౧౭) ౨౩౯. (తచ్చ సర్వేషామాత్మనాంసమానమ్) ఇత్యనేన - " పుమానే
తత్త్వవస్థితః " ౨ ఇత్యాదిమ ఏకశబ్దోవ్యాఖ్యాతోభవతి,

౨౪౦. " తన్ననస్సుతాలమ్బికార్యం, సావ్యంహిముక్తయే? " ౪ " నిర్దో
షంహిసమం బ్రహ్మ " ౯ ఇత్యాదివచనాత్.

(౧౮) ౨౪౧. అథల నైర్వామిస్వరూపమాహ (ఏవంవిధేతి). (15)

౨౪౨. శివస్వరూపస్య దేవాదిశరీరస్య చ ప్రస్తుతత్వాత్ (ఏవంవిధేత్యుక్తమ్).

౨౪౩. యద్వా , ప్రత్యక్షాదిప్రక్షాణప్రసిద్ధతయోక్తమ్ .

(౧౯) ౨౪౪. (ఉద్భవేత్యాదినా) జగత్కారణత్వమోక్షప్రదత్వేఉక్తే.

(౨౦) (౨౧) ౨౪౫. స్వేతిరవైలక్షణ్యమ్ - తృణాదేరవ్యస్తీతి,

౨౪౬. తద్వైవృద్ధ్యర్థమ్, శోధకవాక్యోక్తోభయలిజ్జత్వేనవైలక్ష (20)
ణ్యముచ్యతే (సమస్తేత్యాదినా).

౨౪౭. (కల్యాణ)శబ్దః - ఆనందవాచి-

(౨౨) ౨౪౮. (సమస్తవస్తువిలక్షణస్వరూప) ఇత్యత్ర , స్వరూపశబ్దేన విశే
ష్యాంశో భిషేతః.

(౨౩) ౨౪౯. ఉపాస్యత్వప్రాప్యత్వోపయోగి గుణజాతాభిప్రా

యేణాహ (అనవధికాతిశయాసంఖ్యేయకల్యాణగుణగణ) ఇతి (25)

(౨౪) - (౨౫) ౨౫౦. సద్బ్రహ్మత్వాదిసాధారణశబ్దైః ,

౨౫౧. భగవన్నారాయణపురుషోత్తమాద్యసాధారణశబ్దైశ్చ,

౨౫౨. ఏకఏవాభిధీయత ఇత్యాహ (సర్వాత్మేత్యాదినా).

జే. (౨౬) నారాయణః (౨౭) పురుషోత్తమః (౨౮) ఇత్యస్త్ర్యామిస్సరూపమ్.
(౨౯) తస్యచ వైభవప్రతిపాదనపరాశ్శ్చతయః, (౩౦) స్వేతరూప
స్తదిదచిన్మస్తుజాతా న్తరాస్తతయాభిలయననమ్, (౩౧) తస్మాత్తత్వర్యదీపికా
తా. (౨౫) ౨౫౧. (భగవ) చ్ఛబ్దేన - హేయద్రవ్యే.

గుణాస్పదత్వంచవివక్షితమ్.

(౨౬) ౨౫౪. (నారాయణ) శబ్దేన ఉభయవిధ

(౨౭) ౨౫౫. (పురుషోత్తమ) శబ్దేన - విభూత్యానాం స్వేతరూపమ్,

(౨౮) ౨౫౬. (ఇత్యస్త్ర్యామిస్సరూపమ్) - ఇత్యుక్తేభిరన్వితః.

౨౫౬. ఏవమ్ - భేదశ్రుత్యర్థః ఉక్తః.

(10)

౨౫౭. అయంచ అభేదశ్రుతిమిద్ధృతౌ శబ్దాయామ్,

(౨౯) ౨౫౮ తదైకార్థ్యమిచ్ఛతే (తస్యచేత్యాదినా).

౨౫౯. (తస్య) - భేదశ్రుతిప్రతిపన్నస్య,

౨౬౦. (వైభవప్రతిపాదనపరాశ్శ్చతయ) ఇతిభేదశ్రుత్యానుగుణ్యాత్
ఘటకశ్రుత్యైకార్థ్యాత్, సామానాధికరణ్యస్వాభావాచ్చేదశ్రుతి
తయోపితద్వైభవప్రతిపాదనపరాఇత్యభిప్రాయః.

౨౬౧. సామానాధికరణ్యవాక్యస్య తద్వైభవప్రతిపాదకత్వంకథమిత్య
త్రాహ (స్వేతరేత్యాదినా).

౨౬౨. అస్త్ర్యామిణః పరమాత్మనః, తదేకనియాన్యత్వేనకృత్సన్య
శరీరత్వాత్, తద్వాచినశ్చబ్దాః శరీరిపర్యవ్రాజభివర్ణితః, (20)

౨౬౩. సమానాధికరణవాన్యైర్భిన్నప్రవృత్తివిచిత్రవైభవవిధిరణవా
న్యైశ్చ, తద్వైభవప్రతిపాద్యమ్ ఇతి సర్వశ్రుతీనామైకార్థ్యమిత్యర్థః.

౨౬౪. త(న్నియమనం) (ప్రతిపాదయన్తి) ఇత్యన్వయః.

౨౬౫. “పరస్యబ్రహ్మణశ్చక్తిస్తథేదమఖిలంజగత్” ౧

“విష్ణోరంశాః ష్విజోత్తమ” ౨

(25)

“విష్ణోరేతావిభూతయః” ౩

“పరస్యబ్రహ్మణోరూపమ్” ౪

“శరీరం తేజః త్వర్యమ్” ౫ “తత్సర్వం హేస్తనః” ౬ “తానిసర్వా
ణితద్వపుః” ౭ ఇత్యాదిభిః, శక్త్యంశాదిశబ్దానాం ప్రయోగోద్రష్టవ్యః.

వే(౩౨) తద్విభూతి తస్మాత్ తచ్ఛరీరతత్తు నుప్రభృతిభిశ్చబ్దైః,

(౩౩) తస్మామానాధికరణ్యేనచప్రతిపాదయత్తి.

(౩౪) తస్య వైభవప్రతిపాదనపరాణామేషామ్,

తా.౨౬౭. (తచ్ఛక్తితదంతే) త్యాది నా ప్రతిపదంతచ్ఛబ్దిప్రయోగావృత్తిః (౩)

త్తిః - ఏకైకస్మరపేక్ష హేతుత్వాభిప్రాయేణ.

౨౬౮. యద్వా, యంపరమాప్తానంప్రతి, యదేతజ్జగత్ శరీరముచ్యతే,

౨౬౯. త మేవప్రతి, తదేవేదంజగత్ - శక్తింశక్తిభోచ్యతే;

౨౭౦. అతపవ , పితృత్వపుత్రత్వవత్ ప్రతిసంబద్ధిభేదాత్ అవిరోధో దుర్వచః; - [10]

౨౭౧. అతః, శరీరాదిశబ్దానామ్ వికార్యతస్మిన్ త్వేన అవిరోధే వాచ్యే, శరీరాదిశబ్దానుగుణం శక్త్యాదిశబ్దానామ్ అవిరోధేన అర్థోవర్ణనీయః . -

౨౭౨. “ అస్తరోయమయతి ” ఇతి లక్షణపూర్వకమశరీరభావస్య ముఖ్యతయోక్తత్వాత్ -

౨౭౩. కార్యేపయోగివిశేషణత్వాత్ (శక్తిః); [15]

౨౭౪. విశిష్టే బ్రహ్మణి విశేషతయైకదేశత్వాత్ (అంశః);

౨౭౫. నియామ్యతయా (విభూతిః);

౨౭౬. వ్యాప్యత్వే సతి నియామ్యత్వాత్ (శరీరమ్);

౨౭౭. అతః సర్వేషామ్ వికార్యమిత్యభిప్రాయః.

౨౭౮. శరీరతనుశబ్దోపాదానమ్- దృష్టాంతాభిప్రాయేణకృతమ్. [20]

౨౭౯. శరీరతనుశబ్దయోరివశక్త్యాదిశబ్దానామవిరోధోవర్ణనీయ ఇతిభావః

౨౮౦. ఏవంప్రథమశ్లోకార్థః ఉచ్యతే. $\frac{౧}{౪-౫౧}$

(౩౪) ౨౮౧. అథద్వితీయశ్లోకస్య పూర్వార్థస్య పరపక్షప్రయోపన్యాసపరస్య, అర్థంక్రమాద్వివరిష్యన్,

౨౮౨. ప్రథమమ్ శాఙ్గరమతసంగ్రహమవివృణోతి (తస్యవైభవే (25)

త్యాది నా). $\frac{౨}{౫౬-౬౨}$

౨౮౩. (తస్య) (ఏషామ్) ఇతి పదద్వయస్యోయమభిప్రాయః.

౨౮౪. (తస్య) - భేదస్మృతిభిః సమస్తచిదచిద్వస్తువిలక్షణతయాప్రతిపన్నస్యబ్రహ్మణః.

౨౮౫. (ఏషామ్) - భేదస్మృత్యానుగుణ్యాత్ సామానాధికరణ్యస్వాభావాత్,

పత్ర పక్షి

సఖ్య సఖ్య

విషయః

- ,, ౧౯ భేదాభేదజ్ఞానస్వమోక్షపాయతా తాత్పర్యశబ్దాశ్చదాసః
- ,, ౨౪ ద్వారభూతాచిత్స్వభావనిదర్శనమ్
- ౨౧౮ ౧౫ ద్వారభూతజీవస్వభావనిదర్శనమ్
- ,, ౨౦ పరోక్షతత్వమసివాక్యస్య వికృతజ్ఞానేనసగుణపరతాప్రతిపాదనమ్
- ,, ౨౪ సగుణపరత్వేవాక్యకారగ్రంథనిదర్శనమ్
- ,, ౨౭ సగుణపరత్వేనుస్పృష్టద్రమిడాచార్యగ్రంథనిదర్శనమ్
- ౨౧౯ ౧౫ యద్యపీద్రమిడాచార్యగ్రంథప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౬ ద్రమిడాచార్యగ్రంథవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- ౨౨౦ ౨౪ పరమాత్మనియామ్యత్వేవిధినిషేధకాప్రసక్తయైర్ధ్యప్రసజ్జనబోధనా
- ,, ౨౬ పరమాత్మనియామ్యత్వాగ్నేకారేప్రయోజనప్రశ్నః
- ,, ౨౮ అధికార్యభావప్రకారశబ్దాపరిహారః
- ౨౨౧ ౯ రాజాదౌప్రజానాంవిధినిషేధయోగ్యతేవేశ్వరేపినియామకతా
- శబ్దానిరాసః
- ,, ౨౩ కారయితృత్వశ్రుతుక్తీపూర్వకవైష్ణవ్యప్రసజ్జనమ్
- ,, ౩౦ కారయితృత్వశ్రుతేర్వైష్ణవ్యబోధనాపరిహారః
- ౨౨౪ ౧౮ కారయితృత్వశ్రుతినిర్వాహనాపపాదనమ్
- ౨౨౫ ౧౩ ఉపాయస్వరూపవిశదీకరణమ్
- ,, ౧౭ ఈశ్వరవిషయభక్తైః బ్రహ్మవిషయత్వాభావశబ్దావ్యాప్యత్తయేవరేతుక్తైః
- ,, ౨౦ జన్మాంతరేతుక్తభక్తే రక్షప్రపత్తిసాక్షేషతా
- ౨౨౭ ౨౩ అర్చనప్రణామాదేరజ్ఞాన్తిత్వయోఃప్రకారశబ్దా
- ౨౨౮ ౪ అర్చనాదేః పూర్వోత్తరభేదేనాజ్ఞాన్తిత్వాసమర్థనమ్
- ౨౨౯ ౨౩ అర్చనాదేః అజ్ఞాన్తిత్వసమర్థనస్యసాంప్రదాయికతా
- ౨౩౦ ౧౬ భక్తైఃకర్తానుగృహీతత్వేప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౮ కర్తృవాచిపదప్రశ్నః
- ,, ౧౯ అవిద్యాశబ్దస్యకర్తృవాచిత్వేప్రయోగప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౪ భక్త్యుపాయత్వప్రకారశబ్దాపూర్వకఉపాయవిధివాక్తృక
- కణ్ఠ్యేనయోజనా
- ౨౩౧ ౧౪ ధ్యానవిధేయత్వాగ్నేకారేభక్త్యుపాయతాయాఃప్రయోజనప్రశ్నః
- ,, ౨౦ భక్తివాచిశబ్దాప్రతితిపూర్వకధ్యానవిశేషత్వప్రకారశబ్దాయాం
- ప్రతిపదనమ్
- ౨౩౨ ౧౨ ధ్యానలభ్యత్వేప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౩ భక్త్యైత్యాదాభక్తిసాధ్యజ్ఞానాంతరస్య పవర్గసాధనతాశబ్దా
- నిరసనాయితద్వాప్రఖ్యానమ్
- ౨౩౩ ౧౬ ఉదాహృతశ్రుత్యర్థోపసంహారః

(౪౧) నిర్విశేషవిన్నాత్రాతిరేకి ఈశ్వరేఽశితవ్యాద్యనస్త వికల్ప
స్వరూపమ్ కృత్-స్మం జగత్, మిథ్యా;

(౪౨) కశ్చిద్భుధః కశ్చిన్ముక్తఇతీయంవ్యవస్థానవిద్యతే;

(౪౩) ఇతఃపూర్వం కేచనముక్తాఇత్యయవధోమిథ్యా; [3]

(౪౪) ఏకమేవశరీరమ్జీవవత్, నిర్జీవానీతరాణి శరీరాణి;

(౪౫) తచ్చశరీరం - కిమితి, నవ్యవస్థితమ్;

(౪౬) ఆచార్యో జ్ఞానస్యోపదేష్టా, మిథ్యా;

(౪౧) ౩౦౫. (జీవైశ్యమ్) శ్రుతిసిద్ధమభ్యుపగతత్వాత్, శ్రుతిసిద్ధ- (ఈశ్వరే
శివ్యాది) భేదోప్యభ్యుపగతవ్యవస్థాత్రాహ (నిర్విశేషేతి) [10]

౩౦౬. అద్యైతవాక్య బలేన తేహంవాక్యానామ్ (మిథ్యా) విషయత్వమ్
ఆశ్రయణీయమిత్యర్థః.

(౪౨) ౩౦౭. బద్ధముక్తవ్యవస్థాసిద్ధ్యర్థమ్ ఆత్మభేదోభ్యుపగతవ్యవస్థా
త్రాహ (కశ్చిదితి).

(౪౩) ౩౦౮. (బద్ధ...ముక్త...వ్యవస్థా)-శ్రుతిసిద్ధత్వాత్ అజ్ఞికార్యా, - [15]

౩౦౯. శుకాఽయోహిముక్తాః?, ఇత్యత్రాహ (ఇతఃపూర్వమ్) ఇతి.

(౪౪) ౩౧౦. చేష్టాదిభిః, సర్వశరీరాణామాత్మవత్త్వమ్ - సిద్ధమ్; -

౩౧౧. తథాసతి సుఖఘనఘవ్యవస్థాయాం చాత్మని భేదేన బద్ధమోక్షవ్యవ
స్థాస్యాదిత్యత్రాహ (ఏకమేవశరీరమితి).

౩౧౨. జీవైశ్యే సర్వశరీరాణామ్ సజీవత్వాభావాత్ సుఖాది ప్రతి [20]
సద్ధానాభావఇత్యర్థః.

౩౧౩. ఏకస్య సజీవత్వంచ - ఐకోపదేశబలాత్ప్రీకృతమ్.

౩౧౪. (ఏకమేవశరీరమ్ - సజీవం) చేత్, తచ్చరీరకోజీవః శ్రవణమననా
దిభిః లబ్ధాద్యైతజ్ఞానస్యాదితి -

(౪౫) ౩౧౫. బద్ధోసస్యాత్, ఇత్యత్రాహ (తచ్చశరీరమ్ కిమితి నవ్యవస్థితమితి) -

౩౧౬. “ ఇదంశరీరమ్ - సజీవమ్, ఏతచ్చరీరకోజీవః జ్ఞానవాన్” ఇతిని
శ్చేతుమశక్యమిత్యర్థః.

(౪౬) ౩౧౭. శిష్యాచార్యవ్యవస్థాయాం ఆత్మబహుత్వంస్యాత్, -

(౪౮) ౩౧౮. శాస్త్రీస్యచప్రామాణ్యాత్ బ్రహ్మవ్యతిరిక్తమ్ సత్యంస్యాత్,
ఇత్యత్రాహ (ఆచార్య) ఇతి. [30]

- (౪౭.) ప్రమాతా మిథ్యా;
 (౪౮) శాస్త్రించ మిథ్యా;
 (౪౯) శాస్త్రజన్యజ్ఞానంచ మిథ్యా;
 (౫౦) ఏతత్సర్వం, మిథ్యాభూతేన శాస్త్రేజైవావగతమ్; "ఇతి వర్ణయత్తి. [6]
 (౫౧) అపరేతుః, "అపహతపాష్టత్వాదిసమస్తకల్యాణగుణాపేతమపి బ్రహ్మ,
 (౫౨) తేనైవైక్యావబోధేన,
 (౫౩) " కేనచిదుపాధివిశేషేణ సంబద్ధమ్, బద్ధ్యతే ముచ్యతేచ,
 (౫౪) నానావిధమలరూపపరిణామాస్పదంచ," ఇతివ్యవస్థితాః.

(౪౭) ౩౧౯ (ప్రమాతా) శ్రోతా వివక్షితః. [10]

...(౪౯) ౩౨౦. ఏకైకమేవ నిరపేక్షం రూపణమితిజ్ఞాపనాయ మిథ్యా
 శబ్దావృత్తిః.

(౫౦) ౩౨౧. (ఇతివర్ణయత్తి) ఇతి. (వే. ౩౫). (వర్ణ) నశబ్దేన గ్రంథప్రపంచ్యః,
 అర్థదాస్యంచ, వివక్షితమ్.

(౫౧) ౩౨౨. అథ ద్వితీయశ్లోకపూర్వార్థస్థంభానుర మతాపన్యాస [15]
 సంగ్రహమ్, వివృణోతి (అపరే) ఇత్యాదినా. $\frac{౩౩-౩౪}{౩౩-౩౪}$

౩౨౩. (వివరణేప్రవృత్తాః) ఇత్యనువర్తతే. (అపరే...వ్యవస్థితాః)
 ఇత్యన్వయః.

౩౨౪. ప్రమాణసిద్ధస్య బాధాయోగాత్ సగుణత్వమ్ - తైరభ్యుపగతమి
 త్యాహ (అపహతపాష్టత్వాది) ఇతి. [20]

(౫౨) ౩౨౫. స్వతోపహతపాష్టత్వాదియ క్షమపి, విశ్వోపదేశాన్యథా
 నుపపత్త్యా, ఉపాధిసంబద్ధోవ్యభ్యుపగమ్యత ఇత్యాహ (తేనైవేతి).

౩౨౬. (విక్యావబోధేన...వ్యవస్థితాః) ఇత్యన్వయః.

(౫౩) ౩౨౭. (కేనచిత్) - దేవమనుష్యాద్యుపాధిమలన్యతమేన;-

౩౨౮. తథాసతి, బద్ధమోక్షవ్యవస్థాప్యవసవ్యత ఇత్యాహ (బద్ధ్యతే [25]
 ముచ్యతేచేతి). (బద్ధ్యతే) - సంసరతి.

౩౨౯. ఏవమ్, జీవత్వం బ్రహ్మణ ఉక్తమ్.

(౫౪) ౩౩౦. అథాచిద్రూపపరిణామమాహ (నానావిధేతి).

౩౩౧. (మలరూప) శబ్దో దోషరూపత్వపరః.

(౫౫.) అన్యేపునః; - విక్యావబోధయాథాన్వయవర్ణయన్తః;-

(౫౬.) :: స్వాభావికాపరిమితోదారగుణసాగరంబ్రహ్మైవ;-

(౫౭.) సురనరత్విరక్-స్థావరనారకిస్వర్గ్యపవర్తిచేతనైకస్వభావమ్,

(౫౮.) స్వభావతో విలక్షణంచా విలక్షణంచ, [5]

వియదాది నానావిధపరిణామాస్పదంచ" ఇతిప్రత్యవతిష్ఠన్తే:-

(౫౯.) తత్ర, ప్రథమపక్షే, (౩౬-౫౦) శ్రుత్యర్థపర్యాలోచనపరాః,

దుష్పరిహరాక దోషానుదాహరన్తి; -

(౫౫) ౩౩౨. అథయాదవప్రకాశమతసంగ్రహం వివృణోతి (అన్యేపునః)

ఇత్యాదినా.

౩౩-౩౦

[10]

౩౩౩. (విక్యావబోధయాథాన్వయవర్ణయన్తః) ఇత్యుపాలన్భః;-

౩౩౪. యథా, అచిద్ - బ్రహ్మణోః జీవబ్రహ్మణోశ్చవికృమ్, ఏకరూపం-ప్రతిన్నమ్,

౩౩౫. తథా, భేదోఽప్యేకరూపఃప్రతిపన్న ఇతి,

౩౩౬. అచిద్ - బ్రహ్మణోర్భేదస్య స్వాభావికత్వమ్, జీవబ్రహ్మణో [15]

ర్భేదస్యచోపాధికత్వంచ, నవాచ్యమ్;-

౩౩౭. ఉభయత్ర భేదఃస్వాభావికః; ఇతి (వర్ణయన్తః) ఇత్యభిప్రాయః.

(౫౬) ౩౩౮. తత్రాపి సగుణత్వాన్వీకారమాహ (స్వాభావికేతి)

౩౩౯. (అపరిమిత)-త్వమ్ - అసంఖ్యేయత్వమ్.

౩౪౦. (ఉదారః) ఉత్-కృప్తః - ప్రశస్యః.

[20]

౩౪౧. తాదృశః, గుణసాగరః - గుణగణః, యస్యేతిబహువ్రీహిః.

(౫౭) ౩౪౨. జీవగతాచిదంతా శుభాస్పదత్వమాహ(సురనరేతి). స్పష్టమ్.

(౫౯) ౩౪౩. (తత్రేత్యాదినా). - ద్వితీయస్లోకోత్తరాద్ధోక్త పరపక్షప్రతి

క్షేపసంక్షేపంవివృణోతి. ౩౦-౩౯

౩౪౪. (శ్రుత్యర్థపర్యాలోచనపరాః)ఇతి.(పర్యాలోచనమ్)-పరితటిలోచనమ్.

౩౪౫. అభేద భేద ఘటక సమానాధికరణశ్రుతి, తత్సేర్వా పర్యాద్యాలో

చనపరాః -

౩౪౬. నన్వేకవాక్యమాత్రతృప్తాఇత్యర్థః.

౩౪౭. (ఉదాహరన్తి) భగవద్యామునాచార్యా ఇతిశేషః.

(౬౦.) తథాహి -

(౬౧.) ప్రకృతపరామర్శి -

(౬౨.) తచ్చబ్జావగతస్యబ్రహ్మణః,-

(౬౩.) స్వసంకల్పకృతజగదుదయవిభవలయాదయః - [5]

(౬౪.) “ తదైక్షత బహుస్యాం ప్రజాయేయ ” ఇత్యారభ్య “ సన్మా
లాసోస్మ్యేమాస్సర్వాప్రజాస్సదాయతనాస్సత్ - ప్రతీష్ఠాః ”^౧
ఇత్యాదిభిషదైషప్రతిపాదితాః;-

(౬౫.) తత్సంబద్ధితయా ప్రకరణాంతరనిర్దిష్టాః (౬౬.) సర్వజ్ఞతా

(౬౭.) సర్వ శక్తిత్వ (౬౮.) సర్వేశ్వరత్వ [10]

(౬౦-౬౧) ౩౮౮. తత్ర, ప్రథమమ్, “ తత్-త్వమసీ ”^౩ ఇతి వాక్యస్య

నిర్విశేషవరత్వే అనేకదూషణాని వక్ష్యన్,

౩౮౯. పూర్వమ్, తచ్చబ్జావగతగుణ+బాధమాహ (ప్రకృతేత్యాదినా).

౩౯౦. (ప్రకృతపరామర్శి) ఇతిపదమ్ - హేతుగర్భమ్.

(౬౨) ౩౯౧. (తచ్చబ్జః) - గుణవిశిష్టవాచీ, ప్రకృతపరామర్శిత్వాత్, ఇత్యర్థః.

(౬౩) ౩౯౨. కథంగుణానాం ప్రకృతత్వమిత్యత్రాహ - (స్వసంకల్పేతి).

౩౯౩. (అది) శబ్దేన, అనుప్రవేశనామరూపవ్యాకరణాదయోగృహ్యంతే.

౩౯౪. (జగదుదయవిభవలయాదయ) ఏవ, తత్తద్వాక్య ప్రతిపన్నతయా
విశేష్యంతే. -

(౬౪) ౩౯౫. (తదైక్షతేత్యాదినా), - (వదైషప్రతిపాదితాః) ఇత్యన్తేన,
తత్ప్రకరణాధీతగుణాఙ్కరాః.

(౬౫) ౩౯౬. సర్వశాఖాప్రత్యయన్యాయేన ప్రకరణాంతరాకృష్టాన్ గుణా
నాహ (తత్సంబద్ధితయేతి) -

౩౯౭. కారణవస్తు (సంబద్ధితయా) ప్రకరణాంతరీక్తగుణాగణ్యంతే (సర్వ
జ్ఞతేత్యాదినా). -

(౬౬) ౩౯౮. “ యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్ ”^౪, [25]

(౬౭) ౩౯౯. “ పరాఽస్యశక్తిర్విచిత్రైశ్చామిత్యే ”^౫, [ఈశనాయ ”^౬,

(౬౮) ౪౦౦. “ సఈశోఽస్యజగతోఽత్యమేవ, నానోహేతుర్విద్యతే

౧॥ ఛా - ఉ - ౬ - ౨ - ౩. ౨॥ ఛా - ఉ - ౬ - ౮ - ౬. ౩॥ ఛా - ఉ - ౬ - ౧ - ౪.

౪॥ ము - ఉ - ౧ - ౧౦. ౫॥ శ్వే - ఉ - ౬ - ౬॥ శ్వే. ౬. + “ జాతమ్ ” ఇతిచపా.

(౬౯) సర్వప్రకారసమాభ్యధికనివృత్తి (౭౦) సత్యకామత్వ
(౭౧) సత్యసజ్జాల్పత్వ (౭౨) సర్వావభాసకత్వాద్య
సవధికాతిశయా సజ్జేయకల్యాణగుణగణాః,

(౭౩) “అపహతపాప్తా”^౧ ఇత్యాద్యనేకవాక్యావగత నిరస్త [5]
నిఖిలదోషతాచ, సర్వే, తస్మిన్ పతే విహస్యతే.

(౭౪) అథస్యాత్ :- “ఉపక్రమేపి, ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానముఖేన
కారణస్యైవ సత్యతాంప్రతిజ్ఞాయ,-

(౬౯) ౩౬౦. “సతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే”^౨,

(౭౦-౭౧) ౩౬౧. “సత్యకామ, - సత్యసంకల్పః”^౩,

[10]

(౭౨) ౩౬౩. “తస్యభాసాసర్వమిదంవిభాతి”^౩,

౩౬౪. ఇత్యాదివాక్యేషు అమీ సర్వజ్ఞత్వాదిగుణాద్రప్తవాః :-

(౬౩...౭౨) ౩౬౫. ఏకైకమ్ (అనవధికాతిశయాః) - (కల్యాణగుణగణాః) -

(అసజ్జేయా) ఇత్యాహ (అనవధికేతి).

(౭౩) ౩౬౬. హేయప్రత్యసీకత్వమాహ (అపహతపాప్తేతి).

[15]

౩౬౭. అమీగుణా (సర్వే), సృష్ట్యుపయోగితేన ప్రకరణాంతరక్తాః -

ఆకృష్టా భవంతి.

(౬౯) ౩౬౮. (సమాభ్యధికనివృత్తి) త్తౌ సత్యామ్-తదేకకారణత్వసిద్ధిః.

(౭౨) ౩౬౯. (సర్వావభాసకత్వం) చ, సృష్టజగత్-స్థిత్యుపయోగితేన,
కారణత్వాపేక్షితమ్.

[20]

(౭౩) ౩౭౦. హేయప్రత్యసీకత్వంచ - సర్వాద్యుపయోగితాః,

౩౭౧. హేయాస్పదత్వే, కర్మవశ్యత్వేన స్వాతంత్ర్యాదిభజ్యప్రసక్తాత్.

౩౭౨. తే (సర్వే) - తచ్చబ్రావగతాః, (విహస్యతే) ఇత్యర్థః;

(౭౪) ౩౭౩. (అథస్యాత్) ఇత్యాది. (ఉపక్రమ) శబ్దేన-ఉపక్రమోపక్ర
మోవివక్షితః.

[25]

౩౭౪. “తత్-త్వమసి”^౪ ఇతి వాక్యాపేక్షయా, “తదైక్షుత”^౫ ఇత్యా

దివాక్యస్య ఉపక్రమత్వేపి, * ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానప్రతిజ్ఞావా

క్యమ్ తస్మాప్యుపక్రమభూతమిత్యభిప్రాయః.

(౭౪) ౩౭౫. (ఏకవిజ్ఞానేన-సర్వవిజ్ఞానముఖేన కారణస్యైవ సత్యతాం.

(౨౫) తస్య కారణభూతస్యైవ సత్యతామ్, వికారభూతస్యచాపి సత్యతామ్, నృద్వైతాదేన వర్ణయిత్వా,

(౨౬) సత్యభూతస్యైవ బ్రహ్మణః, 'సదేవసోమ్యేదమగ్రతః' ఏకమేవాద్వితీయమ్' ఇతి సజాతీయ విజాతీయనిఖిలభేద [౩] నిరసనేన నిర్విశేషవైవప్రపాదితా;

(౨౭) ఏతచ్ఛోభకాని ప్రకరణాంతరవాక్యాన్యపి -

(౨౮) 'సత్యంజ్ఞానమానందంబ్రహ్మ' ౧, 'నిఘ్న శమ్' ౩, 'నిర్గుణమ్' ౪, 'విజ్ఞానమ్' ౫, 'అనన్దమ్' ౬ ఇత్యాదిని,

(౨౯) సర్వవిశేషప్రత్యసేక- [10]

(ప్రతిజ్ఞాయ) ఇతి ఏకవిజ్ఞానేన సర్వ విజ్ఞానద్వారా, ఏకవిజ్ఞానేన సర్వ విజ్ఞాన ప్రతిజ్ఞాయా, కారణస్యైవ సత్యత్వం ఫలితమిత్యర్థః. [స్వేతి].

(౨౫) ౩౨౬. కారణస్యైవ సత్యత్వం నృద్వైతవాక్యేకత్వోక్తమిత్యాహ (త

(౨౬) ౩౨౭. దాత్-ప్రాప్తకవాక్యేపి నిర్విశేషపరత్వమ్ ఉక్తమిత్యాహ (సత్యభూతస్వేతి). [15]

౩౨౮. (నిఖిలభేద) శబ్దేన స్వగతభేదో వివక్షితః,

౩౨౯. (విజాతీయ) భేదాంతర్గతత్వాత్ స్వగతభేదస్య.

(౨౭) ౩౩౦. శోభకవాక్యానామపి నిర్విశేషపరత్వమాహ (ఏతదితి).

౩౩౧. (ఏతచ్ఛోభకాని),- కారణవాక్యవగతస్య శోభకత్వాత్ తదైకార్థ్యేన, నిర్విశేషపరాణీత్యర్థః. [20]

(౨౮) ౩౩౨. సామానాధికరణ్యస్వాభావాత్, "నిర్గుణమ్" ఇత్యాది శోభకవాక్యైకార్థ్యాత్,

౩౩౩. "సత్యమ్, జ్ఞానమ్", "విజ్ఞానమ్", "అనన్దముయమ్", ఇత్యాదిని శోభకవాక్యాని నిర్విశేషపరాణీత్యభిప్రాయేనాహ (సత్యంజ్ఞానమ్) ఇతి.

(౨౯) ౩౩౪. సత్యాదిపదానాం నిర్విశేషపరత్వే, ప్రవృత్తినిమిత్తభేదాభావాత్ సామానాధికరణ్య లక్షణహానిరీత్యత్రాహ (సర్వవిశేషప్రత్యసేకేతి).-

౩౩౫. ప్రతియోగిభేదాః ప్రవృత్తినిమిత్తాః.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬ - ౨-౧. ౨॥ తై - ఆ. ౧. ౩॥ ర॥ ఆత్మ - ఉ.

౫॥ తై-ఉ - భృ. ౧౦-౪. ౬॥ తై - ఆ. ౧.

ఏకాకారతాంబోధయన్తి:-

(౮౦.) నచ, ఏకాకారబోధనేపి పదానాంపర్యాయతా, -

(౮౧.) ఏకత్వేపి వస్తునః సర్వప్రత్యనీకాకార తోవపస్థాపనేన సర్వపదానామ్ అర్థవత్త్వాత్, ఇతి. [5]

(౮౨.) నైతదేవమ్.—

(౮౩.) ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞాన ప్రతిజ్ఞానమ్, -

(౮౪.) సర్వస్యమిథ్యాత్వే సర్వస్యజ్ఞాతవ్యస్యాభావాత్,

(౮౫.) ననేత్యుతిః.

(౮౬.) సత్యమిథ్యాత్వయోరేకతాప్రసక్తిర్వా:- [10]

౩౮౬. తర్హితద్వ్యవృత్తిరూపధర్మస్సాన్విత్యత్రాహ (ఏకాకారతామితి).

౩౮౭. (అకార) శబ్దః- స్వరూపవాచీ-స్వరూపమేవ వ్యావృత్తిరితిభావః.

(౮౦) ౩౮౮. నిర్విశేషవస్తుపరత్వే పదానాంపర్యాయత్వం స్యాదితిపర్యాయత్వశఙ్కామ్-పరిహరతి (నచేతి).

(౮౧) ౩౮౯. కుత ఇత్యత్రాహ (ఏకత్వేపీతి). (అర్థవత్త్వాత్,) ప్రయోజనవత్త్వాత్. [15]

(౮౨) ౩౯౦. అథ సిద్ధాంత్యాహ (నైతదేవమితి).

(౮౩) ౩౯౧. *ఏకవిజ్ఞానమ్, సర్వవిజ్ఞానంచ,—

౩౯౨. కిమేకంజ్ఞానమ్?, -

౩౯౩. ఉతజ్ఞానద్వయమ్?, - [20]

౩౯౪. ఏకత్వపక్షే, కిమ్ ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానమ్ - సర్వస్యాభావాదుచ్యతే?,

౩౯౫. ఉతఏకస్యసర్వస్యచతాదాత్మ్యాత్?

౩౯౬. ఇతిఏకత్వమభిప్రేత్య, ప్రథమంచూషయతి (ఏక) ఇతి.

౩౯౭. (ఏక) ఇత్యాది, - స్పష్టమ్. [25]

(౮౪-౮౫) ౩౯౮. (ననేత్యుతి) ఇతి. సర్వశబ్దస్యసర్వాభావవాచిత్యాభావాదితిభావః.

(౮౬) ౩౯౯. ద్విత్వీయంచూషయతి (సత్యమిథ్యాత్వయోః ఏకతాప్రసక్తిత్వా) ఇతి.

(౮౨.) అపితు, ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానమ్,
సర్వస్య తదాత్మనైవ సత్యత్వే, సిద్ధ్యతి.

౮౦౦. జగత్సత్యత్వం బ్రహ్మణోమిథ్యాత్వంవేత్త్యర్థః:-

౮౦౧. ద్విత్వపక్షే చ, (ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానమ్);-

[5]

౮౦౨. స్థానీపులాకన్యాయేన సర్వవైకసాధర్మాత్ యత్స్యాత్,

౮౦౩. తత్ - త్వత్వతే నయక్తమ్, - కార్యస్యఅసత్యత్వాత్ †;

౮౦౪. ఏకవైకర్త్యాద్వాస్యాత్,

౮౦౫. దేవదత్తప్రాధాన్యజ్ఞానేన-ఇతరేషాంఅప్రధానతయాజ్ఞాతత్వవత్. -

౮౦౬. తదానీమ్, త్వత్వతే “మిథ్యాత్వేన” ఇత్యధ్యాహరస్యాత్. [10]

౮౦౭. జ్ఞాతృజ్ఞేయాభావేన నివృత్తిలక్షణావా స్యాత్,

౮౦౮. జ్ఞానద్వయవైచాప్యాత్ అస్వారస్యంచ, ఇత్యభిప్రాయః*.

(౮౨) ౮౦౯. (అపిత్వతి). నహి, ఘటపటయోః సత్యత్వేపి, ఘటజ్ఞానేన
పటోజ్ఞాతోభవతి? ఇతి -

౮౧౦. తద్వ్యవృత్త్యర్థమాహ (సర్వస్యతదాత్మనైవసత్యత్వ) ఇతి. - [15]

౮౧౧. బ్రహ్మత్వనైవసత్యత్వ ఇత్యర్థః.

౮౧౨. “నహికారణావస్థేబ్రహ్మణిజ్ఞాతేకార్యవస్థాజ్ఞాతాభవతి?” ఇతిచేత్,

౮౧౩. ఉచ్యతే. —

౮౧౪. నహివిశేషణాన్తరవిశిష్టాకారేవిశేషణాన్తరాన్వయః?;

౮౧౫. అపితు ఏకస్మిన్ధర్మిణి విశేషణద్వయాన్వయోవివక్షితః;

[20]

౮౧౬. తస్మాత్, నజ్ఞాతత్వ విశిష్టాకారేణ సర్వత్వమ్, -

౮౧౭. సర్వత్వవిశిష్టాకారేణజ్ఞాతతావా;

౮౧౮. కింతు, సర్వత్వం జ్ఞాతత్వంచ, ఏకాశ్రయవర్తిని, ఇతి, -

౮౧౯. అవస్థానసగమేపి, ధర్మైశ్యేన జ్ఞాతతాప్రయోగోముఖ్యపవదృష్టః:-

౮౨౦. “సోయం, - దేవదత్తః, పూర్వమేవమయాఽయంజ్ఞాతశ్చ” ఇత్యాదిషు;

౮౨౧. నహి, తత్రవర్తమానకాలవిశిష్టత్వేన పూర్వంజ్ఞాతః?.

౮౨౨. తస్మాత్, పరివర్ధ్యనేన “అమీపురుషాదృష్టాః” ఇతివత్ ఇదముపపన్నమ్.

౮౨౩. ఏకస్యసత్యత్వజ్ఞానేన, తద్వ్యతిరిక్తమ్ ‡ - మిథ్యాత్వేన జ్ఞాతంభవ
తీతిచేత్, - న; -

¶ పా. “ద్విత్వపక్షే,” § పా. “యది” † పా. “అసామ్యాత్”

* శ్రుతప్ర. అనన్దమయాధిపు. ౨౫౮-పశ్చి. ౩౬-౩౮. ‡ పా. “వ్యతిరిక్తమ్”

(౮౮) అయమర్థః.

(౮౯) శ్వేతకేతుంప్రతి ఆహ-

(౯౦) “స్తబ్ధోసి, ఉతతమాదేశ మపాక్రీత్యః...?” ఇతి;—

(౯౧) పరిపూర్ణ ఇవలక్ష్మ్యసే,-

[5]

౪౨౪. “యేనాశ్రితంశ్రితంభవతి” ౧ ఇత్యాదిషువాక్యేషు “మిథ్యా త్వేన” ఇత్యధ్యాహరః;

౪౨౫. ఏకవిజ్ఞానస్య - సర్వవిజ్ఞానస్యచ - వైరూప్యమ్, అముఖ్యత్వంచ- జ్ఞాత్రభావాత్,-

౪౨౬. నహి, సర్వం మిథ్యాత్వేన జానన్, క్వచిత్ కశ్చిద్-జ్ఞాతాఽస్తి?

౪౨౭. తస్మాత్, సర్వవిజ్ఞానశబ్దేన సర్వనివృత్తిలక్షణా స్యాదితి.

(౮౮) ౪౨౮. “ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞాన ప్రతిజ్ఞావాక్యమ్, కిమ్?

౪౨౯. తదాశ్చనైవసత్యత్వంకథమ్?

౪౩౦. తథాసతి—కథంప్రతిజ్ఞో పపత్తిః?

౪౩౧. ఉపక్రమవాక్యమ్- సత్యత్వపత్యానుగుణమపి, తదుపసంహా [15]

రాపేక్షయా ప్రబలమ్,

౪౩౨. సతుమహావాక్యస్వారస్యాపేక్షయా;-

౪౩౩. మహావాక్యంచ - మిథ్యాత్వపత్యానుగుణమ్,-

౪౩౪. ‘తత్త్వమసి’ ౨ ‘మృత్తికేత్యేవసత్యమ్’ ౩ ‘సదేవ...ఏకమేవ’ ౪ ఇత్యాదిషుతథాప్రతీతేః;— ఇతి— [20]

౪౩౫. శఙ్కాయామాహ (అయమర్థ) ఇతి.

(౮౯) ౪౩౬. ప్రతిజ్ఞావాక్యోపక్రమభూతమ్- “స్తబ్ధోసి” ౧ ఇతినాక్యమా రభ్యవ్యాఖ్యాతుమ్;

౪౩౭. “స్తబ్ధోఽసి” ఇతి శ్రుతియమాణ మధ్యమపురుషార్థ సాప్త్యార్థమా హ (శ్వేతకేతుంప్రతిఆహ) ఇతి. [25]

(౯౦) ౪౩౮. “స్తబ్ధోసి” ఇత్యాది, శ్రుతివాక్యోపాదానమ్.

(౯౧) ౪౩౯. తత్రవాక్యే “స్తబ్ధోసి” ఇత్యసాప్త్యార్థమాహ (పరిపూర్ణ ఇవ లక్ష్మ్యసే) ఇతి.

- (౯౨) తానాచార్యాన్ ప్రతి తమ ప్యాదేశం పృష్టవానసి? ఇతి.
 ॥ { (౯౩) ఆదిశ్య తేన నేత్యాదేశః.
 (౯౪) ఆదేశః - ప్రశాసనమ్,-

(౯౨) ౪౪౦. పృచ్ఛతిథాతుః, ద్వికర్షకః,- [3]

౪౪౧. వక్తృకర్షకః,-

౪౪౨. వాచ్యకర్షక స్తేతి,-

(౯౨) ౪౪౩. తత్ర, "ఆదేశ"శబ్దాభి సీతమ్, వాచ్యకస్తేతి దర్శయితుమ్,
 (తానాచార్యాన్ ప్రతి) ఇతి, వక్తృకర్షక, వ్యాఖ్యాతమ్.

౪౪౪. "నవైనూనంభగవత్తప్తపతనవేదిషుః యద్ద్యేతదవేదిష్యన్ కథం
 మేనావత్స్యన్?" ఇతి "తచ్ఛబ్ద" నిర్దిష్టాచార్యాః అత్రస్మరితాః.

౪౪౫. (తాన్) ఇతిబహువచనేన "తమాదేశమ్" ఇతితచ్ఛబ్దస్య ఆచార్య
 విషయత్వ శబ్దావ్యుదాసః.

౪౪౬. (తమపి) ఇతి, "శోభితుర్ద్వర్గభమ్" ఇతి (అపి) శబ్దాభిప్రాయః,-

౪౪౭. కర్మాదిశోభితవ్యాస్తర సముచ్చయోవాదభిప్రేతః. [15]

౪౪౮. (ఇతి-స్తేతకేరుః ప్రతిజ్ఞ) ఇత్యన్వయః. (౯౨-౯౯)

(౯౩) ౪౪౯. "ఆదేశ" శబ్దం వ్యాచక్షే (ఆదిశ్యత) ఇత్యాదినా.

౪౫౦. (ఆదిశ్య తేన నేత్యాదేశః) ఇతిప్రత్యయార్థ వ్యాఖ్యానమ్,

(౯౪) ౪౫౧. (ఆదేశః-ప్రశాసనమ్) ఇతిప్రకృత్యర్థ వ్యాఖ్యానమ్.-

౪౫౨. అత్ర, "అకర్తరిచకారకేసంజ్ఞాయామ్" ఇతి ఘటః కర్తృవ్యతి
 రిక్తకారకేవిహితత్వాత్, బ్రహ్మణః + ప్రశాసనేకర్తృత్వాత్ -
 ఉపదేశకర్తృత్వోపపత్తేశ్చ, ప్రకృత్యర్థః - ఉపదేశః, ప్రత్యయార్థః -
 కర్షకః, ఇతి పరైర్వాఖ్యాతమ్.

౪౫౩. "తత్ర, ప్రకృత్యర్థాస్వారస్యమ్, ప్రత్యయార్థాస్వారస్యమ్;

౪౫౪. అస్తత్పత్యై, ప్రకృత్యర్థాస్వారస్యమ్, ప్రత్యయార్థాస్వారస్యమ్; [25]

౪౫౫. కర్తృవ్యతిరిక్తకారకవిషయస్య ఘటః కథంకర్తృత్వమ్?

౪౫౬. "వివక్షాతః కారకానిభవన్తి" ఇతిన్యాయేన, కర్తృరేవకరణాస్తర
 నిరపేక్షత్వలక్షణేన కరణసాధర్మ్యరూపేణ సాధకతమత్వేన కరణ
 త్వవివక్షయా, ఘట్ - ప్రత్యయఉపపద్యతే;

౪౫౭. ఏతదభిప్రాయేణహి (ఆదిశ్య తేన నేన) ఇత్యుక్తమ్-

౧॥ ౮-అ-౧-౪-౫౩-వ్యా. ౨॥ ఛా-ఉ-౬-౧-౭-౩॥ ౮-అ-౩-౩-౧౯-౪॥

॥ "ఆదిశ్య తేన నేత్యాదేశః, ప్రశాసనమ్,*" ఇత్యపిపాఠ్య పా. "అథ్యా
 హ్యతమ్" + పా. "అథ్యాహ్యతమ్" + పా. "బ్రహ్మణశ్చ" *పా. "ప్రశాసితా"

(౯౫.) “పతస్య వాఅక్షరస్య ప్రశాసనేగార్థి సూర్యాచక్ష్రమసా
విధృతౌతిస్థతః”^౧ ఇత్యాదిభిరైకాన్యాత్ -

(౯౬.) తథాచ మానవంవచః—

౪౫౮. నతు ‘అదిశతి’ ఇతి [5]

౪౫౯. వివక్షయాకారకప్రవృత్తిశ్చేత్,-

౪౬౦. ‘అకర్తరి’^౨ ఇతివిధానస్యకింప్రయోజనమ్?:-

౪౬౧. ‘స్వతఃపాప్రవృత్తమ్ - కర్తృవ్యతిరిక్తకారకస్య;

౪౬౨. కర్తరి కరణత్వాదివివక్షయా కర్తృప్రవృత్తమ్ అస్వరసమ్;’ ఇతివి
భాగః,-ప్రయోజనమ్. [10]

౪౬౩. సూత్రస్య ప్రయోజనవత్త్వేఽపి, స్వారస్యమ్ అస్వారస్యంచ

౪౬౪. కిమనేన యోజనాంతరేణ?:-” ఇతిచేత్,- [తుల్యంచేత్,-

౪౬౫. ఉచ్యతే,-

౪౬౬. పరపక్షే ప్రత్యయార్థవైవ స్వారస్యమ్;

౪౬౭. అన్యత్ - పక్షే స్వారస్యద్వయమస్తి,- [15]

౪౬౮. అర్థస్వారస్యం శబ్దస్వారస్యంచేతి.-

౪౬౯. ప్రకృత్యర్థస్వారస్యంతావత్ సిద్ధమ్,

౪౭౦. వివక్షితవిశేషణస్య* అసాధారణాకారాభిధానం స్వతఃపాప్రవృత్తమ్,

౪౭౧. సర్వప్రశాసితృత్వమ్,- బ్రహ్మసాధారణోధర్మః,

౪౭౨. ఉపదేశ్యత్వంతు కర్మస్వరూపాదేసాధారణమ్;- [20]

౪౭౩. కించ “అపేక్షితవిధేరనపేక్షితవిధానందుర్బలమ్” ఇతిన్యాయాత్,||

౪౭౪. అత్రావశ్యాపేక్షితప్రశాసితృత్వజ్ఞాపనమేవయ్యక్తమ్,

౪౭౫. నానపేక్షితోపదేశ్యత్వజ్ఞాపనమ్:-

౪౭౬. తస్మాత్, శబ్దస్వారస్య మర్థస్వారస్యంచేతి స్వారస్యద్వయ విభ
వాత్ +, అయమేవార్థః. [25]

(౯౫) ౪౭౭. బ్రహ్మణఃకృత్సృప్రశాసితృత్వేసిద్ధేహి, తదత్రా సాధా
రణాకారతయావక్తవ్యమ్?:-

౪౭౮. తత్రకింప్రమాణమ్?-ఇత్యత్రాహ (“పతస్యవా”^౩) ఇతి.

౧|| బృ-ఉ- ౫-౮-౯. ౨|| ౮-అ- ౩-౩-౧౯.

* పా. “విశేషస్య” || పా. “న్యాయేన”. + “సంభవాత్” ఇతిచపా.

(౯౭) “ప్రశాసితారంసర్వేసామ్” ౧ ఇత్యాది.

(౯౮) అతాపి, “ఏకమేవ” ఇతి జగదుపాదానతాంప్రతిపాద్య-అద్వితీయ’ పదేన అధిష్టాత్ర న్దరనివారణాత్ +, అస్యైవ అధిష్టాత్వత్వమపి ప్రతిపాద్యతే;

(౯౯) అతః, “తంప్రశాసితారం-జగదుపాదానభూతమపి, పృష్టవానసి, [3]

(౧౦౦) * యేన శ్రుతేన మతేన విజ్ఞాతేన, అశ్రుతమమతమవిజ్ఞాతమ్-శ్రుతమతమవిజ్ఞాతం భవతి? ”-౧

(౯౬-౯౭) ౪౭౯. స్మృతిమాహ (ప్రశాసితారమ్) ఇతి.

(౯౮) ౪౮౦. న కేవలం శ్రుత్యంతరేష్యేవ ప్రశాసితృత్వప్రసిద్ధిః-

౪౮౧. అస్మిన్మృతరణేపి సిద్ధమిత్యాహ (అతాపితి) [10]

౪౮౨. అధిష్టాత్వత్వంహి ప్రేరకత్వమ్? తచ్చప్రశాసితృత్వమితి, ఫలితమ్

౪౮౩. ఏవమ్ “ఆదేశ” శబ్దార్థఉక్తః. [ఇత్యర్థః:-

(౯౯) ౪౮౪. అథ*తచ్చబ్ధించ (౯౦) వివృణ్వత్, వాక్యార్థంచయోజయతి (అత ఇతి) [స్వయః- (౯౯).

(౧౦౦) ౪౮౫. (యేన...విజ్ఞాతంభవతి) (తమ్...పృష్టవానసి?) ఇత్య

౪౮౬. *యేన శ్రుతేన మతేన విజ్ఞాతేన ఇత్యధ్యాహారేణ యోజనాయాః

౪౮౭. ఉచ్యతే- [కోహేతుః?]-2

౪౮౮. నహిబ్రహ్మణస్సత్తయాకృత్యంజ్ఞాతంభవతి?

౪౮౯. అపితు, తద్-జ్ఞానేనైవజ్ఞాతం భవతీతి-వస్తుసామర్థ్యాత్;

౪౯౦. కించ, దృష్టానేపి, నహిమృత్పిణ్డసత్తయా, ఘటాది, జ్ఞాతంభవతి?

౪౯౧. అపితుతద్-జ్ఞానేన, ఇతిదృష్టాన్తసామర్థ్యాత్;

౪౯౨. కిం, “ఆత్మనిఖల్వరేదృష్టే శ్రుతమతేవిజ్ఞాతే ఇదంసర్వం విదితమ్?”,-౧

౪౯౩. “కస్మిన్ముభగవో విజ్ఞాతే సర్వమిదం విజ్ఞాతం భవతి?” 3 ఇత్యాది శ్రుత్యాచ; [25]

౪౯౪. ఏవమ్, దృష్టాన్తసామర్థ్యాత్, దాద్వాన్తకసామర్థ్యాచ్చ, శ్రుత్యంతర* కణోక్త్యవైవంః వ్యాఖ్యాతమ్.

౧॥ మను-స్మృ. ౧౨-౧౨౨. ౨॥ బృ. ఉ. ౬-౫-౬. ౩॥ ము-ఉ. ౧-౧-౩.

౧ - “అణీయాంసమణీయసామ్” ఇత్యేవమన్తంచోపాత్తందృశ్యతే.

+ పా. “నిరాకరణాత్” 5 పా. “తత్ ఫలితమ్” * పా. “శ్రుత్యంతరే”

‡ పా. “చైవ”

(౧౦౦) ఇత్యుక్తంస్యాత్.

(౧౦౧) “నిఖిలజగదుదయవిభవవిలయాది కారణభూతం సార్వజ్ఞ్య సత్యకామత్వ సత్యసంకల్పత్వా ద్యపరిమితోదారగుణసా గరం కింబ్రహ్మపి, త్వయా శ్రుతమ్?” ఇతిహార్దోభావః. [5]

(౧౦౧) ౪౯౫. (ఇత్యుక్తంస్యాదితి.) కణ్ఠోక్త్యా, అభిప్రేత తయాచ, అయమేవాస్యా శ్రుతైరర్థ ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౦౧) ౪౯౬. “అస్మిన్వా క్యే, ఉపాదానత్వంహి సకణ్ఠోక్తమ్? కింతుఫలితమ్, - ౪౬౭. కారణజ్ఞాతత్వంచ, సకణ్ఠోక్తమ్, -

౪౯౮. అత్రజగత్కారణత్వాభిప్రాయస్య కింప్రయోజనమ్?” ఇత్య [10] పేక్షాప్రాయమాహ (నిఖిలజగదితి). -

౪౯౯. శ్రుత్యంతరేషు, “యతోవా ఇమాని” ౧ ఇత్యాది వాక్యేషు, జగత్కారణత్వలక్షణకం బ్రహ్మవగతమ్, -

౫౦౦. తస్మాత్, అత్రజగత్కారణత్వగర్భం వదతః పితుః, “త్వయాకిం బ్రహ్మశ్రుతమ్?” ఇత్యభిప్రాయఇత్యర్థః. [15]

౫౦౧. “అప్రాక్ష్యః?” ఇతి ప్రశ్నోక్తిః-తత్సార్వత్వశ్రవణాభిప్రాయేణ, ఇత్యాశయవానాహ (“...త్వయాశ్రుతమ్?” ఇతి) ఇతి.

౫౦౨. నాత్ర “బ్రహ్మ” ఇతికణ్ఠోక్తమ్,

౫౦౩. తస్మాత్, జగత్కారణత్వాంతర్భావప్రయోజనబ్రహ్మశ్రవణప్రశ్నః కృతోభవతి. [20]

౫౦౪. సర్వజ్ఞత్వాదిగుణాః కారణత్వోపయోగితయా ఉక్తాః.

౫౦౫. సృష్ట్యాదయః-పరిపూర్ణస్యశీలాః.

౫౦౬. అతః (సత్యకామత్వ) స్య కారణత్వోపయోగః.

౫౦౭. (హార్దోభావః)-హృదినిహితంతాత్పర్యమిత్యర్థః.

(౧౦౩) ౫౦౮. “కారణత్వే సత్యపి, ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం నోపపద్యతే, -

౫౦౯. కారణాత్కార్యస్య ద్రవ్యాంతరత్వాత్;

౫౧౦. కారణత్వంచనోపపద్యతే, -

౫౧౧. తథాసతి, బ్రహ్మణోహేయాస్పదత్వప్రసక్తాత్;

౫౧౨. కారణత్వోపపత్తావపి, ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం నోపపద్యతే,

౫౧౩. నానాజాతీయకార్యాణాం నానాజాతీయ కారణకత్వదర్శనాత్;”

౧॥తై-ఉ-భృ-౧. ౨॥ఛా-ఉ-౬-౧-౩. ౧పా. “ఇత్యాకాష్టై” ౧పా. “గర్భత్వం”

(౧౦౩) తస్య, నిఖలకారణతయా,-

(౧౦౪) కారణమేవ, నానాసంస్థానవిశేషసంస్థితమ్, కార్యమిత్యుచ్యత ఇతి,
కారణభూతసూక్ష్మచిదచిద్వస్తుశరీరక బ్రహ్మవిజ్ఞానేన కార్యభూత
మఖిలంజగత్ - విజ్ఞాతంభవతీతిహృదినిధాయ, “యేన, అశ్రు” [9]
తంశ్రుతంభవతి అమతమ్మతమ్ అవిజ్ఞాతం విజ్ఞాతమ్” స్వాత్ ఇతి,

(౧౦౫) పుత్రప్రతి పుష్టవాకపితా;

(౧౦౬) తదేతత్ - సకలస్యవస్తుజాతస్య ఏకకారణత్వం పితృహృదినిహిత
మజానన్, పుత్రః, పరస్పరవిలక్షణేషువస్తుషు అన్యస్యజ్ఞానేన
తదన్యజ్ఞానస్యా ఘటమానలాంబుధ్యా, [10]

౫౧౪. ఇత్యత్రాహ (తస్యేతి).

౫౧౫. (తస్యనిఖలకారణతయా,) ... (కార్యభూతమఖిలంజగత్ - విజ్ఞా
తంభవతి) ఇత్యన్వయః. (౧౦౩ - ౧౦౪)

(౧౦౪) ౫౧౬. కారణాత్కార్యస్యా నన్యత్వమాహ (కారణమేవ) ఇతి.

౫౧౭. (నానాసంస్థానవిశేషసంస్థితమ్) - సంస్థానవిశేషవిశిష్టమిత్యర్థః. [11]

౫౧౮. (సూక్ష్మచిదచిద్వస్తుశరీరక) శబ్దేన బ్రహ్మణోహేయాస్పదత్వప్ర
సజ్జగదవిహృతః.

(౧౦౫) ౫౧౯. * తస్మిన్ దాదుపసన్నాయ వక్తవ్యమర్థమ్, స్వయమేవకథం
వదతి? ఇత్యత్రాహ (పుత్రప్రతి పుష్టవాకపితా) ఇతి.-

౫౨౦. పుత్రవ్యతిరిక్తానాం శుశ్రూషా ద్యపేక్షా, - [స్మృచితః.

౫౨౧. పుత్రస్యతు, పుత్రత్వమేవబ్రాహ్మణ్యవదేశహేతుః, ఇతిశాస్త్రార్థ

౫౨౨. (పుత్ర) (పితృ) శబ్దేన “ఉద్దాలకోహరుణశ్వేతకేతుం పుత్రము
వాచ” “తంహ పితోవాచ” ఇతి శ్రుతివాక్యంస్మృతిత్వమ్.

(౧౦౬-౧౦౭) ౫౨౩. అనన్తరవాక్యమ్. “కథన్నభగవస్స ఆదేశః?” ఇతి.-

౫౨౪. ఇదమ్, కిమ్, ప్రశ్నరూపమ్, ఉతచోద్యరూపమ్? ఇతిసంశయే, [25]
చోద్యరూపమ్ ఇతివ్యాచక్షే (తదేతదిత్యాదినా).

౫౨౫. “ప్రతివచనప్రకారేణ ప్రశ్నార్థోవిజ్ఞాయతే,

౧॥ ఛా. ఉ. ౬. ౧-౩. ౨॥ ము. ఉ. ౧-౧. ౨. ౩॥ ఛా. ఉ. ౬. ౮-౧. ౪॥ ఛా. ఉ. ౬. ౧-౨.

* “ఉతతమాదేశమప్రాప్య్యేదేనా శ్రుతంశ్రుతంభవత్వమతం మతమవిజ్ఞాతంవిజ్ఞా
తమ్?” ఇతి పితృకృతప్రశ్నవాక్యమ్. 9 పా. “చోద్యరూపమ్”

(౧౦౭.) పరిచోదయతి-

(౧౦౮.) “కథన్నభగవన్న ఆదేశ”^౧ ఇతి.

(౧౦౯.) పరిచోదితః పునః, తదేవహృదినిహితమ్-

(౧౧౦.) జ్ఞానానందామలత్వైకస్వరూపమ్-

[5]

(౧౧౧.) అపరిచ్ఛేద్యమాహాత్మ్యమ్-

(౧౧౨.) సత్యసంకల్పత్వమిత్రైర నవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణైర్జుష్టమ్-

(౧౧౩.) అవికారస్వరూపమ్ పరంబ్రహ్మైవ,-

౫౨౬. ప్రతిపచనే ‘యథాసోమ్యైకేన’^౨ ఇత్యాదినా దృష్టానై [10]
రుపపాదనాత్, ఇదం చోద్యరూపమ్” ఇత్యభిప్రాయః.

౫౨౭. (పరిచోదయతి) ఇతి- “వివక్షిత విశేషకణ్ఠోక్తిమకుర్వత్, సామాన్యేనచోదయతి” ఇత్యర్థః.

(౧౦౮) ౫౨౮. వాక్యముపాదతై - (“కథన్న”) ఇతి.

(౧౦౯) ౫౨౯. అథ పితా, బ్రహ్మణోజగత్సారణత్వమ్, తదుపయోగిగు [15]
ణజాతమ్, ఉపాదానత్వనిమిత్తత్వప్రయుక్తవోషశక్తౌపరిహారంచ, వివక్షన్,

౫౩౦. కారణజ్ఞానేనకార్యజ్ఞానం లోకసిద్ధం దర్శయతీత్యాహ (పరిచోదితఃపునః) ఇత్యాదినా.

(౧౧౦) ౫౩౧. (జ్ఞానానందామలత్వైకస్వరూపమ్) ఇతి, “విజ్ఞానమానందంబ్రహ్మ”^౩ ఇత్యాది శోధకవాక్యార్థోవివక్షితః. [20]

౫౩౨. (స్వరూప) శబ్దః- ధర్మిస్వరూపనిరూపకధర్మవాచీ.

(౧౧౧) ౫౩౩. (అపరిచ్ఛేద్యమాహాత్మ్యమ్) ఇత్యనేన “అనన్త”^౪ శబ్దార్థోవివక్షితః;- స్వరూపమ్-అపరిచ్ఛిన్నమిత్యర్థః.

(౧౧౨) ౫౩౪. గుణతోపాయనన్త్యమాహ (సత్యసంకల్పత్వమిత్రైః) ఇతి.

(౧౧౩) ౫౩౫. “సత్య”^౫ శబ్దార్థమాహ (అవికారస్వరూపమ్) ఇతి. [25]

౫౩౬. అత్ర (స్వరూప) శబ్దః - విశేష్యాంశపరః.

౫౩౭. ఏవమ్, *^౬ అవికారత్వాదిశ్రుతై ర్విషయోదర్శితః.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౧-౩.

౨॥ ఛా-ఉ. ౬-౧-౪.

౩॥ { భాష్యే. } జి - అ. పుటమ్. ౪౪.

౪॥ తై-ఉ. ఆ-౧-౧. ౫ పా. “సత్యసంకల్ప” ౫॥

- (౧౧౩.) నామరూపవిభాగానర్హ (౧౧౪) సూక్ష్మవిదవిద్వస్తుశరీరమ్,
 (౧౧౫.) స్వలీలామై,
 (౧౧౬.) స్వసంకల్పేన, అనన్తవిచిత్రస్థిరత్రసరూప జగత్సంస్థానమ్,-
 (౧౧౭.) స్వాంశేనావస్థితమితి, [9]
 (౧౧౮) తద్జ్ఞానేన అన్యస్యనిఖిలస్య జ్ఞాతతాంబ్రవన్,-
 (౧౧౯.) లోకదృష్టంకార్యకారణయోరనన్యత్వందర్శయితుంశృణోస్తమాహ,-
 (౧౨౦.) “యథాసోమ్యే కేన మృత్పిణ్డేన సర్వంమృణ్మయం విజ్ఞాతంస్యాత్,
 వాచారమ్భణంవికారో నామధేయంమృత్తికేల్వేవసత్యమ్” ఇతి.-
 (౧౨౧.) ఏకమేవమృద్ధ్రవ్యమ్, నైవేకజేశేన, [10]

(౧౧౩) ౫౩౮. ఉపాదానత్వప్రయుక్తవికారాదివిషయందర్శయతి (నామ
 రూప) ఇతి. [(౧౦౪);-

(౧౧౪) ౫౩౯. పూర్వమ్,- (సూక్ష్మవిదవిద్వస్తుశరీరకమ్) ఇత్యేతావదుక్తమ్
 ౫౪౦. అత్ర, (నామరూపవిభాగానర్హ) శబ్దేన, (సూక్ష్మ) శబ్దోవ్యాఖ్యాతః.-
 ౫౪౧. అనేన, ఉపాదానత్వప్రయుక్తచోద్యంపరిహృతమ్. [15]

(౧౧౫) ౫౪౨. అథనిమి తత్త్వప్రయుక్తచోద్యంపరిహరతి (స్వలీలామై) ఇతి.-
 ౫౪౩. అవాప్తసమస్తకామస్యాపి, లీలార్థంజగద్వ్యాపారఉపశ్చ్యుతభివ్యర్థః.

(౧౧౬) ౫౪౪. మహాయాసరూప జగద్వ్యాపారస్య నలీలాత్వమితిచేత్త
 త్రాహ (స్వసంకల్పేన) ఇతి.-

౫౪౫. సంకల్పమాత్రసాధ్యత్వాత్, నాయమాయాస ఇత్యర్థః. [20]

(౧౧౭) ౫౪౬. (స్వాంశేన) - విశిష్టస్యస్వస్య (అంశేన).

(౧౧౮) ౫౪౭. (బ్రువన్) - వక్తృమ్.

(౧౧౯) ౫౪౮. (లోకదృష్టంకార్యకారణయోరనన్యత్వం దర్శయితుంశృ
 ణోస్తమాహ) ఇతి.- కార్యకారణయోరనన్యత్వేదృష్టేస్తమాహేత్యర్థః.-

౫౪౯. అన్యత్వనిబద్ధనచోద్యస్య (అనన్యత్వ) జ్ఞాపనేనహి పరిహరణిభిభావః.

(౧౨౦) ౫౫౦. దృష్టేస్తమాక్యముపాదత్తే (యథాసోమ్యే కేన మృత్పిణ్డేన) ఇతి.

(౧౨౧) ౫౫౧. తత్ర, కారణజ్ఞానేన కార్యవిజ్ఞానస్యసిద్ధయేతయోరైకోవ
 పాదకము త్రరఖణ్డం* ప్రథమంవ్యాచక్షే (ఏకమేవ) ఇతి.

- (౧౨౨.) నానా వ్యవహారాస్పదత్వాయ, (౧౨౩.) ఘటశరావాది
నానా - (౧౨౪.) సంస్థానా - (౧౨౫.) ౭వస్థానాపవిత్రా
రావన్న - (౧౨౬.) నానా నామధేయమపి,
(౧౨౭.) మృత్తికాసంస్థాన విశేషఃత్వాత్, మృద్ధ్యవ్యమేవేత్యమవస్థితమ్,
(౧౨౮.) నవస్త్యస్తరమ్, ఇతి,-
(౧౨౯.) యథా, మృత్పిణ్డ విజ్ఞానేన తత్సంస్థానవిశేష ఘటశరావాది
రూపం సర్వం విజ్ఞాతమేవ భవతీత్యర్థః.
(౧౩౦.) తతః, కృత్స్నస్యజగతో బ్రహ్మైకకారణతామజానన్ పుత్రం
పృచ్ఛతి - “ భగవాంస్త్యేవ, మేతద్బ్రవీతు ” ౧ ఇతి. [10]

(౧౨౨) ౫౫౨. తత్ర “ వాచా ” ౨ ఇతిపదంవ్యాచక్షే (నానావ్యవహారా
స్పదత్వాయ) ఇతి.
౫౫౩. వాక్చబ్ధిః, అజహల్లక్షణయా*, వాక్పూర్వకవ్యవహారేవ ర్తతే,-
౫౫౪. వాక్పూర్వకవ్యవహారశ్చ ప్రయోజనతయాహేతుః, ఇత్యర్థః.
(౧౨౩) ౫౫౫. (వికార) శబ్దార్థమాహ (ఘటశరావ) ఇత్యాదినా. [15]
(౧౨౪-౧౨౫) ౫౫౬. (సంస్థాన) మేవ (అవస్థా), సైవ (వికారః).-
(౧౨౫) ౫౫౭. “ షోడశకశ్చవికారః ” ౩ ఇత్యాదిషు [వికార] శబ్దస్య
అవస్థావద్ద్యవ్యపరత్వేన ప్రయోగ దర్శనాత్,-
౫౫౮. తద్వాప్యవృత్త్యర్థమ్ (అవస్థానాపవిత్రా) ఇత్యుక్తమ్.
(౧౨౬) ౫౫౯. [నామధేయ] పదంవ్యాచక్షే (నానా నామధేయమ్) ఇతి.
(౧౨౭) ౫౬౦. [మృత్తికే] తిపదంవ్యాచక్షే (మృత్తికాసంస్థానవిశేష
ఃత్వాత్) ఇత్యాదినా.
(౧౨౮) ౫౬౧. [ఏవ] కార + వ్యావర్త్యమాహ (నవస్త్యస్తరమితి) ఇతి.
(౧౨౯) ౫౬౨. ఏవమ్, కారణజ్ఞానేనకార్యజ్ఞానసోపపాదకమేడ త్తరఖిణ్డం
వ్యాఖ్యాయ, తదుపపాద్యం పూర్వఖిణ్డ్యవ్యాచక్షే (యథా) ఇతి. [25]
(౧౩౦) ౫౬౩. “ లోకే కారణజ్ఞానాతా-ర్యజ్ఞానం సమ్భవతు,-
౫౬౪. తథా వ్యేకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం నోపపద్యతే,-
౫౬౫. విజాతీయకార్యాణామేకకారణత్వాయోగాత్ ” ఇతిబుద్ధ్యా (బ్రహ్మై
కకారణ) త్వాజ్ఞానేన (పుత్రపృచ్ఛతి) ఇత్యాహ (తత) ఇత్యాదినా.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౧-౭. ౨॥ ఛా-ఉ. ౬-౧-౪. ౩॥ సాంఖ్యకారికా. ౩.

*ఆరమ్భణాధికరణ శ్రు. ప్రకా. పు. ౫౦౨. ॥ విశేషవత్త్వాత్. = ౩-కో.
† పా. “ వ్యావృత్త్యర్థమాహ ”. ॥ = “ యథాసోమ్య ” ఇత్యాది.

(౧౩౧.) తతః, సర్వజ్ఞం సర్వశక్తి ప్రాప్తావ సర్వకారణమ్-

(౧౩౨.) ఇత్యుపదిశన్, *సహజావాచ-

(౧౩౩.) “సదేవసోమ్యేదమగ్ర ఆసీదేకమేవాద్వితీయమ్” ఇతి.

(౧౩౪.) అత్ర, [ఇదమ్] ఇతి, - జగన్నిర్దిష్టమ్:-

[3]

(౧౩౫.) [అగ్ర] ఇతిచ, - సృష్టేర్పూర్వకాలః-

(౧౩౬.) తస్మిన్గా-లే, జగతః (౧౩౭.) సదాత్మకతామ్,

(౧౩౮.) “సదేవ” ఇతి ప్రతిపాద్య,

(౧౩౯.) తత్, - సృష్టికాలేష్యవిశిష్టమ్, ఇతికృత్వా,

(౧౩౧) ౫౬౬. విజాతీయానామపి సర్వకార్యాణాం బ్రహ్మోపాదా [10]
నమ్, తదేవచరిమి త్తమ్, - ఇత్యుపదిశే శ్చాహ (తతః, సర్వజ్ఞమ్) ఇతి.

(౧౩౨) ౫౬౭. (ఉపదిశన్) - ఉపదేష్టుమ్.

(౧౩౩) ౫౬౮. (“సదేవ”) ఇతి, వాక్యోపాదానమ్.

(౧౩౪) ౫౬౯. ([ఇదమ్] ఇతి, - జగన్నిర్దిష్టమ్) ఇతి.-

౫౭౦. ప్రకృతమస్తిచేత్, తత్పరత్వమ్, -

[15]

౫౭౧. అన్యథా, ప్రత్యక్షాదిప్రసిద్ధజగత్పరత్వమేవ, - [ఇదం] శబ్దసోచితమ్, ఇతిభావః.

(౧౩౫) ౫౭౨. (అగ్రే) ఇత్యాది.- అనంతరం సృష్టేర్వత్సమానత్వాత్,
[అగ్ర] శబ్దస్య ప్రశయకాల పరత్వమవగమ్యత ఇతిభావః.

(౧౩౬-౧౩౮) ౫౭౩. (తస్మిన్గా-లే జగతః సదాత్మకతాం సదేవేతి ప్రతిపాద్య)

(౧౩౭) ౫౭౪. (సదాత్మకతామ్) - కారణాత్మకతామ్.

[ఇతి.-

(౧౩౮) ౫౭౫. (“సదేవ”) ఇత్యనేన, వై శేషికోక్తంకదాచిత్సత్త్వంకదా
చిదసత్త్వంచ వ్యావృత్తమ్.-

౫౭౬. తేన ప్రశయకాలేపి సత్త్వంఘరితమితి, ఏవముక్తమ్, -

౫౭౭. సతువాచనకోఽయమర్థః:-

[25]

౫౭౮. [సదేవ-ఇదమ్-అగ్రే - ఏకమేవ-ఆసీత్,] ఇతిహ్యాన్వయః.

౫౭౯. (సచ్ఛబ్దః), ప్రమాణసంబద్ధార్హతోష్ఠిపాధినా ప్రకృతిపురుషకాల
విశిష్టం బ్రహ్మహ.-

౫౮౦. కారణాత్కార్యస్యాస్య తేన, జగతఃకదాచిత్సత్త్వంపరైరుక్తమ్;-

౫౮౧. కారణభూతబ్రహ్మేనస్య తేన, జగతః- నిత్యసత్త్వమిత్యర్థః. [30]

(౧౩౯) ౫౮౨. (తత్, సృష్టికాలేపి) ఇతి.-

- (౧౪౦.) “ఏకమేవ” ఇతి, సదాపన్నస్వజగతః - తదానీమవిభక్తనామ
రూపతాం ప్రతిపాద్య,
(౧౪౧.) తత్ప్రతిపాదనేనైవ సతోజగదు పాదానత్వం ప్రతిపాదితమితి,-
(౧౪౨.) స్వవ్యతిరిక్తనిమిత్తకారణమ్ “అద్వితీయ” పదేన ప్రతిషిద్ధమ్ ఇతి,-
(౧౪౩.) “తమాదేశమప్రాప్యో యేనాశ్రుతం శ్రుతంభవతి”^౧ ఇతి
ఆదావేవ ప్రశాసితైవజగదుపాదానమితిహృదినిహితమ్ - ఇదా
నీమ్ * అభివ్యక్తమ్.-

౫౮౩. జగత్, సదేవచేత్, పశ్యే యోకోవిశేష ఇత్యపేక్షాయామ్,
(౧౪౦) ౫౮౪. ద్రవ్యమ్-నిత్యమేవ,- [10]

౫౮౫. తస్య అవిభక్తనామరూపావస్థా,- ప్రశయః,-

౫౮౬. విభక్తనామరూపావస్థా,- కార్యతా,- ఇతివైషమ్యమ్,-

౫౮౭. (“ఏకమేవ”) ఇతిపదేనోక్తం భవతీత్యర్థః.

(౧౪౧) ౫౮౮. అనేన బ్రహ్మణ ఉపాదానత్వం ఫలితమిత్యాహ (తత్ప్రతి
పాదనేనైవ) ఇతి.- [15]

౫౮౯. భావ్యవస్థావిశేషవతః, ప్రాగవస్థా యోగోపచ్యుపాదానత్వమ్?;

౫౯౦. తస్మాత్, వత్సమాణబహుత్వావస్థాయాః పూర్వావస్థా కథనేన,
ఉపాదానత్వమ్ ఉక్తంభవతీత్యర్థః.

(౧౪౨) ౫౯౧. కృత్సంస్యకార్యస్య బ్రహ్మేవోపాదానమస్తు,-

౫౯౨. తథాప్యేకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం నోపపద్యతే,-

౫౯౩. నిమిత్తాంతర్యసంభవాత్, ఇతిశబ్దాయామ్,-

౫౯౪. తస్యైవనిమిత్తత్వేన, నిమిత్తాంతరశబ్దాయామ్ (“అద్వితీయ”) పదం
వ్యావర్తయతీత్యాహ (స్వవ్యతిరిక్త) ఇతి.- [20]

౫౯౫. కులాలస్య,- వివిధపరిణామశక్తివైకల్యేన, అనుపాదానత్వమ్,-

౫౯౬. మృత్పిణ్డస్య,- జ్ఞాతృత్వవిరహోదనిమిత్తత్వమ్,-

౫౯౭. అత్రతూభయసదృశా దృష్టావోభయకారణమ్; ఇత్యర్థః. [25]

(౧౪౩) ౫౯౮. ఉక్తార్థసోపక్రమసంగతత్వమాహ (“తమాదేశమ్”) ఇతి.-

౫౯౯. (“అదేశ”) శబ్దేన, ప్రేరయితృత్వం కఙ్గోక్తమ్,-

౬౦౦. (“యేనాశ్రుతం శ్రుతమ్”) ఇత్యాది ప్రతిజ్ఞానేన, ఉపాదానత్వ

౬౦౧. తదుభయమతస్ఫుటమ్; ఇత్యర్థః:-

[మభిప్రేతమ్;-

౧|| ఛా-ఉ. ౬-౧-౩. * పా. “సువ్యక్తమ్”. ౧ “యకాలే”. ౨ “పద్యావత్”.

* (౧౪౪.) ఏతదేవోపపాదయతి-

(౧౪౫.) స్వయమేవజగదుపాదానమ్ జగన్నిమి త్తంచసత్, “తదైక్షు తబహుస్యాంప్రజాయేయ”^౧ ఇతి-

(౧౪౬.) తదేతత్సచ్చబ్ధివాచ్యంపరంబ్రహ్మ, [5]

(౧౪౭.) సర్వజ్ఞం సర్వశక్తి,

(౧౪౮.) సత్యసంకల్పమ్,

(౧౪౯.) అవాప్తసమస్తకామమపి, లీలార్థమ్,-

(౧౫౦.) విచిత్రానన్త చిదచిన్మిత్ర (౧౫౧.) జగద్రాప్తేణ

(౧౪౪-౧౪౫) ౬౦౨. అత్రాసత్కార్య వాదోపన్యాసనిరాసవా [10]

క్యంద్వితీయయోజనాయాంవ్యాఖ్యాస్యత ఇతినా త్రోదాశ్మతమ్.

౬౦౩. అథ తదనన్తరవాక్యమ్, పూరకపదాన్తరైస్సహ, ఉపాదత్తే. (స్వయమేవ) ఇతి-

౬౦౪. “సదేవ”^౨ ఇత్యాది వాక్యమ్సజాతీయవిజాతీయాదిభేద నిషేధ పరత్వేన పరైర్వాక్యభ్యాతమ్;- [15]

౬౦౫. తత్, -ఉత్తరవాక్యా ననుగుణమ్,-

౬౦౬. అన్యమక్తార్థస్యైవోపపాదకాన్యన్తరవాక్యాని, ఇత్యభిప్రాయేణ, (జగదుపాదానమ్, జగన్నిమి త్తంచసత్,) ఇతివిశేషణద్వయోపాదానమ్.

(౧౪౬) ౬౦౭. ఏతద్వాచ్యచక్షే (తదేతత్) ఇత్యాదినా.

(౧౪౭) ౬౦౮. వత్సమాణస్మష్టుపపాదక విశేషణాన్యాహ (సర్వ^[20] జ్ఞమిత్యాదినా).

(౧౪౯) ౬౦౯. అవాప్తసమస్తకామస్య ప్రవృత్త్యనుపపత్తిం పరిహరతి (అవాప్తసమస్తకామమపి, లీలార్థమ్) ఇతి.

(౧౪౮) ౬౧౦. సంకల్పమాత్రసాధ్యత్వాత్ నజగద్వాప్తపారతీయాసరూప ఇత్యభిప్రాయేణ (సత్యసంకల్పమ్) ఇత్యుక్తమ్. [25]

(౧౫౧) ౬౧౧. “అజాయమానో బహుధావిజాయతే”³ ఇత్యుక్తవతార రూపబహుత్వవ్యావృత్త్యర్థం (జగద్రాప్తేణ) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౫౦) ౬౧౨. తత్ర (బహు) శబ్దార్థోఽస్తీతిదర్శయితుమ్ (విచిత్రానన్త) ఇతిత్యాద్యుక్తమ్.

(౧౫౨.) అహమేవ, “బహుస్యామ్”,^౧ తదర్థం “ప్రజాయేయ”,^౨ ఇతి,-

(౧౫౩.) స్వయమేవసజుల్వ్య, - (౧౫౪.) స్వాంతైకదేశాదేవ-

(౧౫౫.) వియదాదిభూతానిసృష్ట్యా, - (౧౫౬.) పునరపి, (౧౫౭.) *సైవ

* సచ్ఛబ్దాభిహితా - (౧౫౮) *వరా “దేవతా,” [5]

(౧౫౨) ౬౧౩. (“బహుస్యామ్”,^౧ తదర్థం “ప్రజాయేయ”,^౨) ఇతి.-

౬౧౪. *జాయతేఅస్తి, ఇత్యాద్యవస్థాసు, జాయమానావస్థా జాతావస్థా

చెత్తుత్పత్తావేవ, అవస్థాద్వయమస్తి;-

౬౧౫. తత్ర “అస్తి” శబ్దవాచ్యాఉత్పన్నావస్థా, ఉత్పాద్యమానావస్థా

* జాయతే ఇతిశబ్దవాచ్యా;-

[10]

౬౧౬ తత్ర, (“బహుస్యామ్”) ^౧ ఇతివాక్యే, (“స్యామ్”) ఇతివదేన,

ఉత్పన్నావస్థావివక్షితా;

౬౧౭. తత్పూర్వభావిన్యూత్పాద్యమానావస్థా,-

౬౧౮. (తదర్థం “ప్రజాయేయ”) ^౧ ఇత్యుక్తః;- ఇతివిభాగః.

౬౧౯. ఉత్పత్తౌసాధనస్యపూర్వభావిత్వమ్, సాధ్యస్యవశ్యాద్భావిత్వమ్;-

౬౨౦. సంకల్పేతు, సాధ్యంపూర్వభావి, సాధనంవశ్యాద్భావి;-

౬౨౧. తస్మాత్, [స్యామ్] ఇతిపూర్వముక్తమ్.

(౧౫౩) ౬౨౨ (స్వయమేవ):- ఉపాదానభూతం-తదేవ, (సంకల్ప్య),

(౧౫౪) ౬౨౩. (స్వాంతైక)- ప్రకృతిః.

[ఇత్యర్థః.

(౧౫౫) ౬౨౪. *^౨ తేజోఽబసృష్టివచనంవియదాదేరపిప్రదర్శనార్థ [20]

మితి వియదధికరణ సిద్ధాంతాభిప్రాయేనాహ (వియదాది)ఇతి.-

౬౨౫. భాష్యే *^౩ మహదాదేరపిప్రదర్శనార్థమిత్యుక్తమ్.

(౧౫౬) ౬౨౬. (పునరపి) ఇతి.- వ్యష్టిసృష్ట్యర్థ మిత్యర్థః.

(౧౫౭) ౬౨౭. (సైవ) ఇతి.- “సదేవ” ఇత్యాదౌనిర్విశేషంవస్తూక్తమ్,-

౬౨౮. “సేయందేవతా”^౪ ఇతిసగుణముచ్యత” ఇతి భ్రమాపనయ [25]

నార్థమ్ ఏవముక్తమ్.

[వత్సవే;-

(౧౫౮) ౬౨౯. ఉత్తరత్ర, “తేజఃపరస్యాందేవతాయామ్”^౫ ఇతిహి

౬౩౦. తత్ప్రీత్యభిజ్ఞానాయ, (*వరా “దేవతా”) ఇత్యుక్తమ్.-

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౨-౩. *౨॥ ఛా-ఉ. ౬-౨-౩. *౩॥ శ్రీ-భా. ౨-౮.

౩-పా. ౯-సూ. భా. ౮॥ ఛా-ఉ. ౬-౩-౨. ౫॥ ఛా-ఉ. ౬-౮-౬.

(౧౫౯.) ఏవమ్, బతుత, హస్తాహమిమా స్తైస్రోదేవతాః (౧౬౦.) అనేన జీవేనాన్యనా (౧౬౧.) అనుప్రవిశ్య నామరూపేవ్యాకరవాణి” ఇతి.-

౬౩౧. అత్ర, పూర్వాపరేషుచ, సగుణబ్రహ్మైవోచ్యత ఇత్యర్థః. [ఇతి.

(౧౫౯) ౬౩౨. వ్యష్టిసృష్టి * సంకల్పవాక్యముపాదక్షే (“హస్తాహమ్”)

(౧౬౦-౧౬౧) ౬౩౩. (“అనుప్రవిశ్య నామరూపేవ్యాకరవాణి”) ఇత్యత్ర అను

ప్రవేశః, నకేవలంత తత్ప్రదాధ్యమాత్ర పర్యంతనామరూపవాక్యకరణార్థః,-

౬౩౪. అపితు స్వపర్యంతనామరూపవాక్యకరణార్థః,-

౬౩౫. అనుప్రవేశశ్రవణేన మాతాపితృమలాలాది నిర్వర్త్యదేవదత్తము

టాది నామరూపవాక్యకరణతో వ్యావృత్తత్వావగమాత్,- [10]

౬౩౬. “బహుస్యామ్” ఇత్యుపక్రమపవ స్వపర్యంతనామరూప భాక్త్వ సంకల్పాత్,-

౬౩౭. “తద్దేదంతర్హ్యవ్యాకృత మాసీత్ తస్మాద్రూపాభ్యాం వ్యాక్రియత్”¹ ఇతినామరూపయోః బ్రహ్మపర్యంతత్వశ్రవణాత్,-

౬౩౮. “తదనుప్రవిశ్య-సచ్చత్యచ్ఛాభవత్”² ఇతిచశ్రవణాత్. [15]

౬౩౯. వ్యష్టిసృష్టిసంకల్పవాక్యే అనుప్రవేశపూర్వక నామరూపవాక్యకరణోక్తిః,- ఆద్యసృష్టేరపిప్రదర్శనాద్ధా,-

౬౪౦. మహదహజ్జా-రాదినామరూపయోర్బ్రహ్మపర్యంతత్వాత్,-

౬౪౧. “యస్యబుద్ధిశ్శరీరమ్...యస్యాహజ్జారశ్శరీరమ్”^౪ ఇతిహిశ్రూయతే?,-

౬౪౨. అతపవహి “ప్రకృతింపురుషంచైవప్రవిశ్య త్నేచ్ఛయాహరిః, [20]

క్షోభయామాససంప్రాప్తేసర్గకాలేవ్యయావ్యయా”^౫ ఇతిశ్రుతమ్!,-

౬౪౩. ఏవమ్, వ్యష్టిసృష్టిసంకల్పవాక్యేపి నామరూపవాక్యకరణయోర్బ్రహ్మపర్యంతస్య వివక్షితత్వమ్,-

౬౪౪. ఆద్యసృష్టిసంకల్పవాక్యానురోధాత్ - [౬౩౬]

౬౪౫. “తద్దేదమ్” ఇత్యాదిశ్రుత్యంతరాను గుణ్యాత్ - [౬౩౭] [25]

౬౪౬. “తదనుప్రవిశ్య - సచ్చత్యచ్ఛాభవత్”^౩ ఇత్యనుప్రవేశపూర్వక బ్రహ్మపర్యంతనామరూప క్తవ్యాకరణోక్తేశ్చ, [౬౩౮] అవగమ్యతే.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౩-౨. ౨॥ బృ-ఉ. ౩-౪-౭. ౩॥ తై-ఉ. ఆ-౬. ౪॥ సు-ఉ. ౬-౪.

౫॥ వి-పు. ౧-౨-౨౯. * పా. “వ్యష్టిసృష్టివాక్య”. = ౩-కో. † ప్రధానపురుషే”

ము-వి-పు. ౧॥ స్మృతిః. క్త “వాక్యకరణకర్తృక్షేప్య”

- (౧౬౦.) ౬౪౭. “బహుస్యామ్” ఇత్యుక్తం నానా నామరూపభాక్త్యమ్,-
 ౬౪౮. మృత్పిణ్డస్య ఘటాదినామరూపభాక్త్యవత్ కిమద్వారకమ్;-
 ౬౪౯. జీవస్య దేవాదినామరూపభాక్త్యవత్ కింసద్వారకమ్? ఇతి సంశయో,-
 ౬౫౦. (“అనేన జీవేన”) ఇత్యాది శ్రుతిస్సద్వారకమాహ.- [5]
 ౬౫౧. బ్రహ్మణస్సమష్టి నామరూపభాక్త్య మద్వారకమ్,-
 ౬౫౨. మహాదేః, జీవప్రతి, శరీరత్వాభావాత్.-
 ౬౫౩. వ్యష్టి నామరూపభాక్త్య మద్వారకం సద్వారకంచ.-
 ౬౫౪. తథాసతి, న ద్వివర్తనసానహేతుతా, గోశబ్దాదివత్.-
 ౬౫౫. [“జీవేనాత్మనా”]- జీవశరీరకేణమయా;- [10]
 ౬౫౬. “సింహేన భూత్వా బహవోమయాంతాః” ఇతివత్;-
 ౬౫౭. “తదనుప్రవిశ్య - సచ్చత్యచ్ఛభవత్” ^౧ ఇతి, జీవేష్యనుప్రవేశేన
 తన్నామభాక్త్యశ్రవణాత్.
 ౬౫౮. (“జీవేనాత్మనా”) ఇతి తృతీయా యాగోఽర్థః?—
 ౬౫౯. నతావత్ *^౨ సహయోగలక్షణేయం తృతీయా;- [05]
 ౬౬౦. “కారకవిభక్తాసంభవన్త్యా ముపపదవిభక్తేరన్యాయ్యత్వాత్”^౪
 ఇతి న్యాయేన, ఉపపదవిభక్తేరనుపపత్తేః
 ౬౬౧. నచ *^౫ కరణే తృతీయా;-
 ౬౬౨. అనుప్రవేశంప్రతి క్షీణవస్యకరణత్వాభావాత్;-
 ౬౬౩. అనుప్రవేశస్వద్వారకర్తాహిసః? [20]
 ౬౬౪. [జీవ]శబ్దస్య పరమాత్మవర్తనత్వాచ్చ, నేయం *^౬ కరణే తృతీయా:-
 ౬౬౫. తస్మాత్, *^౭ కర్తరి తృతీయా. [యమ్?]-
 ౬౬౬. “నను† తిజక్రత్తద్ధితసమానైరనభిహితంకారకంహి‡ విభక్త్యభిధే
 ౬౬౭. అత్రతు (‘వ్యాకరవాణి’) ఇతి తిజభిహితత్వాత్, నతృతీయా
 భిధేయః - కర్తా,- [25]
 ౬౬౮. తత్రప్రథమైవయుక్తా” ఇతిచేత్ న.-
 ౬౬౯. *వ్యాకరణకర్తాహి, తిజభిహితః?—
 ౬౭౦. *అనుప్రవేశకర్తాతు నాభిహితః, ఇతి సతృతీయాభిధేయః.

౧॥ ౨॥ తై-ఉ. ౬-౪. *౩॥ ౮-అ. ౨-౩-౧౯. ౪॥

*౫॥ ౮-అ. ౨-౩-౧౮. ‡ పా. “అనుప్రవేశే”.

† “నను”- ఇదంపదంకతిపయోకోశేషునాస్తి. ‡ పా. “తృతీయావిభ”.

౬౭౧. నామరూపవ్యాకరణానుప్రవేశ క్రియయోస్సమాన కర్తృకత్వమ్,
“అనుప్రవిశ్య”^౧ ఇతిక్వాప్రత్యయే నాభిహితమ్ ఇతి,-
౬౭౨. నః^౨ తృతీయాభిధేయః కర్తేతిచేన్న- {౧॥ “...క్తోల్యప్”
౬౭౩. కర్తాహిన [క్వా] ౭భిధేయః;- {౨॥ ౩-౧-౩౭.
౬౭౪. అపితుప్రత్యయా నైరాభిధేయః;- [భిధేయమ్-
౬౭౫. ప్రత్యయా నైరప్రతిపన్నయోః కర్తృరైక్యమేవ [క్వా] ప్రత్యయా
౬౭౬. యథా *^౩ సమానాధికరణవాక్యేషు *^౩ పాత్రిపదికావగతే పిశి
క్షే ౭ ధే విశేష్యంతై క్యమాత్రం సమాన విభక్త్యభిధేయమ్,-
౬౭౭. నకువిశేషణాన్వయో విశేష్యంవా;- (10)
౬౭౮. ఏవమత్యాసీ [క్వా] ప్రత్యయోనకర్తృభిధాయా;-
౬౭౯. అపితు, శబ్దా నైరప్రతిపన్నక్రియాద్వయకర్తృక్యమాత్రాభిధాయా-
౬౮౦. [క్వా] ప్రత్యయపవ కర్తృభిధాయాచేత్,-
౬౮౧. (“వ్యాకరవాణి”^౧) ఇత్యత్రతిజ్ఞాత్యయోపి నిరర్థకస్యాత్.-
౬౮౨. తస్మాత్, శబ్దా నైరప్రతిపన్న క్రియాద్వయకర్తృక్యమాత్రా (15)
భిధాయా [క్వా] ప్రత్యయ ఇతి,-
౬౮౩. అనుప్రవేశక్రియాకర్తా *^౧ తృతీయాభిధేయపవ.
౬౮౪. “కర్తరికృత్”^౨ ఇతికృత్ప్రత్యయానాం కర్తరివిహితత్వాత్,-
౬౮౫. *^౩ కృత్సంజ్ఞకః [క్వా] ప్రత్యయనకర్తృభిధాయాచేన్న-
౬౮౬. అథా నైరప్రతిపన్నానామేవకృత్ప్రత్యయానాంకర్తృత్వమ్,-
౬౮౭. నత్యథా నైరప్రతిపన్నానామ్.- [= సి.కా. పూర్వకృదారమ్భః]
౬౮౮. *^౪ తవ్యదాదీనాంహి కర్తృద్యధే విహితత్వాత్,-
౬౮౯. అయంతు [క్వా] ప్రత్యయో భావేవిహితః, [= ౨॥ ౩-౪-౨౧
౬౯౦. తథా*^౫ అధికారాత్.-[అత్ర,సి.కా.పు.౩౫౧=“అవ్యయకృతోభా
౬౯౧. *^౬ పాత్రిపదికార్థమాప్రేయథా^౭ ప్రథమావిభక్తిః- [వే”ఇతి...]
౬౯౨. తథా*^౮ ధాత్వర్థమాత్రే విహితో యఃప్రత్యయస్సభావార్థః;-
౬౯౩. అయంతు [క్వా] ప్రత్యయోభావేవిహితఇతినకర్తృభిధాయా-
౬౯౪. తస్మాత్, *^౧ తృతీయయా, కర్తృభిధేయతఇతి నిరవద్యమ్.

౧॥ ఛా.ఉ. ౬-౩-౨. ౨॥ ౨-౨. ౩-౪-౬౭. * ౧॥ ౨-౨. ౨-౩-౧౨.

*౨॥ ఛా.ఉ. ౬-౨-౭. ౬-౯-౪. ౬-౧౦-౧౧-౧౨-౧౩-౧౪-౧౫ ౧౩. (30)

*౩॥ శ్రు. ప్రకా. పు. ౨౬౦. *౪॥ ౨-౨. ౩-౧-౯౩. *౫॥ ౨-౨. ౩-౧-౯౬.

*౬॥ *౭॥ ౨-౨. ౧-౨-౪౫. *౮॥ ౨-౨. ౨-౪-౪౬. *౯॥

(౧౬౨.) “అనేనజీవేనాత్మనా”^౧ ఇతి జీవస్యబ్రహ్మత్వకత్వంప్రతిపాద్య-

(౧౬౩.) బ్రహ్మత్వకజీవానుప్రవేశాదేవకృత్సామ్యచిద్వస్తునశపదార్థత్వమ్,-

(౧౬౪.) ఏవంభూతస్యైవచిద్వస్తునో నామరూపభాక్త్యమ్,- ఇతిదర్శ

(౧౬౫.) ఏతదుక్తంభవతి:- [(౧౬౬) - (౧౭౩).] [యతి-

(౧౬౬.) జీవాత్మాతు, బ్రహ్మణః, శరీరతయాప్రకారత్వాత్, బ్రహ్మత్వకః,

(౧౬౭) ౬౯౫. [“అనేన”^౧] ఇత్యాదివాక్యం సంక్షేపేణయో జయతి-

(“అనేన”^౧) ఇత్యాదినా-

(౧౬౩) ౬౯౬. (పదార్థత్వమ్) - తత్తదవస్థావిశిష్టత్వమ్-

౬౯౭. దేవమనుష్యా ద్యాకారవిశిష్టత్వమ్- (10)

౬౯౮. “నహినిరాకారగ పదార్థః?;-

౬౯౯. పృథివీత్వాకార విశిష్టోహిపృథివీపదార్థః?;-

౭౦౦. పరమాత్మపర్యంతస్యైవవస్తున స్తత్తదవస్థావిశిష్టత్వమ్-

౭౦౧. నస్వతస్త్రాస్య; ఇత్యర్థః

(౧౬౪) ౭౦౨. తత్పర్యంతస్యైవదేవాది నామభాక్త్యం చేత్యాహ (15)

(ఏవంభూతస్యైవ) ఇతి-

(౧౬౫) ౭౦౩. “మృదాత్మకోఘట ఇతివద్భ్రహ్మత్వకత్వంస్వరూపైక్యే

౭౦౪. శరీరశరీరిభావేన తాదాత్మ్యమస్తు;- [పుష్పపద్యతే;-

౭౦౫. తథాసతికింప్రయోజనమ్?;-

౭౦౬. సర్వశబ్దానాం పరమాత్మపర్యంతత్వంచేత్;- (20)

౭౦౭. పరమాత్మని, దేవత్వ మనుష్యత్వాది ప్రకృత్యర్థస్యచ, ద్విత్వాదివి

భక్త్యర్థస్యచ, అయోగాత్, నతత్పర్యంతత్వముపపద్యతే” ఇతిశక్తా

యామ్, విస్తరేణవాక్యార్థమాహ (ఏతదుక్తంభవతి) ఇత్యాదినా-

(౧౬౬) ౭౦౮. శరీరత్వమస్తు, తతఃకిం బ్రహ్మపర్యంతాభిధాన స్యేత్య

త్రాహ (ప్రకారత్వాత్) ఇతి- (25)

౭౦౯. ప్రకారత్వందణ్ణకుణ్ణలాదేరప్యస్తీతితద్వాప్యత్వర్థం (శరీరతయా

ప్రకారత్వాత్) ఇత్యుక్తమ్.

౧॥ ఛా-ఉ-౬-౩-౨. = శ్రీ-భా. సంక్షామూర్తిక్. ౧౨ ప్త్యధి. పు. ౬౦౯.

† “సర్వస్య” = ౩-కో.

- (౧౬౭.) “యస్మాన్ శరీరమ్”^౧ ఇతి శ్రుత్యంతరాత్;-
 (౧౬౮.) ఏవంభూతస్య జీవస్య, - శరీరతయా ప్రకారభూతాని-
 (౧౬౯.) దేవమనుష్యాని సంస్థానాని వస్తూనీతి, బ్రహ్మత్వకానిరాసర్వాణి;-
 (౧౭౦.) అతః, దేవోమనుష్యః- (5)
 (౧౭౧.) యతోరాక్షసః పశుర్మృగః పక్షి వృక్షో లతా-
 (౧౭౨.) కాష్ఠం శిలా తృణం గాఢమటవట ఇత్యాదయస్తే ప్రకృతిప్రత్యయ
 యోగేన అభిధాయకతయా ప్రసిద్ధాశ్శబ్దః,-

- (౧౬౭.) ౭౧౦. ఏవమ్, (బ్రహ్మత్వక) త్వం శరీర శరీరీ భావాదిత్యుక్తమ్;-
 ౭౧౧. [అత్త్వ] శబ్దః, స్వరూపైశ్చ, శరీర శరీరీ భావేచ, సాధారణః;- (10)
 ౭౧౨. అత్ర శరీర శరీరీ భావపవేతి కింనియామకమ్? ఇతిచేత్తత్రాహ (“య
 స్మాన్”) ౧ ఇతి.-

- (౧౬౮) ౭౧౩. (జీవాత్త్వా... బ్రహ్మణశ్శరీర) మస్తు [= (౧౬౬)], తతః
 కిమిత్యత్రాహ (ఏవంభూతస్య) ఇతి.-
 (౧౬౯-౧౬౯) ౭౧౪. (దేవ) త్వాదివిశిష్ట శరీరాణి జీవాద్వారా (బ్రహ్మత్వ
 (౧౭౦) ౭౧౫. తతః కిమిత్యత్రాహ (అత) ఇతి.- [కాని] ఇత్యర్థః.
 (౧౭౧) ౭౧౬. దేవాద్యవాన్తరజాతీయానామపి బ్రహ్మపర్యంతత్వందర్శ
 యతుం (*యక్ష రాక్షసా) దయడపాతాః.

- (౧౭౨) ౭౧౭. “అప్రాణిమత్సు+స్వల్పాసా,”^౨ “తతోహి శైలాభిధరాది
 భేదాన్ జానీహి విజ్ఞానవిజృమ్భితాని,”^౩ “భూతానాం ప్రాణి (20)
 నశ్చేష్టాః,”^౪ ఇత్యాదిభిః, లోప్తకాస్తాదేర్జీవాధిష్ఠితత్వశ్రవ
 ణాత్, (కాష్ఠం శిలా) ఇత్యాద్యుక్తమ్ -

౭౧౮. “ఛిన్నమోహి (కాష్ఠమ్)?-

౭౧౯. తత్ర, స్రుమావస్థాధిస్తాత్పజీవాపగమేపి, కాష్ఠావస్థాభిమాని జీవో
 విద్యతపవ,- (25)

౭౨౦. నామయాపభాక్త్వాత్” ఇతిభావః.

౧॥ సు-ఉ-౬. ౨॥ వి-పు. ౬-౭-౬౪. ౩॥ వి-పు. ౨-౧౨-౩౯.

౪॥ మను-స్మృ. ౧-౯౬. † అప్రాణవత్సు. = ౩-కో. ముద్రిత-వి-పు.
 “అప్రాణిమత్సు” = అనభివ్యక్తప్రాణియ్యుక్త శరీరవత్సు. ॥ తృణమ్ =
 శుమర-తృణమ్, ఛిన్నతృణంవా, అప్రాణివస్తునాం మద్యేడపాత్యత్వాత్.

(౧౭౩.) లోకే తత్తద్వాచ్యతయాప్రతీయమాన తత్తత్సంస్థానవస్తుముఖేన తదభిమానిజీవ తదన్తర్యామివరమాత్మ పర్యన్తసంఘాత సైవ వాచకాః, ఇతి.

(౧౭౪.) ఏవమ్, సమస్తస్యచిద చిదాత్మకప్రపञ్చస్య, (5)

(౧౭౩) ౭౨౦. (తత్తత్సంస్థానవస్తుముఖేన) ఇత్యనేన, పరమాత్మని దేవత్వ మనుష్యత్వద్విత్వాద్యనుపపత్తి పరిహృతాభవతి.-

౭౨౧. దేవత్వద్విత్వాదీనామ్, పరమాత్మస్వరూపే, అవ్యవధానేన అన్వయా భావేషి, దేవత్వాదీనాం-ప్రకృత్యభిధేయానామ్, ప్రత్యయాభిధేయా నాం-ద్విత్వాదీనాంచ, పరమాత్మని సద్వారకాన్వయసంభవతీత్యర్థః.-

౭౨౩. అతఏవ “కాతన్యవాన్యోబిభర్తి”^౧ ఇత్యాదిరుపపద్యతే.- ఇతి (ఏతదుక్తంభవతి) [(౧౭౫.)] ఇత్యన్వయః.

(౧౭౪-౧౯౦) ౭౨౪. అథ, త్రివృత్త-రణాదివాక్యానాం ప్రస్తుతాథా ౭నపేక్షితత్వేన, తాని [౭-(౩-౩)-(౮-౩)+(౮-౫).] విహాయ, అపేక్షిత వాక్యానామర్థసంగ్రహేనాహ (ఏవమ్) ఇత్యాదినా.- (15)

౭౨౫. నామరూపవ్యాకరణార్థంహి త్రివృత్త-రణమ్?-

౭౨౬. తస్మాత్, త్రివృత్త-రణసాధ్యం నామరూపవ్యాకరణమ్, - *^౧సంకల్పవాక్యేపూర్వభావ్యభూత్;-

౭౨౭. *^౨ఉత్పత్తివాక్యేతు, త్రివృత్త-రణస్య పూర్వభావిత్వంయుక్తమ్;

౭౨౮. పాతక్రమేణ, త్రివృత్త-రణస్య పశ్చాద్భావిత్వేషి, అర్థక్రమేణ పాతక్రమస్య బాధితత్వాత్, త్రివృత్త-రణం పూర్వభావి.-

౭౨౯. యథా, “అగ్నిహోత్రంజుహోతి” యవాగూంపవతి”^౩ ఇత్యత్రహియవాగ్వాంపూర్వభావిత్వంపాతక్రమబాధేనలక్ష్మీక్రియతే,-

౭౩౦. “యవాగ్వాంజుహోతి”^౪ ఇతి యవాగ్వాంజుహోమసాధనతయాచి

౭౩౧. తద్వదత్రాపి క్రమోఽనుసంధేయః. [హితత్వాత్;-

(౧౭౪) ౭౩౨. (“సన్మూలాస్సోమ్యేమాః”)^౫ ఇత్యాదివాక్యస్యాధిమాహ (ఏవమ్) ఇతి.-

౧॥ వి.పు. ౧-౧౪-౨౮. ౨॥ మీ. ౫-౧-౨. ౩॥ ఛా. ఉ-౬-౮-౪.

* ౧॥ ఛా. ఉ-౬-౩-౨. * ౨॥ ఉ-౩-౩.

+ “ద్విత్వ”- ౪-౫-౬-౭-కోశేమున. ‡ “బాధ్య”= ౪-౫-౬-కోశే (30)

(౧౭౫.) సదుపాదానతా-సన్నిమిత్తతా-

(౧౭౬.) సదాధారతా-

(౧౭౭.) సన్నియామ్యతా-

(౧౭౮.) సచ్ఛేషతాది-సర్వంచ- (8)

(౧౭౯.) “సన్మూలాసోమ్యే మాస్సర్వాః ప్రజాస్సదాయతనాస్సత్ప్తి”
తిస్థాః”^౧ ఇత్యాదినా విస్తరేణ ప్రతిపాద్యః-

(౧౮౦.) కార్యకారణభావాదిముఖేన-

(౧౮౧.) “వితదాత్మ్యమిదంసర్వమ్, తత్సత్వమ్”^౨ ఇతికృత్సూక్త్య జగతః

(౧౮౨.) బ్రహ్మీశ్వకత్వమేవ “సత్వమ్” ఇతి ప్రతిపాద్యః- (10)

(౧౭౫) ౭౩౩. (*సదుపాదానతా*సన్నిమిత్తతా) శబ్దేన, (“సన్మూ
లాః”) ఇత్యుక్త [“మూల”] శబ్దార్థఉక్తః.

(౧౭౬) ౭౩౪. [“సదాయతన”] శబ్దార్థమాహ (సదాధారతా) ఇతి-

(౧౭౭) ౭౩౫. నియంత్రతయాధారకత్వాత్,-

౭౩౬. ధారకత్వాకృష్టమర్థమాహ (సన్నియామ్యతా) ఇతి- (15)

(౧౭౮) ౭౩౭. అనేన, శేషత్వమప్యర్థసిద్ధమ్;-

౭౩౮. శరీరతయాహి, †(శరీరత్వమ్) శేషత్వమ్, ధార్యత్వమ్, నియామ్య

౭౩౯. తదప్యాహ (సచ్ఛేషతాది) ఇతి- [త్వంచ;-

౭౪౦. (ఆది) శబ్దేన, “అనుక్తమన్యతో గ్రాహ్యమ్”^౩ ఇతి న్యాయాత్,

అన్యత్-అపేక్షితంగ్రాహ్యతే. [ధార) త్వాదికం వివక్షితమ్.

(౧౮౦) ౭౪౧. (కార్యకారణభావాదిముఖేన) ఇతి- (ఆది) శబ్దేన (సదా

(౧౮౦-౧౮౨) ౭౪౨. తేనః, (బ్రహ్మీశ్వకత్వమేవ సత్వమితి ప్రతిపాద్య)

౭౪౩. ధారకత్వాదిభిస్తావత్, - శరీరాస్తభావస్సిద్ధః, - [ఇతి-

౭౪౪. కార్యకారణభా †వాచ్ఛసిద్ధ్యతి- [త్.

౭౪౫. స్వరూపమాత్రస్య కారణత్వా యోగేన, విశిష్టవైకారకారణత్వా

(౧౮౨) ౭౪౬. (బ్రహ్మీశ్వకత్వమేవ) ఇతి- (ఏవ) కారణస్వపర్యవృత్తత్వం

ప్రమాణికిమిత్యుక్తంభవతి.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౮-౬. ౨॥ ఛా-ఉ. ౬-౮-౬. ౩॥

† “(శరీరత్వమ్)” = ౩-౪-౫-కో. † “వశ్చ” = ౪-౫-కో.

‡ తేన = ఉక్త (కార్యకారణభావాదిముఖేన)

(౧౮౩.) “కృత్సృజగత్స పవాత్మా,-

(౧౮౪.) కృత్సృచ జగత్,-తస్యశరీరమ్,-

(౧౮౫.) తస్మాత్, ‘త్వం’ శబ్దవాచ్యమపి,- జీవప్రకారంబ్రహ్మైవ,” ఇతి,

(౧౮౬.) సర్వస్యబ్రహ్మత్వకత్వం - ప్రతిజ్ఞాతమ్,- “తత్త్వమసి” ఇతి (5)
జీవవిశేషేణసంహృతమ్.

(౧౮౭) ౨౪౭. [“ఐతదాత్మ్యమ్”] - పతదాత్మకమ్.-

౨౪౮. “అస్మాద్దేవ్యజ్ఞే”,- సంబద్ధాద్దేవా-

౨౪౯. పతదాత్మ సంబద్ధీత్యర్థః-

౨౫౦. “అస్మాత్సన్యసః,-శరీరతయాసంబద్ధీత్యుక్తం భవతి.- (10)

(౧౮౩-౧౮౪) ౨౫౧. (“ఐతదాత్మ్యమిదంసర్వమ్, ... సతత్వా”), -

ఇతినిర్దేశః, “రామానుజం,లక్ష్మణ పూర్వజంచ” 3

ఇతివస్తుస్తవ్యః-

[రమ్]ఇతి-

(౧౮౪) ౨౫౨. [అత్మ] శబ్దేనఘటితార్థమాహ (కృత్సృచజగత్,-తస్యశరీ

౨౫౩. “అస్మాదయంపితా” ఇత్యుక్తే, పితృప్రతియోగినః,- పుత్ర (15)

త్వంహ్యర్థసిద్ధంభవతి?

(౧౮౫-౧౮౬) ౨౫౪. (తస్మాత్) ఇత్యాది-

(౧౮౯) ౨౫౫. [“ఐతదాత్మ్యమ్”] ఇతి, సామాన్యేన వైయధికరణ్యేన

(ప్రతిజ్ఞాతం - బ్రహ్మత్వకత్వమ్.)-

౨౫౬. (“తత్త్వమసి” ఇతి), సామాన్యధికరణ్యేన (జీవవిశేషే (20)

ఉపసంహృతమ్), ఇత్యర్థః-

౨౫౭. అనేన,ఉద్దేశ్యోపాదేయవిభాగనిమిత్తంచోద్యం, పరిహృతంభవతి.-

౨౫౮. “ఉద్దేశ్యోపాదేయవిభాగేనతి, [త్వం] శబ్దఉద్దేశ్యసమర్పకోభవతి,-

౨౫౯. (తచ్ఛ) బ్రావగతకారణత్వస్యప్రమాణాన్తరా సిద్ధత్వాత్;-

౨౬౦. [త్వం] శబ్దస్తులోకసిద్ధప్రకారేణోద్దేశ్యసమర్పకః,- (25)

౨౬౧. జీవస్యబ్రహ్మత్వకత్వంచ నప్రత్యక్షాదిసిద్ధమ్;-

౨౬౨. తస్మాత్, జీవమాత్రపరః [త్వం] శబ్దః-

*౧॥ ౮-అ. ౫-౧-౧౨౪. *వా. ౨॥ ఛా-ఉ-౬-౮-౬. 3॥ రా-సు. ౨౮-౧౦.

¶ “పత” = ౪-౫-౯.

(౧౮౭.) ఏతదు క్తంభవతి:-

(౧౮౮.) “ఏతదాత్మ్యమిదంసర్వమ్” ౧ ఇతి,-

(౧౮౯.) చేతనాచేతన ప్రపञ్చమ్, [“ఇదంసర్వమ్”] ఇతినిర్దిశ్య, తస్యప్ర పञ్చస్య, ఏషః, - “అత్మా”, ౧ ఇతి ప్రతిపాదితః:- (5)

౭౭౩. [“త్వం”] శబ్దావగతస్యజీవస్య, (*తచ్ఛ) బ్దావగతస్యబ్రహ్మణశ్చ, సామానాధికరణ్యేన ప్రతిపాద్యమానమైక్యమ్, - స్వరూపైక్యమేవభవతి”- ఇతి+చోద్యమ్. [ప్రాప్తత్వాత్ [+౭౫౯-౭౬౭];-

౭౭౪. పరిహరస్తు:- [“ఏతదాత్మ్యమ్”] ‡ ఇతి, సర్వస్యబ్రహ్మైక్యత్వస్య

౭౭౫. యథాప్రాప్తముపసంహార్యత్వాత్;- (10)

౭౭౬. సామాన్యేనోక్తస్య విశేష ఉపసంహార స్వాపేక్షితత్వాచ్చ;- (జీవవిశేష), పూర్వోక్త (బ్రహ్మైక్య) త్వమ్ (౧౮౧-౧౮౨), సామానాధికరణ్యేన (ఉపసం హృతమ్) (౧౮౬);- ఇతి.

౧ { (౧౮౭-౧౯౭) ౭౭౭. “[“ఏతదాత్మ్యమ్”] ఇత్యత్రాప్యాత్మ శబ్దః, మృదాత్మకోఘటఇతివత్ స్వరూపైక్యపరస్యాత్;-
౭౭౮. తేన, [“త్వమసి”] ఇత్యుపసంహారేఽపిస్వరూపైక్యమేవోక్తంభవతి:-

౨ { ౭౭౯. [“ఏతదాత్మ్యమిదంసర్వమ్”] ఇత్యత్ర-అచిద్బ్రహ్మణోరైక్యమ్,
౭౮౦. [“త్వమసి”] ఇతి-జీవబ్రహ్మణోరైక్యంచ, ఉక్తమ్, ఇతి,-
౭౮౧. నాత్రానువాదః” [+౭౬౪];- (20)

౭౮౨. ఇతిశబ్దాద్దయమభిప్రేత్యాహ (ఏతదు క్తంభవతి) ఇతి:-

(౧౮౮-౧౮౯) ౭౮౩. (చేతనాచేతనప్రపञ్చమ్) ఇత్యనేన, “అచిద్బ్రహ్మణోరైక్యంప్రతిపాదితమ్” ఇత్యేతత్ [౭౬౯], - ప్రత్యుక్తమ్:-

౭౮౪. (“సర్వ”) శబ్దో హి, - అసజ్గోచేన, ప్రమాణాంతరగమ్యం సర్వ (చేతనాచేతనా) త్కంజగద్వదతీతి;- అచిన్నాత్రపరత్వే (25)
సర్వశబ్దస్వారస్య భక్త్యాత్;-

౭౮౫. శ్రుత్యంతరేచ, “ఇదంసర్వమస్మజత,” ఇత్యారభ్య, “సచ్చత్యచ్చాభవత్, ... విజ్ఞానంచావిజ్ఞానంచ”, 3 ఇతి, [వివృతత్వాచ్చ. 22]

౭౮౬. [ఇదంసర్వమ్] ఇతి నిర్దిష్టస్యజగతః, - (చేతనాచేతనా) త్కత్యేన

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౮-౬. ౨॥ ఛా-ఉ. ౬-౧౬-౩. ౩॥ తై-ఉ-అ. ౨-౧. (30)

+ “చోద్యమ్” = ౩-౪-౫-కో-న. ‡ “ఇదంసర్వమితి”. = ౩-౪-౫-కో.

॥ “హరతి” = ౩-కో. ౪ “సర్వశబ్ద” = ౩-౪-౫-కో. 22 “త్” = ౩-కో.

(౧౯౦.) ప్రపశ్చోద్దేశేన, బ్రహ్మత్వకత్వం ప్రతిపాదితమిత్యర్థః.

(౧౯౧.) తదిదంబ్రహ్మత్వకత్వం కిమ్నాత్మశరీరభావేన, ఉతస్వరూపేణ? ఇతి వివేచనీయమ్.-

(౧౯౨.) స్వరూపేణేతిచేత్, బ్రహ్మణస్సత్యసజ్జలృత్వాదయః, -“తదైష తబహుస్యామ్”^౧ ఇత్యుపక్రమావగతాః, బాధితాభవన్తి. [తమ్, -

(౧౯౩) శరీరాత్మభావేనచ, ఇతదాత్మకత్వం శ్రుత్యంతరాద్విశేషతోఽవగ

(౧౯౪.) “అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్తాజనానాం సర్వాత్మా”^౨ ఇతి.-

(౧౯౫.) ప్రశాసితృత్వరూపాత్మత్వేనసర్వేషాంజనానామ్ “అన్తఃప్రవిష్టః”^౩

(౧౯౦.) ౨౨౨. (“వితదాత్మ్యమ్”) ఇత్యత్ర, కిముద్దేశ్యమ్?, (10)

కిముపాదేయమ్?, ఇత్యత్రాహ (ప్రపశ్చోద్దేశేన) ఇతి.

౨౨౩. ఏవమ్, ఏకాశఙ్గా [౨౬౯-౨౭౧], పరిహృతా.

(౧౯౧) ౨౨౪. అథ, [అత్మ] శబ్దస్యస్వరూపైక్యపరత్వం [= ౨౬౭], -వ్యుద
స్యతి (తదిదమ్) ఇత్యాదినా. - [(౧౯౧-౧౯౨)].

(౧౯౨) ౨౨౦. (స్వరూపేణేతిచేత్) ఇతి.- (15)

౨౨౧. అచిద్బ్రహ్మణో (స్వరూపై) క్యే, అచేతనత్వాదేవ, (సత్యసంకల్ప)
తాదివిరోధః;-

౨౨౨. జీవబ్రహ్మణోరైక్యే, తస్యకర్తృవశ్యత్వాదేవ, (సత్యసంకల్ప+త్వా)
దివిరోధః;- ఇత్యర్థః:- [ఇత్యభిప్రాయః:-

(౧౯౩) ౨౨౩. ఏతద్విరోధపరిహారాయ, శరీరాత్మభావకల్పిత (20)

౨౨౪. నకేవలమనయాశ్రుత్యర్థా † పత్యైకత్వః;

౨౨౫. అపితు, బ్రహ్మణ ఆత్మత్వమ్- [ఇతి.

౨౨౬. జగతస్తచ్చరీరత్వంచ, కణ్ఠోక్తమిత్యాహ (శరీరాత్మభావేనచ)

(౧౯౪) ౨౨౭. కాపునఃశ్రుతిః?,-

౨౨౮. తత్రవిశేషతోఽవగతిః కథమ్?, (25)

౨౨౯. ఇతిశఙ్కాయామ్, శ్రుతివాక్యమాహ (“అన్తః”) ఇతి.

(౧౯౫) ౨౯౦. తత్రవాక్యే విశేషతోఽవగతిందర్శయతి (ప్రశాసితృత్వ) ఇతి,

౧॥ ఛా. ఉ. ౬-౨-౩.

౨॥ య. ఆర. ౩-౨౪.

౩ “శరీరాత్మభా

వేన” = ౨మూ. ॥ “శరీరాత్మభావేనచేత్” = ౨మూ. “శరీరాత్మభావే

నతు” = ౩మూ. † “తా” =

‡ “నుపపత్యై” = ౩-౪-కో.

(౧౯౬.) అతః, “సర్వాత్మా”, - సర్వేషాంజనానామాత్మా,
 (౧౯౭.) సర్వంచాస్యశరీరమ్,” ఇతివిశేషతోజ్ఞాయతే - బ్రహ్మశ్చకత్వమ్,
 (౧౯౮.) “యత్యనిత్యన్ ఆత్మవోన్తరో, యమాత్మా నవేద, యస్యాత్మా
 శరీరమ్, యత్యానమ్ న్తరో యమయతి, సత ఆత్మాన్తర్యా [9]
 మ్యమృతః” ౧ ఇతిచ.-

(౧౯౯.) అత్రాపి, “అనేన జీవేనాత్మనా” ౨ ఇతిగ్ర, ఇదమేవజ్ఞాయత
 ఇతిపూర్వమేవోక్తమ్. [(౧౬౦) - (౧౭౩)].

(౨౦౦.) అతః, సర్వస్యచిదచిద్వస్తువో బ్రహ్మశరీరత్వాత్, సర్వశరీరం
 సర్వప్రకారం సర్వైశ్చభైర్బ్రహ్మైవాభిధీయత ఇతి, - [10]

(౨౦౧.) “తత్-త్వమ్” ఇతి సామానాధికరణ్యేన జీవశరీరతయాజీవప్ర
 కారం బ్రహ్మైవాభిహితమ్;-

౭౯౧. [“సర్వాత్మా”] ఇత్యుక్తమాత్మత్వం ప్రశాసితృత్వ
 లక్షణమ్, ఇతిదర్శయితుమ్, (ప్రశాసితృత్వరూపాత్మ
 త్వేన) ఇత్యుక్తమ్. [15]

౭౯౨. [“అన్యప్రవిష్ట”] శబ్దేన, రాజాది వ్యావృత్తిః.

౭౯౩. [“శాస్తా”] ఇతి పదేన, గగనాది వ్యావృత్తిః.

(౧౯౬) ౭౯౪. (అతః). అన్యప్రవిశ్యప్రశాసితృత్వాదిత్యర్థః.

(౧౯౭) ౭౯౫. కథం (విశేషతోవగతమ్) (౧౯౩) ఇత్యపేక్షాయామ్-
 ఏవం(విశేషతోజ్ఞాయత-) ఇత్యుక్తమితి, న పునరుక్తిః. [20]

(౧౯౮) ౭౯౬. అస్మిన్నాశ్యే, ప్రశాసితృత్వవిశేషితాత్మత్వస్యకణ్ఠోక్తిః,
 శరీరత్వంగమ్యమ్;- [(“యత్యని” ౧) ఇతి.

౭౯౭. అథ, ఆత్మత్వ శరీరత్వ కణ్ఠోక్త్యన్వితం వాక్యమాహ

(౧౯౯) ౭౯౮. క్షయద్యపి క్షయశరీరశరీరభావశ్చృత్యన్తరసిద్ధసన్యత్,
 తథాప్యేతత్ప్రకరణే స్వరూపైక్యంగమ్యత ఇత్య [25]
 త్రాహ (అత్రాపి) ఇతి.

(౨౦౦) } ౭౯౯. తతఃకిం సామానాధికరణ్యసిద్ధేరిత్యత్రాహ (అత)ఇతి.
 (౨౦౧) }

౧|| మాధ్వసంబు-ఉ. = కాణ్వసంబు-ఉ. ౫-౭-౨౨. “యోవిజ్ఞానేతిష్ఠత్” ఇతివకా
 జ్ఞాః”. శ్రీ-భా. ప్ర-అ., ద్వి-పా., ౪ = అన్తర్యామ్యధి. పుటమ్ ౩౨౯.

౨|| ఛా-ఉ. ౬-౩-౨.

గ్రం జీవేనఇతి = ౮-మూ. క్షయద్యపి = ౨-౭-వ్యా-స. [21]

క్షయశరీరశరీర = ౩-౬-వ్యా.

- (౨౦౨.) ఏవమభిహితేసతి-అయమర్థోజ్ఞాయతే:-
 (౨౦౩.) “త్వమ్” ఇతి యః పూర్వం దేహస్యాధిష్ఠా తృతయా ప్రతీతః, సః, పరమాత్మశరీరతయా పరమాత్మప్రకారభూతః, పరమాత్మపర్యవైః:-
 (౨౦౪.) అతః “త్వమ్” ఇతి శబ్దః, తత్ప్రకారవిశిష్టం తదన్తర్యామిణ [5] మేవాచప్త ఇతి:-
 (౨౦౫.) “అనేన జీవేనాత్మనానుప్రవిశ్య నామరూపేవ్యాకరవాణి” ఇతి బ్రహ్మత్వకతయైవ జీవస్య, క్రిగ శరీరిణః స్వ నామభాక్త్యాత్.
 (౨౦౬.) “తత్ - త్వమ్” ఇతి సమానాధికరణ వృత్తయోర్ద్వయోరపి పదయో క్రిగర్భప్రవృత్త్యావవాచ్యమ్:- [10]
 (౨౦౭.) తత్ర, “తత్”-పదమ్, జగత్కారణభూతం సర్వకల్యాణ క్రిగగుణాకరం నిరవద్యం నిర్వికార మాచప్తే;
 (౨౦౮.) “త్వమ్” ఇతి చ, తదేవ క్రిగ బ్రహ్మ, జీవాన్తర్యామిరూపం క్రిగ సుశరీరజీవ ప్రకార క్రిగ విశిష్టమాచప్తే;

- (౨౦౯.) ౨౦౦. (సామానాధికరణ్యేన)-ఉపసంహారే, కిం ప్రయోజనమ్:-
 ౨౦౧. ఇత్యత్రాహ - (ఏవమభిహితేసతి) ఇతి:-
 ౨౦౨. బుద్ధిశబ్దయోన్తత్పర్యన్తతాజ్ఞాపనం ప్రయోజనమిత్యర్థః.
 (౨౦౩.) ౨౦౩. (పరమాత్మశరీరతయా పరమాత్మప్రకారభూతః, పరమాత్మ
 (౨౦౪.) పర్యవైః) ఇతి:- [నర్వ. ఇత్యర్థః.
 ౨౦౪. (శరీరతయా) ప్రకారత్వేన, పృథక్-సిద్ధి-స్థితి-ప్రవృత్త్య
 (౨౦౫.) ౨౦౫. బుద్ధిశబ్దయోన్తత్పర్యవైః ౨ త్వే హేతుమాహ (అనేన) ఇతి.
 ౨౦౬. (స్వ నామభాక్త్యాత్) (౨౦౫), (అన్తర్యామిణ మేవాచప్త
 ఇతి) (౨౦౪), (అయమర్థః) (౨౦౨), ఇత్యన్వయః క్రిగ
 (౨౦౬.) ౨౦౬. పరం ప్రతి-వక్ష్యమాణదూషణానాం, స్వపతౌస్పర్శిత్వం
 దర్శయితుం, స్వపతౌ సామానాధికరణ్యై సాధ్యుణ్యం [25]
 వివక్షుః, తత్రైకార్థ క్రిగం వృత్తిత్వసిద్ధిమాహ (“తత్-
 త్వమ్” ఇతి సమానాధికరణ వృత్తయోః) ఇతి.
 (౨౦౭.) ౨౦౭. (తత్ర) ఇత్యాదినా వాక్యద్వయేన, “తత్-త్వమ్” ఇతి
 (౨౦౮.) పదద్వయస్య ప్రవృత్తినిమిత్త భేదసిద్ధిమాహ.

క్రిగ “బ్రహ్మశరీరిణః” ౧-౭-మూ. క్రిగ ద్వయోః పదయోరపి. ౩-మూ. క్రిగ గుణాత్మకమ్. ౪-౫-మూ. క్రిగ బ్రహ్మ. ౨-మూ. స. క్రిగ రూపి. ౨-౩-౪-౫-మూ. క్రిగ విశిష్ట. ౧-మూ. స. క్రిగ త్వ. ౭-వ్యా. క్రిగ ఆచప్త ఇత్యర్థః. ౩-వ్యా. ఆచప్త ఇత్యన్వయః. ౧-౨-౪-౫-౬-వ్యా. క్రిగ స్యానుగుణ్యం. ౪-౫-వ్యా. సామానాధికరణ్యం వివక్షుః. క్రిగం వృత్తిత్వ. ౫-వ్యా. స.

శ్రీమత్పరమహంసాచార్యపీఠాధ్యక్షవేదాధ్యక్షసంప్రదానము

- (౨౦౯.) తదేవం ప్రవృత్తి నిమిత్తభేదేన ఏకస్మిన్ప్రహ్వణ్యేవ "తత్-
త్వమ్" ఇతి స్థితిద్వయోఃపదయో స్థితిర్వ్యతిరేకతాః:-
(౨౧౦.) బ్రహ్మణోనిరవద్యత్వం స్థితి నిర్వికారత్వం స్థితి సర్వకల్యాణగుణా
కర స్థితి త్వజగతాః-రణత్వం చాపాధితమ్. [3]
(౨౧౧.) అశ్రుతవేదాంతాః స్థితి పురుషాః, "సర్వేపదార్థాః - సర్వే
జీవాత్మానశ్చ, - బ్రహ్మశ్చకాః," ఇతి సవశ్యతః;
(౨౧౨.) సర్వశబ్దానాంచ కేవలేషు తత్త్వదార్థేషు స్థితి స్థితి వాచ్య
పర్యవసానం మన్యతే.

(౨౦౯) ౨౦౯. "తత్-త్వమ్" శబ్దా, త్వదుక్తార్థపరాస్యాత్వాత్,- [10]

తత్త్వమితి! ఇత్యత్రాహ (తదేవమ్) ఇతి.-

౨౧౦. "ప్రవృత్తినిమిత్తభేదేనైకార్థవృత్తిత్వయాపం సామానాధి
కరణ్యమ్, సిద్ధమ్," ఇత్యర్థః.

(౨౧౦) ౨౧౦. "త్వన్తతే, సామానాధికరణ్య స్థితి లక్షణాసిద్ధిః,
వాక్యాంతరావగత సర్వజ్ఞ స్థితి తద్వాదిగుణవిరుద్ధమ్ [15]
విద్యాశ్రయత్వాది, కల్పనీయ స్థితి యః," ఇత్యభిప్రాయే
యేనాహ (బ్రహ్మణ) ఇతి.

(౨౧౧) } ౨౧౧. "సర్వే పదార్థా స్థితి శబ్దాశ్చ, బ్రహ్మపర్యవర్తనాశ్చేత్,-

(౨౧౨) } బ్రహ్మపర్యవర్తనయా, పదార్థాః ప్రతీయేరన్,-

౨౧౩. శబ్దాశ్చ, తత్త్వవృత్తీనాం వ్యుత్పత్తిర్థితి త్వజ్యేరన్,- [20]

౨౧౪. నచ, తథాక్రియతే,-

౨౧౫. తస్మాత్, నామరూపయో సర్వవృత్తత్వమయుక్తమ్,"

ఇత్యత్రాహ (అశ్రుత) ఇతి.-

(౨౧౧) ౨౧౬. "పదార్థానాం బ్రహ్మపర్యవర్తనయాగ్రహణాభావః-

వేదా స్థితి సర్వవృత్తవరూపసామగ్రివైకల్యాత్,- [25]

౨౧౭. స్థితి న, తద్దర్శనాభావాత్" ఇత్యర్థః.

(౨౧౨) ౨౧౮. (సర్వశబ్దానాంచ) ఇతి.-

స్థితి ద్వయోరపిపదయో. ౪-౫-మూ. స్థితి ప్రవృత్తి ౮-మూ.
స్థితి నిరవద్యత్వం ౫-మూ. స్థితి నిర్వికారత్వం. ౫-మూ. స్థితి గుణా
కరత్వం. ౨-౪-౮-మూ. స్థితి సర్వపురుషాః. ౧-౩-౬-౭-మూ. స్థితి ర్థేషువాచ్య
కదే శే. ౮-మూ. స్థితి వాచకపర్యవసానం. ౨-మూ. స్థితి లక్షణాసిద్ధిః. ౭-వ్యా.
స్థితి తాది. ౩-౭-వ్యా. స్థితి తద్వాదికల్పనీయత్వంచ. ౫-వ్యా. స్థితి శబ్దాశ్చ.
౬-వ్యా. స్థితి స్థితి త్వజ్యేరన్. ౧-౨-౪-వ్యా. స్థితి వేదాంతాశ్రయ. ౬-వ్యా.
స్థితి సర్వదర్శనాభావాత్. ౩-౫-వ్యా. సర్వతథాభావాత్. ౧-౨ వ్యా.

౫.౨ శ్రీమత్తాత్పర్యదీపికాయా క్తవేదార్థసంగ్రహః.

- (౨౦౩.) ఇదానీమ్, వేదాంతవాక్యశ్రవణేన, బ్రహ్మకార్యతయా తదంత
ర్యామి ౧౧ కతయాసర్వస్య ౧౨ బ్రహ్మత్వకత్వమ్, సర్వ
శబ్దానాం ౧౩ తత్తత్ప్రకారసంస్థితబ్రహ్మవాచిత్యంచ, జానంతి.
(౨౦౪.) నన్వేషం గవాదిశబ్దానాం తత్తత్ప్రదార్థవాచి ౧౪ తయా వ్యుత్పత్తి
త్పత్తిర్వాచితాస్యాత్ :-

౧౦౯. తస్మాదేవసామగ్రివైకల్యాత్, శబ్దానాం తత్పర్యంతగ్రా
వ్యుత్పత్త్యభావః, ఇత్యర్థః. [ఇత్యర్థః

౧౦౯. నహి, చతుషా ౧౬ గన్ధగ్రహణాభావేనతి, గన్ధభావః?
(౨౦౩) ౧౦౯. “సామగ్రిసంత్యాం-తత్పర్యంతగ్రహణాత్, పూర్వం
తత్తత్ప్రదార్థమాత్రపర్యంతత్వగ్రహణం-సామగ్రివైకల్యాత్,-
౧౦౯. ప్రాణేనగన్ధగ్రహణేనతి,- చతుషాగన్ధగ్రహణాభావః;-
౧౧ సామగ్రిభావాత్,- నతు గన్ధభావాత్,-”
౧౦౩. ౧౧ ఇత్యవగమ్యతే హిత్యాహ (ఇదానీమ్) ఇతి-
౧౦౪. (ఇదానీమ్)-వేదాంత శ్రవణరూపసామగ్రిసంభవే. [15]
(౨౦౪) ౧౦౫. వేదాంతవాక్యాని తత్తత్ప్రదార్థ [౧౩౦.] తత్తచ్ఛబ్దానాం
[౧౦౯.] బ్రహ్మపర్యంతత్వంబోధయతుంనశక్నువస్తీతి చోద
యతి (నను) ఇతి-
౧౦౬. “వేదాంతవాక్యాని, కిం వ్యుత్పత్తినిరపేక్షాణి,-
౧౦౭. ఉత సాపేక్షాణి?,- [20]
౧౦౮. ౧౧ వ్యుత్పత్తినిరపేక్షాణి చేత్, అవ్యుత్పన్నస్యాపి
౧౧౦ బోధజనకానిన్యః,-
౧౦౯. సాపేక్షాణిచేత్, అన్యపర్యంతతయావ్యుత్పన్నస్యశబ్దస్యా
స్యపర్యంతత్వం-వ్యుత్పత్తివిరుద్ధం, నబోధయంతి,-
౧౩౦. వ్యుత్పత్తేషు ప్రత్యక్షసాపేక్షత్వాత్, తద్విరుద్ధం [25]
సకలపదార్థానామఅన్యపర్యంతత్వం ౧౧౦చ నబోధయంతి,-
౧౩౧. యథా ఆదిత్యోయావః, ఇత్యాదివాక్యమ్-
౧౩౨. తత్ర,వ్యుత్పత్త్యర్థంశబ్దస్య, ౧౧౦ప్రత్యక్షసాపేక్షత్వాత్,

౧॥ పూర్వమ్. ౧-౪-౧౫.

౧౧౦. ౧-౩-౨-మూ.న. ౧౧బ్రహ్మకార్యత్వం. ౩-మూ. ౧౩ తత్ప్ర
౧౦౨-౧-మూ. ౧౪ వాచకత. ౧-మూ. ౧౫ తత్పర్యంతత్వ. ౩-వ్యా. ౧౬గన్ధ.
౩-వ్యా.న. ౧౭ గ్రీవైకల్యాత్. ౬-వ్యా. ౧౮ ఇతిచగమ్యతే. ౭-వ్యా.
౧౯ వ్యుత్పత్తి. ౩-వ్యా.న. ౧౧౦ బోధకానిన్యః. ౩-౬-వ్యా. ౧౧౦చ
౩-వ్యా.న. ౧౧౦ అప్రత్యక్షత్వాత్. ౧-౨-వ్యా.

(౨౦౫.) నైవమ్.—

(౨౦౬.) సర్వేశ్వరైః అవిఘ్నైః జీవవిశిష్టైః ॥౧॥ పరమాత్మనోవాచకాః ఇత్యుక్తమ్—“నామరూపే వ్యాకరవాణి” ఇత్యుక్త. (౧౬౧)

౨౩౩. ప్రత్యక్షవిరుద్ధం యూపాదిత్యతాదాత్మ్యం హినబోధ [5] యితమలమ్ - తద్వాక్యమ్?;

౨౩౪. అత్రాపి, తద్వత్?; ఇత్యర్థః.

(౨౦౫) ౨౩౫. పరిహారతి (నైవమ్) ఇత్యాది నా-- [(౨౦౫) (౨౨౫)].

(౨౦౬) ౨౩౬. “యూపాదిత్యభేదవిషయ ప్రత్యక్షస్య అనన్యథాసిద్ధత్వాత్, తత్, యూపాదిత్యతాదాత్మ్యవాదివాక్యస్యా

౨౩౭. నతు ప్రత్యక్షత్వాత్.- [రస్యభజ్జకమ్?;

౨౩౮. అతపవహి; ప్రత్యక్షావగతజ్ఞానైక్యస్య అనన్యథాసిద్ధమనుమానంభజ్జకమ్?; [భిమానస్యభజ్జకమ్?;

౨౩౯. దేహాతిరిక్తాత్మవాది ౩ వాక్యమ్, ప్రత్యక్షసిద్ధ దేహాత్మా

౨౪౦. తత్రాపి; జ్ఞానైక్య ౧౪ ప్రత్యక్షమ్, ఏకవర్తికావర్తి [15] త్వసాదృశ్యాత్ అన్యథాసిద్ధమ్?;

౨౪౧. దేహాత్మాభిమాన విషయప్రత్యక్షంచ, ‘ఉష్ణంజలమ్’ ఇతి వత్, సంసర్గాత్ అన్యథాసిద్ధమ్?;

౨౪౨. తస్మాత్, జ్ఞానైక్యవిషయస్య, దేహాత్మాభిమాన విషయస్యచ, అన్యథాసిద్ధస్యప్రత్యక్షస్య, అనుమా [20] నాగమా భజ్జకౌభవతః.

౨౪౩. తత్రాపి, వ్యాప్తి-లింగ-ధర్మి గ్రాహి ప్రత్యక్షస్య అనన్యథాసిద్ధత్వాత్, తత్, అబాధితమ్.- [అన్యథాసిద్ధమ్,

౨౪౪. ఏవమ్, అత్రాపి, తత్తత్పదార్థపర్యవైత్వ గ్రహణమ్-

౨౪౫. తత్పర్యవైత్వత్పత్తిశ్చ - అన్యథాసిద్ధా, ఇతి, [ఏవ-

౨౪౬. ౧౫ అనన్యథాసిద్ధాగమేన, అన్యథాసిద్ధాంశబాధోయుక్త

౧౧ అపిజీవ. ౧-మూ. ౧౧ స్వ. ౨-౩-౪-౫-మూ. ౧౩ వాచితవాక్యమ్. ౩-వ్యా. ౧౪ ప్రత్యక్ష. ౩-౪-౫-౬-౭-వ్యా.న. ౧౫ అనన్యథాసిద్ధాగమేన. ౪-వ్యా.న.

(౨౦౭.) *౧ తత్ర, లోకికా *౨ స్తుపురుషాః, శబ్దంవ్యవహరంతః *౩, శబ్ద
వాచ్యే ప్రథానాంశ *౪ స్యైవ *౫ పరమాత్మనః ప్రత్యక్షాద్యపరి
చ్ఛేద్యత్వాత్, వాచ్యైకదేశభూతేనావ్యసమాప్తింమన్యతే;

(౨౦౮.) వేదాంతశ్రవణేన *౬ హి వ్యుత్పత్తిః పూర్యతే?:- [5]

౨౦౭.౨ త్రాసి, అనన్యథాసిద్ధమ్, తత్తత్పదార్థస్వరూపవిషయమ్, -
శబ్దస్వరూపవిషయమ్, - తత్సంబంధ *౭ విషయంచ, - ప్రత్య
క్షమ్, నబాధ్యతే:- [తే;"]

౨౦౮. అన్యథాసిద్ధస్తత్తత్త్వాత్ పర్యంతత్వాంశ ఏవ *౮ బాధ్య
౨౦౯. ఇతిపరిహారమభిప్రేత్యాహ (సర్వే) ఇత్యాదినా:- [(౨౦౬)-
౨౫౦. "శబ్దానాంపరమాత్మపర్యంతత్వంయక్తమ్, - [(౨౦౭).
౨౫౧. బాధకస్య కి అన్యథాసిద్ధత్వాత్;"] ఇత్యభిప్రాయః.

(౨౦౭) ౨౫౨. తత్ర, కథమన్యథాసిద్ధిః! ఇత్యత్రాహ (*౯ తత్ర లోకికా) ఇతి.

౨౫౩. "తత్తత్పదార్థానాంబ్రహ్మపర్యంత *౧౦ త్వగ్రహణే, తత్ప
ర్యంతశబ్దవ్యుత్పత్తౌచ, బ్రహ్మస్వరూపగ్రహణమపేక్షితమ్, -
౨౫౪. యథా నైల్యపీతిమాదీనాం ద్రవ్యపర్యంతత్వగ్రహణే, నీల
పీతాది *౧౧ శబ్దవ్యుత్పత్తౌచ, తత్తద్వస్తుగ్రహణమపే
క్షితమ్.

౨౫౫. తస్యచ * ప్రత్యక్షాద్యగోచరత్వాత్, తత్తద్వస్తుమాత్ర
పర్యంతగ్రహణం - తత్తత్పర్యంతవ్యుత్పత్తిశోభయ [20]
*౧౨ మన్యథాసిద్ధమ్;"] ఇత్యర్థః.

(౨౦౮) ౨౫౬. "తర్హి, వ్యుత్పత్త్యా వేదాంతశ్రవణమ్, - వేదాంతశ్రవణాత్
వ్యుత్పత్తిః?"] ఇత్యత్రాహ (వేదాంత) ఇతి:-

* "తస్యచ" = తస్యచబ్రహ్మస్వరూపస్య [= ౨౫౩.].

కీ బాధకస్య = పరమాత్మపర్యంతత్వబాధకప్రత్యక్షాదేః. [౨౩౦, ౨౪౪.]

*౧౨ త్ర. ౭-మూ. *౨ లోకికాపురుషాః. ౩-౫-మూ. *౩ వ్యాహరంతః.
౨-౪-౫-మూ. *౪ స్యైవ. ౨-౩-౪-౫-౮-మూ.న. *౫ ప్రథానాంశస్యైవ
ప్రత్యక్షా. ౧ - ౭ - మూ. *౬ శ్రవణేనచవ్యు. ౨ - ౪ - ౫ - ౮-మూ.
*౭ తత్సంబంధి. ౧-౬-వ్యా. *౮ ఏవహి. ౩. వ్యా. *౯ అత్ర. ౭-వ్యా.
*౧౦ త్వ. ౧-౨-వ్యా.న. *౧౧ శబ్ద. ౧-వ్యా.న. *౧౨ మన్యథా. ౬-వ్యా.

- (౨౦౯.) ఏవమేవ, వైదికా *౧శ్చబ్దాస్సర్వే, పరమాత్మపర్యవ్రాన్ స్వాధాకా బోధయన్తి.
- (౨౧౦.) వైదికాపవ, సర్వేశబ్దాః, ఆదాపుద్భృతోద్భృత్య, పరే *౨జ్జేవ బ్రహ్మణా, సర్వపదార్థాన్ పూర్వవత్సృష్టౌ, తేషు - పర [5] మాత్మపర్యదేషు, పూర్వవత్, నామతయాప్రయుక్తాః-
- (౨౧౧) తదాహమనుః—“ సర్వేషాంతుస, నామాని, *౩...పుగక్సం స్థాశ్చ, నిర్తమే” ఇతి-
- (౨౧౨) “సంస్థాః”-సంస్థానాని, - రూపాణీతియావత్.

౨౫౭. “ఏకదేశవృత్తుత్త్యా, వేదాన్తశ్రవణముపపద్యతే;- [10]

౨౫౮. వేదాన్తశ్రవణేన, (వృత్తుత్తి) పూర్తి;-

౨౫౯. నతు, -కాత్సైన్యసరిదితః ప్రభృతివృత్తుత్తిః; ఇతి,-

౨౬౦. నాన్యోన్యాశ్రయః” ఇత్యర్థః.

(౨౧౯) ౨౬౧. ఏవం, లోకి *౧ కశబ్దానాం, -త తద్వస్తుమాత్రపర్యన్తత్వేన వృత్తున్నానామపి, పరమాత్మపర్యన్తత్వమ్-ఉక్తమ్; [15]

౨౬౨. వైదికశబ్దానాంపరమాత్మపర్యన్తత్వమాహ(ఏవమేవ)ఇతి.

(౨౨౦) ౨౬౩. “(వైదికాపవ...శబ్దాః)-(పరమాత్మపర్యవ్రాన్)(౨౦౯)స్మృతిః-

౨౬౪. లోకికాన్తత్వస్తుమాత్రపర్యవ్రాన్స్మృతిః;- [ఇతి-

౨౬౫. వృత్తుత్తిన్వారస్యసిద్ధ్యర్థమ్;-”ఇత్యతాహ(వైదికాపవ)

౨౬౬. “ లోకికశబ్దానామపి, వేదశబ్దాదుద్భృత్య త తద్వస్తు [20]

మప్రయుక్తత్వాత్, (సర్వేశబ్దా - వైదికాపవ) ఇతి,-

సర్వేపరమాత్మపర్యవ్రాన్పవ,” ఇత్యర్థః.

(౨౨౧) ౨౬౭. తత్ప్రమాణమాహ (తదాహ) ఇతి.

(౨౨౨) ౨౬౮. (“సంస్థాః”-) శబ్దస్య, స్థిత్యర్థతావ్యావృత్త్యర్థమాహ-

(“సంస్థాః” - సంస్థానాని) ఇతి.

[25]

౧॥ మ-స్మృ. ౧-౨౧-

*౧ సర్వేశబ్దాః. ౩-౪-౫-౭-౮-మూ. *౨ పరేణబ్రహ్మణా. ౮-మూ. *౩...=కర్తృణివపృథక్పృథక్ వేదశబ్దేభ్యపవాదా. ౨-౩-౪-౫-౮-మూ. *౪ కానాంత తద్వస్తు. ౬-వ్యా.

(౧౧౩) ఆహచభగవాన్ పరాశరః- “నామరూపంచభూతానాం కృత్యా
నాంచప్రపశ్చనమ్ | వేదశబ్దేభ్యపవాదోదేవాదీనాంచకారసః”^౧ ఇతి;-

(౧౧౪) శ్రుతిశ్చ “సూర్యాచన్ద్రీమసౌ, ధాతా, యథాపూర్వమకల్ప
యత్”^౨ ఇతి.- [5]

(౧౧౫) సూర్యాదీన్పూర్వవత్పరికల్ప్య, నామానిచపూర్వవచ్ఛకారేత్యర్థః.

(౧౧౬) ఏవం జగద్బ్రహ్మణో రసస్యత్వం ప్రపశ్యేతమ్.-

(౧౧౭) తేన, ఏకేన*౧ జ్ఞానేన సర్వస్య జ్ఞాతతా, ఉపపాదితా భవతి.-

(౧౧౩) ౮౬౯. (ఆహచేతి)-

౮౭౦. అత్రమనుపరాశరయోరైకకణ్ఠ్యం దర్శితమ్. *౧ [10]

(౧౧౪) ౮౭౧. (శ్రుతిశ్చ) ఇతి- (“సూర్యాచన్ద్రీమసౌ”)^౧ ఇతి నిర్దేశేన

(౧౧౫) నామకల్పనంచార్థసిద్ధమ్, ఇత్యభిప్రాయాత్, పూర్వోక్తో
పబ్బంహణ వచనానుగుణ్యాచ్చ, (నామానిచపూర్వవచ్ఛ
కార) ఇతి వ్యాఖ్యాతమ్;-

౮౭౨. “శబ్దాస్సర్వే వైదికాపవ;- [15]

౮౭౩. ఆనుపూర్వీ భేదమాత్రాల్లోకికత్వమ్;-

౮౭౪. తతపవలక్షణభేదశ్చ;-

౮౭౫. తస్మాత్, సర్వేశబ్దాః బ్రహ్మపర్యవై;-” ఇతి.

(౧౧౬) ౮౭౬. “తత్కరిమ్, (అయమర్థః) ఇత్యారభ్యప్రతిపిపాదయిషిత

*౩స్వార్థస్య?[(౮౮)-(౧౧౫).]” ఇత్యత్రాహ(ఏవమ్) ఇతి.-

౮౭౭. బ్రహ్మణ ఏవోపాదానత్వ నిమిత్తత్వోపపాదనేన, (జగ
ద్బ్రహ్మణోరసస్యత్వమ్) ఉక్తమిత్యర్థః.

(౧౧౭) ౮౭౮. (తేన) ఇతి-జగత్సత్యత్వేన, సత్యమిథ్యా *౪ ర్థయో

రేకతాప్రసక్తాద్యభావాత్, (ఏక *౫ విజ్ఞానేన సర్వ
విజ్ఞాన ముపపాదితం భవతి), ఇత్యర్థః. [25]

౧॥ వి.పు. ౧-౫-౬౩. ౨॥ ౧-తై-ఉ. ౧-అను., ౩౮-వా.

*౧జ్ఞాతేన. ౧-౪-౫-౮-మూ. *౨దర్శితంస్పష్టమ్. ౪-౫-౬-వ్యా. *౩స్వార్థ.
౧-వ్యా.న. *౪ మిథ్యాత్వ. ౧-వ్యా. *౫ వి. ౪-౫-వ్యా.న.

(౨౦౮) సర్వస్య, బ్రహ్మకార్యతావ్రతిపాదనేన, తదాత్మ కతమైవ
సత్యత్వమ్ - నాన్యథేతి, ¹ “తత్సత్యమ్” ^౧ ఇత్యుక్తమ్;-

(౨౦౯) యథా, దృష్టాన్తే సర్వ ² స్య మృద్వికారస్య మృదాత్మనైవ
³ సత్యత్వమ్.

[5]

(౨౧౦) ౨౭౯. (సర్వస్య) ఇత్యాది.- “తత్సత్యమ్” ^౧ ఇతివాక్యే, బ్రహ్మ
(త్వకతమైవ) జగత్ (సత్య)మ్, స్వనిష్ఠ ¹ త్వమేవాసత్యమ్,
ఇతి, జగతో బ్రహ్మత్వక ² త్వేన సత్యత్వోపపాదనాత్,
మహావాక్యస్వారస్యమపి, జగత్సత్యత్వానుగుణమ్,
ఇత్యర్థః.

[10]

(౨౧౧) ౨౮౦. (యథా) ఇతి- “ లోక దృష్ట ప్రకారేణ, దృష్టాన్తస్య
కథనీయత్వాత్, -

౨౮౦. దృష్టాన్తస్యచ, లోకే, సత్యత్వేన సంప్రతిపన్నత్వాత్, -

౨౮౧. దార్ ష్టాన్తికస్యచ, దృష్టాన్తానుగుణత్వాత్,

౨౮౩. [తత్సత్యమ్] ^౧ ఇత్యాదివాక్యాన్యపి, జగత్సత్యత్వ [15]
పరాణీతి,

౨౮౪. మహావాక్య స్వారస్యం జగత్సత్య త్వానుగుణమ్, ²
ఇత్యాశయః:-

౨౮౫. కింఞ్చ:- “మృత్పిణ్డాది దృష్టాన్తత్రయమపి పరిణామకతా
నుగుణమేవ,

[20]

౨౮౬. దాష్టాన్తిక బ్రహ్మకారణత్వపరాణి, -తత్తేజో ² సృజత ^౩

‘తదాత్మానంస్వయమకురుత’ ³ ఇత్యాదివ్యాక్యాన్యపి, -
పరిణామా నుగుణాన్యేవ,

౨౮౭. సహిరజుసర్పాదిదృష్టాన్తశ్చూ ^౧ యతే,

౧॥ ఛా - ఉ. ౬ - ౮ - ౬ - ౧౬. ౨॥ ఛా - ఉ. ౬ - ౨ - ౩. [25]
౩॥ తై - ఉ - ఆ. ౨.

మూ.—౧ తదేవసత్య. ౨. ౩ సర్వమృద్వికార. ౩ త్వకతమైవ. ౧౦.

వ్యా.—౧ త్వం. ౨-న. ౩ క. ౩-న.

౮౮౮. 'వ్యవర్తత' ^౧ 'అభ్రనుత్' ^౧ ఇత్యాదికమపిపదం
సశ్రూయతే,

౮౮౯. సూత్రంచ, 'పరిణామాత్' ^౨ 'ఆత్మకృతేః' ^౩ 'పటవ
చ్చ' ^౪ ఇత్యాది,- [5]

౮౯౦. సతు 'వివర్తత' ఇతి, 'రజ్జు' ^౧ 'సర్పవత్' ఇతిచ;

౮౯౧. ఉపబృంహణవచనాన్యపి పరిణామాను గుణాన్యేవ,-

౮౯౨. 'నిస్సర వైయథా లోహపిష్టాత్' ^౫ "కటకమకుట" ^౬
ఇత్యాదీని;

౮౯౩. ఏవమ్, సకలశ్రుతిస్త్రుతిసూత్రానుగు ^౭ ణత్వాత్-[10]
పరిణామపక్షేనుస్థేనతి,-

౮౯౪. సచ సద్వారకో ^౮ ఉద్వారకోవాపరిణామః! ఇతివివేకే,

౮౯౫. బ్రహ్మణోనిర్దేశత్వా ^౯ వికారత్వాది శ్రుతిబాధప్ర
సక్లాత్, సద్వారకత్వమేవ యుక్తమ్;

౮౯౬. 'యస్యాత్మాశరీరమ్' ^{౧౦} ఇద్యాది, శ్రుతయశ్చ, 'శరీర' ^{౧౧} [15]
శరీరిభావం వదన్త్యః, పరిణామాదికం సద్వారకం
జ్ఞాపయన్తి,-

౮౯౭. ఉపబృంహణేష్వపి, 'కాఠిన్యవాన్యోబిభర్తి...తస్మై
భూమ్యాత్మనేనమః' ^{౧౨} ఇతి, 'బ్రహ్మణోనిర్దేశాత్',
సద్వారకత్వమేవస్పష్టమ్; [20]

౮౯౮. సద్వారక ముపాదానత్వం బ్రహ్మణిముఖ్యమేవ,-

౮౯౯. శరీరవాచిపదానాం శరీరి పర్యస్తత్వాత్;

౧॥ భా - ౧౦౭. ౨॥ బ్ర - సూ. ౧-౪-౭-౫. ౩॥ బ్ర-సూ. ౧-౪-౭-౪
౪॥ బ్ర-సూ. ౨-౧-౬-౫. ౫॥ యాజ్ఞ. స్మృ. పౌ. కా. ౬౭. ౬॥ వి-పు. ౩-౭-౧౬.
౭॥ సు-ఉ. ౮॥ వి-పు. ౧-౧౪-౨౭. [25]

వ్యా.-గసర్వాదితిచ. ౬.

౨ గుణ్యాత్. ౩ - ౪ - ౫ - ౬ - ౭ - ౮.

౩ సద్వారకోవా. ౩. ౪ త్వనిర్వికారత్వాదిశ్రుతి.

౫ బ్రహ్మణోనిర్దేశాత్. ౧-౨-౩. ౬ నిర్దేశ్యత్వాత్. ౭.

[illegible]

కొంక యధా, పరమాశ్చర్యం, ప్ర, సుదీర్ఘచేషేష్యమే,

१०७. चक्रं, यद्वा प्रचक्र-प्रवृत्तिः । []

గం3 అపూర్వ పేషత్వం - శ్రీనివాసాగ్రహం -

కా. ౪ సమయాన్ని కొద్దిగానే వేగవంతముగా చేసి

అందుచేత ప్రయత్నము చేయవలసివచ్చును.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోఽధ్యాయః

కొంప. ఏవమ్మేష్టస్యప్రశ్నాః. చరీతగ్రామమునాదన [1]

త్వం ముఖ్యమేవ;

కాండ 4 వచనం, పిమ్మట నైవేద్యం పాదానంత్యం, గర్భాభిషేచం

రభ్యవగ-మే

[illegible]

1872

౧౦౮ తస్మాత్, చిదచిద్వినిష్టమేవ బ్రహ్మ-కారణమ్, - సతీతా

१५३

[illegible]

౧౦౦ శతాబ్దాయావధిః (చతుర్థాంశః) ప్రథమపాదం

११८५

౯౦౦ పక్షిభాష్యములైనవియనునట్లుగానున్నవి.

५
५३५

[illegible]

703 వాషింగ్టన్ - సెంచురీ -

౧. హామీ కేసు -

21

17

[illegible]

(౨౩౦౦) శోధకవాక్యాన్యపి నిరవద్యం సర్వకల్యాణ గుణాకరం ¹ పరం
² బ్రహ్మ ³ శోధయన్తి

౯౧౪. *ఉపక్రమే, [‘సదేవ’]^౧ ఇతివాక్యంచ, నిమిత్తత్వోపా
 దానత్వ తదుపయోగిసార్వజ్ఞ్య సర్వశక్తిత్వాది [5]
 పరత్వాత్, సవిశేషవిషయమ్;-

౯౧౫. *ఉపసంహారగతమ్ [‘తత్త్వమసి’^౨] ఇతిసామానాధి
 కరణ్యమ్, ప్రవృత్తినిమిత్తభేదేన ఏకార్థవిషయత్వాత్,
 విశిష్టాద్వైతవిషయమ్;-

౯౧౬. విశిష్టైకార్థపరస్య [‘తత్త్వ మసి’^౩]వాక్యస్యైత [10]
 వృత్తత్వాత్, *అభ్యాసో ² స్తి;-

౯౧౭. చిదచిదాత్మకప్రపञ్చస్యబ్రహ్మ ³ విశేషణత్వం ప్రమా
 ణాంతరాగోచరమ్-

౯౧౮. ఇతి, *అపూర్వతాచాస్తి;-

౯౧౯. ఏతదర్థజ్ఞానవతః, తస్యతావదేవచిరమ్,^౪ ఇతిమో [15]
 యోపదేశాత్, *ఫలంచాస్తి;

౯౨౦. ఏతద్విషయస్య⁵ పితాపుత్రసంవాదరూపత్వాత్, *అర్థ
 వాదశ్చాస్తి;- [పత్తిశ్చాస్తి;-

౯౨౧. తస్మిన్నేవాధే, మృతౌతాగర్యదృష్టాన్తోపన్యాసేన,*ఉప

౯౨౨. ఇతిపడ్విధతాత్పర్యలిङ్గంవిశిష్టాద్వైతవిషయమ్:’ఇతి:[20]
 [= ఇతి-అశయః [= ౮౮౪.], ఇత్యన్వయః]

౯౨౩. ఏవమ్, సద్విద్యాయా సువిశేషపరత్వము క్తమ్.-

(౨౩౦౦)- } ౯౨౪. అథశోధకవాక్యానాంసవిశేషపరత్వముచ్యతే(శోధక-)
 (౨౪౫) } ఇత్యాదిసా.

౧|| ఛా-ఉ. ౬-౨-౧. ౨|| ఛా-ఉ. ౬-౧౬-౩. ౩|| ఛా-ఉ. ౬-౮-౧౫. [25]
 ౪|| ఛా-ఉ. ౬-౧౪-౨. * ఉపక్రమోపసంహారావభ్యాసోఽపూర్వతాఫలమ్|
 అర్థవాదోపపత్తిచలిङ్గంతాత్పర్యనిర్ణయే|| [= శ్రు-ప్ర-పు. ౧౦౬-౧౦౭.]

మూ.—౧పరం ౨-౩-౪-౬-౭-౮-౯-౧౦-౧౧, ౨ బ్రహ్మైవ. ౨-౪-౫-
 ౮-౯. ౩ బోధయన్తి. ౮.

వ్యా.—౧త్వమనీతి. ౩-౪-౫. ౨ పృ. ౩-౭. ౩ విశేషత్వం ౭. ౪ స్య. ౩.
 ౫ అస్మిన్నే. ౧-౨-౪-౫-౬-౭-౮. ౬ తత్త్వ. ౩-౬-౭-౮.

౯౨౫. తత్ర, శ్రౌత గుణనిషేధమ్, ద్విధాపరిహరతి (నిరవద్యం, సర్వకల్యాణగుణాకరమ్) ఇతిపదద్వయేన:-

౯౨౬. “సామాన్యనిషేధః, - విశేషోపస్థాపకేసతి తత్రపర్యవస్యతి, [5]

౯౨౭. ‘ఛాగోవామస్త్రవణ్ణాత్’ ౧ ఇతిన్యాయాత్;

౯౨౮. తస్మాత్, [‘అపహతపాప్తా’] ౨ ఇత్యాదిభిః హేయగుణానాం¹ నిషేధమానత్వాత్, గుణసామాన్యనిషేధస్తత్పర్యవసాయా:-

౩౨౯. ఇతి, (నిరవద్యమ్) ఇతిపదస్యాభిప్రాయః. [10]

౯౩౦. “విశేషవిధానేసతి, సామాన్యనిషేధస్తద్వ్యతిరక్తవిషయపవ,-

౯౩౧. యథా, అగ్నియోమీయహింసావ్యతిరక్తవిషయః-‘సహింస్యాత్సర్వాభూతాని’ ౩ ఇతిసామాన్యనిషేధః;-

౯౩౨. తస్మాత్, ‘సత్యకామస్తత్యసంకల్ప’ ౪ ఇత్యాది [15] భిర్ముక్తశగుణవిధానేసతి, గుణనిషేధస్తద్వ్యతిరక్తవిషయః;-”

౯౩౩. ఇతి, (సర్వకల్యాణగుణాకరమ్) ఇతిపదస్యాభిప్రాయః.

౯౩౪. ఆర్థ⁴ భేదనిషేధపరిహారివ్యతే.

(౨౩౧) } ౯౩౫. సామానాధికరణ్యా⁵ న్యధానుపపత్త్యా, నిర్విశేష [20]
(౨౩౨) } వస్తుసిద్ధింమాషయతి (సర్వ-) ఇత్యాదినా.-

౯౩౬. “విశేషణ వివక్షాయామ్;-

౯౩౭. విశేషణభేదేన విశేష్యభేదాత్,-

౯౩౮. యుగపదభిధానే, విశేషణానామపైక్యప్రసక్తాత్,-

౯౩౯. క్రమేణాభిధానే, విశేషణానామన్యోన్య విశేషణ [25]

విశేష్యభావప్రసంగాచ్చ;-

౧|| పూ-మీ. ౬-౮-౩౯. ౨|| ఛా-ఉ. ౮-౭-౧. ౩||

వ్యా-౧-౧షేధ్య. ౬౮. ౨ ధశబ్ద. ౩ ల్పఇతిమక్తశ. ౬. ౪ ఆర్థగుణ. ౩. ౫ సామానాధికరణ్యానుప. ౪-౫.

౯౮౦. వస్తుమాత్రైక్యపరమేవ, సామానాధికరణ్యమ్;
 ౯౮౧. తత్ర, ప్రతియోగిరూప ప్రవృత్తినిమిత్తభేదాత్, నసా
 మానాధికరణ్యలక్షణహానిః;
 ౯౮౨. వాక్యతాత్పర్యానుగుణ 1 లక్షణా, తద్విరుద్ధముఖ్య [3]
 వృత్తేర్బలీయసీ;
 ౯౮౩. సర్వపదలక్షణాచ, నహోషః,-
 ౯౮౪. 'విషంభుజ్జీ' ౧ ఇత్యాదిషుదర్శనాత్; [యః;
 ౯౮౫. సర్వపదలక్షణాయామపి, సమానవిభక్త్యా తాత్పర్యనిర్ణ
 ౯౮౬. శౌక్ల్యాదేకార్ణవ్యేదివ్యావృత్తివచ్చు, 3 న-వ్యావృత్తిర్ధ
 ౯౮౭. స్వరూపమేవవ్యావృత్తిః;- [ర్కః;-
 ౯౮౮. నచపర్యాయతా;-
 ౯౮౯. కార్ణవ్యవ్యావృత్త పీతిమవ్యావృత్తాదిశబ్దవత్;-"
 ౯౯౦. ఇతిహిసూర్యపక్షశరీరమ్.
 ౯౯౧. "విరుద్ధవిశేషణానామేవవిశేష్యభేదా పాదకత్వాత్,
 న విశేషణభేదే - విశేష్యభేదః;
 ౯౯౨. యుగవదభిధానేపి, సమానవిభక్త్యా విశేష్య 4 మా
 త్రైక్య 5 ప్రతిపాదనాత్, నవిశేషణైక్యప్రసక్తః;
 ౯౯౩. 'పదజాతంశ్రుతంసర్వమ్' ౧ ఇత్యాదిన్యాయేన-
 సర్వైవపదైర్భగవ దేవానేకవిశేషణవిశిష్టైకాగ్ధా [20]
 భిధానాత్,
 ౯౯౪. నవిశేషణానామన్యోన్యవిశేషణవిశేష్య భావప్రసక్తః;
 ౯౯౫. ఉద్దే 6 శ్యోపాదేయవిభాగస్తు పరామర్శదశాయామే
 వావగతఇతి, నవిశేషణవివత్సాయాగకాచిదనుపపత్తిః",
 ౯౯౬. ఇత్యేతావదభిప్రేతమ్, భాష్యకారైర్భాష్యేభిహితత్వాత్.

౧||

౨|| శ్రు-ప్ర. జిజ్ఞాసాధి. పు.౧౦౭. ప. ౩౬.

వ్యా.-౧ అనుగుణాలక్షణా. ౧-౪-౭-౮.

౧ నిశ్చయః. ౧-౩-౪-౫-౬-౭. ౩ నవ్యావృత్తిభర్త. ౪-౭,
 ౪ మాత్ర. ౪-౫-౬. ౫ వికృతమాత్ర. ౪-౫. ౬ శ్యవిధేయ ౮.

- (౨౩౧.) సర్వప్రత్యసీకాకార ¹ బోధనేపి,
 (౨౩౨) తత్తత్ప్రత్యసీకాకారభేదస్యావర్జనీయత్వాన్నరిన్వితేషు త్వసిద్ధిః.
 (౨౩౩.) ననుజ్ఞానమాత్రంబ్రహ్మేతి ప్రతిపాదితే, నిర్విశేషజ్ఞానమాత్రం
 బ్రహ్మేతి నిశ్చయతే:- [5]

- (౨౩౧) ౯౫౭. అత్ర, [శౌన్ద్య] ¹ ది దృష్టాంత [౯౪౬] వ్యావృత్తిం
 (౨౩౨) ద్విధా౭౭హ (సర్వ-) ఇత్యాదినా.
 (౨౩౩) ౯౫౮. (సర్వప్రత్యసీకాకారబోధనేపి-) ఇతి. “కార్ణవ్య
 వ్యావృత్తమ్ ఇత్యాదిషు [౯౪౯], ప్రతియోగితద్వ్యవ
 వృత్తిశబ్దస్వరస్యాదేవప్రతిపన్నేః [10]

౯౫౯. అత్ర త్వన్వయరూపాధ్వాభిధాయినశ్శబ్దస్య, వ్యతిరేక
 ముఖేనార్థ ³ పరికల్పనమయ్యుక్తమ్;”

౯౬౦. ఇతి, (అపి) శబ్ద ⁴ స్య భావః.

౯౬౧. ఏవమ్, శౌన్ద్యదిదృష్టాంతాచ్చబ్ద వైషమ్యమ్, ఉక్తమ్.

- (౨౩౨) ౯౬౨. అథ, అర్థవైషమ్యమభిప్రేత్యాహ (తత్తత్ప్రత్యసీకాకార [15]
 తాభేదస్యావర్జనీయత్వాత్) ఇతి. [వ్యావృత్తిః-

౯౬౩. “శౌన్ద్యస్య, ⁵ కస్యచిద్ధర్మభూతత్వాత్, స్వరూపమేవ

౯౬౪. స్వరూపే ప్రతిపన్నే, అధ్యాసాసహత్వాచ్చ;

౯౬౫. బ్రహ్మతునకస్యచిద్ధర్మభూతమ్;-

౯౬౬. స్వరూపే ప్రతిపన్నే అధ్యాససహంబః; [20]

౯౬౭. తస్మాత్, స్వరూపాతిరేకేణ వ్యావృత్తిరభ్యుపగస్తవ్యా;”

౯౬౮. ఇతిభావః.

- (౨౩౩) ౯౬౯. అథ ⁷ గుణనిషేధంవదంశోద్దయతి (నను) ఇతి.-

౯౭౦. “న ⁸ హిజ్ఞానంజ్ఞానా ⁹ స్తరాశ్రయోభవతి;.

౯౭౧. తస్మాత్, జ్ఞానస్వరూపత్వప్రతిపాదనేన, గుణ [25]
 నిషేధస్సిద్ధిః,” ¹⁰ ఇత్యర్థః.

మూ.—౧ కాకారతా. ౨-౪-౫-౯. ౨ కాకారభేదస్య. ౬. ౩ త్వ. ౩-౯. ౩ షవస్తు, ౧౦,

వ్యా.—౧ క్ష్యవ్య. ౨-౮. ౨ కతాకార. ౧. కాకారతా. ౨-౬. ౩ పరత్వక.

౩-౬-౭. ౪ స్య. ౧-౨-౭-౯. ౫ క్ష్యవ్య. ౩. ౬ స్వాచిత్. ౧-౨-౩-౮.

౭ అథ. ౨-౯. ౮ ధర్మగు. ౪-౫-౬-౭-౮. ౯ హి. ౪-౫-౬-౯. [30]

౧ స్తరా. ౪-౫-౬-౯. ౧౦ ఇత్యభిప్రాయః. ౩.

(౨౩౪.) నైవమ్.—

(౨౩౫.) స్వరూపనిరూపణ ధర్మశబ్దాహి, ధర్మముభేన, స్వరూపమపి¹ ప్రతిపాదయంతి, గవాదిశబ్దవత్ 1.-*

(౨౩౬.) తథాహసూత్రకారః, - “తద్గుణసారత్వాత్తు² తద్వ్యపదేశః [5] ప్రాజ్ఞవత్,”^౧ “యావదాత్మభావిత్యాచ్చనదోషః,”^౧ ఇతి, - [తి-

(౨౩౭.) జ్ఞానేనః ధర్మేణ, స్వరూపం నిరూపితమ్; - న⁴తుజ్ఞానమాత్రంబ్రహ్మే

(౨౩౮.) కథ⁵ మిదమవగమ్యత ఇతిచేత్, “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవత్”^౧ ఇతి⁶ జ్ఞాతృత్వశ్చితేః-

(౨౩౯.) “పరాస్యశక్తిర్విచైవశ్రుతియతే, [10]

(౨౩౪) ౯౭౨. పరిహరతి (నైవమ్) ఇతి.

(౨౩౫) ౯౭౩. (స్వరూప) ఇత్యాది-స్పష్టమ్,-

(౨౩౬) ౯౭౪. (తథాహ) ఇతి. ధర్మవాచిశబ్దస్య ధర్మివర్యవైత్యే, లక్షణాస్యాదితీకా-పరిహారాయ “యావదాత్మ”^౧ ఇతిసూత్రమ్ ఉదాహృతమ్. [15]

(౨౩౭) ౯౭౫. “జాతిగుణయోఃవ్యక్తిగుణిపర్యవైత్యస్య లోకే ప్రత్యక్షసిద్ధత్వాత్, తద్వాచిశబ్దానాం తత్పర్యవైత్యమాశ్రి

౯౭౬. అత్రతుజ్ఞానస్యధర్మ్యవైత్యత్వం కథ¹మ్?” [తమ్;-

౯౭౭. ఇత్యభిప్రాయేణచోదయతి (జ్ఞానేన) ఇతి.-

(౨౩౮) ౯౭౮. తత్రప్రమాణందర్శయతి (“యస్సర్వజ్ఞ”^౧) ఇతి. [20]

(౨౩౯) ౯౭౯. “జ్ఞానస్వరూపత్వశ్చిత్యనుగుణమ్, జ్ఞాతృత్వస్వరూపతా² శ్చితీర్థేయా;-

౯౮౦. నతు, జ్ఞాతృత్వశ్చిత్యనుగుణమ్, జ్ఞానస్వరూపతాశ్చితీర్థేయా;- ఇత్యత్రాహ (“పరాస్యశక్తిః”³) ఇతి.-

౯౮౧. జ్ఞాతృత్వశ్చితీనాం భూయస్త్యాత్, బహుస్వార [25] స్యానుగుణంకతిపయశ్చితీర్థేయైత్యర్థః.

౧|| బ్ర-సూ. ౨-౩-౩౦, ౩౧. ౨|| ము ౨-౨-౭. ౩|| శ్వ-ఉ. ౬.

మూ.—౧మపి. ౧-౭-౯-౯. ౨ రత్వాత్. ౧-౩-౭-౮-౯-౧౦. ౩ ధర్మస్వరూపం. ౬.

౪తు. ౩-౬౮-౧౦-౯. ౫ఇదం. ౩-౬-౧౦-౯. ౬ఇత్యాది. ౩-౪-౫-౬-౭-౮-౧౦,

వ్యా.—౧ మవగత. ౩. ౨ తాశ్చితీయోనేయాః. ౩. [30]

* గవాదిపదానాంజాతావేషశక్తిరితిమీమాంసకాః [తర్క-సం. దీపి. శబ్దా.

శబ్దప. పుటమ్. ౮౫.] (5-11-18)

- (౨౪౦.) స్వాభావికజ్ఞాన బలక్రియాచ, " ౧ " విజ్ఞాతారమరే, కేనవిజానీయాత్, " ౨ " ఇత్యాది ౧ శ్రుతిశతసముఖిత ౨ మిదమ్;-
(౨౪౧.) జ్ఞానస్యధర్మమాత్రత్వాత్, ధర్మమాత్రవైకస్యవస్తు ౩ త్వప్రతిపాదనానుపపత్తేషు:- [5]

౯౦౨. "ద్వైధే, బహూనాంవచనమ్" ౩ ఇతిహిస్తృతిః!-

౯౦౩. "భూయసాంస్యాద్భవీయస్త్వమ్" ౪ ఇతిమీమాంసకాః.

- (౨౪౦) ౯౦౪. ["స్వాభావిక"] ఇతిశ్రుత్యా, జ్ఞాతృత్వాదేః ఆవిద్యకత్వాదిచ పరిహృతం ౧ భవతి. [10]

౯౦౫. "[జ్ఞాన]శబ్దస్యజ్ఞాతృ ౨ త్వవర్యవత్వేతు, నకస్యచిన్మైరర్థ ౩ క్యమ్;-

౯౦౬. జ్ఞాతృశబ్దస్యజ్ఞానపరత్వే, *తృచ్ఛ-ప్రత్యయోనిరర్థకస్యాత్;-"

౯౦౭. ఇత్యయమర్థః, ౪ అర్థసిద్ధి ౫ ఇతి, నకస్థో ౬ క్తః. [15]

- (౨౪౧) ౯౦౮. [జ్ఞాన]స్య, జ్ఞానాద్యాశ్రయత్వం, వ్యాప్తివిరుద్ధమిత్యత్రాహ (జ్ఞానస్య) ఇతి.-

౯౦౯. "ఏకస్యధర్మిరహిత" స్య జ్ఞానస్య, జ్ఞానాన్తరాశ్రయత్వేతు, నశ్రుతివిరోధః;-

౯౧౦. ఉపపాదనప్రకారాద్వ్యాప్తివిరోధశ్చేత్, - [20]

౯౧౧. జ్ఞానంకస్యచిద్ధర్మత్వేన దృఢమితి, తవాపితుల్యమ్;-

౯౧౨. శ్రుతిబలాత్ స్వతంత్ర్యత్వంచేత్,

౯౧౩. తతపవ జ్ఞానాద్యాశ్రయత్వసంభవః:-

౯౧౪. ఇతి ప్రతిబద్ధీముఖేన, వ్యాప్తివిరోధపరిహృతః:-

౧॥ శ్లో. ఉ. ౬-౬-౧౭. ౨॥ బృ. ౪-౪-౧౪. ౩॥ ౪॥ [25]

మూ.—౧ ఇతిశ్రు. ౧. ౨ మితి. ౧, ౭. ౩ త్వ. ౬-స.

వ్యా.—౧ భవతి. ౬-స. ౨ త్వ. ౩-స. ౩ రద్ధ్యమ్. ౩. ౪ అర్థ. ౪-గీ-స. ౫ స్వాధీని. ౪-గీ. ౬ క్తి. ౪-గీ. ౭ స్య. ౩-స. ౮ పాదిత. ౨-౩-౪-గీ-౬-౭-౮. ౯ త్వ. ౪-గీ-౬-౭-స.

౬౬ శ్రీమత్తాత్పర్యదీపికాయా కవేదార్థసంగ్రహః.

- (౧౮౨.) అతః, సత్యజ్ఞానాదిపదాని, స్వా^౧ ర్థభూతజ్ఞానాది విశిష్టమేవ
బ్రహ్మ, ప్రతిపాదయన్తి.-
- (౧౮౩.) “తత్-త్వమ్” ఇతి^౨ ద్వయోరపిపదయోః,
(౧౮౪.) స్వార్థప్రహేన నిర్విశేషవస్తు^౩ స్వరూపోపస్థాపనపరత్వే, [5]
(౧౮౫.) ముఖ్యార్థపరిత్యాగశ్చ. [దత్తః^౪ ఇతిపతే:-
(౧౮౬.)^౪ “వికృతాత్పర్యనిష్పయాత్, నలక్షణా, -దోషః, ‘సోఽయంచేవ
(౧౮౭.) యథా, ‘సోఽయ^౫ మ్’ ఇత్యత్ర, ‘స’ ఇతిశబ్దేన-దేశాంతర^౬ కా
లాంతరసమ్బన్ధిపురుషః ప్రతీయతే, ‘అయమ్’^౭ ఇతిచ, ‘సన్ని
హితదేశ-వర్తమానకాల సమ్బన్ధిః- [10]
(౧౮౮.) తయోస్సమానాభికరణ్యేనైక్యం ప్రతీయతే:- తత్రపకస్యయుగ
పత్ విరుద్ధదేశకాలసమ్బన్ధితయా^౮ ప్రలీతిర్నుటత:-” ఇతి,-
(౧౮౯.)^౯ ద్వయోరపిపదయోస్సరూప^{౧౦} మాబో^{౧౧} పస్థాపన^{౧౨} పరత్వమ్,-
స్వరూపస్య^{౧౩} చైక్యమ్, ప్రతిపాద్యతే:- ఇతిచేత్,-
(౧౯౦.) నైతదేవమ్:- [థాథాచాత్. [15]
(౧౯౧.) “సోఽయంచేదత్తః” ఇత్యత్యపి లక్షణాగన్ధోనవిద్యతే, విరో

౯౯౫. పరపక్షస్య, ధర్మభూతస్య స్వతంత్రీవస్త్యంతరత్వకల్ప
నానుపపత్తిర్నావణంచోక్తంభవతి.

- (౧౯౨.) ౯౯౬. (అత) ఇత్యాది, - స్పష్టమ్.
(౧౯౩.) ౯౯౭. అథ, ప్రస్తుతే^{౧౪} ధూషణాంతరమాహ (‘తత్- [20]
(౧౯౪.) } త్వమ్”) ఇత్యాదినా.-
౯౯౮. లక్షణాస్వాదిత్యర్థః:-
(౧౯౬.) ౯౯౯. “తాత్పర్యవిరుద్ధముఖ్యవృత్తేరపి, రాత్పర్యానుగు
ణలక్షణాప్రబలా,” ఇతిచోదయతి(‘వికృత-’) ఇతి.-
(౧౯౭.) } ౧౦౦౦. దృష్టాంతంవిశదయతి (యథా-) ఇతి. [25]
(౧౯౮.) }
(౧౯౯.) } ౧౦౦౦. పరిహరతి (నైతద్-) ఇత్యాదినా.-
(౨౦౦.) }
(౨౦౧.) } ౧౦౦౦. అన్యతరపదస్యాపి నలక్షణేత్యభిప్రాయేణ(గన్ధ)శబ్దః:-

మూ.—౧ స్వార్థభూత. ౪-౫-స. ౨ ద్వయోరపిపదయోరపి. ౧, ౩, ౭.
౩ వస్తు. ౧-౩-౭-స. ౪ సనుబ. ౨-౯-౧౦. ౫ ఽయంచేవదత్తఇత్య. ౧-౪-౫-౭.
౬ కాలాంతర. ౪-౫-స. ౭ అయమితివర్తమానకాలదేశసన్నిహిత సంబన్ధి. ౮. [30]
౮ తాప్రతి. ౧-౭. ౯ తయో. ౧౦. ౧౦. మాత్ర. ౧౦-స. ౧౧ పరత్వాత్. ౧౦.
౧౨ చైక్య. ౧౦.

- (౧౫౧.) ఏకస్య, భూత వర్తమాన క్రియా : పరమార్థస్యో నవిరుద్ధః.
 (౧౫౩.) దేశా న్తరస్థితిః, భూతాః; సన్నిహితదేశస్థితిః, వర్తతే.
 (౧౫౪.) అతః, భూత వర్తమాన క్రియాద్వయసంబద్ధతయైర్వ్యవస్థితైర్వ్యవస్థితైః ప్రతిపాదన మవిరుద్ధం. [9]
 (౧౫౫.) దేశద్వయవిరోధశ్చ, కాలభేదేన పరిహృతః.
 (౧౫౬.) లక్షణాయామపి, నద్వయోరపేక్షయోగ్లక్షణానమాశ్రయణమ్,
 (౧౫౭.) ఏకేనైవ¹ లక్షితేన విరోధపరిహారాత్.
 (౧౫౮.) లక్షణాభావవినోక్తః, [(౧౫౦) - (౧౫౫).] దేశా న్తరసంబద్ధిత యోగోరవ్యవస్థిత అన్యదేశ² వర్తమానత్వావిరోధాత్. [10]
 (౧౫౯.) ఏవమ్, అత్రాపి, జగతా-రణభూతస్యైవ³ బ్రహ్మణః,

- (౧౫౧) ౧౦౦౩. (విరోధాగ్గావమ్) వివృణోతి (ఏకస్య) ఇతి.
 (౧౫౩) } ౧౦౦౪. (క్రియాద్వయం) కమిత్యత్రాహ (దేశా న్తర) ఇతి.
 (౧౫౪) }
 (౧౫౫) ౧౦౦౫. తథాపి (దేశద్వయ)సంబద్ధోవిరుద్ధ ఇత్యత్రాహ (దేశ ద్వయ) ఇతి. [10]
 ౧౦౦౬. “కాలద్వయసంబద్ధవిరోధే, కుశితత్వప్రసక్తాత్,-
 దేశద్వయసంబద్ధవిరోధః,” ఇత్యర్థః.
 ౧౦౦౭. “దేశద్వయసంబద్ధవిరోధే, తద్ధయాత్రావిధానా నుపపత్తిః శ్చాభిప్రేతా.
 (౧౫౬) } ౧౦౦౮. అథ, పరద్వయలక్షణాయాం మాషణమాహ [20]
 (౧౫౭) } (లక్షణాయామపి-) ఇతి.
 (౧౫౮) ౧౦౦౯. (లక్షణాభావవినోక-) ఇత్యాది, -శ్చన్తమ్.
 (౧౫౯) ౧౦౧౦. “సో-యందేవదత్త ఇత్యాదౌ, లక్షణానన్యైః;
 ౧౦౧౧. అత్రతు, [౩ తత్-త్వమ్-] పదానంతార్థవిరోధాత్,
 లక్షణైవన్యైః,” ఇత్యత్రాహ (ఏవమత్రాపి-) ఇతి.

మూ.—౧ ద్వయ. ౬-౯. ౨ ఏకనైవపదేనల. ౪-౫. ౩ అన్యదేశసంబద్ధి తయ. ౧౦౦౪-౯. ౪ పరస్పర. ౧-౩-౪-౫-౬-౮-౯.

న్యాయ.—౧ దేశద్వయసంబద్ధవిరోధేతిర్థ. ౧-౨-౩-౪-౫.

౨ త్రాహ ౪-౫. ౩ త్రాహ ౧-౨-౯.

- (౧౬౦.) జీవాన్తర్యామితయాజీవా ¹ త్తత్త్వమ్, అవిరుద్ధమితి ప్రతిపాదితమ్.
- (౧౬౧.) యథాభూతయోరేవహిద్వయోరైక్యం సామానాధికరణ్యేన ప్రతీయతే?,-
- (౧౬౨.) తత్పరిత్యాగేనస్వరూపమాతైక్యమ్, నసామానాధికరణ్య ² [5] స్యాద్ధః?,-
- (౧౬౩.) “భిన్నప్రవృత్తినిమిత్తానాంశబ్దానామ్ ఏకస్మిన్నర్థేప్రవృత్తి సామానాధికరణ్యమ్” ఇతి : హితద్విదః?,-

- (౧౬౦) ౧౦౧౨. (జీవాత్తత్త్వమ్) - జీవతాదాత్త్వమ్, స్వరూపైక్యే, శరీరశరీరిభావేచ, సాధారణమితి, [10]
౧౦౧౩. తత్, విశేషితమ్ (జీవాన్తర్యామితయా-) ఇతి.
- (౧౬౧) ౧౦౧౪. యదుక్తమ్, - *తాత్పర్య విరుద్ధముఖ్యవృత్తేరపితాత్పర్యానుగుణలక్షణా బలీయసీతి, ([౯౯౯]=[౯౪౨]) తత్, శ్రుత్యా : పరిహరణ, అర్థాద్దూషణాన్తరం చాహ (యథాభూతయోః) ఇతి.- [15]
౧౦౧౫. (యథాభూతయోః)- యద్విశేషణవిశిష్టయోః.
- (౧౬౨) ౧౦౧౬. (తత్పరిత్యాగేన)- తద్విశేషణపరిత్యాగేన.-
౧౦౧౭. “శబ్దప్రతిపన్నవిశేషణపరిత్యాగస్వసామానాధికరణ్య ప్రతిపాద్యత్వేనతిహితదనుగుణలక్షణాబలీయస్త్వమ్?,-
౧౦౧౮. యద్విశేషణం ప్రవృత్తినిమిత్తతయా ^౨ పేక్షితమ్, [20]
౧౦౧౯. తద్విశేషణపరిత్యాగే, సామానాధికరణ్యస్య తాత్పర్యమేవనాస్తి;-
౧౦౨౦. ప్రత్యుత, సామానాధికరణ్యాపేక్షితవచ, - విశేషణ స్వీకారః:- [యసీ:-] ఇత్యర్థః.
౧౦౨౧. అతః, తాత్పర్యానుగుణ్యా భావాత్, లక్షణా నబలీ
- (౧౬౩) ౧౦౨౨. విశేషణాన్వయాపేక్షాకుత ఇత్యత్రాహ (భిన్న) ఇతి.

౧॥ శ్రీభా. జి. అ. ౧౦౯.

మూ.—౧ కత్వ. ౬. ౨ రణ్యాద్ధః. ౨-౩-౪-౫-౬-౭-౮-౯-౧౦. ౩ ఇతిత. ౧, ౬.

వ్యా.—౧ పి. ౧.

- (౧౬౪.) తథాభూతయో¹ రేవైక్య² ముపపాదితమస్మాభిః.
- (౧౬౫.) ఉపక్రమవిరోధ్యపసంహార³వాక్యతాత్పర్యనిశ్చయశ్చనఘటతే.-
- (౧౬౬.) ఉపక్రమే⁴ హి, “తదైక్షతబహుస్యాం⁵ ప్రజాయేయ”⁶ ఇత్యాది నా, సత్యసజ్జాల్పత్వ⁷ జగదేకకారణత్వమప్యుక్తమ్.- [5]
- (౧౬౭.) తద్విరోధిచ, అవిద్యాశ్రయత్వాది,-బ్రహ్మణః.
- (౧౬౮.) అపిచ, అర్థభేద తత్సంసర్గవిశేషబోధ⁸ నకృతపదవాక్య⁹ స్వరూపతా¹⁰ లబ్ధిప్రమాణభావస్య¹¹ శబ్దస్య, నిర్విశేషవస్తు¹² బోధనా సామర్థ్యాత్, న నిర్విశేషవస్తుని శబ్దప్రమాణమ్.

(౧౬౪) ౧౦౨౩. విశేషణపరిత్యాగరూపా¹ నుపపత్తిరౌచ్ఛత్పత్తుక్ష [10]

ఇత్యాహ (తథాభూతయోః) ఇతి.

౧౦౨౪. ఏవమ్, శబ్దా-పరిహారకృతః;-

౧౦౨౫. ప్రవృత్తినిమిత్తభేదాభావాత్సా మానాధికరణ్యలక్షణహానిరూపదూషణమ్ - ఉక్తంచభవతి.

(౧౬౫) ౧౦౨౬. ఉపక్రమవిరోధ² దూషణమాహ (ఉపక్రమ-) ఇతి. [15]

(౧౬౬) ౧౦౨౭. తదేవోపపాదయతి (ఉపక్రమేహి-) ఇత్యాదినా.

(౧౬౭) ౧౦౨౮. తత్సజ్జిమిత్యతాహ (తద్విరోధిచ-) ఇతి.

౧౦౨౯. ఏవమ్, ప్రకృతపరామర్శి- [తచ్ఛబ్దా] వగతగుణబాధః,

[(౧౩౦) - (౨౪౨).]

౧౦౩౦. పదద్వయలక్షణా [(౨౪౩) - (౨౫౫), (౨౫౬) - (౨౬౦)],

౧౦౩౧. సామానాధికరణ్యలక్షణహానిః [(౨౬౧) - (౨౬౪)],

౧౦౩౨. ఉపక్రమవిరోధశ్చ [(౨౬౫) - (౨౬౭)],

౧౦౩౩. ఇతిచత్వారిదూషణాన్యక్తాని.

(౧౬౮)- } ౧౦౩౪. అథ, నిర్విశేషవస్తుని ప్రమాణాభావఉచ్యతే (అపిచ-)
(౧౭౨) } ఇత్యాదినా. [25]

౧౦౩౫. (అర్థభేద-) ఇతి.- ప్రకృతిప్రత్యయ - (అర్థభేద)-

(బోధనకృతమ్),- (పద)త్వమ్; [కృ]త్వమ్; ఇత్యర్థః.

౧౦౩౬. అనేక³ పదార్థ (సంసర్గవిశేషబోధనకృతమ్),- (వా

మూ.- ౧ రైక్య. ౧-౩-౭. ౨ క్యంప్రతిపాదితమ్. ౨-౮. ౩ రవదేనవాక్య. ౨-౪-౫-౬-౮-౯-౧౦. ౪ ర్యనిశ్చయో. ౨-౬. ౪ వాక్యతాత్పర్యనిశ్చయశ్చ. [30]

౩-౪-౫-౮-౯-౧౦. ౫ పి. ౧-౭. ౬ ప్రజాయేయ. ౨-౩-౪-౫-౬-౮-౯-౧౦-౧౧.

౭ జగత్కారణత్వ. ౧-౩-౭. ౮ బోధకప్రముపద. ౧-౭. ౯ స్వ. ౩-౬-౯.

౧౦ తయోః. ౮. ౧౧ శబ్దస్య. ౧-౯. ౧౨ వస్తుప్రతి. ౧-౭. ప్రతిపాదనా. ౭.

వ్యా.- ౧ రూప. ౧-౨-౯. ౨ ధం. ౪-౫-౬-౮. ౩ శబ్దార్థ. ౩,

(౨౬౯.) “నిర్విశేష.” ఇత్యాదిశబ్దాస్తు, కేనచిద్విశేషేణవిశిష్టతయా^౨ వగత
స్యవస్తునో, -వస్త్యస్త^౧ రావగతవిశేషనిషేధపరతయా, బోధకాః:-

౧౦౩౭. “న కేవలంపాబిల్యదౌర్బల్యనిరూపణేనసవిశేష^౧ నిర్వి
శేషనిశ్చయః;- [5]

౧౦౩౮. స్వరూపసిద్ధిరేవ, సవిశేష విషయత్వేన”:-

౧౦౩౯. ఇతి (స్వరూప) శబ్దస్యభావః.

౧౦౪౦. (ప్రమాణభావః):- ప్రమితిజనకత్వమ్.

(౨౬౯) ౧౦౪౧. “(నిర్విశేషవస్తుని న, శబ్దప్రమాణమ్), ఇతినవాచ్యమ్;-

౧౦౪౨. నిర్విశేషశబ్దోహి తత్ప్రతిపాదకః? [10]

౧౦౪౩. నిర్విశేషశబ్దేన (నిర్విశేషవస్తు) ప్రమితంచేత్, నత
దూష్యమ్;-

౧౦౪౪. అప్రమితంచేత్, నితరామ్:-

౧౦౪౫. తస్మాత్, నిర్విశేషవస్తునిశబ్దప్రమాణమేవ”:-

౧౦౪౬. ఇత్యతాహ^౨ (నిర్విశేషఇత్యాదిశబ్దాస్తు-) ఇతి- [15]

౧౦౪౭. “నహినిర్విశేషశబ్దో, నిర్విభక్తికః-పదాంతరానన్వితః,
ప్రమితిజనకః;-

౧౦౪౮. కింతు, సవిభక్తికః-పదాంతరాన్వితపవ, -ప్రమితిజనకః.

౧౦౪౯. తస్మాత్, విభక్తి-పదాంతరా, వగతవిశేషా అపి, నిర్వి
శేషశబ్దేన, సనిషేధాః;- [20]

౧౦౫౦. తస్మాత్, కతిపయనిషేధపరతయా (బోధకాః) నిర్వి
శేషాదిశబ్దాః,

౧౦౫౧. నకృత్సవిశేషనిషేధపరాః;-

మూ.—౧ స్వస్త్యస్తగత. ౩-౪-౫-౬-౭-౮-౯-౧౦.

పా. —౧ విషయనిశ్చ. ౨. ౧ వస్తునిశ్చ. ౩. ౧ సవిశేషత్వనిశ్చ. ౪-౫-౬. [25]

౨ ప్రమాణమిత్వత్రా. ౬.

- (౧౭౦.) ఇతరథా : తేషామప్య^౩ నవబోధకత్వమేవ:-
 (౧౭౧.) ప్రకృతిప్రకృత్యా సేవపదన్యైవా నేకవిశేషగర్భత్వాత్,
 (౧౭౨.) అనేకపదార్థ సంస్కర్తబోధక^౩ త్వాచ్చవాక్యస్య.

- (౧౭౩.) ౧౦౫౨. తథానతి, “మాతామేవన్ధ్యా” ఇతి వద్యాహతి [౯]
 సాన్యోః:-
 ౧౦౫౩. తస్మాత్, నిర్విశేషశబ్దోననిర్విశేష వస్తుని । ప్రమిలిజన
 కః;” ఇత్యర్థః:-
 ౧౦౫౪. (బోధకత్వమ్)-ప్రమిలిజనకత్వమ్.
 (౧౭౪.) } ౧౦౫౫. అబోధకత్వమేవోపపాదయతి (ప్రకృతిప్రత్యయ [10]
 (౧౭౫.) } రూపేణ)-ఇతి.- [మన్థః:-
 ౧౦౫౬. “ప్రమితాప్రమితవికల్పః [= ౧౦౪౧-౧౦౪౫], అతి
 ౧౦౫౭. తథానతి, సర్వదర్శనేషు పూర్వపక్షోపన్యాస తన్ని
 రాసానుపపత్తేః:-
 ౧౦౫౮. పూర్వపక్షప్రమితశ్చేన్నదూష్యః;- [15]
 ౧౦౫౯. అప్రమితశ్చేన్నదూష్యః”, ఇతి.
 ౧౦౬౦. “పూర్వపక్షస్తుప్రతీతపవ,
 ౧౦౬౧. నతుప్రమితః;-
 ౧౦౬౨. ప్రతీతిస్థత్వాచ్చదూషణమపి యుక్తమ్;- ఇతిచేత్:-
 ౧౦౬౩. “తద్వి, “అజ్ఞుల్యక్ర” ఇత్యాదివాక్యవత్ నిర్వి [20]
 శేషశబ్దేన ప్రతీతిజ్ఞాయతే,
 ౧౦౬౪. నతుప్రమితః;-
 ౧౦౬౫. తస్మాత్, నిర్విశేషవస్తు- ప్రతీతమ్, దూష్యమేవ.-”
 ౧౦౬౬. ఇత్యభిప్రాయేణ (ననిర్విశేషవస్తునిశ్చిన్త్యప్రమాణమ్)
 ఇత్యుక్తమ్. (౧౬౮).- [25]

౧॥ “అజ్ఞుల్యక్రేకరితమ్” [= సనర్థ, సూచ్యం, కరిణీకావ్రమ్]

మూ.—౧ శ్లోకేనా, ౧-౭. ౨ వ్య. ౧-౭-౧.౨ మబోధ. ౬.
 ౩ సన్ధ్యవర్ణ. ౧-౭. ౩ సంస్కర్తబోధిత్యా. ౨-౯.
 వ్యా.—౧ ని. ౧-౧. ౨ అపి. ౮-౧. ౩ తద్వి. ౬-౧. ౪ అజ్ఞుల్యక్ర. ౨.

- (౧౭౩.) అథస్యాత్; “నాస్మాభిర్నిర్విశేషే స్వయంప్రకాశే ¹ వస్తు ని, శబ్దప్రమాణ² మిత్యవ్యతే, స్వతస్సిద్ధస్యప్రమాణానపేక్షత్వాత్; (౧౭౪.) సర్వైశ్చబైస్తదుపరాగవిశేషాః ³ జ్ఞాతృత్వాదయస్సర్వే ⁴ నివర్త్యతే; [5]
(౧౭౫.) సర్వే ⁵ ఘవిశేషేఘనివృత్తేఘ, వస్తుమాత్రమ్, అనవచ్ఛిన్నమ్, -
(౧౭౬.) స్వయంప్రకాశమ్, - స్వ ⁶ తపవావ ⁷ తిష్ఠతే.” ఇతి.-
(౧౭౭.) నైతదేవమ్.-

౧౦౬౭. “నిర్విశేషవస్తు విషయప్రతీతిజనకత్వం-#నాస్మాభిర్నిషిధ్యతే, [10]

౧౦౬౮. ప్రమితిజనకత్వమేవనిషిధ్యతే;-

౧౦౬౯. తస్మాత్, నప్రమితాప్రమితవికల్పావకాశః;-

౧౦౭౦. అతః, నిర్విశేషాదిశబ్దానకతిషయవిశేషనిషేధపరాః;-

౧౦౭౧. కృత్స్ననిషేధపరత్వే, వ్యాఘాతాదేవ, నప్రమితిజనకాః;” ఇత్యర్థః;- [15]

౧౦౭౨. ఏవమ్, నిర్విశేషవస్తునో నిష్ప్రమాణకత్వముక్తమ్.

(౧౭౩)- } ౧౦౭౩. “స్వయంప్రకాశస్వవస్తునః ప్రమాణానపేక్షత్వాత్,
(౧౭౬)- } శబ్దో భేదనిషేధపరపవ;”

౧౦౭౪. ఇతిశబ్ద-తే (అథస్యాత్) ఇత్యాదినా.-

(౧౭౪) ౧౦౭౫. “ప్రమాణానపేక్షత్వే, వేదాంతవైయర్థ్యమ్,” [20]

౧౦౭౬. ఇత్యత్రాహ (సర్వైశ్చబైః) ఇతి.

౧౦౭౭. (తదుపరాగవిశేషాః)- తదారోపితవిశేషా ఇత్యర్థః.

(౧౭౫) ౧౦౭౮. (అనవచ్ఛిన్నమ్).-అవచ్ఛేదక, జ్ఞాతృ - జ్ఞేయాది, నివృత్త్యా, అనవచ్ఛిన్నమిత్యర్థః

(౧౭౬) ౧౦౭౯. (స్వతపవ) - ప్రమాణాంతరనిరపేక్షమ్. [25]

(౧౭౭)- } ౧౦౮౦. పరిహరతి (నైతద్-) ఇత్యాదినా.-
(౩౦౫)- }

మూ.—౧ ప్రకాశవస్తుని. ౩ - ౬ - ౭. ౨ ముచ్యతే. ౧ - ౩ - ౭.

౩ జ్ఞాతృత్వాదయస్సర్వే. ౩-౪. ౪ నిరస్యతే. ౩-౫-౧౦. ౫ సర్వేష్యేవ. ౧౦.

౬ స్వయమే. ౧-౭. ౭ మేవతిష్ఠతీతి, ౧-౭.

* “నిర్విశేషాదిశబ్దానామ్,” ఇతిశేషః. [= ౧౦౭౦] (19-11-81)

(౧౭౮) కేన శబ్దేన తద్వస్తునిర్దిశ్య¹, -తద్గతావిశేషానిరస్యస్తే!

(౧౭౯) “జ్ఞప్తిమాత్రశబ్దేన,” ఇతిచేన్నః-

(౧౮౦) సోఽపి, సవిశేషమేవ వస్తువలమృతే,

(౧౮౧) ప్రకృతిప్రత్యయరూపేణవిశేషగర్భత్వాదేవ-

[5]

(౧౮౨) “జ్ఞా-అవబోధనే”^౧ ఇతి,

(౧౮౩) సకర్తృకః, -సకర్తృకః, క్రియావిశేషః,

(౧౮౪) ౧౦౮౧. (కేనశబ్దేన-) ఇతి- “కేనచిత్పదేనబ్రహ్మ (నిర్దిశ్య),

తద్విశేషానిరసనీయాః; [వృత్తతేనవిశేషత్వాత్,

౧౦౮౨ అనిర్దిశ్యవిశేషనిరసనే, బ్రహ్మణోఽపి, స్వేతరవ్యా

౧౦౮౩ విశేషనిషేధే, - బ్రహ్మపి నిషిద్ధంస్యాత్;-

౧౦౮౪ ఇతి, తత్పరిహారాయ,

౧౦౮౫ బ్రహ్మ, కేనచిత్పదేన నిర్దేష్టవ్యమేవ;

౧౦౮౬ వేదాస్తేషుశ్రూయమాణానాం బ్రహ్మవాచిపదానాం

నిర్వాహార్థంచకేనచిత్పదేనబ్రహ్మణోనిర్దేశ్యత్వమభ్యుప

౧౦౮౭ ఇత్యభిప్రాయేణ, (కేనశబ్దేన-) ఇత్యుక్తమ్. [గస్తవ్యమ్”:-

(౧౭౯)- } ౧౦౮౮. (జ్ఞప్తి-) ఇత్యాది, -స్పష్టమ్.

(౧౮౦) } [ఇతి-

(౧౮౧) ౧౦౮౯ కథంసవిశే⁴ షవస్తువలమృతే; ఇత్యత్రాహ (ప్రకృతి-)

(౧౮౨) ౧౦౯౦ తదేవవివృణోతి (“జ్ఞా-అవబోధనే”^౧) ఇతి.

౧౦౯౧ జ్ఞప్తిమాత్రశబ్దస్యప్రస్తుతత్వాత్, (“జ్ఞా-అవబో²⁰

ధనే”) ఇతిధాతురుక్తః. [విభాగస్యప్రదర్శనార్థమ్.

౧౦౯౨ ఇదమ్, బ్రహ్మవాచిసర్వపదానాం ప్రకృతిప్రత్యయ

(౧౮౩) ౧౦౯౩. (క్రియావిశేష-) ఇతి-

౧౦౯౪ ధాత్వర్థత్వాద్ధర్మ్యవైరనిష్ఠత్వాచ్చ, (క్రియావిశేష)

ఇత్యుక్తమ్, నతుస్పదాత్మకత్వాత్. [25]

౧॥ ధా-పా. త్ర్యాదిపరస్మైవదిషు. ౨౫.

మూ.—౧ తద్గతా. ౧-౭-న. ౨ న. ౧-౭-న. ౩ త్వాత్తస్మజ్ఞా. ౧-౭.

వ్యా.—౧ శబ్దేన. ౩. ౨ దేష్ట. ౬. ౩ అపి. ౧-న.

౪ షంవస్తు. ౩-౪-౫-౬ వస్తు. ౬-న.

(౨౦౪.) క్రియాన్తర¹ వ్యావర్తకస్వభావవిశేషశ్చ,

(౨౦౫.) ప్రకృత్యాఅవగమ్యతే;-

(౨౦౬.) ప్రత్యయేన² చ, లిङ్, - సఖ్యాదయః.

(౨౦౭.) స్వతస్సిద్ధావపి,

[5]

(౨౦౮.) ఏతత్స్వభావవిశేషవిరహే,

(౨౦౯.) సిద్ధిరేవనస్యాత్;-

(౨౧౦.) అన్యసాధనస్వభావతయాహి,-

(౨౧౧.) జ్ఞప్తేః, స్వతస్సిద్ధిరుచ్యతే?

(౨౦౪)- } ౧౦౯౫. (క్రియాన్తరవ్యావర్తకస్వభావవిశేషశ్చ-) ఇతి- [10]
(౨౦౫)- }

౧౦౯౬. (వ్యావర్తకస్వభావః)- స్వయంప్రకాశత్వమ్,-

౧౦౯౭. క్రియాన్తరాణిహిజడరూపాణి?

(౨౦౬) ౧౦౯౮. (లిङ్సంఖ్యాదయ) ఇతి.- జ్ఞానజ్ఞప్త్యాదిశబ్దానాం లిङ్స్య,
శబ్దసాధుత్వమా¹ తార్థత్వేపి,

౧౦౯౯. దేవేశ్వరపురుషోత్తమాదిశబ్దానాం లిङ్స్య, అర్థవ [15]

త్వాత్, (లిङ్సంఖ్యాదయ-) ఇత్యుక్తమ్.

(౨౦౭) ౧౧౦౦. స్వయంప్రకాశత్వసిద్ధిరపి సవిశేషత్వాదేవేత్యాహ
(స్వతస్సిద్ధావపి-) ఇతి.

(౨౦౮) ౧౧౦౧. (ఏతత్స్వభావవిశేషవిరహే)-

౧౧౦౨. ² సకర్తృకత్వసకర్తృకత్వవిరహే,

[20]

(౨౦౯) ౧౧౦౩. (సిద్ధిరేవ) - ప్రమాణమేవ, (నస్యాత్);- ఇత్యర్థః.

(౨౧౦)- } ౧౧౦౪. కుత ఇత్యత్రాహ (అన్యసాధనస్వభావతయా-) ఇతి-
(౨౧౧)- }

౧౧౦౫. జ్ఞాతుర్విషయ వ్యవహారహేతు తయాహి

* స్వయంప్రకాశత్వం³ సాధితమ్? ఇత్యర్థః:-

౧౧౦౬. * స్వసంబద్ధాదర్థాన్తరేతద్వ్యవహారహేతుత్వం [25]

హి, స్వయంప్రకాశత్వానుమానహేతుః?

- (౨౯౨.) “బ్రహ్మస్వరూపమ్,-
 (౨౯౩.) కృత్స్నమ్, సర్వదా,-స్వయమేవ, ప్రకాశతే” చేతః;-
 (౨౯౪.) నతస్మిన్ అన్యథర్కాధ్యాసస్సంభవతి.-
 (౨౯౫.) నహి రజ్జుస్వరూపే¹ అవభాసమానే, సర్వఃత్వాదిరభ్యసృతే?-[5]
 (౨౯౬.) అతఏవహి, భవద్భిః, “అచ్ఛాదికావిద్యా” అభ్యుపగమ్యతే?--
 (౨౯౭.) తతశ్చ,
 (౨౯౮.) శాస్త్రీయ,-నివర్తకజ్ఞానస్య,
 (౨౯౯.) బ్రహ్మణి,-తిరోహితాంశో, ౩ విషయః;-
 (౩౦౦.) అన్యథా, తస్యనివర్తకత్వం⁴ చ సాధ్యం?-[10]
 (౩౦౧.) అథిహానాతిరేకి-రజ్జుత్వ, ప్రకాశనేనహి-
 (౩౦౨.) సర్వత్వంబాధ్యతే?

౧౧౦౦౭. ఏవమ్, నిర్విశేషత్వే స్వయంప్రకాశత్వానుపపత్తిరుక్తా.

- (౨౯౨.)-} ౧౧౦౦౮. నిర్విశేషత్వే అచ్ఛా¹ దికానివృత్త్యనుపపత్తిమాహ
 (౩౦౨.)-} (బ్రహ్మస్వరూపమ్-) ఇత్యాదినా.- [15]
 ౧౧౦౦౯. (కృత్స్నం),-జ్ఞాత² వ్యావశేషరహితమ్.
 ౧౧౦౧౦. అసంభవనకథమిత్యత్రాహ (నహి-) ఇతి.-
 ౧౧౦౧౧. “కృత్స్నం² అవభాసే - అధ్యాసాయోగాత్, అనవభా
 (౨౯౬) ౧౧౦౧౨. (అతఏవ-) ఇతి.- [సమానాంశస్వీకార్యః,” ఇత్యర్థః.
 ౧౧౦౧౩. (అతఏవ),-అజ్ఞాతాంశసంభవాదేవ;- [20]
 ౧౧౦౧౪. “నవ్యాచ్ఛాద్యాభావే అచ్ఛాదనముపపద్యతే-
 ౧౧౦౧౫. తస్మాత్, అజ్ఞాతాంశో^౩ అభ్యుపగస్తవ్యః,” ఇత్యర్థః.
 (౨౯౭.)-} ౧౧౦౧౬. (తతశ్చ-) ఇతి.-
 (౩౦౨.)-}

౧౧౦౧౭. “నహిపురోవర్తిమాత్రవిషయమ్,- ‘ఇదమ్’ ఇతిజ్ఞా
 నమ్, భ్రమినునర్తకమ్!- [ర్తకమ్;-
 ౧౧౦౧౮. అపితు అజ్ఞాతశుక్త్యంశ విషయజ్ఞానమేవభ్రమినివ
 ౧౧౦౧౯. తస్మాత్, బ్రహ్మణి పూర్వమజ్ఞాతాకారసంభవే ఏవ
 నివర్తకజ్ఞానస్యనివర్తకత్వమ్:-” ఇత్యర్థః.

మూ.—౧ అవ. ౧-౭-న. ౨ త్వ. ౮-న. ౩ విశేషః. ౧. ౪ చ. ౨-౮-౯-
 ౧౦-న. ౫ శేనహి. ౧-౭. [30]

వ్యా.—౧ దన. ౩. ౨ జ్ఞాతవ్యవిశే. ౧-౨. తవ్యాప్రవిశేష. ౪-౫.

(౩౦౩.) “ఏకశ్చేద్విశేషో, జ్ఞానమాత్రేవస్తు ¹ ని, శబ్దేనలభిధీయతే;-

(౩౦౪.) సచ, బ్రహ్మవిశేషణంభవతి;” ఇతి,

(౩౦౫.) సర్వశ్రుతిప్రతిపాదిత ² సర్వవిశేష ³ నివిశిష్టమ్,-

(౩౦౬.) బ్రహ్మ, భవ ⁴ తి.

[5]

(౩౦౭.) అతః, పామ్రాణికానామ్,

(౩౦౮.) నశేనాపి ⁵ ప్రమాణేన, నిర్విశేషవస్తుసిద్ధిః.

(౩౦౯.) నిర్వికల్పకప్రత్యక్షే ^౬ పి, సచిశేషమేవవస్తుప్రతీయతే,

(౩౦౩) ౧౧౨౦. తిరోధాననివృత్తిసిద్ధ్యర్థమేకవిశేషాభ్యుపగమంశజుతే

(౩౦౪) ౧౧౨౧. (సచబ్రహ్మవిశేషణంభవతి-) ఇతి. - [(ఏకశ్చేద్-) ఇతి.

(౩౦౫) ౧౧౨౨. ఉపలక్షణత్వవ్యావృత్త్యర్థం (విశేషణ) శబ్దః.

౧౧౨౩. *జ్ఞాప్యత్వసిద్ధయే, బ్రహ్మగతాధ్యాస నివర్తకత్వసిద్ధయే
చ, (విశేషణమ్-) ఇత్యుక్తమ్.-

౧౧౨౪. “నన్యన్యగతధర్మజ్ఞానేన అన్యవిషయభ్రమనివృత్తిః!

౧౧౨౫. పురోహతిగత శుక్తిత్వధర్మజ్ఞానేనైవహి, తద్గత [15]
రూప్యత్వభ్రమనివృత్తిః!” ఇత్యభిప్రాయః.

(౩౦౭)-
(౩౦౮)-} ౧౧౨౬. (అత) ఇతి, స్పష్టమ్.

(౩౦౯)-
(౩౦౪)-} ౧౧౨౭. అథ, నిర్వికల్పక ప్రత్యక్షస్య నిర్విశేషవిషయత్వమాశ
జ్యోప్యదస్యతి (నిర్వికల్పకప్రత్యక్షే ^౬ పి-) ఇత్యాదినా.-

౧౧౨౮. “బౌద్ధాదయః, ‘సర్వవిశేషశూన్యవిషయమ్’, -నిర్విక

౧౧౨౯. తదయుక్తమ్, [ల్పకమాచక్షతే.-

౧౧౩౦. యోగ్యానుపలబ్ధునిరస్తత్వాత్.-

౧౧౩౧. యతిశ్చిద్దపివస్తు, కతిపయవ్యావృత్తం ప్రతీయతే,-

౧౧౩౨. సర్వస్వాద్వ్యావృత్తంవాప్రతీయతే, ఇతి, తేనాకారేణ

౧౧౩౩. స-సర్వవిశేషశూన్యత్వమ్. [సచిశేషత్వాత్,

మూ. — ౧ ని. ౧-౭-౪. ౨ సర్వ. ౧-౩-౬-౭-౧౦-౪. ౩ ని. ౧-౩-౬-౭-౪.
౪ తీతి. ౭-౫. ప్రకారేణ. ౭-౮.

వా. — ౧ బ్రహ్మవిశే. ౩. ౨ గగనవ్యావృ. ౧-౨. ౩ శుచ్ఛాద్వ్యావృ. ౩.

* జ్ఞాప్యత్వసిద్ధయే-బ్రహ్మజ్ఞాప్యత్వసిద్ధయే.

౧౧౩౪. జాతిగుణద్రవ్యాదీనామ్ అన్యోన్యసంబంధవిశేషాపక

కృష్ణగుణపలమోఽన్యోన్యకల్యణకప్రత్యక్షమ్, ఇతిశేషిదా

౧౧౩౫. తచ్చ, యోగ్యానుపలంబునిరస్తమ్- [చక్షుతే-

౧౧౩౬. క¹ ల్పతే² చేత్, తత్రకోహేతుః?-[5]

౧౧౩౭. దుష్టదేవదత్తాదిషు, విశేషణవిశేష్యయోగపుకగుపల

మృత్యుర్యకసహజాపలమృదర్శనాత్, ఇతిచేత్³;

౧౧౩౮. తత్, కిమ్, సంబంధవేళాయామ్,-

౧౧౩౯. ఉతాసంబంధవేళాయామ్?

౧౧౪౦. అసంబంధవేళాయాంపుకగ్గ్రహణమ్ అసంబంధ [10]

ప్రయుక్తమ్,

౧౧౪౧. నవిశేషణవిశేష్యభావప్రయుక్తమ్;

౧౧౪౨. సంబంధవేళాయాంతువిశేషణవిశేష్యభావేనైవగ్రహ

ణమ్;

౧౧౪౩. తస్మాత్, నియమేన సంబంధినాం జాతివ్యక్త్యాదీ [15]

నా⁴మ్, అసంబంధప్రయుక్తం పుకగ్గ్రహణంనాస్తి;

౧౧౪౪. నియమేనసంబంధేపిగర్భపుకావ్యాదిషు పుకగుపలమ్భః,

ఇతిచేత్⁵,

౧౧౪౫. తత్, భిన్నసామగ్రీవేద్యత్వాత్,

౧౧౪౬. నతువిశేషణవిశేష్యభావాత్; [20]

౧౧౪౭. తస్మాత్, జాతివ్యక్త్యాదా ఏకసామగ్రీవేద్యత్వసతి

సంబంధనియమాత్, నపుకగ్గ్రహణముపపద్యతే; ఇతి,

౧౧౪౮. విశిష్టవిషయమేవప్రత్యక్షమ్-

౧౧౪౯. తస్మాత్, పుకగ్గ్రహణంనిర్వికల్పకమ్,-

౧౧౫౦. ద్వితీయాదిపిష్టగ్రహణంసవికల్పకమ్" [25]

౧౧౫౧. ఇత్యస్యార్థస్య సిద్ధవ⁶ త్కరణేన,

(౩౦౯)-} ౧౧౫౨. నిర్వికల్పకస్య నవిశేషవిషయతాందర్భయతి (నిర్విక

(౩౧౪)-} ల్పక-) ఇత్యాదినా.-

వ్యా.-౧ కల్ప్యంచే. ౩-౪-౫-౬. ౨ తత్. ౧-౨-౩. ౩ జాతిగుణా
దీపిక. ౬. ౪ చేన్న ౭. ౫ త్కరణే. ౩-౪-౫-౬-౭.

- (౩౧౦.) అన్యథా, సవికల్పకే, సోఽయమితిపూర్వా¹ వగతవ్రకారవిశిష్ట ప్రతీత్య నుపపత్తేః.
- (౩౧౧.) వస్తుసంస్థానవిశేషరూపత్వాద్, -గోత్వాదేః, నిర్వికల్పకదశాయా మపి, ² ససంస్థానమేవవస్తు, “ఇథమ్”³ ఇతిప్రతీయతే. - [5]
- (౩౧౨.) ద్వితీయాదిప్రత్య ⁴ యేషు, తస్యైవసంస్థానవిశేషస్య
- (౩౧౩.) అనేకవస్తునిష్ఠతామాత్రంప్రతీయతే. -

- (౩౧౦) ౧౧౫౩. కుతస్సవిశేషవిషయత్వమిత్యత్రాహ (అన్యథా-) ఇతి.
- (౩౧౧) ౧౧౫౪. “వ్రథమపిణ్డగ్రహణే, అనువృత్త్యగ్రహణాత్, గోత్వా దిగ్రహణంనోపపద్యతే;” ఇత్యత్రాహ (వస్తుసం [10]
౧౧౫౫. “సహ్యనువృత్తిర్జాతిః? - స్థాన-) ఇతి.
౧౧౫౬. అపిత్వనువృత్తైవజాతిః; - [కాకారః? -
౧౧౫౭. “అనువృత్తా-జాతిః” నానువృత్తిః” ^౧ ఇతిహిషజ్ఞి
౧౧౫౮. తస్మాత్, అనువృత్త్యగ్రహణేఽపి, “ఇదమ్ ఇథమ్” ఇతి గ్రహణే [ఇథ] మంశో-గోత్వాదిః, - గృహీతపవ; [15]
౧౧౫౯. అనేకవృక్తిసంబంధరూపానువృత్త్యగ్రహణమ్, - అనేక వృక్తిగ్రహణరూపసామగ్యభావాత్;
౧౧౬౦. తస్మాత్, నిర్వికల్పకంసవిశేషవిషయమ్. -” ఇత్యర్థః.
- (౩౧౨) ౧౧౬౧. “నిర్వికల్పకేఽపి, -గోత్వాది, -గృహ్యతేచేత్, నిర్వికల్పక సవికల్పకయోగకోవిశేషః? - [20]
౧౧౬౨. కతివయవిశేషగ్రహణంకతివ ¹ యాగ్రహణంచోభయ త్రతుల్యమ్. -” ఇత్యత్రాహ-
౧౧౬౩. (ద్వితీయాదిప్రత్యయేషు-) ఇతి.
- (౩౧౩) ౧౧౬౪. (అనేకవస్తునిష్ఠతా) నామ, తత్తద్వస్తుసంస్థానసాదృశ్యమ్. [25]

మూ. — ౧ సుభూతవిశి. ౧-౭. పూర్వమనుభూతవిశి. ౨ స. ౧-౬-౭-౮-౯.

౩ ఇతి. ౧-౯. ౪ త్యయేషు. ౧-౩-౭.

వ్యా. — ౧ పయవిశేషాగ్ర. ౩.

(౩౧౪.) సంస్థానరూపప్రకారాఖ్యస్యపదార్థస్య అనేకవస్తునిష్ఠ తయానే కవిశేషణత్వం ద్వితీయాదిప్రత్యే యావగమ్యమితి, ద్వితీయాదిప్రత్యేయాస్సవికల్పకాశ్చిత్త్యవ్యస్తే.-

(౩౧౫.) అతవస, ఏకస్యపదార్థస్య, 'భిన్నాభిన్న' రూపేణ విరుద్ధం [1] ద్వావ్యక్తకత్వమ్, ప్రత్యుక్తమ్.-

(౩౧౬.) సంస్థానస్య.-

(౩౧౭.) సంస్థానస్య ప్రకారతయావః దాగ్ధా నైరత్వమ్.-

(౩౧౮.) ౧౧౬౫. “ప్రథమపిణ్డగ్రహణస్య ద్వితీయాది గ్రహణస్య చ నిర్వికల్పకసవికల్పకశబ్దాకథంవాచకా?” ఇత్యతాహ [10] (సంస్థానరూప-) ఇతి.-

౧౧౬౬. “సంస్థానరూపమోషవతా పురుషేణ (ద్వితీయాది) గ్రహణేపి నానువృత్తిగ్రహణమ్, ఇతిచేన్న;

౧౧౬౭. ద్వితీయాదిత్వేన గ్రహణంహి ద్వితీయాదిగ్రహణం

౧౧౬౮. తస్మాత్, నదోషః; [వివక్షితమ్]

౧౧౬౯. సంస్థానరూపవివత్వతద్రహితత్వసామగ్రిభేదేన,

౧౧౭౦. అనువృత్తిభర్తృవిశిష్టత్వతద్రహితత్వగ్రహ్యభేదేనచ,

౧౧౭౧. సవికల్పకనిర్వికల్పకదౌర్వైషమ్యమ్.-” ఇత్యభిప్రాయః.

(౩౧౫)-} ౧౧౭౨. ప్రసంగాత్, “భేదాభేదమ్” పుష్కలస్యతి (అతవస-) [20]
(౩౧౬)-} ఇత్యాదిసా.-

౧౧౭౩. “ఏకస్య ద్వావ్యక్తకత్వం” చేత్, నవిరుద్ధమ్;-

౧౧౭౪. అపితు, (‘భిన్నాభిన్నరూపేణ’) ద్వావ్యక్తకత్వమ్ విరుద్ధం

౧౧౭౫. (అతవస-) ఇత్యత్ర గర్భితమర్థం వివృణోతి.- [మః:-” ఇత్యర్థః

(౩౧౬)-} ౧౧౭౬. (సంస్థానస్య-) ఇతి.-
(౩౧౯)-}

[హే] ౧౧౭౭. “భేదాభేదే” చత్వారోహతవః:- [25]

[1] ౧౧౭౮. సామూహపలమస్థనియమః,

[2] ౧౧౭౯. సామానాధికరణ్యప్రత్యయః,

[3] ౧౧౮౦. ఏకశబ్దానువిధప్రత్యయః, [ప్రతిశేప్తి.

[4] ౧౧౮౧. ప్రథమపిణ్డ గ్రహణేభేదకాకా : రాగ్రహణాదభేదప్రతి

౧౧౮౨. ఏతేపరిహారియస్తే (సంస్థానస్య-) ఇత్యాదిసా.- [30]

మూ.—౧ త్యక్ష. ౧-౭. ఔషగతిమి. ౭. ౨ త్యక్ష ౧-౭. ౩ రూపత్వాత్.

౧-౭. ౪ విరుద్ధమ్. ౧-౭-౪. ౫ దాగ్ధత్వమ్. ౧-౭.

వ్యా.—౧ దమపుష్క. ౪-౫.

(౩౧౮.) ప్రకారత్వాదేవపుణ్యసిద్ధ్యనర్హత్వమ్,-

(౩౧౯.) పుణ్యగనుపలమ్భశ్చేతి,

(౩౨౦.) స-ద్వ్యాత్మకత్వసిద్ధిః.

(౩౧౮) ౧౧౮౩. (ప్రకారత్వాదేవ)- నియతప్రకారత్వాదిత్యర్థః- [5]

౧౧౮౪. “అపుణ్యసిద్ధధర్మత్వాత్ ప్రథక్ప్రతిపత్త్యనర్హత్వమ్”
ఇతియావత్;

౧౧౮౫. తత్కృతః-పుణ్యగనుపలమ్భః;

౧౧౮౬. సహజపలమ్భనియమస్తావత్,

౧౧౮౭. సంప్రతిపన్నైశ్చేషు, భిన్నేషుచ, నదృష్టః; [10]

౧౧౮౮. తత్ర, సహభావోభేదసాధకః,-

[ప్ర] } ౧౧౮౯. ద్వయోరేవహిసహభావః;-

[1] } ౧౧౯౦. నియమాంశస్తునోభయత్ర; [సాధకః

౧౧౯౧. కిచ్చ, భేదసాధకః - సహభావనియమో, భేదనియమ

౧౧౯౨. ఏకసామగ్రీవేద్యత్వే సతిపుణ్యకస్థితే; [15]

౧౧౯౩. అపుణ్యకస్థితత్వే సతిభిన్న సామగ్రీవేద్యత్వాద్వా,-

౧౧౯౪. సహజపలమ్భనియమాభావః;

౧౧౯౫. అత్రతుల్యపుణ్యకస్థితత్వే సతిఏకసామగ్రీవేద్యత్వాత్,-

౧౧౯౬. సహజపలమ్భనియమః,-

౧౧౯౭. నత్వభేదాత్ [20]

[ప్ర] } ౧౧౯౮. మత్స్వర్థీయప్రత్యయ నిరపేక్షసామానాధికరణ్యమపి,-

[2] } ౧౧౯౯. అపుణ్యసిద్ధప్రకారత్వాదేవోపపద్యతే:

[ప్ర] } ౧౨౦౦. ఏకశబ్దానువిధప్రత్యయోపి,ధర్మైకత్వాత్,-

[3] } ౧౨౦౧. నతుధర్మధర్మిణోనైక్యాత్ “ఇతి, హేతుత్రయపరిహరః,-

(౩౧౮)- } ౧౨౦౨. (ప్రకారత్వాదేవ)- ఇత్యాదినా భిప్రేతః [25]

(౩౨౦)

[ప్ర] } ౧౨౦౩. ప్రథమపిణ్డగ్రహణేభేదా గ్రహః,- (సంస్థానస్య)-ఇత్యా

[1] } దినా పరిమృతః-

- (౩౨౧.) అపిచ; నిర్విశేషవస్తువాదినా, “స్వయంప్రకాశేవస్తుని తదుపరాగ విశేషాః ¹ సర్వైశ్చైః నిషిధ్యంతే” ఇతివదతా,
 (౩౨౨.) కేతేశబ్దానిషేధకా ఇతివక్తవ్యమ్;
 (౩౨౩.) “వాచారఘ్ణణంవికారోనామధేయంమృత్తికేత్యేవసత్యమ్”^[1] ఇతివికారనామధేయయోఃవాచారఘ్ణణమాత్రత్వాత్.

౧౨౦౪. కథమ్!—ఉచ్యతే:- [చ్యతే?
 ౧౨౦౫. “వ్యావృత్త్యనువృత్త్యగ్రహేణవిభేదాగ్రహః ఉ
 ౧౨౦౬. నకేవలంవ్యావృత్త్యనువృత్తీవభేదకథర్తే,
 ౧౨౦౭. విశేషణవిశేష్యభావో²పిభేదకః; [10]
 ౧౨౦౮. ప్రళమపిణ్డగ్రహణే³పి, ‘ఇదమ్-ఇథమ్’ ఇతి-
 ౧౨౦౯. విశేషణవిశేష్యభావేనైవగ్రహణాత్,
 ౧౨౧౦. భేదోగృహీతపవః” ఇతి. [(౩౨౦)]
 ౧౨౧౧. ఏవమ్, ప్రసంగాత్, భేదాభేదనిరాసకృతః[(౩౧౫)-
 ౧౨౧౨. పూర్వప్రస్తుతంహి వేదాంతవాక్యానాం భేదని [15]
 రాసపరత్వమ్? [(౨౭౩) - (౨౭౬)]:-
 హే ౧౨౧౩. తత్ర, వేదాంతవాక్యానాం భేదనిరాసపరత్వేపి
 [1] ౧౨౧౪. కేనవిచ్ఛిన్నేనబ్రహ్మణో⁴ నిర్దేశ్యత్వాత్, [౧౦౮౧-౭]
 [2] ౧౨౧౫. స్వయంప్రకాశత్వాత్, [౧౦౯౫-౧౧౦౬]
 [3] ౧౨౧౬. తిరోభానాత్, [౧౧౦౮-౧౫] [౧౧౧౭-౨౬]
 [4] ౧౨౧౭. అధ్యాసతస్త్వివృత్తిభ్యాంచ; సవిశేషత్వమ్ ఉక్తమ్:-
 (౩౨౧)- ౧౨౧౮. అత్ర, “వేదాంతవాక్యానాంభేదనిరాసపరత్వమేవఅను
 (౩౨౨) } పపన్నమ్” ఇత్యుచ్యతే(అపిచ-) ఇత్యాదినా.
 (౩౨౧) ౧౨౧౯. (తదుపరాగవిశేషాః)తదారోపితవిశేషాః.
 (౩౨౨) ౧౨౨౦. “(కేతేశబ్దానిషేధకాఇతి)చోద్యే,ఉత్తరం(వక్తవ్యమ్),
 ౧౨౨౧. తత్తు అశక్యమ్” ఇత్యర్థః. [ద్యౌ,-వ్యాఖ్యాతా,
 ౧౨౨౨. పూర్వమ్, యా,- నిర్విశేషపరత్వనిరాసాయ సద్వి
 (౩౨౩)- ౧౨౨౩. ఇదాసీమ్, తస్యాఃభేదనిరాసపరత్వమాశఙ్క్యనిరా
 (౩౩౭) } క్రియతే(వాచా)- ఇత్యాదినా. [త్వాత్,-
 ౧౨౨౪. (వాచారఘ్ణణమాత్రత్వాత్).- “వాగాలఘ్ణనమాత్ర
 ౧౨౨౫. వ్యావహారికత్వాత్, -అపారమార్థికత్వాత్”-ఇత్యర్థః.

౧|| భా. ౬-౧-౪.

మూ.—౧ సర్వే. ౧-౭.

వ్యా.—౧వృత్త్యగ్రహణేహి. ౪-౫-౬-౭. ౨ఇథమవస్థితమ్. ౩. ౩పూర్వంప్రస్తు. ౩-౪-౫.

(౩౨౪.) “యత్తత్ర కారణతయోపలక్ష్యతే వస్తుమాత్రమ్, తదేవసత్యమ్
అన్యదసత్యమితి, ఇయంశుక్తిర్వదతి,” ఇతిచేత్,

(౩౨౫.) నైతమపపద్యతే.

(౩౨౬.) ఏకస్మిన్విజ్ఞాతేసర్వమిదంవిజ్ఞాతంభవతీతి ప్రతిజ్ఞాతే;- [5]

(౩౨౭.) అన్యజ్ఞానేన అన్యజ్ఞా ² నాసంభవంమన్వాసస్య;-

(౩౨౮.) “ఏకమేవవస్తు, వికారాద్యవస్థావిశేషేణ,-పారమార్థికేనైవ,-

(౩౨౯.) నానారూపమవస్థితంచేత్, తత్ర-

(౩౩౦.) ఏకస్మిన్విజ్ఞాతేతస్మాద్విలక్షణ సంస్థానాంతరముపితదేవ;” ఇతి,
తత్రదృష్టాంతోఽయంనిదర్శితః [10]

(౩౩౧.) నాత్రకస్యవిద్వశేషస్య నిషేధకంకోపిశబ్దోద్భవ్యతే. [వృణం]

(౩౩౨.) ⁴(వాచారంభణమ్)ఇతి.- (వాచా)వ్యవహారేణఆరభ్యతే ఇతి ఆర

౧౨౨౬. (యత్తత్ర కారణతయోపలక్ష్యతేవస్తుమాత్రమ్)-ఇతి.-

“కార్యేషు అనువర్తమానంకారణం;- సత్త్వాత్రంయ

ద్వస్తు, (తదేవ-)” ఇత్యర్థః. [15]

(౩౨౫.)- } ౧౨౨౭. శబ్ద-తమర్థంరూపయతి (నైతద్-) ఇత్యాదినా.-
(౩౩౨.) }

(౩౨౬.)- } ౧౨౨౮. “(వాచారంభణమ్)-ఇత్యాదివాక్యస్యఅర్థః;-

(౩౩౧.) } పూర్వాపరసంగతోవాచ్యః;

౧౨౨౯. తచ్చత్వస్త్యతేనోపపద్యతే”ఇతివత్తుం పూర్వోక్తమ్
శబ్దామలనువదతి (ఏకస్మిన్-) ఇత్యాదినా [20]

౧౨౩౦. (వికారాద్యవస్థావిశేషేణ-) ఇతి.- (వికారః)- కార్యా

౧౨౩౧. (ఆది) శబ్దేనకారణావస్థావివక్షితా. [వస్థా.

(౩౨౯.) ౧౨౩౨. (నానారూపమ్)- నానావస్థమ్.

(౩౩౨.) ౧౨౩౩. (వాచారంభణమ్) ఇతివదస్య అస్మిన్వార్థత్వాత్,
తద్వ్యాచక్షే- [25]

౧౨౩౪. “(వాచా-) ఇతి,-కర్మణిబృత్” ఇత్యర్థః. [ఇత్యర్థః

౧౨౩౫. “(వ్యవహారేణ-) ఇతి,-ప్రయోజనతయా హేతుత్వమ్

మూ.-౧ తమైవఉప. ౧-౭. ౨ జ్ఞానస్యాసంభ. ౧-౭. ౩ విశిష్టమపి, ౬.

౪ వాచారంభణమ్ఇతి. ౧-౭-౯.

(333.) పిణ్డరూపసంస్థితాయాఃస్మృత్తికాయాఃనామచలన్యత్, వ్యవహార
శ్చలన్యః, ఘటశరావాదిరూపేణలవస్థితాయాస్తస్యా ఏవస్మృత్తి
కాయాః అన్యానినామాని, ¹ వ్యవహారాశ్చలన్యాప్యశాః, తథాపి
సర్వత్ర స్మృత్తికాద్రవ్యమ్ ఏకమేవ- [9]

(33౪.) నానాసంస్థాన నానానామధేయాభ్యామ్

(33౫.) నానావ్యవహారేణః చలరభ్యత ఇతి

(333.)- { ౧౨౩౬. నామభేదాత్ కార్యభేదాచ్చవై శేషికోక్తంద్రవ్యా
(33౨.) } స్తరత్వమ్అశజ్య, తచ్చపరిహరణ, వాక్యార్థంయోజ
యతి (పిణ్డరూప-) ఇత్యాదినా.- [10]

౧౨౩౭. పూర్వంహిథలితార్థఉక్తిః,

(33౪) ౧౨౩౮. అత్రాన్వయాద్ధఉచ్చతే (నానాసంస్థాననానానామ
ధేయాభ్యామ్-) ఇతి.-

౧౨౩౯. అన్వితమిత్యర్థః

౧౨౪౦. ఇథమాఖ్యవేత్పతీయా;

[15]

౧౨౪౧. కర్తరివా;

౧౨౪౨. తదా, “తాభ్యామ్(అరభ్యతే)-అలభ్యతే-సంబధ్యతే,”

౧౨౪౩. ఇత్యర్థః

౧౨౪౪. రలయోరవిశేషప్రసిద్ధః

౧౨౪౫. “అలమ్భఃస్మర్యహింసయోః” ౧ ఇతినైఘ్ంటికాః

(33౫) ౧౨౪౬. (వ్యవహారేణచ-) ఇతిపాఠే,²

౧౨౪౭. “నానాసంస్థాన నానానామధేయవ్యవహారైరిథంభూ
తమ్” ఇతివా, “త్రైస్సంబధ్యతే” ఇతివా, అర్థః-

మూ.—౧ అన్వేషితవ్యవహారాః. ౧-౭. ౨ సర్వంప్రతికాద్రవ్యమేవ. ౧-౭
సర్వప్రతికాద్రవ్యమేకమేవ. ౪-౫-౧౦. ౩ చ. ౪-౫-౬-౮-౯-౧౦. [25]

వ్యా.—౧ ఇతివాఅర్థః. ౩. ౨ వ్యవహారేణచ ఇతిపాఠే, నానాసంస్థాననామధే
యవ్యవహారైరిపాఠే. ౧.

- (33౬.) ఏతదేవసత్యమ్ ఇత్యనేన, అన్యజ్ఞానేన అన్యజ్ఞానసంభవో నిదర్శితః,-
 (33౭.) నాత్ర కిచ్చిద్వస్త్రనిషిధ్యత ఇతి, పూర్వమేవలయమర్థః ప్రపజ్ఞితః.*
 (33౮.) అపిచ; “యేనాశ్రుతం శ్రుతమ్” ఇత్యాది నా బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్య
 సర్వస్య మిథ్యాత్వం ప్రతిజ్ఞాతంచేత్, [5]
 (3౩౯.) “యథాసోమ్యైకేనమృత్పిణ్డేన”^౧ ఇత్యాదిదృష్టాంతస్సాధ్యవికల
 (3౪౦.) “రజ్జుసూర్పాదివత్, [స్వీకృత-
 (3౪౧.) మృత్తికావికారస్య ఘటశరావాదేరసత్యత్వమ్-
 (3౪౨.) శ్వేతకేతోశ్చ శ్రూషోఽప్రమాణాంతరేణ యుక్త్యా చా^౨ సిద్ధమితి,
 (3౪౩.) ఏతదపిసిసాధయిషితమ్,” ఇతిచేత్, [10]
 (3౪౪.) (యథా-) ఇతిదృష్టాంతః తయోపాదానమ్, -నఘటతే^౩
 (3౪౫.) “సదేవసోమ్యేదమగ్రతః^౪ ఏకమేవాద్వితీయమ్, ఇత్యత్ర,
 (3౪౬.) ‘సదేవ’ ‘ఏకమేవ’ ఇత్యవధారణద్వయేన,
 (3౪౭.) ‘అద్వితీయమ్’ ఇత్యనేనచ,
 (3౪౮.) సన్నాత్రాతిరేకినజాతీయ విజాతీయాః- [15]
 (3౪౯.) సర్వేవిశేషాః నిషిధ్యంత^౫ ఇతిప్రతీయతే,” ఇతిచేత్;-

- (3౩౮) ౧౨౪౮. భేదనిరాసపరత్వేదూషణాంతరమాహ (అపిచ-) ఇతి.
 (3౪౨) ౧౨౪౯. (ప్రమాణాంతరేణ యుక్త్యాచ-) ఇతి.-
 ౧౨౫౦. “ప్రత్యక్షేణబాధార్థనాత్, మిథ్యాత్వాసిద్ధిః;
 ౧౨౫౧. వ్యావర్తమానత్వాదియుక్తేరాభాసత్వాచ్చన [20]
 మిథ్యాత్వసిద్ధిః;” ఇతిభావః.
 (3౪౩) ౧౨౫౨ (ఏతద్-) ఇత్యాది, -స్పష్టమ్.
 (3౪౫)- { ౧౨౫౩. (‘సదేవ’) ఇత్యాదివాక్యస్యభేదనిరాసపరత్వమాశ
 (3౬౪) } జ్యేష్ఠదూషయతి (సదేవ-) ఇత్యాది నా.-
 (3౪౯) ౧౨౫౪. (సర్వే) ఇత్యనేన, స్వగతభేదాః-వివక్షితాః, [25]
 ౧౨౫౫. తేషామపి (విజాతీయ) భేదాంతర్గతత్వాత్.

౧॥ ఛా. ౬-౧-౩. ౨॥ ఛా. ౬-౧-౪. ౩॥ ఛా. ౬-౨-౧. *(౨౨౬)-(౨౨౯)

మూ.—౧ ఇతిదృష్టా. ౧-౭. ౨ సర్వత్వాది. ౧. ౩ దృష్టాంతోపాదా. ౬-౮.
 దృష్టాంతోపపాద. ౧. దృష్టాంతోపపాదా. ౭. రఘటతే ఇతి. ౧-౭. ౪ నిషిద్ధా. ౧౨.

(౩౫౦.) నైతదేవమ్-

(౩౫౧.) కార్యకారణభావావస్థా ద్వయావస్థితస్యపకః స్య-వస్తునః^౧
ఏకావస్థస్యజ్ఞానేన,^౨

(౩౫౨.) అవస్థాస్తరావస్థి^౩ తస్మాపి వస్త్యైకేన జ్ఞాతతామ్, దృష్టాస్తేన,
దర్శయిత్వా,

(౩౫౩.) శ్వేతకేతో^౪ రప్రజ్ఞాతమ్, సర్వస్యబ్రహ్మకారణత్వం వస్తుమ్,

(౩౫౪.) “సదేవసోమ్యే^౫ దమ్” ఇత్యారబ్ధమ్-

(౩౫౫.) [‘ఇదమగ్రేనదేవాసీత్’] ఇతి.-

(౩౫౬.) [అగ్ర] ఇతికాలవిశేషః,

[10]

(౩౫౭.) [ఇదం] శబ్దవాచ్యస్య ప్రవక్ష్యస్య,

(౩౫౮.) [సద్-] అపత్తిరూపామ్-క్రియామ్, -[సద్-] ద్రవ్యతాంచ, వదతి-

(౩౫౦) ౧౨౫౬ (నైతద్-) ఇతి-

(౩౫౧)- } ౧౨౫౭. “దృష్టాస్తవాక్యానుగుణ ఏవదాద్వాస్తైకవాక్యస్యల్లోఢో
(౩౬౩) } వర్ణనీయః,” ఇత్యభిప్రాయేణ, [ఇత్యాదినా-

౧౨౫౮. దృష్టాస్తవాక్యస్య అర్థమలనువదతి (కార్యకారణ-)

౧౨౫౯. “సదేవ” ఇత్యాదివాక్యే, తత్తత్పదోపస్థాపితానేక
విశేషాః దర్శయితుమ్, [అసీత్’] ఇతి.

(౩౫౫) ౧౨౬౦. విశేషోపస్థాపకపదానిఉపాదత్తే (ఇదం-అగ్రే-సదేవ-
౧౨౬౧. నాయమన్వయక్రమః;- [20]

౧౨౬౨. “సదేవ-ఇదం-అగ్రే-ఏకమేవ-అసీత్” ఇతిహ్యన్వయః

౧౨౬౩. తస్మాత్, -ఫలితావిశేషావస్తుమ్,

౧౨౬౪. తదుపస్థాపకపదానిఉపాత్తాని.

౧౨౬౫. ఉపస్థాపితవిశేషానాహ (అగ్రఇతి-) ఇతి.

(౩౫౮) ౧౨౬౬. (సద్ - అపత్తిరూపామ్ - క్రియామ్)- [25]

౧౨౬౭. అనేన, [అసీత్] ఇతిపదస్యార్థఉక్తః.

౧౨౬౮. సచ్చబ్ధార్థమాహ (సద్-ద్రవ్యతాంచ-) ఇతి.

మూ. — ౧ కన్యైవ. ౨. ఏకావస్థితస్య. ౧-౨-౩-౪. ఏకావస్థావస్థితస్య. ౧౨. ౩ నైవలవ. ౨-౯. ౪ అపి. ౧-౬-౭-౯. ౫ రపిజ్ఞాతమ్. ౧-౭. రప్రజ్ఞా. ౮-౯. ౬ సర్వస్య. ౧-౭-౯. ౭ సోమ్యేత్యార. ౧-౨-౭. [30]

- (౩౫౯.) “ఏకమేవ” ఇతిచలస్య నానా నామరూపవికారప్రమాణమ్ [తి.
 (౩౬౦.) ఏతస్మిన్ప్రతిపాదితే, అన్యజగతః సదుపాదానతా, ప్రతిపాదితాభవ
 (౩౬౧.) అన్యత్ర ఉపాదానకారణస్య స్వవ్యతిరిక్తాధిష్ఠాత్రపేక్షాదర్శనేపి,
 (౩౬౨.) సర్వవిలక్షణత్వాత్ అన్య సర్వజ్ఞస్య బ్రహ్మణః సర్వశక్తిః [౧]
 యోగో నవిరుద్ధ ఇతి,
 (౩౬౩) [అద్వితీయ] పదమ్ అధిష్ఠాత్ర స్తరం నివారయతి.
 (౩౬౪.) సర్వశక్తి యుక్తత్వాదేవ బ్రహ్మణః,
 (౩౬౫.) కాశ్చనశ్రుతయః, ప్రథమమ్ ఉపాదానకారణత్వం ప్రతిపాద్య,
 (౩౬౬.) నిమిత్తకారణమపి, తదేవేతి ప్రతిపాదయన్తి, -యథేయం శ్రుతిః [10]
-
- (౩౫౯) ౧౨౬౯. “ సదేవచేత్ తదానీంకోవిశేషః?” ఇత్యత్ర ౨౨హ
 (ఏకమేవ-) ఇతి.
 (౩౬౦) ౧౨౭౦. (ఏతస్మిన్ప్రతిపాదితే).-విభక్తనామరూపత్వేన
 భవిష్యతః, - అవిభక్తనామరూపత్వే ప్రతిపాదితే.
 ౧౨౭౧. “ భావ్యవస్థా విశేషవత్స పాగ్రవస్థా యోగ [15]
 ఉపాదానత్వమ్’ ఇతిలక్షణాత్
 ౧౨౭౨. ఉపాదానత్వం ప్రతిపాదితం భవతి” ఇత్యర్థః.
 (౩౬౧) ౧౨౭౩. [అద్వితీయ] పదం వ్యాచక్షే (అన్యత్ర-) ఇతి.
 (౩౬౨) ౧౨౭౪. (సర్వవిలక్షణత్వాత్-) ఇతి.-
 ౧౨౭౫. “విలక్షణధర్మిత్వాత్, విలక్షణధర్మయోగఉపపన్నః;
 ౧౨౭౬. యథా, జలాదివిలక్షణధర్మిత్వాత్, అగ్నేరుష్ణత్వధర్మ
 యోగః;” ఇత్యర్థః.
 (౩౬౪) ౧౨౭౭. “బ్రహ్మణః చేతనత్వాత్ ప్రథమం నిమిత్తతాం ప్రతిపా
 ద్య, పశ్చాత్ ఉపాదానా స్తరనిషేధకార్యః;
 ౧౨౭౮. తస్మాత్, ప్రథమమేవోపాదానత్వప్రతిపాదనమ్, - [25]
 ౧౨౭౯. అన స్తరం నిమిత్తా స్తరనిషేధశ్చ, - నోపపద్యతే;
 ౧౨౮౦. తస్మాత్, అన్యవాక్యస్య నాయమర్థః”:-
 ౧౨౮౧. ఇతిశబ్దాయామాహ (సర్వశక్తి-) ఇతి.-

మూ.—౧ నామ. ౧-౩-౬-౭-౯. ౨ బ్రహ్మణవివసర్వ. ౧. ౩ విరుద్ధ్యతే ఇతి. ౧-౭.

వా. —౧ యోగోఽఘ్యపాదా. ౪-౫-౬.

[30]

- (3౬౭.) ¹అన్యోశ్చశ్రుతయః, బ్రహ్మణో
 (3౬౮.) నిమిత్తకారణతామనుజ్ఞాయ,
 (3౬౯.) తస్య ఉపాదానతాది కథమితిపరిచోద్య,
 (3౭౦.) సర్వశక్తియుక్తత్వాత్, ఉపాదానకారణమ్, -తదితరాశేషోప [5]
 కరణంచ, - బ్రహ్మైవ, ఇతిపరి హరంతి.
 (3౭౧.) "కింస్విద్వనమ్?
 (3౭౨.) కడుసవృక్ష ఆసీద్యతోద్యావా పృథివీ
 (3౭౩.) నిష్ఠతః

౧౨౮౨. "అసద్వా ఇదమగ్రఆసీత్ [10]

౧౨౮౩. తతోవై సదజాయత

౧౨౮౪. తదాత్మానగో స్వయమకురుత" ¹ ఇతివాక్యమ్ (సర్వ
 శక్తియుక్తత్వాదేవ) ఇత్యాదిగ్రంథేహృదినిహితమ్.

(3౬౭) ౧౨౮౫. "కింస్విద్వనమ్?" ఇత్యాదివాక్యకటాక్షేణా ²౨౭హ

(3౬౮) ౧౨౮౬. (నిమిత్తకారణతామనుజ్ఞాయ-) ఇతి. - [(అన్యోశ్చ-) ఇతి.

౧౨౮౭. "యదధ్యతిష్ఠచ్ఛవనానిధారయన్" ఇత్యస్య అర్థో ³౭భి
 ప్రేతః (3౭౫). -

౧౨౮౮. అయమర్థః - జగదుపక్రమేణ బ్రహ్మప్రతిపాదయంత్యః -

౧౨౮౯. శ్రుతయః, ఉపాదానత్వపూర్వకమ్, నిమిత్తతాంపదన్తి.

౧౨౯౦. బ్రహ్మార్పణక్రమేణ తత్ప్రతిపాదయంత్యశ్శ్రుతయః, -

౧౨౯౧. బ్రహ్మణశ్చేతనత్వేన, నిమిత్తత్వపూర్వక ముపాదాన
 [తామ్ వద ¹న్తి.

(3౭౧) ౧౨౯౨. ("కింస్విద్వనమ్?") ఇత్యాది - [వన] శబ్దేన, అధికరణ
 కారకం వివక్షితమ్;

(3౭౨) ౧౨౯౩. [వృక్ష] శబ్దేన ఉపాదానమ్; [25]

(3౭౩) ౧౨౯౪. "నిష్ఠతః" ఇతి - బహువచనే ² సతాత్పర్యమ్, -
 ౧౨౯౫. "అదితిహంశాః" ³ ఇతివత్.

౧॥ ౨-అష్ట-౮-ప్ర-౭-అను-౭౬ ౨॥ తై - ఆ-౨-౭-౧. ౩॥

మూ. - ౧ తథా అన్యో. ౧-౭.

వ్యా. - ౧ స్త్రీ. ౧-౨.

- (328.) మనీషిణోమనసా పృచ్ఛతేదుతత్
 (32౫.) యదధ్యత్తిష్ఠద్భువనాని ధారయన్”
 (32౬.) “బ్రహ్మవనమ్ బ్రహ్మసవృక్ష ఆసీత్”^౧ “యతోద్వావా పృథివీ
 నిష్ఠతతుః మనీషిణోమనసా విబ్రవీమివః బ్రహ్మధ్యత్తిష్ఠ [5]
 ద్భువనానిధారయన్” ఇతి-
 (32౭.) సామాన్యతోదృష్టేన విరోధమాశఙ్క్య, బ్రహ్మణస్సర్వ విలక్షణ
 త్వేన పరిహరణక్తః.
 (32౮.) అతః “సదేవసోమ్యేదమగ్రఆసీత్”^౨ ఇత్యత్రాపి,
 (32౯.) [అగ్ర] ఇత్యాద్యనేక¹ విశేషాః, బ్రహ్మణః ప్రతిపా² దితాః. [10]
 (3౩౦.) భవదభిమత³ విశేషనిషేధవాచీకోపిశబ్దో⁴ నదృశ్యతే.
 (328) ౧౨౯౬. “హేమనీషిణః!కింయాయమ్పవంపృచ్ఛత?” ఇత్యర్థః.
 (32౫) ౧౨౯౭. [యదధ్యత్తిష్ఠన్-] ఇతి.- నిమిత్తత్వస్య సంప్రతిపన్న
 త్వాత్తదనువాదః.
 (32౬) ౧౨౯౮. అధికరణమ్,-ఉపా¹ దానమ్,-వృత్తిరిక్తసకల, కారక
 వర్గశ్చ,బ్రహ్మైవ,ఇత్యుత్తరమాహ[బ్రహ్మవనమ్-]ఇతి.
 ౧౨౯౯. అధికరణకారకమ్,-సర్వకారకోపలక్షణార్థమ్.
 (32౭) ౧౩౦౦. “చోద్యపరిహారదూషేణ బ్రహ్మణివ సర్వవిధకారణ
 త్వోపపాదనే కింప్రయోజనమ్?”
 ౧౩౦౧. ఇత్యత్రా²²హ (సామాన్యతోదృష్టేన-) ఇతి. [20]
 (32౮) ౧౩౦౨. “తస్మాత్, [సదేవ-] ఇత్యాదివాక్యస్య-
 ౧౩౦౩. అస్తదుక్తపవార్థః,” ఇత్యాహ (అత) ఇతి.

౧|| ౨-అష్ట-౮-ప్ర-౭-అను-౭౭. ౨|| ఛా-ఉ ౬-౨-౧.

మూ.—౧ విశేషణా. ౩. ౨ దితాభవత్తి. ౨. ౩ విశేషనిషేధవాచకకోషి
 ౨-౮. నిర్విశేషవాచక. ౧-౭. ౪ నవిద్యతే. ౮.

[25]

వ్యా.—౧ దానవృత్తిరిక్త. ౧. ౨ కారణ. ౩ కారణమపిబ్ర. ౪-౫-౬.

- (౩౮౧) ప్రత్యుతజగద్భ్రూహ్మణోఽకార్య¹ కారణభావజ్ఞాపనాయ,
 (౩౮౨) “అగ్ర” ఇతికాలవిశేషసద్భావః, [తాచ,-
 (౩౮౩) “అసీత్”² ఇతిక్రియావిశేషః,- జగదుపాదానతా,-జగన్నిమిత్త
 (౩౮౪) నిమిత్తోపాదానయోర్ధేద³ నిరసనేనతస్యైవబ్రహ్మణస్సర్వశక్తి
 (౩౮౫) అప్రజ్ఞాతాః-సమాసశోవిశేషః, ప్రతిపాదితాః. [యోగశ్చేతి,-
 (౩౮౬) యతోవాస్తవ కార్యకారణభావాదిజ్ఞాపనేప్రవృత్తమ్-

- (౩౮౧)- } ౧౩౦౪. “నిషేధార్థవిశేషణామను వాదస్సన్యత్” ఇతి
 (౩౮౫) } శబ్దాయామ్, [రతి (ప్రత్యుత-) ఇత్యాదిసా.-
 ౧౩౦౫. [ఆది] శబ్దోపాత్త (౩౭౯) విశేషణవదణ, పరిహ [10]
 (౩౮౫) ౧౩౦౬. (అప్రజ్ఞాతాః) ఇత్యవేన,
 ౧౩౦౭. “నిషేధార్థమనువాదః,” ఇత్యేతత్,-పరిహృతమ్.
 (౩౮౬)- } ౧౩౦౮. పూర్వయోజనాయామ్,-అసత్కార్యవాదోపన్యా
 (౩౯౧) } సనిరాసవాక్యస్యా² వ్యాఖ్యాతత్వాత్,
 ౧౩౦౯. తదిదానింవ్యాచక్షే (యత-) ఇత్యాదిసా.- [15]
 (౩౮౬) ౧౩౧౦. “(ఆది) శబ్దేత్,-అనుప్రవేశాదయః
 ౧౩౧౧. (కార్యకారణభావా)దేః,-పరమార్థ¹ స్యైవ,-
 ౧౩౧౨. (జ్ఞాపనేప్రవృత్తమ్)-ఇదం సద్విద్యాప్రకరణమ్;
 ౧౩౧౩. కార్యకారణభావస్య అపారమార్థ్యే,
 ౧౩౧౪. అసత్కార్యవాద² నిషేధో² నుపపన్నః; [20]
 ౧౩౧౫. సత్త్వంహిపారమార్థ్యమ్?
 ౧౩౧౬. కార్య³ మపరమార్థభూతంచేత్,
 ౧౩౧౭. తస్యసత్త్వప్రతిపాదనంవిరుద్ధమ్;
 ౧౩౧౮. తస్మాత్, అసత్కార్యవాదనిరాసః,-
 ౧౩౧౯. సత్త్వత్వపక్షే ఏవఉపపన్నః:-”ఇత్యర్థః. [25]

మూ.—౧ కారణత్వజ్ఞాప. ౨. ౨ ఇతిచ. ౨-౪-౫-౯. ౩ దానతాచ. ౨-౩-
 ౪-౫-౮. ౪ నిరాసేన. ౧-౬-౭. ౫ తస్యబ్రహ్మ. ౧-౬-౭.
 ౬ భావాపాదనేనప్రవృత్తమిదంశాస్త్రమ్. ౭.

వ్యా.—౧ ఏవ. ౪-౫-౬-౯. ౨ నిరాసోనువ. ౧-౨. ౩ మపారమార్థంచేత్. ౬.

౧౩౨౦. [అసదేవేదమ్-] ఇత్యాదికంవాక్యమ్,-
 ౧౩౨౧. మాధ్యమికపక్ష ప్రతియేవపరమ్,- శబ్ద-రేణవ్యాఖ్యా
 ౧౩౨౨. తదనుపపన్నమ్;- [తమ్.-
 ౧౩౨౩. [అసదేవేదమ్గ్రహీత-] ఇతి,- [అగ్ర] శబ్దాభిధే [5]
 యేకాలవిశేషే ² అసత్త్వప్రతీతే;-
 ౧౩౨౪. నహిశూన్యవాదీ, కాలవిశేషేశూన్యత్వం బ్రవీతి;
 ౧౩౨౫. శూన్యవాదనిరాసమాత్రేణ, [దితంభవతి,
 ౧౩౨౬. ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం ³ చప్రతిజ్ఞాతమ్,-నోపపా
 ౧౩౨౭. అపితు వై శేషికమతనిరాసాదేవోపపాదితం⁴భవతి.
 ౧౩౨౮. “కార్యస్యకారణస్యచాసత్త్వంహిమాధ్యమికాభిమ
 తమ్?
 ౧౩౨౯. ఇహతు, ‘కథమసతస్సజ్ఞాయేత?’^౧ ఇతికారణా
 సత్త్వంకార్యసత్త్వంచప్రతీయతఇతి,
 ౧౩౩౦. నశూన్యవాదనిరాసపరమిదంవాక్యమ్;- [15]
 ౧౩౩౧. అతః, ⁷క్షణికవాదనిరాసపరమ్:-”
 ౧౩౩౨. ఇతి, భాస్కరేణవ్యాఖ్యాతమ్.
 ౧౩౩౩. తచ్ఛానుపపన్నమ్;-
 ౧౩౩౪. కాలవిశేషేఅసత్త్వప్రతీతే;-
 ౧౩౩౫. నహిమహాప్రళయసమయేక్షణికత్వముచ్యతే,-క్ష [20]
 ౧౩౩౬. తన్నిరాసేపి, [ణికవాదిభిః?]-
 ౧౩౩౭. వై శేషికమతనిరాసప్రతిజ్ఞాతార్థస్యాపేక్షితవ.-
 ౧౩౩౮. తన్నిరాసే,
 ౧౩౩౯. క్షణిక,శూన్య, వాదాదినిరాసశ్చార్థతనకృతస్సాన్యత్.
 ౧౩౪౦. “కథమసతస్సజ్ఞాయేత?”^౧ ఇత్యాదివాక్యమ్. [25]
 ౧౩౪౧. కారణాసత్త్వవరం ప్రతీయతఇతి,
 ౧౩౪౨. క్షణికవాదనిరాసానుగుణమ్,” ఇతిచేన్న;-

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౨-౨.

వ్యా.—౧ సదేవేదమ్. ౧-౨-౨. ౨ అసత్ప్రతీ. ౨. ౩ చ. ౩-౩.
 ౪ భవతి. ౪-౫-౩. ౫ కారణస్య ౧-౨-౨-౩. ౬ కారణసత్త్వ. ౬. [30]
 ౭ క్షణికత్వవాదనిరా. ౩. క్షణికవాది. ౬.

(౩౮౭.) అతపవ,

(౩౮౮.) “అసదేవేదమగ్ర ఆసీత్”^౧ ఇత్యారభ్య,

(౩౮౯.) అసతాకార్యవాదనిషేధశ్చ క్రియతే.

(౩౯౦.) “కుతస్తుఖలుసోమ్యై వంస్యాత్”^౨ ఇతి-

[5]

(౩౯౧.) “ప్రాగసతః-ఉత్పత్తిః-అహేతుకా,” ఇత్యర్థః.

౧౩౮౩. తస్యాప్యపక్రమభూత కార్యా^౧ సత్త్వపర పరమతోప
న్యాసవాక్య స్వారస్యానుగుణార్థ త్వేన - వర్ణనీయ
త్వాత్ - తస్య.

౧౩౮౪. ఏవమ్, ఉపక్రమానుగుణ్యమభిప్రేత్య, [10]

(౩౮౮) ౧౩౮౫. (“అసదేవేదమగ్ర ఆసీత్”^౧ ఇత్యారభ్య)-ఇత్యుక్తమ్.

౧౩౮౬. ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానస్య,

౧౩౮౭. అన్తర్జతయా^౨ పేషితోవై శేషికమతనిరాసః-

౧౩౮౮. ఏతన్నిరాసే, శూన్యః వాదాదినిరాసః-అర్థసిద్ధః-

౧౩౮౯. ఏవమ్, ఉపన్యాసవాక్యస్వారస్యానుగుణ్యాత్, [15]

౧౩౯౦. ప్రతిజ్ఞాతార్థోపపాదనస్యాన్తర్జతేనాపేషితత్వాచ్చ,

౧౩౯౧. వై శేషికమతమేవాత్రనిరసనీయమ్.

(౩౯౦) ౧౩౯౨. (కుతస్తు-) ఇతి^౪ వ్యాఖ్యేయోపాదానమ్.

(౩౯౧) ౧౩౯౩. అస్మార్థమాహ (“ప్రాగసతః-ఉత్పత్తిః-అహేతుకా”
ఇత్యర్థః) ఇతి. [20]

౧౩౯౪. (హేతు) శబ్దః, ఆశ్రయేపర్యవస్యతి,

౧౩౯౫. ఆశ్రయస్యాపేహేతుత్వాత్.

౧౩౯౬. (ఉత్పత్తి) రామ, సతోద్రవ్యస్యవస్థాన్తరయోగ
ఇతి,-

౧౩౯౭. [వాచారవృణమ్] ఇత్యాదివాక్యేనహ్యుపపాది [25]
తమ్? ఇతి,-

- (౩౯౨) తదేవోపపాదయతి “కథమసతస్సజ్ఞాయేత?” ౧ ఇతి.-
 (౩౯౩) “అసతఉత్పన్నమ్, అసదాత్మకమేవభవతి” ఇత్యర్థః;-
 (౩౯౪) యథా, మృదఉత్పన్నం ఘటాదికమ్, -మృదా¹ త్యకమ్.
 (౩౯౫) సతఉత్పత్తిర్నామ, వ్యవహారవిశేష సేతుభూతో² వస్థా [5]
 విశేషయోగః:-

౧౩౫౮. తమపజీవ్య, (“కుతస్తు”-) ఇత్యాదివాక్యేన-

౧౩౫౯. అసతాకార్యవాదోనిరస్యతే.

౧౩౬౦. “(ఉత్పత్తి) ర్నామహి అవస్థా విశేషః?

౧౩౬౧. తదాశ్రయభూతంద్రవ్యమ్, -పూర్వమసచ్ఛేత్, [10]

౧౩౬౨. ఉత్పత్త్యాఖ్యావస్థా నిరాశ్రయాకథంభవతి?” ఇత్యర్థః.

౧౩౬౩. “(కుతః)-1 ఆశ్రయరూపాద్ధేతోః, - [౮౮౪ః.

౧౩౬౪. (ఏవంస్యాత్)-ఉత్పత్త్యవస్థాస్యాత్; -” ఇతి, శ్రుత్యక్ష

(౩౯౨) ౧౩౬౫. ఉత్తరవాక్యసంగతిమాహ (తదేవ-) ఇతి. - [౮౮౪ః.

౧౩౬౬. “నిరాశ్రయావస్థాస్వీకారే, బాధకందర్శయతి,” ఇత్య

(౩౯౩) ౧౩౬౭. (కథమసత-) ఇత్యాదివాక్యం వ్యాచక్షే-

౧౩౬౮. (అసతఉత్పన్నమ్-) ఇతి.-

౧౩౬౯. (“అసతస్సజ్ఞాయేత?”)-అసతాకథంసజ్ఞాయేతేత్యర్థః.

౧౩౭౦. “మృదేవఘటోజాయతే” ఇత్యర్థేనత్యపి, “మృత్తి

కాయాఃఘటో ౨ జాయతే” ఇతివత్, అయంనిర్దేశః.

౧౩౭౧. కార్యకారణయోరసన్యత్వం ప్రాగుపపాదితం మన్వా
నేన, ఏవంనిర్దిష్టమ్.

౧౩౭౨. “ఇహ (సచ్ఛబ్దః), జగదవస్థా విశిష్టపరః;-

౧౩౭౩. విశేష్యంవస్తు, పూర్వమ్ అసచ్ఛేత్, -

౧౩౭౪. విశేషణభూతజగత్త్వావస్థాయాలప్యసత్త్వాత్, [25]

౧౩౭౫. విశిష్టమప్యసత్స్యూత్:-” ఇత్యర్థః.

(౩౯౪) ౧౩౭౬. “(సత్) చేత్, కథముత్పత్తిరుపపద్యతే?”

౧౩౭౭. ఇత్యత్కా² ౭౭హ (సత) ఇతి.

(౩౯౬.) ఏతదుక్తంభవతి:-

(౩౯౭.) ఏకమేవకారణభూత ద్రవ్యమ్, అవస్థాన్తరయోగేన కార్యమిత్యవ్యతథితి,

(౩౯౮.) ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం ప్రతిపాదయిషితమ్; [5]

(౩౯౯.) తత్, అసతకార్యవాదే, నసేన్యతి;-

(౪౦౦.) తథాహి, నిమిత్త సమవాయ్య సమవాయి-

(౪౦౧.) ప్రభృతిభిః కారణైః,-

(౪౦౨.) అవయవ్యాఖ్యంకార్యమ్-ద్రవ్యాన్తరమేవ ఆరభ్యతథితి,

(౪౦౩.) కారణభూతాద్వస్తునః, కార్యస్య వస్త్యన్తరత్వాత్, [10]

(౪౦౪.) న, తద్జ్ఞానేన, అన్యజ్ఞాతతాకథమపి సంభవతీతి.

(౩౯౬) ౧౩౭౮. “అత్రవై శేషికమతనిరాసః కిమర్థంక్రియతే,-

౧౩౭౯. త్తణికవాదనిరాసపవాత్రస్యాత్,” ఇతిశబ్దాయామ్,

౧౩౮౦. హేత్వన్తరమాహ (ఏతదుక్తంభవతి-) ఇతి.

(౪౦౦) ౧౩౮౧. “అసతకార్యవాదః కీదృశః, తస్మిన్ సతి, [15]

౧౩౮౨. ప్రతి విజ్ఞాతాధానిద్ధికథమ్?” ఇత్యతాహ (తథాహి-)

౧౩౮౩. దణ్డవక్త్రాదేరపినిమిత్తత్వేపి, [ఇతి.

౧౩౮౪. నిమిత్తశబ్దస్య అధిష్టాతరిప్రసిద్ధిపాచుర్యాత్,

(౪౦౧) ౧౩౮౫. తద్వ్యతిరిక్తకారణమ్, (ప్రభృతి)-శబ్దేనోచ్యతే.

(౪౦౨) ౧౩౮౬. (అవయవ్యాఖ్యమ్-) ఇతి. [20]

౧౩౮౭. అవయవాః బహవః-అల్పపరిమాణాః,

౧౩౮౮. (అవయవి-) ఏకం-బృహత్ప్రమాణమ్, ఇతి,

౧౩౮౯. అనేన, సంఖ్యాభేద పరిమాణభేదాది ద్రవ్యాన్తరత్వసాధకహేతవోపవక్షితాః.

౧౩౯౦. (అన్య)- కార్యస్య. [25]

(౪౦౪) ౧౩౯౧. (కథమపి-) ఇతి-

౧౩౯౨. అవస్థాతః, ద్రవ్యతత్త్వ, (జ్ఞాతతా)నసంభవతీత్యర్థః.

మూ.— ౧ కారణైరేవ ఆవ. ౭. ౨ అన్యస్యజ్ఞాతి. ౧-౭.

వ్యా.— ౧ జ్ఞాతాధానిద్ధి. ౪-౫-౬. ౨ పరిమాణమ్. ౧-౨. ౩ అన్యస్య. ౧-౨
౪ కథంసంభవతీతి. ౪-౫-౬. [30]

- (౪౦౫.) “కథమ్, అవయవిద్రవ్యాన్తరమ్, నిరస్యతే?” ఇతిచేత్;
 (౪౦౬.) కారణగతావస్థాన్తరయోగస్య, ద్రవ్యాన్తరోత్పత్తివాదసంప్రతి
 (౪౦౭.) ఏకత్వనామాన్తరవ్యవహారాదేరుపపాదకత్వాత్, [పన్నయ్యైవ,
 (౪౦౮.) ద్రవ్యాన్తరాదర్శనాచ్చ. [5]

- (౪౦౫) ౧౩౯౩. ద్రవ్యభేదహేతువ్యకథం నిరస్యన్త ఇతిచోదయతి
 (౪౦౬)- } ౧౩౯౪. పరిహరతి (కారణ-) ఇతి. [(కథమ్-) ఇతి.
 (౪౦౮) }
 (౪౦౭) ౧౩౯౫. (సంప్రతిపన్నయ్యైవ-) ఇతి.-

౧౩౯౬. 1. అసమవాయి కారణత్వేన సంప్రతిపన్నస్యేత్యర్థః.-

౧౩౯౭. “ద్రవ్యాన్తరాభ్యుపగతిః, [10]

౧౩౯౮. కిందర్శనాత్?,-

౧౩౯౯. ఉత-కల్ప్యతే?,-

౧౪౦౦. నతావద్దర్శనమ్;

౧౪౦౧. కల్పకాః, బుద్ధిశబ్ద, కార్యాన్తరాదయః,-

౧౪౦౨. అవస్థా ౩ విశేషేణాన్యథాసిద్ధాః,- [15]

౧౪౦౩. ‘ఆస్తే-శేతే-గచ్ఛతి-తిష్ఠతి’,-

౧౪౦౪. ‘ఏకోఽయంసమాజః,’ ౨ ఇత్యాదిషు,

౧౪౦౫. బుద్ధిశబ్దాన్తరాదేరవస్థావిశేష హేతుకత్వదర్శనాత్;

౧౪౦౬. ఘటపటాదిషు, ద్రవ్యభేదహేతుకత్వంచదృష్టమ్;

౧౪౦౭. ‘ఆస్తే-శేతే,’ ఇత్యాదిషు, అవస్థాభేదహేతుకత్వంచ

౧౪౦౮. ‘ఆత్రకించియామకమ్?’ ఇతిచేత్:- [దృష్టమ్:

౧౪౦౯. ‘ఆస్తే-శేతే’ ఇత్యాదిషు హి ద్రవ్యప్రత్యభిజ్ఞయాఽ

వస్థాభేదహేతుకత్వంజ్ఞాయతే?,-

౧౪౧౦. ఏవమ్, మృష్టుటాదిష్వపి, ద్రవ్యప్రత్యభిజ్ఞయాఽవస్థాభేద

హేతుకత్వమ్, బుద్ధిశబ్దాన్తరాదేర్జ్ఞాయతే,-” ఇత్యర్థః.

౧౪౧౧. (కథం... నిరస్యతే? ఇతి) శబ్దాఽయామ్, [(౪౦౫)]

(౪౦౮) ౧౪౧౨. (ద్రవ్యాన్తరాదర్శనాచ్చ)-(నిరస్యతే), ఇత్యన్వయః.

మూ.—౧ సంప్రతిపన్నయ్యైవనామా. పన్నస్యఏకత్వనామా. ౧.

వ్యా.—౧ సమవాయి. ౨. ౨ కార్యాదయః- ౪-౫. ౩ విశేషాన్యథా. ౪-౫-౬.

౪ యస్యమా. ౪-౫-౬. ౫ భేదహేతు. ౩. ౬ హి. ౩-౪. ౭ శబ్దాదేర్జ్ఞాయ. ౧-౨. [30]

(౪౦౯.) ఇతి, కారణమేవ, అవస్థా నైరావస్థమ్,

(౪౧౦.) కార్యమిత్యవ్యతే, ఇత్యుక్తమ్.

(౪౧౧.) “ననునిరధిస్తానభిమానస్ఫువజ్ఞాపనాయ-

(౪౧౨.) అసత్కార్యవాదనిరాసఃక్రియతే;-

[5]

(౪౧౩.) తథాహి;-

(౪౧౪.) ఏకంవిమృశ్యమ్, సత్త్వమేవ,-

(౪౧౫.) అవిద్యా శబ్దమే, జగత్ప్రపంచవర్తత ఇతి,-

(౪౧౬.) అవిద్యాశ్రయత్వాదయ, మూలకారణం సత్త్వమిత్యభ్యుపగత్తవ్యమ్;-

(౪౧౭.) ఇత్యసత్కార్యవాదనిరాసః.”

[10]

(౪౦౯) ౧౪౧౩. (ఇతి, కారణమేవ-) ఇతి.-

౧౪౧౪. (ఇతి)-తస్మాదిత్యర్థః.

౧౪౧౫. ఏవమ్, నాత్రక్షణికమతనిరాసఃక్రియతే,

౧౪౧౬. అపితు వైశేషికమతనిరాసః; (ఇత్యుక్తమ్).

(౪౧౧)- } ౧౪౧౭. అథ, మాధ్యమికమతనిరాసపరత్వమ్-

(౪౧౯) }

[15]

౧౪౧౮. ఆశబ్దానిరాక్రియతే (నను-) ఇత్యాదినా-

(౪౧౧)- } ౧౪౧౯. (నిరధిస్తాన-) ఇతి, స్పష్టమ్.

(౪౧౨) }

(౪౧౩) ౧౪౨౦. “కథమ్, నిరధిస్తానభిమానసంభవః?

౧౪౨౧. అధిస్తానంచకిమ్?

౧౪౨౨. తస్యపారమార్థ్యే, కథం భ్రమసంభవః?”

[20]

౧౪౨౩. ఇత్యత్రాహ (తథాహి-) ఇతి.-

(౪౧౪) } ౧౪౨౪. (ఏక) శబ్దేన, సజాతీయాదిభేదనిషేధః.

(౪౧౫) }

౧౪౨౫. (సత్త్వమేవ-) ఇతి, ఏవకారేణ,

౧౪౨౬. అధిస్తానాపారమార్థ్యవ్యావృత్తిః-

(౪౧౮.) నైతదేవమ్;-

(౪౧౯.) “ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞాన ప్రతిజ్ఞాదృష్టా న్తముఖేనసతాగ్ర్యవాద
వ్యైవః ప్రసక్తత్వాత్,” ఇత్యుక్తమ్*

(౪౨౦.) భవత్పక్షేనిరధిష్టానభిమానంభవస్యదురుపపాదత్వా^౩చ్ఛ.- [5]

(౪౨౧.) యస్యహిచేతనగతోదోషపారమార్థికః;-

(౪౨౨.) దోషాశ్రయత్వంచపారమార్థికమ్,

(౪౨౩.) తస్య-పారమార్థిక^౪ దోషేణయ్యుక్తస్య;-

(౪౨౪.) అపారమార్థికగన్ధర్వనగరాదిదర్శనముపపన్నమ్?;

౧౪౨౭. “అధిష్టానాపారమార్థే, ‘తస్యాపి,- [స్యాత్;

౧౪౨౮. అపరమార్థత్వాదధిష్టానాన్తరాపేక్షా,’ ఇత్యనవస్థా

౧౪౨౯. తస్మాత్, సత్త్వమధిష్టానమ్:-” ఇత్యభిప్రాయః.

(౪౧౮)-} ౧౪౩౦. పరిహరతి (నైతద్-)ఇత్యాదినా.-
(౪౨౯)-}

(౪౧౯) ౧౪౩౧. (ప్రసక్తత్వాత్)-(అసత్కార్యవాదనిరాసక్రియతే*)-
(ఇత్యుక్తమ్-) ఇత్యన్వయః:- [*(౪౧౨)] [15]

౧౪౩౨. “(ప్రతిజ్ఞాదృష్టా) వ్రాభ్యాం(సతాగ్ర్యవాద)స్యప్రస్తు
తత్వాత్,

౧౪౩౩. తమపక్షోగిత్యేన అసతాగ్ర్యవాదనిరాసక్రియతే,

౧౪౩౪. నతు (నిరధిష్టానభిమానంభవస్యవాదనిరాసక్రియతే),” ఇత్యర్థః. [20]

(౪౨౦) ౧౪౩౫. హేత్వన్తరంగాచాహ (భవత్పక్షే-) ఇతి.

(౪౨౧)-} ౧౪౩౬. తదేవోపపాదయతి (యస్యహి-) ఇతి.-
(౪౨౯)-}

(౪౨౧) ౧౪౩౭. (యస్య) మతేఇత్యర్థః.

(౪౨౨) ౧౪౩౮. (దోషాశ్రయత్వంచ)-దోషసంబంధశ్చేత్యర్థః.

(౪౨౩) ౧౪౩౯. (తస్య)- “తస్యమతే,” ఇత్యర్థః. [25]

మూ.—౧ ప్రతిపన్నత్వాత్. ౪-౫. ౨ భిమస్యదురు. ౧-౭. ౩ చ. ౨-౪.
౪ దోషయ్యుక్త. ౧-౭.

వ్యా—౧ చ. ౩-౪.

* (౧౦౩-౧౨౯) (౨౨౬-౨౨౯) (౩౨౩-౩౩౨) (౩౫౧-౩౬౦) (23-12-81)

- (౪౨౫.) యస్యతుదోషశ్చాపారమార్థికః,-
 (౪౨౬.) దోషాశ్రయత్వంచాపారమార్థికమ్,-
 (౪౨౭.) తస్య,-
 (౪౨౮.) అపారమార్థికే నాప్యాశ్రయేణతదుపపన్నమితి, [5]
 (౪౨౯.) భవత్పక్షేననిరధిష్టానభ్రమాసమ్భవః.

- (౪౨౫.)- { ౧౪౪౦. “అధిష్టానాపారమార్థ్యేభ్రమాసంభవః,-
 (౪౨౯.) } ౧౪౪౧. కిం-దర్శనాదుచ్యతే?-
 ౧౪౪౨. ఉతయత్తిభిస్తథాకల్ప్యతే?
 ౧౪౪౩. దర్శనాచ్చేత్,- [10]
 ౧౪౪౪. (దోష) (దోషాశ్రయ) త్వాదేరపి (1)అపారమార్థిక) త్వే, నక్వచిద్భ్రమోదృష్టమితి,-
 ౧౪౪౫. (దోష) దేరపి పార² మార్థ్యమభ్యుపగమ్యంస్యాత్;
 ౧౪౪౬. యత్తై, పారమార్థ్యంకల్ప్యతే, చేత్,-
 ౧౪౪౭. తస్మిదోష³ స్య అపార⁴ మార్థ్యేదోషస్తరాపేక్షత్వే న- అనవస్థా ప్రసంగాత్, ⁵ తస్మాపిపారమార్థ్యం
 ౧౪౪౮. తత్రానవస్థాపరిహారాయ,- [స్యాత్;-
 ౧౪౪౯. స్వరూపానాదిత్వమ్,-
 ౧౪౫౦. ప్రవాహానాదిత్వం,-
 ౧౪౫౧. దుర్లుటత్వమ్,- [20]
 ౧౪౫౨. స్వపరనిర్వాహకత్వంవా, యద్యుచ్యతే-
 ౧౪౫౩. తత్,-అధిష్టానేపితుల్యమితి, న తత్పారమార్థ్యసిద్ధిః;
 ౧౪౫౪. అనాదిత్వేపి, అనవస్థా దుష్పరిహరా;-
 ౧౪౫౫. అనాదేరేవజీవభేదస్యాపారమార్థ్య స్యదోషమూల
 ౧౪౫౬. ఏవమ్, (భవత్పక్షే), [త్వాభ్యుపగమాత్.
 ౧౪౫౭. (నిరధిష్టానభ్రమాసంభవ) స్యదురుపపాదత్వాత్,
 ౧౪౫౮. తద్దాపనాయఅసత్కార్యవాదనిరాసోనుపపన్నః”:-
 ఇత్యర్థః.

వ్యా-—౧ అపారమార్థ్య. ౩. అమార్థికత్వమభ్యు. ౧. ౩ స్యాప్యపారమార్థ్య. ౧-౨-౩.
 ౪ మార్థ్యేన. ౩. ౫ తత్కాపి. ౭. ౬ దుర్లుటత్వ. ౧౨. ౭ స్వరూప. ౧-౨-౪-౫-౭.

- (౪౩౦.) శోధకేష్వపి, - “సత్యంజ్ఞానమనంత్రబ్రహ్మ”^౧ ౨, “అనన్తోబ్రహ్మ”^౩
 ఇత్యాదిషు, సామానాధికరణ్యవృత్తత్వస్థితిద్ధానేకగుణవిశిష్టైకార్థా
 భిదానమవిరుద్ధమితి, సర్వగుణవిశిష్టంబ్రహ్మభేదీయత ఇతిపూర్వమేవ
 (౪౩౧.) “అథాత ఆదేశోనేతి నేతి”^౪ ఇతినిషేధోద్భవ్యత ఇతిచేత్, [క్రమ్.*
 (౪౩౨.) కిమత్రనిషేధ్యతే? ఇతివక్తవ్యమ్.
 (౪౩౩.) “ద్వేవావబ్రహ్మణోరూపేమూర్తం చైవామూర్తంచ”^౫
 (౪౩౪.) ఇతిమూర్తామూర్తాన్యైకప్రపञ్చస్సర్వోనిషేధ్యత ఇతిచేత్,
 (౪౩౫.) బ్రహ్మణోరూపతయాప్రజ్ఞాతం సర్వం రూపతయోపదిశ్య,
 (౪౩౬.) పునస్తదేవనిషేధ్యమయ్యుక్తమ్

[10]

- (౪౩౦.) - } ౧౪౫౯. యాశ్రుతివాక్యాని, - నిర్విశేషపరత్వేన, - పరైరుక్తాని,
 (౪౩౧.) - }
 ౧౪౬౦. తేషాం సర్వేషాం భేదనిషేధపరత్వమపి నిరసనీయమ్.-
 ౧౪౬౧. అతః, సద్విద్యానంతరమ్, శోధకవాక్యానాం భేదనిషేధ
 పరత్వం^౧ వృద్ధస్యతే,-
 ౧౪౬౨. (శోధకేష్వపి) ఇత్యాదినా.- స్పష్టమ్.

[15]

- (౪౩౧.) - } ౧౪౬౩. సద్విద్యాదిషు భేదనిషేధపరత్వమ్ ఆయేష్యమితి,
 (౪౩౪.) - }
 ౧౪౬౪. నిషేధకణ్ఠోక్తిమత్, - వాక్యమ్, - (“అథాత ఆదేశః”) ఇత్యాది^౨ కమ్,
 ౧౪౬౫. భేదనిషేధపరంశఙ్కతే (అథాత-) ఇత్యాదినా.
 ౧౪౬౬. (కిమత్ర-) ఇతి (కిం) శబ్దః, - యేషార్థః.- [గాత్,
 ౧౪౬౭. “ప్రమాణాంతరాగోచరస్య, - విహితస్య, నిషేధాయో
 ౧౪౬౮. నకించిదపి నిషేధ్యంశక్యమ్,” ఇతిభావః.
 (౪౩౩) ౧౪౬౯. నిషేధ్యంశఙ్కతే (ద్వేవావ-) ఇతి.
 (౪౩౫) ౧౪౭౦. పూర్వాభిప్రేతమర్థం వదన్ పరిహరతి (బ్రహ్మణ) ఇతి.-
 ౧౪౭౧. “బ్రహ్మణోరూపత్వేనాప్రజ్ఞాతత్వాత్, [25]
 ౧౪౭౨. “నిషేధార్థమనువాదః” ఇతివక్తుంశక్యతే,-
 ౧౪౭౩. తస్మాత్, ^౩ విధీయత ఏవేతి.-
 ౧౪౭౪. విహితస్య నిషేధోనోపపద్యతే,-
 ౧౪౭౫. తథానై, వేదస్య విప్రలఙ్ఘకత్వేన నిషేధవాక్యమపి
 అప్రమాణం భవేత్.-” ఇత్యర్థః.

[30]

౧॥ తై-ఆ-౩-౧౧. ౨॥ తై-శ్శ్. ౬. ౩॥ తై-ఉ. ౪-౩-౬ ౪॥ బృ-ఉ-౪-౩-౧౦.

మూ.-౧ శోధకవాక్యేష్వపి. ౧-౩-౭. ౨ అనన్తోబ్రహ్మ ౧-౩-౭-౧.

* (౨౩౦) - (౨౪౫)

వ్యా-౧ చ్యుదస్యతి. ౭. ౨ కిమ. ౭-౧. ౩ విహితవివ. ౬.

- (౪౩౭.) “ప్రత్యక్షనాద్ధివజ్ర-స్వయారాదస్పర్శనం^౧ వరమ్”^౧ ఇతిన్యాయ
(౪౩౮.) కస్తర్హిని^౨షేధక^౩ వాక్యార్థః? [యాత్.
(౪౩౯.) సూత్రకారస్వయమేవవదతి,-
(౪౪౦.) “ప్రకృతైతావత్స్వంహిప్రతిషేధతి, తతోబ్రవీతిచభూయః,”^౪ఇతి.
(౪౪౧.) ఉత్తరత్ర, “అథనామధేయమ్, సత్త్వస్యసత్త్వమితి పాణిణావై,
(౪౪౨) తేహమేషసత్త్వమ్”^౫ ఇత్యాదినా,- [సత్త్వం
(౪౪౩.) గుణగణస్యప్రతిపాదితత్వాత్,

(౪౩౭) ౧౪౭౬. ఏతదనుగుణన్యాయప్రతిపాదకం పురాణవచనమాహ
(ప్రత్యక్షనాద్-) ఇతి.- [(వరమ్),
౧౪౭౭. “యథా, వజ్రోపలేప తత్ప్రత్యక్షనాదపి, తదస్పర్శో
౧౪౭౮. ౧తథా, అపూర్వభిమాన్తరారోపణతన్నిషేధాదపి,
మానమేవ (వరమ్);- [ప్రయోజనంవిద్యతే?
౧౪౭౯. నహివజ్రోపలేప తత్ - త్యక్షనా^౭యా సస్య
౧౪౮౦. ఏవమ్, అపూర్వ భిమారోపణతన్నిషేధాయాసస్య
అప్రయోజనత్వాత్, శాస్త్రస్యప్రయోజనపర్యవసా
యిత్వం నన్యాదితి, బుభుత్సితగ్రాహ్యం శాస్త్రమ్
అనారమ్భణీయంస్యాత్:-”ఇతిభావః.

(౪౩౮) ౧౪౮౧. ఏవంస్వోక్తార్థేనిరస్తే, రాధానినం పృచ్ఛతి(క) ఇతి.
౧౪౮౨. (౨నిషేధవాక్యార్థః),^౩నిషేధవాక్యస్యార్థః. [౨౦]

(౪౩౯) } ౧౪౮౩. ఆహసిద్ధాస్తీ (సూత్రకార) ఇతి.
(౪౪౦) } [దినా.
(౪౪౧)- } ౧౪౮౪. ఉదాహృతం^౪ సూత్రంవ్యాచక్షే (ఉత్తరత్ర-)ఇత్యా
(౪౪౨) }

౧౪౮౫. (ఉత్తర^౫త్ర)శబ్దేన, సూత్రం[తతః]ఇతిపదంవ్యాఖ్యాతమ్

౧౪౮౬. [భూయః] బహుతరమిత్యర్థః.

(౪౪౩) ౧౪౮౭. తదభిప్రీత్యోక్తమ్ (గుణగణస్య-) ఇతి. [౨౫]

౧॥ ౨॥ శా.మీ. ౩-౨-౨౨. ౩॥ బృ. ౪-౩-౬.

మూ.—౧క్షమమ్. ౭. ౨ వాక్యస్యార్థః ౩-౬ ౩ త్యాది. ౨-౩-౪-౫-౬-౭-౮.

వ్యా—౧తథాపూర్వంభి. ౧. ౨నిషేధవాక్యార్థః. ౭-స. ౩ నిషేధవాక్యస్య
ర్థః. ౧-స. ౪ సూత్రం. ౪-౫-౬-స. ౫ త్ర. ౩-౪-౫-౬-స.

(౪౪౪.) “పూర్వప్రకృతైతావన్మాత్రంన భవతిబ్రహ్మేతి,-

(౪౪౫.) 1|బ్రహ్మణపతావన్మాత్రతాప్రతిషిధ్యతే:-” ఇతి : సూత్రస్యార్థః.

(౪౪౬.) “నేహనానాస్తికించున”^౧ ఇత్యాదినా, నానాత్వప్రతిషేధోపవద్య, శ్వతఇతిచేత్, [5]

(౪౪౭.) అత్రాపి ఉత్తరత్ర “సర్వస్యవశీ సర్వస్యేశానః”^౨ ఇతి,-

(౪౪౮.) సత్త్వసజుల్పత్వ సర్వేశ్వరత్వప్రతిపాదనాత్,

౧౪౮౮. “స్వరూపాన్యధాభావరూప వికారాస్పదావిద్వ్యవృత్త్యా, సత్త్వశబ్దవాచ్యోజేవః;

౧౪౮౯. తస్యధర్మాన్యధాభావోరూపవికారో^౩ స్తి; [10]

౧౪౯౦. స్వరూపతోధర్మతత్త్వావికారఃపరమాత్మేతి,

౧౪౯౧. తదుభయవ్యాప్యవృత్త్యా, పరమాత్మా,

౧౪౯౨. (‘సత్త్వస్యసత్త్వమ్’^౩) ఇత్యుచ్యతే:-” ఇత్యర్థః.

(౪౪౪) ౧౪౯౩. (‘పతావన్మాత్రంనభవతి : బ్రహ్మేతి-) ఇతి.-

౧౪౯౪. గుణవిశిష్టంబ్రహ్మ, పతావన్నభవతి.- [15]

౧౪౯౫. పతావన్మణకంబ్రహ్మనభవతీత్యర్థః.

(౪౪౬)- { ౧౪౯౬. “(నేహనానాస్తి-) ఇత్యాదిష్టియత్రానిషేధపరత్వం
() } దుర్వచమ్” ఇతి, [ది.నా.

౧౪౯౭. కృత్స^౪ భేదనిషేధపరత్వంశఙ్కతే (నేహ-) ఇత్యా

(౪౪౭) ౧౪౯౮ పరిహరతి (‘అత్రాపి-) ఇతి. [20]

౧౪౯౯. [వశిత్వమ్],-గుణేనవశీకారః.

౧౫౦౦. [ఈశానః],-నియంత్రా.

(౪౪౮) ౧౫౦౧.వశిత్వాదీనాం(సత్త్వసంకల్పత్వ)విశేషరూపత్వాత్,
(సత్త్వసజుల్పత్వమ్) అతోక్తమ్.

౧౫౦౨. “సర్వస్యాధిపతేః”^౪ ఇతివాక్యోక్తంస్వామిత్వమ్,-

౧౫౦౩. (సర్వేశ్వరత్వ) శబ్దేనోచ్యతే.

౧|| బృ ౬-౪-౧౯. ౨|| బృ-ఉ. ౬-౪-౨౨ ౩|| బృ-ఉ ౪-౩-౬. ౪|| ౬-౪-౨౨.

మూ — ౧ బ్రహ్మతావన్మా ౧-౨-౩-౭. ౨ సూత్రార్థః ౧-౭-౧౦. ౩ వివ. ౧-౭-౯.

పాప — ౧ రూప. ౧-౯ ౨ రూప ౬-౭-౯. ౩ బ్రహ్మేతి. ౩-౫-౬.

౪ భేద. ౩-౯. ౫ తత్త్వావృత్తి. ౬ త్వ ౩-౪-౫-౬-౭-౯. [30]

- (౪౪౯.) చేతనాచేతన¹ వస్తుశరీర ఈశ్వరఇతి,-
 (౪౫౦.) సర్వప్రకారసంస్థితఃసర్వేశ్వరస్స² ఏకపవేతి,
 (౪౫౧.) తత్ప్రతిత్వనీకాబ్రహ్మాత్మక నానాత్వమ్,-ప్రతిషిద్ధమ్-
 (౪౫౨.) నభవదభిమతమ్: [5]
 (౪౫౩.) సర్వాసు ఏవమ్ప్రకారానుశ్రుతిషు ఇయమేవ⁴ రీతిః-ఇతి,-
 (౪౫౪.) నక్వచిదపిబ్రహ్మాణఃసవిశేషత్వ⁵ నిషేధవాచీకోపిశబ్దోద్యుత్యతే.

౧౫౦౪. అన్య, ప్రదర్శనార్థ త్వాత్ప్రక¹ రణోక్తస్య,
 ౧౫౦౫. “సర్వమిదంప్రశాస్తీ”^౧ ఇత్యుక్తంనియమనమ్,[భవతి-
 ౧౫౦౬. “ఏవ సేతుర్విధరణః”^౨ ఇత్యుక్తంధారకత్వంచ,ఉక్తం
 ౧౫౦౭. ఏవంపతిత్వనియంతృత్వ ధారకత్వైఃఈశ్వరస్య,
 ౧౫౦౮. తంప్రతి శేషనియామ్యధార్యభూతస్య జగతః శరీర
 (౪౪౯) ౧౫౦౯. (చేతనాచేతనవస్తుశరీర)ఇత్యుక్తమ్. [త్వాత్,
 (౧౫౦) ౧౫౧౦. (సర్వప్రకారసంస్థితః),-సర్వప్రకారవిశిష్టః-
 ౧౫౧౧. “ఏవమ్, ప్రకారేక^౩ త్వస్యవిహితత్వాత్, [15]
 ౧౫౧౨. నిషేధస్యవిహిత⁴తవ్యతిరిక్తవిషయత్వాచ్చ,
 ౧౫౧౩. ప్రకారి నానాత్వ నిషేధవరమిదంవాక్యమ్,”ఇత్యర్థః.
 (౪౫౨) ౧౫౧౪. (నభవదభిమతమ్-) ఇతి.-
 ౧౫౧౫. సజాతీయవిజాతీయస్వగతరూపకృత్సనానాత్వమ్,-
 నప్రతిషిద్ధ్యత్యర్థః. [20]
 (౪౫౩) ౧౫౧౬. ఉక్తన్యాయకలాపేనసర్వాశ్శ్రుతయో నిర్వాహ్య
 ఇత్యాహ (సర్వాసు) ఇతి.
 (౪౫౪) ౧౫౧౭. (నిషేధవాచీకోపిశబ్దోద్యుత్యతే) ఇతి.-
 ౧౫౧౮. కేతేశబ్దాఇతిహి ప్రక్రాంతమ్?;-
 ౧౫౧౯. అతస్తదేవోప సంహృతమ్. [25]
 ౧౫౨౦. ఏవమ్, బ్రహ్మాజ్ఞానపక్షస్య, శ్రుత్యపేతత్వందర్శితమ్;-

౧॥ బృ-ఉ. ౬-౪-౨౨. ౨॥

మూ.—౧సర్వవస్తు. ౧-౩-౬-౭-౧౦. ౨ఏక. ౧౦-౧. ౩ తిప్రతిత్వనీకమ్అబ్ర. ౧౦.

౪ ని. ౧౦. ౫ నిషేధకఃకోపిశ. ౧-౩-౬-౭.

వ్యా.—౧రణోక్తంసర్వ. ౪-౫-౬ ౨ భవతి. ౧-౨-౧. ౩ త్వ. ౬-౧. [30]
 ౪ తస్యవ్యతి. ౭. ౫ ప్రకార. ౭. నిషేధ. ౧-౧. ౬ కృత్యాన్వితత్వమ్. ౧.

(౪౫౫.) అపిచ.

(౪౫౬.) “నిర్విశేషజ్ఞానమాత్రంబ్రహ్మ,-

(౪౫౭.) తచ్చ, ఆచ్ఛాదికావిద్యాతిరోహితః స్వరూపమ్,-

(౪౫౮.) స్వగతనానాత్వంపశ్యతి,” ఇత్యయమర్థోనఘటతే,-

[5]

(౪౫౯.) తిరోధానంనామ,-ప్రకాశనివారణమ్.-

(౪౬౦.) స్వరూపాతిరేకి ప్రకాశధర్మానభ్యుపగమేన,

(౪౬౧.) ప్రకాశస్యైవస్వరూపత్వాత్, స్వరూపనాశపవస్యాత్.

(౪౬౨.) “ప్రకాశపర్యాయం జ్ఞానంనిత్యమ్,

(౪౫౫)- { ౧౫౨౧. అథ, న్యాయాపేతత్వందర్శయతి(అపిచ-)ఇత్యాదినా.
(౪౬౯) }

౧౫౨౨. (శ్రుతిన్యాయాపేతమ్)

౧౫౨౩. ఇతిహి పూర్వము క్తమ్? (వే.పుటమ్-౫.)

౧౫౨౪. (అపిచేతి).- నకేవలంశ్రుత్యపేతత్వమేవ,-

౧౫౨౫. అపితున్యాయాపేతత్వంచేత్యర్థః.

(౪౫౬)- { ౧౫౨౬. తిరోహితస్వరూపస్యహిభేదదర్శనమ్? [15]
(౪౬౯) }

౧౫౨౭. తత్ర, తిరోధానరూపణేన,

౧౫౨౮. పరమతమ్,-స 1 మూలమున్మూలితమ్ భవతీతి,-

౧౫౨౯. తిరోధిందూషయితుం తన్నతముపన్యస్య,

౧౫౩౦. తదనుపపత్తిప్రతిజానీతే (నిర్విశేష-) ఇత్యాదినా.-

౧౫౩౧. కథమిత్యత్రాహ (తిరోధానంనామ-) ఇతి. [20]

౧౫౩౨. “(ప్రకాశని) వృత్తిస్తిరోధానమస్తు,

౧౫౩౩. తత్కః?” ఇత్యత్రాహ (స్వరూప-) ఇతి.-

(౪౬౨) ౧౫౩౪. “నిత్యంవిభుమ్” ఇత్యాదిశ్రుతయోనిత్యత్వంపదన్తి;

౧౫౩౫. “అన్యతేనహిప్రత్యూఢాః?”

౧౫౩౬. ఇత్యాదయస్తిరోధానం పదన్తి;

[25]

౧౫౩౭. పవమ్, నిత్యత్వతిరోధానయోరుభయోరపి,

౧౫౩౮. శ్రుతిప్రతిపన్నత్వాన్నానిత్యత్వమ్:”ఇతిశక్తాయామ్

౧౫౩౯. “శ్రుతిరప్యయోగ్యార్థంపక్షంనాలమ్”

౧౫౪౦. ఇత్యభిప్రాయేణాహ (ప్రకాశపర్యాయమ్-) ఇతి.,

(౪౬౩.) సచప్రకాశః అవిద్యా¹ తిరోహితః, ఇతి బాలిశభాషిత² మిదమ్.-

(౪౬౪.) అవిద్యయా ప్రకాశ స్తిరోహిత ఇతి,-

(౪౬౫.) ప్రకాశోత్పత్తిప్రతిబంధో వా, విద్యమానస్య వివాశో వా.

(౪౬౬.) ప్రకాశస్యానుత్పాద్యత్వాత్, స్వరూపనాశ ఏవస్యాత్. [5]

(౪౬౭) ౧౫౪౦. “వాద్యంతరైవ, జ్ఞానస్వజడత్వ మజ్ఞీకృతంచేత్,

౧౫౪౧. ప్రకాశస్య తద్వ్యతిరక్తత్వాత్,-

౧౫౪౨. తన్నివృత్తి స్వరూపనాశో నస్యాత్;-

౧౫౪౩. సచతథాభ్యుపగతమ్;-

౧౫౪౪. ‘బ్రహ్మ- జ్ఞానస్వరూపమ్, [10]

౧౫౪౫. జ్ఞానంచ, స్వయన్ప్రకాశమ్’ ఇ త్యేవాభ్యుపగతమ్

౧౫౪౬. ఇత్యభిప్రాయేణ (ప్రకాశపర్యాయమ్-) ఇత్యుక్తమ్.

౧౫౪౭. “తిరోధానమ్ ప్రకాశనివృత్తిః,-

౧౫౪౮. తస్మాత్, స్వయన్ప్రకాశరూప (జ్ఞాననిత్యమ్),

౧౫౪౯. తచ్చ (అవిద్యాతిరోహిత) మితి, వ్యాహతమ్;” ఇతి,

౧౫౫౦. ఇమమర్థం శ్రుతిర్న ప్రతిపాదయతీత్యర్థః.

౧౫౫౧. ఏవమ్, “స్వయన్ప్రకాశత్వశ్రుతిమ్,

౧౫౫౨. తిరోధాన శ్రుతిమ్,- [త్,” ఇత్యుక్తమ్.

౧౫౫౩. ఉభయం శ్రద్ధధానేన త్వయా వ్యాహతార్థ ఉక్తస్యాన్య

(౪౬౪) ౧౫౫౪. ఉక్తార్థంచ విపృణ్వ, అన్యతరపరిగ్రహే అన్యతరత్-

త్యాజ్యమిత్యాహ (అవిద్యయా-) ఇతి.

౧౫౫౫. “(అవిద్యయా ప్రకాశ స్తిరోహిత ఇతి-) అస్యార్థః-

౧౫౫౬. ప్రకాశస్య ప్రాగభావః ప్రథ్వంసాభావో వా,”⁴ ఇత్యర్థః.

(౪౬౬) ౧౫౫౭. తత్ర, “అనుత్పాద్యస్య (ప్రకాశస్య), ప్రథ్వంసాభావ ఏవ-తిరోధిస్యాత్,” [25]

౧౫౫౮. ఇత్యాహ (ప్రకాశస్య-) ఇతి.

మూ.—౧ నివారిత. ౪-౫-౯-౧౦-౧౧. ౨ ఇదమ్. ౪-౫-౬-౭. ౩ వా. ౨-౪-౫-౬-౭.

వ్యా.—౧ ఏవ. ౭-౮. ౨ గమ్య. ౩. ౩ రూపంజ్ఞా. ౩. ౪ ఇత్యర్థః. ౯-౮.

- (౪౬౭.) “ప్రకాశనిత్యోనిర్వికార స్థితిః,” ఇతిచేత్,
 (౪౬౮.) సత్యామవ్యవిద్యాయాంబ్రహ్మణినకిచ్చిత్తిరోహితమ్ఇతి, [యవవ.
 (౪౬౯.) “నానాత్వంపశ్యతి” ఇతిభవతామయంవ్యవహారఃసత్స్వనిర్వచనీ
 (౪౭౦) “ననుచ, భవతోపి, విజ్ఞానస్వ^౨ రూపతత్త్వాభ్యుపగంతవ్యః, [5]
 (౪౭౧.) సచ,స్వయంప్రకాశః,
 (౪౭౨.) తస్యదేవాదిరూపాత్మాభిమానేస్వరూపప్రకాశతిరోధానమవశ్యా
 శ్రయణీయమ్,-

౧౫౬౦. ఏవమ్, “తిరోధానశుక్రింతద్దధానేన,
 ౧౫౬౧. స్వయమప్రికాశత్వశుక్రిస్త్యాజ్యాస్యాత్,- [10]
 ౧౫౬౨. (స్వరూపనాశ) ప్రసక్తాత్,” ఇత్యుక్తమ్.
 (౪౬౭) ౧౫౬౩. అథ, “స్వప్రకాశత్వాభ్యుపగమే,తిరోధానశుక్రిస్త్యా
 జ్యాస్యాత్,” ఇత్యాహ (ప్రకాశోనిత్య)ఇతి.
 (౪౬౯) ౧౫౬౪. (సత్స్వనిర్వచనీయవవ-) ఇతి.-
 ౧౫౬౫. “వ్యాహతత్వాదయవర్థోవిద్వత్సన్నిధౌ వక్తుమయో
 ౧౫౬౬. ఇత్యుపాలన్యః. [గ్యః,”
 (౪౭౦)- } ౧౫౬౭. ఉక్తదోషస్సిద్ధాన్వినోపిప్రసజతీతిచోదయతి (ననుచ-)
 (౪౭౪) } ఇత్యాదినా.
 (౪౭౦) ౧౫౬౮. (భవతోపి-) ఇతి.-
 ౧౫౬౯. “సత్త్వంజ్ఞానమనంతంబ్రహ్మ” ౧ “విజ్ఞానఘనవ” ౨
 “ప్రజ్ఞానఘనవ” ౩ ఇత్యాదిభిః,
 ౧౫౭౦. (జ్ఞానస్వరూప) ౧ త్వంత్వయా (అభ్యుపగంతవ్యమ్).
 (౪౭౧) ౧౫౭౧. (సచ-) ఇతి.-
 ౧౫౭౨. “అత్యాయంపురుషస్స్వయజ్ఞోతిర్భవతి” ౪ “ఆత్మా
 జ్యోతిస్సమాడితిహివాచ” ౫ ఇత్యాదిభిః,- [25]
 ౧౫౭౩. (స్వయంప్రకాశ) త్వమభ్యు^౨ పేత్వమ్.
 (౪౭౨) ౧౫౭౪. (తస్య-) ఇతి.-

౧॥ తై-ఆ. ౨-౧-౧ ౨॥ బృ-ఉ. ౪-౪-౧౨. ౩॥ ౪॥ బృ. ౬-౩-౯. ౫॥

మూ.—౧ తిరోహితంబ్రహ్మస్వగతనానాత్వం. ౨-౯. ౨ రూపవివరయమాత్మ. ౧-౭.

వ్యా —౧రూపత్వంచత్వయా. ౩. త్వ. ౬-౯. ౨ పేత్వమ్. ౪-౫-౬-౭.

[30]

- (౪౭౩.) స్వరూపప్రకాశేనతి, స్వాత్మని ఆకారాంతరాధ్యాసాయోగాత్;-
 (౪౭౪.) అతో, భవతత్త్వసమానోఽయం దోషః:-
 (౪౭౫.) కింఞ్చ, అస్తాకమేకస్మిన్నేవాత్మనిభవమదీరితం యథ్ఘటత్వమ్;-
 (౪౭౬.) భవతామ్, అస్తానన్త్యాభ్యుపగమాత్, [5]
 (౪౭౭.) సర్వేష్వయం దోషః పరిహరణీయః”.

౧౫౭౫. “తయా తిరోహితత్వాచ్చ శక్తిః తే త్రజ్జసంజ్ఞితా”

౧౫౭౬. (తిరోధానమ్)-అభ్యుపేత్వమ్, [ఇత్యాదిభిః,

౧౫౭౭. దేవత్వాద్యధ్యాససిద్ధ్యర్థమ్;” ఇత్యర్థః.

(౪౭౮.) ౧౫౭౮. త్వత్ప్రయోదోషాధిక్యమస్తీత్యాహ (కీంచ-) ఇతి. [10]

౧౫౭౯. “ప్రయోజకంతుల్యంచేత్-ధందోషాధిక్యమ్?” ఇతి

౧౫౮౦. ఉచ్యతే- [చేత్,-

౧౫౮౧. భేదవాచినా, సుఖత్వముఖత్వశిష్యాచార్యబద్ధముక్తాది
 వ్యవస్థాః, పామ్రాణికత్వేనాభ్యుపగతాః;-

౧౫౮౨. తిరోధానేన, సర్వాత్మనాం స్వరూపనాశేనతి, [15]

౧౫౮౩. పామ్రాణికానేకవ్యవస్థాభిజ్ఞాన్యైః;-

౧౫౮౪. అస్తత్ప్రయేతు, వ్యవస్థానాం కాలపక్షత్వాత్,-

౧౫౮౫. నతద్భక్తోదోషః;-

౧౫౮౬. త్వత్ప్రయేతు, స్వరూపనాశప్రసక్తాత్,-

౧౫౮౭. పామ్రాణికత్వేనాభ్యుపగతానేకవ్యవస్థాభిజ్ఞప్రస
 ౧౫౮౮. దోషాధిక్యమ్;” ఇతిభావః. [క్రొచ్చ,

(౪౭౯.) ౧౫౮౯. (పరిహరణీయః)-ఇత్యన్య, అయమభిప్రాయః;-

౧౫౯౦. “సర్వోత్తరహిప్రతిబద్ధప్రయోగః, పరిహరణామ్యాభి

౧౫౯౧. అన్యథా, ప్రతిబద్ధీ-నిష్ప్రయోజనా; [ప్రాయేణ?,-

౧౫౯౨. నహి త్వంచోరః” ఇత్యుత్తర, [21]

‘త్వమపిచోరః’ ఇత్యుక్తే, దోషపరిహరణీయత్?

౧॥ వి-పు. ౬-౨-౬౩.

మూ.—౧ ఆకారాధ్యాసా, ౮. ౨ కింతుల, ౨-౭-౮-౯. ౩ వివ. ౬-౭-౯.
 ౪ భవతానన్త్యా. ౧-౭. భవతాత్మానన్త్యా. ౪-౫.

వ్యా.—౧ ఇత్యేవమాది. ౩. ౨ ధానమవ్యభ్యుపే. ౩. ౩ కింఞ్చి. ౩. [20]
 ౪ ప్రయోజనమ్. ౭. ౫ అభేద. ౭. ౬ కల్పనీయత్వాత్. ౭. ౭ పామ్రాణికత్వా
 భ్యుప. ౪-౫-౬. ౮ త్ర. ౪-౫-౯. ౯ హి. ౬-౯.

(౪౭౫) అతోచ్యతే.-

(౪౭౬) స్వభావతః-

(౪౭౫)- { ౧౫౯౩. తస్మాత్, పరిహారతుల్యత్వమేవ ప్రతిబద్ధింపదతోఽభి
(౫౧౩) } పేత మితి, [5]

౧౫౯౪. అత్రాపియ స్వయాపరిహార ఉచ్యతే,-

౧౫౯౫. సోఽన్యత్పక్షేఽపిసమానః" ఇతి.

౧౫౯౬. పరిహరతి, (అతోచ్యతే-) ఇత్యాది నా.- [తః:-

(౪౭౬) ౧౫౯౭. ప్రతిబద్ధింపదతా,-పూర్వసమ్మితా, అయమర్థోఽభిప్రే

౧౫౯౮. "నహివచనవిరోధేన్యాయప్రవర్తతే?" ఇతిన్యాయాత్,

౧౫౯౯. జీవస్వరూపనిత్యత్వే, తస్యచతిరోధానే, శాస్త్రసిద్ధేసతి,

౧౬౦౦. తద్విరుద్ధస్తరో-నప్రవర్తతే ఇతిపరిహారంపదసిచేత్,

౧౬౦౧. సోఽన్యత్పక్షేఽపితుల్యః" ఇతి.

౧౬౦౨. ఏతత్, ప్రతిపక్షి (స్వభావతః) ఇతి.-

౧౬౦౩. వచనవిరోధేకేవలతరో-యద్య పిన్ప్రవర్తతే, [15]

౧౬౦౪. తథాఽపివచనాస్తరవిరోధోదుర్వారః;

౧౬౦౫. బ్రహ్మణోహేయప్రత్యసీకత్వ కల్యాణగుణాకరత్వ
వచనైః,

౧౬౦౬. జగతస్తద్విభూతిత్వ 1 విధాయవచనైశ్చ,

౧౬౦౭. బ్రహ్మణోభ్రమాశ్రయత్వాదికమ్,- [20]

౧౬౦౮. జగతోభ్రమ విషయత్వంచ, విరుద్ధమితి,

౧౬౦౯. బ్రహ్మణస్తిరోధానాదికమ్,- వచనంప్రతిపాదయితు
మలమ్; [స్వ,

౧౬౧౦. ఏవమ్, వచనవిరోధేన, భవదభిమతార్థస్య వ్యాహత

౧౬౧౧. శ్రుత్యాప్రతిపాదయితుమశక్యత్వాత్, [25]

౧౬౧౨. అన్యదుక్తస్తరస్వత్వతే ప్రవర్తతపవేతి,

(౨౮౦.) ముద్రాప్రసాదాత్

(౨౮౧.) ¹ నస్త-

(౨౮౨.) ² జ్ఞానానైక-

(౨౮౩.) స్వరూపమ్,

[1]

(౨౮౪.) స్వాభావికా-

(౨౮౫.) నవధికారే-

(౨౮౬.) యాపరిమి-

(౨౮౭.) తోదారగుణసాగరమ్.

౧౬౧౩. అష్టాష్టమైశు జీవస్వరూపైరోధానాదెవ్సచనా [10]

స్తరవిరోధాభావాత్,- [వేద,

౧౬౧౪. జీవస్వరూపైరోధానాదేకమ్, -వచనంప్రతిపాదయత్వే

తద్విరోధేనచర-ప్రవర్తత ఇ, నవధిహారసామ్యమ్:-

౧౬౧౫. ఇత్యభిప్రాయేణ (స్వభావత) ఇత్యాదికముచ్యతే.

(౨౮౦) ౧౬౧౬. “ననేవలంకలరాహిత్యమ్.- [ఇత్యుక్తమ్.

౧౬౧౭. అపితుమలవిరోధి, ఇత్యభిప్రాయేణ, (ముద్రాప్రసాదాత్)-

౧౬౧౮. వజ్రగుణాదివ్యాప్త్యవృత్త్యర్థం (స్వభావత) ఇత్యుక్తమ్

(౨౮౧) ౧౬౧౯. (అనస్త) మ్-అపరిచ్ఛిన్నమ్.

(౨౮౨) ౧౬౨౦. (స్వరూపమ్) - ఛత్విస్వరూపమ్. [ర్థమ్ (ఏక) శబ్దః.

(౨౮౩) ౧౬౨౧. ప్రదేశభేదేన జడత్వాననుకూలత్వశబ్దావ్యాప్త్య

(౨౮౪) ౧౬౨౨. (స్వాభావిక) శబ్దేన, “స్వాభావీకీజ్ఞానబలీయాచ”

ఇతి శ్రుతిరభిప్రేతా. [శబ్దః.

(౨౮౫) ౧౬౨౩. సావధికారితయవ్యాప్త్యవృత్త్యర్థమ్ (అనవధికారితయ)

(౨౮౬) ౧౬౨౪. “(అపరిమితం)-అసంఖ్యేయః,-

(౨౮౭) ౧౬౨౫. (ఉదారగుణసాగ) రః,-యస్య” ఇతిబహుప్రసాదః [2]

౧౬౨౬. ఏవమ్, ఉభయలిగ్గత్వవచనవిరోధోదర్శితః,- [వతి.

౧౬౨౭. అనేన, “భూమాశ్రయత్వంచుర్వచమ్” ఇత్యుక్తంభ

౧|| శ్లో. ౧౬. ౧-౧౭.

ము. — ౧ అనస్త. ౧-౪. ౨ జ్ఞానానైకరసస్వరూ. ౧.

వ్యా — ౧ ౧౭, ౩-౪.

[౩]

(౪౮౮.) నిమేషకాస్థాకలాముహూర్తాదిపరాధవర్య-

(౪౮౯.) న్తాపరిమిత¹ వ్యవచ్ఛేదస్వరూప-

(౪౯౦.) సర్వోత్పత్తిస్థితి-

(౪౯౧.) వినాశాది-

[5]

(౪౯౨.) సర్వపరిణామ-

(౪౯౩.) నిమిత్తభూత-

(౪౮౮.) } ౧౬౨౮. అథ, విభూతేర్భూమివిషయత్వానువపత్తిరుచ్యతే; తత్ర,
(౪౯౬.) } నిత్త్యవిభూతిమత్వముచ్యతే (నిమేష-) ఇత్యాదినా.

౧౬౨౯. (అపరిమితవ్యవచ్ఛేదస్వరూప-) ఇతి. “(నిమేషకాస్థా)-

ద్యవచ్ఛేదాః, కాలస్య అసాధారణభత్వాః,” ఇత్యర్థః.

౧౬౩౦. అన్యథా, “వ్యవచ్ఛేదవత్” ఇతిహింసక్తవ్యమ్?

౧౬౩౧. నతు (వ్యవచ్ఛేదస్వరూప-) ఇతి.

౧౬౩౨. కాలోహి, స్వయంపరిణామీ,

౧౬౩౩. ప్రకృతేఽపరిణామహేతుః?

[15]

౧౬౩౪. నిమేషాదయః, కాలపరిణామవిశేషాః.

౧౬౩౫. “సర్వే నిమేషజ్జైరే”^{౧౬} ఇతిశ్రుతేః.

౧౬౩౬. ఏవమ్, స్వయంపరిణామిత్వముక్తమ్.

(౪౯౦) ౧౬౩౭. అథ, ప్రకృతిపరిణామహేతుత్వముచ్యతే (సర్వోత్పత్తి-) ఇతి.

[20]

(౪౯౧) ౧౬౩౮. (ఆది)-శబ్దేన, జాయమానాద్యవస్థాత్రయం వివక్షితమ్.

(౪౯౨) ౧౬౩౯. (సర్వ)- శబ్దేన, విశదావిశదపరిణామాశ్చ వివక్షితాః.

(౪౯౩) ౧౬౪౦. (నిమిత్త) శబ్దేన, ఉపాదానత్వాధిస్తాత్పత్వవ్యావృత్తిః.

౧౬౪౧. “యథా, బ్రహ్మణ ఉపాదానత్వం ప్రకృతిద్వారకమ్,

౧౬౪౨. తథా, బ్రహ్మణ ఏవోపకరణత్వమపి, కాలద్వారకమ్,”

౧౬౪౩. ఇత్యభిప్రాయః.

౧॥ తై-ఉ. ౬-౧-౮.

మూ.—౧ వ్యవచ్ఛేద్యస్వరూ. ౧-౩-౬-౭. ౨ సర్వపరిణామ. ౮-౧.

వ్యా.—౧ రుచ్యతే నిమేషే. ౩. ౨ భూతిత్వ ౧-౨. ౩ కాలస్య భత్వాః. ౩. కాలస్య సాధారణభ. ౧-౬. ౪ స్వయంపరి. ౧-౨. ౫ ఇతిహింసక్తతేః. ౧. ౬ క. ౩-౧.

(౪౯౪.) కాలకృతపరిణామాస్మృష్టౌ-

(౪౯౫.) అనంత-

(౪౯౬.) మహావిభూతి,

(౪౯౭.) స్వలీలాపరికర-

[3]

౧౬౪౪. ఏవమ్, “సర్వస్థితివినాశానాంజగతోయోజగన్మయః!

౧౬౪౫. మూలభూతోనహస్తస్తే”^౧ ఇతివచనస్య,

౧౬౪౬. “కలాముహూర్తాదిమయశ్చకాలః”^౨ ఇత్యస్యచ,
అర్థోవివక్షితః.

౧౬౪౭. [జగన్మయః]-అదిత్యచంద్రాద్యవచ్ఛేద్యతయా, [10]

౧౬౪౮. ‘సర్వాద్యవచ్ఛేదకతయా, జగత్ప్రచురైత్యర్థః.

(౪౯౪) ౧౬౪౯. “ఏవమవిభక్త్యాపరిణామ్యా, నిత్యవిభూతిః,”

౧౬౫౦. ఇత్యాహ (కాలకృతపరిణామాస్మృష్టౌ) ఇతి-

౧౬౫౧. “కలాముహూర్తాదిమయశ్చకాలో, నయద్విభూతేః
పరిణామహేతుః”^౩ ఇత్యస్యార్థోభిప్రేతః. [15]

౧౬౫౨. (అనంత) త్వేభిహితేపి(మహా)చ్ఛబ్దేన విశేషణమ్,-

౧౬౫౩. లీలావిభూత్యపేక్షయామహత్వాభిప్రాయమ్,-

౧౬౫౪. అనన్త్యంహివిభూతీద్వయసాధారణమ్?-

౧౬౫౫. భోగోపకరణాద్యానన్త్యవరో^౪ వామహచ్ఛబ్దః.

(౪౯౪)-} ౧౬౫౬. (అస్మృష్టౌ అనంతమహావిభూతి-) ఇతి, -[బ్రహ్మవిశేషణమ్.

(౪౯౬)

౧౬౫౭. “మహావిభూతి సంస్థానమ్”^౫ “శుద్ధమహావిభూత్యా
ఘ్నే”^౬ ఇతివచనే, మహావిభూతిశబ్దేన, స్థూరితే.

(౪౯౭)-} ౧౬౫౮. అథలీలావిభూతిమత్త్వముచ్యతే(స్వలీల-)ఇత్యాదివా.

(౫౦౪)

౧౬౫౯. ముక్తస్య (లీలాపరికర) త్వమ్,-

౧౬౬౦. మోచనలీలోపకరణత్వాత్.

[20]

(౪౯౮.) స్వాంశభూతానంత-

(౪౯౯.) బద్ధముక్తనానావిధ 1 చేతన-

(౫౦౦.) తద్వోగ్యభూతానంతవిచిత్రపరిణామశక్తి, చేతనేతర-

(౫౦౧.) వస్తుజాతాంతర్యామిత్యకృత-

[5]

(౫౦౨.) సర్వశరీరత్వసర్వప్రకారావస్థానా-

(౫౦౩.) వస్థితమ్,

(౪౯౮) ౧౬౬౧. (స్వాంశభూత) శబ్దేన, విశేషణతయా ౨ంశత్వంవివక్షితమ్.

(౪౯౯) ౧౬౬౨. ముక్తేషునానావిధత్వమ్,- [10]

౧౬౬౩. “సపకధాభవతి” ఇత్యాదిశ్రుత్యుక్తమ్,-

౧౬౬౪. భగవద్గీలాంతర్గతస్వసంకల్పగృహీతదేహవైవిధ్యరూపమ్.

(౫౦౦) ౧౬౬౫. (చేనేతర)-శబ్దేన, అచేతనశబ్దార్థోవ్యాఖ్యాతః.

(౫౦౧) ౧౬౬౬. (వస్తుజాత) శబ్దేన, 1 ప్రధానావ్యక్తకాలావివక్షితాః,-

౧౬౬౭. పూర్వంకాలకీర్తనమ్, నిత్యవిభూతేస్తాదధీన్యవ్యావృత్త్యై.

౧౬౬౮. ఏవంవిధఃస్వ(వస్తుజాత)స్వలంతర్యామిత్యేనకృతమ్-

(౫౦౨) (సర్వశరీరత్వసర్వప్రకారావస్థానమ్)-

౧౬౬౯. “సర్వశరీరతయాసర్వప్రకారత్వేనావస్థానమ్ [20]

(అంతర్యామిత్యకృతమ్);

(౫౦౩) ౧౬౭౦. తేనలవస్థానేన (అవస్థితమ్)-విశిష్టమ్.” ఇత్యర్థః.

౧౬౭౧. ఏవమ్, శరీరశరీరభావకథనేన,

౧౬౭౨. “జ్ఞానస్వరూపమత్యంతనిర్మలంపరమార్థతః|

తమేవార్థస్వరూపేణభ్రాన్తిదర్శనతస్థితమ్” [25]

(౫౦౪) పరంబ్రహ్మచ, వేద్యమ్.

(౫౦౫) తత్సాక్షాత్కారరక్షణభగవద్-ద్వైపాయన పరాశర-వాక్యే-
మను-యాగ్యవల్క్య-గౌతమాపస్తంబప్రభృదీహునివాసజీన-

౧౬౭౩. ఇత్యాదివాక్యోక్తంత్రాస్తవదర్శనమ్, - [1]

౧౬౭౪. బ్రహ్మణశ్శరీరభూతజీవద్వారకమ్, ఇత్యుక్తంభవతి.

౧౬౭౫. శరీరనాచిశబ్దానాశరీరపర్యస్తత్స్వేహేతుర్విపక్షితః-

౧౬౭౬. (సర్వప్రకార) శబ్దేన.

౧౬౭౭. ఏవమ్, “జగతో భగవన్విభూతిత్వవిధాయవాప్యై
ర్విరోధాత్, [10]

౧౬౭౮. జగతోభ్రమపిషయత్వసయక్తమ్, ఇత్యుక్తంభవతి.

(౫౦౪) ౧౬౭౯. ఏవంవిధం, - (పరంబ్రహ్మ-) 1 వేద్యమ్, *అభ్యవగచ్ఛ
తామ్, ఇత్యన్వయః (* ౫౦౩)

(౫౦౫) } ౧౬౮౦. “స్వాభిసత్కారవాచినోవచనస్యతర్వామాణ్యస్యచ
(౫౦౩) } ౧౬౮౧. మిథ్యాత్వంవదతాత్వయా, [15]

౧౬౮౨. సహివచనవిరేఖేన్యాయః, ప్రవర్తతే? ఇతిపరిహా
రోఽపర్వచః,-

౧౬౮౩. వచనస్య, పామాణ్యస్యచ, మిథ్యాత్వాత్:-

౧౬౮౪. ఇత్యభిప్రాయేణ, 5

౧౬౮౫. ప్రమాణస్వరూపందర్శయతి(తత్సాక్షాత్-ఇత్యాదినా-

౧౬౮౬. (తత్సాక్షాత్కారరక్షణ)-శబ్దేన, [నేనచ,

౧౬౮౭. (భగవద్-ద్వైపాయ) నాదిపరపక్షి (గణ) పరిగణ

౧౬౮౮. “ఇతరేషాంచానుపలబ్ధేః” 1 ఇత్యుక్తస్మృత్యసేకర
ణార్థోభిప్రేతః.

౧౬౮౯. తత్ర, కపిలస్య, వేదదర్శన యోగివ్రత్యత్యాఖ్య [16]

పరికరద్వయసంభవాదాప్తిః-

౧౬౯౦. పూర్వపక్షితా.-

- (౫౦౬.) విధ్యర్థవాద-
 (౫౦౭.) మస్త్రీమూలే-
 (౫౦౮.) తిహాసపురాణధర్మశాస్త్రో-
 (౫౦౯.) పబ్బంహిత-
 (౫౧౦.) పరమార్థభూతా-
 (౫౧౧.) నాదినిధనావిభిన్న 1 సంప్రదాయ-

[5]

౧౬౯౧. సిద్ధాంతేతు, “పరికరద్వయం 1 తుల్యమ్,-
 ౧౬౯౨. వక్తృబహుత్వమ్-అధికహేతుః,” ఇతిహయ్యుక్తమ్?-
 ౧౬౯౩. తదత్రస్తాదితమ్

[10]

- (౫౦౬) ౧౬౯౪. “తద్వాక్యానాంప్రామాణ్యంకథమ్?”
 ౧౬౯౫. ఇత్యత్రాహ(విధ్యర్థవాద-) ఇతి.-

- (౫౦౮) ౧౬౯౬. “విధిమూలమ్,- (ధర్మశాస్త్ర) మ్; [ఇత్యర్థః:
 ౧౬౯౭. (మస్త్రీర్థవాద-) మూలమ్,- (ఇతిహాసపురాణ) మ్;”
 ౧౬౯౮. ధర్మశాస్త్రేతిహాసపురాణేషుసర్వేష్వపి,
 ౧౬౯౯. (విధ్యర్థవాదమస్త్రీ) ధేషుసత్స్వపి,
 ౧౭౦౦. ప్రాచుర్యాత్, ఏవముక్తమ్.

[15]

- (౫౦౯) ౧౭౦౧. అనధీతశాఖాశ్చైస్సహాఅధీతశాఖార్థవిశదీకరణమ్,-
 (ఉపబృంహణ)మ్.

- (౫౧౦) ౧౭౦౨. (పరమార్థభూత) శబ్దేన, [దుర్వచః:-
 ౧౭౦౩. “పరపక్షే,వచనవిరోధేతరాప్రవృత్తిరూపపరిహారో
 ౧౭౦౪. వచనతత్ప్రామాణ్యాదేరపారమాధ్యాయాత్?”
 ౧౭౦౫. ఇతి సూచితమ్.

- (౫౧౧) ౧౭౦౬. (అనాదినిధనాది)-శబ్దేః, వేదప్రామాణ్యంవివక్షితమ్.
 ౧౭౦౭. “కిమర్థమ్,ఉప⁴బృంహణాపేక్షా, [చేన్న-
 ౧౭౦౮. అనంతావైవేదాః” ఇతివేదానామానన్త్యాత్?” ఇతి

౧॥ కాత. ౧-ప్ర.

మూ.—౧ హతసంప్రదాయ. ౨-౩-౬-౭.

వ్యా.—౧ తుల్యవక్తృ. ౪-౯. ౨ అధీత. ౯. ౩ అనధీత. ౯. అధీయమాన. ౪-౫-౬.
 ౪ బృంహణోపేక్షా. ౪-౫.

[30]

- (౫౧౨.) ఋగ్యజుస్సామాధర్వరూపానస్తశాఖమ్,-
 (౫౧౩.) వేదంచ; అభ్యుపగచ్ఛతామస్తాకమ్,-కిన్నసేత్సృతిః-
 (౫౧౪.) యథోక్తం¹ భగవతాద్వైపాయనేన మహాభారతే,
 (౫౧౫.) “యోమామజమనాదించవేత్తిలోకమహేశ్వరమ్”^౧.- [5]

(౫౧౨) ౧౭౦౯. ఋగ్యజుస్సామాధర్వాఖ్యానం వేదానామ్, చతుస్సం
 ఖ్యాసంఖ్యాతత్వేనా² సన్త్యాభావాత్, ఇతిచేత్
 ౧౭౧౦. తతాగ్రహ (ఋగ్యజుస్సామాధర్వరూపానస్తశాఖమ్-)
 ఇతి.-

౧౭౧౧. యథాదేవమనుష్యాది చతుషో-టినివిష్టాగపాగ్రిణి [10]
 నో² సంఖ్యేయాః,-

౧౭౧౨. తథాఋగ్యజుస్సామాది చతుషో-టినివిష్టాలపివేదా
 శ్యాఖాభేదేనానంతాఇత్యర్థః.

(౫౧౩) ౧౭౧౩. (వేదంచ; అభ్యుపగచ్ఛతామ్-) ఇతి.-
 ౧౭౧౪. ప్రమాణంప్రమేయంచ పరమార్థత్వేన, [15]
 (అభ్యుపగచ్ఛతామ్-) ఇత్యర్థః.

(౫౧౪)- { ౧౭౧౫. ఉక్తార్థేష్వప్యపివచనాని, పరిగణనాక్రమేణోపాదత్తే,-
 (౫౧౫) { (యథోక్తమ్-) ఇత్యాదినా.

౧౭౧౬. [యోమామ్]-ఇతి.-[అజమ్]-ఇత్యచేతనబద్ధవ్యావృత్తిః.-

౧౭౧౭. [అనాదిమ్-అజమ్]- ఇతిముక్తవ్యావృత్తిః. [20]

౧౭౧౮. [లోకమహేశ్వరమ్]- ఇతినిత్యః సిద్ధవ్యావృత్తిః,-

౧౭౧౯. లోక్యతఇతివృత్తత్యైః.

౧౭౨౦. ఏవంవిజానతోముక్తిరుక్తా-

౧౭౨౧. [అసంసూతస్సమర్త్యేషు] ఇత్యాదినా;-

౧౭౨౨. తదపి తాగ్రిభిప్రేతమ్. [25]

౧॥

మూ.—౧ భగవద్వైపాయ, ౨-౬-౮-౯.

వ్యా.—౧ అజమితి. ౩-న. ౨ సిద్ధ. ౬-న.

- (౫౧౬.) “ద్వావిమాపురుషాలోకేక్షరశ్చక్షరపవచః।
 (౫౧౭.) క్షరస్పర్వాణిభూతాని. కూటస్థో^౨క్షరఉచ్యతే॥-
 (౫౧౮.) ఉత్తమశ్చపురుష స్వస్యగపరమాత్మేత్యుదాహృతః,-
 (౫౧౯.) యోలోకత్రయమావిశ్యవిభర్త్యవ్యయశ్శరః”^౧ [5]
 (౫౨౦.) “కాలంసవచతేతత్ర. నకాలస్తత్రవైప్రభుః।-
 (౫౨౧.) పతేవైనిరయాస్తాతస్థానస్యపరమాత్మనః।
 (౫౨౨.) అవ్యక్తాదివిశేషాంతం పరిణామర్థినంయుతమ్।
 (౫౨౩.) క్రీడాహరేరిదంసర్వంక్షరఇత్యవధార్యతామ్॥”^౨
 (౫౨౪.) “కృష్ణపవహిలోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః। [10]
 (౫౨౫.) కృష్ణస్యహికృతేభూతమిదం విశ్వంచరాచరమ్॥”^౩
 (౫౨౬.) [కృష్ణస్య^౧హికృతే] ఇతి.- కృష్ణస్య^౨శేష^౩భూతమిత్యర్థః.
 (౫౨౭.) భగవతాపరాశరేణా^౩పేవముక్తమ్,-

- (౫౧౬) ౧౭౨౩. చిదచిద్వైల^౧క్షణాయాహ (ద్వావిమా-) ఇతి.-
 ౧౭౨౪. అత్రవ్యాపనభరణస్వామ్యాదయఃప్రతిపన్నాః. [15]
 (౫౨౦) ౧౭౨౫. తత్రైవ నిత్యవిభూతిమత్వే, ప్రమాణమాహ (కాలమ్-) ఇతి.
 (౫౨౧) ౧౭౨౬. లీలావిభూతిమత్వేవచనమాహ (అవ్యక్తాది-) ఇతి.
 (౫౨౪) ౧౭౨౭. తదాయత్తోత్పత్త్యాదికత్వే,తచ్ఛేషత్వేచ,
 ౧౭౨౮. ప్రమాణమాహ (కృష్ణపవ-) ఇతి. [20]
 (౫౨౬) ౧౭౨౯. వ్యాఖ్యేయంపదంవ్యాచక్షే (కృష్ణస్య-) ఇతి.
 (౫౨౭) ౧౭౩౦. ఉత్తమార్థంవిశదీకర్తుమ్,అనుక్తంచదర్శయితుమ్,-
 ౧౭౩౧. ఆహ (భగవతాపరాశరేణ-) ఇతి.-
 ౧౭౩౨. సర్వశబ్దేనాంవస్తుమాత్రముపలక్ష్యమితి,
 నముఖ్యాన్తోబ్రహ్మైతివాదశ్చాత్రపరిహృతోభవతి.[25]

౧॥ గీ. ౧౫-౧౬. ౨॥

౩॥ భా-స. ౩౮-౨౩.

మూ — ౧ హి. ౨-౩-౪-౫-౮-౯-౧౦-౧౧. ౨ భూతంసర్వమిత్య. ౨-౩-౪-౫-౬-౯-౧౦. ౩ పవమ్. ౨-౪-౫-౯-౧౧.

వ్యా.—౧ ఉత్తమాహ, ౭.

- (౫౨౮.) “శుద్ధేనుహవిభూత్యాభ్యేపరేబ్రహ్మచర్యేన్యతే।
మైత్రేయభగవచ్చబ్జస్సర్వకారణకారణే”^౧
- (౫౨౯.) “జ్ఞానశక్తిబహుశ్వర్యేష్యతేజాన్యశేషతః-
భగవచ్చబ్జవాచ్యానినాహేయైర్గుణాదభిః”^౨ [1]
- (౫౩౦.) “ఏవమేషనుహశబ్దోమైత్రేయభగవానితి-
పరమబ్రహ్మభూతస్యవాసుదేవస్యనాన్యగః-
(౫౩౧.) తత్రపూజ్యపదార్థోక్తిపరిభాషాసమన్వితః-
శబ్దోయంనోపచారేణత్వస్యత్రహ్యుపచారతః”^౩
- (౫౩౨.) “ఏవంప్రకారమమలంనిత్యం వ్యాపకమక్షయమ్- [10]
సమస్తహేయరహితంవిష్ణ్వఖ్యం పరమంపదమ్”^౪
- (౫౩౩.) “కలాముహూర్తాదిమయశ్చకాలోనయద్విభూతేః పరిణామహే
(౫౩౪.) ‘క్రీడతోబాలకస్యేవచేష్టాంతస్య నిశామయ’^౫ ఇతి- [తుః”^౬
- (౫౩౫.) “మనునాపిప్రశాసితారంసర్వేషామణీయాంసమణీయసామ్”^౭
- (౫౩౬.) ఇత్యాద్యుక్తమ్. [15]
- (౫౩౭.) “యాజ్ఞవల్క్యేనాపి, యేత్రజ్ఞేస్యేశ్వరజ్ఞానాద్విశుద్ధిః పరమామ
తా”^౮ ఇత్యాది.

౧౭౩౩ భగవచ్చబ్జస్సర్వచనాత్ [నుహవిభూత్యాభ్యే] [సర్వ
కారణకారణే] ఇత్యుభయవిభూతిమత్త్వంసిద్ధమ్.

౧౭౩౪. “శుద్ధే, జ్ఞానశక్తి, వినాహేయైః” ఇత్యాదిభిః, [20]
ఉభయలిక్ష్ణత్వం బ్రహ్మణస్సిద్ధమ్.

(౫౩౩) ౧౭౩౫. నిత్యవిభూతేరకాలకాల్యత్వేవచనమాహ[కలా-]ఇతి.

(౫౩౪) ౧౭౩౬. (మనునాపి-) ఇతి-

ప్రశాసితృత్వాదిగుణాఉక్తాః-ఇత్యభిప్రాయః.

(౫౩౭) ౧౭౩౭. (యాజ్ఞవల్క్యేనాపి-).^౧ ఇతి-(ఉక్తమ్)-*ఇత్యన్వయః.

౧౭౩౮. (ఈశ్వరజ్ఞానాత్) నతునిర్విశేషజ్ఞానాత్-ఇతిభావః.

౧॥ వి-పు. ౬-౫-౭౨. ౨॥ వి-పు. ౬-౫-౭౯. ౩॥ వి-పు. ౬-౫-౭౫.

౪॥ వి-పు. ౧-౨౨-౫౩. ౫॥ వి-పు. ౪-౧-౮౪. ౬॥ వి-పు. ౧-౨-౧౮.

౭॥ మ-శ్చ. ౧౨-౧౨౨. ౮॥ యా-శ్చ. పా. ఆ. ౩౪.

మూ.—౧ యాజ్ఞవల్క్యేపి. ౧-౭.

(* ౫౩౬)

వ్యా.—౧ నాచ్యనిర్వచ. ౯. ౨ ఇతి. ౩-౬-౯.

- (౫౩౮.) ¹“ఆపస్తమ్బేనాపిపూర్వాప్రాణిన²స్సర్వగుహశయస్య”^౧ ఇతి.-
 (౫౩౯.) [సర్వే-] [ప్రాణినః-] [గుహశయస్య-] పరమాత్మనః [పూః-] పు
 (౫౪౦.) [ప్రాణిన-] ఇతి-³జీవాత్మకభూత⁴సంఘాతాః. [రమేశరమిత్యర్థః-].
 (౫౪౧.) ననుచకి⁵ మానేనా²డన్య³లేణ⁴ చోద్యంతునపరిహృతమ్?-[5]
 (౫౪౨.) ఉచ్యతే.-
 (౫౪౩.) ఏవమభ్యుపగచ్ఛతామస్తాకమ్,-

- (౫౪౪.)- } ౧౪౩౯. ఆపస్తమ్బవచోవ్యాచక్షే (సర్వ) ఇత్యాదినా.-
 (౫౪౦.) } “అజ్ఞంవపుర్వక్ష్యపురంప్రతీకమ్”^౧ ఇతి ²నైఖిణ్ణికాః.
 ౧౪౪౦. “ఏవమేకభయలిక్ష్ణత్వోభయవిభూతిమన్వైప్రతిపాదక
 వచనైర్విరో²ధాత్,- [తోఃశ్చ-]
 ౧౪౪౧. వచనంబ్రహ్మణ స్తిరోధానాదికం నప్రతిపాదయతీతిహే
 ౧౪౪౨. వచనతత్త్వమీమాణ్యాదేర్నిధ్యాత్వాభ్యుపగమాచ్చ,-
 ౧౪౪౩. “నహివచనవిరోధేన్యాయః ప్రవర్తతే”^౩ ఇతిపరిహర
 స్వత్ప్రత్యేవ క్తుమశక్యః.- [15]
 ౧౪౪౪. అస్త్యత్ప్రత్యేకుజీవస్వరూపతిరోధానాదేర్వచనాన్తరవి
 రోధాభావాత్తద్వాక్యంప్రతిపాదయతీతి.-
 ౧౪౪౫. అనేన, వచనతత్త్వమీమాణ్యాదేర్నిధ్యాత్వా⁴భావాత్,-
 ౧౪౪౬. “నహివచనవిరోధేన్యాయః ప్రవర్తతే”^౩ ఇతిపరిహర
 స్సువచవచ”ఇత్యభిప్రాయః. [20]
 (౫౪౦) ౧౪౪౭. ఏవమభిప్రేతస్యపరిహరస్యా²స్పష్టత్వాత్,-
 ౧౪౪౮. తనజానన్తరేణవత్త్వేవపరిహరమపేక్షమాణంపూర్వ
 సోపాలంబ్యంచోదయతి (ననుచ-) ఇతి. [వక్షీ,
 (౫౪౨)- } ౧౪౪౯. పరిహరతి (ఉచ్యతే-) ఇత్యాదినా.
 (౫౪౬) }
 (౫౪౩) ౧౪౫౦. “నకేవలం⁵ వచనవిరోధాదేవపరిహరః,- [25]
 ౧౪౫౧. “కేవలతరేణాపి పరిహరోవిద్యతే,”
 ఇత్యభిప్రాయేణాహ (ఏవమ్-) ఇతి.-

(౨౨౨.) అన్యథాన్యథాతస్య చైతన్యస్యస్వాభావికస్యాపి, కన్యతా-

(౨౨౩.) పారమార్థికసంస్కారోచచికాసంచబ్రుచగామ్,

(౨౨౪.) సర్వమిదంపరిహృతమ్.

౧౭౨౨. (పరమభృతగచ్ఛతాం). తస్మిన్మాణం ప్రవేయం.

పారమార్థికత్వేనాభ్యుపగచ్ఛతామ్ ఇత్యర్థః.

(౨౨౩.) ౧౭౨౩. (అన్యథాన్యథాతస్య) ఇత్యనేన స్వరూపవ్యాప్తిః.

(౨౨౪.) ౧౭౨౪. (పారమార్థికసంస్కారోచచికాసంచబ్రుచగామ్) ఇతి-

౧౭౨౪. “నహి బ్రహ్మజ్ఞానవాదినా, సంస్కారోచచికాసావస్తుంశక్త్యా-

౧౭౨౫. తథాసతిరావపివ్యావహారికాస్యాతామ్. [16]

౧౭౨౬. నపరమాధ్వా-

౧౭౨౭. సంస్కారోచచికాసయోరభ్యుపగచ్ఛతామ్, సంస్కారోచచికాస

విషయభ్రమహేతుతయాతిరోధానంచక్తవ్యమ్.

౧౭౨౮. తతాపివ్యావహారికసంస్కారాభ్యుపగమే,

౧౭౨౯. తద్విషయభ్రమహేతుతయాపునరపితిరోధానమ్, [17]

ఇత్యసవస్థాస్యాత్” ఇత్యభిప్రాయేణ,

౧౭౩౦. (పారమార్థికసంస్కారోచచికాసంచ) ఇత్యుక్తమ్.

(౨౨౫.) ౧౭౩౧. (సర్వమిదంపరిహృతమ్) ఇతి-

౧౭౩౨. “దేవాదిభ్రమస్యాధిష్ఠానస్ఫురణసాపేక్షత్వాత్,-

౧౭౩౩. ధర్మస్వరూపంస్వయం ప్రకాశరూపంఅధిష్ఠానతయాస్ఫు

౧౭౩౪. నాత్రజ్ఞానాన్తరాపేక్షాఅజడత్వాత్.- [రతి,-

౧౭౩౫. జడత్వాద్ధి, శుక్త్యాదే : జ్ఞానాన్తరాపేక్షా-

౧౭౩౬. ఏవంధర్మస్వరూపమధిష్ఠానంస్ఫురతి,

౧౭౩౭. భ్రమవిరోధినోఽబ్రహ్మనిత్యత్వాద్యాకారాః,- [తే-

౧౭౩౮. తేజ్ఞానాన్తరవేద్యాఇతి, తత్తిరోధానాద్భ్రమఉపపద్య

- (౫౪౭.) భవతస్తుప్రకాశవ 1 స్వరూపమితి, ప్రకాశో 2 నధర్మభూతః,-
 (౫౪౮.) తస్యసంకోచోవికాసోవానాభ్యుపగమ్యతే,
 (౫౪౯.) ప్రకాశప్రస 3 రానుత్పత్తిమేవ,-

౧౭౭౦. 'తిరోధానంచప్రకాశనివృత్తిః,- [5]

౧౭౭౧. ప్రకాశశ్చనజ్ఞానస్వరూపః,-

౧౭౭౨. అపితుప్రసరాభ్యోజ్ఞాన 1 ధర్మః,

౧౭౭౩. ప్రకాశరూపప్రసరాభావశ్చసంకోచః,-

౧౭౭౪. 2 భావాన్తరన్యైవాభావత్వాత్.-

౧౭౭౫. సంకోచాభావప్రసరః,- [10]

౧౭౭౬. సవతిరోధాననివృత్తిరితి నతదాభ్యాసః.-

౧౭౭౭. ఏవంసతిజ్ఞానంధర్మస్వరూపంచనిత్యమ్,-

౧౭౭౮. జ్ఞానధర్మభూతప్రసరన్యైవప్రకాశత్వాత్.-

౧౭౭౯. తదభావస్యచసంకోచత్వాత్,- [దృతే", ఇత్యర్థః.

౧౭౮౦. ప్రసరాభ్యుప్రకాశనివృత్తిరూపంతిరోధానముపప [15]

(౫౪౭) ౧౭౮౧. అయంపరివరోభవ 4 త్వత్సేవక్తుంనశక్యతే-

౧౭౮౨. ఇత్యాహ (భవతస్తు-) ఇతి.

౧౭౮౩. స్వరూపేపిప్రకాశే తస్యసంకోచవికాసా వభ్యుపగ
 తౌచేత్, నస్వరూపనాశః,

(౫౪౮) ౧౭౮౪. తథాచనాభ్యుపేతమిత్యాహ (తస్య-) ఇతి. [20]

(౫౪౯) ౧౭౮౫. త్వన్మతేసంకోచవికాసా 5 వభ్యుపగతౌస్యాతామ్,
 తతఃకథంప్రకాశనివృత్తిః,-

౧౭౮౬. ఇత్యత్యాహ (ప్రకాశప్రసర-) ఇతి.-

౧౭౮౭. ప్రకాశవప్రసరః-(ప్రకాశప్రసరః).

౧౭౮౮. యద్వాప్రకాశశబ్దవాచ్యస్యజ్ఞానస్య ప్రసరః- [25]
 తస్యా (నుత్పత్తి) ఇత్యర్థః.

మూ.—౧ వస్తుస్వరూ. ౧. ౨ నామధర్మ. ౧. ౩ రణానుత్పత్తి. ౧.

వా. —౧ ధర్మఃప్రకాశఃప్రకా. ౩-౪-౫-౬-౭ ౨ భావన్యైవఅభావాభావ
 త్వాత్. ౧-౨-౭. ౩ నివృత్తిరూపతిరో. ౨-౪-౫-౬. ౪ త్వత్సేనాపవద్యతే ఇత్యా. ౬.
 ౫ అభ్యుపేతౌ. ౧-౨-౪-౫-౬-౭. [30]

(౫౫౦) తిరోధానభూతాః,-

(౫౫౧) కర్మాదయఃసర్వస్యః-

(౫౫౨) అవిద్యాచేత్ తిరోధానం తిరోధాన భూతయాతయా,

(౫౫౩) స్వరూప భూతప్రకాశనాశసూర్యమేవోక్తః,- [౧]

(౫౫౪) అస్మాకంపాఽవిద్యామాపేణకర్మణా, స్వరూపస్యభక్త్యసూతజ్ఞాన
ప్రకాశస్వరూపిణః తేనాచేవాదిరూపాత్మాభిమానోభవతీతిచేషః.

౧౧౮౯. ప్రకాశశబ్దోహి ౧ భక్తిసరోధర్మపరశ్చ,-

౧౧౯౦. భానుర్భాసుమాక తేజస్తేజస్వీతివత్. [న్యాయద్వితౌ.

౧౧౯౧. ఏవకారేణస్వరూపాభావభక్త్యసూతజ్ఞానాభావాచ.

(౫౫౦) ౧౧౯౨. (తిరోధానభూతాః) - తిరోధాయకభూతాః.

(౫౫౧) ౧౧౯౩. (కర్మాదయః) ఇతి-

౧౧౯౪. (అవి) శబ్దేన ప్రకృతే, వాసనాచగృహ్యతే,-

౧౧౯౫. “వాసనారేణుర్యతః” అనునామాయాసమావృతః.

ఇత్యాదివచనాత్.

[15]

(౫౫౨) ౧౧౯౬. ఏవంస్వపక్షేపరపక్షేపిస్వరూపనాశప్రసంగతప్రసంగ
గరూపవైషమ్యంవస్తుతమపయోగ్యధికేత్యుక్తతా-

౧౧౯౭. అశస్వరూపనాశ ప్రసంగతప్రసంగరూపవైషమ్యం-

దర్శయతి (అవిద్యాచేత్-) ఇతి.

౧౧౯౮. “ప్రకాశనివృత్తిర్ని (తిరోధానమ్)!”-

[20]

౧౧౯౯. స్వరూపస్య ప్రకాశరూపత్వాత్ప్రకాశనివృత్తిరూపం-

తిరోధానంస్వరూపనాశసామ్యత్ త్వత్వతే-

౧౨౦౦. అన్తన్తతే, అన్తభక్త్యసూతజ్ఞానసంకోచస్తిరోధరితః-

భక్తిస్వరూపస్యజ్ఞానస్యచైత్యత్వముపపద్యతే,-

౧౨౦౧. తేన సంకోచేన భక్తిమతిరోధ్యాకారాగ్రహణాత్,-

భక్తిమోఘ్యపపద్యతే” ఇత్యర్థః.

౧॥ వి-పు. ౬-౭. ౧౯. ౨॥ జి. ౩-జ్లో.

మూ.—౧ భూతయావిద్యయాస్య ౨-౪-౫-౮-౯.

౨ భూత. ౧-౩-౭-౯.

౩ అస్మాకన్తస్యవి. ౨-౮-౯-౧౦. ౪ రూపవన్నిత్యభూత. ౧. ౫ దేహది. ౮. [20]

వ్యా.—౧ వ్యక్తివరో. ౭. ౨ జ్ఞానవాహ. ౧. ౩ చ. ౩-౯. ౪ నాశాప్ర

సంగ. ౧-౪-౫-౬ ౫ తత్త్వసంగ. ౩-౮-౫-౬. ౬ జ్ఞానస్వసంకో. ౩.

- (౫౫౫.) యథోక్తమ్ “అవిద్యాకర్మసంజ్ఞాన్యాత్మతీయా శక్తిరిష్యతే॥
 (౫౫౬.) యయాతేత్రజ్ఞశక్తిస్సావేష్టితా నృపసర్వగా।-
 (౫౫౭.) సంసారతాపానఖిలానవాప్నోత్యతిసంతతా॥
 (౫౫౮.) తయాతిరోహితత్వాచ్చ శక్తిఃతేత్రజ్ఞసంజ్ఞితా।- [5]
 సర్వభూతేషుభూపాల।-
 (౫౫౯.) తారతమ్యేనవర్తతే” ౧ ఇతి.-

౧౫౦౨. “ననుభ్రమవిరోధ్యాకారోనామాసాధారణధర్మః,-

౧౫౦౩. ఆప్తనోసాధారణబుద్ధి ¹ సుఖేచ్ఛాదయోగృహ్య
 నైతిభ్రమోనోపపద్యతే” ఇతిచే ² న్న.- [మ,-

౧౫౦౪. అసాధారణధర్మస్య భ్రమవిరోధిత్వేద్వయమపేక్షిత

౧౫౦౫. స్వరూపజ్ఞానమ్, అసాధారణత్వేన జ్ఞానంచ,-

౧౫౦౬. శుక్తిత్వాదయోపి, అన్యత్క్రియాసాధారణత్వేన-
 జ్ఞాతాపవ ³ హిభ్రమవిరోధినః:-

౧౫౦౭. అధ్యాసాత్-అసాధారణత్వాగ్రహణమ్, [15]

౧౫౦౮. అసాధారణత్వాగ్రహణాత్-అధ్యాసః-

ఇతిపరస్పరాశ్రయోనదోష ⁴ స్సన్యత్,-

౧౫౦౯. బీజాఙ్కురన్యాయాత్ ఇతి.-

౧౫౧౦. ఏవంతరేణైవపరిహరణక్తః.

(౫౫౫) ౧౫౧౧. స్వోక్తాతర్కసరణిఃప్రమాణానుసారిణీ- [20]

ఇతిదర్శయతి (యథోక్తమ్-) ఇతి.

(౫౫౯) ౧౫౧౨. [తారతమ్యేనవర్తతే]-ఇత్యనేన జ్ఞానస్యసంకోచవికా
 సాసిద్ధౌ,

౧౫౧౩. నహ్యణుమాత్రస్యస్వరూపస్యతారతమ్యమ్:- [మితి.-

౧౫౧౪. తస్మాత్ ధర్మభూతజ్ఞానద్వారకమేవాత్మనస్తారతమ్య

౧౫౧౫. జ్ఞానద్వారకత్వంచతత్త్రైవోపరితనైశ్శోకైర్వివృతమ్.-.

- (౫౬౦.) యేత్రజ్ఞానాంస్వధర్మభూతజ్ఞానస్య, కర్మసంజ్ఞయాఅవిద్యయా
(౫౬౧.) అపిచ, [సంకోచంవికాసంచదర్శయతి.
(౫౬౨.) ఆచ్ఛాదికా^౨విద్యా,-^౨ శ్రుతిభి^౩తైచ్చికోపదేశబలాచ్చ,-
(౫౬౩.) బ్రహ్మస్వరూపతిరోధాన హేతు^౩దోషరూపా-ఆశ్రయతే.- [5]
(౫౬౪.) తస్యాశ్చమిథ్యారూపత్వేన,

- (౫౬౦) ౧౮౧౬. “అప్రాణిమత్సు^౧స్వల్పసాస్థావరేషు”^౧ ఇత్యాదిభిః-
౧౮౧౭. ఉదాహృతశ్లోకార్థమాహ (యేత్రజ్ఞానామ్-) ఇతి.
౧౮౧౮. (అత్రోచ్యతే-) *ఇత్యాదిగ్రంథస్యామర్థప్రతిపాద్యః.-
౧౮౧౯. “స్వరూపనాశప్రసక్తప్రభృతీనియానిదూషణాని, [10]
త్వ^౨న్మతేలక్ష్యస్తే,-
౧౮౨౦. తేషామన్యన్మతేషామ్యాపాదనమనుపపన్నమ్;-
౧౮౨౧. నిర్విశేషత్వజీవబ్రహ్మైక్యజగత్త్విధ్యాత్వప్రయుక్తత్వా
త్తేషాందూషణానామ్;- [ముక్తమ్:
౧౮౨౨. ఇత్యభిప్రాయేణ, (స్వభావతః-) *ఇత్యాదిగ్రంథజాత
౧౮౨౩. “ఏవమ్సామాన్యేనోక్తేనతి, [ప్రాయేణ,
౧౮౨౪. ప్రస్తుతచోద్యవిశేషస్య, క్షపరిహరణక్తః?, ఇత్యభి
౧౮౨౫. (ననుచకిమనేనాడమృరేణ?) *ఇత్యాదిచోద్యముక్త
౧౮౨౬. “ఉచ్యతే” *ఇత్యాదినా,- [మః:
౧౮౨౭. ప్రస్తుతచోద్యవిశేషపరిహరణోక్తః? ఇతి. [20]
(౫౬౧) ౧౮౨౮. అథ, స్వరూపానుపపత్తిమాహ^౪ (అపిచ-) ఇతి.
(౫౬౨) ౧౮౨౯. (ఆచ్ఛాదికా-) ఇత్యాదినా తదభ్యుపగతప్రకారమాహ.
(౫౬౩) ౧౮౩౦. ^౫(ఆచ్ఛాదికా^౨విద్యా) శబ్దవివరణార్థమ్,
౧౮౩౧. (బ్రహ్మస్వరూపతిరోధాన హేతుదోషరూపా-) ఇత్యుక్తమ్.
(౫౬౪) ౧౮౩౨. దూషయతి (తస్యా) ఇతి.- [25]

౧॥ వి-పు. ౬-౭-౬౪.

మూ.—౧ భూతస్వజ్ఞాన. ౬-౮-౯. ౨ శ్రుతేతైచ్చికోప. ౧-౩-౭.

౩ దోషరూపా. ౧. * (౪౭౮). * (౪౭౯). * (౫౪౧). * (౫౪౨).

వ్యా.—౧ అప్రాణిమత్సు. ౯. = ౭౧౭ = “అనభివ్యక్తప్రాణేషు” ఇతిశ్రీధరయే. “అధికా
శక్త్యాను-కృత్స్వస్వభూతజాతస్యప్రాణాదీనస్థితి ప్రవృత్త్యాదిదర్శనాత్ ప్రసిద్ధిపవప్రాణో
జగత్కారణతయానిర్దేశమర్హతి. పరిహరస్తుశిలాకాస్థాదిషు చేతనస్వరూపేచతదభావాత్”
ఇతి శ్రీభా. ౧-అ. ౧-పా. ప్రాణాధికరణే. ౨ మతేపివలక్ష్యస్తే. ౪-౫-౬-౩-౭.
వత్స్యస్తే. ౧-౨. ౩ ఉక్తఇత్యర్థః ప్రతిపాద్యఇతి. ౪-౫-౬. ౪ అపిచేత్యాదినా తదభ్యు. ౧.
౫ మాహ ఆచ్ఛాదికేతి అవి. ౧.

(౫౬౫.) ప్రసజ్ఞవత్, -స్వదర్శనమూలదోషపేక్షత్వాత్,

(౫౬౬.) న, -సా, -మిథ్యాదర్శనమూలదోషస్సాదితి,-

(౫౬౭.) బ్రహ్మైవమిథ్యాదర్శనమూలంస్యాత్.-

౧౮౩౩. “యథా, ప్రసజ్ఞో, - (మిథ్యా) త్వేన, -స్వ (దర్శన) హేతు (దోష) న్తరా (పేక్ష)ః,-

౧౮౩౪. తథా, దోషోపి, -మిథ్యాత్వాత్, -దోషా న్తరా పేక్షః,”

౧౮౩౫. ఇత్యనవస్థాదుస్థత్వాత్,-

౧౮౩౬. (న, -సా), -భేదభ్రమ (మూలదోషస్సాత్:-)

౧౮౩౭. అతః, పరమార్థదోషేతిభ్యుపగమస్తవ్యేనతి,- [10]

౧౮౩౮. ‘తస్యబ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వేనైవైతహానిప్రసంగాత్,

౧౮౩౯. బ్రహ్మైవదోషస్సాత్:-’ ఇత్యర్థః.

(౫౬౫) ౧౮౪౦. “ఉపపాదకస్యోపపాదకా న్తరాపేక్షా నభవతీత్యా యపరమార్థవిషయ ఇతి,-

౧౮౪౧. న, -తేనానైత్రపరిహరశ్శక్యతేవక్తుమ్:- [15]

౧౮౪౨. కథమ్:-’

౧౮౪౩. ఉచ్యతే:-

౧౮౪౪. ఉపపాదకస్యోపపాదకా న్తరానపేక్షత్వం నాను,-

౧౮౪౫. పరప్రతీతేః, -స్వప్రతీతేశ్చ, -స్వవైవహేతుత్వమ్;-

౧౮౪౬. తచ్చ, పరమార్థవిషయసంభవతి;- [20]

౧౮౪౭. పరమార్థోహిః ప్రతీతినిరపేక్షమ్, -స్వరూపేణసన్,-

౧౮౪౮. స్వప్రతీతేః, -పరప్రతీతేశ్చ, -హేతుర్భవతి:-

౧౮౪౯. అపరమార్థస్తు, నస్వరూపేణసన్;-

౧౮౫౦. అతః, స్వవిషయప్రతీత్యతిరేకేణ⁴ సత్తాభావాత్,

౧౮౫౧. ఆత్మాశ్రయదోషప్రసజ్జేత్;- [25]

౧౮౫౨. నహిప్రతీతిః, స్వయమేవః స్వాత్మనోహేతుర్భవతి:-

౧౮౫౩. ‘ఇత్యాత్మాశ్రయదోషప్రసంగాత్:-

౧౮౫౪. ఉపపాదకస్యోపపాదకా న్తరానపేక్షత్వరూపస్యా యేన, నాత్రపరిహరశ్శక్యతేవక్తుమ్:-’ ఇత్యభిప్రాయేణ-

౧౮౫౫. (స్వదర్శనమూలదోషపేక్షత్వాత్-) ఇత్యుక్తమ్.

పా. - ౧ తస్యచ. ౧. ౨ నామతదవప్రతి. ౪-౫. ౩ స్వపరనిరపేక్షప్రతి. ౬. ౪ సత్తాభావా, ౩-౪-౬. ౫ స్వభానహేతు. ౪-౬, ౫, ౬ ఇతి. ౪-౫-౬-౭.

(౫౬౮.) తస్యాశ్చానాదిత్వేపి,

(౫౬౯.) మిథ్యాభూతత్వాదేవ, - బ్రహ్మదృశ్యత్వేనైవానాదిత్వాత్, -

౧౮౫౬. “అజ్ఞాశ్రయదోషోమాభూత్,

౧౮౫౭. తథాసతి, ఉపపాదకముపపాదకాంతరాన¹ పేక్షమ్-^[9]
ఇతిన్యాయేన, మాధ్యమికస్యాధిష్ఠానాపారమార్థ్యం
సువచంభవతి,-

౧౮౫౮. ఉపపాదకముపపాదకాంతరాన¹ పేక్షమితిన్యాయేనఅధి
ష్ఠానానవస్థాయాఃపరిహృతత్వాత్;-

౧౮౫౯. ఇత్యేవమ్, అనవస్థాపరిహారార్థమ్, అద్యైతహాని^[10]
పరిహారార్థంచ, బ్రహ్మైవదోషస్సాన్వితః” ఇత్యర్థః.

(౫౬౮)- } ౧౮౬౦. “ప్రపంచస్య, ఆదిమత్వాద్దోషాంతరాన¹ పేక్షత్వమ్,
(౫౬౯)- }

౧౮౬౧. దోషస్యత్వనాదేః నదోషాంతరాన² పేక్షాః” ఇతిచేత్:-

౧౮౬౨. తతాహి (తస్యాశ్చానాదిత్వేపి) ఇతి-

౧౮౬౩. “జీవభేదస్యస్వరూపానాదిత్వేపిదోషసాపేక్షత్వా
భ్యవగమాత్, జీవభేదోఽత్రప్రతిబద్ధిత్వేనఅభిప్రేతః;

౧౮౬౪. మిథ్యాభూతస్యప్రతీయమానత్వవ్యతిరేకేనస్వరూపా
భావాత్, [ప్రసంగాత్,-

౧౮౬౫. తత్ప్రతితేష్య స్వరూప 4 ప్రయుక్తత్వేనతిక్తదోష

౧౮౬౬. అతిరిక్తహేతోశ్చపూర్వకాలవర్తితయా,- ^[20]

౧౮౬౭. పశ్చాద్భావిదోమిథ్యాభూతస్యస్వరూపానాదిత్వమే
వానుపపన్నమ్:” ఇత్యభిప్రాయః:-

౧౮౬౮. “జీవభేదస్యస్వరూపానాదిత్వేపి, మిథ్యాభూతస్యతస్య,

౧౮౬౯. (బ్రహ్మదృశ్యత్వేనైవానాదిత్వాత్), - [క్షప్రసంగాత్;-

౧౮౭౦. తదవరమార్థభేదదర్శనస్యస్వరూపప్రయుక్తత్వేతదనిర్దో

౧౮౭౧. నిర్దోషేనస్వరూపోఽచ్యేదప్రసంగాచ్చ:-

౧౮౭౨. తద్దర్శనహేతుదోషాపేక్షా² స్తి: ఇతిచేత్:-

౧౮౭౩. దోషస్యాపితత్తుల్యమ్:” ఇత్యర్థః.

వా. - ౧ పేక్షితమ్. ౭. ౨ పేక్షిత్యమితి. ౩ అపి. ౮-న.
౪ ప్రయుక్తదోష. ౭. ౫ అనిర్దోషే. ౩ ౬ అన్య. ౭-న.

(౫౭౦) *దర్శనమూల-పరమార్థదోషానభ్యుపగమాచ్చ,-

(౫౭౧) బ్రహ్మైష,-తద్దర్శనమూలంస్యాత్;

(౫౭౨) తస్య,నిత్యత్వాత్,-అనిర్వోక్షపవ*-*

(౫౭౦) ౧౫౭౪. (పరమార్థదోషానభ్యుపగమాచ్చ,-) ఇతి:- [5]

౧౫౭౫. అద్వైతహానిప్రసంగాదితిభావః. [దోషస్యాదిత్యర్థః

(౫౭౧) ౧౫౭౬. ఏవమ్ అనవస్థా౭ద్వైతహానిపరిహారార్థం (బ్రహ్మైష)

(౫౭౨) ౧౫౭౭. తతఃకిమనిష్ఠం 1 స్వాదిత్యత్రాహ (తస్య-) ఇతి:-

౧౫౭౮. “దుర్లుటత్వేనా౭నవస్థాపరిహారో౭వ్యతిదుర్బలః;

౧౫౭౯. తథాసతి, తత్త్వజ్ఞానోదయే౭పిసా*తిష్ఠతు,- [10]

౧౫౮౦. ఉపపత్త్యనపేక్షత్వాత్;-

౧౫౮౧. ‘నహినివర్తకసంనిధౌనివర్త్యంతిష్ఠతి:-’ ఇతిచేత్:-

౧౫౮౨. తర్హి ఉపపత్తిమతీసేతి నదుర్లుటత్వమ్:-

౧౫౮౩. కింఞ్చ, ప్రపఞ్చస్యాపిమిథ్యాత్వేన దుర్లుటత్వాత్,-

మూలదోషాపేక్షానస్యాత్;- [15]

౧౫౮౪. ‘కారణేనవినా, కార్యమ్ నసంభవతి’ ఇతిచేత్,-

౧౫౮౫. ఉపపః త్యనపేక్షత్వం 4 స్యాత్;-

౧౫౮౬. జీవభేదోపిదుర్లుటత్వాన్ములదోషానపేక్షస్యాత్;-

౧౫౮౭. అధిష్ఠానాపారమాధ్యేపి, దుర్లుటత్వాత్,-

అధిష్ఠానాన్తరానపేక్షత్వేన, అనవస్థా 5 నస్యాత్; [20]

౧౫౮౮. దుర్లుటత్వం నామ,-పరమార్థత్వప్రయుక్తోపపత్త్యనపే

౧౫౮౯. అపరమార్థత్వప్రయుక్తోపపత్తిరపేక్షితైవ;- [తత్వమ్;-

౧౫౯౦. యథా, ప్రాసాదనిగరణాదిషు పరమార్థత్వప్రయు

క్తోపపత్తిః- [తా;-

౧౫౯౧. అల్పాస్యేన విపులనిగరణాయోగరూపా, అనపేక్షి

౧౫౯౨. నిగరణసాధనస్య, నిగరణీయాద్విపులత్వం హ్యపేక్షి

తమ్,-పారమాధ్యేపి;-

౧౫౯౩. తచ్చ, ప్రాసాదనిగరణాదావనపేక్షితమ్:-.

వా. — ౧ స్వాదిత్యత్రాహ. ౧. ౨ దుర్లభః. ౭. ౩ పత్త్యనపేక్ష. ౩.

౪ నస్యాత్. ౩. ౫ అధిష్ఠానపార. ౪-౫-౮. ౬ న. ౪-౫-౮-౯. ౭ రణీయవిపుల. ౪-౫.

* (నగర్లన) ౮-౯. * (వివ) ౧-౨-౩-౯. * అచ్చాదికా౭విధ్యా.

(౫౭౩.) అతపవఇదమపినిరస్తమ్,-

(౫౭౪.) “ఏకమేవశరీరంజీవవత్, నిర్జీవానితరాణి 1 శరీరాణి*,

(౫౭౫.) యథాస్వప్నదృష్ట నానా 2 విధశరీరాణాంనిర్జీవత్వమ్;-

(౫౭౬.) తత్ర 3 స్వప్నేద్రష్టుశ్శరీరమేకమేవజీవవత్,- [5]

(౫౭౭.) తస్యస్వప్న 4 వేళాయాందృశ్యభూతనానావిధానస్తశరీరాణామ్-
నిర్జీవత్వమేవ.

(౫౭౮.) అనేనైకేనైవపరికల్పితత్వాత్,జీవాః-మిథ్యాభూతాః”:-

౧౮౯౪. 1 ఏవమ్, పరమార్థత్వప్రయుక్తోపపత్తిరేవానపేక్షితా,-

౧౮౯౫. అపరమార్థత్వప్రయుక్తోపపత్తిస్త్యపేక్షితా,- [10]

౧౮౯౬. ‘అధిష్ఠానంతుఅపరమార్థత్వప్రయుక్తమితి,-

౧౮౯౭. తదపేక్షయానవస్థా’ ఇతిచేత్,-

౧౮౯౮. తోషశ్చ౭పరమార్థత్వప్రయుక్తఇతి,- [ఇతి.

౧౮౯౯. దోషాపారమార్థ్యే, తదపేక్షయానవస్థాస్యాత్:-”

(౫౭౩) ౧౯౦౦. ఏకజీవవాదంనిరాకరోతి (అతపవ-) ఇతి.- [15]

౧౯౦౧. (అతపవ) - బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్య కృత్సృష్టమిథ్యా
త్వాభ్యుపగమా 2 దేవ, ఇత్యర్థః.

(౫౭౪) ౧౯౦౨. కింనిరస్తమ్ఇతిశఙ్కాయామ్,నిరసనీయముపన్యస్యతి-
(ఏకమేవ-) ఇతి.

(౫౭౬)-} ౧౯౦౩. “స్వప్నదృష్టశరీరాణాం నిర్జీవత్వే, [20]

(౫౭౯) } ౧౯౦౪. కథమ్, ఏకస్యసజీవత్వమ్,ఇతరేషాంనిర్జీవత్వంచ?:-”

౧౯౦౫. ఇతిశఙ్కాయామ్,-

౧౯౦౬. ఏకస్యసజీవత్వమితరేషాంనిర్జీవత్వంచాహ,-

(తత్ర-) ఇ 3 త్యాది గ్రన్థద్వయేన.

(౫౭౮) ౧౯౦౭. “తేషాంమిథ్యాత్వంకథమ్” ఇత్యత్రాహ- (అనే [25]
నైకేనైవ-) ఇతి.

మూ.—౧ శరీరాణి. ౧-౨-౯-స. ౨ విధ. ౧-౯-స. ౩ స్వప్న. ౧-౮. ౪ దశాయామ్. ౬.

వ్యా.—౧ ఏవమ్. ౪-౫-స. ౨ ఏవ. ౩-స. ౩ ఆది. ౭-స. * (౪౪).

(౫౭౯.) ఇతి.

(౫౮౦.) బ్రహ్మణా, స్వస్వరూపవ్యతి¹రిక్తస్య జీవభావస్య, -సర్వశరీరా
ణాంచ, -కల్పితత్వాత్,

(౫౮౧.) ఏకస్మిన్నపిశరీరే, శరీరవత్, -జీవసద్భావస్య-మిథ్యా రూపత్వాత్,

(౫౮౨.) సర్వాణిశరీరాణిమిథ్యా రూపాణి,-

(౫౮౩.) తత్ర జీవభావశ్చమిథ్యా² రూపః, ఇతి,

(౫౮౪.) ఏకస్యశరీరస్య, -తత్రజీవసద్భావస్యచ, నకల్పిద్విశేషః.

(౫౭౯) ౧౯౦౮. (ఇతి)-స్సమాప్తా.

(౫౮౦) ౧౯౦౯. ఏతత్, కథంనిరస్తంభవతిఇతిశఙ్కాయామ్ (అత [10]

ఏవే) త్యభిప్రేతమర్థం వివృణోతి (బ్రహ్మణా-) ఇతి.

౧౯౧౦. (జీవభావః)-జీవత్వమ్.

౧౯౧౧. “కిమ్, -ప్రాతిభాసికజీవైకత్వముచ్యతే?-

౧౯౧౨. ఉత, పారమార్థికజీవైకత్వమ్?-

౧౯౧౩. ప్రాతిభాసికజీవైకత్వంచేత్:-

[15]

౧౯౧౪. స్వప్నజాగరయోర్జీవబహుత్వ¹ప్రతిభాసాత్, -

౧౯౧౫. దృష్టాంతద్వాన్తికయోః-

౧౯౧౬. జీవబహుత్వప్రతిభాసస్సార్వతాకికో² విరుధ్యేత,-

౧౯౧౭. పారమార్థికజీవైకత్వంచేత్:-

౧౯౧౮. ఏకోపిజీవో, నపారమార్థికతయా^౨భ్యుపగతఇతి, -[20]

౧౯౧౯. తత్, సుతరామనుషవన్నమ్:” ఇత్యభిప్రాయః.

౧౯౨౦. (బ్రహ్మణా) - (కల్పితత్వాత్-) ఇత్యన్వయః.

౧౯౨౧. (స్వస్వరూపవ్యతిరిక్తస్య-) ఇతి, -హేతుగర్భవిశేషణమ్.

(౫౮౪) ౧౯౨౨. (నకల్పిద్విశేషః) ఇతి.-

- (౫౮౫.) అస్మాకంతు, ¹ “స్వప్నే ద్రష్టుశ్శరీరస్య, తస్మిన్నాత్మసద్భావ
(౫౮౬.) ప్రబోధవేళాయా మబాధితత్వాత్, - [స్వ²చ,-
(౫౮౭.) అన్యేషాంశరీరాణాంతర్గతజీవానాంచ బాధితత్వాత్, -
(౫౮౮.) తేసర్వేమిథ్యాభూతాః, [9]
(౫౮౯.) స్వశరీరమేకమ్, తస్మిన్ జీవభావశ్చపరమార్థః” ఇతివిశేషః.
(౫౯౦.) అపిచ, “కేనవాఽవిద్యానివృత్తిః, సాచకీదృశీ,” ఇతివివేచనీయ
(౫౯౧.) “ఐక్యజ్ఞానంనివర్తకమ్, - [మ.-

౧౯౨౩. “ప్రాతిభాసికత్వమ్, ¹ స్వప్నదృష్టశరీరస్థస్య, అన్య
శరీరస్థస్యచ, జీవభావస్య, అవిశిష్టమ్, - [10]

౧౯౨౪. పారమార్థికత్వంతు, నకస్యచిదపి,” ఇత్యర్థః.

(౫౯౫) ౧౯౨౫. “ప్రపంచసత్త్వత్వపక్షే, కథమ్, ² స్వప్నద్రష్టుతద్వై
శ్యవిశేషసిద్ధ్యతి,” ఇత్యత్రాహ (అస్మాకంతు-) ఇతి.

(౫౯౯) ౧౯౨౬. (తస్మిన్ జీవభావశ్చ) - జీవసద్భావః ఇత్యర్థః.

౧౯౨౭. లోకసిద్ధప్రక్రియయాస్వాపార్థానాంబాధాభ్యు^[15]
పగమః,-

౧౯౨౮. సూత్రకారేణాపి తథాకృతమ్:-

౧౯౨౯. “వైధర్మ్యాచ్చనస్వపాదివత్”^౧ ఇత్యత్ర.

౧౯౩౦. ఏవమ్, ఏకజీవవాదప్రసంగాత్ - నిరస్తః.

(౫౯౦)- } ౧౯౩౧. అథనివర్తకానుపపత్తిమనివృత్త్యనుపపత్తిం చాఽఽహ-

(౬౦౭)

౧౯౩౨. (అపిచ-) ఇత్యాదినా.

౧౯౩౩. (కిం) శబ్దః-క్షేపార్థః.

(౫౯౧) ౧౯౩౪. నివర్తకనివృత్త్యోపరాభ్యుపగతప్రకారం శబ్దతే
(ఐక్య-) ఇతి.

- (౫౯౨-) నివృత్తిశ్చ, అనిర్వచనీయప్రత్యసీకాకారా,” ఇతిచేత్ :-
 (౫౯౩-) అనిర్వచనీయప్రత్యసీకమ్, -నిర్వచనీయమ్.-
 (౫౯౪-) తచ్చ, -సద్వా? అసద్వా? ద్విరూపంవా? కోట్యస్తరంసవిద్యతే.-

- (౫౯౨) ౧౯౩౫. తత్రనివృత్తింకూషయతి (అనిర్వచనీయ-) ఇతి.- [5]
 ౧౯౩౬. శబ్దశక్త్యైవ పశ్చిమకోట్యభావోదర్శితః.
 (౫౯౩) ౧౯౩౭. (అనిర్వచనీయప్రత్యసీకంనిర్వచనీయమ్-) ఇతి.-
 ౧౯౩౮. “న ఇర్థస్య¹ హిస్వనిరూపకపవప్రత్యసీకః?” ఇతిభావః.
 ౧౯౩౯. (అనిర్వచనీయప్రత్యసీకమ్), -
 ౧౯౪౦. సతావత్ - అనిర్వచనీయమ్, - [10]
 ౧౯౪౧. అపితు నిర్వచనీయమేవ.
 (౫౯౪) ౧౯౪౨. తత్ర, త్రైవిధ్యమాహ (తచ్చ-) ఇతి.
 ౧౯౪౩. ఏవమ్ శబ్దస్వభావాత్పశ్చిమ(కోటి)రాస్త్రీ,-
 ౧౯౪౪. అర్థస్వభావాచ్చ² తథా.
 ౧౯౪౫. అవిద్యానివృత్తిః, -కింభ్యాతా? - [15]
 ౧౯౪౬. ఉతఅభ్యాతా? -
 ౧౯౪౭. అభ్యాతత్వే, -అసత్త్వమ్.-
 ౧౯౪౮. భ్యాతత్వే, “కింబాధ్యా? -ఉతఅబాధ్యా?” ఇతివికల్పః,-
 ౧౯౪౯. బాధ్యాచేత్, -అనిర్వచనీయతా.-
 ౧౯౫౦. కిచ్చ, నివృత్తేశ్చ బాధ్యత్వే, నివర్తమజ్ఞానంస్థితంస్యా
 ౧౯౫౧. నివృత్తేరసత్త్వేపి తుల్యమేవతత్. - [త్ర:-
 ౧౯౫౨. అబాధ్యాచేత్, ⁴ సత్త్వమ్, -
 ౧౯౫౩. “అబాధ్యత్వేపి, ఆదిమత్వాత్⁵ ససత్త్వమ్,” ఇతిచే
 ౧౯౫౪. ఆదిమత్త్వంనిత్యవైలక్షణ్యమ్, - [త్ర:-న-
 ౧౯౫౫. సతత్సద్వైలక్షణ్యమ్, - [హిసత్త్వమ్? -
 ౧౯౫౬. ప్రతిపన్నోపాధావబాధ్యత్వంహి సత్త్వత్వమ్? -తదేవ
 ౧౯౫౭. త్వన్తతే, బాధాత్ సద్వాప్రత్యుక్తేః:-

వ్యా.—౧ హి. ౩-స. ౨ అథావిద్యా ౩. ౩ చ. ౧-౨-౪-౫-స.

౪ సత్త్వత్వమ్. ౩-౬ ౫ ససత్త్వత్వమితి. ౩-౬.

- (౫౯౫.) బ్రహ్మవ్యతిరేకేనైతదభ్యుపగమే,
 (౫౯౬.) పునరప్యవిద్యాననివృత్తాస్యాత్;-
 (౫౯౭.) బ్రహ్మైవచేన్నివృత్తిః, ¹ తత్, పా²గవ్యవిశిష్టమితి,-
 (౫౯౮.) వేదాస్తజ్ఞానాత్పూర్వమేవనివృత్తిస్సాన్యత్.- [హన్యతే.-
 (౫౯౯.) “ఐక్యజ్ఞానంనివర్తకమ్, తదభావాత్సంసారః” ఇతిభవద్దర్శనంవి

- (౫౯౫) ౧౯౫౮. తత్ర, సత్త్వపక్షేకిమ్-కాల్పనికసత్?-
 ౧౯౫౯. ఉతఅకాల్పనికసత్?-ఇతివికల్పమభిప్రేత్య;-
 ౧౯౬౦. అకాల్పనికసత్త్వేచ, బ్రహ్మవ్యతిరేకత్వపక్షేఅదైవత
 హాని ¹ ప్రసక్తః, *

[10]

౧౯౬౧. అవ్యతిరేకత్వపక్షేదూషణంవత్సృతే;- [ఇతి.-
 ౧౯౬౨. కాల్పనికసత్త్వే దూషణమాహ (బ్రహ్మవ్యతిరేకేణ)-
 ౧౯౬౩. “వ్యావహారిక ² సద్ధి అనిర్వచనీయమ్?,-
 ౧౯౬౪. తస్మాత్, (అవిద్యాననివృత్తాస్యాత్);-
 ౧౯౬౫. అసత్త్వపక్షేపి ఇదమేవదూషణమ్.-

[15]

౧౯౬౬. క్షిప్రస్థితి³ రసతీచేత్;-
 ౧౯౬౭. ద్వానశ్శాస్త్రకృతమర్థంసూచయతః?ఇతీన్యాయాత్,
 ౧౯౬౮. అవిద్యాహ్యనివృత్తాస్యాత్;
 ౧౯౬౯. ద్విరూపపక్షేపి, సదంశేనలదైవతహానిః,
 ౧౯౭౦. అసదంశేననివృత్తేరసత్త్వాదవిద్యాస్థితిరేవ:-”ఇత్యర్థః.
 ౧౯౭౧. సదంశేపి, కాల్పనికత్వా²కాల్ప నికత్వవికల్పఃపూ
 ర్వవత్. (౧౯౬౦ - ౧౯౬౧)

- (౫౯౭) ౧౯౭౨. అకాల్పనికసత్త్వేచబ్రహ్మస్వరూపానతిరేకత్వపక్షమా
 శబ్దదూషయతి (బ్రహ్మైవ-చ) ఇతి.
 (౫౯౯) ౧౯౭౩. “తత్త్వజ్ఞానాత్పూర్వమేవ నివృత్తిరస్తు, తత్సత్త్వమ్?,-
 ౧౯౭౪. ఇత్యత్రాహ (ఐక్యజ్ఞానమ్-) ఇతి.

మూ.—౧ తత్. ౮-స.

వ్యా.—౧ ప్రసక్తః. ౧-౮-స. ౨ సత్త్వనిర్వచ. ౫-౮-౯. ౩ రసతీచేత్. ౧-౩

* “ఐవక్షిప్తః” ఇతిశేషః.

(౬౦౦.) కింఞ్చ, నివర్తకజ్ఞానస్యావ్యవిద్యారూపత్వాత్,

(౬౦౧.) ¹తన్నివర్తనం కేనేతివక్తవ్యమ్:-

౧౯౭౫. “నను, యథా, భావాన్తరాభావవాదపక్షే,

౧౯౭౬. భూతలమేవఘటాభావోభ్యుపగతః, - [త్;-న,-

౧౯౭౭. తథా, స్వరూపమేవ అవిద్యానివృత్తిస్సాన్వితః” ఇతిచే

౧౯౭౮. భూతలేవైలక్షణ్యమస్యేవ. - [భావః.-

౧౯౭౯. కాలవిశేషవిశిష్టదేశ విశేషత్వం ³తత్-తదేవఘటా

౧౯౮౦. తచ్చ, అభావవాదినావ్యభ్యుపగతమ్;-

౧౯౮౧. ఏకస్మిన్దేశేకాలభేదేన ⁴భావాభావసంభవాత్, - [10]

౧౯౮౨. ఏకస్మిన్దేశేదేశభేదేనోఘటభావాభావసంభవాచ్చ.-

౧౯౮౩. అనేనఅభావవాదిభిరుక్తోవికల్పపరిహృతః.-

౧౯౮౪. “కేవలభూతలమేవ అభావః, ఇతివాక్యే, [కారః;-

౧౯౮౫. కేవలశబ్దార్థః, కిమ్-భూతలాతిరిక్తః? తర్హ్యభావాన్తీ

౧౯౮౬. భూతలమేవచేత్, -నఘటేవ్యభావప్రసక్తః.” [15]

౧౯౮౭. ఇతిహి - తైర్వికల్పకరూపణముక్తమ్:-

౧౯౮౮. తత్, -పరిహృతమ్, -అనేనవైలక్షణ్యేన.-

౧౯౮౯. ఏవంవైలక్షణ్యానభ్యుపగమాత్,

౧౯౯౦. బ్రహ్మస్వరూపమేవనివృత్తిర్భవితుంశార్హతి.

౧౯౯౧. స్వరూపమేవ అవిద్యానివృత్తిశ్చేత్;- [20]

౧౯౯౨. అవిద్యానుదయఏవస్యాత్,-

౧౯౯౩. నివృత్తౌసత్వామ్, -నివర్త్యస్థిత్యనుపపత్తే.-

౧౯౯౪. బ్రహ్మస్వరూపమేవనివృత్తిశ్చేత్;-

౧౯౯౫. షడ్భూమికోటిత్వంచనస్యాత్,

౧౯౯౬. స్వరూపస్యసత్త్వాత్.- [25]

(౬౦౦) ౧౯౯౭. “ఏవమ్, నివృత్తిరూపణేనైవనివర్తకేపిదూషితేనతి,

౧౯౯౮. ముఖాన్తరే ¹ణాపిదూషణమస్తి,”

౧౯౯౯. ఇత్యభిప్రాయేణాహ (కింఞ్చ-) ఇతి.-

౨౦౦౦. కింశబ్దః-క్షేపార్థః.

మూ.—౧ రూపత్వానివృత్తిఃకే. ౩-౬. [30]

వ్యా.—౧ తలవైలక్ష. ౧-౨-౪-౫-౭. ౨ విశేషవిశిష్టత్యంతదేశ. ౪-౫-౬. ౩ తత్. ౩-౯-౧౦ ఘటతదభావసంభ. ౩. ౫ ఘటతదభావ. ౩. ౬ కారాత్. ౬. ౭-అపి. ౩-౯.

- (౬౦౨.) “నివర్తకజ్ఞానమ్, స్వేతరసమస్తభేదనివర్త్య,
 (౬౦౩.) క్షణికత్వా^౧ దేవస్వయమేవనశ్యతి,-
 (౬౦౪.) దావానలవిష^౨ నాశన విషాంతరవత్,” ఇతిచేత్,-
 (౬౦౫.) న. [5]
 (౬౦౬.) నివర్తకజ్ఞానస్యబ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వేన,-
 (౬౦౭.) తత్స్వరూపతమత్పత్తివినాశానాం మిథ్యారూపత్వాత్,
 (౬౦౮.) తద్వినాశరూపా^౩ విద్యాతిష్ఠత్యేవేతి,-
 (౬౦౯.) తద్వినాశ^౪ దర్శనస్యనివర్తకం వక్తవ్యమేవ.-
 (౬౧౦.) దావాగ్న్యదీనామపి పూర్వావస్థావిరోధి మరిణామపర [10]
 మ్పరా అవర్జనీయైవ.-

- (౬౦౨) ౨౦౦౧. తదభ్యుపగమప్రకారంశంకతే (నివర్తక-) ఇతి.
 (౬౦౫) ౨౦౦౨. దూషయతి(న-) ఇతి.-
 ౨౦౦౩. “వస్తుతః ఉత్పన్నస్యైవహి, వస్తుతోవినాశః? -
 ౨౦౦౪. ఉత్పత్త్యాదేకకాల్పనికత్వేన, వినాశోపికాల్పనికఇతి,-
 ౨౦౦౫. (తద్వినాశ)-తద్విషయభ్రమ,-(భావ్య-భావ)మహేతు,-
 (రూపా^౩విద్యా), స్థితేతి,-
 ౨౦౦౬. తన్నివర్తకంవక్తవ్యమ్.” ఇత్యర్థః.
 (౬౦౭) ౨౦౦౭. (స్వరూపతమత్పత్తి-) ఇత్యత్ర (స్వరూప)శబ్దః-స్థితి
 (౬౦౮) ౨౦౦౮. (తద్వినాశరూప-) ఇతి. [వాచీ.
 ౨౦౦౯. వినాశానుబంధినామ్;-భ్రమతదాశ్రయతద్దేతూనామపి,
 వినాశశబ్దేనవివక్షౌ.
 (౬౦౯) ౨౦౧౦. (తద్వినాశదర్శనస్య-) ఇత్యత్రాపి,
 ౨౦౧౧. తదాశ్రయత^౨ తల్పకా^౩విద్యా తత్పల్పనీయానాం
 చప్రదర్శనంకృతమ్. [25]
 (౬౧౦) ౨౦౧౨. ముఖాంతరేణదూషయతి(దావాగ్న్యదీనామపి-)ఇతి.-

మూ.—౧ వివ. ౨-౧. ౨ నాశక. ౧-౭. ౩ దర్శన. ౧-౧. ౪ కత్వమ్. ౨.

వ్యా.—౧ తత్స్వరూప. ౧-౨. ౨ కాల్పనికావిద్యా. ౩.

- (౬౦౧) అపిచ, చిన్మాత్రబ్రహ్మవ్యతిరిక్త కృత్స్ననిషేధవిషయజ్ఞానస్య
 (౬౦౨) “అధ్యాసరూపః” ఇతిచేన్న;- [కోయంజ్ఞాతా?,-
 (౬౦౩) తస్య, నిషేధ్యతయా, నివర్తకజ్ఞాన కర్తృత్వాత్, 1 తతః-ర్తృ
 (౬౦౪) “బ్రహ్మాస్వరూపమేవ” ఇతిచేత్, - 2 న.- [త్వానుపపత్తేః.
 (౬౦౫) “బ్రహ్మణః, నివర్తకజ్ఞానంప్రతి, జ్ఞాతృత్వమ్, కిమ్-స్వరూపమ్?,-
 (౬౦౬) ఉతాధ్యస్తమ్”?-
 (౬౦౭) “అధ్యస్తం”చేత్;- 3 అయమధ్యాసః, తన్ములావిద్యా నైరంశ,-
 (౬౦౮) నివర్తక 4 జ్ఞానావిషయతయా, తిష్ఠత్యేవ;-
 (౬౦౯) తన్నివర్తకాన్తరాభ్యుపగమే, [10]
 (౬౧౦) తస్యాపిత్రి 5 రూపతయాఅనవ 6 క్తేవ;-
 (౬౧౧) సర్వస్యహిజ్ఞానస్య, త్రిరూపత్వవిరహే, జ్ఞానత్వమేవహీయతే,-

౨౦౧౩. “దావాగ్నోదీనాం వినాశోనామ,- (పూర్వావస్థా
 ౨౦౧౪. నతుద్రవ్యాభావః:- [విరోధ్యవస్థాన్తరప్రాప్తిః:-
 ౨౦౧౫. ఏవమ్ అవిద్యానానవస్థాన్తరప్రాప్తా, [15]
 ౨౦౧౬. సాననివృత్తాస్యాత్:-” ఇత్యర్థః.

- (౬౧౧) ౨౦౧౭. జ్ఞాత్రనుపపత్తిం దర్శయతి (అపిచ-) ఇతి.
 (౬౧౩) ౨౦౧౮. (నిషేధ్యతయా) - నివర్త్యతయా.
 ౨౦౧౯. కిమ్,-అధ్యాసరూపజ్ఞాతా?,-
 ౨౦౨౦. ఉతబ్రహ్మైవ 1 జ్ఞాతృ?-ఇతివికల్పభిప్రేతః;- [20]
 ౨౦౨౧. “బ్రహ్మైవ” ఇతిపతే, జ్ఞాతృత్వధర్మేవికల్పః;-
 ౨౦౨౨. “(జ్ఞాతృత్వమ్,కిమ్,-స్వరూపమ్?-ఉతఅధ్యస్తమ్)”-ఇతి.
 (౬౧౦) ౨౦౨౩. (తస్యాపి త్రిరూపతయా-) ఇతి- [త్వకృతమ్.
 ౨౦౨౪. నివర్తకజ్ఞానస్య త్రిరూపత్వమ్,- జ్ఞాతృజ్ఞేయానుబద్ధి
 (౬౧౧) ౨౦౨౫. నివర్తకజ్ఞానస్య త్రిరూపత్వాభావే దూషణమాహ
 ౨౦౨౬. (జ్ఞానస్య).-“ప్రమాణజ్ఞానస్య;- [(సర్వస్య)-ఇతి.-
 ౨౦౨౭. నతుస్వరూపభూతజ్ఞానస్య,” ఇత్యర్థః.

మూ.—౧ తిత్. ౨-౯-౧. ౩ అయమధ్యాసః. ౧-౧.

౪ జ్ఞానాద్యవిష. ౨. ౫ రూపత్వాత్. ౧-౩-౬. ౬ ఏవ. ౨-౩-౪-౫-౮-౯-౧.

వ్యా.—౧ జ్ఞాతేతి. ౧-౨-౪-౫-౬-౯. ౨ త్వ. ౪-౫-౬-౭-౧.

- (౬౨౨.) కస్య ¹ చిత్ కంచనఅర్థ విశేషప్రతి సిద్ధిరూపత్వాత్?—
 (౬౨౩.) జ్ఞానస్య త్రిరూపత్వవిరహే, [స్యాత్.-
 (౬౨౪.) భవతాంస్వరూప ² భూతజ్ఞానవత్, నివర్తకజ్ఞాన మప్యనివర్తకం
 (౬౨౫.) బ్రహ్మస్వరూపస్యైవజ్ఞాతృత్వాభ్యుపగమే, [5]
 (౬౨౬.) అన్వదీయపక్ష ఏవపరిగృహీతస్యాత్— [మ,
 (౬౨౭.) “నివర్తకజ్ఞానస్వరూపజ్ఞాతృత్వంచస్వనివర్త్యైర్వర్తమ్” ఇతివచన
 (౬౨౮.) “భూతలవ్యతిరిక్తం కృత్సంఘిసంఘేదవత్సేన” ఇత్యన్యాయమేవభే
 (౬౨౯.) ౩ అస్యాశ్చేదన క్రియాయాః, [దనక్రియాయామ్
 (౬౩౦.) భేత్తృత్వస్యచ, భేద్యాన్తర్భావవచనవత్ ⁴ ఉపహాస్యమ్ [10]
 (౬౩౧.) అపిచ, నిఖలభేదనివర్తనమిదమైక్యజ్ఞానమ్,—

- (౬౨౨) ౨౦౨౮. కథంజ్ఞానత్వం ¹ సీయతే ? ఇత్యపేక్షాయామ్,
 ౨౦౨౯. అన్వయవ్యాప్తిందర్శయతి (కస్యచిత్-) ఇతి.
 ౨౦౩౦. (సిద్ధిరూపత్వాత్) - ప్రకారరూపత్వాత్.
 (౬౨౩) ౨౦౩౧. దూషణాన్తరమాహ, - } (త్రిరూపత్వ
 ౨౦౩౨. యద్వా, వ్యతిరేకవ్యాప్తిందర్శయతి } విరహే) ఇతి.-
 ౨౦౩౩. “(జ్ఞాతృత్వమ్) - (అభ్యస్తమ్)” ఇతిపక్షోదూషితః.
 (౬౨౪) ౨౦౩౪. అథ “(స్వరూపమ్)” ఇతిపక్షాజ్ఞీకారే,-
 ౨౦౩౫. అపసిద్ధాన్తప్రసంగః” ఇత్యాహ (బ్రహ్మ-) ఇతి.
 (౬౨౭) ౨౦౩౬. “నివర్తకజ్ఞానస్వనివర్తకాన్తరాపేక్ష త్వేహ్యనవస్థా?—
 ౨౦౩౭. నచాన్యాయపేక్షా,-
 ౨౦౩౮. “స్వయం ² చజ్ఞాతృత్వమ్, విషయశ్చ, సర్వమ్, స్వ
 నివర్త్యమ్” ఇతిచేత్తత్రాహ (నివర్తక-) ఇతి
 ౨౦౩౯. “జ్ఞాతృత్వాదికంసర్వమ్, స్వయంచ, (స్వనివర్త్య
 ౨౦౪౦. అఙ్గుల్యగ్రావివాక్యవత్, [వర్తతమ్)” ఇతివచనమ్,
 ౨౦౪౧. అయోగ్యాధర్మాన్వప్రమితిజనకమితిభావః.
 (౬౩౧) ౨౦౪౨. అథ, సామగ్రిసంపవత్తిమాహ (అపిచ-) ఇతి.

మూ.— ౧ చిత్. ౧-౨-న. ౨ భూతజ్ఞానమప్యని. ౧, ౩ అస్యాశ్చేదనక్రి
 యాయాః. ౨-౯-న. ౪ అపహాస్యమ్. ౨-౯.

- (౬౩౨.) కేన¹ జాతమ్ ? ఇతి² వివేచనీయమ్;-
 (౬౩౩.) “శ్రుత్యైవ,” ఇతిచేత్:-స;-
 (౬౩౪.) తస్యాః;-³ బ్రహ్మవ్యతిరిక్తాయాః, అవిద్యాపరికల్పితత్వాత్,-
 (౬౩౫.) ప్రపన్న⁴ బాధకజ్ఞానోత్పాదకత్వంనసంభవతి;- [5]
 (౬౩౬.) తథాహి;-దుష్టకారణజాతమపి రజ్జుసర్పజ్ఞానమ్,
 (౬౩౭.) దుష్టకారణజన్యేన “రజ్జురియంనసర్పః” ఇతిజ్ఞానేననబాధ్యతే;-
 (౬౩౮.) రజ్జుసర్పజ్ఞానభయేవర్తమానే, [“అయంభా”స్త్రః] ఇతిజ్ఞానేసతి,
 (౬౩౯.) కేనచిద్భ్రాంతేనపురుషేణ, “రజ్జురియంనసర్పః” ఇత్యుక్తే⁵ పి,
 (౬౪౦.) తద్వచనమ్, రజ్జుసర్పజ్ఞానస్యబాధకంనభవతిభయంచననివర్తతే;-
 (౬౪౧.) ప్రయోజకజ్ఞానవతః, శ్రవణవేళాయామేవ⁶ హి,
 (౬౪౨.) బ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వేనశ్రుతేరపిభాగ్నిమూలత్వంజ్ఞాతమ్? ఇతి.

- (౬౩౨) ౨౦౪౩. (కేనజాతమ్?):- నకేనాపీతిభావః. [ఇతి:-
 (౬౩౩) ౨౦౪౪. శ్రుతేస్సామగ్రీత్యమాశంభూదూషయతి (“శ్రుత్యైవ-”
 ౨౦౪౫. “అవిద్యాకల్పితవాక్యజన్యం జ్ఞానంనభ” మ [15]
 నివర్తమ్-” ఇత్యర్థః.
 (౬౩౬) ౨౦౪౬. “నివర్తమ్, దుష్టకారణజన్యత్వాత్, దుష్టకారణజన్యే
 నాపిజ్ఞానేననబాధ్యతే,” ఇతిచేత్తతాగ్రహ (తథాహి-) ఇతి.
 (౬౩౮) ౨౦౪౭. తదేవవివృణోతి (రజ్జుసర్ప-) ఇతి. [అనివర్తమ్?-
 (౬౪౦) ౨౦౪౮. “బాధకస్యదుష్టకారణజన్యత్వే జ్ఞాతేసతిహి, తత్,
 ౨౦౪౯. అత్రతు, నదుష్టకారణజన్యత్వంజ్ఞాతమ్,” ఇతిచేత్త
 తాగ్రహ (ప్రయోజక-) ఇతి. [కేయి;-
 ౨౦౫౦. ప్రయోజకజ్ఞానవతః):- “బ్రహ్మవ్యతిరిక్తంకృత్సంమి
 ౨౦౫౧. మిథ్యాత్వేప్రయోజకం బ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వమ్ ఇతి;-
 (జ్ఞానవతః):-” ఇత్యర్థః. [25]
 ౨౦౫౨. ““నిదిధ్యాసనేననిరస్తసమస్తభేదవాసనస్య, నివర్తక
 జ్ఞానో⁴ త్పత్తిః,” ఇత్యభ్యుపగమాత్;- [జ్ఞానాచ్చ;-
 ౨౦౫౩. (శ్రవణవేళాయామేవ), (శ్రుతే) (భా)గ్నిమూలత్వం
 ౨౦౫౪. న సా బాధకజ్ఞానహేతుః” ఇత్యర్థః.
 (౬౪౨.) ౨౦౫౫. (భా)గ్నిమూలత్వంజ్ఞాతమ్- ఇతి.- [ణాన్వయః
 ౨౦౫౬. బాధకజ్ఞానోత్పాదకత్వం (నసంభవతి-) ఇతిపూర్వే

మూ.—౧ జ్ఞాతమి. ౧-౯. ౨ విమర్శనీయమ్. ౨-౩-౪-౫-౬. నిర్వచనీ. ౮.
 ౩ రిక్తతయాలిఖి. ౧. ౪ బోధోత్పాద. ౧-౭. ౫ అపి. ౨-౯. ౬ హి. ౧-౬-౯.

వ్యా.—౧ నివర్తస్య, ౩. ౨ రజ్జురియంనసర్ప ఇతి. ౪-౫. ౩ హి. ౪-౫-౯. ౪ త్పత్తేరభ్యుప. ౩.

(౬౪౩.) కింఞ్చ, నివర్తకజ్ఞానస్య, జ్ఞాతుః, తత్సామగ్రీభూతశాస్త్రస్యచ,
బ్రహ్మవ్యతిరిక్తతయా యదిబాధ్యత్వ² ముచ్యతే,-

(౬౪౪.) హస్తతర్కిప్రపఞ్చనివృత్తేర్నిర్భాత్యమావతతీతి,
ప్రపఞ్చస్య సత్త్వతాస్యాత్,- [పుత్రా]దిసత్త్వతావత్.

(౬౪౫.) స్వప్నదృష్ట³ పురుషవాక్యవగత పుత్రా]ది⁴ మరణమిథ్యాత్వేన

(౬౪౬.) కింఞ్చ, తత్త్వమస్యాదివాక్యమ్, నప్రపఞ్చస్యబాధకమ్, భ్రాత్రి

(౬౪౭.)⁵ భ్రాతృప్రయుక్తరజ్జుసర్పబాధకవాక్యవత్. [మూలత్వాత్;-

(౬౪౮.) ౧౦౫౭. సామగ్రీమాషణప్రసంగాత్, [(నివర్తక-) ఇతి.

౧౦౫౮. (జ్ఞాన) జ్ఞాతృత్వమిథ్యాత్వే ప్యనుగతంచూషణమాహ

౧౦౫౯. “నహివిరుద్ధద్వయస్యమిథ్యాత్వమ్ సంభవతి?-

౧౦౬౦. అపిత్వస్యతరస్యైవమిథ్యాత్వమ్,

౧౦౬౧. తచ్చాభ్యుపగతంపరేణ;-

౧౦౬౨. సర్వశూన్యవాదినోక్తస్యఅధిష్ఠానమిథ్యాత్వస్య,బాధి

తత్వే,అధిష్ఠానంసత్త్వంభవతి;- [చమిథ్యాభవతి;-

౧౦౬౩. నహి,అధిష్ఠానభూతాసంవిత్తిఃమిథ్యాత్వమ్ ఉభయం

౧౦౬౪. తస్మాత్, బ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వోపాధిః * (నివృత్తే) రవ్య

విశిష్టఇతి, నివృత్తిర్నిర్భాత్యభవతీతి,-

౧౦౬౫. తన్నివృత్తేర్నివర్త్యస్య చోభయస్య మిథ్యాత్వమ్

మాతృత్వవన్ధ్యాత్వయోరివానుపపన్నమ్:”ఇత్యర్థః:[²⁰]

(౬౪౯) ౧౦౬౬. తత్రదృష్టాస్తమాహ (స్వప్న-) ఇతి.

౧౦౬౭. ³ “నివృత్తేర్నిర్భాత్యే, ⁴ నివర్త్యస్థితీరేవ,

౧౦౬౮. నతునివర్త్య⁵ సత్త్వత్వమ్”

౧౦౬౯. ఇతిచేత్ న; [సత్త్వత్వసిద్ధేః;-

౧౦౭౦. నివర్త్యస్థితేః,యావత్కాలంబాధానుదయాత్, [²⁵]

౧౦౭౧. అబాధితతయాహిస్థితిః⁶ సత్త్వత్వమ్?.

(౬౫౦) ౧౦౭౨. (తత్త్వమస్యాది-) ఇతి-

మా.—౧ కింఞ్చ. ౨-న. ౩ ఉచ్యేత. ౪-గి-౬. ౩ పురుషేణవాక్యా. ౪-గి.

౪ పిత్రాది. ౪-గి-౮-౯. ౫ మరణస్యమి. ౧-౯. ౬ పిత్రాది. ౪-గి-౮-౯.

౭ వాక్యజన్యజ్ఞానప్రపఞ్చస్యాబాధకమ్. ౧-౭. ౮ భ్రాత్రి. ౮. [³⁰]

వ్యా.—౧ సద్భవతి. ౪-గి-౬. ౨ తదృష్టాస్త. ౪-గి-౬. ౩ నివృత్తిమిథ్యా. ౧.

౪ నివర్త్యస్థితి. ౩. ౫ సత్త్వమి. ౮. ౬ సత్త్వత్వమ్. ౩-౪-గి-౯.

* క్యనోఽనుః [“పుమాన్” ఇత్యధికారః]. సి-కా. ౪౨౪-పుటే.

- (౬౪౮.) నను ¹ చ స్వప్నేకస్త్రింశ్చిద్భయేవ ర్తమానే,
 (౬౪౯.) స్వప్నదశాయామేవ, “అయమ్స్వప్నః” ఇతిజ్ఞాతేసతి,
 (౬౫౦.) పూర్వభయనివృత్తిర్దృష్టా,
 (౬౫౧.) తద్వదత్రాపి సం ² భవతి;” ఇతి;- [5]
 (౬౫౨.) నైవమ్. - ³ స్వప్నవేళాయామేవ,
 (౬౫౩.) “సోపిస్వప్నః” ఇతిజ్ఞాతే ⁴ సతిపునరభయానివృత్తిరేవదృష్టేతి,
 (౬౫౪.) నకశ్చిద్విశేషః;-
 (౬౫౫.) శ్రవణవేళాయామేవ, “సోపిస్వప్నః” ఇతి ⁵ జ్ఞాతమేవేత్యుక్తమ్.

౨౦౭౩. అయమ్, అనిష్టప్రసక్తః, - నత్వను ¹ మానమ్, - [10]
 ౨౦౭౪. * వ్యాప్తిప్రదర్శనార్థమ్ ప్రతిజ్ఞాహేతురూపేణోక్తమ్.
 (౬౪౮) ౨౦౭౫. భౌతికమూలస్వజ్ఞానస్యాపినివర్తకత్వేదృష్టానైవముఖేన
 (౬౫౨) ౨౦౭౬. పరిహరతి (నైవమ్-) ఇతి. - [చోదయతి(ననుచ-)ఇతి.
 (౬౫౩) ౨౦౭౭. “(సోపిస్వప్నః) ఇతిజ్ఞాతేసతి-) ఇతి. -
 ౨౦౭౮. “ప్రథమస్వప్నబాధకేద్వితీయస్వప్నేపి, ‘స్వప్నః’ ఇతి
 జ్ఞాతే, భయానివృత్తిదర్శనాత్,” ఇత్యర్థః.
 ౨౦౭౯. “ద్వితీయస్వప్నస్వప్నత్వమ్, నస్వప్నేనజ్ఞాయ
 తే,” ఇతిచేత్;-
 ౨౦౮౦. తర్హితస్యప్రథమస్వప్నభయనివర్తకత్వమ్,
 ౨౦౮౧. దుష్టమూలత్వాజ్ఞానకృతంస్యాత్;- [20]
 ౨౦౮౨. పతత్పరిహారాయ, ‘ద్వితీయస్వప్నజ్ఞానస్వస్వప్నతా
 జ్ఞాయతే,’ ఇతిచేత్;-
 ౨౦౮౩. తదా, తస్యభయానివర్తకత్వమపిదృష్టమ్!!” ఇత్యభి
 (౬౫౪) ౨౦౮౪. (నకశ్చిద్విశేషః) ఇతి. - [ప్రాయః.
 ౨౦౮౫. బాధ్యబాధకయోర్నకశ్చిద్విశేషఇత్యర్థః. [25]
 (౬౫౫) ౨౦౮౬. “ప్రస్తుతార్థేస్వప్నత్వమ్, - కిమ్ - అవగతమ్?” ఇత్య
 త్రాహ - (శ్రవణ-) ఇతి.

మూ. — ౧ చ. ౧-౪-౫-న. ౨ భవతిచేత్. ౩ తద్దశాయామేవ. ౪ సతిఅనివృత్తిరేవ. ౧-౭. ౫ పూర్వమేవోక్తమ్. ౧.

వ్యా. — ౧ మానవ్యాప్తి, ౩. * అత్ర “ఇదమ్” ఇత్యన్యాయోక్తమ్? [30]
 (28-1-82).

- (౬౫౬.) యదపిచేదము క్తమ్ “భాగ్నిపరికల్పితత్వేన మిథ్యాకూపమపి శాస్త్రమ్, సత్...అద్వితీయం”^౧ బ్రహ్మేతిబోధయతి,-
 (౬౫౭.) తస్యసతోబ్రహ్మణోవిషయస్యవశాత్తనబాధాదర్శనాత్,-బ్రహ్మ
 (౬౫౮.) తదయు క్తమ్;- [సుస్థితమేవ, ఇతి;-
 (౬౫౯.) “శూన్యమేవతత్త్వమ్” ఇతివాక్యేన తస్యాపిబాధితత్వాత్.-
 (౬౬౦.) “ఇదమ్,-భాగ్నిమూలంవాక్యమ్” ఇతిచేత్;- [క్తమ్;-
 (౬౬౧.) “సదద్వితీయంబ్రహ్మ” ఇతివాక్యమపిభాగ్ని మూలమిత్యధైవో
 (౬౬౨.) వశాత్తనబాధాదర్శనంతు సర్వశూన్యవాక్యోన్యైవేతివిశేషః;-

౨౦౮౭. (స్వప్న) శబ్దఃగౌణవృత్త్యామిథ్యా^౧ త్వవరః;- [10]
 (౬౫౬) ౨౦౮౮. “మిథ్యాకూపస్యాపిశాస్త్రస్యనిర్విశేషవస్తుబోధకత్వమ్, వశాత్తనబాధాదర్శనేన సంభవతి” ఇతిశబ్దతే(యదపి-) ఇతి.
 (౬౫౮) ౨౦౮౯. పరిహారతి (తదయు క్తమ్-) ఇతి.
 (౬౬౦) ౨౦౯౦. పునశ్శబ్దతే (ఇదమ్-) ఇతి. [15]
 (౬౬౧) ౨౦౯౧. కూపయతి (సద్-) ఇతి. [ఇతిచేత్;-
 ౨౦౯౨. “వేదస్తవపారుషేయః,తద్వాక్యంపారుషేయమ్,”
 ౨౦౯౩. తత్కీమ్?, పారుషేయత్వాపారుషేయత్వవైషమ్యస్యాపిభాగ్నిసిద్ధత్వేన ద్వయోస్తుల్యత్వాత్.-
 ౨౦౯౪. కిచ్చ,తద్వాక్యస్యపారుషేయత్వం^౨వదతా,[స్యాత్?:-
 ౨౦౯౫. “భాగ్నిమూలత్వాత్” ఇతిహేతోఽకించూపణము క్తం
 ౨౦౯౬. “హేతోస్సోపాధికత్వమ్” ఇతిచేన్న;- [భావాత్;-
 ౨౦౯౭. వాక్యాప్రామాణ్యే, పారుషేయత్వస్యఉపాధిత్వా
 ౨౦౯౮. ఆప్తవాక్యేవ్యభిచరితస్యహినసాధ్య^౩ సమవ్యాప్తిః!.
 (౬౬౨) ౨౦౯౯. స్వాభిమతార్థసిద్ధిః ప్రమాణమిథ్యాత్వవాదినో నాస్తి ఇత్యాహ (సర్వ-) ఇతి.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౨-౧.

మూ.—౧ తస్య ౧-స. ౨ సర్వ. ౧-స. ౩ ఏవ. ౧౧-స.

వ్యా.—౧ త్వాపన్నః. ౬. ౨ స్వరూప. ౧-౨. ౩ వేదాంతభాగ్ని. ౪-౫.
 ౪ సమభివ్యాప్తిః. ౮.

౧౩౮ శ్రీమత్పాత్యర్థదీపికాయా క్తవేదార్థసంగ్రహః.

- (౬౬౩.) సర్వశూన్యవాదినః, బ్రహ్మవ్యతిరిక్తవస్తుమిథ్యా ¹ త్వవాదినశ్చ,
 (౬౬౪.) స్వపక్ష ² సాధనప్రమాణపారమార్థ్యానభ్యుపగమేన,
 (౬౬౫.) అభియుక్తైర్వాదానధికారవప్రతిపాదితః,-
 (౬౬౬.) (“అధికారో ² నుపాయత్వాత్ నవాదేశూన్యవాదినః” ^౧) ఇతి.
 (౬౬౭.) అపిచ,

(౬౬౫) ౨౦౦౦. (అభియుక్తైః) ఇతి.-భట్టా ¹ చారైర్విరిత్యర్థః.-యథా,-
 “సర్వదాసదుపాయానాం వాదమార్గప్రవర్తతే”
 ఇతిపూర్వార్థమ్-

౨౦౦౧. “అధికారోనుపాయత్వాత్ నవాదేశూన్యవాదినః”
 ౨౦౦౨. ఇత్యత్ర (సర్వ “శూన్యవాదినః”) ఇత్యుక్తేపి,
 ౨౦౦౩. (బ్రహ్మవ్యతిరిక్తవస్తుమిథ్యాత్వవాది) ² పిగ్రహణమ్,-
 ౨౦౦౪. తుల్యన్యాయ ⁴ త్వాత్.- [భ్యుపగమః].-
 ౨౦౦౫. న్యాయశ్చ, (స్వపక్ష సాధన ప్రమాణపారమార్థ్యాన
 ౨౦౦౬. అనేన [సదుపాయానామ్] ఇతిపదం వ్యాఖ్యాతమ్.-
 ౨౦౦౭. [“సదుపాయానామ్”]-పరమార్థభూతప్ర ⁵ మాణాదీ
 నామిత్యర్థః [ధికారః] ఇత్యుక్తే, వాదప్రవృత్త్యవేతి,
 ౨౦౦౮. “శూన్యవాదినంప్రతి (అనుపాయత్వాత్ ² వాదాన
 ౨౦౦౯ వ్యాహతమిదం వాదానధికారవచనమ్” ఇతిచేన్న.-
 ౨౦౧౦. గ్రంథాభిప్రాయాజ్ఞానకృతమిదంచోద్యమ్.- [20]
 ౨౦౧౧. వాదోనామ, స్వాభిమతార్థ సాధకత్వమ్,-
 ౨౦౧౨. అనుపాయస్య, *స్వాభిమతార్థ సిద్ధిర్నాస్తి, సాధకా
 ౨౦౧౩. అతోనిష్ప్రయోజ ⁸ నత్వముక్తమ్, [భావాత్.
 ౨౦౧౪. నతు “అనుపాయస్య వాదానధికారః” ఇతివాక్య
 ప్రయోగస్యాప్య ⁹ యోగ్యత్వమ్.- [పాద్యతే,-
 ౨౦౧౫. యద్వా, అనేనగ్రనేన, శూన్యవాదినో వ్యాహతిరా
 ౨౦౧౬. “కథాప్రవృత్తేనత్వయా, కథాప్ర ¹⁰ వృత్తివిరుద్ధ ¹¹ మశ్చ
 ౨౦౧౭. తస్మాన్నాత్రచోద్యమ్. [కృతమ్” ఇతి.-

(౬౬౭)- { ౨౦౧౮. శాస్త్రీప్రత్యక్షయోర్బాధకత్వబాధ్యత్వనిరస్యతి.
 (౬౭౮) { (అపిచ-) ఇత్యాదినా. [30]

౧||

* ఉపాయప్రమాణానభ్యుపగచ్ఛతిసమీపమన్య.

మూ.—౧ త్వి. ౧-న. ౨ సాధకప్ర. ౧. (* ౧-౩-౪-౫-౬-౭)

వ్యా.—౧ చారైర్విరిత్య. ౧-౨-౪-౮. ౨ ప్రవర్తకఇ. ౬. ౩ నామ్. ౩. ౪ త్వి. ౬-౭.
 ౫ మాణవాదీనామి. ౬. ౬ సదుపాయ. ౩. ౭ విధాయకత్వమ్. ౩. ౮ జనోవాదఇత్యుక్తమ్. ౩.
 ౯ ప్యనధికారిత్వమ్. ౩. ౧౦ వృత్తిర్విరు. ౪-౫-౬. ౧౧ ముఖ్యధియతఇతి. ౩. [35]

- (౬౬౮.) ప్రత్యక్షదృష్టస్య ప్రవక్తాస్య మిథ్యాత్వమ్, - కేన ప్రమాణేన సాధ్యతే?
 (౬౬౯.) “ప్రత్యక్షస్య దోషమూలః త్వేనఽన్యథాసిద్ధిసంభవాత్, - [త్;]
 (౬౭౦.) నిర్దోషంశాస్త్రీయనన్యథాసిద్ధమ్, - ప్రత్యక్షస్య బాధకమ్,” ఇతిచే
 (౬౭౧.) కేన దోషేణ జాతం ప్రత్యక్షమ్-అనంతభేదవిషయమ్? ఇతివక్తవ్యమ్.-
 (౬౭౨.) “అనాదిభేదః వాసనాఖ్యదోషజాతం ప్రత్యక్షమ్” ఇతిచేత్;-
 (౬౭౩.) హస్తతర్జ్యనేనైవ దోషేణ జాతంశాస్త్రీయపీతి, [ద్ధిః]
 (౬౭౪.) ఏకదోషమూలత్వాచ్చాస్త్రీప్రత్యక్షయోర్నబాధ్యబాధకభావసి
 (౬౭౫.) “ఆకాశపాయ్యాది భూతతదారబ్ధశబ్దస్పర్శాది యుక్తమను
 వ్యత్యాదిసంస్థానసంస్థితపదార్థగ్రాహి, ప్రత్యక్షమ్;- [10]

- (౬౬౮) ౨౧౧౯. (ప్రత్యక్ష-) ఇత్యాది, - సుప్రమ్.
 (౬౭౦) ౨౧౨౦. కాచతిమిరాదేర్దోషత్వంకైశ్చిదుక్తమితి,
 ౨౧౨౧. తస్య సర్వభేదానుగతత్వాభావాదయుక్తమిత్యభిప్రా
 యేణ (అనంతభేదవిషయమ్) ఇత్యుక్తమ్.-
 ౨౧౨౨. “కాచతిమిరాద్యభావేపి, క్వచిద్దర్శనాత్, అన్య [15]
 త్రకల్ప్యతేచేత్, వాక్యత్వాద్వేదస్య పారుషేయ
 త్యాదికంకల్ప్యతామ్,” ఇత్యభిప్రాయః.
 (౬౭౩) ౨౧౨౩. ఉపాలంభసూచకో (హస్త) శబ్దః.
 ౨౧౨౪. ఏవమ్, బాధ్యభాధకయోస్తుల్యదోషత్వేన ప్రాబల్య
 దౌర్బల్యాభావఉక్తః- [20]
 (౬౭౫) ౨౧౨౫. “ప్రాబల్యదౌర్బల్యంచాస్తు,
 ౨౧౨౬. తథాపివిరోధాభావాన్నబాధ్యబాధకత్వసిద్ధిః,”-
 ౨౧౨౭. ఇతివక్తమ్, శాస్త్రీప్రత్యక్షయోర్విషయభేదమాహ
 (ఆకాశ-) ఇతి.

- (౬౮౫.) “యథా, ¹ ఘటాకాశాదేఃపరిచ్ఛిన్నతయామహాకాశాద్వైలక్ష్య
- (౬౮౬.) పరస్పరభేదశ్చదృశ్యతే;- [ఇతి,]
- (౬౮౭.) తత్రస్థాదోషావాగుణావా-
- (౬౮౮.) అనవచ్ఛిన్నేమహాకాశే నసంబధ్యతే;- [5]
- (౬౮౯.) ఏవమ్, ఉపాధికృతభేదవ్యవస్థితజీ ² వగతాః-దోషాః,
- (౬౯౦) అనుపహితేపరేబ్రహ్మణీనసంబధ్యతే;” ఇతిచేత్;-
- (౬౯౧) నైతదుపపద్యతే-నిరవయవస్యాకాశస్య, - ³ అనవచ్ఛేద్యస్య,
- (౬౯౨.) ఘటాదిభిశ్చేదాసంభవాత్తేనైవాకాశేన ఘటాదయస్సంయుక్తా
- (౬౯౩.) ఇతి, బ్రహ్మణోఽప్యచ్ఛేద్యత్వాద్భ్రష్టావోపాధిసంయుక్తంస్యాత్.-

- (౬౮౫) ౨౧౫౭. నిర్దోషశ్రుతిబాధంపరిహరణచోదయతి (యథా-) ఇతి
- (౬౮౬) ౨౧౫౮. (తత్రస్థాదోషా₁వాగుణావా)ఇతి.- [కాశ-స్య(దోష)ః;
౨౧౫౯. “అల్పత్వమ్, అభిమతవినియోగవిశేషానర్హత్వంచ, ఘటా
౨౧౬౦. అభిమతవినియోగవిశేషార్హత్వమ్, - (గుణ)ః;-
౨౧౬౧. తదుభయమ్, - (మహాకాశే) నప్రసజేత్;- [తే],-
౨౧౬౨. (ఘట)కరకాద్యవచ్ఛిన్నాకారః(పరస్పరభేదశ్చదృశ్య
౨౧౬౩. నహిఃఘటావచ్ఛిన్నాకాశకార్యమకరకావచ్ఛిన్నాకా
శేసంభవతి:- [వస్థాన్వితాః, జీవాః;-
౨౧౬౪. ఏవమ్, ఉపాధిభేదకృతపరస్పరభేదేన గుణదోషవ్య
౨౧౬౫. తద్గతగుణదోషశ్చ న ³ (పరబ్రహ్మణీసంబధ్యతే)
౨౧౬౬. నిర్దోషత్వశ్రుతీనాంసావకాశత్వాత్, [ఇతి,
౨౧౬౭. న ³ తత్రబాధప్రసంగః;” ఇత్యర్థః.
- (౬౯౧) ౨౧౬౮. పరిహరతి (నైతద్-) ఇతి.-
౨౧౬౯. “ఉరగక్షతాఙ్గులివత్, బ్రహ్మ, కిణ్ణనార్హంచేత్, -
౨౧౭౦. బ్రహ్మణీజీవతగుణదోషాస్పర్శ ఉపపద్యతే.- [25]
౨౧౭౧. (బ్రహ్మణో) నిరవయవత్వేనా (చ్ఛేద్యత్వాత్),
౨౧౭౨. బ్రహ్మణ్యేవోపాధిసంసర్గస్యదితినిర్దోషశ్రుతిబాధ
ఏవ;” ఇత్యర్థః.

మూ.—౧ ఘటకరకాదేఃపరి. ౧౧. ఘటకరకాదిపరి. ౧-౧౦. ౨, గతదో. ౨-౮. దోషాః.
౧-౧. ౩ అచ్ఛేద్యస్య. ౪-౫-౮. ౪ భవాదాకాశేనైవఘ. ౨. ౫ ప్యవచ్ఛేద్య. ౧-౪-౫.
వ్యా.—౧ వా. ౧-౨-౩. ౨ ఘటత్వాత్. ౬. ౩ పరేబ్ర. ౩. ౪ పద్యతే. ౩. ౫ తద్బాధ. ౩.

(౬౯౪.) “ఘటసంయుక్తాకాశప్రదేశః అన్యస్మాదాకాశప్రదేశాద్భిద్యతే,”
ఇతి శ్చేత్;

(౬౯౫.) ఆకాశస్యైకస్యైవ ప్రదేశభేదేన ఘటాదిసంయోగాత్,-

(౬౯౬.) ఘటాదౌగచ్ఛతి, ⁴ తస్యచ ⁵ ప్రదేశస్య అనియమ ఇతి, - [5]

(౬౯౭.) తద్వత్, బ్రహ్మణ్యేవ, ప్రదేశభేదానియమేనోపాధిసంసర్గాత్,

(౬౯౮.) ఉపాధౌగచ్ఛతి సంయుక్తవియుక్తబ్రహ్మః ప్రదేశభేదాచ్చ,

(౬౯౯.) బ్రహ్మ ⁷ ణ్యేవోపాధిసంసర్గః, తుణేతుణే ⁸ బద్ధోమోక్షశ్చ భవతీతి
సన్తపరిహాసః.

(౬౯౮.) ౨౧౭౩. ప్రదేశభేదేన వ్యవస్థాంతర్జితే (ఘటసంయుక్త-) ఇతి.

(౬౯౫.) ౨౧౭౪. తద్వదుక్తదృష్టాన్తేనైవానియమిత్యాహ (ఆకాశస్య-)

౨౧౭౫. (ఏకస్యైవ-) ఇతి. [ఇతి.

౨౧౭౬. “ఆకాశవ్యక్తయో ⁹ నేకేనైవైశ్చేత్; - ఉపాధీనాంగ

మనేపి, ఆకాశవ్యక్త్యంతరాసంబద్ధేన, గుణదోషవ్యవ

౨౧౭౭. నచతథా ఆకాశవ్యక్తిభేదోస్తి;” ఇతి భావః [స్థాస్యాత్; -

౨౧౭౮. (ప్రదేశభేదేన-) ఇత్యాది. - “ఏకోఘటః ఏకతైవైవతిష్ఠతి

శ్చేత్, - ప్రదేశభేదేన వ్యవస్థాస్యాత్, నచతథా ¹⁰ స్తి;”

౨౧౭౯. ఇతి, దృష్టాన్తే అనియమోదర్శితః; - [ఇత్యర్థః.

(౬౯౭.) ౨౧౮౦. తమ్, దాద్వాన్తేదర్శయతి (తద్వత్-) ఇతి.

(౬౯౯.) ౨౧౮౧. (బ్రహ్మణ్యేవ ప్రదేశభేదానియమేనోపాధిసం ^[20]
సర్గాత్, - [చ్చ, -

౨౧౮౨. ఉపాధౌగచ్ఛతి సంయుక్తవియుక్త బ్రహ్మప్రదేశభేదా

౨౧౮౩. ఇతి హేతుద్వయస్య, సాధ్యద్వయంక్రమాదుచ్ఛతే, -

౨౧౮౪. (బ్రహ్మణ్యేవోపాధిసంసర్గః, తుణేతుణే బద్ధోమోక్షశ్చ

౨౧౮౫. “నిరవయవత్వేన అచ్ఛేద్యత్వాత్, [భవతి, -) ఇతి.

వ్యక్తిబహుత్వాభావాత్, ఉపాధీనామేకతైవైవస్థిత్య

వ్యవస్థానుపపత్తిః;” ఇత్యర్థః. [భావాచ్చ,

మూ.—౧ ప్రదేశ. ౧-౪-౫-౯. ౨ శేన్న. ౧. శేన్న ఆత్మాకాశ. ౮. ౩ ఏకస్య. ౧-౮-౯.

౪ తస్యచ. ౧౧-౯. ౫ ప్రదేశభేదస్యాని. ౯. ౬ ప్రదేశభేదా. ౧-౭-౧౨. ప్రదేశాచ్చ.

౩-౬. ౭ ఏవ. ౮-౯. ౮ సర్గాత్ తుణే. ౨. ౯ బద్ధమోక్షావస్థాతామ్. ౧౧. [30]

వ్యా.—౧ ఘటేతి. ౩. ౨ తదుక్త. ౧-౨. ౩ నేకాస్యైవైశ్చేత్ ఉపా. ౪-౫-౬-౮.

- (౨౦౦.) “నిరవయవస్యాకాశస్యైవశోత్రేన్ద్రియత్వేపి, ఇన్ద్రియవ్యవస్థావత్, బ్రహ్మణ్యపివ్యవస్థోపపద్యతే,” ఇతిచేత్,-
- (౨౦౧.) న;- [ప్రదేశస్య-ఇన్ద్రియత్వాత్]-
- (౨౦౨.) వాయువిశేషసంస్కృతకర్ణప్రదేశ 1 సంయుక్తస్యైవాకాశ- [5]
- (౨౦౩.) తస్యచప్రదేశా² నైరాద్యేదానియమేపి, ఇన్ద్రియవ్యవస్థోపపద్యతే.-
-
- (౨౦౦) ౨౦౮౬. పునర్ద్వైష్టాన్ద్రివిశేషముభేన వ్యవస్థాంశజ్ఞాతే (నిరవయవస్య-) ఇతి.-
౨౦౮౭. “యథా, (నిరవయవస్యాకాశస్యైవశోత్రేన్ద్రియత్వేపి), శోత్రేన్ద్రియాణాంపరస్పర (వ్యవస్థా),- [10]
- ఇన్ద్రియాన్ద్రియవ్యవస్థాచ, ఉపపద్యతే;-
౨౦౮౮. తథా, జీవానామన్యోవ్యవస్థా,
జీవబ్రహ్మవ్యవస్థాచ, ఉపపన్నా;-” ఇత్యర్థః.
- (౨౦౧) ౨౦౮౯. తత్రాప్యనియమాపాదనేన దూషయతి (న-) ఇతి.
- (౨౦౨) ౨౦౯౦. దాన్త్వాన్ద్రికందూషయతుమ్, దృష్టా¹ నైవ్యవస్థా [15]
- ప్రకారందర్శయతి (వాయు-) ఇతి.-
౨౦౯౧. “ఉచ్ఛార్ణప్రయత్నజనిత (వాయువిశేష) సంయోగ (సంస్కృతకర్ణ) శమూలీ (సంయుక్తస్యైవాకాశ) స్యశబ్దోపలబ్ధహేతుత్వమేవ (శోత్రేన్ద్రియత్వ) మితి,
౨౦౯౨. ప్రదేశభేదానియమేఘపలమ్భకార్యకరత్వోపపత్తిః;-
౨౦౯౩. ఉపలమ్భహేతోఽప్రదేశస్యేన్ద్రియత్వాత్, తదహేతో రన్ద్రియత్వాచ్చ, ఇన్ద్రియాన్ద్రియవ్యవస్థోపపత్తిః;-
౨౦౯౪. ప్రదేశభేదేనాప్యేకపురుషంప్రతి, (వాయువిశేషసంస్కృతకర్ణ) సంయుక్తస్యప్రదేశవిశేషస్యశబ్దోపలబ్ధకార్యకరత్వాత్;- [25]
౨౦౯౫. తంప్రతి, వాయువిశేషసంస్కృతకర్ణయుక్తస్యాపినభగ ప్రదేశానైరస్య అకార్యకరత్వేన, ఇన్ద్రియాణాంపరస్పరవ్యవస్థాసేద్భిశ్చ;-
౨౦౯౬. ఏవమ్, ప్రదేశభేదేనాపి⁴ కదాచిత్ కార్యకరత్వాత్ ఇన్ద్రియవ్యవస్థాసేద్భిః;-” ఇత్యర్థః. [30]

మూ.—౧ సంస్కృతస్యై. ౨-౩-న. ౨ నైరత్వాద్యేదాదని. ౪.

వ్యా.—౧ క్షేద్యవ్యవస్థాప్ర. ౩. ౨ ప్రయుక్తజని. ౧. ౩ త్వమతస్యైవశోగ.
౧-౨. త్వమతదేవశోగ. ౪. ౪ కాదాచిత్కార్య. ౧-౨-౪.

(౭౦౪.) ఆకాశస్యతు, సర్వేషాంశరీరేషుగచ్ఛత్సు, అనియమేనసర్వదేశసం

(౭౦౫.) ఇతి, బ్రహ్మ^౧ బ్రహ్మపాధిసంయోగః ప్రదేశానియమః ఏవ- [యోగః,

(౭౦౪) ౧౦౯౭. దాన్తా^౨ ఐకమాషణసిద్ధ్యర్థమ్, (అనియమేపి-) ఇత్యుక్త

మర్థముపపాదయతి (ఆకాశస్యతు-) ఇతి. [5]

౧౦౯౮. ప్రదేశవ్యవస్థిత్యభావరూపవైషమ్యపరః (తు) శబ్దః.

౧౦౯౯. “(ఆకాశస్యతు) సర్వశరీరాణాంగమనాత్తత్కర్తృప్రదేశ
శభేదేనసంయోగోవిద్యతఇతి- (అనియమః).” ఇత్యర్థః.

(౭౦౫) ౧౧౦౦. తత్కరిమ్ ఇత్యత్రాహ (^౧ ఇతిబ్రహ్మణ్యపి-) ఇతి-

(ఇతి) :- హేతౌ. [10]

౧౧౦౧. (ఉపాధిసం^౨ యోగప్రదేశానియమః :- ఉపాధిసం
యోగస్యప్రదేశానియమః :-

౧౧౦౨. “ఏవమ్, బ్రహ్మ^౩ బ్రహ్మప్రదేశ^౪ భేదానియమేనోపాధి
సం^౫ యోగః,” ఇత్యర్థః. [పమ్, -

౧౧౦౩. “ఆకాశప్రదేశానియమేపి^౬, కదాచిక్తార్థకరత్వరూ
శ్రోత్రేన్ద్రియత్వమితి, ఇన్ద్రియవ్యవస్థాఉపపద్యతే;-

౧౧౦౪. ఏవమ్, బ్రహ్మణ్యపిప్రదేశభేదానియమేనోపాధిసం
యోగే, జీవత్వమపికాదాచిత్రంస్యాత్;-

౧౧౦౫. తత్, అజత్వనిత్యత్వశ్రుతివిరుద్ధమ్; అతః, జీవబ్రహ్మ
వ్యవస్థా, -నోపపద్యతే,” ఇత్యభిప్రాయః. [20]

౧౧౦౬. “పరస్పరవ్యవస్థాచానుపపన్నా:-

ఉపాధీనాంగమనే, సర్వజీవగతసుఖాదిప్రతిసన్ధాన
ప్రసంగాత్;-

ప్రదేశభేదాదప్రతిసన్ధానేచ, ఏకోపాధౌగచ్ఛతి సతి,-
ప్రతిసన్ధానాభావప్రసక్తౌచ్చుః.” ఇత్యనుసంధేయమ్. [25]

మూ.—౧ ఆకాశస్యచ. ౪-౫. ఆత్మనస్తు. ౧. ౧ అపి. ౧-౭-౯. ౩ ప్రదేశవివ. ౧.

వ్యా.—౧ ఇతి. ౪-౫-౭-౯. ౧ యోగాఖ్యప్ర. ౯. ౩ బ్రహ్మీతిప్రదేశ. ౬. ౪ భేద. ౮-౯.

౫ యోగప్రదేశాని. ౯. ౬ కదాచిన్ద్రియకార్య. ౩. కాదాచిత్కార్య. ౧-౨.

౭ యోగాజీవ. ౧-౨. ౮ ప్ర. ౧-౨-౯.

- (౨౦౬.) ఆకాశస్య స్వరూపేణైవశ్రోతేర్ద్వియత్వవభ్యుపగమ్యాపి,
 (౨౦౭.) పరమార్థతస్తు, ఆకాశోనశ్రోతేర్ద్వియమ్, [ఇద్వియవ్యవస్థోక్తా
 (౨౦౮.) “వైకారికాదహజ్జా-రాదేకాదశేద్వియాణిజాయంతే” ఇతిహి
 (౨౦౯.) వైదికాః?— [5]
 (౨౧౦.) యథోక్తంభగవతాపరాశరేణ, - “ ‘తైజసాని’,-ఇద్వియాణ్యా,
 హుః దేవావైకారికాదశ, -ఏకాదశమ్మనశ్చత్ర, దేవావైకారికా
 నస్త్పతాః” ౧ ఇతి.-
 (౨౧౧.) అయమర్థః:- “ ‘వైకారికః, -తైజసః, -భూతాదిః,’ ఇతిత్రివిధో
 ౭హజ్జా రః, -సచ, క్రమాత్, -సాత్త్వికోరాజసస్తామసశ్చ;-

- (౨౦౬) ౨౦౭. “నభసఇద్వియత్యాభ్యుపగమేన, అయంపరిహారంక్షై,
 నేయమర్థస్థితిః,” ఇత్యాహ (ఆకాశస్య-) ఇతి.
 ౨౦౮. (స్వరూపేణైవ-) ఇతిపదేన, భూతైర్ద్వియాణామా
 ప్రియనవ్యావృత్తిః.
 (౨౦౮) ౨౦౯. “తద్ధ్యప్రామాణికమ్?,- కథమర్థతత్త్వమ్?” [15]
 ఇత్యత్రాహ (“వైకారికాద్”-) ఇతి.
 (౨౧౦) ౨౧౦. అత్రప్రమాణమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.
 (౨౧౧)- } ౨౧౧. వైకారికాదిపదవ్యాఖ్యానార్థమ్, - పానరుక్త్యవ్యా-
 (౨౧౩) } ఘాతశబ్దా-పరిహారార్థం చ, తంశ్లోకంవ్యాచక్షే,-
 (అయమర్థః) ఇత్యాదినా. [20]
 ౨౧౧. “సాత్త్వికోరాజసశ్చైవతామసశ్చత్రిధామహాః”^౧
 వైకారికస్తైజసశ్చభూతాదిశ్చైవతామసః-||త్రివిధో౭
 యనుహజ్జా రోమహత్తత్త్వాదజాయతః||^౨ ఇత్యాది
 ప్రకరణపర్యాలోచనయా, తదనుగుణంవ్యాఖ్యాతమ్.

౧|| వి.పు. ౧-౨-౪౭. ౨|| వి.పు. ౧-౨-౩౪. ౩|| వి.పు. ౧-౨-౩౫-౧-౨-౩౫౪.

మూ.—౧ ఇద్వియస్యవ్యవ. ౨. ౨ హి. ౧-౨-౩-౬-౪.

వ్యా.—౧ వ్యాఘాత. ౮-౪. ౨ ప్రమాణప. ౮.

- (౭౧౨.) తత్ర, 'తామసాహజ్ఞాతాదేః, ఆకాశాదీనిభూతానిజాయంతే' ఇతి
సృష్టిక్రమముక్త్యా,
'తైజసాత్ - రాజసాహజ్ఞా-రాత్, ఏకాదశేద్వియూనిజాయంతే'
ఇతిపరమతముపన్యస్య, [5]
'సాత్త్వికాహజ్ఞా-రాత్, వైకారికాణి, ఇద్వియూని, జాయంతే'
(౭౧౩.) "[దేవావైకారికాన్ స్పృతాః]," ఇతి.- [ఇతిస్వమతముచ్యతే,-
(౭౧౪.) [దేవాః] - ఇద్వియూని.
(౭౧౫.) ఏవమ్, 'ఆహజ్ఞారికాణామిద్వియూణామ్, భూతైశ్చాప్యాయ
నమ్, మహాభారతేఉచ్యతే. [10]

- (౭౧౨) ౨౧౩. 'ఆహజ్ఞారకార్యవ్రతిపాదకశ్లోకే, తామసాహజ్ఞా-
రాప్రస్తావకథమ్;-
౨౧౪. 'తైజసాన్యామః,' 'వైకారికాన్ స్పృతాః' ఇత్యేత
త్రు-ధంఘటతే?'' ఇత్యత్రాహ (తత్ర-) ఇతి.
౨౧౫. తామసాహజ్ఞారకార్యస్య పూర్వమేవోక్త [15]
త్వాత్, తదత్రానుక్రమ్.
౨౧౬. (ఆమః)-ఇతి, పరమతోపన్యాసః.
౨౧౭. " 'వైకారికాన్ స్పృతాః' ఇతి సిద్ధాంతః" ఇత్యర్థః.
(౭౧౪) ౨౧౮. "ఇద్వియవాచిపదంకిమ్?" ఇత్యత్రాహ ("దేవాః") ఇతి.-
౨౧౯. "నచక్షుషాగృహ్యతేనాపివాచానాన్వైర్దేవైః,"
'మనసాతువిశుద్ధేన,' ౧ 'సహైవసంతం నవిజానంతి
దేవాః,' ౩ ఇత్యాదిషుప్రయోగానుసారేణ, (దేవ)
శబ్దః (ఇద్వియ)వాచి, "ఇత్యర్థః [హ(ఏవమ్)-] ఇతి.-
(౭౧౫) ౨౨౦. "క్వచిత్, ఇద్వియూణాంభౌతికత్వముచ్యతే?" ఇత్యత్రా
౨౨౧. "వైకారికాదుత్పత్తి ౨ వాచివచనావిరోధాయ, [25]
ఆపాతప్రతీతార్థత్యాగేన, తదా (ప్రాయస)మేవార్థ
ఇతి మంతవ్యమ్, " ఇత్యర్థః.

(౭౧౬.) “భౌతికత్వేపీన్ద్రియాణామ్,

(౭౧౭.) ఆకాశాదిభూతవికారత్వాదేవఆకాశాదిభూతపరిణామవిశేషాః,-

(౭౧౮.) వ్యవస్థితాపవ, శరీరవత్, పురుషాణామిన్ద్రియాణిభవన్తి; ఇతి;-

(౭౧౯.) బ్రహ్మణిలచ్ఛేద్యనిరవయవే నిర్వికారేత్వనియమేనానన్తహే [5]

యోపాధిసం సర్గః దోషోచుష్పరి హర పవ, ఇతి;-

(౭౨౦.) శ్రద్ధధానానామేవాయంపక్షః, ఇతి, శాస్త్రవిదోనబహుమన్యస్తే.-

(౭౨౧) ౨౨౨౨. ఆపాతప్రతీతార్థపరత్వాభ్యుపగమేన చూషయతి (భౌతికత్వేపి-) ఇతి;-

౨౨౨౩. పూర్వమ్,- భూతానామేవేన్ద్రియత్వాభ్యుపగ [10]

మేనపరిహారణ క్తః;-

అత్ర, భూతపరిణామత్వాభ్యుపగమేనోచ్యతే, ఇతిభిదా.

(౭౨౨) ౨౨౨౪. “భూతపరిణామత్వావిశేషాత్ అన్ద్రియత్వమపిస్యాత్,-ఘటవత్;-” ఇతిశబ్దాపరిహారార్థమ్ (భూతవికారత్వాదేవ-) ఇత్యుక్తమ్. [15]

౨౨౨౫. (ఆకాశాదిభూతపరిణామవిశేషాః) (ఆకాశాదిభూతవికారత్వాదేవ,) (శరీరవత్) (వ్యవస్థితాపవ) (పురుషాణామిన్ద్రియాణిభవన్తి-) ఇత్యన్వయః;-

౨౨౨౬. “నహిశరీరస్యభూతపరిణామవిశేషత్వాదశరీరత్వమ్;-పవమ్, భూతపరిణామత్వేన ఇన్ద్రియాణ్యపి వ్యవస్థితానిభవన్తీతి, జీవస్యబ్రహ్మపరిణామత్వాభావాత్, వ్యవస్థితానుపపన్నాః;-” ఇత్యర్థః.

౨౨౨౭. “బ్రహ్మపరిణామత్వేపిజీవస్య, అజత్వనిత్యత్వః శ్రుతిభాధః; అకృతాభ్యాగమ, కృతవిప్రణాశ, ప్రసంగశ్చ;- బ్రహ్మణోనిర్వికారత్వశ్రుతివాధశ్చ;-” ఇత్యభిపాయః.

మూ.—౧ ఆది. ౧-స. ౨ దోషాః. ౮. ౩ హరవివేతి. ౮.

వా. —౧ భౌతికత్వాభ్యుపగమేపీతి. ౮. ౨ నామత్వావిశే. ౩. ౩ శ్రుతివిరోధః. ౩.

- (౨౨౧.) స్వరూపపరిణామాభ్యుపగమాత్, అపికారశ్రుతిర్బాధ్యతే.
 (౨౨౨.) “నిరవద్యతాచబ్రహ్మణఃశక్తిపరిణామః” ఇతిచేత్;-
 (౨౨౩.) కేయంశక్తి రితివ్యచ్యతే;-
 (౨౨౪.) కిమ్, బ్రహ్మపరిణామరూపా?, ఉతబ్రహ్మణోనన్యాకాపి?, ఇతి;- [5]
 (౨౨౫) ఉభయపక్షేషి, స్వరూపపరిణామోఽవర్జనీయపవ... ..

౨౨౨౮. (నిరవయవ) త్వమ్, (నిర్వికార) త్వంచ (అచేద్య) త్వేహేతుః.

- (౨౨౦) ౨౨౨౯. (శ్రద్ధధానానామ్).- “న్యాయనిరూపణాక్షమాణామ్-ఉపదేశమాత్రతృప్తానామ్,” ఇత్యర్థః. [10]

౨౨౩౦. ఏవమ్, జీవబ్రహ్మైక్యాభ్యుపగమే నిర్దోషత్వశ్రుతిబాధ ఉక్తః -

- (౨౨౧) ౨౨౩౧. అచిహ్రీషేణ బ్రహ్మణఃపరిణామాభ్యుపగమేరూపణమాహ (స్వరూప-) ఇతి. [ఇత్యర్థః.

౨౨౩౨. (అపికార)త్వ(శ్రుతి)ర్నిర్మలత్వశ్రుతిశ్చబాధ్యేతే, [15]

- (౨౨౨) ౨౨౩౩. “నస్వరూపేణ (పరిణామః), అపితు, - (శక్తి) రేవ పరిణమతే

౨౨౩౪. “దేవాన్తశక్తిమ్” ఇత్యాదివచనాత్;-”

ఇతిశక్తే (బ్రహ్మణః-) ఇతి.

- (౨౨౩) ౨౨౩౫. రూపయతి (కేయమ్-) ఇతి. [20]

- (౨౨౪) ౨౨౩౬. (బ్రహ్మణోనన్యాకాపి-) ఇతి- “బ్రహ్మస్వరూపమేవ” ఇత్యర్థః.

౨౨౩౭. వికల్పశిరఃస్పృశ్య, అత్యంతభేదోనశజ్ఞి-తః,-

తదనభ్యుపగమాత్.

- (౨౨౫) ౨౨౩౮. శిరోద్వయేపిరూపణమాహ (ఉభయ-) ఇతి. [25]

౨౨౩౯. ఏవమ్, భాస్కరమతంప్రతిక్షిప్తమ్.

- (౭.౨౬) 1 తృతీయేపివత్తు, - జీవబ్రహ్మణో² ర్భేదవదభేదస్య చాభ్యుపగమాత్, -
 (౭.౨౭) తస్యచ, తద్భావాత్, సా³ భరి భేదవత్, - స్వావతార భేదవచ్చ, -
 సర్వస్య ఈశ్వర భేదత్వాత్, సర్వే జీవగతాదోషా స్తస్యైవస్యః

(౭.౨౬)- } ౨౨౪౦ అధయాదవప్రకాశమతం నిరస్యతి (తృతీయేపి-) [5]
 (౭.౨౭) } ఇత్యాదినా

౨౨౪౧ భాస్కరయాదవప్రకాశభ్యామ్, స్వాభిమతార్థసాధకప్రమాణసిద్ధ్యర్థమ్, బద్ధమోక్షాదివ్యవస్థాసిద్ధ్యర్థంచ, ప్రపంచస్య పారమార్థ్యమభ్యుపేతమ్.

౨౨౪౨ తత్ర, ముక్తావభేదశ్రుతే, (భేద)స్యాపాధికత్వమ్, (అభేదస్య) స్వాభావికత్వంచ, (జీవబ్రహ్మణో) రభ్యుపేతమ్ -

౨౨౪౩ “అవిద్యృష్టాణోస్తు, సర్వస్య బ్రహ్మోక్తత్వశ్రుతేః, నిర్మలత్వాదిశ్రుతేః, ఉపాధ్యంతరాభ్యుపగ¹మేనవస్థానాచ్చ, భేదాభేదాస్వాభావికావ²భ్యుపగతో భాస్కరమతే, -

౨౨౪౪ యాదవప్రకాశమతేతు, ముక్తావపభేదనిర్దేశశ్రుతేః, జీవబ్రహ్మణోశ్చ భేదాభేదాస్వాభావి³కావభిమతా” ఇతిభేదా:-

(౭.౨౬) ౨౨౪౫ తత్ర, భాస్కరమతప్రతిక్షేపానంతరమ్ యాదవప్రకాశమతం నిరస్యతే (తృతీయేపి-) ఇతి

(౭.౨౭) ౨౨౪౬ (తస్యచ, తద్భావాత్) - బ్రహ్మణో, జీవభావాత్.

౨౨౪౭ ఏకజీవభేదస్య, (సా⁴ భరి) దృష్టాంతః.

౨౨౪౮ ఈశ్వరభేదస్య, (స్వావతార) దృష్టాంతః.

౨౨౪౯. నహి సాభరిశరీరభేదాజ్ఞేపబేదః? -

౨౨౫౦. నచ సృసింహవామనాదీనామనీశ్వరత్వమ్?

౨౨౫౧. “యథా, త్వన్మతే, భేదశ్రుతిము⁵ ఖ్యాగ్ధాపరి [25]

త్యాగేన, స్వాభావికభేదాభ్యుపగమాత్, బ్రహ్మణి జీవగతదోషాద్యస్పర్శః,-

మూ — ౧ తృతీయపక్షేపిజీ ౪-౫ ౨ ర్భేదస్యాసభ్యు ౧ ౩ భేదత్వాచ్చ ౧

వ్యా — ౧ మేనావస్థా ౧ మేనవ్యవస్థా ౪-౫ ౨ భ్యుపేతౌ ౩-౬ ౩ కావితమతాభిమతౌ ౬ కావితమతిభిదాస్థితిః ౩ కావితమతావితభిదా ౧౧ కావితమతిభిదా ౪-౫ ౪ భరిర్దృష్టా ౩ ౫ గ్ధాపరి ౬ ౬ ఆది ౪-౫ ౫

(౭౨౮.) ఏతదుక్తంభవతి;-

(౭౨౯.) “ఈశ్వరః, స్వరూపేణైవసుర సరతిర్యక్ష్ణానరాదిభేదేనావ
²స్థితఃఇతి ³హితదాత్తుకత్వవర్ణనం క్రియతే?,-

౨౨౫౨. తథా, అస్మాభిరపిస్వాభావికోభేదో² భృషగతః, ¹నత్వా
 విద్యకః, యోపాధికోవేతి, అస్తత్వయేపినకశ్చిద్దోషః;-

౨౨౫౩. అభేదశుశ్రేతరపిముఖ్యార్థస్వీకారేయోదోషస్త్యయా
 అపాద్యతే, ²సః, -త్వత్వయేపితుల్యః;-

౨౨౫౪. అభేదశుశ్రేతిముఖ్యార్థస్య, త్వత్వయేపిస్వీకృతత్వాత్;-

౨౨౫౫. తస్మాత్, అస్మాన్మితి, అయంఠోషఆపాదయితుం [10]
³నయుజ్యతే:-

౨౨౫౬. కిచ్చ, విదవిదీశ్వరాః బ్రహ్మాంశభూతాః, బ్రహ్మతుతదంశీ
 తస్మాత్, ‘యథా, మృదంగభూత ఘటశరావాదీనా
 మన్యోస్యగుణదోషాసంకరః;-

(౭౨౮) ౨౨౫౭. పవమ్, బ్రహ్మాంశభూతయోర్జ్జీవేశ్వరయోరపి, గుణదో
 షాసంజగరః” ఇతిశఙ్కాయామాహ (ఏతదుక్తమ్)-ఇతి.

(౭౨౯) ౨౨౫౮ (ఈశ్వరఃస్వరూపేణైవ-) ఇత్యనేన, ఈశ్వరస్యబ్రహ్మాం
 శత్వంనిరస్తంభవతి,-

౨౨౫౯. జగతాగ్రణత్వంహిబ్రహ్మలక్షణమ్?.

౨౨౬౦. “కారణవాక్యానిచ “సదేవసోమ్యేదమగ్రఆసీత్”^౧
 “బ్రహ్మవాఇదమేకపవాగ్రఆసీత్”^౨

౨౨౬౧. “ఆత్మవాఇదమేకపవాగ్రఆసీత్”^౩

౨౨౬౨. “ఏకోహవైనారాయణఆసీత్”^౪

౨౨౬౩. “విష్ణుస్తదాసీద్ధరిరేవనిషగళః”^౫

౨౨౬౪. “తమీశ్వరాణాంపరమంమహేశ్వరమ్”^౬ ఇత్యారభ్య-

౨౨౬౫. “సకారణంకరణాధిపాధిపః”^౭ ఇత్యాదీ^౪ ని,

౨౨౬౬. వికకణ్ఠేన ఈశ్వరస్యజగత్కారణత్వంవదంతి:-

౨౨౬౭. ఈశ్వరస్యచ, “నతత్వమశ్చాభ్యధికశ్చద్వైతే”^౮
 ఇతి, సమాభ్యధికరాహిత్యంచశ్రూయతే;-

౨౨౬౮. తచ్చ, ఈశ్వరస్యబ్రహ్మాంశత్వేతు నఘటతే, [30]

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౨-౧. ౨॥ బృ-ఉ. ౩-౪-౧౧. ౩॥ ఐ-ఉ. ౧-౧-౧. ౪॥ మ-పూ-ఉ. ౧.
 ౫॥ శ్వే-ఉ. ౬-౧౩. ౬॥ శ్వే-ఉ. ౬-౧౯. ౮॥ శ్వే-ఉ. ౬-౧౬.

మూ.-౧ రస్యస్య. ౧. ౨ స్థితిరితిహి. ౧. ౩ హి. ౪-గీ-స.

వ్యా.-౧ సత్త్వవిద్యా. ౧. సత్త్వావిద్యభేదా. ౩. ౨ సవత్త్వత్వ. ౪-గీ-౬.

౩ సశక్యతే. ౩-౪-గీ. ౪ దిక్షై. ౪-గీ-౬

- (౨౩౦.) తథాసతి, ఏకమృత్పిణ్డారబ్ధఘటశరావాదిగతాన్యదకాహరణాదీ
నిసర్వకార్యాణి, యథాతస్యైవభవన్తి; - [తే?'' ఇతి.]
- (౨౩౧.) ఏవమ్, సర్వజీవగతసుఖదుఃఖాది, - సర్వమ్, ఈశ్వరగతమేవస్యా
- (౨౩౨.) “ఘటకరకాదిసంస్థానానుపయుక్తమృద్ధ్రవ్యమ్, యథాకా [5]
ర్యాన్తరానన్వితమ్,
(౨౩౩.) ఏవమేవ 1 సుర పశుమనుజాది జీవత్వానుపయుక్తేశ్వరః, సర్వజ్ఞ
స్సత్త్వసంకల్పత్వాదిగుణాకరః,” ఇతిచేత్;-

అంశాదంశి 1 నో²ధికత్వేన, ఈశ్వరాదవ్యధికస్య, -
సంభవాత్;- [10]

౨౨౬౯. తస్మాత్, సమాభ్యధికరాహిత్యాత్, జగత్కారణ
త్వాచ్చ, ఈశ్వరపవబ్రహ్మేతి, ఈశ్వరస్య బ్రహ్మం
శత్యమనుపపన్నమ్:-

౨౨౭౦. ఇత్యభిప్రాయేణ (ఈశ్వరస్వరూపేణ-) ఇత్యుక్తమ్:-

- (౨౩౦) ౨౨౭౧. “నహిత్యయా, అన్యన్యత ఇవాత్మశరీరభావేన [15]
తాదాత్మ్యంవర్ణ్యతే;-

౨౨౭౨. అపితు (ఈశ్వరఃస్వరూపేనైవసురన) రాదిరూపేణ
(స్థితఇతిహి) తాదాత్మ్యంవర్ణ్యతే;-

౨౨౭౩. (తథాసతి) (మృత్పిణ్డారబ్ధఘటాదిగతోదకాహరణా)
దికార్యాణి, యథా, మృత్పిణ్డైవైవ (భవన్తి), [త్యర్థః.

౨౨౭౪. (ఏవమ్, సర్వ³జీవగతసుఖదుఃఖ) భాగీశ్వరస్సౌత్: ? ఇ

- (౨౩౨) ౨౨౭౫. పునః, పరమతంశజ్జతే (ఘటకరకాది-) ఇతి:-

౨౨౭౬. “యద్యపి⁴ కార్యత్వేనో పయుక్తమృదంశస్పర్శి, -
ఘటాదిగతోదకాహరణాది, - భవతి,

తథాపి, కార్యత్వేనానుపయుక్తమృదంశాన్తరస్పర్శి, -
నభవతి, [నప్రసజన్తి: ? ఇత్యర్థః.

౨౨౭౭. తథా (జీవత్వానుపయుక్తేశ్వరాం) శేజీవగతదోషాః

మూ.—౧ సురసరజీవత్వాను. ౧. సురసరమనుజాది. ౩. సురసరపశుమనుజాది. ౬.
సురపశుమనుష్యజీవ. ౮.

వ్యా.—౧ అధికత్వేన. ౪-౫-౬-౭. ౨ బైవేత్వ్య. ౩. ౩ సర్వజగతస్సర్వసుఖ. ౩. [30]
సర్వజీవగతస్సర్వసుఖ. ౧-౨-౪. ౪ కార్యకరత్వేనోప. ౪-౫.

(౨౩౪.) సత్త్వమ్,

(౨౩౫.) “సపవశ్శుశ్వరః పశేనాం శేనకల్యాణగుణా కరః, సపవశాన్యేన
అంశేనహేయగుణాకరః”, ఇత్యుక్తమ్, -ద్వయోరంశయోరీశ్వర
త్వా విశేషాత్. [5]

(౨౩౬.) “ద్వావంశౌవ్యవస్థితౌ” ఇతిచేత్,

(౨౩౭.) కస్తేన లాభః? -

(౨౩౮.) ఏకస్యైవ, పశేనాం శేన నిత్యదుఃఖత్వాత్,

(౨౩౯.) అంశాన్తరేణసుఖత్వమపి నేశ్వరత్వాద్యకల్పితే;

(౨౪౦.) యథా, దేవదత్తస్యైకస్మిన్ హస్తే చద్దనపక్షానుః లేపః కే [10]
యురకటకాఙ్గుళీయకాలఙ్కారః,

(౨౪౧.) పతస్యైవాన్యస్మిన్ హస్తే ముద్గరాభిసూతః, కాలానలజ్వాలాను
ప్రవేశశ్చ, తద్దేవశ్శుశ్వరస్య స్యాత్ ఇతి,
బ్రహ్మజ్ఞానపతౌదపిపాపీయానయం భేదాభేదపక్షః,-

(౨౪౨.) ౨౨౭౮. పరిహరతి (సత్త్వమ్-) ఇతి. [15]

౨౨౭౯- “తత్రాపి, అంశేన ఏకత్వాత్, శుశ్వరస్యైవ దోషః ప్ర
సజతి” ఇత్యర్థః.

(౨౪౩.) ౨౨౮౦. జీవేశ్వరాంశయోర్వ్యవస్థితత్వాత్, జీవగతదోషః,
నేశ్వరస్పృక్, ఇతిశంకా తే (ద్వావంశౌ-) ఇతి.

(౨౪౪.) ౨౨౮౧. దూషయతి (కః) ఇతి. [20]

(౨౪౫.) ౨౨౮౨. “శుశ్వరస్య చేతనత్వేన స్వాంశజీవగతసర్వదుఃఖప్ర
తిసంధాతృత్వాత్ (అంశాన్తరేణసుఖత్వం... నేశ్వర
త్వాద్య) భవతి” ఇత్యర్థః.

(౨౪౬.) ౨౨౮౩. తత్రదృష్టాన్తమాహ (యథా-) ఇతి.

౨౨౮౪. ఐహికాల్పసుఖస్య, మోక్షసుఖస్యచ, స్థానే, (చద్దనా...
నులేపః కేయూరా... దృలఙ్కార) శ్చ.

౨౨౮౫. ఐహికాల్పదుఃఖ, నారకానన్తదుఃఖ, స్థానే, (ముద్గరా)
భిహతిః (కాలాగ్ని... ప్రవేశశ్చ).

మూ-౧సవ - ౪-౫-స. ౨ - శుశ్వరః- ౨- స. ౩ - తేనాంశేన- ౩- ౬-౮. ౪-కరః
పశేనాంశేనహే - ౪ - ౫.

౫-చ- ౪- ౫. స. ౬౨కాంశేన - ౧- ౨- ౩-౮. ౭త్వ - ౩-౬ - స. ౮లేపనకే - ౬.

౯తస్యైవ- ౨- ౬-౧౦. ౧౦స్థ- ౨- ౩- ౪-౫. స్వాపీత్ర- ౯. స్వాపీత్ర - ౧౦.

- (౭౪౨.) అపరిమితదుఃఖస్యపారమార్థికత్వాత్,
సంసారిణామనన్తత్వే¹న దుస్తరత్వాచ్చ.,
(౭౪౩.) “తస్మాద్విలక్షణో²యంజీవాంశః” ఇతిచేత్? -
(౭౪౪.) ఆగతో²సితర్హినుదీయంపథానమ్. [5]
(౭౪౫.) ఈశ్వరస్యస్వరూపేణతాదాత్మ్యవర్ణనేస్యాదయందోషః;-
(౭౪౬.) ఆత్మశరీరభావేనతు తాదాత్మ్యప్రతిపాదనే నకల్పిద్దోషః,
(౭౪౭.) ప్రత్యుత నిఖలభువననియమనాదిర్మహా³ గుణ⁴గణప్రతిపాదితో
భవతి.-

(౭౪౮.) ౨౨౨౬. భేదాభేదపక్షస్యపాపీయస్త్వముపపాదయతి [10]
(అపరిమిత-) ఇతి.-

౨౨౨౭. ఔపాధికభేదనాదినోపేతుల్యమిదం (పాపీయ) స్త్వమ్,
తతోపాధిక్యబుద్ధ్యావశ్చాత్తనత్వాదత్రేదం దూషణ
ముక్తమ్.

(౭౪౯.) ౨౨౨౮. అగత్యా పరేణవిలక్షణత్వాభ్యుప¹గమంశఙ్కతే [15]
(తస్మాద్-) ఇతి.

(౭౫౦.) ౨౨౨౯. అభ్యుపగమేన ప్రతిపత్తిందూషయతి(ఆగతో²సి-)ఇతి.-
౨౨౩౦. అపసిద్ధాన్తప్రసక్త ఇత్యర్థః.

(౭౫౧.) ౨౨౩౧. “భవత్ప్రత్యేత్వభేదశ్చుతిరముఖ్యాథాస్యాత్;-
౨౨౩౨. ముఖ్యార్థస్వీకారే, ఉక్తదోషాపాతస్సాన్యత్:” ఇతిశక్తా
యాంతంపరిహర్తుం స్వరూపేణతాదాత్మ్యవర్ణనేతం
దోషమనుమన్యతే (ఈశ్వరస్య-) ఇతి.

(౭౫౨.) ౨౨౩౩. తర్హి “కథమ్, భవతా(తాదాత్మ్య)ంపర్ణ్యతే” ఇత్యతా⁹
హ (ఆత్మ-) ఇతి.

౨౨౩౪. “నకేవలందోషాభావః, -మజ్జశగుణసిద్ధిః” ఇత్యా [25]
హ (ప్రత్యుత-) ఇతి

౨౨౩౫. (ఆది) శబ్దేన ధారకత్వశేషిత్వాద్యుచ్యతే.

మూ-౧ నాపిదు-౧. ౨సిహి త-౨. ౩దిభిర్మహ-౨౯-౧౦. ౪గణ-౧-౬-౮ న.

వ్యా-౧- గతిమాశం-౩. గతదూషణమాశం-౬. ౨-తు-౧-౨-న. ౩భత్పరి-౩. ౪వలదో-౩-౬.

(౧౮౮.) సామానాధికరణ్యంచముఖ్యపు త్తమ్.

(౧౮౯.) అపిచ^౧ ఏకస్యవస్తునోహిభిన్నాభిన్నత్వంవిరుద్ధత్వాన్నసంభవతీతి ఉక్తమ్:-

(౧౯౦.) ఘటస్య^౨పటాద్భిన్నత్వే సతి, తస్య^౩తస్మిన్నభావః, [5]

(౧౯౧.) అభిన్నత్వే సతి తస్య^౪చాభావః ఇతి,

(౧౯౨.) ఏకస్మిన్నా^౫లేచ, ఏకస్మిన్దే^౬శేచ, ఏకస్యపదార్థస్యయుగపత్నద్భావః, అసద్భావశ్చ, -విరుద్ధః.

(౧౯౩.) “జాత్యాత్మనా భావః, వ్యక్త్యాత్మనాచాభావః” ఇతి^౭చేత్:-

(౧౯౪.) ౨౦౯౬. తర్హి ముఖ్యత్వంస్యాదిత్యతా^౮హ (సామానాధికరణ్యంచ-) ఇతి. [10]

౨౦౯౭. ఏవమ్, య^౯తేః, జీవబ్రహ్మణో^{౧౦}ర్థేదాభేదపరత్వంయాపి తమ్:-

(౧౯౫.) ౨౦౯౮. ఇదానీంసామాన్యేన సర్వస్యవస్తునో^{౧౧}భిన్నాభిన్నత్వం నిరస్యతి (అపిచ-) ఇతి. [15]

౨౦౯౯. (ఉక్తమ్-) ఇతి.- నిర్విశేషవస్తు నిరాసే^{౧౨}ప్రసంగాత్ (ఉక్తమ్-) ఇత్యర్థః.

౨౧౦.) ౩౦౦౦. తత్రవిరుద్ధ^{౧౩}త్వహేతో^{౧౪}స్సిద్ధవత్తారేణాసంభవఉక్తః:-

౩౦౦౧. అత్ర, తదేవవిరుద్ధత్వంకథమ్? ఇతిశంకాయామ్ తదుపపాద్యతే (ఘటస్య-) ఇతి. [20]

౩౦౦౨. (ఘటస్య^{౧౫}పటాద్భిన్నత్వం) నామ- తస్యతతా^{౧౬} (భావః)

౩౦౦౩. (అభిన్నత్వం) నామ-తత్ర (తస్య... భావః) ఇత్యర్థః.

(౧౯౬.) ౩౦౦౪. తత్కథమ్? ఇత్యతా^{౧౭}హ (ఏకస్మిన్-) ఇతి.

(౧౯౭.) ౩౦౦౫. ఆకారభేదాదపిరో^{౧౮}ధంశంకతే. (జాత్యా-) ఇతి.

౩౦౦౬. “జాతి^{౧౯}నభ్యవగచ్ఛద్భిరభి^{౨౦}మతభేదాభేదమాషణేన, [25]

తామనభ్యవగచ్ఛద్భిరభి^{౨౧}మతభేదాభేదో^{౨౨}ప్రతిక్షిప్త

స్సౌ^{౨౩}త్:” ఇత్యభి^{౨౪}పా^{౨౫}యేణ- (జాత్యాత్మనా-) ఇత్యా

ద్యుచ్యతే.

మూ.—౧-ఏకపైవస్తునో^{౨౬}భి- ౨-౮-౯. ౨ఘటాద్భిన్న-౧-౨. ౩తాదాత్మ్యతయాతస్మిన్న-౧౧. ౪-తస్యపద్భావః ౬. ౫తాదాత్మ్యతయాభావః-౧౧. ౬స్యహిప. ౭-౩-౪-౫. ౭నాచభావః-౧. ౮చేన్న-౮.-౧౧.

వాచ్య-౧త్వ- ౩౯౨ ఘటాద్భి- ౧-౯. ౩ జాత్యాత్మ్యత్వ-౧.

(౭౫౪) జాతేఃముణ్డేనచాభేదేనతిభిజ్ఞేముణ్డస్యాపిసద్భావప్రసంగః,-

(౭౫౫) 'భిజ్ఞేనచజాతేరభిన్నత్వేనద్భావః,భిన్నత్వేనద్భావః,-అశ్వేషు హిషఃత్వస్యవేతిపరోధోదుష్పరిహరపవ -

(౭౫౪) ౩౦౦౭ అశ్రజాతివ్యక్త్యోకిమ్(అభిన్నత్వ)మ్?-[5]

ఉత(భిన్నత్వ)మ్?

౩౦౦౮ ఉత(భిన్నాభిన్నత్వ)మ్- ఇతికల్పసభిప్రేత్య, (అభిన్నత్వ)పక్షేరూపణమాహ (జాతేః) ఇతి

౩౦౦౯ జాతివ్యక్త్యైరభేదశ్చేత్,-భిజ్ఞముణ్డవ్యక్తిద్వయేన జాతేరబేదాత్,భిజ్ఞస్యముణ్డత్వప్రసంగిత్యర్థః [10]

౩౦౧౦ తత్రభిన్నత్వపక్షే,వ్యక్తిగతోభేదః,జాలిగతశ్చభేదశ్చ

౩౦౧౧ నైకస్యద్వ్యవస్థా తేన సూపణస్య సుప్తత్వాత్, శర నుక్తమ్ [నా:-

(౭౫౫) ౩౦౧౨ (భిన్నాభిన్నత్వ)పక్షేరూపణమాహ(భిజ్ఞేనచ)-ఇత్యాది

(౭౫౬) ౩౦౧౩ "జాతేః,-ముణ్డస్యచాభేదాత్,భిజ్ఞస్యముణ్డత్వప్రసంగః,-

౩౦౧౪ జాతేః,-ముణ్డస్యచాభేదాదశ్వస్యగజత్వాభావవత్, భిజ్ఞస్యముణ్డత్వానావస్తసగఃఇతిఓరోధః -

౩౦౧౫ యద్వాజాతివ్యక్త్యైరభేదే,భిజ్ఞస్యజాతేరూపత్వప్రసంగః,-

౩౦౧౬ భేదే,భిజ్ఞస్యజాతేరూపత్వాభావప్రసంగః,"-ఇతి

౩౦౧౭, ఏవమ్,యుగపత్,ఏకత్రైవిధ్యభావాభావ (ఓరోధో చష్పరిహర) ఇత్యర్థః

౩౦౧౮ "జాతేరూపేణాభేదః, వ్యక్తీరూపేణాభేదః,- ఇత్యేవం రూపభేదాభేదరూపవేదేన, అవస్థాత్తనాభేదః,ప్రత్యరూపేణాభేదఇత్యేవం రూపభేదాభేదశ్చయారవ ప్రకాశాభిహతోనిరస్తోభవతితుల్యన్యాయశ్కాత్ - [౨]

౩౦౧౯ యద్వాజాతిశబ్దోద్రవ్యపరః,

౩౦౨౦ వ్యక్తిశబ్దః,అవస్థాపరఃఇతియోజనీయమ్,-

౩౦౨౧ నహిన్యప్రేనుపపన్నత్వావ -

మూ -౧ - చ - ౩ న ముణ్డాభే- ౧ ౭ భిజ్ఞవచాల్- ౨-౪-౬, ౮

౩౭౫-౧-౩-౯-౪

వ్యా -౧ భిజ్ఞచేర్యా-౩-౪ ౫ ౨ భిజ్ఞత్వస్యము- ౬ ౩ అశ్వేష- ౯ ౪ భృన్యా

౫-౪-౫ ౬ ౧ భిజ్ఞేనచజా-౧ ౨ భిజ్ఞానుపపన్న- ౧ ౩ ప్రేనుపపన్న-౧ ౪-౬

(౭౬౦) ¹సోయమితిబుద్ధిప్రకారైక్యాత్,

(౭౬౧) అయమపి, దణ్డీతిబుద్ధివత్ -

(౭౬౦) ౩౦౩౫ “అనువృత్తజాతిః, నవ్యావృత్తసంస్థానంభవతి”

ఇతిశక్తాయామ్, సంస్థానమేవ జాతిరిత్యుపపాదయతి

(సోయమితి-) ఇతి

౩౦౩౬ (ప్రకారైక్యాత్) “ఏకప్రకారత్వాత్ - తుల్యప్రకారత్వాత్” ఇత్యర్థః

౩౦౩౭. “సంస్థానాతిరేకేణజాతిర్నామ¹నకాచిదుపలభ్యతే,-

౩౦౩౮ అనువృత్తవ్యవహారేణకల్ప్యతేచేత్, [10]

౩౦౩౯ తదయుక్తమ్, - అనువృత్తవ్యవహారస్యాన్యధాసిద్ధేః,-

౩౦౪౦ అశ్వగజమహిషగవాదిషు ఇయంజాతిరియంజాతిరిత్యనువృత్తవ్యవహారేపి, నహిజాతిషు జాత్యంతరం కల్ప్యతే,-

౩౦౪౧ ఇయంవ్యక్తిరియంవ్యక్తిరితివ్యవహారేణ, [15]

వ్యక్తిమనహివ్యక్తిత్వజాతికల్ప్యతే,-

౩౦౪౨ సహివ్యవహారః సాదృశ్యాత్ -

౩౦౪౩ తస్మాత్, కల్పకస్యాన్యధాసిద్ధత్వాత్, సంస్థానాతిరిక్తస్యాదర్శనాత్, సంస్థానమేవజాతిః” ఇత్యర్థః

౩౦౪౪ (సోయమితిబుద్ధిః) ²అనువృత్తవిషయవ్యవహారాన్వితా(బుద్ధిః)-తజ్జాతీయత్వబుద్ధిః-

౩౦౪౫ “(అయమపి) గౌః” ఇతిబుద్ధిరిత్యర్థః

(౭౬౧) ౩౦౪౬ (దణ్డీతిబుద్ధివత్)-ఇతి-

౩౦౪౭. “అయందణ్డీ (అయమపిదణ్డీ) తివ్యవహారేదణ్డీత్వంనామజాతిః, నవ్యాస్త్రీ, ఇత్యర్థః [25]

మూ — ౧- సోయందేవదత్తఇతిబు- ౧

వ్యా — ౧ - భవతి-౩-౩ నవ్యతిరేక ౩ జాతిర్నామ- ౪-౫-౩ ౪-హి-౧
౨-౩-౫ సాసాదృశ్యాత్ ౧-౮-౬-౬ స్తుతిమి ౧-౯-౭-౭-బుద్ధివిషయ-౮-౯-౮-౯

(౭౬౨.) అయమేవ¹చజాత్యాదిప్రకారోవస్తునోభేద ఇత్యుచ్యతే,

(౭౬౩.) తద్యోగపవ,²“వస్తు,-భిన్నమ్,ఇతివ్యవహార హేతురిత్యర్థః.

(౭౬౪.) సచ, వస్తునోభేదవ్యవహార హేతుః, స్వస్యచ,

(౭౬౫.) సంవేదనవత్;- [5]

(౭౬౬.) యథాసంవేదనమ్,³వస్తునో వ్యవహార హేతుః,

(౭౬౭.) స్వస్యవ్యవహార హేతుశ్చ,-భవతి-

౩౦౮౮. గుణక్రియా¹త్వనులను² వృత్తవ్యవహారోపి పా³భాక

రాణాంప్రతిబద్ధీత్వేన వక్తవ్యః-

౩౦౮౯. “ప్రతియోగిబుద్ధినిరపేక్షోజాత్యాదిః, [10]

(౭౬౮) ౩౦౯౦. ప్రతియోగిసాపేక్షోభేదోభవితుం నార్హతి,,ఇతిశక్తా
యాంజాత్యాదిరేవభేదఇతిసాధయతి(అయమేవచజా
త్యాదిః-) ఇతి.

(౭౬౩) ౩౦౯౧. “జాత్యాదేర్భేదఇతికిమ్, సంజ్ఞాకరణం³ దేవదత్తా
దివత్” [15]

౩౦౯౨. ఇతిశక్తాయాంతద్వివృణోతి (తద్యోగపవ-) ఇతి.-

౩౦౯౩. “అభేదబుద్ధివిరోధీహిభేదః?-జాత్యాదిగ్రహణే అభేద
బుద్ధివృక్షేజాత్యాదిరేవభేదః”ఇత్యర్థః.

(౭౬౪) ౩౦౯౪, “జాత్యాది విషయభేద వ్యవహారే హేత్వంతరాపే
క్షయాఅనవస్థాప్రసంగః,,ఇత్యత్రాహ(సచ-)ఇతి.- [20]

౩౦౯౫. స్వపరనిర్వాహకోజాత్యాదిరిత్యర్థః.

(౭౬౫) ౩౦౯౬(సంవేదనవత్-)ఇతి-- సంవేదనస్వస్వపరవ్యవహార
హేతుత్వంహిపరాభ్యుపగతమ్?.

(౭౬౬) ౩౦౯౭. తదేవవివృణోతి(యథా-)ఇతి-

మూ.—౧- చ- ౧-౧౦ - ౧౧.న. ౨ వస్తునోభిన్నఇతి. వస్తుభిన్నమితివ్యవహార
సత్సచ- ౪-౫. ౩ అన్యవ్యవ- ౧. వస్తునోస్యవ్యవ- ౧౧.

వ్యా.—౧త్వ ౯౯.౨వృత్తైర్వ్యవ-౪-౫. ౩ కిమదేవ-౩.

(౭౬౮) అతఃపవ “ సంతాత్రగ్రాహప్రత్యక్షమ్, - నభేదగ్రాహి” ఇత్యాది
వాదాః^౧ నిరస్తాః

(౭౬౯) జాత్యాదిసంస్థాన సంస్థితస్యైవ వస్తునః, ప్రత్యక్షేణ గృహీత
త్వాత్, తస్యైవసంస్థాన రూపజాత్యాదేః, ప్రతియోగ్యపేక్ష
యాభేదవ్యవహార^౨ హేతుత్వాచ్చ -

(౭౬౯) ౩౦౫౮ “ఉక్తార్థేనైవవర్తమానైవదస్య,

౩౦౫౯ ప్రమాణానుపపత్తిఃప్రమేయానుపపత్తిశ్చపరిహృతా,
ఇత్యాహ (అతఃపవ-) ఇతి.

౩౦౬౦. (ఆది)శబ్దేన ప్రమేయానుపపత్తిర్వివక్షితా [10]

(౭౬౯) ౩౦౬౦ (అతఃపవ-) ఇత్యభిప్రేతమర్థంవివృణోతి (జాత్యాది-)
ఇతి-

౩౦౬౧ “ప్రత్యక్షజ్ఞానమేకక్షణవర్త్యపి, తస్మిన్నేవక్షణేజా
త్యాది విశిష్టమేవవస్తు గృహీత, ఇత్యనేన ప్రమాణాను
పపత్తిర్నిరస్తా, - [15]

౩౦౬౩ స్వరూపధర్మవికల్పేనహిప్రమేయానుపపత్తిః-

౩౦౬౪ తత్రస్వరూపవ్యవహారవత్, భేదవ్యవహారప్రసక్తేగో
త్వాదివ్యవహారాదేవప్రత్యుక్తః,-

౩౦౬౫ ‘భిన్నఇతిశబ్దవ్యవహారవిశేషస్య, ప్రతియోగ్యపేక్ష
త్వమ్, ‘దాదాః, కళత్రమ్, ‘అపః’ ఇత్యాదిమ, స్త్రీ
త్వబహుత్వపుంస్తాదివచ్ఛబ్ద స్వభావాయత్తమ్, ఇతి
సార్థస్వరూపదోషః, హానాదివ్యవహారే, జాత్యాదిశబ్ద
వ్యవహారేచ, ప్రతియోగినిరపేక్షత్వాత్, ఇత్యయమ
ర్థో^౩ ౭ తిస్సప్తత్వాదభిప్రేతః -

౩౦౬౬ స్వపర నిర్వాహ కత్వాభ్యుపగమేన అనవస్థా [25]
చపరిహృతా, జాత్యాదేరేవభేదత్వాదనోన్యాశ్ర
యశ్చపరిహారః” ఇత్యర్థః

మూ —౧- ఏవచస- ౨౯ ౨ పరాస్తాః- ౧౩ త్యాదిప్ర- ౧ ౪ హేతుః- ౧

వ్యా —౧- త్వాత్ దాదాః- ౧౨ జుమాపః ౯ ౩విహరి -౧ దిత్వభి- ౮

- (౨౨౦) స్వరూపపరిణామదోషశ్చ పూర్వమేవోక్తః....—
 (౨౨౧) “యఃపృథివ్యాంతిష్ఠస్పృథివ్యాఅంతరాయంపృథివీనవేదయస్య పృథివీ శరీరమయఃపృథివీమంతరాయమయతిపతత ఆత్మాంతర్యామ్యమృతః”-^[5]
 (౨౨౨) “యతస్మనిత్థిస్తన్నాత్మనోంతరాయమాత్మానవేదయస్యాత్మా శరీరంయతస్మానమంతరాయమయతినతతాత్మాంతర్యామ్యమృతః”-^౧
 (౨౨౩) “యఃపృథివీమంతరేసంజ్ఞారన్యస్య పృథివీశరీరం యం పృథివీనవేద”^౩ ఇత్యాది,-

- (౨౨౦) ౩౦౬౨. పవమ్, జీవబ్రహ్మస్వరూపై క్యేనిర్దోషత్వశ్రుతిబాధఉక్తః;-
 ౩౦౬౩. అచిద్రూప్తైక్యప్రయుక్త దోషోపి, భాసకర మతఇవ,-
 ౩౦౬౪. అత్రాప్యపతతీత్యాహ (స్వరూప-) ఇతి-
 ౩౦౬౦. (దోషశ్చ) అవికార త్వనిరవద్యత్వశ్రుతిబాధః
 (పూర్వ) ... ముక్తః;- (౨౨౧)
 ౩౦౬౧. పవమ్, ద్వితీయశ్లోకార్థోవిప్రతః.....— ^[15]

- (౨౨౧) ౩౦౬౨. అథ, ఉధమశ్లోకార్థం¹ పూర్వమీషద్విప్రతమ్,-
 ౩౦౬౩. మహావిస్తరేణవక్తుమారభతే—
 ౩౦౬౪. తత్ర, “తత్త్వమసి” ఇతి సామానాధికరణ్యస్య, భేదశ్రుతి, ఘటకశ్రుత్యవిరోధేన అర్థం వత్సన్ తదుప² యోగినిర్ఘటక శ్రుతీరుదాహరతి.-
 ౩౦౬౫. (“యఃపృథివ్యామ్,”) ఇతి-కాణ్వశాఖావాక్యమ్;-
 (౨౨౨) ౩౦౬౬. (“యతస్మని”) ఇతి- మాధ్వనినశాఖావాక్యమ్;-
 ౩౦౬౭. అనేనవాక్యద్వయేన, అచి జీవాంతర్యామిత్వం సిద్ధమ్;
 “ఉభయేపి³ హి భేదేనైవ మథీయతే,”^౪ ఇతి సూత్రానుసారాదు భయవాక్యోపాదానమ్.- ^[25]
 (౨౨౩) ౩౦౬౮. తత్రకారణావస్థస్యాప్యంతర్యామిత్వం వక్తుమ్, దేవతావిశేషం జ్ఞాపయితుంచ, సుబాలోప నిషద్వాక్య మాహ (“యఃపృథివీమ్”) ఇతి.

బృ-ఉ-గీ-౨-౩. ౨॥ మాధ్వ-ఉ = కా-ఉ-గీ-౨-౨౨. ౩॥ సు-ఉ-౨.

౪॥ బ్ర-సూ-౧౨-౨౮౨౧.

[30]

వ్యా —౧- పూర్వం- ౪-గీ-౬౪. ౨ యోగిఘటక ౪-గీ. ౩-హి-౬-౪. ౪ ప. ౧౦ ౬.

(౨౨౪.) “యోక్షరమన్తరే సజ్చరస్యస్యాక్షరం శరీరంయమక్షరం నవే
దయోమృత్యుమన్తరే సజ్చరస్యస్య మృత్యుశ్శరీరంయమ్మృత్యు
ర్నవేద ఏషసర్వభూతాన్తరాక్షా ౨ పహతపాప్తాదివ్యోదేవ ఏ
కోనారాయణః,, ౧- [5]

(౨౨౫.) “ద్వాసుపర్ణాసయుజాస ఖాయాసమానం పృథుంపరిషస్వ జా
తేతయోరన్యసిష్టులంస్వాద్వ త్యనశ్నన్నోలభిచాకశీతి,, -^౧

(౨౨౬.) “అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్తాజ నానాంసర్వాక్షా”^౩-

(౨౨౭.) “తత్సృష్ట్యై-తదేవానుపావ్రీవిశత్-తదనుప్రవిశ్య-
సచ్చత్యచ్ఛాభవత్,,^౪ ఇత్యాది- [10]

(౨౨౮) ౩౦౭౯. (“యోక్షరమ్,,) ఇత్యారభ్యో దాహ ర్త^౧వ్యేపి (“య
పృథివ్యామ్,,) ఇత్యై^౨ద్యుపాదానం, ప్రకరణజ్ఞాపనార్థమ్.
౩౦౮౦. (“అన్తర్యామృతమ్,,) ఇత్యత్ర (అమృత) శబ్దస్య,
౩౦౮౧. (“ఏషసర్వభూతాన్తరాక్షా ౨ పహతపాప్తా,,) ఇత్య
త్ర [అపహతపాప్త] శబ్దస్య చలర్థః,- [15]

౩౦౮౨. తద్గతదోహసంస్పృష్టత్వ^౩మితి,-

(౨౨౯) ౩౦౮౩. తదుక్తే^౪ప్రదర్శనపరత్వందర్శయితుమ్ (“ద్వాసుపర్ణా,,)
ఇ^౫త్యాద్యుపాహృతమ్,-
౩౦౮౪. నతు భేదశ్రుతిత్వాత్.-
౩౦౮౫. భేదశ్రుతయోహ్యుత్తరత్రవత్వస్తే? [20]

(౨౩౦) ౩౦౮౬. (“అన్తఃప్రవిష్టః,,) ఇతి-^౬ ఇదమపి ఘటక వాక్యమ్,-
సర్వా^౭త్వత్వమ్,- తదన్తర్యామిత్యాత్,-
నతు స్వరూపైక్యాత్,-^౮ ఇతి హ్యస్యార్థః.

(౨౩౧) ౩౦౮౭. “తత్తచ్చబ్జివాచ్యత్వం తత్తదనుప్రవేశకృతమ్,-
నతు స్వరూపైక్యకృతమ్,, - ఇతి స్పష్టార్థం వాక్యమాహ
 (“తత్సృష్ట్యై,,) ఇతి.

- (౨౭౮.) “సత్యంచాన్యతంచసత్యమభవత్”-^౧
 (౨౭౯.) “అనేనజీవేనాత్మనా^౨ ఇత్యాది-
 (౨౮౦.) “పుథగాత్మానంప్రేరితారంచమత్వాజ్ఞప్తతస్తేనాన్యతత్వమేతి,^౩
 (౨౮౧.) “భోక్తాభోగ్యంప్రేరితారంచమత్వా సర్వంహక్తంత్రివిధం
^౩బ్రహ్మతత్వం,-^౪
 (౨౮౨.) “నిత్యోనిత్యానాం చేతనశ్చేతనా నామేకోబహునాంయోఽద
 థాతికామాన్,-^౫
 (౨౮౩.) “ప్రధానయేత్రజ్ఞపతిర్గుణేశః,-^౬

(౨౭౮) ౩౦౮౮. తత్తదనుప్రవేశేపితద్గతదోషాస్సప్రత్యక్షమ్,- [10]

ఆహ(“సత్యంచాన్యతంచసత్యమభవత్,,)ఇతివాక్యమ్.-

౩౦౮౯. చిదచిదనుప్రవేశేన తత్తచ్ఛబ్దవాచ్యమపిబ్రహ్మ,-

(“సత్యమభవత్,,)-అప్రమ్యత స్వస్వభావమ్,-

(“అభవత్,,)ఇత్యర్థః.

(౨౭౯) ౩౦౯౦. నామరూపవ్యాకరణ శ్రుతేరపి ఘటకత్వా త్తామాహ
 (అనేన,-)ఇతి.

౩౦౯౧. (“జీవేన,-)ఇతినిర్దేశస్యాను ప్రవేశకృతత్వం పూర్వో
 దాహ్యత^౧ వాత్యైస్సప్రత్యక్షమ్.

(౨౮౦) ౩౦౯౨. భేదశ్రుతిమాహ (పుథక్,-) ఇతి.-

౩౦౯౩. [“తేన-జుష్టః,-]బ్రహ్మణానుగృహీతః.- [20]

౩౦౯౪. (పుథక్) క్తృజ్ఞానాత్ (“అన్యతత్వమేతి,,) ఇత్యర్థః.

(౨౮౧) ౩౦౯౫. (“భోక్తా,-)ఇతి-భోక్తారమిత్యర్థః;-

౩౦౯౬.భోక్తృభోగ్యనియంత్రాన్యభావత్ జ్ఞాత్వా,(త్రివిధం)
 (ఏతత్)(బ్రహ్మ)(సర్వం)మయాతవ(హక్తృత్వమ్)ఇత్యర్థః.

(౨౮౨) ౩౦౯౭. ఆత్మనానిత్యత్వంబహుత్వంచదర్శయతి(నిత్య-)ఇతి.

(౨౮౩) ౩౦౯౮. (“ప్రధాన,,)ఇత్యాదిస్పష్టమ్.

౧॥త్రి-ఉ-ఆ-౬.అను. ౨॥ థా-ఉ-౬-౩-౨. ౩ ॥ శ్వే-ఉ-౧-౧౨౪ ॥ శ్వే-ఉ-౧-౨౫

౫॥క-ఉ-౨-౫-౧౩. ౬॥ శ్వే-ఉ-౬-౩౩.

మూ—౧- త్మనానుప్రవిశ్యనామరూపేవ్యాకరవాణీత్యాది- ౧౧. అమత్వాజ్ఞప్తత
 స్తేనాన్యతత్వమేతి. ౧-౭. ౩ బ్రహ్మమేతత్-౧-౩-౬॥ ౧౧. [30]

వ్యా—౧-వాక్యేస్స ౧-౨-౪-౫-౬. ౨ మేవేత్య-౮.

(౭౮౪) “జ్ఞాజ్ఞోద్వావజావీశసీశౌ”^౧ ఇత్యాది,- శ్రుతిశత్రైః,

(౭౮౫) తదుపబృంహణైః, “జగత్సర్వం శరీరం తే స్థైర్యం తే వసుధాతలమ్”^౨

(౭౮౬) “యత్ కిచ్చిత్సృజ్య తేయేన సత్త్వజాతేన వైద్విజ-

తస్య సృజ్యస్య సంభూతో తత్సర్వం వైహరేత్తనుః”^౩

[౧]

(౭౮౭) ౩౦౯ (“స్థైర్యం తే వసుధాతలమ్”) ఇతి (వసుధాతలమ్) తవ (స్థై

ర్యమ్),-భూమ్యాస్థిర^౪త్వస్య భావవత్త్వం^౫త్వదధీనమిత్యర్థః

౩౧౦౦ సామానాధికరణ్య ప్రయోగః కార్యకారణ భావా
న్నిత్యణికః -

౩౧౦౧ “అగ్నికోపః ప్రసాదస్తే సోమశ్శ్రీవత్సలక్షణః”^౬ - [10]

ఇతి ప్రకిరణస్థ వాక్యానామయమేవాధ్యః,-

౩౧౦౨ “యస్య ప్రసాదజో బ్రహ్మరుద్రశ్చకోర్ధ్వసంభవః”^౭

౩౧౦౩ “యస్య ప్రసాదాదహవ చ్యుతస్య భూతః ప్రజాసర్గక
రోస్తకారీ-

ప్రధాన్యరుద్రః”^౮ ఇతి త్రదేవతావిశేషేషు ప్ర[15]

సాదకోర్ధ్వహేతు కిత్వచర్యనాత్

౩౧౦౪ కార్యకారణభావేపి సామానాధికరణ్య ప్రయోగోద్భవః,

“బ్రాహ్మణోస్యముఖిమాసీత్”^౯ ఇత్యాదిషు,

“వద్భూయంహమః”^{౧౦} ఇతి వాక్యైకాధ్యాయత్ -

౩౧౦౫ తస్మాత్ (“స్థైర్యం తే వసుధాతలమ్”) ఇత్యాదివాక్యేన

సర్వసోత్పత్తిస్థితి ప్రవృత్తయో భగవదధీనా ఇత్యు
క్తింభవతి

(౭౮౮) ౩౧౦౬ (“యతిః శ్చిత్”^{౧౧}) ఇతి-కృత్స్నకార్యవర్గస్య కారణంత

‘త్తద్రారణాన్తర్యామి తయాతో త్తచ్చరీరకంబ్ర

హ్నైవేత్త్యర్థః

[25]

౧॥ శ్వ-ఉ-౧-౧౭ ౨॥ రా-య-కా-౨౦-౨౬ ౩॥ వి-పు-౧-౨౨-౩౮ ౪॥ రా-య-

కా-౨౦-౨౬ ౫॥ ఉ-వి-పు-౪-౧-౮౫ ౬॥ తై-ఉ-పు-౧౩ ౭॥ తై-ఉ-పు-౧౫

ప్ర-౧- త్వ-౪-౫-౬-౭ ౮॥ భావత్వంచ-౩ భావత్వంచ ౯

ఇత్తన్వ-౧-౮-౯ ౧౦॥ త్వ-౧-౪-౫-౬-౭ ౧౧॥ త్వ-౧-౭-౮

(౨౮౨.) “అహమాత్మాగుడాకేశసర్వభూతాశయస్థితః”-^౧

(౨౮౩.) “సర్వస్యచాహంహృదిసన్నివిష్టోమత్తస్తన్మృతిజ్ఞానమహాహనంచ”-^౨

ఇత్యాదివేదవిదగ్రేసరవాల్మీకి పరాశరద్వైపాయనవచోభిశ్చ,
పరస్యబ్రహ్మణః-సర్వస్యాస్తత్వావగమాత్, [5]

చిదవిదాత్మకస్యవస్తునోస్తచ్చరీరత్వావగమాచ్చ,

(౨౮౪.) శరీరస్యచశరీరిణంప్రతిప్రకారతయైవవదార్థత్వాత్,

(౨౮౫.) శరీరశరీరిణోశ్చధర్మభేదేపితయోరసజ్జరత్,

(౨౮౬) ౩౧౦౨. [“అహమాత్మా-”]ఇతి.-

[“ఆత్మ”]శబ్దేన సర్వమపి-శరీరమిత్యర్థాత్స్థానమ్. [10]

(౨౮౭) ౩౧౦౩. (“సర్వస్యచాహమ్”-) ఇత్యస్త్రామిత్యపరమ్.

౩౧౦౪. (“హృదిహ్యయమాత్మా”^౩) ఇతిజీవస్యహృత్స్థితత్వే
దస్త్రామీచ(హృది)స్థిత ఏవేత్యర్థః.

(౨౮౮) ౩౧౦౫. “ఆత్మశరీరభావావగమోస్తుతతఃకీమహత్వర్థీయప్రత్య
యనిరపేక్షసామానాధికరణ్యస్య?” ఇత్యత్రాహ [15]
(శరీరస్యచ-)ఇతి.-

౩౧౦౬ అనేన, ఆకృత్యధికరణన్యాయప్రసరితః.౪ [ఇతి.-

(౨౮౯) ౩౧౦౭. (శరీరశరీరిణోశ్చధర్మభేదేపితయోరసజ్జరత్ -)

౩౧౦౮. మహాపాతకినః, తత్సంస్థిణశ్చ, ధర్మభేదేసంస్థిత
యుక్తం పాతకిత్వమాపతతి, [20]

కాష్ఠస్య, రుమాయాశ్చ, ధర్మభేదేసత్యేవకాష్ఠస్యసం
స్థితప్రయుక్తంలవణత్వంద్వ్యతే,

ఏవమ్, ధర్మభేదేపి, సంస్థితప్రయుక్తాయస్సంకరః
తస్యశరీరశరీరిణోరసంభవాదిత్యర్థః.

౧॥౧-౧౦-౨౦. ౨॥౧-౧౧-౧౫. ౩॥ ౪॥పూ-మి-౩-౧-౬ శ్రీభా-ప-౨౬౩. [25]

మూ—౧ నాదిభిశ్చ-౧-౨. ౨స్య౧-౨౪. ౩ తత్ ౨-౪-౫౪. ౪దేవత. ౧-౩-౫.

వ్యా—౧-ఏవభవతిత్య-౩. ౨ సజ్జరత్వాత్ ౪-౫. సంస్కారాత్ ౬.

(౨౯౧.) సర్వశరీరంబ్రహ్మేతిబ్రహ్మణోవై భవంప్రతిపాదయద్భిస్సామానాధికరణ్యాది భిర్ముఖ్యవృత్తైస్సర్వచేతనాచేతనప్రకారం బ్రహ్మేష్టేవాభిధీయతే.-

(౨౯౨.) సామానాధికరణ్యం హిద్వయోఽపదయోఽప్రకారద్వయముఖేనైకార్థనిష్ఠత్వమ్,-

(౨౯౩.) తస్యచైతస్త్విన్నతేముఖ్యతా,-

(౨౯౪.) తథాహి, “తత్త్వమ్,, ఇతిసామానాధికరణ్యే “తత్,, ఇత్యనేనజగత్కారణంసర్వకల్యాణగుణాకరంనిరవద్యం బ్రహ్మచ్యుతే,-

(౨౯౫.) “త్వమ్,, ఇతిచ (చేతనసామానాధికరణవృత్తేనజీవాన్తర్యామిరూపి,

౩౧౧౪. (ధర్మభేదేనచ) ఇతిపాఠః.-

(౨౯౧) ౩౧౧౫. ఏవమ్, ఉక్తహేతుభిః (సర్వశరీరం బ్రహ్మ).-

౩౧౧౬. (ఆది) శబ్దేనవ్యధికరణవాక్యవిశేషః శరీరతః స్వక్లాదిశబ్దచన్ద్రోవివక్షితాః.-

౩౧౧౭. సర్వశరీరత్వాత్ సర్వచేతనాచేతన ప్రకారంబ్రహ్మేన సర్వశబ్దేనాంముఖ్యాభిధేయమిత్యర్థః.

(౨౯౨) ౩౧౧౮. కథంముఖ్యవృత్తత్వ మిత్యత్రాహ (సామానాధికరణ్యమ్-) ఇతి.

(౨౯౩) ౩౧౧౯. తతఃకిమ్? ఇత్యత్రాహ (తస్యచ-) ఇతి.

(౨౯౪) ౩౧౨౦. కథంస్వపక్షేముఖ్యతా? ఇత్యత్రాహ (తథాహి-) ఇతి.

౩౧౨౧. కారణత్వశబ్దే-తదోపవాదవ్యవర్తకశోధకవాక్యార్థమాహ (నిరవద్యమ్-) ఇతి.

(౨౯౫) ౩౧౨౨. (“త్వమ్,, ఇతిచ-) ఇతి. తచ్చబ్దేన (సామానాధికరణవృత్తేన) (“త్వమ్,,) ఇతిచదేన ఇత్యర్థః.

మూ—౧-కాశయ౧-౨-ప్రచాభిధీ-౧-౩ కస్మిన్ ౩-౬. ౪ ఇతిచపదేనచే -౨. ఇతి పదేనచసామా-౧-౭- ఇతిచతేనసమా. ౩-౯. ఇతిచవాక్యేన-౬. ఇత్యనేనచసమా- ౧౧. ౫ రూపం ౧.

వ్యా—౧ నేతిచపా-౭-౮. నేత్యపిచపా ౯. నేతివాపా- ౧-౨-౩. ౨ శేషతశ్చ ౩, ౩ అద్ద-౪- ౫-౬. ౪ శబ్దే-౮-౧౦. ౫ తేనేతిత ౧. తత్వమితిత ౮ - ౯. ౬ సామానా-౧-౮-౯. ౭ ఇతిచ-౧-౮-౯. ౮ తత్త్వమితి-౮.

- (౭౯౬.) తచ్ఛరీరంతదాత్మతయా ౭ వస్థితమ్,
 (౭౯౭.) తత్ప్రకారంబ్రహ్మణాచ్యతే.-
 (౭౯౮.) ఇతరేషుపక్షేషు సామానాధికరణ్యహానిః, బ్రహ్మణ స్సదోషతాచ
 స్యాత్.- [5]

- (౭౯౬) ౩౧౨౩. [త్వం] శబ్దస్య(జీవాన్తర్యామి)పర¹త్వేలక్షణాస్యాది
 త్యత్రాహ(తచ్ఛరీరంతదాత్మతయా ౭ వస్థితమ్-)ఇతి.
 (౭౯౭) ౩౧౨౪. శరీరతయాతాదాత్మ్యచస్తు, శతశః, అన్తర్యామివ
 ర్యన్తత్వస్య² ఇత్యత్రాహ(తత్ప్రకారమ్-)ఇతి.
 (౭౯౮) ౩౧౨౫. పక్షాన్తరేష్వముఖ్యత్వమాహ (ఇతరేషు-)ఇతి.- [10]
 ౩౧౨౬. బ్రహ్మ³ జ్ఞానపక్షేప్రవృత్తినిమిత్తాభావేనసామానాధిక
 రణ్యలక్షణహానిః, (౫౯ - ౬౮౩)
 ఆవిద్యాశ్రయత్వదోషశ్చస్యాత్;-
 ౩౧౨౭. ద్వితీయపక్షేపి, బ్రహ్మణపతచ్ఛబ్దైవగత కల్యాణగు
 ణవిరుద్ధా^౪ జ్ఞత్వాదిప్రసంగఇతి, (౬౮౩ ౭౨౫)
 ౩౧౨౮. సర్వ⁵ జ్ఞత్వాదివ్యాఘాతాదేవ [“త్వం,”] శబ్దస్యజీవ
 త్వప్రహాణేన వస్తుమాత్రపరత్వేస్వాభిముఖచేతనస్య
 రూపప్రవృత్తినిమిత్తహానమావతతి,
 ౩౧౨౯. స్వాభిముఖచేతనోహి (“త్వం,”)శబ్దవాచ్యః,
 ౩౧౩౦. అభిముఖ్యంచ, “శ్వేతకేతో, ర్జీవత్వవిశిష్టవైవ్యవ,
 నశువస్తుమాత్రస్య;- [20]
 ౩౧౩౧. అతః(సామానాధికరణ్య) లక్షణ (హాని...స్స) దోష
 త్వంచేత్యర్థః.

(౭౯౯) ఏతదుక్తంభవతి,—

౩౧౩౨ త్య^౧యేపిపత్యే, సార్వజ్ఞ్యాది గుణకత్వాత్, -^౨తచ్ఛబ్ది
వాచ్యతయాప్రకృతః- ఈశ్వర ఇతి, (౭౨౬-౭౯౭)

౩౧౩౩ బ్రహ్మాంశభూతజీవేశ్వరవాచిపదయోః [5]
^౪“ఘటశ్శరావః” ఇతివత్సామానాధికరణ్యమయ్యుక్తమ్,-

౩౧౩౪ తచ్ఛబ్దిఃసమ్మాత్రసరః-ఇతి^౫చేత్,-

౩౧౩౫ సార్వజ్ఞ్యాదిగుణకవైవప్రకృతత్వాత్,

౩౧౩౬ ఘటేప్రకృతేమృత్యాత్ర^౬స్యేవ, సమ్మాత్రస్యప్రకృతత్వా
భావాత్, [10]

౩౧౩౭ [తత్] పదస్యప్రవృత్తినిమిత్తప్రహణేన, సామానా
కరణ్యోలక్షణహానిః-

౩౧౩౮ సమ్మాత్రంచప్రకృతమితిచేత్,-

౩౧౩౯. [“సత్”^౭]-ప్రకృతమ్,-

౩౧౪౦ నతుసమ్మాత్రమ్, మాత్రజర్థస్య^౮“తదైతుత”^౯ ఇత్యాద్యు
క్తసార్వజ్ఞ్యాదివిరోధాత్.

౩౧౪౧ తచ్ఛబ్దిస్వేశ్వరపరత్వే, తద్విరోధపరిహారాయత్వంప
దస్య వస్తుమాత్రపరత్వే, స్వాభిముఖచేతనత్వరూప
ప్రవృత్తినిమిత్తప్రహణాత్, సామానాధికరణ్యోలక్షణ
హానిః సదోషత్వం చస్యాత్ ఇత్యర్థః [20]

(౭౯౯) ౩౧౪౨ నను“సృష్టేఃప్రాగేకత్వావధారణాత్,

౩౧౪౩ “యతఃప్రధానపురుషే”^{౧౦} ఇతిప్రధానపురుషయోరపు
త్వస్తిమత్త్వదర్శనాచ్చ, తదానీమ్-నశరీరశరీరిభావస్య
ద్వ్యతీతి,-

౩౧౪౪ ద్రవ్యైకత్వమేవాభ్యుపగంతవ్యమ్” ఇత్యత్రాహ(ఏత
దుక్తం^{౧౧}భవతి)-ఇతి

౧-చా-ఉ-౬-౨-౧ ౨||చా-ఉ-౬-౨-౩ ౩ || వి-పు-౧-౧౭-౩౦-

వ్యా-౧-సర్వజ్ఞత్వాది-౬-౯ ౨గుణవైవప్రకృతత్వాత్తచ్ఛ గుణకవైవ
ప్రకృతిత్వాత్శరీర-౫-౬ ౩ సచ్ఛ ౮ ౪-ఘటశరావత్ ౮ ౫ చేన్న ౩-౪-౫-౬
౬ క-౯ న ౭వైవ-౧-౪-౫-౬-౮ ౮ ౭-౩-౩ న ౯ తత్రజడస్య-౫-౬ [30]
౧౦-భవతి-౪-౫-౮-౯

(౮౦౦.) “బ్రహ్మైవై వనువస్థితమ్”^౧ ఇత్యత్రి, “ఏవం” శబ్దార్థభూతప్రకార తయైవవిచిత్రచేతనాచేతనాన్తః క ప్రపంచస్యః-

(౮౦౧) స్థూలస్యసూక్ష్మస్యచసద్భావః-

(౮౦౦) { ౩౧౪౨. “యద్యద్విశేషణంవేదాన్తవాక్యేషుశ్రుతమ్, - [5]

(౮౦౪) { ౩౧౪౩. తత్త్వానుభూతాత్తదభివ్యక్త్య(“ఏవం”) శబ్దోత్రప్రయుక్తః-

౩౧౪౪. యథా, నిమిత్తకారణత్వమ్, నిమిత్తత్వోపయోగిసర్వజ్ఞ త్యాదిసాపేక్షమ్,

౩౧౪౫. ఏవమ్, ఉపాదానత్వమపి, నిమిత్తస్వరూప స్యానుప పన్నత్వాత్, ప్రకృతిపురుషవిశిష్టత్వసాపేక్షమితి,

౩౧౪౬. కారణవిషయమ్, ఏకత్వావధారణమ్, సకారణత్వోప యుక్తవిశేషణ విరోధితి,

౩౧౪౭. తదానీమపి, చిదవిద్యుశేష్ట మేవబ్రహ్మః” ఇత్యభిప్రా ‘యేణపరిహరణచ్యతే (బ్రహ్మైవ-) ఇత్యాదిసా.

౩౧౪౮. ([“ఏవమవస్థితమ్”-]) ఇత్యత్రి, “ఏవం” శబ్దార్థభూత^[15] ప్రకారతయా- ఇతి.-

౩౧౪౯. “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ”^౨ “వ్యక్తంవిష్ణుస్తథావ్యక్తమ్”^౩ “జ్యోతీంషివిష్ణుః”^౪ ఇత్యాదినిర్దేశప్రదర్శనార్థః (“ఏవం”) శబ్దః-

౩౧౫౦. “వ్యక్తంవిష్ణుః” ఇత్యాదినిర్దేశేషు- ^[20]

౩౧౫౧. (“ఏవం” శబ్దార్థభూతప్రకారతయా)- తత్తచ్ఛబ్దప్రవృ త్తినిమిత్తభూతప్రకారతయా, - సర్వావస్థాస్వపి (చేతనాచేతన) (ప్రపంచ) (సద్భావ) ఇత్యర్థః.

(౮౦౧) ౩౧౫౨. (స్థూలస్యసూక్ష్మస్యచ-) ఇత్యనేన, ఏకత్వావధారణమ్ వ్యాఖ్యాతమ్; ^[25]

౩౧౫౩. “నామరూపవిభాగాన్వర్త(సూక్ష్మ)దశాపత్తివివక్షయా ఏకత్వావధారణమ్- [శః]- ఇతిభావః-

౩౧౫౪. నామరూపవిభాగాన్వర్త(స్థూల)దశాపత్త్యాబహుత్వనిర్దేశే

౧॥ ౨॥ ఛా-ఉ-౩-౧౪-౧. ౩॥ వి-పు-౧-౨-౧౮. ౪॥ వి-పు-౨-౧౨-౩౮.

మూ-౧ ప్రకారాన్తరతయైవవి-౧. ౨ కస్యప్ర-౧. ౩-చ-౨౯. ^[30]

నా-౧-షణవేదా-౪-౧-౬. ౨ రుషత్వవిశి-౮. ౩ త్వ-౬౯. ౪ యేణాత్రపరి-౧-౬-౮. ౫ ఏవంస్థిత-౧. ౬ వ్యక్తంపురుషఃకాలవచ-౩. ౭ స్య-౮౯.

(౮౦౨.) 'తథాచ, "బహుస్యాం ప్రజాయేయ" -^౧

ఇత్యయమర్థస్సంపన్నోభవతి;-

(౮౦౩.) తస్యైవేశ్వరస్య, కార్యతయా, కారణతయాచ, -^౨ నానాసంస్థాన సంస్థితస్య, [5]

(౮౦౪.) సంస్థానతయాచిదవిద్యస్తుజాతమవస్థితమితి.

(౮౦౫.) నను^౩ చ-

(౮౦౬) ౩౧౬౦. తదేవోపపాదయతి(తథాచ-)ఇతి.-

౩౧౬౧. "సహి(బహు)"భవనమ్,-బ్రహ్మణ్యద్వారకముప పద్యతే?, తథాసతి,-అవికారశ్రుతిబాధః;- [10]

౩౧౬౨. అతః,చిదవిద్విశిష్టస్యైవ బహుత్వమ్,తన్నామయావ ప్రహణయాపైకిత్వంచ,- అద్వారకమ్,-నోపపద్యతే;-

౩౧౬౩. ^౪అతః, విశిష్టత్వమభ్యుపేక్ష్యమ్, [రోధః,

౩౧౬౪. అన్యథా, ప్రకృతిపురుషయో రజత్వనిత్యత్వ శ్రుతివి అకృతాభ్యాగమ కృతవిప్రణాశప్రసంగశ్చ;- [15]

౩౧౬౫. తస్మాత్, బహుత్వాదికంసద్వారకమ్:-" ఇతియథోక్త ఏవ(అర్థ) ఇత్యభిప్రాయః.

(౮౦౩) ౩౧౬౬. తస్మి, "కార్యమ్, కారణంచ,- బ్రహ్మైవకథంస్యాత్" ఇత్యత్రాహ(తస్యైవ-)ఇతి.-

(౮౦౪) ౩౧౬౭. (సంస్థానతయా)-అపృథక్సిద్ధధర్మతయా;- [20]

౩౧౬౮. విశిష్టంవస్తు, ఏకమేవ, అవస్థాద్వయాన్వితమితి, కార్య కారణయోరేకత్వసిద్ధిరిత్యర్థః.

(౮౦౫) ౩౧౬౯. "(జాతిగుణయోరేవ) ద్రవ్యావృథక్సిద్ధిరితి,

౩౧౭౦. తయోరన్యతరవాచిత్వమేవ,మత్స్వర్ణీయప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికరణ్యప్రయోజకమ్;- [25]

౩౧౭౧. ద్రవ్యస్యతుదణ్డఃకుణ్డలాదేరపృథక్సిద్ధ్యభావాత్,

౩౧౭౨. తద్వాచిశబ్దస్యమత్స్వర్ణీయప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికరణ్యంనోపపద్యతే:-

౩౧౭౩. ఇత్యభిప్రాయేణచోదయతి (ననుచ-) ఇతి.

(౮౦౬.) సంస్థానరూపేణ ప్రకారతయా,-

(౮౦౭.) “ఏవం” శబ్దార్థత్వమ్,-¹ జాతిగుణయో రేవదృష్టమ్,-

(౮౦౮.) నద్రవ్యస్య;- [ఈశ్వరస్య ప్రకారమాత్రత్వమాయుక్తమ్,-]

(౮౦౯.) స్వతః స్త్రీ సిద్ధియోగ్యస్య పదార్థస్య “ఏవం” శబ్దార్థతయా,-²

(౮౧౦.) ఉచ్యతే;-

(౮౧౧.) ద్రవ్యస్యాపేక్షామణ్డలదేః,- ద్రవ్యాంతరప్రకారత్వం దృష్ట మేవ.

(౮౦౬) ౩౧౭౮. (సంస్థానరూపేణ ప్రకారతయా)- అపృథక్సిద్ధ విశేష
గుణరూపేణ-(ప్రకారతయా).

(౮౦౭) ౩౧౭౯. (“ఏవం” శబ్దార్థత్వమ్)- ఇతి- [శబ్దః-
౩౧౭౬-ధర్మము ఖేనధర్మి¹వాచిశబ్దానాం ప్రదర్శనార్థః- (“ఏవం”)
౩౧౭౭. అపృథక్సిద్ధ విశేషణత్వేన తత్తచ్ఛబ్దాభిధేయత్వం-
౩౧౭౮. (జాతిగుణయో రేవదృష్టమ్)- ఘటః పటస్యైవ ఇత్యాదిషు.-

(౮౦౮) ౩౧౮౦. (నద్రవ్యస్య)- ఇతి- అపృథక్సిద్ధ విశేషణత్వేన తత్తచ్ఛబ్ద
ప్రవృత్తినిమిత్తార్థత్వం (ద్రవ్యస్య) (న) (దృష్టమ్)- ఇత్యర్థః.

(౮౦౯) ౩౧౮౦. తతః³ ఇతి- ఇత్యత్రాహ (స్వతః స్త్రీ)- ఇతి-
౩౧౮౧. పృథక్సిద్ధ్యర్హస్యవిదచిత్పదార్థస్యేశ్వరవర్తనశబ్దాభి
ధేయతయా (ఈశ్వర) (ప్రకార) స్వం (అయుక్తమ్)-

(౮౧౦) ౩౧౮౨. పరిహారతి (ఉచ్యతే)- ఇతి. [ఇత్యర్థః.

(౮౧౧) ౩౧౮౩. “ః”⁴ (ద్రవ్యస్య) ద్రవ్యాంతరం ప్రతి (ప్రకారత్వమ్)-
(అయుక్తమ్)- ఇత్యుచ్యతే;-

౩౧౮౪. ఉత⁵ నియత (ప్రకారత్వమ్)- (అయుక్తమ్)⁶;-

౩౧౮౫. ఇతిచిత్త్వమభిప్రేత్య⁷ ప్రథమం⁸ పరః ప్రతిపదితి (ద్రవ్య

౩౧౮౬. (ద్రవ్యాంతరప్రకారత్వం దృష్టమేవ) ఇతి- [స్యాపి]- ఇతి.

౩౧౮౭. “(దణ్డమణ్డలాదేః) (ప్రకారత్వే దృష్టేపి)

౩౧౮౮. తస్య పృథక్సిద్ధ్యర్హత్వం ప్రమాణాంతరసిద్ధమ్;-

మా- ౧ జాతిమితిగు-౧. ౨ దృష్టవ్యం-౧. ౩ తస్య³స్యసి-౧. ౪ యుక్తమితి.

౧౧. యుక్తమితిచేత్. ౧౨. ౫ ద్రవ్యమితి-౩.

వ్యా- ౧-వాచకశ-౩. ౨-స్య-౯. ౩ నియమప్రకా-౯. ౪-ప్రథమితి-౬.

(౨౧౨) ననుచ, దణ్డాదేః¹ స్వతంత్రస్యద్రవ్యాంతర ప్రకారత్వే,-

మత్స్యగ్రీయ² ప్రత్యయోదృప్తిః, యథా 'దణ్డీకుణ్డీ' ఇతి,-

(౨౧౩) అతః, గోత్వాదితుల్యతయాచేతనాచేతనస్యద్రవ్య భూతస్య

వస్తునః, ఈశ్వరప్రకారతయా సామానాధిక³ రణ్యేనప్రతి [౧]

సాదనంనయిజ్యతే -

(౨౧౪) అతోవ్యతే.-

(౨౧౫) గౌరశ్వోమనుష్యోదేవ ఇతి,

౩౧౨౯ అత్రాతుచిదచితోర్భిన్నా(ప్రకారత్వం దృప్తమ్),-

౩౧౩౦ పృథగ్విద్యంత్రత్వే⁴తు నప్రమాణమితి(ప్రకారత్వం)స్థిత

మేవేతి, (నియతప్రకారత్వం)సిద్ధమ్⁵ ఇత్యభిప్రాయః.

(౨౧౬) ౩౧౩౧ ఏనమభిప్రాయమజానన్, (దణ్డీకుణ్డీ)లాదిశబ్దానామివ,

౩౧౩౨ సామానాధికరణ్యస్య, మత్స్యగ్రీయ ప్రత్యయసాపేక్ష

త్వమాసాదయం⁶ శ్చోదయతి (ననుచ-) ఇతి -

౩౧౩౩ (ద్రవ్యస్య) (ద్రవ్యాంతరం) ప్రతి (ప్రకారత్వే) సత్యపి,

౩౧౩౪ నియతప్రకారత్వాద్యోగాత్, న(మత్స్యగ్రీయప్రత్యయ)

నిరపేక్ష సామానాధికరణ్యమిత్యర్థః

(౨౧౭)-
(౨౩౫)

౩౧౩౫ పరిహరణి అతోవ్యతే- ఇత్యాదినా

(౨౧౮) ౩౧౩౬ ద్రవ్యస్యద్రవ్యాంతరంప్రతీనియతప్రకారత్వమ్, పరిభా

వభావత్సుపృష్టమితిహృదినిధాయ, [20]

౩౧౩౭ ద్రవ్యస్యద్రవ్యాంతరవిశేషణత్వేవత్స్యగ్రీయప్రత్యయని

రపేక్ష సామానాధికరణ్యప్రయోగందర్శయతి-

(గౌరశ్వః-) ఇతి

మూ-౧-స్వతంత్రస్య-౨-ప్రయోగో-౩ ప్రత్యయయోగో-౪ రణ్యవశ్యసం ౧

మన-౧-తు ౧-౨౩ ౨-తు-౧-౨౪ ౩ రత్నగ్రీయిత్యభిప్రాయ-౪ ౪ కు ౧౦-౧-౨౫ [25]

- (౧౧౬.) భూతసంఘాతరూపానాం, ద్రవ్యాణామేవ,-
 (౧౧౭.) దేవదత్తోమనుష్యజాతః పుణ్యవిశేషేణ,-
 (౧౧౮.) యజ్ఞదత్తోగౌర్జాతః పాపేనకర్మణా,-
 (౧౧౯.) అన్యశ్చేతనఃపుణ్యాతిరేకేణదేవోజాతః,- ఇత్యాది,-
 (౧౨౦.) దేవాదిశరీరాణాంచేతనప్రకారతయా,-

[5]

లోకవేదయోః,-సామానాధికరణ్యేనప్రతిపాదనందృష్టమ్.-

- (౧౧౬.) } ౩౧౯౮. ద్రవ్యోత్పత్తిహేతుతయా (భూతసంఘాతరూపానామ్)-
 (౧౧౯.) } ఇత్యుక్తమ్.-

౩౧౯౯. (దేవ)(మనుష్య) దిశబ్దస్య, పిండమాత్రః పర్యవృత్తశ్చ
 జాగ్రదవృత్త్యర్థమ్, (పుణ్యవిశేషణ ... పాపేన
 కర్మణా ... పుణ్యాతిరేకేణ-) ఇత్యుక్తమ్.-

౩౨౦౦. నహి, పిండస్యాచేతనస్యపుణ్యపాపవత్త్వమ్?

౩౨౦౧. పూర్వమ్, (గౌరవోమనుష్యః) ఇత్యుక్తా, పునః(దే
 వాదిశరీరాణామ్)- ఇత్యుక్తమ్, [15]

౩౨౦౨. తత్రనపునరుక్తిశ్చజగతీయా, శబ్దపరత్వేన, అర్థపరత్వే
 నచ,-ప్రయుక్తత్వాత్;-

౩౨౦౩. (గౌరవోమనుష్యోదేవః)ఇతి శబ్దవాచ్యానాందేవత్వ
 మనుష్యత్వాది సంస్థానవిశిష్టానాం (శరీరాణామ్)-
 ఇత్యర్థః. [20]

- (౧౨౦) ౩౨౦౪. (చేతనప్రకారతయా)- (చేతన) స్వనియత (ప్రకారత
 యా);- [భూతః:-

౩౨౦౫. (దేవోజాతః) ఇత్యాది శబ్దః,- (ప్రతిపాదన) విశేషణ

౩౨౦౬. (గౌరవోమనుష్యోదేవ) ఇతిశబ్దవాచ్యానాం(భూతః
 సంఘాతరూప) తయా(ద్రవ్యాణాం), [25]

౩౨౦౭. దేవత్వమనుష్యత్వాది సంస్థానవిశిష్టానాం (శరీ
 రాణాంచేతనప్రకారతయా,

౩౨౦౮. లోకవేదయోః) (దేవదత్తోమనుష్యజాతః పుణ్యవిశే
 షేణ-) (ఇత్యాది)కం (సామానాధికరణ్యేనప్రతిపాద
 నందృష్టమ్)- ఇత్యన్వయః. [30]

మూ—౧ విశేషరూప-౧. ౨ పాపవిశేషేణకర్మ-౧. పాపకర్మణ-౪-౮.

వ్యా—౧-త్వ-౧-న. ౨పర్యవృత్త్య-౧-౪-౫న. ౩సంఘాత-౩న. ౪త్వ-౧-౪-౫న.
 ౫రాణాంచేత-౪-౫-౬.

(౮౨౧) అయమర్థః:- జాతిర్వా - ద్రవ్యంవా - గుణోవా - నతత్త్వరః:-

౩౨౦౯. (శరీరాణాం ... సామానాధికరణ్యేన ప్రతిపాదనమ్-)

ఇత్యనేన, తద్వాచిశబ్దానాం (సామానాధికరణ్య) ము
క్తంభవతి, [5]

౩౨౧౦. అర్థసామానాధికరణ్యాద్ధిశబ్దసామానాధికరణ్యమ్;-

౩౨౧౧. శరీరస్యచేతన సామానాధికరణ్యం నామ, చైతన్య స
మానాశ్రయత్వమ్,

౩౨౧౨. శరీరమ్, చైతన్యంచ, - చేతనవిశేషణమ్,

౩౨౧౩. తత్ర, ఔపాధికత్వమ్, స్వాభాపికత్వంచ, - ఇతివిశేషః:-

౩౨౧౪. యద్వా, (శరీరాణాం ... సామానాధికరణ్యేన ప్రతిపాద
నమ్-) ఇతి.-

౩౨౧౫. (శరీరాణాం ... సామానాధికరణ్య) ప్రవృత్తశబ్దైః,-
(ప్రతిపాదనమ్-) ఇతియావత్.

(౮౨౧) ౩౨౧౬. నను, “అద్రవ్యత్వేన తేషాం త్వమేవమత్వర్థీయ
ప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికరణ్యేప్రయోజకమ్;-

౩౨౧౭. తస్మాత్, అత్ర సామానాధికరణ్యం లాక్షణికమ్:” ఇత్య
త్రాహ (అయమర్థః) ఇతి.-

౩౨౧౮. “మత్వర్థీయ ప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికరణ్యే
ప్రయోజకమ్, - (జాతి) త్వంవా - (గుణ) త్వంవా-
అన్యద్వా,

౩౨౧౯. తత్ర సామానాధికరణ్యం ముఖ్యమితి కిమితి నాభ్యుపగతమ్,
ప్రయోగావిశేషేన సత్యస్య నను యాయీ ప్రయోజకకల్ప
నేన, క్వచిదముఖ్యత్వాశ్రయణాదాగాత్” ఇతిచేత్;-

౩౨౨౦. తస్మిన్, ద్రవ్యవిశేషవాచిశబ్దానామ పితథాప్రయోగే [25]
అవిశిష్టే, తత్త్వావృత్త ప్రయోజకకల్పనేనాముఖ్య
త్వాశ్రయణ¹⁰ మయ క్తమ్, - ఇత్యర్థః.

వ్యా-౧ రణ్యమిత్యనే-౧. రణ్యప్రతిపాదనమిత్య-౬. ౨ అనుయాయీద్రవ్య-౧.
౩ త్వ-౮న. ౪ ఆన్యతరదత్తసా-౮. ఆన్యతరత్ర-౪-౫-౬. ఆన్యత్ర-౧-౩. ౫ రణ్యంసము
ఖ్యమితి నాభ్యు-౯. ౬ కిమితి. ౧-౯. కథన్నాభ్యు. ౪-౫. ౭ యోగవిశే-౧-౮. ౮న-౧-౯.
సమపాదిత-౯. ౯ తత్రవాస్త-౧. తత్రావ్యావృత్త-౪-౫. ౧౦ మముఖ్యమి-౨.

- (౨౨౨) కఙ్చనద్రవ్యవిశేషం ప్రతివిశేషణ తయైవ యస్యసద్భావః,-
 (౨౨౩) తస్య, తదవృథాస్థితే¹ స్తత్ప్రకారతయా, తత్సామానాధికరణ్యేన
 ప్రతిపాదనం యుక్తమ్:-
 (౨౨౪) ²యస్యపునర్ద్రవ్యస్యపుథస్థిత్యైవకదాచిత్ క్వచిద్ద్రవ్యా [1]
⁴స్తరప్రకారత్వమివ్యతే, తత్రమత్స్థియోపక్రమ్యైవవిశేషః:-
 (౨౨౫) ఏవమేవ, స్థావరజఙ్గమాత్మకస్య సర్వస్యసప్తనః, - ఈశ్వరశరీర
 త్వేన, తత్ప్రకారతయైవస్వరూపసద్భావశ్చ,
 (౨౨౬) తత్ప్రకారీశ్వరపవిత్రత్వచ్ఛబ్దేనాభిధీయతఇతి,
 (౨౨౭) ³తత్సామానాధికరణ్యే నప్రతిపాదనం యుక్తమ్, - [10]
 (౨౨౮) తదేతత్, పూర్వమేవనామరూపశ్రుతివివరణేప్రపంజితమ్:-
 (౨౨౯) ౩౨౨౧. తస్మిన్ సర్వప్రయోగానుగతం ప్రయోజకం కిమ్? -
 ఇత్యత్రాహ (కఙ్చన-) ఇతి.
 (౨౩౦) ౩౨౨౨. (తదవృథాస్థితే స్తత్ప్రకారతయా-) ఇతి. - (తత్ప్రకార)
 త్వేన (తదవృథాస్థితే). [15]
 (౨౩౧) ౩౨౨౩. “ద్రవ్యవాచివదానామపి¹ ప్రకారిపర్యంతత్వే, (దణ్డకుణ్డ
 లాదే) రపితథా ప్రసజేత్” ఇతి శబ్దాయాం,
 ౩౨౨౪. తద్వైషమన్యమాహ (యస్యపునః-) ఇతి.
 (౨౩౨) ౩౨౨౫. “ఏవమేవ, జీవం ప్రతి, - శరీరస్యనియతప్రకారత్వేన తద్వా
 చివదానాంతత్పర్యంతత్వం వివక్షితమ్, - [20]
 ౩౨౨౬. తత్కరిమ్, జగద్వాచిశబ్దానామీశ్వరపర్యంతత్వస్య?” -
 ఇత్యత్రాహ (ఏవమేవ-) ఇతి.
 (౨౩౩) ౩౨౨౭. “జగద్వాచిశబ్దానామీశ్వరపర్యంతత్వే ప్రమాణేన తిహి
 తదనుగ్రాహ కన్యాయాపేక్షా,
 ౩౨౨౮. అతస్తత్రకింప్రమాణం?, పుష్పత్తిభజ్జశ్చభవేత్,
 ౩౨౨౯. ఘటపటాదేస్సన్నితత్వవిషయప్రత్యక్ష విరోధశ్చ:-
 ఇత్యాది శబ్దాయామాహ (తదేతత్-) ఇతి.

మూ-౧- అత్-౩౧. ౨యత్రపు-౧. ౩క్వచిత్-౧-౩౧. ౪ స్తరవిశేషణత్వే-౧.
 ౫ప్రత్యయ-౧౧. ౬వైషమన్తు-౧. ౭-కారణశ్చ-౧-౮. ౮అత్-౮-౯-౧౦౧.
 ౯-తత్ప్రమా-౧. [30]

న్యా-౧-ప్రకారపర్య-౬. ౨సజ్యతే ఇతి-౩. ౩ప్రమాణితే సతిహి-౪-౫-౬.

(౮౨౯.) అతః,-

(౮౩౦) ప్రకృతి పురుష మహా ద హజా -ర తన్మాత్ర భూతే¹న్ద్రియ-

తదాంబుచతుర్దశభువనాశ్చకబ్రహ్మాణ్డతదన్తర్వరి-

(౮౩౧.) దేవతిర్యజ్ఞనుష్యస్థావరాః, - సర్వప్రకారసంస్థానసంస్థితం [౧]

కార్యమపసర్వం బ్రహ్మే,

(౮౨౯) ౩౨౩౦. “ఏవమ్, నద్విద్యోపసంహారగతం, “తత్త్వమసి”¹ ఇతి

సామానాధికరణ్యం నర్రవైక్యపరమ్,

౩౨౩౧ అపితు, ఆత్మశరీరభావపరమ్, - ఇత్యుక్తమ్,-

౩౨౩౨ ఏవమ్, ఉపక్రమ గతమ్, (ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞాన)ప్రతి

జ్ఞావాక్యమపవిశిష్టైక్యపరమ్” ఇత్యాహ (అతః) ఇతి-

౩౨౩౩ (అతః) - “తత్త్వమసి”² ఇతివాక్యస్యవిశిష్టైక్యపర

త్వోపపాదనాదిత్యర్థః

(౮౩౦) ౩౨౩౪ “బ్రహ్మణస్తేజో^౩ బన్నమాత్రకారణత్వే, కృత్సుకా

రణత్వమనుపపన్నమితి,

[15]

౩౨౩౫ తత్పరిహారాయ, నద్విద్యాయాం తేజో^౪ బన్నసృష్టిక

ధనమ్, - అన్యేషామపి ప్రదర్శనార్థమ్” -

౩౨౩౬ ఇత్యభిప్రాయేణాహ (ప్రకృతిపురుష-) ఇతి

(౮౩౧) ౩౨౩౭ (దేవతిర్యజ్ఞనుష్యస్థావరాదిసర్వప్రకారసంస్థానసం

స్థితమ్-) ఇతి-

[20]

౩౨౩౮ (ఆది) శబ్దేన (దేవతిర్య) గాదిష్యవాన్తర జాతిభేదో

వివక్షితః.

౩౨౩౯ (దేవతిర్యజ్ఞనుష్యస్థావరాది-) ఇతి- (కార్య) విశేషణమ్.

౩౨౪౦ (సర్వప్రకారసంస్థానసంస్థితం) - నానావిధసంస్థాన

విశిష్టమిత్యర్థః -

[22]

మూ—౧ ద్విమైత్తదా ౧-౭-౯-౧౦ ద్విమైతార-౮ ఎసర్వ-౧౪

వ్యా—౧-ఇత్యాదిసా-౮ ఇతి-౧-౨-౩౪

- (౮౩౨.) కారణభూతబ్రహ్మవిజ్ఞానాదేవసర్వవిజ్ఞాతంభవతీతి,-
 (౮౩౩.) ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానముపపన్నతరమ్.-
 (౮౩౪.) తదేవమ్, కార్యకారణభావాదిముఖేనకృత్యస్యచిదవిద్వస్తునః,-
 (౮౩౫.) పరబ్రహ్మప్రకారతయాతదాత్మకత్వము క్తమ్. [5]

౩౨౪౧. యద్వా, (దేవమనుష్యాది) శబ్దః, భావప్రధానః,-

౩౨౪౨. దేవత్వమనుష్యత్వాదిసర్వప్రకారోయస్య-
 తత్, (దేవమనుష్యతిర్యక్త్వావరాదిసర్వప్రకారమ్).

౩౨౪౩. తదేవ(సంస్థానమ్). అపృథగ్భూతధర్మః,-

౩౨౪౪. తేన(సంస్థితమ్). విశిష్టమిత్యర్థః. [10]

- (౮౩౨) ౩౨౪౫. విశిష్టమేవ(కారణమ్, తదేవ(కార్య)మితికార్యకారణ-
 యోరనన్యత్వాత్, తద్భావేనతద్భావమ్. ఇత్యర్థః.

- (౮౩౩) ౩౨౪౬. ఉపపన్నతరమ్. ముఖ్యతయా- (ఉపపన్న)మిత్యర్థః.

- (౮౩౪) ౩౨౪౭. ఏవమ్, ఉపక్రమోపసంహారవాక్యయోర్విశిష్టైక్య పర-
 త్వము క్తమ్. (భా-ఉ-౬-౨-౧౬.) [15]

౩౨౪౮. అథ, మధ్యగతమ్, “సన్మూలాసోపేక్షాసన్మూలాప్రజా-
 స్సదాయతనాస్సత్ప్రతిష్ఠాః... ఐతదాత్మ్యమిదంస-
 ర్వమ్”, -

౩౨౪౯. ఇతివాక్యమపి, అన్తశరీరభావేన తదాత్మ్యపరమ్.”

౩౨౫౦. ఇత్యాహ(తదేవమ్)ఇతి. [10]

౩౨౫౧. (కార్య, కారణభావ)శబ్దేన [“సన్మూలాః”][“సత్ప్ర-
 తిష్ఠాః”]

౩౨౫౨. ఇత్యస్యార్థోవివక్షితః.-

౩౨౫౩. (ఆది)శబ్దేన[“సదాయతన”]త్వంవివక్షితమ్,-

౩౨౫౪. తచ్చధార్యధారకభావః. [25]

- (౮౩౫) ౩౨౫౫. (పరబ్రహ్మప్రకారతయాతదాత్మకత్వము క్తమ్)ఇతి.-

౩౨౫౬. నతుస్వరూపైకేన తదాత్మ్యమిత్యర్థః.

౧॥భా-ఉ-౬-౮-౬.

మూ—౧-తరంభవతి ౧. ౨-పర-౧న.

వ్యా—౧-త్వ-౪-౫-౬న. ౨దిస్సర్వఃప్రకా-౧-౨-౬. దిస్సర్వప్ర-౪-౫. ౩సప్త-
 సం-౮-౯. ఏతదేవనా-౧-౨. ౪త-౮న. ౫కారణతయాత-౧. ౬-ఉక్తం -౪-౫-౬న,
 ఇతి ౩న.

- (౮౩౬) ననుచ, పరస్య బ్రహ్మణః స్వరూపేణ పరిణామా స్పదత్వమ్,-
 (౮౩౭) నిర్వికారనిరవద్యశ్చ త్రికోపవృత్తిసంగేన నివారితమ్;-
 (౮౩౮) “ప్రకృతిశ్చ పృతిజ్ఞాదృష్టా వానుపరోధాత్”^౧ ఇతి,
 (౮౩౯) ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానప్రతిజ్ఞా, -^౨ మృతతా ర్యదృష్టా వాభ్యామ్,
 (౮౪౦) పరమపురుషస్య జగదుపాదానకారణత్వంచ ప్రతిపాదితమ్,
 (౮౪౧) ఉపాదానకారణత్వంచ పరిణామా స్పదత్వ మేవ;-
 (౮౪౨) కథమిదముచ్యతే-

౩౨౫౭. “(కార్యకారణభావా)చ్చ, ప్రకారప్రకారిభావాచ్చ, -
 తాదాత్మ్యం ద్వివిధమ్;- [10]

౩౨౫౮. తత్ర, కార్య(కారణభావా)^౩ దేవప్రకార, - ప్రకారిభావో
 ౭పి సిద్ధః;-

౩౨౫౯. విశిష్టస్యైవ కార్యత్వ కారణత్వయోగాత్, అన్తఃప్ర
 విశ్యధారకత్వేన, నియన్త్ర^౪త్వేన, - స్థితిహేతుత్వాచ్చ;-

౩౨౬౦: అతః[“సన్తూ^౫లాః”] ఇత్యాదివాక్యే ఉభయవిధంతా
 దాత్మ్యమభిప్రేతమ్:” ఇతి గ్రన్థాభిప్రాయః.

౩౨౬౧, “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మతజ్జలాన్”^౬ ఇత్యస్యాప్యయ
 మేవార్థః.

(౮౩౬) ౩౨౬౨. జగదుపాదా నత్వనిర్వికారత్వ వ్యాఘాతశఙ్కయా
 చోదయతి(ననుచ-) ఇతి. [20]

(౮౩౮) ౩౨౬౩. “స్వరూపేణ పరిణామా స్పదత్వం(నివారిత)మస్తు, -
 ౩౨౬౪. తతఃకిమ్?” ఇత్యత్రాహ(“ప్రకృతిశ్చ”-) ఇతి.

౩౨౬౫. సూతాత్మమాహ(ఏకవిజ్ఞానేన-) ఇతి. -^౭ అనేన శ్రుతి.
 శ్చస్తాంతా.

(౮౪౦) ౩౨౬౬. “(ఉపాదాన)త్వం(ప్రతిపాదిత)మస్తు, [25]
 ౩౨౬౭. తతఃకిమ్?” ఇత్యత్రాహ (ఉపాదాన-) ఇతి.

౧|| బ్ర-సూ-౧-౪-౨౪. ౨|| ఛా-ఉ-౩-౧౪-౧.

మూ—౧-మృద్ధటాదిదృ-౧. ౨ దృతే ఇతి చేత్-౧.

వ్యా—౧-దేవే-౮. ౨ కారణత్వ కార్యత్వ-౨-౩-౬. ౩ త్వ-౪-౫. ౪ త్వేన చక్తి
 ౩. ౫ సన్తూలేత్యాదివా-౪-౫. ౬ ఇతి-౪-౫. ౭ అనేన-౧. [30]

(౨౪౩.) అతోచ్యతే:-

(౨౪౪.) సజీవస్యప్రపంచస్యావిశేషేణ కారణత్వము క్తమ్;-

(౨౪౫.) తత్ర, ఈశ్వరస్యజీవరూపపరిణామాభ్యుపగమే,-

(౨౪౬.) “నాన్తాశ్రుతేర్నిత్యత్వాచ్చతాభ్యః”^౧ ఇతివిరుద్ధతే;- [6]

(౨౪౭.) వైషమ్యనైర్ఘృణ్యపరిహారశ్చ, జీవానామనాదిత్వాభ్యుపగమేన
తత్త్వర్కనిమిత్తతయాప్రదిపాదితః;-

(౨౪౮.) “వైషమ్యనైర్ఘృణ్యేనసాపేక్షత్వాత్”^౨ “నకన్తావిభాగాదితే
నానాదిత్వాదుపపద్యతేచాప్యవలభ్యతేచ”^౩ ఇతి;-

(౨౪౯.) అకృతాభ్యాగమ కృతవిప్రణాశప్రసంగశ్చ, అనిత్య త్వేభిహితః:-

(౨౪౩.) { ౩౨౬౮. సద్వారకమ్, (ఉపాదాన)త్వమిత్వవిరోధమభిప్రేత్య
(౨౪౦) }

౩౨౬౯. పరిహరతి (అతోచ్యతే-) ఇత్యాదినా.

(౨౪౪) ౩౨౭౦. (అవిశేషేణ)- “యతోవాచిమానిభూతాని,”^౪

౩౨౭౧. “సన్మూలాస్సోమ్యేమాస్సర్వాప్రజాః,”^౫

౩౨౭౨. “ఇదంసర్వమసృజత-యదిదంకించ-తత్సృష్టౌ-తదేవా
నుప్రావిశత్-తదనుప్రవిశ్య- సచ్చత్యచ్చభవత్,”^౬

౩౨౭౩. “నిస్సర నియథాలోహపిణ్డాత్ ప్రాప్సుర్విజ్ఞకాః-
సకాశాదాత్మనస్తద్వదాత్మానప్రభవన్తిహి,”^౭

౩౨౭౪. ఇత్యాదిశ్రుతిస్త్వత్వభిప్రాయేణ, ఏవముక్తమ్.

(౨౪౫.) { ౩౨౭౫. జీవరూపేణపరిణామాభ్యుపగమేదూషణమాహ [20]

(౨౪౯) } (తత్ర-) ఇత్యాదినా:-

౩౨౭౬. “అజత్వనిత్యత్వశ్శ్రుతివిరోధః,

౩౨౭౭. (వైషమ్యనైర్ఘృణ్యపరిహార)విరోధః, [ని] ఇత్యర్థః.

౩౨౭౮. అకృతాభ్యాగమ-కృతవిప్రణాశప్రసంగశ్చ, - దూషణా

(౨౪౯) ౩౨౭౯. (అకృతాభ్యాగమః)-అహేతుకఫలపాప్తిః:- [25]

౩౨౮౦. (కృతవిప్రణాశః)-కృతస్యకర్తృణోనిష్ఫలత్వమ్.-

(౨౪౬) ౩౨౮౧. “నాన్తాశ్రుతేః”^౧ ఇత్యాదినా శ్రుతివిరోధఉక్తః:-

(౨౪౭) ౩౨౮౨. శ్రుత్యర్థాపత్తివిరోధః ఉక్తః (వైషమ్య-) ఇత్యాదినా.

౧॥ బ్ర-సూ-౨-౩-౧౯. ౨॥ బ్ర-సూ-౨-౧-౩౫. ౩॥ బ్ర-సూ-౨-౧-౩౬. ౪॥
తై-ఉ-భృగు-౧. ౫॥ ఛా-ఉ-౮-౬. ౬॥ తై-ఉ-ఆన-౬-౨. ౭-యా-శ్చ-ప్రా-కా-౬౭.

మూ-౧-స్యవి-౮. ౨తత్ర-౧న. అత్ర-౮, ౩రూపేణపరి-౧. ౪తత్త్వర్క-౧౧.
౫-యావక్రియతే-౧. ౬ప్రసంగ-౧-౯న.

వ్యా-౧-భూతాని-౩న. ౨శాబ్దగ్రహణ-౬. ౩ఉక్తః-౬న.

౧౮౦ శ్రీమత్తాత్పర్యదీపికాయుక్తవేదార్థసంగ్రహః.

(౮౫౦.) తథా, ప్రకృతేరవ్యనాదితా,¹ శ్రుతిభిః ప్రతిపాదితా;-

(౮౫౧.) “అజామేకాంలాహితశుక్లకృష్ణాంబహ్వీం ప్రజాంజనయన్తీం స
రూపామ్,- అజోహ్యేకోజుషమాణోనుశేతేజహత్యేనాంభుక్త
భోగామజోన్యః”² ఇతి,- [5]

(౮౫౨.) ప్రకృతిపురుషయోరజత్వం దర్శయతి.-

(౮౫౩.) “అస్తాన్తాయాన్సృజతేవిశ్వ⁴మేతత్తస్మిన్శ్చాన్యోమాయయాసన్ని
రుద్ధః,-మాయాంతుప్రకృతివిద్యాన్తాయినంతుమహేశ్వరమ్”⁵ ఇతి,-

(౮౫౪.) ప్రకృతిరేవస్వరూపేణ వికారాస్పదమితీచదర్శయతి.-

(౮౫౫.) “గౌరనాద్యస్తవతీసాజనిత్రీభూతభావినీ”³ ఇతి⁶ చ.- [10]

(౮౫౦) ౩౨౮౩. ¹పవమ్, జీవరూపేణపరిణామేదూషణమక్తమ్,
౩౨౮౪. అచిదుప్రేణపరిణామేదూషణమాహ(తథా-) ఇతి.

(౮౫౨) ౩౨౮౫. “(అజా²మేకామ్-)”¹ ఇతి-వాక్యస్వార్థమాహ
(ప్రకృతి-) ఇతి.

(౮౫౩) ౩౨౮౬. “బ్రహ్మణః,-సద్వారకేఉపాదానత్వేవివక్షితే, [15]
౩౨౮౭. ద్వారభూతస్యపరిణా⁴మిత్వమ్,
౩౨౮౮. ద్వారభూతేన ద్వారిణస్సంబద్ధశ్చ,-అపేక్షితః”- ఇతి,
౩౨౮౯. ద్వారభూత ప్రకృతేపరిణామిత్వేశ్రుతిమాహ
౩౨౯౦. (అస్తా⁵త్) ఇతి-అనేనమాయాశబ్దార్థోపస్పృఢః.

(౮౫౪) ౩౨౯౧. (జనిత్రీ).-సమష్టి (జనిత్రీ).- [20]

౩౨౯౨. (భూతభావినీ).-వ్యష్టిహేతుః-ఇత్యర్థః.

౧॥ తై-ఉ-౬ప్ర-౧౦-౫. ౨॥ క్వే-ఉ-౪-౧౯. ౩॥ మన్త్రి-ఉ-౧.

మూ—౧-శ్రుతిభిరేవ-౧. ౨ ఇతిగౌరనాద్యస్తవతీచప్రకృ-౪-౫-౮౯. ౩ ప్రతి
పాదయతి-౧. ౪ మేనత్త-౧. ౫ చ-౧౯. ౬ చ-౧౯.

వ్యా—౧-పవంరూపపరి- ౪-౫-౬. ౨మేకాంలాహితశుక్లకృష్ణామితివాక్య-౪-౫.
౩రకోపాదా-౪-౫. ౪కతోపాదానేపివ-౬. ౪మిత్యాత్-౪-౫-౬.

- (౧౫౬.) 'స్మృతిశ్చ, "ప్రకృతిం పురుషం చైవ విద్ధ్య నాదీఉభావపి" ౧
- (౧౫౭.) "భూమిరాపో ౨ నలో వాయుఃఖం మనోబుద్ధిరేవచ-
అహజ్జగర ఇతీయం మేభిన్నా ప్రకృతిరష్టథా-॥
- (౧౫౮.) అవరేయమిత స్త వ్యన్యం ప్రకృతివిద్ధిమేవరామ్- [5]
జీవభూతాం మహాబాహూయయేదంధార్యతేజగత్" ౩
- (౧౫౯.) "ప్రకృతిం స్వామవష్టభ్యవిస్మజామి పునఃపునః" ౩
- (౧౬౦.) "మయాధ్యక్షేణ ప్రకృతిస్సూయ తేనచరాచరమ్" ౪ ఇత్యాదికా-
- (౧౬౧.) ఏవంచ, ప్రకృతేరపి యశ్వరశరీరత్వాత్,
(౧౬౨.) ప్రకృతిశ్చబ్దోపి, తదాత్మభూతస్యేవ్వరస్యతత్ప్రకారసంస్థితస్య
వాచకః;- [స్యవాచకః;-
- (౧౬౩.) పురుషశబ్దోపి, తదాత్మభూతస్యేవ్వరస్యపురుషప్రకారసంస్థిత
(౧౬౪.) అతః, తద్వికారాణామపితత్వైవేవ్వరస్యతత్త్వాత్-

- (౧౫౬) ౩౨౯౩. ఉక్తార్థవిషయాంస్మృతిందర్శయతి(స్మృతిశ్చ-)ఇతి.
౩౨౯౪. ("ప్రకృతిం పురుషమ్") ౧ ఇత్యాది నా(ప్రకృతిపురుష)
యోరనాదిత్వమ్,
(౧౫౭) ౩౨౯౫. "భూమిరాపో" ౨ ఇత్యాది నాద్వారభూతాయాః
ప్రకృతేః-పరిణామిత్వంచ, సిద్ధమ్.
(౧౬౧) ౩౨౯౬. "ఏవమ్, జీవయాపేణ, అచిద్రూపేణ" ౧ చ, బ్రహ్మణఃపరిణా
మేదూషణము క్తమ్;- [20]
౩౨౯౭. ప్రకృతిరేవపరిణామినీచేత్, -కథంబ్రహ్మణఉపాదా
నత్వమ్? ఇత్యత్రాహ(ప్రకృతేరపి-)ఇతి-
౩౨౯౮. "గౌరనాద్యస్తవతీ" ౫ ఇత్యాదిమప్రకృతివాచిశబ్దః,
తచ్ఛరీరక బ్రహ్మవాచీ" ఇత్యర్థః.
(౧౬౩) ౩౨౯౯. "యతఃప్రధానపురుషే" ౬ ఇత్యాదిమపురుషశబ్దోపి
తథా? ఇత్యాహ (పురుష-)ఇతి.
(౧౬౪) ౩౩౦౦. బ్రహ్మణఃకార్యత్వసిద్ధ్యర్థమాహ, - (అతస్తద్వికారా
ణామపి-)ఇతి.

౧॥గీ-ఉ-౧౩-౧౯. ౨॥ గీ-ఉ-౨-౪. ౩॥గీ-ఉ-౯-౮. ౪॥గీ-ఉ-౯-౧౦. ౫॥మ. బ్రి-ఉ-౧.
౬॥ వి-పు-౧-౧౨ - ౩౦. [30]

మూ-౧- స్మృతిశ్చ భవతి-౯-౧౦-౧౧. ౨వపి-వికారాఃకృగుణాంశ్చైవవిద్ధిప్రకృతిసం
భవానీతి-౧౨. ౩ఏవంచసతిప్ర-౨-౩-౧౦-౧౧. ఏవంచ-౪-౫-౯౯. ౪దినా-౧౨.
౫శ్వరపితృత్వా-౧-౨-౮.

వ్యా-౧-చ-౮౯. ౨వాచకశ-౧. ౩పరమాత్మవా-౮.

(౧౦౫౩.) “సర్వప్రిన్ ప్రవృత్తిజాతే, సర్వస్య పేరకః పరమాత్మాకారయితా,” ఇతి తస్య సర్వనియమాన ప్రతిపాదితమ్.

(౧౦౫౪.) శ్రుయే తేచ,

(౧౦౫౫.) “పవపవాసాధుకర్తృకారయతి తస్య మేభ్యోలోకేభ్య ఉన్నిసీవతి, పవపవాసాధుకర్తృకారయతి తస్య మేభ్యోలోకేభ్య ఉన్నిసీవతి,” ఇతి,

(౧౦౫౬.) సాధ్య సాధుకర్తృకారయత్యోత్పన్నైర్ఘోషాః

(౧౦౫౭.) అత్యోచ్యతే,-

(౧౦౫౮) ౩౭౯౨. “రాజాదినియామ్యత్వే సత్యపి, ప్రజానాం విధినిషేధయోగ్యత్వం వ్యత్యతే, [10]

౩౭౯౩. తద్వదత్యామిస్యాత్” ఇత్యత్యాహ (సర్వప్రిన్-) ఇతి-

౩౭౯౪. “సాద్వధీనప్రవృత్తయివ ప్రజాః, అపరాధాదికంకుర్వంతి,

౩౭౯౫. తత్ఫలమఃఖానుభవాదిషేవ, రాజనియామ్యత్వంతాసామ్,

౩౭౯౬. అత్రక్ష, సాధనానుష్ఠాన దశాయామపి పరమాత్మవరాధీనప్రవృత్తయ ఇతి,

౩౭౯౭. అస్వాధీనానామచేతనవత్, న విధినిషేధయోగ్యత్వమ్,” ఇత్యభిప్రాయేణ (సర్వప్రిన్) వృత్తజాతే ఇత్యుక్తమ్.

౩౭౯౮, [“ప్రేరితారమ్”] ఇత్యాదిభిః, సర్వప్రేరకతయా ప్రతిపాద్యమానస్య పరమాత్మనః, సర్వనియమానమ్, సర్వత్ర ప్రవృత్తిజాతేకారయిత్యుత్పన్నైర్ఘోషాః, ఇత్యర్థః.

(౧౦౫౯) ౩౭౯౯. కారయిత్యుత్పన్నైర్ఘోషార్థం శ్రుతిం వచన్, నైర్ఘోషాః చ ప్రసజ్జాయతి (శ్రూయతేచ-) ఇతి.

(౧౦౬౦) ౩౮౦౦. (సాధ్య సాధుకర్తృకారయిత్యోత్పన్నైర్ఘోషాః) ఇతి-

౩౮౦౧. అత్ర, (చ) శబ్దః- అనుక్తసముచ్చయవరః-

౩౮౦౨. “(అపాధుకర్తృకారయిత్యోత్పన్నైర్ఘోషాః),

౩౮౦౩. (సాధుకర్తృకారయిత్యోత్పన్నైర్ఘోషాః) ద్వైవమ్యంచ,” ఇత్యర్థః.

(౧౦౬౧) ౩౮౦౪. పరిహరతి (అత్యోచ్యతే) ఇతి-

[30]

౧॥

మూ-౧-జాతే-౮. ౨కర్మ-౧న. ౩కర్మ-౧న- ౪ ఇతి-౮న. ౫-త్వం-౧౦.

వా-౧-రాజాది-౪-౫. ౨నామేవచేతనానాం-౧. ౩ ప్రతిపే-౨-౪-౫-౬. విధి కర్తృ-౫-౮. ౪ పర్యవసన్నమి-౮. ౫-త్వచ్చ-౩-౬.

- (౧౭౨) తదేవమ్, “నామరూపవిభాగానర్హసూక్ష్మదశాపన్నప్రకృతి పురుషశరీరంబ్రహ్మ, - కారణావస్థమ్, -
 (౧౭౩) జగతః, - తదాపత్తిరేవోచప్రశయః,
 (౧౭౪) నామరూపవిభాగవిభక్తస్థూలచిదచిద్వస్తుశరీరంబ్రహ్మ, - కార్యావస్థమ్
 (౧౭౫) బ్రహ్మణః, - తథావిధస్థూలభావోపవస్తుప్తిః” ఇత్యుచ్యతే. -
 (౧౭౬) యథోక్తం భగవతాపరాశరేణ, “ప్రధానపుంసోరజయోః, కారణంకార్యభూతయోః” ఇతి; -
 (౧౭౭) తస్మాత్, ఈశ్వరప్రకారభూతసర్వావస్థప్రకృతిపురుషవాచినశ్చబ్దాః,
 (౧౭౮) తత్ప్రకారవిశిష్టతయా వస్థితేపరమాత్మనిముఖ్యతయావర్తనే, -
 (౧౭౯) జీవాత్మవాచిశబ్దవత్; -

- (౧౭౨) ౩౩౧౨. “చిదచిద్విశిష్టస్యబ్రహ్మణోనిత్యత్వాత్పుష్టిప్రశయా
 యోగః,
 ౩౩౧౩. బ్రహ్మణఃకారణత్వంకార్యత్వంచాయుక్తమ్”
 ౩౩౧౪. ఇత్యత్రాహ(తదేవమ్-)ఇతి. - [15]
 (౧౭౩) ౩౩౧౫. (తదాపత్తిః). - సూక్ష్మదశాపత్తిః. -
 ౩౩౧౬. ద్రవ్యనిత్యత్వేపి, అవస్థాభేదేనసర్వాద్యుపపత్తిరిత్యర్థః.
 (౧౭౪) ౩౩౧౭. వస్తుస్వరూపనిత్యత్వేపి, అవస్థాభేదేనకారణత్వాద్యుప
 పత్త్యప్రమాణమాహ(యథోక్తమ్-)ఇతి.
 ౩౩౧౮. [“అజయోః”] ఇత్యనేన, కారణత్వావస్థాయాంసత్త్వమ్, సూచితమ్. -
 ౩౩౧౯. [“కార్యభూతయోః”] ఇత్యనేన, కార్యావస్థాంప్రతికారణత్వమిత్యుక్తమ్,
 (౧౭౫) ౩౩౨౦. “తస్మిన్కార్యత్వకారణత్వేప్రకృతి పురుషయోరేవేతి,
 ౩౩౨౧. పరమాత్మనఃకారణత్వాదినిర్దేశో ౨ ముఖ్యస్సాన్యత్”
 ౩౩౨౨. ఇత్యత్రాహ(తస్మాత్-)ఇతి.
 (౧౭౬) ౩౩౨౩. “చిదచిద్ద్రవ్యయోఃపరమాత్మాఖ్యద్రవ్యేణ సహాపల
 వ్యనియమాభావాత్,
 ౩౩౨౪. జాతిగుణవత్, ప్రకారతైకస్వభావత్త్వమయుక్తమ్”
 ౩౩౨౫. ఇత్యత్రాహ(జీవాత్మ-)ఇతి. [30]

౧౧౧-పు-౧-౯. ౩౭.

మూ—౧-సూక్ష్మవస్థా ౧. ౨౫ తదాప-౧-౪-౫. ౩వ-౧-౧౦-౧౧న. రవిభాగా
 ర్హస్థూ-౧. ౫-౪వ-౧న. ౬౪వజగతస్సృష్టిరితి-౧౨. ఇతి-౧-౯న. ౭శబ్దవత్-౧-౯న.
 వ్యా—౧-ఇతి౧-౨న. మిత్తుక్తంభవతి-౩. ౨౪-౩న. ౩౪తమైకస్వ-౪-౫. రత్వ-౧న.

(౧౫౦) యథా, దేవమనుష్యాదిశబ్దాః, దేవమనుష్యాదిప్రకృతిపరిణామపి శేషాణాంజీవాత్మప్రకారతయైవపదార్థత్వాత్,-

(౧౫౧) ప్రకారిణిజీవాత్మని ముఖ్యతయావర్తనే-

(౧౫౨) తస్మాత్, సర్వస్యచిదవిద్వస్తునఃపరమాత్మశరీరతయాతత్ప్రకారత్వాత్,

(౧౫౩) పరమాత్మనిముఖ్యతయావర్తనేనర్వేవాచకాశ్శబ్దాః -

(౧౫౦) ౩౩౨౬. “సహ్యాపలవృద్ధినియమాః, అపృథగ్నిధిప్రకారత్వేప్రయోజకః,-

౩౩౨౭. అతః, తదభావాద్దేవాదిశబ్దానామపిజీవపర్యంతత్వముఖ్యమ్” ఇతి శబ్దా-యామాహ (యథా)-ఇతి

౩౩౨౮. “సహ్యాపలవృద్ధినియమాః, ఏకసామగ్రీవేద్యత్వప్రయుక్తః,

౩౩౨౯ నతునియతప్రకారత్వప్రయుక్తః,

౩౩౩౦ గన్ధాదిమువ్యభిచారాత్,-

౩౩౩౧ తస్మాత్, తదేకాశ్రయత్వమ్, తదేకప్రయోజనత్వంచ,-

౩౩౩౨. నియతప్రకారత్వేప్రయోజకమ్”-

౩౩౩౩ “కింఞ్చ, మత్స్వర్ణీయప్రత్యయనిరపేక్షసామానాధికరణ్యప్రయోగో యత్రాస్తి,

౩౩౩౪ తత్రసర్వత్రానుగతంప్రయోజకంకల్ప్యమ్,

౩౩౩౫ అన్యథా, జాతిత్వంగుణత్వంవాప్రయోజకంస్యాత్,-

౩౩౩౬ తస్మాత్, దేవాదిశరీరస్యచేతనేనప్రకారతైకస్వభావత్వాత్

౩౩౩౭. తద్వాచిశబ్దానాంతత్పర్యంతత్వముఖ్యమ్” ఇత్యర్థః

(౧౫౨) ౩౩౩౮ ఏవమ్, దృష్టాంతోక్తమర్థమ్,-దాష్టాంతికేతిదిశతివత్స

మాణశరీరలక్షణసంగత్యర్థం(తస్మాత్-) ఇతి.

మూ—౧-యథా-౧-౯౩ ౨దేవాదిశ-౧-౨౯-౧౧

[25]

వ్యా—౧-రత్వప్ర-౪-౫-౬ ౨త్వముఖ్య-౪-౮ ౩తదేకాశ్రయత్వం-౪-౫-౬౩. ౪జనకత్వం-౪-౫-౬ ౫యత్రయత్రాస్తి-౪-౫-౬ ౬వైకప్ర-౧. ౭తావత్పర్యంత-౪-౫ ౮-అర్థం-౬౩

33౫౫. “జాతిగుణయోరప్యకారత్వమ్,-

అపృథక్సీద్ధప్రకారత్వాత్;-

[చ్యమ్;-

33౫౬. శరీరమపి,- అపృథక్సీద్ధప్రకారత్వాదాకార శబ్దవా

33౫౭. ద్రవ్యత్వాచ్చరీరశబ్దవాచ్యమ్:-”ఇత్యర్థః:-

[5]

33౫౮. అయమర్థః:- “ద్విపా త్వంశరీరత్వమ్,-

[త్?,

33౫౯. చతుష్పాత్వంశరీరత్వమితీశరీరలక్షణం కిమితిసన్యా

33౬౦. ద్విపాత్వచతుష్పాత్వాదివిభాగాభావేన సర్వత్రశరీ

ర శబ్దప్రయోగావిశేషాత్”ఇతిచేత్;-

33౬౧. తర్హి, లోకే,- వేదేచ,- యత్రయత్రశరీరశబ్దప్రయోగః,

33౬౨. తత్ర, సర్వత్రానుగతేలక్షణేవాచ్యే, కతిపయప్రయో

గపిషయా ౨ ననుగతత్వాదవ్యాప్తంలక్షణముత్పా

33౬౩. ప్రయోగవిశేషేష్య ముఖ్యత్వాశ్రయణమయ క్తమ్;-

33౬౪. తస్మాత్, “చేష్టన్త్రియాధాశ్రయత్వమ్”అవ్యాప్తమితి,

33౬౫. సర్వప్రయోగానుగతంలక్షణమిదమేవసాధీయః” ఇతి,

33౬౬. యత్తు,-భాష్యత్తశరీరలక్షణగ్రాహే ౨ర్థజాతముక్తమ్,

33౬౭. తత్ర, అపేక్షితాంశఇహానుసంధేయః:- (శ్రీ- భా-౨౬౮వ)

33౬౮. వ్యాప్యత్వేనతి, (సర్వాత్మనా) స్వాధేహారయతుంశ

క్యంశరీరమ్,- ఇతి శరీరలక్షణమ్;-

33౬౯. వ్యాప్తత్వేనతి యావద్ద్రవ్యభావితయాస్వాధేహార

యతుంశ క్తౌచిత్వా,- ఇతిశరీ¹⁰రిలక్షణమ్;-

33౭౦. స్వాధేహశక్యపదాభ్యామ్,-

33౭౧. ఉత్పతనాదివ్యాపారాణాంరుగ్ధదేహనియమ ¹¹సస్య

చాభావాత్, అసంభవావ్యాప్తి¹²శక్తౌపరిహారః;-

33౭౨. ఘటపటాదివ్యాప్యత్వ్యర్థమ్, వ్యాప్యత్వేనతి,- ఇత్యుక్తమ్.-

33౭౩. పరకాయపరిచ్ఛంపత్రివరకాయ స్యదేహత్వ వ్యాప్య

త్వ్యర్థంసర్వాత్మనా- ఇతిపదమ్.-

[రంస్యాదితి,

33౭౪. అన్యోధర్మసూతజ్ఞానమ్, రత్నదీపాదేవగ్రభావ,- శరీ

33౭౫. తద్వాప్యత్వ్యర్థంచవ్యాప్యత్వేనతి,- ఇత్యుక్తమ్.-

33౭౬. అత¹³పవ, శరీరలక్షణేపివ్యా¹⁴వర్త్యమ్,- స్పష్టతరమ్.-

33౭౭. పవన¹⁵తాస్యనుసంధేయమ్.

వ్యా-౧-మృదత్వం-౯.౨౦-౧-౨౩. ౩ తత్రతత్ర-౩. ౪ గతలక్ష-౧-౨-౪-౬ ౫ వివక్షయాన
ను-౧ విశేషానను-౯.౬ యా ద్వాత్ర-౯ యాత్ర-౩. ౭ క్షణవ్యర్థ-౧.౮-తదతాగ్రేపే-౮. ౯ వాప్య
త్వేన-౧-౨-౮. వ్యాపకత్వేన-౯ ౧౦-రీరల-౧-౩-౮. ౧౧-స-౮. ౧౨-శక్తౌ-౩.౩. ౧౩-ప
వ-౪-౫-౬. ౧౪-వ్యాప్యత్రిస్సుఖుట-౬. వృత్త్యర్థస్సుఖుట-౪-౫. ౧౫-స్యదవను-౪-౫-౬-౯.

- (౧౯౦.) ఏవమేవహిజీవాన్మనస్స్వశరీరసంబద్ధః;-
 (౧౯౧.) ఏవమేవపరమాత్మనః, సర్వశరీర త్వేనసర్వశబ్దసాచ్యత్వమ్.-
 (౧౯౨.) తదాహశుక్తిగణః, “సర్వే వేదాయత్వసమాహనన్తి”^౧.
 (౧౯౩.) “సర్వే వేదాయతై కంభవన్తి”^౨ ఇతి [5]
 (౧౯౪.) “తస్యై^౩కస్యవాచ్యత్వా^౪దేకార్థనాచినోభవన్తి” ఇత్యర్థః.
 (౧౯౫.) “ఏకోదేవోబహుధానివిష్టః”^౫ “సహోవసంతంనదిజానన్తిదేవాః”^౬
 (౧౯౬.) ఇత్యాది, -[“దేవాః”]-ఇన్దియాణి.-

౩౩౭౮. శేషశేషిభావస్య శరీరశరీరిలక్షణత్వేతు, స్వాత్మే-
 శక్యమ్- ఇతిపదానపేక్షైవ. [10]

- (౧౯౦) ౩౩౭౯. ఉక్తలక్షణస్యవ్యాప్తిం దర్శయతి(ఏవమేవహి-)ఇతి.
 (౧౯౧) ౩౩౮౦. “ఉక్తంశరీరాత్తలక్షణంజగద్భ్రష్టాణోరస్తితి,
 ౩౩౮౧. తద్వాచిశబ్దానాం^౧బ్రహ్మపర్యవ్రత్యంముఖ్యమ్,” ఇత్యా
 హ(ఏవమ్)-ఇతి. [తుల్యత్వమ్.-
 (౧౯౨) ౩౩౮౨. ఏవంన్యాయేన, సర్వశబ్దవాచ్యత్వముపపన్నమ్, ఇ [15]
 ౩౩౮౩. తత్రపరమాణుమాహ(తదాహ-)-ఇతి.-
 (౧౯౩) ౩౩౮౪. [“సర్వే వేదాః”]^౨ ఇతి- [“పదమ్,”]- పద్యతఇతివ్యుత్ప
 త్యాప్రాప్యమిత్యర్థః:- [ఇతి.-
 (౧౯౪) ౩౩౮౫. [“యతై కంభవన్తి”]^౩ ఇత్యేతద్వ్యాచక్షే(తస్య-)
 ౩౩౮౬. “అక్లేకత్వాదేకంవాక్యమ్”^౪ ఇతిన్యాయేన, బ్రహ్మణిపక
 వ్యైవవిధానతయావాచ్యత్వాత్ (సర్వే వేదా) ఏకవా
 క్యం(భవన్తి)” ఇత్యర్థః.
 (౧౯౫) ౩౩౮౭. సర్వశబ్దవాచ్యత్వేహేతుప్రతిపాదికాం శుక్తిమాహ
 “(ఏకోదేవః)”^౫ ఇతి.-
 ౩౩౮౮. సర్వశరీరతయాసర్వప్రకారత్వాద్ధి సర్వశబ్దవా [25]
 చ్యత్వమ్? [(దేవాః) ఇతి.
 (౧౯౬) ౩౩౮౯. [“సహోవస-”]^౬ ఇత్యాదివాక్యోన్యం(దేవ)శబ్దంవ్యాచక్షే

౧॥కఠ-౩-౨-౧౫. ౨॥ ఆర-౩-ప్ర-౧౧ఆను. ౩॥ఆర-౩-ప్ర-౧౪ఆను ౪॥

ఆర-౩-ప్ర-౧౧ఆను. ౫॥పూ-మీ-౩-౧-౬.

మూ-౧-హి-౧౧. ౨స్వశరీ-౮. ౩శరీరవాచ్య-౯. ౪కస్యైవవాచ్య-౮. కస్య
 వాచకత్వా-౧. ౫దైకాత్వవా-౧. ౬ఇత్యాది-౧-౯న. [30]

వ్యా-౧-శ్చరావలక్ష-౩. ౨తత్పర్యవ్ర-౫-౬. ౩ఇతి-౬న. ౪చ్యత్వే-౧.
 ౫కోదేవ-౩- -౫-౬.

(౮౯౭.) “దేవహనుష్యాదీనాం నైర్వామితయాశ్చ త్వేననిశ్యః” ఇత్యర్థః-

[“సహౌవసంతం”] తేషామిద్రియాణిమనఃపర్యవ్తానైః (“జానంతి”)

(౮౯౮.) తథాచపౌరాణికానివచాంసి, “నతాస్త్వసర్వవచసాంప్రతిస్థాయత్ర శాశ్వతీ”- [5]

(౮౯౯.) “వాచ్యేహివచసఃప్రతిస్థా”- ౨

(౯౦౦.) “కార్యాణాంకారణంపూర్వం వచసాంవాచ్యముత్తమమ్”- ౩

(౯౦౧.) “వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేద్యః” ఇత్యాదీని.-సర్వాణిహి వచాంసోసశరీరాశ్చవిశిష్టమైర్వామితమాచక్షతే:-

(౯౦౨.) “తిస్రోదేవతా అనేన జీవేనాశ్చనానుప్రవిశ్యనామరూపేవ్యాకరవాణి” ఇతి హిశ్రుతిః:-

(౯౦౩.) తథాచమానవంవచః, “ప్రశాసితారంసర్వేషామణీయాం సమణీయసామ్-

రుక్ష్మభంస్వప్నభీగమ్యంవిద్యాత్తుపురుషంఃపరమ్”- ౬-

(౮౯౭) ౩౩౯౦. ఉదాహృతవాక్యద్వయస్యార్థమాహ (దేవ-) ఇతి.

(౮౯౮) ౩౩౯౧. స్మృతివచనందర్శయతి (తథాచ-) ఇతి.

(౮౯౯) ౩౩౯౨. [“వచసాంప్రతిస్థా”] ఇత్యుక్తే, “శబ్దగుణాశ్రియాకాశశబ్దాస్యాత్” ఇతి తద్వ్యావృత్త్యర్థం వ్యాచక్షే (వాచ్యేహి-) ఇతి- (“ప్రతిస్థా”)- పర్యవసానమ్-

(౯౦౦) ౩౩౯౩. ఉక్తార్థవైశద్యార్థమాహ (“కార్యాణామ్”)- ఇతి- [త్వమ్, ౩౩౯౪. (వచసాంవాచ్య) త్వేహేతుః, (కార్యాణాంకారణ) ౩౩౯౫. “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మతజ్జలాన్” ఇతి హి శ్రుతిః:-

(౯౦౧) ౩౩౯౬. [వేదైశ్చ] ఇత్యాది-స్పష్టమ్.

(౯౦౩) ౩౩౯౭. మనువచనమాహ (తథాచ-) ఇతి.

౩౩౯౮. (ప్రశాసితారమ్)- ౬ ఇత్యాదిశ్లోకేన, సర్వశబ్దవాచ్యత్వేహేతురుచ్యతే.

౧॥ ౨॥ ౩॥ జి-స్త-౭.౪॥ గీ-ఉ-౧౫-౧౫. ౫॥ ఛా-ఉ-౬-౩-౨. ౬॥

మ-శ్చ-౧౨-౧౨౨. ౭॥ ఛా-ఉ-౩-౧౪-౧.

మూ-౧-యాశ్చనోనిశ్య-౨. ౨తేషాం-౧-౯౪. ౩సవిజాన-౧. ౪-శ్వతీ-౨-౫దీనిహిసర్వాణివచా-౧-౧౨. ౬సర్వశరీర-౧౦-౧౨. ౭ఆహమిమాస్తిసో-౧-చాస్తాహమిమా-౧౨. ౮పరమితి అస్తా-౧.

వ్యా-౧-ఉక్తార్థవైశద్యమా-౧. ఉక్తార్థపర్యవసానార్థమా-౩ ఉక్తార్థవైశద్యమా-౬.

(౯౦౪.) “అస్త్యప్రవిశ్య అస్తర్యామితయా [సర్వేషాం] ప్రశాసితారం.-
నియంత్రమ్.-

(౯౦౫.) అణీయాంసః^౧ ఆజ్ఞానః, కృత్స^౨ స్యాచేతనస్య వ్యాపకతయా సూ-
క్ష్మభూతాః, తేషాం పి వ్యాపకత్వా^౩ త్రైభ్యోపసూక్షితరః^౪ ఇత్యర్థః.

(౯౦౬.) [రుక్మాభః]-ఆదిత్యవర్ణః.

(౯౦౪) ౩౩౯౯. ఇమంశ్లోకం వ్యాచక్షే (అస్త్యః) ఇతి.-

౩౪౦౦. “అస్త్యప్రవిశ్య స్థాజనానామ్”^౧ ఇతి శ్రుత్యనుసారే-
ణ (అస్త్యప్రవిశ్య) ఇత్యుక్తమ్.-

౩౪౦౧. (అస్త్యప్రవిశ్య) - (నియంత్రమ్) ఇత్యన్వయః. [10]

౩౪౦౨. కుతః? (అస్తర్యామితయా) “అస్తరోయమయతి”^౨ ఇత్య-
స్తర్యామి బ్రాహ్మణ ప్రతిపాదితత్వాదిత్యర్థః.

(౯౦౫) ౩౪౦౩. (అస్త్యప్రవిశ్య) ప్రశాసితృత్వే హేతుః [“అణీయాంసమ-
ణీయసామ్”]-ఇతి షష్ఠ్యంతం వ్యాఖ్యేయం పదమ్.-

౩౪౦౪. వ్యాఖ్యానుసారకర్యార్థం ప్రథమాంతత్వేనోపాదతే (“అ-
ణీయాంసః”) ఇతి.

(౯౦౬) ౩౪౦౫. [రుక్మాభమ్]- ఇతి- వ్యాఖ్యేయం పదమ్, ‘తద్వ్యాచక్షే-
(“ఆదిత్యవర్ణః”) ఇతి.-

౩౪౦౬. “యదాపశ్యంపశ్య తేకుక్తవర్ణమ్”^౩ “ఆదిత్యవర్ణంత-
మసంపరస్తాత్”^౪ ఇతి వాక్యయోః దురాధర్శత్వభోగ్య-
తాభిప్రాయేణ ఆదిత్యవర్ణత్వం రుక్మవర్ణత్వంచోక్తమ్:-

౩౪౦౭. ఇత్యభిప్రాయేణ (ఆదిత్యవర్ణః) ఇతి వ్యాచక్షే.-

౩౪౦౮. తథా “యపిషోస్తరాదిత్యే హిరణ్మయః పురుషోద్వ-
శ్యతే”^౫ ఇతి, తత్ర [హిరణ్మయ] శబ్దః ఔజ్వల్యపరత్వే-
న వ్యాఖ్యాతో వాక్యకారేణ.- [25]

౩౪౦౯. “హిరణ్మయ ఇతి రూపసామాన్యార్చ్యస్త్రముఖవత్”^౬ ఇతి

౩౪౧౦. “నీలతోయదనుధ్యస్తా”^౭ ఇత్యాది శ్రుత్యనుసారేణ [హిర-
ణ్మయ] శబ్దః పవం వ్యాఖ్యాతః.-

౧॥ ఆర-౩-ప్ర-౨౧. ౨॥ బ్ర-౬-౫-౭-౨. ౩॥ ము-౬-౩-౧-౩. ౪॥ పురు-౨౦. ౫॥
ఘా-౬-౧-౬-౬. ౬॥ ౭॥ తై-౬-౧౧.

మూ-౧-విశ్వసర్వేషాం నియ-౧-౧౦-౧౨. ౨ నియంత్రం-౨-౪-౫-౮౪. ౩ ఆజ్ఞానః-౧-౪.
ఆత్మనః. ౪ స్యచేత-౧-౮. ౫ తానాంతేషాం-౧. ౬ తేషామపి-౯. ౭-౪౦ ఆదిత్యవర్ణం-౮.

వ్యా-౧-ప్రశాసితారమి-౪-౫-౬-౮. శాస్త్రారమి-౯. ఆమిత్వం మోక్షార్థ-౯.
౩ సౌకుమార్యార్థం-౧. ౪ తత్-౩-౪-౫-౬౪. ౫ వర్ణమితి-౧-౫. ౬ వర్ణమితి-౧-౨. ఇతి-
౭౪. ౭ తథా-౩-౭౪. ౮ వ్యాఖ్యాకా-౩. ౯ మద్భులముఖవత్-౯ ముఖ ఇతి చ-౩. [35]

(౯౦౭.) [“స్వప్నదీగమ్యః”]-స్వప్నకల్పబుద్ధిప్రాప్యః-

“విశదతమప్రత్యక్షతాపన్నానుభ్యానైక¹లభ్యః” ఇత్యర్థః.

౧౮౧౧. “నీలతోయదసామ్యమ్, ఉపాసనవిశేషోపాస్య¹స్యభ
గవతః ఉపాసనాస్తరోపాస్యస్యస్వరూపంహిరణ్య
వర్ణమితిహిరణ్యశబ్దఃసాజ్ఞస్వల్యపరః,” ఇతిచేన్నః-

౩౮౧౨. హృదయగుహాయామేవ, నీలతోయదసామ్య-హిరణ్యయ
త్వశ్రవణాత్,

౩౮౧౩. “పద్మకోశప్రతీకాశంహృదయంచావ్యథోముఖమ్” ఇతి,
ప్రకృత్య, “నీలతోయదమధ్యస్థా” ఇతిశూయితే, [10]

౩౮౧౪. “సయపహృత్ స్వర్ణదయః² ఆకాశః-తస్మిన్నయంపురుషో
మనోమయః-అమృతోహిరణ్యయః,” ¹ ఇతి హృదయ
గుహాయామేవహిరణ్యయత్వంచశూయితే,-

౩౮౧౫. తస్మాత్, నీలతోయదసామ్యశ్రుత్యానుగుణ్యాత్, [హిర
ణ్యయ]శబ్దః, ఔజ్జ్వల్యపరత్వేనవాఖ్యాతోవాక్యకారణే.-

౩౮౧౬. ఏవంవర్ణయంతి కేచిదాచార్యాః [ఆదిత్యవర్ణమ్] [రుక్మవ
ర్ణమ్] ఇతివర్ణశబ్దస్వారస్యాన్న కేవలం [హిరణ్యయ]శబ్దః
ఔజ్జ్వల్యమాత్రపరః, - అపితువర్ణపరపః,-

౩౮౧౭. తస్మిన్, “నీలతోయదసామ్యశ్రుత్యవిరోధకథమ్?” ఇతి
చేత్, ఉచ్యతే:- [ప్రపద్యతే:-

౩౮౧౮. నీలతోయదవర్ణస్యైవహేతువిశేషేణ స్వర్ణవర్ణత్వము

౩౮౧౯. తథా సతి, భగవద్విగ్రహః, బాలాతపానులిప్తమరతకగ్ని
రినిభోవిభాతి;-

౩౮౨౦. “తథాచ, శ్రీరామాయణే, “కచ్చిన్నతద్ధేనుసమానవర్ణం
తస్యాననంపద్మసమానగర్భి” ఇతి, [25]

౩౮౨౧. “నీలతోయదవర్ణస్యభగవతోహిరణ్యవర్ణత్వే హేతుస్సం
ప్రదాయైకాధిగమ్యః” ఇతినాత్రలిఖ్యతే.

(౯౦౭) ౩౮౨౨. [స్వప్నదీగమ్యమ్]-ఇత్యేతద్వాద్యచోష్ఠే (స్వప్న)-ఇతి.

౧॥ తై-ఉ-౬-౧౧. ౨॥ తై-ఉ-౩-౬-౧. ౩॥ రా-సు-కా-౩౬-౨౮.

మూ-౧-గమ్యఇ -౯. లభ్యమి-౮.

వ్యా-౧-స్వ-౪-గీ. ౨. పాస్యరూ-౪-గీ-౬. ౩. త్యానీల౧-౮. ౪. ఆకాశః అమృ-
౧-౬. ౫. చ-౮. ౬. త్యనుగుణాత్-౧. ౭. తథావాశ్రీ-౨.

(౧౦౮) "ఏనమే కేవలస్త్వోఽం నాదుతోస్యే సజాపతిమ్-

భిన్నమే కేవలపాపం అని చెప్పుకొన్నామని ఇది,

(౧౦౯) ["పక్షి"] - వేదాః, ఇత్యుక్తః

(100) "ఉత్తరీత్యా, సరివైవర (వ్యాధి) న్న సృష్టికా సత్వ త్వేన సర్వాత్త
రాత్త కయా ప్రవిశ్యానస్తతత్వా దిగ్నానయోపితద్వైః,

(100) వాక్యప్రకృత్యవతోః జన్యోవాచకాభవః, ఇత్యర్థః

(గం. తథాచక్షుఃపత్యంతమే. "మయిఁ ద్విరూప్యేవాన్ బ్రాహ్మణాన్
సమలదాశవాన్ -

సర్వభూతాంతరాత్మానంవిష్ణుమేవయ జన్మితే¹శ్చితి, [10]

(౯౦౮) ౩౪౨౩ పవమ్, “(ప్రశాసితారం-)” ఇత్యాదిశ్లోకేన, సర్వశబ్ద
వాచ్యః తేహేతురుక్తిః-

3828 అధ్యునర్వశిష్టివాచ్యత్వపరంశ్లోకమాహ [పనమ్-]ఇతి.

(౧౦౯) ౩౪౨ (ఏక) శబ్దేన, నాది ప్రతిపత్తిశబ్దా-మాభూనితంవ్యాచ
 శ్చే (వేదాఽత్యర్థః)-ఇతి-(వేదాః)-వేదభాగాః [15]

(100) 382 (ఉక్త-రీత్యా) - 'పూర్వోక్తజ్ఞోకరీత్యా' -

38-2 (సర్వస్వప్రవాసిత్వత్వేన సర్వాస్తరాత్మతయాప్రవి
శ్యావర్జితత్వాత్-) ఇతి-

38-౨ (సర్వాంతరా)త్వత్వం నామఃసర్వస్యాను ప్రవిశ్యే ప్ర
శాసిత్వత్వమిత్యర్థః [20]

(౧౦౦) ౩౪౨, “(అపరేబ్రహ్మశాశ్వతమ్)” ఇతివృష్టా న్నతయోక్త మిత్య
భిషామేణాహ (శాశ్వతబ్రహ్మశబ్దవత్ -) ఇతి -

౩౪౩౦ యదా, అస్వారకప్రప్తాశబ్దాదయః, తస్యైవనిరతిశయ
 బృహత్సాక్షినిరతిశయస్యవాచకాః,-

३४३० తథా నద్వారక శబ్దాఽపి, అగ్న్యదిమఖేనబ్రహ్మణ
ఏవవాచకాః" ఇత్యర్థః

(గం. ౨) 363౨ దక్షవచనమూహ (తదాచ-) ఇతి

॥ श्री-गुरु-देव-॥

మూ - ౧ - ఏవమస్యేవం తభవన్తి ౧-౧౨

వ్యా—౧-త్విహే-౪-గీ-౭ త్వేనహే-౮ చీత్యా-౧-౨-౩-౫-౬ ౩ పూర్వశ్లోకం
చీత్యా-౧-౨-౩= రస్య-౧-౨-౪-౫-౬ సన్ధ్యాయ-౨-౩-౪-౫ ౯ బ్రహ్మత్యాది-౬

(౯౧౩.) “పితృదేవబ్రాహ్మణహుతాశనాదిశబ్దాః, తన్నుభేన తదన్తరాత్మభూతస్యవిష్ణోరేవవాచకాః” ఇత్యుక్తంభవతి.-

(౯౧౪.) అత్రేదంసర్వశాస్త్రహృదయమ్.-

(౯౧౩) ౩౪౩౩ తద్వ్యచక్షే¹ (పితృదేవ-) ఇతి.- [5]

౩౪౩౪. “పితృదేవాదిశబ్దవాచ్యకర్తృకంయజనంవిష్ణుకర్తృకమ్”-

౩౪౩౫. ఇత్యుక్తే, పితృదేవాదిశబ్దానాంవిష్ణువాదిత్వమర్థసిద్ధమ్;-

౩౪౩౬. తత్ర, “కోహేతుః” ఇతిచేత్ (“సర్వ

భూతాన్తరాత్మానమ్”-) ఇతి-ఉచ్యతే.-

౩౪౩౭. “(పితృదే)వాదిశరీరకత్వేన తదన్తరాత్మత్వాత్,

తత్తచ్చబ్రాహ్మణపరమాత్మపర్యంతాః” ఇత్యర్థః.

(౯౧౪) ౩౪౩౮. “ఏవమ్, సిద్ధవస్తుపరాణాంభేదా² భేద- ఘటకశుక్రినా

మర్థఉపపాదితః;-

౩౪౩౯. తథాపి, ఉపాయపరవాక్యః. నివర్త్యపరవాక్యపర్యా

లోచనయాబ్రహ్మస్యతిరిక్తమిథ్యాత్వప్రతీయతే, [15]

౩౪౪౦. “బ్రహ్మవిదాహ్నోతిపరమ్”^౧, “బ్రహ్మవేదబ్రహ్మైవభవతి”^౨

౩౪౪౧. ఇత్యాదిషు, జ్ఞానస్యోపాయత్వముచ్యతే; - [చాజ్ఞానకృతమ్;-

౩౪౪౨. జ్ఞాననివర్త్యంచమిథ్యా, - రజ్జుసర్పాదివత్;- నివర్త్యం

౩౪౪౩. “విభేదజనకేజ్ఞానేనాశమాత్యన్తి కంఠతే”-

౩౪౪౪. “చతుర్విధోవిభేదోయంమిథ్యాజ్ఞాననిబద్ధనః”- [దిభిః.

౩౪౪౫. “భవత్యభేదీభేదశ్చతస్యాజ్ఞానకృతోభవేత్”^౩ ఇత్యా

౩౪౪౬. ఏవమ్, నివర్తకనివర్త్యపరవాక్యైర్బ్రహ్మస్యతిరిక్తస్య

౩౪౪౭. మిథ్యాత్వాత్, తదనుగుణంశ్రుత్యన్తరాణామప్యర్థోప

ర్ణనీయః” ఇత్యతాహ-

౩౪౪౮. (అత్రేదంసర్వశాస్త్రహృదయమ్-) ఇతి.- [25]

౩౪౪౯. జీవాద్వైతనిర్వాహార్థశ్చియమారమ్భః.

౩౪౫౦. (సర్వ)శబ్దేన, ఉపాయపరవాక్యనామ్, నివర్త్యపరవా

క్యనాంచకారేన్ద్వైతపర్యాలోచనమ్, - భేదశుక్రిభే

దనిషేధశుక్రిపర్యాలోచనంచవివక్షితమ్.-

౧॥ త్రై-ఉ-ఆ-౧-౧. ౨॥ ము-ఉ-౩-౨-౯. ౩॥ వి-పు-౬-౭-౯౬. ౪॥ ౫॥ వి-పు-౬-౭-౯౫.

మూ-౧-తత్త్విక్త్యుభే-౧. ౨భవతి-౪-౫౯. ౩త్రేదం-౮-౧౨.

వ్యా-౧-పితృదేవేతి-౪-౫౬౯. ౨-దేవేత్యాదిశ-౫-౬. ౩యజమానం-౧-౨.

౪వాచకత్వ-౮. ౫త్వతయాత-౩. ౬-భి-౮౯ దిహి-౩.

౩౪౫౧. “నహి, కతిపయవాత్వైరర్థనిమగ్నస్సుశకః? -
 ౩౪౫౨. తస్మాత్, ఉపాయపరవాక్యేషు, - ఉపాసన, - నిదిధ్యాస
 నాదిశబ్దైరుపాయం వదన్తివాక్యాని; -
 ౩౪౫౩. నివర్త్యపరేషు¹చ, “అవిద్యాకర్మసంజ్ఞాన్యా”² ఇత్యా
 దివాక్యానీచనిరూపణీయాని,
 ౩౪౫౪. భేదశ్రుతయోపినిరూపణీయాః,
 ౩౪౫౫. తదవిరోధేనార్థస్యవాచ్యత్వాత్ -
 ౩౪౫౬. నచ, “నిషేధార్థః³ భేదానువాదః”⁴ ఇతివాచ్యమ్, -
 ౩౪౫౭. ఈశ్వరేశితవ్యాదిభేదానాంప్రమాణాంతరాప్రాప్త
 త్వేనానువాదాసంభవాత్; -
 ౩౪౫౮. తన్నిషేధే⁵లభేదవిధానస్యాసామాన్యంస్యాత్; -
 ౩౪౫౯. “ప్రమాణాంతరాప్రాప్తి⁶పిభేదః, - ఫలవిశేషార్థమ్, - గరు
 డభావ⁷నావదారో⁸ప్యతే, ”⁹ ఇతిచేత్; -
 ౩౪౬౦. “అస¹⁰తోభేదస్యారోపణమ్”¹¹ ఇతికథవగతమ్?, [15]
 ౩౪౬౧. “అభేదశ్రుతివిరోధాత్”¹² ఇతిచేత్; -
 ౩౪౬౨. భేదశ్రుతివిరోధాత్, - అభేదశ్రుతిః, - ఫలవిశేషార్థంతదా
 రోపణపరాస్యాత్; -
 ౩౪౬౩. గరుడాభేదో¹³హ్యురోప్యతే;
 ౩౪౬౪. భేదవపహితత్రపరమార్థః?; - [20]
 ౩౪౬౫. “తత్త్వజ్ఞానస్యైవమోక్షోపాయత్వాత్ముముక్షూ
 స్సృత్యతత్వారోపణంసంసంభవతి,”¹⁴ ఇతిచేత్,
 ౩౪౬౬. తత్, భేదశ్రుతేరపిసమానమ్. -
 ౩౪౬౭. కిం, ప్రమాణాంతరాప్రజ్ఞాతభేదభ్రమంజనయత్వా,
 ౩౪౬౮. తన్నిషేధేప్రయోజనాభావాత్, శాస్త్రస్యప్రయోజన
 పర్యవసాయిత్వంసస్యాత్; - [యమః?; -
 ౩౪౬౯. నహి, “శాస్త్రస్యప్రయోజనపర్యవసాయిత్వేన
 ౩౪౭౦. అభిచారాదిప్రతిపాదనాత్”¹⁵ ఇతిచే¹⁶న్న; -

వ్యా—౧-చవావి-౧. ౨చ-౧-౪-౫న. ౩తథావిభేదాన్యన్య-౧తదవిరోధేనానన్య
 స్య-౨-౭-౮. ౪భేద౮. భేదభేదవివహితత్రపరమార్థః తత్త్వజ్ఞానస్యైవమోక్షోపాయ
 విధానస్యాప్రామా-౯. ౧౪ప్రాప్తి-౧-౨. ౧౫విదా-౩-౪-౫-౬. ౧౬తోషిభే-౧-౨. ౧౭ప్ర
 త్యారో-౧-౨. ౧౮యత్వనియ-౩-౪-౫. ౧౯. ౧౦-౧-౭-౧.

(౯౧౫.) జీవాత్మానః,-

[ప్రః-

(౯౧౬.) స్వయమ్,- అసమృద్ధితా^౨ పరిచ్ఛిన్న నిర్మలజ్ఞానస్వరూపాస్సు

- ౩౪౭౧. ¹తత్రాపితదర్శినంప్రతిప్రయోజనవత్ప్రమత్తే శ్రవ,
- ౩౪౭౨. అభిచారస్తు, దేవబ్రాహ్మణవిద్యేషిప్రభృతి పాపకర్మపరే
ఘనసరేఘక్రియమాణః, పుణ్యాభవతి, [పమ్,
- ౩౪౭౩. అభిచారాదికర్మాధ్యత్వ- తదపేక్షితఫలప్రదత్వరూ
కుశ్వరస్యవైభవంచజ్ఞాతవ్యమ్,
- ౩౪౭౪. యజ్ఞాదీనావపి, విద్యాశ్చత్వస్య, ³తత్తదారాధ్యత్వఫల
ప్రదత్వరూపవైభవస్యచజ్ఞాతవ్యత్వేన, [10]
- ౩౪౭౫. సర్వాశ్రుతయప్రయోజనపర్యవసాయిన్యః,-
- ౩౪౭౬. తస్మాత్, ప్రయోజన పర్యవసాయిత్వమవశ్యంభావి,
- ౩౪౭౭. తత్తు, ప్రమాణాంతరాన వగతభేదజ్ఞాపన తన్నిషేధవర
త్వేనోపపద్యతే,-

౩౪౭౮. తస్మాత్, భేదశ్రుతయః,- [15]

౩౪౭౯. ఉపాయపరాః,- నివర్త్యపరాశ్చశ్రుతయః,-

౩౪౮౦. కాదేని యనపర్యాలోచనియాశ్చితి,

౩౪౮౧. తత్రాప్రసన్నపర్యాలోచనే, అస్మదుక్తపవార్థఉపపన్న
స్వామ్యతః⁴ ఇత్యభిప్రాయేణ (అతేదంసర్వ
శాస్త్రహృదయమ్-) ఇత్యుక్తమ్.- [20]

(౯౧౫.) } ౩౪౮౨. తత్ర, నివర్త్యస్వరూపమాహ(జీవ-) ఇత్యాది నా.-

(౯౧౬.) } ౩౪౮౩. (స్వయమ్).- స్వత ఇత్యర్థః.

(౯౧౬.) } ౩౪౮౪. స్వభావతపవా(సంకుచితం)జ్ఞానమ్,

౩౪౮౫. ⁵స త్నాదిప్రభాయాః, సంకోచ⁶కాభావేపికతిపయదేశ
వర్తిత్వందృష్టమితి, [25]

౩౪౮౬. తద్వాప్యత్వర్థమ్-(అపరిచ్ఛిన్న)శబ్దః,-

౩౪౮౭. (జ్ఞాన)స్య(నిర్మల)త్వమ్-రాగద్వే¹⁰షాదిరూపత్వాభావః,

౩౪౮౮. సర్వస్యభగవదాత్మకత్వేనగ్రహ¹¹ణాత్, -నరాగద్వే
షా¹²దిభావః.-

వ్యా-౧-తదత్రా-౧. ౨-సరేఘ-౩-౪-౫-౬-౭-౮-౯-౧౦. ౩తత్ ౩౪౭౮తత్వ-౧-౨-౩. ౪ప్రయోజ
జ్ఞా-౯. స్వాజ్ఞాత-౩. ౬సంతన్ని-౪-౫. ౭నేభేదనిషేధస్వాస్త్యదు-౩. ౮ఆది-౭-౮. ౯నా
భా-౯. ౧౦ఆది-౯-౧౦. చత్వాది-౧. ౧౧ ఇన్నరా-౮. ౧౨దితిభావః-౪-౮. విభాగః-౮.

- (౯౧౭.) కర్మరూపా ౭ విద్యావేష్టితాః,- [పర్యవ-
(౯౧౮.) 'తత్తత్తత్తానురూపజ్ఞాన సజ్జోచమాపన్నాః,- బ్రహ్మోద్దైవమ్
(౯౧౯.) వివిధ విచిత్ర దేహీషుప్రవిష్టాః,-
(౯౨౦.) తత్తద్దేహాదితలబ్ధజ్ఞానప్రసరాః,- [5]
(౯౨౧.) తత్తద్దేహోత్పాదభిమానినః,-

౩౮౯౯సహి, అయథావస్థాహితాద్భవతః,

౩౮౯౦. తస్మాత్, అయథార్థవిషయత్వాభావఃనైర్మల్యంవివక్షీ
తమ్.

౩౮౯౧. (స్వరూప)శబ్దః-ధర్మవాచీ. [10]

(౯౧౭) ౩౮౯౨. (కర్మరూపా ౭ విద్యావేష్టితాః-) ఇతి:-

(౯౧౮) ౩౮౯౩. "అవిద్యాకర్మసంజ్ఞాన్యా' ఇతివచనాత్, [త్-]ఇతి.

౩౮౯౪. కర్మతారతమ్యానురూపస్సంకోచః" ఇత్యాహ (తత్త

(౯౧౯) ౩౮౯౫. (వివిధ)శబ్దః,-దేవాదిభేదవరః.

౩౮౯౬. (విచిత్ర)శబ్దః,-అవాస్తవైవిధ్యపరః. [15]

(౯౨౦) ౩౮౯౭. (తత్తద్దేహాదితలబ్ధజ్ఞానప్రసరాః-)ఇతి:-

౩౮౯౮. "అపాశ్రీణమత్సుస్వల్పసాస్థావరేషు" ఇత్యాదివచ
నాదితిభావః.-

౩౮౯౯. పూర్వమ్, కర్మతారతమ్యేన జ్ఞానసంకోచఃఉక్తః,

౩౯౦౦. కర్మాశీనంతారతమ్యం, దేహాదిశేషద్వారక మితిలతో)
క్రమ్.

(౯౨౧) ౩౯౦౧. (తత్తద్దేహోత్పాదభిమానినః-) ఇత్యనేన, సుఖదుఃఖవిభాగ
హేతురుక్తః.-

౩౯౦౨. ఆత్మాభిమానానుకూలంహి (సుఖ)మ్?,

౩౯౦౩. తత్ప్రతికూలంహి (దుఃఖ)మ్? [25]

౧॥వి-పు-౭-౭-౬౧. ౨॥వి-పు-౬-౭-౬౪.

మూ-౧-తీ-౮-౧౦౪ అవర్యక్షేమవిచి-౧.

వ్యా-౧-సహి-౭-౪. సహాయభార్య-౯. అభావేనై-౮. ౩భక్తివా-౮. రమ్యాను
స్వరూపసం-౪-౫. పుంసస్వానురూపసం-౭. గ్రహపాణివత్స-౩. ౬ఆది-౩౪. ౭-౪-౭-౪.
రాధీనానాస్తార-౧.

- (౯౨౨.) తదుచితకర్తాణి కుర్వాణాః, తదనుగుణ సుఖదుఃఖౌపభౌగరూప సంసారప్రవాహం ప్రతిపద్యతే.
- (౯౨౩.) ఏతేషాం సంసారమోచనమ్,
- (౯౨౪.) భగవత్ ప్రపత్తిమంతరేణ నోపపద్యత ఇతి, [5]
- (౯౨౫.) తదర్థమ్, ప్రథమమ్, ఏషాం దేవాదిభేదరహితజ్ఞానైకాకారతయా సర్వేషాం సామ్యం ప్రతిపాద్య,
- (౯౨౬.) తస్యాపి స్వరూపస్య, భగవచ్ఛేషతైకస్వరూపైక రసతయాభగవదాత్మకతామపి ప్రతిపాద్య,
- (౯౨౭.) భగవత్స్వరూపఞ్చ, - [10]
- (౯౨౮.) హేయప్రత్యనీక, - కల్యాణైకతానతయాసక లేతరవిసజాతీయమ్,
- (౯౨౯.) అనవధికాతిశయానభ్యేయకల్యాణగుణగణాశ్రయమ్,
-
- (౯౩౦.) ౩౫౦౪. (తదుచితకర్తాణి కుర్వాణాః-) ఇత్యనేన బీజామూల న్యాయాత్ అనాదిత్వము క్తంభవతి.
- (౯౩౩) ౩౫౦౫. అథ, ఉపాయ మాహ² (ఏతేషామ్-) ఇతి. [15]
- (౯౩౪) ౩౫౦౬. (ప్రపత్తిమంతరేణ నోపపద్యతే-) ఇతి-
- (౯౩౫) ౩౫౦౭. భక్తియోగస్థిస్థాపి, తన్నిష్పత్త్యర్థం, తదజ్ఞత్వేన ప్రపత్తే రపేక్షితత్వాత్,
౩౫౦౮. ప్రపత్తిస్థస్య స్వతంత్రతయోపాయత్వాచ్చ,-
౩౫౦౯. “(ప్రపత్తిమంతరేణ నోపపద్యతే) ఇత్యుక్తిమ్- [20]
- (౯౩౬) ౩౫౧౦. (తదర్థమ్-) ఇత్యాది. - ప్రాభవ్యమర్థక్రమేణ,
౩౫౧౧. నహి, దేహస్యైవాత్మత్వే, మోక్షోపాయాపేక్షా?
౩౫౧౨. దేహాంతరీక్షత్వేపి,
- భగవచ్ఛేషతైకరసత్వేసిద్ధేహితత్వాప్రపేక్షా? - [త్వమ్,
౩౫౧౩. తస్మాత్, (ప్రథమ)జ్ఞాప్యమ్, దేహాంతరీక్షజ్ఞానైకాకార
౩౫౧౪. (భగవచ్ఛేషతైక)రసత్వంచ, ఆత్మనః? ఇత్యర్థః.
- (౯౩౭) ౩౫౧౫. (భగవత్స్వరూపంచ-) ఇతి.
- (౯౩౮) ౩౫౧౬. దివ్యాత్మస్వరూపస్య (హేయప్రత్యనీక)త్వమ్, (కల్యాణ) రూపత్వంచోచ్యతే (హేయ-) ఇతి.
- (౯౩౯) ౩౫౧౭. నాశగుణాశ్రయత్వముచ్యతే (అనవధిక-) ఇతి. [30]
౩౫౧౮. (కల్యాణైకతాన)త్వమ్, - ఆనందరూపత్వమ్.

మూ — ౧-హరూపంప్ర-౮. ఎవిషా-౪-౫-౯. తేచాం-౮-౧౦. యేషాం -౧.

౩-గృహేతేషాం-౧. రజ్జాన్తాకార-౧. గ్రయాసంఖ్యే-౧౦. ౬-లయమ్-౧-౨-౧౦.

శాస్త్ర-౧-నయా-౧-౨. రాదిన్యాయా-౩. ఎవిషా-౩-౪-౫.

- (౯౩౦.) స్వసంజుల్పప్రవృత్తిసమస్తచిదచిద్వస్తుజాతతయా సర్వస్యాత్మభూతంప్రతిపాద్య.
- (౯౩౧.) తమపాసనంసాక్షంతత్వాగ్రీవకంప్రతిపాదయత్తిశాస్త్రాణీతి.
- (౯౩౨.) యథోక్తమ్, “నిర్వాణమయపవాయమాత్మాజ్ఞానమయోమలః-దుఃఖాజ్ఞానమలాధర్మాఃప్రకృతేస్తేనచాత్మనః” || ౧
- (౯౩౩.) “ప్రకృతిసంగర్భకృతకర్మమూలత్వాత్, - నాత్మస్వరూపప్రయుక్తాః-ధర్మాః,” ఇత్యర్థః.
- (౯౩౪.) పాప్రాపాప్రవివేకేన,
- (౯౩౫.) ప్రకృతేరేవధర్మాః-ఇత్యుక్తమ్. [10]
-
- (౯౩౦) ౩౫౧౯. శరీరాత్మభావమాహ(స్వసంకల్ప-)ఇతి.
- (౯౩౧) ౩౫౨౦. ఉపాయశ్చోపాసనమిత్యాహ (తమపాసనమ్-)ఇతి.
- (౯౩౨) ౩౫౨౧. (యథోక్తమ్-) ఇత్యాది-
 ౩౫౨౨. ఉక్తక్రమేణప్రమాణాన్య పన్యస్యన్, ఆత్మనోజ్ఞానై-
 కాకారత్వేప్రమాణమాహ[“నిర్వాణ”]-ఇతి. [15]
- (౯౩౩) ౩౫౨౩. “కథమ్,అచేతనప్రకృతేః, దుఃఖాద్యాస్పదత్వమ్”ఇతి
 శబ్దా-యాంతద్వ్యవస్థే(ప్రకృతి-)ఇతి.
- (౯౩౪) ౩౫౨౪. “దుఃఖాదీనామాపాధికత్వమస్తు,
 ౩౫౨౫. తథాపి, (ప్రకృతేరేవధర్మాః-)ఇతినిర్దేశకథమ్?”, ఇత్య-
 త్యాహ(పాప్ర)-ఇతి. [త్యర్థః [20]
౩౫౨౬. (పాప్రాపాప్రవివేకేన).-అన్వయవ్యతిరేకభ్యామి
- (౯౩౫) ౩౫౨౭. (ప్రకృతేరేవధర్మాః) ఇతివ్యాఖ్యేయగ్రన్థభజ్యనుకారః-
 ౩౫౨౮. “దుఃఖాదీనాంప్రకృతిధర్మత్వేయశ్చలమ్, [యేణ
 ౩౫౨౯. తశ్చలమ్, - ప్రకృతిధర్మత్వాభావేదృష్టమ్, ఇత్యభిపా-
 “(ప్రకృతేరేవధర్మాఃఇతి)నిర్దేశః” ఇత్యర్థః.-
 ౩౫౩౦. “ప్రకృతిసంబద్ధేసతి, దుఃఖాదిసద్భావః,
 ప్రకృతివిరహే,దుఃఖాదినివృత్తిశ్చ?”ఇతి,
 ౩౫౩౧. దుఃఖాదీనాంప్రకృతిధర్మత్వేయశ్చలమ్,
 ౩౫౩౨. తదిదానీందృష్టమ్,ఇత్యభిప్రాయేణ (ప్రకృతేరేవధర్మాః
 ఇతి)వచన భజ్జిః”-ఇతియావత్.

౧ || పి-పు - ౬-౭ -౨౨.

మూ—౧-సనసాక్షతత్వా-౧. ౨ఇతి-౧౦స. ౩త్వ-౪-గీస. ౪ఇత్యర్థః-౮స.

వ్యా—౧-ఆహతమపాసనమితి-౪-గీ-స.తచ్-౬స. ఆత్మప్రమా-౮. ౩భజ్యోకా-
 రః-౧. ౪సంబద్ధవిర-౩-౪-గీ-౬. ౫ఇతిహితు-౩.

- (౯౩౬.) “విద్యా వినయసమ్మన్నే బ్రాహ్మణే గవి హస్తిని-
శునిచైవశ్వపాకేచపణ్డితాస్సమదర్శినః”^౧ ఇతి,
(౯౩౭.) “దేవతిర్వత్సనుష్యస్థావరరూప ప్రకృతిసంస్కృతస్యాత్మనః, స్వరూప
ః వివేచనీ బుద్ధియే హం తే[“పణ్డితాః”], [5]
(౯౩౮.) తత్తత్ప్రకృతివిశేషవివిక్తాత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానవస్తవః,-
(౯౩౯.) తత్రతత్రాత్మ్యస్తవిషమాకారేవర్తమానమాజ్ఞానం సమానాకారం
పశ్యన్తితి[“సమదర్శినః”] ఇత్యుక్తమ్.-
(౯౪౦.) తదిదమాహ, “ఇహైవతైర్జితస్మగ్ధోయేహంసామ్యేన్యస్థితమ్మనః-
నిర్దోషంహిసమంబ్రహ్మతప్తాద్బ్రాహ్మణితేస్థితాః”^౨ ఇతి. [10]
(౯౪౧) [“నిర్దోషమ్”].-దేవాదిప్రకృతివిశేషసంస్కరూపదోషరహితమ్.-
(౯౪౨.) “స్వరూపేణావస్థితం సర్వమ్, అత్సవస్తునిర్వాణరూపజ్ఞానైకా
కారతయా[“సమమ్”] ఇత్యర్థః.

- (౯౩౬) ౩౫౩౩. దేవాదిభేదస్యోపాధికత్వాత్, ఉపాధివియుక్తరూప
సామ్యేప్రమాణమాహ(“విద్యా”)-ఇతి. [15]
(౯౩౭) ౩౫౩౪. “బ్రాహ్మణాదేరుత్కర్షే, ఇతరేషామప్యపకర్షేచశా
స్త్రసిద్ధేపి, సమదర్శిత్యనుపాణ్డిత్యమేవ,” ఇతిశబ్దా-
యామ్, -పణ్డితశబ్దంవ్యాచక్షే (దేవ-)ఇతి.-
౩౫౩౫. “ఉత్కర్షాపకర్షశాస్త్రముపాధిసంస్కృతవిషయమ్,
౩౫౩౬. తద్వియుక్తస్వరూపస్యసామ్యమేవ” ఇత్యర్థః. [16]-ఇతి.-
(౯౩౮) ౩౫౩౭. (పణ్డిత) శబ్దార్థమనువదన్, -వాక్యార్థంయోజయతి(తత్త
౩౫౩౮. [“విద్యావినయసంపన్న”]. ఇతిశ్లోకేనతత్తద్వైషమ్యమ్,
విద్యమానమపి, నాత్మస్వరూపస్పర్శి ఇతిదర్శయితుమ్,
(“బ్రాహ్మణ”)త్వాదివిశిష్టే (సమదర్శి)త్వముక్తమ్.-
(౯౪౦) ౩౫౩౯. “సామ్యమ్, ఉపాధివియుక్తస్వరూపవిషయమ్”, [25]
౩౫౪౦. ఇతిస్సప్తయతుమాహ(తదిదమాహ-) ఇతి.
(౯౪౧) ౩౫౪౧. దోషశబ్దస్య, అభివ్యభిక్షణాదిమాత్రవిషయత్వశక్త్యా
వృధాసాయ (నిర్దోష)శబ్దంవ్యాచక్షే (నిర్దోషమ్)-ఇతి.
(౯౪౨) ౩౫౪౨. వాక్యార్థమాహ(స్వరూపేణ-)ఇతి.

౧॥గీ-౧౮. ౨॥గీ-౧౯.

మూ-౧-రాత్మక-౧-౭. ౨సర్గస్యాత్మ-౧-౭. ౩వివేచనబు-౧. ౪ వియుక్తాత్మత
యా-౧-౭. ౫త్రత్ర-౧-౭న. ౬వాధికరణ్యంప-౧-౭. ౭మహానిర్దోషం-౪-౫-౮. ౮రూ
ప్రకృ-౧-౫. ప్రకృతిసంస్కరవిశేషరూప-౨. ౯సర్వాత్మన-౮-౧౦.

వ్యా-౧-రూప-౬న. రూపసాధ్యే-౪. ౨స్వ-౩న.

(౯౪౩) “తస్యైవమూఢతస్యాత్మనః, భగవచ్ఛేషతైకరస¹తా, తన్నియా
వ్యతా, తదేకాధారతాచ,-

(౯౪౪) తత్తచ్చరీర, తత్తనుప్రభృతిభిశ్చజ్జైః, తత్సామానాధికరణ్యేన²చ
శ్రుతి-స్మృతీహాస-పురాణాదిమప్రతిపాద్యతే³ ఇతిపూర్వమేవో
క్తమ్. (౩౨-౩౩)

(౯౪౫) “దైవీహ్యేషాగుణమయీ మనుమాయాదురత్యయా-
మామేవయేప్రపద్యస్తేమాయామేతాస్తరస్తితే⁴” ఇతి,

(౯౪౬) “తస్యైవతస్యాత్మనః⁵, కర్మకృతవిచిత్రగుణమయప్రకృతి సంసర్గరూ
పాత్ సంసారాంత్యక్షః, [10]

(౯౪౭) భగవత్ ప్రపత్తిమస్తరేణనోపపద్యతే⁶ ఇత్యుక్తంభవతి;-

(౯౪౮) “నాన్యఃపథాతయనాయ విద్యతే⁷” ఇత్యాదిభి శ్శ్రుతిభిశ్చ-

(౯౪౩) - ౩౫౪౩. ఉక్తక్రమేణోపపాద్యతేనస్మాప్తస్య భగవదాత్మక
(౯౪౪) } ౩౫౪౪. త్వస్య, పాగేవోపపాదితత్వమాహ (తస్యైవమ్-)
ఇత్యాదీనా. (౩౨ - ౩౩) [ఇతి

(౯౪౫) ౩౫౪౪. ప్రపత్తిమస్తరేణమోక్షాసిద్ధాప్రమాణమాహ (దైవీ-)
౩౫౪౫. [“గుణమయీ”-] ఇత్యనేన, [మాయా] శబ్దః, ప్రకృతి
వాచీ, ఇతిగమ్యతే.

(౯౪౬) ౩౫౪౬. తద్వ్యాచక్షే (తస్య-) ఇతి. [భావః.

౩౫౪౭. (తస్యైవతస్య) స్వతఃశుద్ధస్యాప్యపాధితోమలినస్యేతి

(౯౪౮) ౩౫౪౮. శ్రుతిమాహ (“నాన్యః”-) ఇతి.

౩౫౪౯. (ఇత్యాదిశ్శ్రుతిభిశ్చ) (భగవత్ప్రపత్తిమస్తరేణ
నోపపద్యతే ఇత్యుక్తంభవతి-) ఇత్యన్వయః.

౩౫౫౦. కథమ్, “తమేవంవిద్వాన్”⁸ ఇత్యాదివాక్యానామ్, -
ప్రపత్తిమస్తరేణ మోక్షానుపపత్తిపరత్వమ్?, [25]

౩౫౫౧. ఉచ్యతే;- [పరత్వాత్,

౩౫౫౨. “తమేవంవిద్వాన్”⁹ ఇత్యాదివాక్యానాముపాసనవిధి

౩౫౫౩. ఉపాసనస్య¹⁰ చ, స్వనిష్పత్త్యర్థం ప్రపత్తిసాపేక్షత్వా
చ్చ-ఉక్తార్థఃఫలితః, [ప్రేతా;-

౩౫౫౪. వాక్యార్థజ్ఞానమాత్రస్యోపాయతావ్యాప్యత్తిరేవాభి

౧౧౧-౭-౧౪. ౨౧౧-ఉ-పు-౧౭.

మా-౧-తయాత-౧-౭. ౨ద్యక్షే-౧-౨-౪-౫-౮. ౩ఇతి-౮౪. ౪కర్మకృత-౧-౪.
౫ఆదిభిః-౧-౭౪. ౬ః-౨-౪-౫-౮.

వ్యా-౧-త్వేనోపపాద్యత్వ-౬. ౨నా-౧-౨-౮౪. ౩స్థిధన్యా-౪-౫-౬. ౪-చ-౪-౫-౮.

(౯౪౯) “మయాతతమిదం సర్వం జగదవ్యక్తమూర్తినా-

మథాస్మి సర్వభూతాని నచాహం నైష్ఠ్యవస్థితః-॥

(౯౫౦) నచమత్ స్థానిభూతాని పశ్యమేయోగమైశ్వరమ్”-ఇతి,

(౯౫౧) “సర్వశక్తియోగాత్ సైశ్వర్యవైచిత్ర్యముక్తమ్.- [ఇతి-

(౯౫౩) తదాహ, “విష్ణుభ్యాహమిదం కృత్సమేకాంశేనస్థితోజగత్”, ౨

౩౫౫౫. యద్వా, [“విద్వాన్”] ఇతి వేదనవాచిశబ్దః, - ఉపాస
 న-ప్రపదనసాధారణః”, ఇతిభావః.

౩౫౫౬. “పూర్వోక్తస్యభగవదేకనియామ్యత్వ-తదేకధార్య
 త్వాదేప్రమాణంచవదన్,

(౯౪౯) ౩౫౫౭. (“నచమథాస్మి సర్వభూతాని”) ఇతి త్రసర్వాత్మకత్వం మిథ్యే
 భ్యుచ్యతే” ఇతి శబ్దాంతరంచపరిహరతి (మయా-) ఇతి.

(౯౫౧) ౩౫౫౮. తద్వ్యాచక్షే (సైశ్వర్య-) ఇతి.

౩౫౫౯. [“మయాతతమ్”] ఇత్యాది నాన్వ్యాప్తిరుక్తా;

౩౫౬౦. వ్యాప్తిశ్చధారకత్వేనేత్యుక్తమ్. [15]

(౯౫౦) ౩౫౬౧. (మత్ స్థాని-) ఇతి భగవతస్తదాయత్వస్థితిత్వం వ్యావర్తి
 తమ్.

౩౫౬౨. (“నచాహం నైష్ఠ్యవస్థితః”) ఇతి. - ఏవంస్వాంతస్థితిత్వవి
 ధానాన్నతదేవనిషిధ్యతే.

(౯౫౧) ౩౫౬౩. (నచమథాస్మి-) ఇతి. - అపితు, లోకేధార్యధారకభావో
 యథాభవతి తథాత్వం నిషిధ్యతే,

౩౫౬౪. అనాయాసేనస్వసంకల్పమాత్రేణధారకత్వాదిత్యర్థః.

౩౫౬౫. ధారకత్వేనత్యపి, లోకసిద్ధధార్యధారకభావవైలక్ష
 ãణ్యమేవోపపాదయతి (పశ్యమేయోగమైశ్వరమ్-) ఇతి.

౩౫౬౬. తస్మాత్, (సైశ్వర్యవైచిత్ర్యముక్తమ్-) ఇత్యర్థః.

(౯౫౩) ౩౫౬౭. ఏవమ్, సర్వశక్తియోగాత్స్వసంకల్పైకదేశేనధారక
 త్వేన్నష్టం ప్రమాణమాహ (తదాహ-) ఇతి.

౧॥౧-౯-౪. ౨॥౧-౧౦-౪౨.

మూ-౧-ఇతి-౧౯. సర్వశక్తియోగాత్-౨-౪-౫-౮-౧౦౯. ౩తదాహ-౨౯. తథా
 హి-౧౭. తథాహ-.

వ్యా-౧-త్వంత-౪-౫. ఉచ్యత ఇతి-౪-౫-౬౯. ౩వాప్తిరుక్తా-౬౯. ౪-రకవి
 లేనేత్యు-౬. గీత-౩-౧-౨-౪౯. ఉస్త్వ-౧-౨౯.

(౯౫౯) “ప్రశాసిత్య త్వేన ఏక¹ ఏవ సన్, విచిత్రచిదవిద్యస్తు² ష్వస్తరాత్మత
యాప్రవిశ్య,

(౯౬౦) తత్త్వదూ³ పేణ విచిత్రప్రకారః,

(౯౬౧) విచిత్రకర్తృకారయన్,

[5]

(౯౬౨) నానారూపతాంభజ తే-

(౯౬౩) ఏవమ్, స్వల్పాల్పాంశేన, సర్వాశ్చర్యమయం నానారూపంజ
గత్, తదస్తరాత్మతయాః ప్రవిశ్య,-

(౯౫౯) ౩౫౮౧. (“ఏక త్వేన తి నానాత్వామ్”-) ఇ త్వేతద్వాద్యచక్షే
(ప్రశాసిత్య త్వేన-) ఇతి.- [10]

౩౫౮౨. (ఏక) శబ్దః ప్రకారైశ్చ కృపరః.

౩౫౮౩. శరీరతయా ప్రకారిత్వోపపాదకమ్ (ప్రశాసిత్య త్వేన-)
. ఇతిపదమ్.

(౯౬౦) ౩౫౮౪. 1. (తత్త్వదూ³ పేణ విచిత్రప్రకారః)- తత్త్వచ్ఛరీరతయా
విచిత్రప్రకారః. [15]

(౯౬౧) ౩౫౮౫. (విచిత్రకర్తృకారయన్-) ఇతి. అనేన తదధీన ప్రవృ³ త్తిత్వ
ముక్తమ్.-

౩౫౮౬. తచ్చ తన్నియావ్యత్వమితి శరీరత్వముపపాదితంభవతి.

(౯౬౨) ౩౫౮౭. (నానారూపతాంభజ తే) ఇతి.- తచ్ఛరీర⁴ కతయా
(విచిత్రప్రకారః) త్వం-(నానారూపత్వ) మిత్యర్థః.

౩౫౮౮. సను, కారణావస్థయా-ఏకత్వమ్, కార్యరూపేణ నానా
త్వంచ, కిమితి నోక్తంస్యాత్,-

౩౫౮౯. ఉచ్యతే.-“తదానీమ్, ఏకత్వశబ్దః కారణావస్థాపరస్సాన్య
తో భావప్రత్యయాస్తత్వాత్,

౩౫౯౦. కారణావస్థత్వంచ, అవిభక్తనామరూపత్వమ్, [25]

౩౫౯౧. తచ్చ, విభక్తనామరూపదశాయాం విరోధాదేవనాస్తి,-

౩౫౯౨. తస్మాత్, (ఏక త్వేన తి) (నానాత్వా) భిధానమయముక్తమ్”
ఇత్యభిప్రాయేనైవం వ్యాఖ్యాతమ్. [ఇతి]

(౯౬౩) ౩౫౯౩. (నానాత్వేన తి చైక తా-) ఇ త్వేతద్వాద్యచక్షే (ఏవమ్-)

మూ-౧-ఏవ-౮న. ౧-స్వాత్మ-౮-౫-వత్స్వస్తరాత్మ-౮. ష్వస్తరాత్మ-౧౦.

౩-త్వ-౮-౫-౯-న. ౪-చిత్రాకార-౧-౭. ౫-క్రింక-౧-౭. ౬-స్వసంకల్పాన్నానా-
౧-౭. ౭-తత్-౮-౯-న ౮-ప్రవిశ్య-౮.

వా-౧-తద్దూ³ పే-౬-౮. ౨-త్వ-౧-న. ౩-త్వచ్ఛరీరతయ విచిత్రప్రకారః-౬-౮-న.
౩-త్వ-౮-౫-౩-౬-న. ౪-త్వాన్నానా-౩-౮-౫. ౬-ప్రకారత్వ-౩. ౭-వస్థతయై-
౮-౩-౬-౮-ణరూపతయా-౧౩. ౮-వస్థాచా-౧-వస్థాత్వంశ్చ-౧౩.

(౯౬౪.) ¹[విష్టభ్య]నానాత్వేనావస్థితోపిసన్,

(౯౬౫.) అనవధికాతిశయానభ్యేయకల్యాణగుణగణః,-

(౯౬౬.) సర్వేశ్వరేశ్వరః పరబ్రహ్మభూతః.

(౯౬౭.) పురుషోత్తమః, నారాయణః,

[5]

(౯౬౮.) నిరతిశయాశ్చర్యభూతః,

(౯౬౯.) నీలతోయదసంకాశః,

(౯౬౪) ౩౫౯౪. (అవస్థితోపిసన్-) ఇన్యత్రేన,

(నానాత్వేనతి-) ఇత్యేతద్వావిఖ్యాతమ్.-

౩౫౯౫. "లీలావిభూతి"విశిష్టవైచిత్ర్యానుభావణపరః (నానాత్వ)

శబ్దః, సప్తమ్యన్తః" ఇత్యర్థః.

(౯౬౫) ౩౫౯౬. (ఏకతా)పదంవ్యాచక్ష్తే(అనవధిక-)ఇతి-

౩౫౯౭. నిత్యవిభూతిమత్తయాసమాభ్యధికరాహిత్యమ్

(ఏకతా)శబ్దార్థః.

౩౫౯౮. (అనవధిక-) ఇత్యాదినా, తదపయోగి విశేషణా

న్యచ్యతే.

౩౫౯౯. తత్ర, విభూతివ్యయనియమసంధారణాద్యనుగుణగుణక

త్వమ్, (అనవధిక-)ఇత్యాదిపదేనోక్తమ్.

(౯౬౬) ౩౬౦౦. ఈశ్వరాతిరిక్తబ్రహ్మవ్యావృత్త్యర్థమ్, (సర్వేశ్వరేశ్వరఃపరబ్రహ్మభూతః-) ఇత్యుక్తమ్. [20]

(౯౬౭) ౩౬౦౧. (పురుషోత్తమ-నారాయణ)శబ్దాభ్యామ్,

⁵శ్రీపురుషసూక్తమ్, నారాయణానువాకశ్చ, - ఉక్తార్థ

ప్రమాణత్వేన స్థాపితా-

(౯౬౮) ౩౬౦౨. ఏవంవిధత్వాత్ (నిరతిశయాశ్చర్యభూతః).

(౯౬౯) ౩౬౦౩. విగ్రహద్వారాప్యాశ్చర్యత్వవివక్షయా (నీలతోయద-)ఇత్యామ్యుక్తమ్.

౩౬౦౪. "తస్య యథాకప్యాసమ్" ఇతిశ్రుతి¹⁰స్తువిగ్రహవైలక్షణ్యేప్రమాణత్వేన¹¹స్థాపితా.

౧॥ ఛా-ఉ-౧-౬-౭.

మూ-౧-విష్టభ్య-౧-౭-స. ౨-సన్-౧-౭-స. ౩-నీలజీమూత-౧-౭. ౪-కాశవర్ణః-౧-౨-౭.

వ్యా-౧-విశిష్ట-౧-౨-౭స. ౨-సప్తమ్యన్త-౩. ౩-స-౧-౨స. ౪-గుణక-౧-స. ౫-శ్రీ-౪-౫స. ౬-సూక్తనారాయణానువాక-౪-౫-౬. ౭-రవధికాశ్చ-౮. ౮-త్వే-౧-స. ౯-అది-౪-౫-౬-స. ౧౦-తు-౩-స. ౧౧-సమితి-౩.

(౯౭౦) “పుణ్డరీకదళామలాయతేక్షణః, సహస్రస్రగంధః, సహస్రకరణః,

(౯౭౧) పరమేష్వరీమ్ని, “యోవేదనిహితంగుహాయాం పరమేష్వరీ
మన్”^౧ “తదక్షరేపరమేష్వరీమ్”^౨

ఇత్యాదిశ్రుతిసిద్ధేషకపవావతిస్తతే

[౧]

(౯౭౦) ౩౬౦౫ “(పుణ్డరీక-) ఇతి - “పన్నవతో^౩పమేక్షణమ్”^౩ -

“త్వత్తకమలసత్కాక్ష”^౪ ఇత్యాదివచనాత్పన్నవలేన
సామ్యంవివక్షితిమ్” ఇతిసర్వయతుం(దళ) శబ్దః

౩౬౦౬ “ఏవమక్షిణి”^౫ ఇత్యుక్తే, ౩౬౦౭ జదోహఃఅక్షిణి

మాభూవన్నిశ్యభిపాత్రయేణ(అమల) శబ్దః [10]

౩౬౦౮ పజ్జ-జాదధికగుణనివృత్తిశబ్దా-వ్యావృత్త్యర్థమ్

(అయత) శబ్దః

[తుః”

(౯౭౧) ౩౬౦౯ “సత్యవిభూతియో^౬గో^౭ప, - సమాభ్యధికరాహిత్యహే

౩౬౧౦ ఇత్యభిపాత్రయేణ (పరమేష్వరీమ్ని -) ఇత్యాద్యుక్తమ్.

౩౬౧౦ “వృక్షఇవస్తభ్బోదిపతిష్ఠత్యేకస్తేనేదంపూర్ణంపురుషే
ణసర్వమ్”, -^౮

౩౬౧౧ “ఏవసర్వభూతాస్తరాత్మాఅపహతపాష్టాదివ్యోదేవ
ఏకోనారాయణః”^౯ ఇతిశ్రుత్యనురోధేనపవంవ్యాఖ్యా
తమ్ -

౩౬౧౨ అత్రాహి[“ఏవసర్వభూతాస్తరాత్మా”][“తేనేదంపూ
ర్ణమ్”] ఇతిలీలావిభూతివిశిష్టత్వమ్,

౩౬౧౩ [“దివితీష్ఠత్యేకః”][“దివ్యోదేవమకః”] ఇతిద్యుశబ్దా
దివాచ్యనిత్యవిభూతి సప్సుధిత్వేనైకత్వంచ, - అవగ
మ్యతే,

౩౬౧౪ అన్యథా, “నానాత్వేనతిచైకతా” ఇత్యన్య, [25]

౩౬౧౫ ప్రధనుపాదోక్త (“నానాత్వ-ఏకత్వ”)మాత్రపరత్వే,
సానరుక్త్యంస్యాత్,

ప్రయోజనాభావాత్,

౩౬౧౬ సకృదుక్త్యాపహ్య^{౧౦} నివృత్త్యంసిధ్యతి

౧॥ తై-ఉ-ఆ-౧-౧ ౨॥ తై-ఉ-౬-౧-౨ ౩॥ రా-౪॥ గీ-ఉ-౧-౧-౨ ౪॥ ఛా-ఉ-
౧-౬-౨ ౫॥ తై-ఉ-౬-౧-౦-౨ ౬॥ సు-ఉ-౨

మూ-౧-దళాయతాక్షసరమ-౪-౧, దళాయతామలేక్షణః-౨ దళాయతాక్ష
స్రహ-౯ అసహస్ర-౮-౧ ౩-వ్యోమన్-౨-౯ ౪-ఏకః-౧-౨-౧

వ్యా-౧-త్రనిభేక్ష-౪-౫ అజత్వాదిదో-౩-౬ జత్వాదో-౪-౫ ౩-చ-౩-౧ ౪-
అపి-౩-౪-౫-౬-౧, ౫-హి-౬-౧, ౬-త్వ-౧-౧ ౭-సకృదప్యచి-౩ ౮-అవిచి-౧-౨-౪-౫-౨,

- (౯౭౨) బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్యకస్య¹చిదపివస్తునః,-
 (౯౭౩) ఏకస్వభావస్య,-
 (౯౭౪) ఏకకార్యశక్తియుక్తస్య,- [శక్త్యంతరయోగశ్చ, -సఘటతే,-
 (౯౭౫) ఏకరూపస్య, రూపాంతరయోగః, స్వభావాంతరయోగః,- [5]
 (౯౭౬) తస్యై²కస్యపరిస్థిబ్రహ్మణః,- [గత్యేతి,
 (౯౭౭) సర్వవస్తువిసజాతీయతయా, సర్వస్వభావత్వంసర్వశక్తియో
 (౯౭౮) ఏకస్యైవవిచిత్రాగ్రినస్తనానానూపతాచ,
 (౯౭౯) పునరపి, అనంతాపరిమితాశ్చర్యయోగేనేకరూపతాచనవిరుద్ధేత³
 (౯౮౦) వస్తుమాత్రసామ్యాత్, విరోధవిన్తానయుక్తా⁴ ఇత్యర్థః. [10]

- (౯౭౨) } ౩౬౧౭. అథ, “అచిన్త్యంబ్రహ్మణోరూపంకస్తద్వేదితుమర్హతి”^౧
 (౯౮౦) } ఇత్యేతద్వ్యవచిష్టే(బ్రహ్మ-) ఇత్యాదిసా.-
 (౯౭౩) ౩౬౧౮. “(ఏకస్వభావస్య).-సహిదౌ²జ్యేష్ఠస్వభావఃఅగ్నిః-తైత్య
 స్వభావోభవతి,
 [జాడ్యజననశక్తః?,
 (౯౭౪) ౩౬౧౯. ¹(ఏకకార్యశక్తియుక్తస్య)-సహిదాహశక్తో²గ్నిః,-
 (౯౭౫) ౩౬౨౦. (ఏకరూపస్య).- ఏకకారస్య,- సహిదౌ³జ్యేష్ఠజ్ఞులనవ
 తోరూపవతోగ్నేః,- గన్ధాదిమత్త్వం, తీర్థకీపవనాది
 “కంవా?” ఇత్యభిప్రాయః:
 (౯౭౬) ౩౬౨౧. (సర్వవస్తువిసజాతీయతయా)- ఇతి.- [ద్యతే” ఇత్యర్థః.
 ౩౬౨౨. “(విసజాతీయ)ధర్మిణః,- విసజాతీయధర్మయోగః ఉపప
 (౯౭౮) ౩౬౨౩. (విచిత్ర-) ఇతి.- “విస్తయసీయమిత్యర్థః.
 (౯౭౯) ౩౬౨౪. (పునరపి)-ఇతి.- (అనంత)శబ్దఃఅసంఖ్యేయవాచీ.- [మ.
 ౩౬౨౫. (అపరిమితాశ్చర్య)శబ్దేన, అత్యంతాశ్చర్యత్వం వివక్షిత
 ౩౬౨౬. (అనంతాపరిమితాశ్చర్యయోగేనేకరూపతాచ)-ఇతి.-
 ౩౬౨౭. “అసంఖ్యే⁴యాత్యంతాశ్చర్యభూతపదార్థయోగేన, -స
 మాభ్యధికరాహిత్యమ్” ఇత్యర్థః.- [ధభూషణాదియోగః
 ౩౬౨౮. అత్యంతాశ్చర్యభూతపదార్థయోగోవామ, - “దివ్యాయు
 (౯౮౦) ౩౬౨౯. (వస్తుమాత్రసామ్యాత్)- ఇతి.-

మూ—౧-చిదచిద్యుక్త-౧-౭. అపి-౮-౯-న. ౨-అంతర-౮-న. ౩-స్వభావాంతరయో
 గః-౧౦-౧౧-న. ౪-శక్త్య-౧-౭-౧౩. ౫-స్వ-౪-౫-న. ౬-అనంత-౧-౪-౫-న. [30]

వ్యా—౧-వికైకకార్య-౭. అచిద్యుక్తంవా-౩. ౩-వివిధమిత్య-౯. రయాత్యంతాశ్చర్య
 భూతమిత్య-౪-౫. ౫-అనంతాశ్చర్య-౪-౫-౬. ౬-దివ్యాదిభూ-౪-౫.

(౯౮౮.) తథాహి;-

(౯౮౯.) ప్రమాణాంత¹రాపరిదృష్టాపరిమితపరిణామానేక²తత్వనియతక్రమవిశిష్టాసృష్టిప్రళయా,

(౯౯౦.) బ్రహ్మణో నేకవిధాశ్శుతయోవదన్తి-

[5]

(౯౮౮) ౩౬౫౨. “శ్రుతీనాంనానావిధత్వంకథమ్?,

౩౬౫౩. తాసాంత్వదుక్తార్థపరత్వంవాకథమ్?”-

౩౬౫౪. ఇత్యత్రాహ(తథాహి-)ఇతి-

(౯౮౯) ౩౬౫౫, తత్రప్రథమంసృష్టిప్రళయ¹శ్రుతివైవిధ్యమాహ (ప్రమాణ-)ఇతి. [పరి²ణామాని],

౩౬౫౬. “(అనేకత)త్వాని, మహదాదీని.-తానిచ(అపరిమిత

౩౬౫౭. “ప్రకృతేర్నహాన్, మహతో²హజా-రః” ఇతిపారమ్పర్యమ్(నియతక్రమః), [షయాః,

౩౬౫౮. (అనేకత)త్వాని(నియతక్ర)మాశ్చప్రమాణాంత¹రావి

౩౬౫౯. తైః(విశిష్టా సృష్టిప్రళయా-)” ఇత్యర్థః. [15]

(౯౯౦) ౩౬౬౦. (అనేకవిధాశ్శుతయః-) ఇతి-

౩౬౬౧. “క్వచిత్, తేజో²బన్నమాత్రసృష్టిః,

౩౬౬౨. క్వచిత్, పంచభూతమాత్రసృష్టిః,

౩౬౬౩. క్వచిత్, మహదాదిసృష్టిశ్చ”ఇతి

సృష్టివైవిధ్యంశూన్యతేః-

[20]

౩౬౬౪. తత్ర, సృష్టిప్రళయపరకృత్సనాకృతపర్యాలోచనయా

హిసృష్టిప్రళయక్రమనిష్కర్షకృతయతేః-

౩౬౬౫. ఏవమ్, అథాంతరేష్వపికృత్సనాకృతపర్యాలోచనయై

వార్థోన్నిర్లేతవ్యః”ఇతిభావః-

౩౬౬౬. సృష్టిప్రళయ¹పరవాక్యానాం ముహురుదా హృత

త్వాత్, తాన్యతానుక్త్యాతదర్థమాత్రముక్తమ్.-

మూ-౧-రాదృష్టా-౧-౨-౩-౨. అత-౧-౨-౩.

వ్యా-౧-శ్శితివై-౩. అనేకతత్వా-౩. ౩-మాణాని-౨-౪-౫౬-౮. ౪-ర్యాన్నియతక్ర-౪-౫-౬. ర్యనియ-౯. ౫క్రమానేక-౪-౫-౬. ౬-యమతఃక్రమశ్చ-౬-౮. ౭రవిష-౬-౮-రావిషయః-౮. ౮-సృష్టి-౪-౫-౬-౯. ౯-అత్ర-౬. ౧౦-పర-౧-౯.

(౯౯౧) “నిరవద్యనిర్జ్ఞానమ్”^౧ “విజ్ఞానమ్”^౨ “అనన్దమ్”^౩ “నిర్వికారమ్”^౪ “నిమగ్నశాంతిః”^౫ “యంశాన్తమ్”^౬ “నిర్గుణమ్”^౭ ఇత్యాదికాః, నిర్గుణంజ్ఞానస్వరూపం బ్రహ్మేతి కాశ్చనశ్రుతయోభిదధతి.

(౯౯౨) “నేహనానాస్తికించన-మృత్యోస్సమృత్యుమాహోతియథహనానేవవశ్యతి”^౮ “యత్రత్వస్యసర్వమాత్మైవాభూత్-తత్రేనకంపశ్యేత్-తత్రేనకంవిజానీయాత్”^౯ ఇత్యాదికాః, నానాత్వనిషేధవాదస్యస్మన్వికాశ్చనశ్రుతయః.

(౯౯౩) “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్ యస్యజ్ఞానమయస్తపః”^{౧౦} “సర్వాణిదూషాణివివిత్యశీరః- నామానికృత్వాభివదన్యదా”^[10] “స్త్రీ”^{౧౧} “సర్వేనిమేషాజ్ఞేరేవిద్యతః పురుషాదధి”^{౧౨} “అవహతపాష్టావిజరోవిన్యత్యుర్విశోకోవిజిఘత్సై పిపాసస్సత్యకామస్సత్త్వసజ్జల్యః”^{౧౩} ఇతి, సర్వస్తిజ్ఞగతిహేయతయావగతంసర్వంగుణం ప్రతిషిధ్య, నిరతిశశయకల్యాణగుణానన్త్యమ్, సర్వజ్ఞతామ్, సర్వశక్తియోగమ్, సర్వనానూపవాక్యకరణమ్, సర్వస్వాధారతాశ్చ, కాశ్చనాబ్రువతే.

(౯౯౪) “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మతజ్జలానితి”^{౧౪} “ఐతదాత్మ్యమిదంసర్వమ్”^{౧౫} “ఏకస్సన్బహుధావిచారః”^{౧౬} ఇత్యాదికాః, బ్రహ్మసృష్టం జగత్ నానాకారంప్రతిపాద్య, తదైక్యంచప్రతిపాదయన్వికాశ్చనశ్రుతయః.

(౯౯౧) ౩౬౬౭. అథ, నిర్గుణశ్రుతీరాహ (“నిరవద్యమ్-”) ఇతి.

(౯౯౨) ౩౬౬౮. భేదనిషేధశ్రుతీరాహ (“నేహ-”) ఇతి.

(౯౯౩) ౩౬౬౯. సగుణశ్రుతీరాహ (“యస్సర్వజ్ఞః-”) ఇతి.

(౯౯౪) ౩౬౭౦. ఏక్యశ్రుతీరాహ (“సర్వంఖలు-”) ఇతి. [25]

౧॥ శ్వే-ఉ-౬- ౩౮. ౨॥ తై - ఉ - బృ - గ - ఆ. ౩॥ తై - ఆ - య - ఆ. ౪॥ గై - ఉ - ౬ - ౩౮. ౬॥ ఆ - ఉ - ౧౩౭. ౭॥ బృ - ఉ - ౬ - ౪. ౮॥ బృ - ఉ - ౪ - ౪ - ౧౪. ౯॥ ము - ఉ - ౧ - ౧ - ౧౦. ౧౦॥ తై - పు - ౧౬. ౧౧॥ తై - ఉ - ౬ - ౧ - ౮. ౧౨॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౭ - ౧. ౧౩॥ ఛా - ఉ - ౩ - ౧౪ - ౧. ౧౪॥ ఛా - ఉ - ౬ - ౮ - ౭. ౧౫॥ ఆర - ౩ - ప్ర.

మూ - ౧ - ౧౧౭ - ౧ - ౪ - గ - ౮. స్వరూప - ౧ - ౯. అవశ్యేదిత్యా - ౨ - ౪ - గ - ౮ - ౧౦ - ౧౧. ౩రూపతాంస - ౨. రశ్రుతమోబ్రువన్తి - ౧౨. గై - శ్రుతీయః - ౪ - గ - ౮ - ౯ - ౯.

వ్యా - ౧ - ౧౧౧ - ౧ - ౧౦ - ౧౧౧ - ౧౧౧ - ౩.

(౯౯౫.) “పృథగాత్మానంప్రేరితారణ్చమత్వా”^౧ “భోక్తాభోగ్యంప్రేరితారణ్చమత్వా”^౨ “ప్రజాపతిరకామయతప్రజాస్సుజేయేతి”^౩
 “పతింవిశ్వస్యాశ్వేత్వరంతశాశ్వతంశివమచ్యుతమ్”^౪ “తమీశ్వరాణాంపరమంమహేశ్వరంతద్దేవతానాంపరమణ్చదైవతమ్”^౫
 “సర్వస్యవశీసర్వస్యేశానః”^౬ ఇత్యాదికాః,
 బ్రహ్మణస్సర్వస్తాదస్యత్వమ్, సర్వస్యేశితవ్యత్వమ్, ఈశ్వరత్వ
 ణ్చబ్రహ్మణః,^౭ సర్వస్యశేషతామ్, పతిత్వజ్ఞేత్వరస్యకాశ్చన.

(౯౯౬.) “అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్తాజనానాంసర్వాత్మా”^౮ “ఏషతతాన్తాన్తర్యామ్యమృతః”^౯ “యస్యపృథివీశరీరంయస్యాపశ్శరీరంయస్యతేజశ్శరీరం... ఇత్యాది-యస్యావ్యక్తంశరీరంయస్యాక్షరంశరీరంయస్యమృత్యుశ్శరీరంయస్యాత్మాశరీరమ్”^{౧౦} ఇతి,
 బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్యసర్వస్యవస్తునః, బ్రహ్మణశ్చ, శరీర- ఆత్మభావద్వర్యయన్తికాశ్చిత్ -

(౯౯౭.) ఇతి, నానాయాపాణాంవాక్యానామ్, [15]

(౯౯౮.) అవిరోధోముఖ్యార్థాపరిత్యాగశ్చయథాసంభవతితత్త్వేన,

(౯౯౫) ౩౬౭౧. భేదశ్రుతీరాహ [“పృథక్-”] ఇతి.

(౯౯౬) ౩౬౭౨. శరీరాత్మభావశ్రుతీరాహ [“అన్తఃప్రవిష్టః”] ఇతి.

౩౬౭౩. ఏషమ్, నానావిధత్వందర్శితమ్, [20]

(౯౯౭) ౩౬౭౪. “ఆసాంశుశ్రీనాంస్వోక్తార్థపరత్వమేవోపపన్నమ్”

ఇతివత్సన్నాహ (ఇతి-) ఇతి. [ఇతి-]

(౧౦౦౮) ౩౬౭౫. “(అవిరోధాముఖ్యార్థాపరిత్యాగశ్చయథాసంభవతి-)

౩౬౭౬. పరపక్షేష్వన్యోన్య(విరోధః)(ముఖ్యార్థ)(పరిత్యాగశ్చ)

భవతః;- [25]

౧॥ శ్వే- ఉ-౧-౧-౨. ౨॥ శ్వే-౧-౨౫. ౩॥ ౩-కా-౧-౧. ౪॥ తై-నా-౧-౧. ౫॥ శ్వే-ఉ-౬-౧౩. ౬॥ బృ-ఉ-౬-౪-౨౨. ౭॥ ఆర-౩ ప్ర-౨౧. ౮॥ బృ-ఉ-౫-౭-౩. ౯॥ సు-ఉ-౭.

మూ - ౧ - శాశ్వత గోవిందమచ్యుతమ్ - ౨ - ౪-౫-౮ ౯ న. శాశ్వతత్వం. ౩-సర్వశేషితాంప - ౧ - ౨ - ౧౦. ౪-వివ-౧-౧౦-౧౨న.

వ్యా - ౧ - గాత్మానమితి - ౩.

(౯౯౯) వర్ణనీయమ్;-

(౧౦౦౦) వర్ణితః,-

(౧౦౦౧) అవికారశ్రుతయః, స్వరూపపరిణామ పరిహారాదేవముఖ్యాత్మః.-

(౧౦౦౨) నిర్గుణవాదాత్ప్ర, ప్రాకృతహేయగుణనిషేధోపయతయా,-

(౧౦౦౩) స్వవర్ణితః.-

[౩]

౩౬౭౭. సగుణ-భేదశ్రుతనాంబాధ్యత్వాభ్యుపగమాత్, ఓరోధ

స్పృహపన్నః:-

౩౬౭౮. ఐక్యశ్రుతివ్యపి["తత్ - త్వమ్-"] అవిపదానాంతకా

శ్రయణాదముఖ్యత్వమ్,

౩౬౭౯. ఏవమ్, భేదాభేదపక్షేపి, నిర్దోషత్వావికారత్వాదిపర

శ్రుతిఓరోధః,

[వ్యాఖ్యాతాత్,

౩౬౮౦. ["తత్ - త్వమ్-"] అవిపదేవ్యపినిర్దోషత్వ సదోషత్వాది

అన్యతరపదాముఖ్యత్వప్రసంగః" ఇతిభావః.

(౯౯౯) ౩౬౮౧. తస్మాత్, అఓరోధేన, - ముఖ్యత్వేనచ (వర్ణనీయం)

వర్ణయితుంయత్తమిత్యర్థః.

["తంచ-"] ఇతి. [౧]

(౧౦౦౦) ౩౬౮౨. "కనునరపిరుద్ధః, - ముఖ్యత్వాదర్థః?" ఇత్యత్రాహ(వర్ణ

౩౬౮౩. నాష్టభిస్త్వబుద్ధ్యాదర్థస్థితరుత్పత్తే,

౩౬౮౪. పూర్వాచారై రేవోపదిష్టః, గ్రన్థనిబద్ధత్వాదర్థఉచ్య

తే, "ఇతిభావః.

(౧౦౦౧) ౩౬౮౫. తత్ర, సర్వశ్రుతీనాంపరస్పరాఓరోధమ్, ముఖ్యార్థత్వం
చదర్శయన్,

౩౬౮౬. అవికారశ్రుతిముఖ్యార్థత్వంచదర్శయతి(అవికార-) ఇతి.

(౧౦౦౨) ౩౬౮౭. నిర్గుణశ్రుతిముఖ్యార్థత్వమాహ (నిర్గుణ-) ఇతి.-

(౧౦౦౩) ౩౬౮౮. (వ్యవస్థితాః).- విశేషేణావస్థితాః.

మూ—౧-పాదశ్చ-౧౧-౧౨. ఉపరంభ-౧-౧౧-౧౨-౧౨. ౩స్థితః-౧౧-౧౨.

వ్యా—౧-ప-౪-౫౯- అభ్యాస-౧-౧౨. ౩అర్థ-౯-౧౨౯.

(౧౦౦౪.) నానాత్వనిషేధవాదాశ్చ, ఏక¹స్వైవబ్రహ్మణశ్శరీరతయావ్రకార
భూతం² సర్వం చేతనాచేతనం³ వస్త్వీతి, సర్వస్వాత్మతయా సర్వ
వ్రకారంబ్రహ్మైవావస్థితమితి సురక్షితాః.-

(౧౦౦౫.) సర్వవిలక్షణత్వ-పతిత్వ-ఈశ్వరత్వ-కల్యాణగుణాకరత్వ- [5]
సత్త్వకాశాత్వ-సత్త్వసజ్జలృత్వాదివాక్యమ్, తదభ్యుపగమాజే
వసురక్షితమ్.-

(౧౦౦౬.) జ్ఞానానన్దమాత్రవాదిచ;-

(౧౦౦౭.) సర్వప్రాదన్యస్య,

(౧౦౦౮.) సర్వకల్యాణగుణాశ్రయస్య- సర్వేశ్వరస్య- సర్వశేషిణః-స
ర్వాధారస్య-సర్వోత్పత్తిస్థితివశేయ హేతుభూతస్య- నిరవద్య
స్య-నిర్వికారస్య-సర్వాత్మభూతస్య- పరస్య బ్రహ్మణః,

(౧౦౦౯) ౩౬౮౯. “భేద- నిషేధవాక్యంచవ్రకారి నానాత్వానభ్యుపగమా
న్ముఖ్యార్థమ్” ఇత్యాహ (నానాత్వ-) ఇతి.

(౧౦౦౫) ౩౬౯౦. భేదశ్రుతిముఖ్యార్థత్వనూహ (సర్వ-) ఇతి. [15]
౩౬౯౧. (కల్యాణ గుణాకరత్వ) శబ్దేన, అను క్తసకలగుణాస్స
దత్వం వివక్షితమ్.

౩౬౯౨. (జ్ఞానానన్దమాత్రవాది) వాక్యమ్,

౩౬౯౩. అపృథక్స్థితధర్మవాచిపదానాంధర్మపర్యంతత్వాత్,

౩౬౯౪. ధర్మస్వరూపస్య-జ్ఞానవత్, స్వయంప్రకాశత్వాచ్చ

౩౬౯౫. ముఖ్యార్థమ్:” ఇత్యాహ (జ్ఞానానన్ద-) ఇతి.-

(౧౦౦౬) ౩౬౯౬. (జ్ఞానానన్దమాత్రవాదిచ) (వాక్యమ్-) ఇత్యన్వయః.

(౧౦౦౭) ౩౬౯౭. (సర్వస్వాదన్య) త్వమ్-విలక్షణత్వమ్.-

(౧౦౦౮) ౩౬౯౮. తదపపాదకమ్, (సర్వకల్యాణగుణ) త్వాదినోచ్యతే.-

౩౬౯౯. ఏషాంవిశేషణానామయ మభిప్రాయః:- [25]

౩౭౦౦. “సత్యంజ్ఞానమ్” ఇత్యాదిశ్రుతిః, ఆర్థ భేదనిషేధప
రా, ఇతిహి పరాభ్యుపగతిః;-

౩౭౦౧. తత్రేదంవివక్షితమ్, జ్ఞానస్యజ్ఞానాదిగుణాశ్రయత్వా
నుపపత్తికథమ్;-

౧॥ తె-ఆ-౧-౧-

మూ-౧-ఏవ-౧౧-౧౨౪. ౨సర్వ-౦-౨౪. ౩వదంతితి-౨-౧౦. ౪వాచిచ-
౧౧-౧౨. ౫కరస్య-౧-౨. ౬సర్వస్వోత్ప-౨-సర్వోద్భవ-౧-౧౦.

వ్యా-౧-త్వ-౧-౬౪. ౨త్వకత్వ-౧-౨. ౩కసర్వ-౧-౧౦. ౪గుణాదినా-
౩. బ్యాజేత్వాదినా-౧-౨.

(౧౦౦౯) స్వరూపనిరూపకధర్మము, మలప్రకాశకానందరూపజ్ఞానమేవేతి,
 “స్వప్రకాశతయా” స్వరూపనిరూపజ్ఞానమేవేతిచ ప్రతిపాదనాదను
 పాలితమ్.

౩౨౦౨. ఆనందనాథోత్తరేణేతి, [9]

౩౨౦౩. తద్విజ్ఞానం, కస్యచిద్ధర్మభూతందృష్టమితి,

౩౨౦౪. బ్రహ్మ, కస్యచిద్ధర్మభూతంస్యాత్;-

౩౨౦౫. “శ్రుతిబలాన్మధర్మభూతమ్” ఇతిచేత్,

౩౨౦౬. తద్వి, శ్రుతిబలాన్మధర్మభూతాద్యాశ్రయత్వసంపిన్నే కార్యమ్,

౩౨౦౭. వ్యాప్తివిరుద్ధస్యాపి శ్రుతిప్రతిపన్నస్యాన్తిరాత్. [10]

౩౨౦౮. తద్వి, వ్యాప్తివిరోధోపినాస్తి,

౩౨౦౯. ధర్మభూతజ్ఞానస్యైవేజ్ఞానాద్యనాశ్రయత్వందృష్టమ్,

౩౨౧౦. అత్రను, ధర్మత్వా భావాన్మధర్మభూతాద్యాశ్రయత్వం యుక్త
 మితి 1 వ్యాప్తివిరోధః.-

౩౨౧౧. వ్యాప్తివిరోధోపి శ్రుతిబలాన్మధర్మభూతాద్యాశ్రయత్వందృష్టమ్,
 తద్విచేత్,

౩౨౧౨. సర్వవిలక్షణత్వాదిగుణాత్ శ్రుతిసిద్ధా ఇతి ప్రతిబద్ధిత
 త్వాద్యనాశ్రయనేకవిశేషాన్తిరితి,

౩౨౧౩. (స్వరూపనిరూపకధర్మము) వాచిపదస్యధర్మపర్యవృత్తమ్,
 “శక్త్యుపసారత్వాత్” ఇతిసూత్రోక్తమిహదర్శితమ్.

(౧౦౦౯) ౩౨౧౪. (స్వరూప) ఇతి-(జ్ఞాన)శబ్దః, ధర్మభూతజ్ఞానపరః.-

౩౨౧౫. (మలప్రకాశక)శబ్దవిశేషితత్వాద్ధర్మభూతం (జ్ఞానం)చిద
 బిద్వాప్యవర్తకమ్,

౩౨౧౬. విశేషణభూతచిదచిద్రూపజగదపేక్షయా విశేష్యంశ
 స్యవ్యావర్తకతయా, [25]

౩౨౧౭. ధర్మభూతజ్ఞానస్య (స్వరూపనిరూప)నిధర్మత్వమ్.

౧ || బ్ర-సూ-౨-౩-౩౦-

మూ—౧-రూపనిరూపకధర్మము-౪-౫. రూపనిరూప-౧-౧౦. స్వరూపనిరూప-౧. ౩స్వ
 రూపనిరూప-౧౦-౧౦- రూపనిరూప-౧౦-౧౦-౧౨.

వ్యా—౧-వివరించుచున్నది-౧౦. అత్ర-౪-౫న.

(౧౦౦౦.) వికృతవాదాశ్చ, శరీరాత్మభావేనసామానాధికరణ్యముఖ్యాంధ్రజ్ఞో
పపాదనాదేవనుస్థితాః;-

(౧౦౦౧.) ఏవశ్చ సతి, అభేదోవా- భేదోవా-ద్వావ్యక్తతావా-వేదాంతవే
ద్యుక్తోయమర్థస్సమర్థితోభవతి?;- [3]

(౧౦౦౨.) సర్వస్యవేదవేద్యత్వాత్ సర్వసమర్థితమ్,

(౧౦౦౩.) సర్వశరీరతయా సర్వప్రకారంబ్రహ్మైవావస్థితమిత్యభేదః సమ
ర్థితః;-

(౧౦౦౪.) “ఏకమేవబ్రహ్మ, నానాభూతవిదచిద్బ్రహ్మప్రకారమ్, నానాత్వేనా
వస్థితమ్,” ఇతిభేదాభేదాః- [10]

(౧౦౦౫.) ⁵అచిద్బ్రహ్మస్తనశ్చ-చిద్బ్రహ్మస్తనశ్చ- ఈశ్వరస్యచ,-

స్వరూపస్వభావవైలక్షణ్యాత్, అసంకరాచ్చభేదస్సమర్థితః.

(౧౦౦౬.) ననుచ-“తత్త్వమసిశ్వేతకేతోతస్యతావదేవచిరమ్,” ఇత్యైక్య
జ్ఞానమేవ,

(౧౦౦౭) ౩౨౦౮. వికృతశ్రుతిముఖ్యాంధ్రత్వమాహ(వికృత-) ఇతి. [15]

(౧౦౦౮) ౩౨౦౯. ఏవమ్, సర్వశ్రుత్యనురోధేనచోదయతి(ఏవంచ-) ఇతి.

(౧౦౦౯) ౩౨౧౦. ఉత్తరమాహ(సర్వస్య-) ఇతి.

(౧౦౧౩) ౩౨౧౦కథమ్,(సర్వసమర్థితమ్)ఇత్యత్రాహ(సర్వ-) ఇతి.-

౩౨౧౧ పరైరుక్తోభేదః, భేదాభేదా²చ,-భేదశ్రుతివిరోధాత్, అ

ముఖ్యత్వాచ్చనపామ్రాణికాః,

౩౨౧౩. భేదశ్రుత్యవిరుద్ధాభేదాభేదా, అభేదశ్చాస్తదభిమతా

ఇతి, అస్మాకమ్, భేదపక్షపాదః” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౦౧౬) ౩౨౧౪. (సర్వస్యవేదవేద్యత్వాత్సర్వసమర్థితమ్-) ఇతిహి

పూర్వముక్తమ్;-

౩౨౧౫. తదయుక్తమ్, [25]

౩౨౧౬. వికృతజ్ఞానస్యాపవర్గోపాయత్వేన పరమార్థవిషయ

⁴త్వాత్, తత్త్రైవతాత్పర్యమితితదానుగుణ్యేనశ్రుత్యంత

⁵రంనేయమ్:” ఇత్యభిప్రాయేణచోదయతి(ననుచ-) ఇతి.

మూ—౧-జ్యేషఠము-౧. ౨ముఖ్యాంధ్రోప-౧౧-౧౨. ౩వా-౧-౧౦స. ౪వస్తు-౪-
౫స. ప్రకారతయానానా-౧౧. చ్చిక్తప్రకా-౧౦. ౫-చిదచిద్బ్రహ్మస్తనశ్చేశ్వ-౧. ౬చిద్బ్రహ్మ
సః-౮-౧౧స-

వ్యా—౧-ఏవం-౧-౯-౧౦-స. ౨-చ-౩స. ౩కమభే-౧-౮. ౪-త్వంతత్రై-
౩. ౫రమున్నే-౬

- (౧౦౧౭.) పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షసాధనమితి,
 (౧౦౧౮.) గమ్యతే.-
 (౧౦౧౯.) నైతదేవమ్;-
 (౧౦౨౦.) “పృథగాత్మానం ప్రేరితారణ్యమత్వాజుష్టస్తతస్తేనామృతత్వమే
 తి” ఇతి.-

- (౧౦౨౧.) [అత్మానంప్రేరితారణ్య] అస్తర్యామణం [పృథక్]³ [మత్వా]
 (౧౦౨౨.) [తతః].- పృథక్త్వజ్ఞానాత్-హేతోః,
 (౧౦౨౩.) [తేన].- పరమాత్మనా,
 (౧౦౨౪.) [జుష్టః][అమృతత్వమేత] ఇతి, [10]
 (౧౦౨౫.) సాత్మాత్, అమృతత్వపాప్రిసాధనం అత్మనోనియస్తశ్చపృథగా
 వజ్ఞానమిత్యవగమ్యతే.

- (౧౦౧౭) ౩౭౨౭. (పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షసాధనమ్-) ఇతి.-
 ౩౭౨౮. “ఉపాసనాదయః, సనిహప్రాప్తిరూపార్వాచీనమోక్ష
 ఫలాః” ఇతి, [15]

౩౭౨౯. తద్వ్యవృత్తిః (పరమపురుషార్థ) క్షేణాభిప్రేతా.
 (౧౦౧౮) ౩౭౩౦. (గమ్యతే) ఇతి.-
 ౩౭౩౧. “తత్త్వమసి” ఇత్యేతావదేవాత్రసూక్తియతే,
 ౩౭౩౨. విశ్వజ్ఞానం (మోక్షసాధన) మిత్యయమర్థోనకర్తృత్వః,
 ఆపితు (గమ్యతే) ఇతి ఛాపః. [20]

- (౧౦౧౯) ౩౭౩౩ పరిహరతి (నైతదేవమ్-) ఇతి.
 (౧౦౨౨) ౩౭౩౪. [తతః] ఇతి-వ్యాఖ్యేయం పదమ్.-
 ౩౭౩౫. ‘అస్య ప్రకృత్యర్థం వ్యాచక్షే (పృథక్త్వజ్ఞానాత్-) ఇతి.
 ౩౭౩౬. ప్రత్యయార్థం వ్యాచక్షే (హేతోః-) ఇతి.

- (౧౦౨౩) ౩౭౩౭. [తేన] ఇతి వ్యాఖ్యేయం పదమ్.- [25]
 ౩౭౩౮. తద్వ్యాచక్షే (పరమాత్మనా-) ఇతి.-

- (౧౦౨౪) ౩౭౩౯. [జుష్టః]-[జుష్టిప్రీతిసేవనయోః] అనుగృహీత ఇత్యర్థః.-
 (౧౦౨౫) ౩౭౪౦. (సాత్మాచ్ఛబ్దేన) కర్తృక్రియవక్షితా.-

౩౭౪౧. అనేన, విశ్వజ్ఞానస్య (మోక్షసాధనత్వ) గమ్యతా వ్యా
 వృత్తిః. [30]

౧॥ శ్లో-ఉ-౧-౧౨. ౨॥ ఛా-ఉ-౬-౮-౧౦. ౩॥ సీ-తి-తుదాది-౮.

మూ-౧-మిత్యవ-౧౦-౧౨. ౨ ప్రేరకం-౧౨. ౩ జ్ఞాత్వా-౧౨. ౪ ఛాప-౮న.

భక్త్యజ్ఞా-౧౨.

వ్యా-౧-తిస్య-౯-౧౦. ౨ ప్రేరకమో-౩.

(౧౦౨౬.) “విక్య¹వాక్యవిరోధాత్,

(౧౦౨౭.) ఏతత్, అపరమార్థసగుణబ్రహ్మపాప్తివిషయమిత్యభ్యుపగంత
వ్యమ్” ఇతిచేత్;-

(౧౦౨౮.) పృథక్త్వజ్ఞానస్యైవసాక్షాదమృతత్వప్రాప్తిసాధనత్వశ్రవ
ణాత్ విపరీతంకన్యాన్నభవతి.-

(౧౦౨౯.) ఏతదుక్తంభవతి,

(౧౦౩౦) “ద్వయోస్తుల్యయోర్విరోధేనతి, అవిరోధేనతయోర్విషయో వివే
చనీయః” ఇతి.-

(౧౦౩౧.) కథమవిరోధః, - ఇతిచేత్;-

[10]

(౧౦౨౬) ౩౭౪౨. పునశ్శబ్దాతే(విక్య-) ఇతి.

(౧౦౨౮) ౩౭౪౩. పరిహరతి(పృథక్త్వ-) ఇతి.-

౩౭౪౪. “పృథక్త్వజ్ఞానస్యమోక్షోపాయత్వశ్రుతివిరోధాత్,
• విక్యజ్ఞానమపరమార్థవిషయంస్యాత్” ఇత్యర్థః.

(౧౦౨౯) ౩౭౪౫. “అన్యతరాస్యాపరమార్థవిషయత్వమస్తు, [15]

౩౭౪౬. తత్ర, విక్యజ్ఞానస్యపరమార్థవిషయత్వంకిమర్థంనాభ్యు
పేతం భవతి, ఇతిశబ్దాన్యామ్;-

౩౭౪౭. విక్యజ్ఞానాస్యాపరమార్థవిషయత్వంనాస్తన్నతే,

౩౭౪౮. అపితు, అన్యతరాస్యపరమార్థవిషయత్వేనన్యస్యా
పరమార్థవిషయత్వంప్రసజేదితి, [20]

౩౭౪౯, త్వన్నతేనప్రప్రసంగఃకృతః:-” ఇత్యభిప్రాయేనాహ
(ఏతదుక్తమ్-) ఇతి.-

౩౭౫౦. “తుల్యప్రమాణభూతయోర్ద్వయోర్విరోధేనన్యతర
స్యబాధేనన్యస్యాపిబాధప్రసంగాత్, [ఇత్యర్థః.

౩౭౫౧. ద్వయోరప్య (విరోధేన) (విషయో ¹¹ వివేచనీయః:-”

(౧౦౩౧) ౩౭౫౨. విషయభేదేనావిరోధంపుచ్చతి(కథమ్-) ఇతి.

మూ—౧-వాక్యజ్ఞానవి-౧. ౨-సాధనత్వ-౧-౧౧౯.

వ్యా—౧-స్యపర-౪-౫, ౨పగతం-౩. ౩తాఇ-౧-౨. ౪స్యపర-౩.

౫త్వాన్నాత్మ-౪-౫. మతిమ్-౧-౨-౩-౪. ౬స్యాపర-౫-౬. ఆన్యస్యాప-౧. ౭
ఆన్యతరస్యప-౩. ౮స్యస్యాప్యప-౧-౨. ౯గాత్యైతవి-౯-౧౦. ౯-౫తయోః-౪-౫-౬.
౧౦స్య-౪-౫. ౧౧-వర్ణనీయ-౬.

- (౧౦౩౨.) “అన్తర్యామిరూపేణావస్థితస్యపరస్యబ్రహ్మణః, శరీరతయాప్రకారత్వాత్ జీవాన్మనః, తత్ప్రకారం బ్రహ్మైవ[“శ్చమ్,”] ఇతిశబ్దేనాభిధీయతేతద్దైవజ్ఞాతవ్యమ్?” ఇతితస్యవాక్యఃసార్థః-
- (౧౦౩౩.) ఏవంభూతాజ్ఞేవాత్, తదాన్తతయావస్థితస్య పరమాత్మనోనిఖిలదోషరహితతయా, సత్త్వసంకర్షద్వైద్యనవధికాతశయాసంభేదయకల్యాణగుణాకరత్వేనాచ, -యఃపుభగ్భావః, - సోనుసన్దేయఃఇతి, అస్యవాక్యస్మోపపయః.”
- (౧౦౩౪.) ఇత్యయమర్థః, - పూర్వమేవాసక్ప్రమక్తః... [10]
- (౧౦౩౫.) “భోక్తాభోగ్యంప్రేరతారంచమత్వా” ఇతి, [10]
- (౧౦౩౬.) “భోగ్యభూతస్యవస్తునః, అచేతనత్వమ్, - పరమార్థత్వమ్, - సతతవికారాస్పదత్వమ్” - ఇత్యాదయస్సప్రభావాః-

(౧౦౩౭) ౩౭౫౩. విషయ విభాగందర్శయతి (అన్తర్యామి-) ఇతి-
 ౩౭౫౪. వికృతజ్ఞానస్య, మోక్షోపాయత్వశ్రుతేర్విషయోదర్శితః, - [15]
 (అన్తర్యామి-) ఇతి-

(౧౦౩౮) ౩౭౫౫. పునక్తేజ్ఞానస్య, మోక్షోపాయత్వశ్రుతేర్విషయోదర్శితః, - (ఏవమ్-) ఇతి-

౩౭౫౬. ఏవమ్, అభేదతాత్పర్యశబ్దానిరాకృతా...

(౧౦౩౯) ౩౭౫౭. అథ, “భేదాభేదజ్ఞానస్య మోక్షోపాయతయాతత్రతాత్పర్యమ్,” ఇతిశబ్దాన్పునఃసృతి (“భోక్తా”-) ఇతి. [20]

(౧౦౪౦) ౩౭౫౮. సద్వారకమద్వారకంఃచాకారత్రయమస్తీతి [“త్రివిధంబ్రహ్మ”] ఇత్యస్యాశ్రుతేరర్థవివక్షుః,

౩౭౫౯. ద్వారభూతయోశ్చైదచితోస్సప్రభావందర్శయన్,

౩౭౬౦. అచితస్సప్రభావందర్శయతి(భోగ్య-) ఇతి-

౩౭౬౧. “అచేతనాపరాధ్వాచనిత్యాసతతవిక్రియా-

త్రిగుణాకర్మిణాన్యైత్రంప్రకృతేరూపముచ్యతే” ఇత్యస్యాఽర్థోభిప్రేతః. [25]

గ|| శ్లో-ఉ-౧-౧౨. ౨||

౩||

మా-౧-గవ్యవహ్నియతే-౧. ౨స్యవిషయః౧౦. ౩గుణగుణాకర-౨-౮. ౪-చ-౧-౨న. చయఃప్రభక్త్యప్రభా-౧౦. ౫ స్థియభేద-౧౨. ఇత్యర్థఃపూర్వమేవాసక్ప్రమక్తః-౧. ౬ కృత్యవిషయఇత్యయ-౧౨. ఆయం-౨న. ౭ దభిహితః-౮.

వ్యా-౧-ఇత్యనేనాభేద-౧౦. ౨-క-౧-౨-౮న. ౩-చ-౮న. చాకారద్వయ-౩-౪. ౪-౬. ౪-౪౪౪౪౪౪-౪-౧౦.

(౧౦౩౭.) “భోక్తః, జీవాత్మనశ్చ, - అమలాపరిచ్ఛిన్నజ్ఞానానందస్వభావ
స్యైవ, అనాదికర్మరూపావిద్యాకృతనానాభిజ్ఞానసంకోచవికా
సా, భోగ్యభూతా ౭ చిద్వస్తుసంసర్గశ్చ పరమాత్మైవాసనాత్
మోక్షశ్చ” ఇత్యాదయస్సన్వభావాః. [5]

(౧౦౩౮) ఏవంభూతభోక్తృభోగ్యయోరన్తర్యామిరూపేణ అవస్థానమ్,
స్వరూపేణాచ అపరిమితగుణాఘాత్రయత్వేనావస్థానమితిపరస్య
బ్రహ్మజఃత్వవిధావస్థానంజ్ఞాతవ్యమిత్యర్థః.

(౧౦౩౯) “తత్త్వమసి” ఇతిసద్విద్యాయామ్, ఉపాస్యంబ్రహ్మసగుణమ్,
సగుణబ్రహ్మప్రాప్తిశ్చఫలమ్, ” ఇత్యభియుక్తైఃపూర్వాచార్యై
ర్వాఖ్యాతమ్.

(౧౦౪౦.) యథోక్తంవాక్యకారేణ,

(౧౦౪౧.) “యుక్తంతస్తుణకోపాసనాత్” ఇతి.

(౧౦౪౨.) వ్యాఖ్యాతంచద్రమిడాచార్యేణవిద్యావికల్పంవదతాః-

(౧౦౩౭) ౩ ౭౭౨. జీవస్వభావమాహ(భోక్తః) ఇతి. [తి(బ్రహ్మ)(త్రివిధమ్);-

౩ ౭౭౩. “సద్వారకమాకారద్వయమ్, అద్వారకపకాకారశ్చే

౩ ౭౭౪. జీవాన్తర్యామితయా ౭వస్థానమ్, అచిదన్తర్యామిత
యా ౭వస్థానమ్, స్వరూపేణావస్థానంచేతి (త్రివిధం
బ్రహ్మ), ” ఇత్యర్థః.

(౧౦౩౯) ౩ ౭౭౫. ఐక్యజ్ఞానోపాయత్వశ్చుతివిరోధేనహి, [20]

పృథక్త్వజ్ఞానోపాయపరమార్థ విషయత్వంశఙ్కితమ్?

౩ ౭౭౬. తత్ర, ఐక్యజ్ఞానపరత్వేనపరోక్తమ్ “తత్త్వమసి”
వాక్యంసగుణపరమ్” ఇత్యాహ(తత్త్వమ్) ఇతి. [ఇతి.

(౧౦౪౦) ౩ ౭౭౭. పూర్వాచార్యేషువాక్యకారగ్రన్థందర్శయతీ(యథా-)

(౧౦౪౧) ౩ ౭౭౮. (యుక్తమ్-) ఇతి. [త్యర్థః

౩ ౭౭౯. (సగుణ) స్వైవబ్రహ్మణఃపాప్యత్వం (యుక్తమ్-) ఇ

(౧౦౪౨) ౩ ౭౮౦. ఏతత్సప్తకరణాయద్రమిడాచార్యగ్రన్థం దర్శయతి
(వాఖ్యాతంచ-) ఇతి.-

౧. ఛా-ఉ-౬-౮-౧౦. ౨. ఛా-ఉ-౬-౮-౧౦.

మూ. - ౧-ఆమల-౧౧. ౨-భావానాది-౧ ౩-ణచ-౧ ౪-వ-౧౦-౧౧-౧౧. ౫-నచావ-
౨-౧౦ ౬-ణఇతి-౧ ౭-యామభ్యుపా-౬-౪-౫. ౮-అభియుక్తైః-౧౦౧. ౯-తిథో-౮.

వ్యా- ౧-కమద్వారకద్వయ-౬. ౨-స్వస్వరూ-౮. ౩-హైవేత్తి-౮ ౪-స్వపర-౬-౧౦. ౫-

యథోక్తమితి-౧-౨. ౬-ణఃపాసనేనసగుణమేవపాప్యం-౯-౧౦. ౭-పాచార్య-౯.

- (౧౦౮౩.) “యద్యపి సచ్చిత్తోననర్భుగ్నడైవతంగుణగణంశు ససానుధావేత్”,
 (౧౦౮౪.) తథాప్యస్తగ్గుణామేవదేవతాంభజతే^౧ ఇతి, తద్రూపిసగుణైవదేవ
 తాప్రాప్యతే”^౧ ఇతి.-
 (౧౦౮౫.) [“సచ్చిత్తః”]-సచ్చిద్యానిత్యః. [“ననర్భుగ్నడైవతంగుణగణంశు
 ససానుధావేత్”]-అపహతపాష్టత్వాదికల్యాణగుణగణంజైవ
 తాద్విభక్తమ్, [“యద్యపి”]దహరవిద్యానిత్యశ్చ, [“సచ్చిత్తో”]
 నస్త్యరేత్.-[“తథాప్యస్తగ్గుణామేవదేవతాంభజతే”]-
 (౧౦౮౬.) “దేవతాస్వరూపానుబద్ధిత్వాత్ సకలకల్యాణగుణగణస్య, కేన
 చిత్, పరదేవతాసాధారణేననఖిలజగత్కారణత్వాదీనాగుణే
 నోపాస్యమానాపిదేవతా, [తే,
 (౧౦౮౭.) వస్తుతస్వరూపానుబద్ధిసర్వకల్యాణగుణ గణవిశేష్టైవోపాస్య
 (౧౦౮౮.) అతః, సగుణమేవబ్రహ్మతత్రాపిప్రాప్యమితీసచ్చిద్యా- దహరవి
 ద్యయోర్వికల్పః” ఇత్యర్థః.

- (౧౦౮౩) ౩౨౭౧. [“యద్యపి-”] ఇత్యాది-ప్రమితాచార్యగ్రంథః, [15]
 (౧౦౮౫) ౩౨౭౨. తద్వ్యాచక్షే¹ (“సచ్చిత్త”) ఇతి.
 ౩౨౭౩. (“అస్తగ్గుణామ్”)-ఇహపదస్య హేతుగర్భతాందర్భయన్,
 (౧౦౮౬) వాక్యస్యార్థమాహ (దేవతాస్వరూప-) ఇతి.
 ౩౨౭౪. ప్రకృతసచ్చిద్యాయా అసాధారణత్వాన్నిఖిలజగత్కా
 రణత్వముక్తమ్, [20]
 ౩౨౭౫. ప్రతీపద్యంవ్యవస్థితానాంగుణానాం ప్రదర్శనార్థమ్,
 ౩౨౭౬. (అది) శబ్దేన, సర్వవిద్యాసాధారణానన్వత్యాదయో
 వివక్షితాః. [వివక్షితాః:-
 (౧౦౮౭) ౩౨౭౭ (సర్వకల్యాణగుణ) శబ్దేన, నిరూపితస్వరూపస్య గుణా
 ౩౨౭౮. “దహరవిద్యాయామ్, “య ఇహోక్తానశునుపిద్య వృజ
 న్ద్యేతాంశ్చసత్త్వానాగ్రమాన్”^౨ ఇతిదైవతాత్పర్య
 గపహతపాష్టత్వాది గుణజాతంవిభక్తముపాస్యం వి
 హితమ్;-

మూ—౧-ఇతి౨-౪-౫-౯న. ౨తిథాపి-౮. ౩పాత్రితి-౮. పాత్రితి-౧-౨-
 ౪-౫-౮. కకల్యాణ-౧౦న. గణ-౧న. ౫-లస్యక-౮-౯. ౬గణ- ౧౦న. ౭-దిగుణే-౨.
 గుణగణే-౧. ౮సకలగుణ-౧. ౯గణ-౨-౪-౫-౯న.

వ్యా—౧-సచ్చిద్యాత ఇ-౮. ౨-విద్య-౪-౫న. ప్రకృతవిద్యావ్య-౯. ౩జానద్వా-౩-
 ౧౦-౯. ౪౪-౩న.

- (౧౦౪౯.) ననుచ, “సర్వస్యజన్తోః-పరమాత్మానైర్వ్యామీ, తస్మియావ్య
జ్ఞాసర్వమ్” ఇత్యుక్తమ్;-
(౧౦౫౦.) ఏవజ్ఞాసతి, విధినిషేధశాస్త్రాణావధికారీనదృశ్యతే,
(౧౦౫౧.) యః, స్వబుద్ధ్యైవప్రవృత్తినివృత్తిశక్తిః, -సపవంకుర్యాన్నకుర్యా
దితివిధినిషేధయోగ్యః:-
(౧౦౫౨.) నచైవదృశ్యతే,

౩౨౨౯. ఏవమ్, సద్విద్యాయాం దేవతాయాశ్చక్రగ్గుణజాతమ్
పాస్యత్వేన నపిహితమ్,

౩౨౩౦. తథాపి, జగత్కారణత్వాదికతిపయగుణవిశిష్టత్వేనో
పాస్యమానంబ్రహ్మ, స్వతోఽపరిమిత(కల్యాణగుణ)మితి,

౩౨౩౧. సామాన్యేనాపరిమితగుణత్వేనోపాస్యమానత్వాత్,

౩౨౩౨. తస్మాపిప్రాప్యంసగుణమేవబ్రహ్మ:” ఇత్యర్థః:-

౩౨౩౩. ఆనన్త్యస్యసర్వవిద్యాసాధారణత్వాత్, గుణతోపాస్య
నన్త్యస్యోతదన్తర్గతత్వాత్, [15]

౩౨౩౪. సామాన్యేనాపరిమితగుణత్వంహి సర్వవిద్యాను
యాయీ:-

౩౨౩౫. నచైతావతాసర్వగుణానాంనిరూపకత్వమ్,

౩౨౩౬. అపరిమితానాంగుణానాంస్వసంబద్ధేన, “చక్షుశోనాం
చక్షుశమ్” ఇతిప్రకారేణచక్షుశోత్వాపాదనక్షమత్వ
స్యనిరూపకత్వాత్.-

౩౨౩౭. ఏవమ్, స్వార్థకార్యస్వబుద్ధివిలసితోత్పేక్షితత్వంవ్యా
వర్తితమ్.

(౧౦౪౯) ౩౨౩౮. అథ, పరమాత్మనియావ్యత్వే, విధినిషేధశాస్త్రానర్థ
క్యంప్రసజ్జయంశ్చోదయతీ(ననుచ-) ఇతి. [25]

(౧౦౫౦) ౩౨౩౯. “పరమాత్మనియావ్యత్వమస్తుతతఃకీమ్?”, ఇత్యత్రాహ
(ఏవంచసతి-) ఇతి. [ఇతి.]

(౧౦౫౧) ౩౨౪౦. “కక్షమధికార్యభావః” ఇత్యత్రాహ(స్వబుద్ధ్యైవ-) [ఇతి.]

(౧౦౫౨) ౩౨౪౧. (నచ-) ఇతి. (ఏష)-అధికారి.

-

వ్యా—౧-రాజాధి-౪-గి. అనామకేనానాం౪-౧-౩-ప్రశ్న-౨-౪-గి-౬-విధి
జీ-౮. రహస్యగర్వమి-౮. గి-త్యాగ్యై-౩-౬.

౨౨౨ శ్రీమత్పార్వదీపికాయా క్తవేదార్థసంగ్రహః.

(౧౦౫౮.) సర్వేషామేవచేతనానాం విచ్ఛక్తియోగః, - ప్రవృత్తి శక్తియో
గః ఇత్యాది,

(౧౦౫౯.) సర్వప్రవృత్తినివృత్తిపరికరమ్, సామాన్యేన సంవిధాయ, తన్ని
సర్వహణాయ తదాధారోభూత్వా అన్తఃప్రవిశ్య, [5]

(౧౦౬౦.) అనుమంత్యతయా చనియమనంకుర్వన్,

౩౮౦౫. “ఇహ (విచ్ఛక్తియోగ) స్య భగవన్ని త్యేచ్ఛాధీనత్వా
త్తన్నిత్యత్వా విరోధః”¹ ఇతి భావః.

౩౮౦౬.² (అది) శబ్దేన నివృత్తిశక్తియోగః, ఇచ్ఛాప్రయత్నోచగ్న్య
హ్యేతే. [10]

౩౮౦౭. (ఇద్యాది)³ ఇతి. - క్రియాపి శేషణమ్ -

(౧౦౫౯) ౩౮౦౮. (ప్రవృత్తినివృత్తిపరికరమ్) - కరణకళేబరమ్, బాహ్య
(ప్రవృత్తినివృత్తి) శక్తిమ్, జ్ఞానచిక్తిప్రయత్న శక్తిం
చ, - సర్వ (చేతనానాం) (సామాన్యేన) తత్సాన్విత
న్త్యాన్వితం (ప్రదాయ) ఇత్యర్థః. [15]

౩౮౦౯. ఏవమ్, జ్ఞానచిక్తిప్రయత్నేషు ప్రవృత్తేషు ప్రకృత్యార
మ్భే, న పరమాత్మాపేక్షాస్తి,

౩౮౧౦. అపి తు స్వయమేవ ప్రవర్తతే,-

౩౮౧౧. తదానీం పరమాత్మోపేక్షకః,

౩౮౧౨. న చైతావతానయన్త్యత్వవైకల్యమ్, [20]

౩౮౧౩. పరస్యోపేక్షాయా అపి స్వస్వాతన్త్యాధీనత్వాత్,

౩౮౧౪. దేహసంబంధసుఖదుఃఖాద్యన్వయదానాది నా ముఖాన్త
రేణ నియమనస్య విద్యమానత్వాత్,

౩౮౧౫. జీవస్య నియమాన్తర్వాత్వాన పగమాచ్ఛ,-

౩౮౧౬. ఏవమ్, ఉపేక్షకస్సన్, (25)

౩౮౧౭. ప్రథమప్రవృత్తీసత్వాత్, పశ్చాదనుమంతా (పరమాత్మా) -

(౧౦౬౦) ౩౮౧౮. అత ఏవ హి (అనుమంత్యతయా చనియమనంకుర్వన్) -
ఇత్యుక్తమ్? -

మూ - ౧-త్వాదికమ్ - ౪-గి. ౨-ప్రవృత్తి-౧౯, ౩-నివృత్తి-౧౦. ౪-౪-౧-౧౦౯.

వ్యా - ౧-ఇతి భావః - ౪-గి. ౨-అప్రవృత్తిశక్తశ-౧. ౩-హ్యేతే - ౨-౩-౪-గి-౬-

౮. ౪-ఇతి - ౩-౪-గి-౬-౮౯. ౫-ప్రథమప్రవృత్త్యారం - ౪-గి-౬. ౬-స్వ - ౩-౪-గి-౯౯.

౭-త్వానభ్యుపగ-౩. త్వావగ-౯-౧౦.

(౧౦౬౧) శేషిత్వేనావస్థితః పరమాత్మాః, ఏతదాహితశక్తిస్సున్ ¹ప్రవృత్తిని
వృత్త్యాది, స్వయ సేవకురుతే:-

(౧౦౬౨) ఏవంకుర్వాణమీతి, చూణః పరమాత్మా, ఉదాసీనతస్తే, అతస్సర్వ
ముపపన్నమ్:- [5]

౩౮౧౯. (అనువాద్య) త్వంనాను, ప్రవృత్తిలైధిల్య పరిహారా
త్వక్ ప్రస్థలచర్య ప్రస్థహేతుర్వాచారః,

౩౮౨౦. 'తత్ప్రవృత్తిస్య ప్రవర్తకత్వమ్,

౩౮౨౧. ఏవంజ్ఞానచిక్ష్వాదౌ స్వాతంత్ర్యాద్విధినిషేధయోగ్య
త్వమ్, నియమనవైకల్యశఙ్కాపరిహారార్థమ్, (అను
మంత్రతయానియమనంకుర్వత్)-ఇత్యుక్తమ్.

౩౮౨౨. సర్వప్రకారనియమనశక్తో ²పిసక్, ³సజ్జలృదేవా
(నుమంత్రతయా)నియచ్ఛతి,

౩౮౨౩. (అనువాద్య) త్వమపినియమనమేవ, - తేనవివాప్రవృత్తేః
ఫలపర్యంతత్వాయోగాత్. [15]

(౧౦౬౧) ౩౮౨౪. "ఏవమ్, నియమనప్రకారవిశేషస్యాభావేపిధారకత్వం
శేషిత్వంచనుస్థితమిత్యాత్మశరీరభావస్యచానహానిః,"
ఇత్యభిప్రాయేణ (ఆ⁴ధారోభూత్వా) (శేషిత్వేనావస్థి
తః)-ఇతిచోక్తమ్:-

౩౮౨౫. "పశ్చాదనుమంత్రత్వమపి, ప్రథమప్రవృత్తేర్నిగ్రహరూప
మేవ,

౩౮౨౬. నిగ్రహశ్చేన్నదోషః,

౩౮౨౭. అనిగ్రహశ్చేన్నగుణః,

౩౮౨౮. లోకే, నిగ్రాహ్యనిగ్రహస్యగుణత్వదర్శనాత్,

నిగ్రాహ్యనిగ్రహస్యదోషత్వదర్శనాచ్చ:- [25]

౩౮౨౯. ప్రళయనివర్తనశక్తస్యాప్యపేక్షకత్వేకోహేతుః?,

౩౮౩౦. స్వాతంత్ర్యమేవేతిబ్రూహః:-

౩౮౩౧. తస్మి, తత్సాత్వత్వత్వమ్, -దోషరూపంకథమ్?,

౩౮౩౨. లోకేతథాదర్శనాత్;-

మూ—౧-జీవాత్మాప్ర-౨- జీవః ప్ర-౧౦.

వ్యా—౧-తత్పరియుక్త-౧. ౨-స్వసజ్జలృ-౩-౪-౫. స-సజ్జలృ-౬-౮. లృ
జీవాత్మానుమ-౬. ౩-సమ్యుతి-౩. ౪-ధారకోభూ-౩-౮-౫-మంసిప-౧-౨.

(౧౦౬౩.) సాధ్వసాధు'కర్తృకారయితృత్వ'స్త్రివ్యవస్థితవిషయమ్, నసర్వసాధారణమ్.-

(౧౦౬౪.) యస్తు, పూర్వమ్, - స్వయం'సేవా'నాత్రానుకూల్యే ప్రవృత్తిః, తంప్ర'తిప్రీతః స్వయమేవభగవాన్ కల్యాణబుద్ధియోగదానం 'కుర్వన్, కల్యాణేప్రవర్తయతి.-

(౧౦౬౫.) యిపునరతిమాత్రసాతిహార్యే ప్రవృత్తిః, తస్య'తు, - త్రూరాంబుద్ధిందదత్, - స్వయమేవ'త్రూరే'ష్యేవకర్తృసుప్రేరయతిభగవాన్.-

౩౮౩౩. ఏవమ్, 'వ్యాప్తిబలాద్దోషమాపాదయన్మనాన్,

కిమ్, పరమాత్మధర్మిణామభ్యుపగమ్యదోషమాపాదయన్,

౩౮౩౪. 'ఉత్తాగభ్యుపగమ్య?.

౩౮౩౫. అనభ్యుపగమ్యచేత్; - ఆశ్రయాసీద్ధిః.-

౩౮౩౬. అభ్యుపగమ్యచేత్, ధర్మిగ్రాహకప్రమాణబాధః.-

౩౮౩౭. శాస్త్రప్రవర్తనముఖేన, సామాన్యే 'నాహితనివారణంచక్రతమీశ్వరేణ,

[15]

౩౮౩౮. తదలఘ్యై'ప్రవర్తమానానాంప్రథమ ప్రవృత్తావుపేక్షకఇతిచనదోషః; 'ఇత్యభిపాయః.

(౧౦౬౩) ౩౮౩౯. కారయితృత్వశ్రుతేర్నిర్వాహమాహ (సాధు-) ఇతి.-

౩౮౪౦. 'కారయితృత్వశ్రుతేర్వ్యవస్థితవిషయత్వాన్ని విధిని షేధశాస్త్రానిర్ధక్యమ్' ఇతిభావః.

[20]

౩౮౪౧. దయాయాస్తు, "పాపీనాసంఖ్యేయజన్మసుమహాపరాధకారిణి, పశ్యంతప్రాతికూల్యవ్యవసాయనివృత్తిమాత్రేణతదపరాధాననవ్రాననాదృత్య,

౩౮౪౨. 'తస్యనిరతిశయ'సంపత్ప్రదానాయ, స్వయమేవభగవాన్ప్రవర్తతే,' ఇతి సావకాశత్వమ్.

[25]

మూ-౧-గ్నానోకార-౧౩ అను-౧-న. ౩మేవోక్తిమా-౧. ౪తిభగవా-౧.

తిస్వయ-౩ ౫-కుర్వన్మేవ-౨ ౬-యతే-౨ ౭-తు-౧-౧౦-౧౨న హత్రూరేష్యేవ-౧న

వ్యా-౧-వ్యాప్తివాదేదో-౮. ౨-ఉత్త-౩ ౩-నానిమత-౧-౨. ౪-ప్ర-౧-న.

౫-మాకమా-౪-౫-౧౦. ౬-నన-౧౦-౧౨. ౭-తస్య-౪-౫న హతుఖప్రదా-౧౦.

- (౧౦౬౬.) యథోక్తంభగవతాః- “తేషాంసతతయక్తానాంభజణాంప్రీతి
పూర్వకమ్- దదామిబుద్ధియోగస్తంయేనమానుషయాన్తితే”^౧
(౧౦౬౭.) “తేషామేవానుకమ్పార్థసహజానజస్తమః- నాశయామ్యస్త
భావస్థోజ్ఞానసిపేనభాస్వణా”^౨- [5]
(౧౦౬౮.) “తానహంద్విషత్కూరాన్ సంసారేషునరాధమాన్- షీవా
వ్యజస్రమశుభానాసురీష్వేషయోనిషు”^౩ ఇతి.

(౧౦౬౯.) సోయం,

(౧౦౭౦.) పరబ్రహ్మభూతపురుషోత్తమః,

(౧౦౭౧.) నిరతిశయపుణ్యసంభవ్యోక్షీణాశేషజన్మోపచితపాపరాశేః, [10]

(౧౦౭౨.) పరమపురుషచరణారవిద్యతరణాగతిజనితదాభిముఖ్యోన్య,

(౧౦౭౩.) సదాచార్యోపదేశోపబృంహితశాస్త్రాధికత,-

(౧౦౭౪) ౩౮౪౩. అథోపాయస్వరూపంశివయతి (సోయమ్-) ఇతి.

౩౮౪౪. పూర్వమ్, ఉపాయస్వరూపమ్, (అతేదమ్-) ఇత్యా
దా, నాతివిస్తృతమ్;- (౯౧౪-) [15]

౩౮౪౫. అతోత్రస్ఫుటముచ్యతే.

(౧౦౭౦) ౩౮౪౬. “ఈశ్వరవిషయాభక్తిః, నతుబ్రహ్మవిషయా”,-

ఇతితేజాగ్రవావృత్త్యర్థమ్ (పరబ్రహ్మభూతపురుషో
త్తమః-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౦౭౧) ౩౮౪౭. “జన్మాన్తరసహస్రేషుతపోజ్ఞాన సమాధిభిః- [20]

నరాణాంక్షీణపాపానాంకృష్టేభక్తిప్రజాయతే”^౪

ఇత్యస్యార్థంహృదినిధాయాహ(నిరతిశయ-) ఇతి.

(౧౦౭౨) ౩౮౪౮. “మామేవయేప్రపద్యంతే”^౫ ఇత్యుక్తాన్తప్రపత్తిసాపే

క్షుత్వమాహ(పరమపురుష-) ఇతి.

(౧౦౭౩) ౩౮౪౯. (సదాచార్యోపదేశోపబృంహిత-) ఇతి.- [25]

౩౮౫౦ (ఉపబృంహితమ్- పుష్కలీకృతమ్-

౩౮౫౧. అనేన, ‘పాణ్డీత్యంచనిర్విద్య’^౬ ఇతిశ్రుత్యర్థఉక్తః.

౧||గీ-ఉ-౧౦-౧౦. ౨||గీ-ఉ-౧౦-౧౦. ౩||గీ-ఉ-౧౬-౧౯.

౪||విష్ణుభక్తి-౬౯. ౫||గీ-ఉ-౭-౧౫. ౬||బ్ర-ట-౫-౫.

మూ-౧-సహలగమ్-౧. ౨-పర-౧-౨-న, ౩-ప్రక్షీ-౯-౧౦. ౪-స్వచస-౪-
౫-౮-౯. ౫-స్త్రీదవగత-౧౦.

(౧౦౭౪.) తత్త్వయాథాత్మ్యావబోధపూర్వకాహరహరుపవీయమాన,-

(౧౦౭౫.) శమ-దమ,-

(౧౦౭౬.) తపః-

(౧౦౭౭.) శౌచ,-

[5]

(౧౦౭౮.) క్షమార్జవ,-

(౧౦౭౯.) భయాభయస్థానవివేక-

(౧౦౮౦.) దయా,-

(౧౦౮౧.) అహింసాద్యాత్మగుణోపేతస్య,

(౧౦౮౨.) వన్ష్లాశ్రమోచితవరమపురుషారాధనవేష-

[10]

(౧౦౭౪) ౩౮౫౨. (తత్త్వయాథాత్మ్య-)(ఇతి.-ధర్మవిపర్యాసప్రకారవి
పర్యాసవ్యావృత్త్యర్థే (తత్త్వయాథాత్మ్య) శబ్దా:-

౩౮౫౩. ప్రకారవిపర్యాసోరజగత్కార్యః,-

౩౮౫౪. ధర్మవిపర్యాసస్తమగత్కార్యః,-

౩౮౫౫. తమభయరాహిత్యంవివక్షితమ్.

(15)

(౧౦౭౫) ౩౮౫౬. (శమ-ద)-మా అస్తమగతణబాహ్యేద్రియజయా.

(౧౦౭౬) ౩౮౫౭. (తపః)-కృచ్ఛాగ్రిది.

(౧౦౭౭) ౩౮౫౮. (శౌచ)మ్-మానస-వాచిక-కాయకరూపేణత్రివిధమ్.-

(౧౦౭౮) ౩౮౫౯. (క్షమా)-దుఃఖసహిష్టుత్వమ్.

(౧౦౭౯) ౩౮౬౦. భగవదవచారభీతుత్వమ్. (భయ...స్థానవివేకః).

౩౮౬౧. తద్రక్షకత్వాభ్యవసాయాదినానిర్భయత్వమ్. (అభయస్థానవివేకః).

(౧౦౮౦) ౩౮౬౨. (దయా)- పరదుఃఖా సహిష్టుత్వమ్.

(౧౦౮౧) ౩౮౬౩. (అహింసా)- పరదుఃఖాహేతుత్వమ్.-

(౧౦౮౨) ౩౮౬౪. "వన్ష్లాశ్రమాచారవతా"గిత్యాదివచనాభిపా (25)

యోణి(పరమపురుషారాధనవేష-) ఇత్సుక్తమ్.

- (౧౦౮౩.) నిత్యవైమిక్తికకర్మోపసంహృతి నిషిద్ధపరిహారనిష్ఠస్య,-
 (౧౦౮౪.) పరమాపురుషచరాణారవిద్వయగళన్యస్తాత్మాస్తీయస్య,-
 (౧౦౮౫.) తద్భక్తికారితానవరత-
 (౧౦౮౬.) స్తుతి స్మృతి సమస్కృతి,- [3]
 (౧౦౮౭.) యతన,-
 (౧౦౮౮.) కీర్తన,-
 (౧౦౮౯.) గుణ శ్రవణ వచన,
 (౧౦౯౦.) ధ్యానార్చనప్రణామాదిప్రీతపరమకారుణిక పురుషోత్తమప్రసా
 దవిధ్వస్తస్వాత్కర్షాత్కర్యం,

[10]

- (౧౦౮౩) ౩౮౬౫. (ఉపసంహృతి):- అనుష్ఠానమ్.
 (౧౦౮౪) ౩౮౬౬. భగవత్సన్తభరణ్యమాహ (పరమా-) ఇతి.
 (౧౦౮౫) ౩౮౬౭. “శుద్ధభావంగతోభక్త్యాశాస్త్రోద్వేత్తిజనార్దనమ్”
 ఇత్యాదిచచనానుగుణ్యేన, శాస్త్రజ్ఞానాత్పూర్వభక్తిభక్తి
 స్థాపేక్షత్వాత్, (తద్భక్తికారితా-) ఇత్యుక్తమ్.
 (౧౦౮౬) ౩౮౬౮. (స్తుతి):- గుణకథనమ్-సన్నికృత్యంవా.
 (౧౦౮౭) ౩౮౬౯. (యతనమ్- భగవద్యానాదికరణమ్.
 (౧౦౮౮) ౩౮౭౦. (కీర్తనమ్-భగవన్నామోచ్చారణమ్.
 (౧౦౮౯) ౩౮౭౧. (వచన) మ్- పరేభ్యోభగవన్యతానాంప్రతిపాదనమ్.
 (౧౦౯౦) ౩౮౭౨. (ధ్యాన) శబ్దేన, అరమృణానంబులనంబివక్షితమ్, [20]
 ౩౮౭౩. సత్వస్త్రీ,-
 ౩౮౭౪. అనుభావోపాయోత్పన్నోచ్యమానశ్వాత్.-
 ౩౮౭౫. నను(అర్చనప్రణామా) దేరిన్ద్రోటినివేక్షాపాగుక్తః,
 ౩౮౭౬. (నన్దాత్రయభక్తేతి కర్తవ్యతాక పరమాపురుషచరణ
 యుగళధ్యానార్చన ప్రణామాది-) ఇతి.- (౪) [21]
 ౩౮౭౭. ఇహకథమ్,-(అర్చనప్రణామా) దేరిన్ద్రోజ్జ్వలముచ్యతే:-

౧॥ భార - ఉ - ౫ - ౬౮-౫.

మూ—౧- ఆరికన్ద- ౧౨-౪. అయిభారస్య-౧.

వ్యా—౧-నన్దభృ-౪-౫-౬. ౨-సం-౪-౫-౮౪. ౩-త్వ-౩౪.

(౧౦౯౧.) అనన్యప్రయోజనానవరతనిరతిశయ'ప్రియ-

(౧౦౯౨.) విశదతమప్రత్యక్షతాపన్నానుభ్యానరూపభక్త్యైక^౨లభ్యః:-

౩౮౭౮. ఉచ్యతే:-

౩౮౭౯. “యవద్ధారణాసిద్ధిక్రియమాణమ్(అర్చనా)దికమజ్ఞమ్,-

౩౮౮౦. తతఃపశ్చాదనుష్ఠీయమానమగ్రీత్యతివిభాగః” ఇతి.

౩౮౮౧. (స్వాంతభ్యాంతమ్).- పాపమూలరజస్తమసీ.

(౧౦౯౧) ౩౮౮౨. విషయస్యప్రియత్వాదస్య(నిరతిశయప్రియ) త్వమ్.

(౧౦౯౨) ౩౮౮౩(అనుభ్యానరూపభక్త్యైకలభ్యః) ఇతి- ఏవంవి^౩(ధాను
ధ్యానం)(భక్తి)^౪తయైవ(లభ్య)ఇత్యర్థః:- [10]

౩౮౮౪. యద్వా-పూర్వమపి(ధ్యాన) శబ్దేనఅవిచ్ఛిన్న(స్మృ
తి)సంతతిరూప(ధ్యాన)మేవోచ్యతే:- (౪)

౩౮౮౫. నత్వారమ్భణసంశీలనమ్-

౩౮౮౬. పశ్చాత్(అనుభ్యాన) శబ్దేన,దివ్యాత్మస్వరూపా నుస
ద్ధాన రూపస్సమాధిరుచ్యతే. [15]

౩౮౮౭. సహిధ్యానసాధ్యః?

౩౮౮౮. “తస్యైవకల్పనాహీనంస్వరూపగ్రహణంహియత్-
మనసాధ్యాననిష్పాద్యంసమాధిసోభిధీయతే”^౧ ఇతివ
చనాత్,

౩౮౮౯. ఉపేయవిరోధినిరాసకత్వంసమాధేరేవ; [20]

౩౮౯౦. (ధ్యాన) మపిసమాధివిరోధినిరాసకమ్,

౩౮౯౧. “యథాగ్నిరుద్ధతశిఖఃకక్షుందహతిసానిలః-

తథాచిత్తస్థితోఽష్టుర్యోగినాంసర్వకిచ్ఛిషమ్”^౨

౩౮౯౨. “మనసాధ్యాననిష్పాద్యమ్”^౩ ఇత్యుక్తేః.

(౧౦౯౩.) తమ కృత్-పరమగురుభిఃభగవద్యామునాచార్యపాదైః,

(౧౦౯౪.) “ఉభయపరికర్షితస్వాత్మస్య వికాంతికాత్యంతిభక్త్యైర్మోగలభ్యః”^{౧౩} ఇతి,

౩౦౯౩. “తత్ప్రాసదవ్యయేనైకాసంతత్యాన్యసంస్పృహ- [౧]

తద్ధాన్యనందకమైరదైష్ఠ్యభిర్విష్ణుద్యతేనృప”^{౧౪} ఇతి.

౩౦౯౪. “సేవేతయోగీనిహా మో యోగ్యతాం స్వఃసోనయన్”^{౧౫},-౩

౩౦౯౫. “యమనియమవిధాతకల్పితాణామ్”^{౧౬},-౪

౩౦౯౬. “సదాతద్భావభావితః”^{౧౭} ఇతిధారణాపర్యవ్రాతా [10]

మంగానాం ధ్యాననిష్పాదకత్వవత్,

౩౦౯౭. ధ్యానస్యసమాధినిష్పాదకత్వమేవేతి సమాధేరేవాజ్ఞిత్యమ్,-

౩౦౯౮. ధ్యానవ్యైరహాసాన్యాయతోవ్యతే,

౩౦౯౯.తత్ర,ధ్యానవజ్రేనసమాధిపర్యవ్రాతధ్యానంవివక్షితమ్,- [15]

౩౧౦౦. సమాధిఃష్ఠేనవృద్ధానకాలేక్రియమాణ మర్చనాదికవజ్ఞికోటినైవప్రమ్,

౩౧౦౧. “మన్మనాభవమన్మనోమద్యాజీమాంసమసూయ-

మామేవైష్యసి”^{౧౮} ఇతితత్త్వప్రాప్తిరేవసహితో

పాయత్వప్రతీతేః; [20]

౩౧౦౨. తేన, అనుష్ఠీయమానోవజ్రాశ్రమాదిధర్మస్వజ్ఞమేవః

౩౧౦౩. అతోయథోక్తపవార్థః. [ఇతి.

(౧౦౯౩) ౩౧౦౪. ఆస్యాన్తస్యసాహస్రిదాయకత్వమాహ (తమ కృత్-)

౧ || అత్తపి. ౨||వి-పు-౬-౨-౯౦. ౩||వి-పు-౬-౨-౩౬. ౪||వి-పు-౨-౨-౨౬.

౫|| ౬||గీ-ఉ-౧౦-౫౭.

మూ—౧-చా. ౧-౧౨.

వ్యా—౧-గృతాంస్త్వమ-౩. గృతాంస్త్వమనా-౪-౫-౬. గృతాంత్వమ-౪. అకిన్చిపా-౩-౩ఆంకానాం-౧-౨-౩. ౪-౪మన్మనా-౩-౪-౫-౬. నాపిమాన్మ-౧౦-౫మన్మ-౩-౩. తున్మన్మ-౪-౫-౬. తున్మన్మ-౪-౫-౬.

- (౧౦౮౫.) “జ్ఞానయోగ-కర్మయోగసంస్కృతా ద్వికరణస్య” ఇత్యర్థః:-
 (౧౦౮౬.) తథాచ శ్రుతిః-“విద్యాభ్యావిద్యాంచయస్తద్వేదోభయంసహ-
 అవిద్యయామృత్యుంతీర్త్వావిద్యయామృతమశ్నుతే” ఇతి,
 (౧౦౮౭.) అత్ర[అపిద్యా] శబ్దేన-విద్యేతీరత్, - వద్వాశ్రమాచారాదిపూ-
 ర్వోక్తంకర్మచ్యుతే;-
 (౧౦౮౮.) [విద్యా]శబ్దేన-భక్తియాపాపన్నధ్యానముచ్యుతే:-
 (౧౦౮౯.) యథోక్తమ్;- “ఇయాజసోపిసుబహూన్యజ్ఞాన్-
 (౧౧౦౦) జ్ఞానవ్యపాశ్రయః|-
 (౧౧౦౧.) బ్రహ్మవిద్యానధిస్తాయతర్నుత్పుత్యమవిద్యయా” ఇతి, [10]
 (౧౧౦౨.) “తమేవంవిద్యానమృత ఇహభవతి- నాన్యపథా అయనాయ
 విద్యోతే”³
 (౧౧౦౩.) “యపనంవిచరన్యతాస్తేభవన్తి”^౪
 (౧౧౦౪.) “బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరమ్”^౫

- (౧౦౮౫) ౩౯౦౫. [“ఉభయపరికిర్మిత”] శబ్దంవ్యాచప్తే(జ్ఞాన-)ఇతి. [15]
 (౧౦౮౬) ౩౯౦౬. ఉక్తార్థేప్రమాణానిదర్శయన్, ప్రభవంకర్మానుగృహీత
 త్వేప్రమాణమాహ (తథాచ-) ఇతి.-
 (౧౦౮౭) ౩౯౦౭. “అత్ర, కర్మనాచివదంకిమ్?” ఇత్యత్రాహ(అత్ర-)ఇతి.
 (౧౦౮౯) ౩౯౦౮. అవిద్యాశబ్దస్యకర్మనాచిత్వేప్రయోగందర్శయతి (య
 థోక్తమ్-) ఇతి. [20]
 (౧౧౦౦) ౩౯౦౯. [“జ్ఞానవ్యపాశ్రయః”]-శాస్త్రజన్యజ్ఞానవాన్.
 (౧౧౦౧) ౩౯౧౦. [“బ్రహ్మవిద్యానధిస్తాయ”] వివేకజంజ్ఞానమ్-అవల
 వృత్తి ఉద్దిశ్యేత్యర్థః.
 (౧౧౦౨) ౩౯౧౧. “నహివివేకజజ్ఞానస్యప్రేర్యత్వముపపద్యతే?
 ౩౯౧౨. “భక్తేరుపాయత్వంకథమ్”? ఇతిశాగ్రయాముపా [25]
 యవిధాయవాక్యానైకకీర్త్యనయోజయతి (తమే
 వ-)ఇతి.

౧॥ ఉ-ఉ-౧౧. ౨॥ వి-పు-౬-౬-౧౨. ౩ ॥ శై-పు-౧౭. ౪॥ శై-ఉ-నా-౧-౧౦-

౫॥ శై-ఉ-ఆ-౧-౧.

మూ-—౧-యోగ-౧-౨-న. ౨-రత్నాద్వ-౯. ౩ క్తకర్మ-౧-౨-౮. ౪-సచభ-
 ౧-౧౨. ౫-అపన్న-౨-న. స్మంజ్ఞానము-౧-౧౦. ౬-తేఇతి-౪-౫.

(౧౧౦౫.) “బ్రహ్మవేదబ్రహ్మైవభవతి” ఇత్యాది,-

(౧౧౦౬.) [వేదన] శబ్దేనధ్యానమేవాభిహితమ్,-

“నిదిధ్యాసితవ్య” ఇత్యాదినైకాధ్యాత్.-

(౧౧౦౭.) తదేవధ్యానంపునరపిపశ్యేతి.-

[౩]

(౧౧౦౮.) “నాయమాత్మాప్రవచనేనలభ్యః సమేధయానబహునాశ్రుతేన
యమేవైషవృణుతేతేనలభ్యఃతస్యైషఅత్మాపివృణుతేత
మాంస్వామ్” ఇతి,-

(౧౧౦౯.) భక్తిరూపాపన్నానుధ్యానేవలభ్యతే, సకేవలవేదసమాశ్రేణ-

(౧౧౧౦.) [సమేధయా] ఇత్యకేవలస్యస్పృహస్థితాత్.- [ధ్యానాదిస్థః,-

(౧౧౧౧.) ఏతదుక్తంభవతి, “యోముముక్షుఃవేదాంతపిహితవేదసరూప

(౧౧౧౨.) యదాతస్యశిష్టేన్నేవానుధ్యానేలనవధికాతిశయాప్రీతిజ్ఞాయతే
తదైవతేనలభ్యతేపరమపురుషః,” ఇతి -

(౧౧౦౩) ౩౯౧౩. (“ధ్యానం”) విధేయమస్తు, తతఃకంభక్తేరుపాయిత్యే”
ఇత్యతాహ (తదేవ.) ఇతి. [13]

(౧౧౦౮) ౩౯౧౪. [“నాయమాత్మా”] ఇతివాక్యేన ఫలితమర్థమాహ
(భక్తి-) ఇతి.

(౧౧౧౦) ౩౯౧౫. (కేవలస్య) మేధకశబ్దః? ఇత్యతాహ (సమేధ
యా) ఇతి.-

(౧౧౧౧) ౩౯౧౬. (“సమేధయా”) ఇత్యుక్తే (కేవలస్య) నిమేధఇతికథమ
వగన్యతే,

౩౯౧౭. భక్తివాచిశబ్దస్యనప్రతీయతే,-

౩౯౧౮. భక్తే ధ్యానపశేషత్వంవాకథమ్, ఇతి శబ్దాయా
మాహ (ఏతదుక్తమ్-) ఇతి.

(౧౧౧౨) ౩౯౧౯. “ఉపాసనాదివిధాయవాక్యావిరోధాయ, కేవలశ్రవ
ణాదినీమేధఇత్యవగన్యతే” ఇత్యభిప్రాయేణ (వే
దాంతపిహిత-) ఇత్యుక్తమ్.

౩౯౨౦. (యదాతస్య-) ఇతి.-

౧॥ము.ఉ-౩-౨-౯. ౨॥బృ.ఉ-౬-౫-౬. ౩॥ము.ఉ-౩-౬-౩.

మూ-౧-సయోహవై తత్పరంబ్రహ్మ- ౧౦౫౦౦వేదబ్ర- ౧౨. ౨-భిధీయతే-౧.
౧౦. ౩త్యనేనైకా-౧.

- (౧౧౧౩.) యథోక్తంభగవతా--పురుషస్సపరఃపార్థభక్త్యాభ్యస్త్యనస్య
(౧౧౧౪.) “భక్త్యాత్వనస్యయాశక్యలహమేవంవిధోర్జున [యా”౧-
జ్ఞాతుందృష్టుంచతత్త్వేనప్రకేష్టుంచపరస్తవ”-౨
(౧౧౧౫.) “భక్త్యానూమభిజానాతియావాన్యశ్చాప్తితత్త్వతః- [5]
తతోమాంతత్వతోజ్ఞాత్వావిశతే తదనంతరమ్”౩ ఇతి,-
(౧౧౧౬.) [“తదనంతరం”] [“నూం”] [“తత”] సవభక్తేః [“విశతే”] ఇత్యర్థః.-

౩౯౨౧. ధ్యేయస్యనిరతిశయప్రియత్వాద్భ్యాసేప్రీతిః,

౩౯౨౨. ధ్యానదశాయాంప్రీతిఃధ్యానస్యప్రీతిరూపత్వముక్తమ్
భవతి. [10]

- (౧౧౧౩) ౩౯౨౩. ఏవంపరణీయత్వహేతుర్గుణఉక్తః.
౩౯౨౪. తత్రప్రమాణమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.
(౧౧౧౬) ౩౯౨౫. (“భక్త్యానూమభిజానాతి”) ఇత్యాదిశ్లోకే, “భక్తి
సాధ్యంజ్ఞానాంతరమపవర్గోపాయః” ఇతిశబ్దాగ్రమా
భూదితితద్వ్యాచక్షే(తదనంతరమ్-)ఇతి. [15]
(౧౧౧౫) ౩౯౨౬. [“భక్త్యా”]-ఇతి పరభక్తిరుచ్యతే,
౩౯౨౭. “మధ్యక్తింలభతేపరామ్”ఇతిప్రకృతత్వాత్.
౩౯౨౮. [“అభిజానాతి”] ఇతిపరజ్ఞానముచ్యతే.
౩౯౨౯. [“యః”] ఇతిధర్మస్వరూపమ్.
౩౯౩౦. [“యావాన్”] ఇతిగుణవిభూత్యాదివివక్షితమ్. [20]
౩౯౩౧. (“తతః”) ఇతిపరమభక్తిరుచ్యతే.-
౩౯౩౨. సామ్రాటాగ్రాభినివేశః,-పరభక్తిః,
౩౯౩౩. సామ్రాటాగ్రః,-పరజ్ఞానమ్.-
౩౯౩౪. పశ్చాదనుభవాభినివేశః,-పరమభక్తిః.-
౩౯౩౫. నచ(“తతః”)ఇతిసామ్రాటాగ్రపరామర్శః, [25]
౩౯౩౬. [“ప్రవేష్టుమ్-భక్త్యా-శక్యః”] ఇతిపూర్వోదాహృత
వచనైకార్థ్యాత్.
౩౯౩౭. [“విశతే”]ఇతిప్రకృతిబంధవినిర్ముక్తస్యానుభవఉచ్యతే.

(౧౧౧౭.) భక్తిరపి నిరతిశయప్రియా^౨నన్యప్రయోజన-

(౧౧౧౮.) ^౧స్వేతరవైతృస్థ్యైవమాజ్ఞానవిశేషపవేతి,-

(౧౧౧౯.) తద్యుక్తపవ, - ^౨* తేనపరేణాత్మనావరణీయోభవ^౩పీతి “తేనల”
భ్యతే”ఇతిశ్రుత్యర్థః. [5]

(౧౧౨౦.) ఏవంవిధ-

(౧౧౨౧.) పరభక్తిరూపజ్ఞానవిశేషస్యఉత్పాదకః,

(౧౧౨౨.) పూర్వోక్తాహరహుపదీయమానజ్ఞానపూర్వకకర్తానుగృహీత
భక్తియోగపవ.-

(౧౧౧౭) ౩౯౩౮. (భక్తిరపి-)ఇతి.-

[10]

౩౯౩౯. (నిరతిశయప్రియ)త్వాత్(అనన్యప్రయోజన) త్వమ్,-
అనేన, ఐశ్వర్యార్థభక్తియోగోవ్యావృత్తిః.

(౧౧౧౮) ౩౯౪౦. (స్వేతరవైతృస్థ్యైవమా-)ఇతి.-

౩౯౪౧. “భక్తేఃప్రియతమత్వాతిశయాత్,-భగవత్ప్రాప్తావపి
నైరపేక్ష్యంభవతి” ఇత్యర్థః. [15]

(౧౧౧౯) ౩౯౪౨. ఉదాహృతశ్రుత్యర్థముపసంహరతి^౧(తద్యుక్తపవ-)ఇతి.

(౧౧౨౦) ౩౯౪౩. (ఏవంవిధ-) ఇతి.

(౧౧౨౧) ౩౯౪౪. (పరభక్తిరూపజ్ఞానవిశేషస్య-)ఇతి.-

౩౯౪౫. “పరజ్ఞానాత్పూర్వభావివరభక్తిర్నివహితా,
పరమభక్తిరేవాభిప్రేతా;-

[20]

౩౯౪౬. (జ్ఞానపూర్వకకర్తానుగృహీతః)(అహరహ) రభ్యస్య
మానో(భక్తియోగః)పరమభక్తే(రుత్పాదకః)”ఇత్యర్థః;-

౩౯౪౭. (అహరహ)^౨రభ్యస్యమానపవ(భక్తియోగః)పరమభ
క్తిదశాపన్నస్సాధ్యదిత్యర్థః:-

మూ - ౧ - సకలేతర - ౧ - ౧౦ - ౧౨. ౨. తేన - ౮ - తేనపరమాత్మనా-
౨. ౩ - ఇతి - ౩ - స.ర-లభ్య-౧-౨-౧౦.

వ్యా - ౧-ఇతితద్యుక్త ౧-౨. ౨క్తిరవి - ౩ - ౪ - ౬. ౩ రారభ్యమా - ౧.

- (౧౧౨౩.) యథోక్తంభగవతాపరాశరేణ,
 (౧౧౨౪.) “వణ్ణాశ్రమాచారవతాపురుషేణపరఃపుమాన్ - విష్ణురారాధ్య
 తేవణ్ణానాన్యస్తత్తోషకారకః”^౧ ఇతి.
 (౧౧౨౫.) నిఖిలజగదుద్ధారణాయలవనితలేవతీర్థఃపరబ్రహ్మభూతః పురుషో
 త్తమఃస్వయమేవైతదుక్తవాన్,
 (౧౧౨౬.) “స్వ^౧కర్తృనిరతసిద్ధింయథావిన్దతి^౨తచ్చు^౩ణి-
 యతఃప్రవృత్తిరూఢితానాయేనసర్వమిదస్తతమ్॥
 స్వకర్తృణాతమశ్చిర్పృథివిన్దతిమానవః”^౩ ఇతి.-
 (౧౧౨౭.) యథో^౪దితక్రమపరిణతభక్త్యైకలభ్యవవ.-

[10]

౩౯౪౮. ప్రీతిరూపధ్యానేన,
 ౩౯౪౯. నిరతిశయానందరూపదివ్యాత్మస్వరూపానుసంధానం నిర
 తిశయప్రియంసిద్ధ్యతి; [తి,-
 ౩౯౫౦. తదేవసాక్షాత్^౧రూపమనుభవాభినివేశంజనయ
 ౩౯౫౧. సోభినివేశంపరమభక్తిరితియావత్. [15]
 (౧౧౨౩) ౩౯౫౨. కర్తానుగృహీతత్వేప్రమాణమాహ(యథోక్తమ్-)ఇతి
 (౧౧౨౪) ౩౯౫౩. (తత్తోషకారకః)-ఇత్యనేన, భగవత్తోష హేతుభూత
 జ్ఞానాజ్ఞత్వంసిద్ధమ్.
 (౧౧౨౫) ౩౯౫౪. భగవద్వచనందర్శయన్,^౨తదాత్మ్యతిశయమాహ(నిఖి
 ల-) ఇతి. [20]
 (౧౧౨౬) ౩౯౫౫. [“స్వకర్తృణా...సిద్ధింవిన్దతి”] చేత్కథంభక్తేరుపా
 యత్వమిత్యశ్రాహ(యథోదిత-) ఇతి.-
 ౩౯౫౬. యథోక్తకర్తానుగృహీత(క్రమపరిణతభక్త్యైకలభ్య).
 ఇత్యర్థః.

(౧౧౨౮.) బోధాయన-టట-ప్రమిష-గుహదేవ-కవర్తి - భారువి - ప్రభు
శిష్టపరిగ్రహేత-

(౧౧౨౯.) శిష్టపరిగ్రహేతపురాతన వేదవేదాంతవ్యాఖ్యానము వ్యక్తాధ్యక్షత
నికరదర్శితోయంపథాః. (5)

(౧౧౩౦.) అనేన, చార్వాక-శాక్య-

(౧౧౩౧.) ఔలూక్య-అక్షపాద-క్షపణ-కపిల-

(౧౧౩౨.) పతంజలిమతానుసారిణో వేదబాహ్యః వేదావలంబికుప్తప్రిభిస్స
హనిరస్తాః.

(౧౧౨౮) ౩౯౫౭. *పూర్వము పేయస్వరూపనిపట-వేద, స్వోక్తప్రకారస్య
వి(శిష్టపరిగ్రహేత) వ్యాఖ్యానమూలత్వము క్తమ్;-

౩౯౫౮. ఇదానీంతదపివిశదయన్, ఉపాసనస్వరూపస్య (యథో
దిత) ప్రకారస్యోన్మూలత్వమాహ (బోధాయన-) ఇతి.-

౩౯౫౯. టటః, బ్రహ్మనస్తి.

(౧౧౨౯) ౩౯౬౦. (శిష్టపరిగ్రహేత) శబ్దః, (అర్థ) విశేషణమ్. (15)

(౧౧౩౦) ౩౯౬౧. “ఉక్తాధ్యక్షిరుద్ధముపాయో పేయస్వరూపం వర్ణయంతే
వాదినిః, తర్కానుగ్రహేతశ్రుతివిరోధాదేవనిరస్తాః”;-

ఇత్యాహ (అనేన-) ఇతి

(౧౧౩౧) ౩౯౬౨. (ఔలూక్యః) - కణాదః.

(౧౧౩౨) ౩౯౬౩. (పతంజలిమత) మ్ సైరణ్యగర్భమ్. (20)

౩౯౬౪. (అక్షపాదా) దీనాం వేదపాత్రమాణ్యాభ్యుపగమేపి, వేద
విరుద్ధాథా నాంతుతర్కమూలానామభ్యుపగమాత్,
వేదస్య పానుషేయత్వాభ్యుపగమాచ్చ;

౩౯౬౫. త (ప్రతానుసారి)ణాం (బాహ్య) సామ్యద్వాహ్యత్వా
క్తిః. (25)

మూ - ౧ - భగవద్బోధా - ౧ - ౯ - ౧౦ - ౧౨. ౨ త్కుచితః - ౮. త్వివిగా
నశి-౧ - ౯. ౩ వేద - ౮-౯-౧౨ స. ౪ అర్థ-౧ స. స్వప్రకృ - ౮. * (౧౦౭౧-౧౦౮౪)

వ్యా - ౧ - వి - ౮-౯ - స. ౨-తద్వా - ౩. ౩ - వ్యాఖ్యాన - ౩.

(౧౧౩౩.) వేదావలమ్బినామపియ 1 థావస్థితవస్తువివర్యస్తదృశాంబాహ్య
సామ్యంమనునైవోక్తమ్,

(౧౧౩౪.) “యా వేదబాహ్యస్తస్మిన్తయఃయాశ్చ కాశ్చ కుదృష్టయః-
సర్వాస్తానిష్ఠలాఃప్రేత్యతమోనిష్ఠాహితాస్తస్మిన్తాః” ఇతి-

(౧౧౩౫.) “రజస్తమోభ్యామస్మృత్యం ఉత్తమంసత్త్వమేవయేషాంసా
భావికోగుణః,

(౧౧౩౩) ౩౯౬౬. “వేదావలమ్బికుదృష్టీనాంనిరాసోబాహ్యనామివనోప
వద్యతే,

౩౯౬౭. వేదావలమ్బినాం (వేదైకరుచి) త్వమూలసత్త్వగుణో
ద్రేకాత్ ఇత్యత్రాహ (వేదావలమ్బినామపి-) ఇతి-

౩౯౬౮. “ఉత్పద్యస్తేవ్యధస్తేచయాన్యతోన్యానికానిచిత్ -
తాన్యర్వాకాలికతయా నిష్ఠలాన్యన్యతానిచ” ౨
ఇతిశ్లోకేనబాహ్యనిరస్తాః,

౩౯౬౯. “అర్వాకాలికతయా” ఇత్యనేన, దోషమూల (15)
త్వంసూచితమ్.-

౩౯౭౦. “నిష్ఠలాని” తదధానుస్తానేమనైష్ఠల్యమ్.

౩౯౭౧. (అన్యతాని) తత్త్వస్థితే (రస్మత) త్వమ్.

౩౯౭౨. ఏవమ్, పూర్వశ్లోకేబాహ్యనాం నిరస్తత్వాత్,

౩౯౭౩. [“యా వేదబాహ్యః”] ఇత్యాదిశ్లోకేకుదృష్టీనాం (20)
బాహ్యసామ్యమేవవివక్షితమ్” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౧౩౫) ౩౯౭౪. కుదృష్టీనామపి (వేదైకరుచి) త్వమూలసత్త్వగుణోద్రే
కాత్తన్నిరాసానుపవత్తిశఙ్కాంపరిహరన్, ఫలితార్థ
మాహ (రజ) ఇతి-

(౧౧౩౬.) తేషామేవవేదైకరుచిః వేదార్థయాథాత్మ్యావబోధశ్చ” ఇత్యర్థః.

(౧౧౩౭.) యథోక్తంమాత్మేయ,

(౧౧౩౮.) “సజ్జీగ్ణాసాన్త్వికాత్తేవరాజసాస్తామసాస్తథా” ఇతి.

౩౯౭౫. “రజస్తమోభ్యామస్పృష్టం” [తమోనిష్ఠాహితా

స్పృతాః] ఇత్యత్ర, [తమ] శ్శబ్దః, రజసోప్యపలక్షణా

ర్థః, శుద్ధసత్త్వవ్యతిరిక్తత్వాత్,” ఇత్యభిప్రాయేణ

(రజస్తమోభ్యామ్-) ఇత్యుక్తమ్.

౩౯౭౬. (స్వాభావిక) ఇత్యనేన, సత్త్వగుణస్యస్థాయిత్వం
వివక్షితమ్, [10]

౩౯౭౭. అనేన, క్వచిత్ప్రమాద్యతోవ్యావృత్తిః.

(౧౧౩౯) ౩౯౭౮. (తేషామేవవేదైకరుచిర్వేదార్థ యాథాత్మ్యావబో
ధశ్చ-) ఇతి-

౩౯౭౯. “వేదావలమ్బికుదృష్టీనాం (వేదైకరుచి) త్వమూలస
త్త్వగుణసద్భావేపి, [15]

౩౯౮౦. తదర్థయాథాత్మ్యానవబోధహేతుభూతరజస్తమస్సం
భవాత్ తేనిరసనియాః” ఇత్యర్థః.

౩౯౮౧. “బాహ్యోనాపపిమస్త్రజపధ్యానాదిషుదృష్టఫలత్వా
త్తదనుష్ఠానస్యనలైష్ఫల్యమ్” ఇతిశబ్దావ్యావృత్త్య
ర్థం (“ప్రేత్య”) పదమ్. [20]

(౧౧౪౦) ౩౯౮౨. శుద్ధసత్త్వవ్యతిరిక్తానామప్రమాణ్య హేతుత్వమభి
ప్రేత్యమాత్మ్యవచనం దర్శయతి (యథోక్తమ్-) ఇతి.

(౧౧౪౧) ౩౯౮౩. (సజ్జీగ్ణాః) ఇత్యాదివచనే ప్రమాణాప్రమాణవిభాగ
కథనాభావేపి,

౩౯౮౪. సాత్త్వికాదివిభాగకథనస్యప్రయోజనాన్తరాభావా
త్ప్రమాణ్యాప్రామాణ్యనిర్ణయ ఏవప్రయోజనమ్”
ఇత్యభిప్రాయః.

౧॥ మా-పు-

- (౧౧౩౯.) 1 కేచిద్భృగ్మూకల్పఃసజీర్ణాః,
 (౧౧౪౦.) కేచిత్-సత్త్వపాత్రయాః,
 (౧౧౪౧) కేచిత్-రజఃపాత్రయాః,
 (౧౧౪౨. కేచిత్తమఃపాత్రయాః, ఇతికల్పవిభాగముత్తావ, [5]
 (౧౧౪౩.) సత్త్వరజస్తమోమయానాంతత్త్వానాంమాహాత్మ్యవర్ణనోఽఘ్న,
 తత్తత్కల్ప⁴హోక్త పురాణేషుసత్త్వాదిగుణమయేన బ్రహ్మణాక్రి
 యతఇతిహోక్తమ్:-
 (౧౧౪౪.) “యస్మిన్కల్పేతుయతోఽప్రిక్తంపురాణంబ్రహ్మణాపురా-
 తస్యతస్యతుమాహాత్మ్యంతత్సర్వరూపేణవర్ణ్యతే” ఇతి. [10]

-
- (౧౧౩౯) ౩౯౮౫. ఉదాహృతశ్లోకంవ్యాచక్షే (కేచిత్-) ఇతి.-
 ౩౯౮౬. (“సంకీర్ణా”) దిశబ్దానాంవిశేష్యాః-(బ్రహ్మకల్పః)-
 “యస్మిన్కల్పేతు” ఇత్యుక్తేరితిభావః.
 ౩౯౮౭. కల్పానాంరజఃప్రభృతిగుణపాత్రుర్యమ్, తస్మిన్కల్పే
 బ్రహ్మణస్తస్థగుణపాత్రుర్యాత్. [15]
 (౧౧౪౩) ౩౯౮౮. [“యస్మిన్కల్పే”] ఇత్యాదేరుదాహరిష్యమాణస్యల
 ధమాహ (సత్త్వరజస్తమో మయానాంతత్త్వా
 నామ్-) ఇతి.-

౩౯౮౯. 1 దైవతానామిత్యర్థః.
 (౧౧౪౪) ౩౯౯౦. [“యస్మిన్”] ఇతి [“యస్మిన్కల్పే”] [“యత్”]-
 [“పురాణం.”] [“బ్రహ్మణ”] [“ఉక్తమ్”],
 ౩౯౯౧. తస్మిన్కల్పేతత్పురాణఇత్యధ్యాహరః:-
 ౩౯౯౨. [“తస్యతస్య”] ఇతిన[కల్ప] పరశ్శబ్దః, నహిబ్రహ్మణోదివ
 సానాంమాహాత్మ్యంపురాణేషువర్ణ్యతే,

(౧౧౮౫.) విశేషతశ్చక్తమ్,

(౧౧౮౬.) “అగ్నేశ్శివస్యమాహాత్మ్యన్తానుసేషుప్రకీర్త్యతే.
రాజసేషుచమాహాత్మ్యమధికంబ్రహ్మణోవిదుః”,-

(౧౧౮౭.) “సాత్త్వికేష్వఫకత్వేషుమాహాత్మ్యమధికంహరేః-
తేషేషుయోగసంసిద్ధాగమిష్యత్తిపరాంగః”,-

(౧౧౮౮.) “సంకీర్ణేషుసరస్వత్యాగపితౄణామ్”^౧ ఇత్యాది.

౩౯౯౩. [“అగ్నేశ్శివస్య”] ఇతిదేవతావిశేషవర్ణనపరత్వస్యవ
త్యమాణత్వాచ్చ;-

౩౯౯౪. [“తస్యతస్య”] ఇతిపదమ్, తత్తద్దేవతావిశేషపరమ్,

౩౯౯౫. అతః, తస్మిన్-త్వేతస్మిన్పురాణే తత్తద్గుణప్రచురస్య
తస్యతస్యదైవతస్యమాహాత్మ్యంవర్ణ్యత ఇత్యర్థః:-

౩౯౯౬. యద్వా:- కల్పమాహాత్మ్య ప్రతిపాదనంనామ, తత్త
త్తా-లానుగుణదేవతామాహాత్మ్యప్రతిపాదనమ్,

౩౯౯౭. యథాపురవర్ణనంనామ, పురస్థపురుషగుణవర్ణనమ్,

౩౯౯౮. యథాచోషనవర్ణనంనామ, తదసాధారణవృత్తాదివర్ణ
నమ్.

(౧౧౮౫) ౩౯౯౯. కిందైవతంకింగుణకమిత్యత్రాహ(విశేషతశ్చ-) ఇతి-

౪౦౦౦ జగత్సృష్టృశ్వరస్య బ్రహ్మణోగుణోపత్వంసంసంభవతి,-

౪౦౦౧. గుణవిభాగకభనస్యకింప్రయోజనమ్? [20]

౪౦౦౨. “సక్లేణాసాన్త్రిత్వికాశ్చ” ఇత్యాదివచనమ్. కిణ్దుణ,
కేనబ్రహ్మణాహ్రిక్తమ్?

౧॥ మా - పు - ౫౩ - ౭౪.

మూ - ౧ - చుచక - ౧౦ - ౧౨. ౨ పితౄణాం - ౧౦ - ౧౨ న. పితౄణాంజ్ఞాని
గద్యతే - ౧.

వ్యా - ౧ - స్వేత్యాదిదే - ౩. ౨ త్కల్పాను - ౧ - ౯. ౩ వర్ణావ - ౩-౬-౮-
౯. ౪-వశ్యత్వంస-౨-౩-౮-౯. ౫-శ్చైవేత్యాదివ-౨-౮-౯.

౨౪౦ శ్రీమత్తాత్పర్యదీపికాయ క్తవేదార్థసంగ్రహః.

(౧౧౪౯.) ఏతదు క్తంభవతి, ఆదియేత్రజ్ఞత్వాత్ బ్రహ్మణ స్తస్యాపి కేషుచి హస్సుసత్త్వముద్రిక్తమ్, కేషుచిద్రజః, కేషుచిత్తమః,-

(౧౧౫౦.) యథోక్తంభగవతా, “నతదస్తిపృథివ్యాంవాది ఏదే వేషువాపునః. సత్త్వప్రకృతిజైర్ను క్తంయదేభిస్సాస్యత్తి శ్చిర్దుజైః”^౧ ఇతి.

(౧౧౫౧.) “యోబ్రహ్మణంవిదధాతిపూర్వంయోవై వేదాంశ్చప్రహీణోఽతస్మై”^౨ ఇతిశ్రుతేః,

(౧౧౫౨.) బ్రహ్మణోపిసృజ్యత్వేనశాస్త్రవశ్యత్వేనచయేత్రజ్ఞత్వంగమ్యతే,

(౧౧౫౩.) సత్త్వప్రాయేవ్విహస్సుతదిత రేషుచయానిపురాణానిబ్రహ్మణా పోక్తాని, [10]

(౧౧౫౪.) తేషాంపరస్పరవిరోధేనతిసాత్త్వికాహంపోక్తంపురాణమేవయథార్థమ్,

(౧౧౫౫.) తద్విరోధ్యన్యదయథార్థమ్ఇతి,-

(౧౧౪౯) ౪౦౦౩. * “భూయసాంబలీయస్త్య”^౩ న్యాయాదిదంపచనంబ హుభిషపురాణైర్బాధ్యమ్’ ఇతి శజ్జాయామాహ (ఏతదుక్తమ్¹-) ఇతి.

(౧౧౫౧) ౪౦౦౪. బ్రహ్మణఃయేత్రజ్ఞత్వంకథమిత్యత్రాహ [“యోబ్రహ్మణమ్-”] ఇతి.

(౧౧౫౨) ౪౦౦౫. (సృజ్యత్వేన):- విచ్ఛత్వశ్రవణాదపహతపాప్తత్వాది శ్రవణరూపాపవాదరహితజన్మవత్వేనేతిభావః. [20]

౪౦౦౬. (శాస్త్రవశ్యత్వేన) శాస్త్రప్రదానంహితత్వాపేక్షాస్యేతిభావః.

(౧౧౫౩) ౪౦౦౬. తతఃకిమ్? ఇత్యత్రాహ (సత్త్వ-) ఇతి.

(౧౧౫౪) ౪౦౦౭. భూయసాంబలీయస్త్యనయంపరిహరతి (తేషామ్) ఇతి.-

౧॥ ౧-ఉ-౧౮-౪౦. ౨॥ శ్వ - ఉ - ౬ - ౩౫. ౩॥

మూ-౧-ఇతి-౮-౧౦ స.

వ్యా-౧-భవతి-౪-౫-౯. ౨త్వేనేతి-౪-౫-౬. త్వేనశాస్త్రవశ్యత్వశ్ర - ౮-౯.

౩-న్యాయంపరి-౩.

(౧౧౫౬.) పురాణనిర్ణయాయై వేదమ్,

(౧౧౫౭.) సత్త్వనిష్ఠేనబ్రహ్మణాభిసేతమితివిజ్ఞాయతేశ్వరః.

౪౦౦౮. “నైతద్వచనవిరోధాత్తేషాంభాషః.

౪౦౦౯. కింతుపరస్పరవిరోధాత్,

[౧]

౪౦౧౦. కృత్సేషపురాణానానుద్ధాన్తాయకత్వశక్తివిరోహేన.

౪౦౧౧. “తాని-కిమ్,-కాత్సేషేనకావ్యాజ్యః.

ఉత్,-కానిచిత్స్వీకార్యాణి? ఇత్యపేక్షాయామ్,

౪౦౧౨. “సత్త్వాదిమూలత్వలక్షణవైషమ్యపరమ్ఇదింపచనమ్,-

౪౦౧౩. అతోనభూయసాంబలీయస్తయాస్యబాధః.” ఇత్య

(౧౧౫౮.) ౪౦౧౪. ప్రయోజనమాహ(పురాణ-)ఇతి.

[ధః.

(౧౧౫౯.) ౪౦౧౫. కిష్టుణకేనోక్తమిత్యత్రాహ (సత్త్వనిష్ఠేన) ఇతి.-

౪౦౧౬. “స్వత్ప్రమాణత్వాత్, అపవాదకవచనాస్తరాదర్శనాత్.

౪౦౧౭. “యోహఖిలువాచస్య” ఇత్యాదిమైత్రీయణీయ[15]

శ్రుత్యా, తత్తద్గుణకత్వేనాభిమతస్యతత్తద్దేవతావిశే

షస్య ప్రతిపాదకానాంప్రబద్ధానామ్,

౪౦౧౮. తత్తద్గుణమూల త్వస్యోచితత్వయాసేణ వస్తుసామ

ర్థేనస్వతస్సిద్ధస్యప్రామాణ్యస్యస్థితికరణాచ్చ,-

౪౦౧౯. ప్రామాణ్య హేతుభూతరజస్తమోభి భవననిరాస

కసత్త్వమూలత్వంసిద్ధమ్.” ఇతిభాషః.

౧||*పూమి-౩-౩-౧౦. ౨||వైత్రా-ఉ. ౫-ప్ర-౨. * ఖిలువావాస్యఇతిముద్రితకోశపాఠః.

మూ - ౧ - ౬౪ - ౮౪. ౨ - ఇతి - ౪ - ౫ - ౪.

వ్యా - ౧ - నిన్దాయ - ౧ - ౩. ౨ - ఆది - ౪ - ౫౪, ౩ - నికత్వా - ౮ - ౪-

త్వ - ౪ - ౫౪. స్వ - ౧౦౪. ౫ - అప్రామా - ౩ - ౪ - ౫.

[౨5]

(౧౧౫౮.) సత్త్వాదీనాంకార్యంచభగవతైవోక్తమ్:-

(౧౧౫౯.) “సత్త్వాత్సంజాయతేజ్ఞానంరజసోలోభపవచ ।

ప్రమాదమోహౌతమఃసఃభవతోజ్ఞానమేవచ”౧-

(౧౧౬౦.) “ప్రవృత్తించనివృత్తించకార్యాకార్యేభయాభయే- [5]

బద్ధమోక్షంచయావేత్తిబుద్ధిస్సాపార్థసాత్త్వికీ॥

(౧౧౬౧.) యయాధర్మనుధర్మంచకార్యంచాకార్యమేవచ-

అయథావత్ప్రజానాతిబుద్ధిస్సాపార్థరాజసీ॥

(౧౧౬౨.) అధర్మంధర్మమితియామన్యతేతమసావృతా-

సర్వాథాన్వివరీతాంశ్చబుద్ధిస్సాపార్థతామసీ”౨-ఇతి- [10]

(౧౧౬౩.) సర్వాన్పురాణార్థాన్బ్రహ్మణస్సుకాశాదధిగమ్యైవసర్వాణి

పురాణానిపురాణకారాశ్చక్రుః-

(౧౧౬౪.) యథోక్తమ్, “కథయామియథాపూర్వంధత్వాద్యైర్మునిసత్తమైః-

పుష్టఃప్రోవాచభగవాన్ అబ్జయోనిఃపితామహః” ౩ ఇతి.

(౧౧౬౫.) అపారుషేయేషువేదవాక్యేషుపరస్పరవిరుద్ధేషుకథమితిచేత్ ;

(౧౧౬౬.) ౪౦౨౧. సాత్త్వికాదివిభాగోఽస్తు, తత్రకస్యప్రామాణ్యంకస్యా

ప్రామాణ్యమ్ ? ఇత్యత్రాహ (సత్త్వాదీనామ్-) ఇతి.

(౧౧౬౭.) ౪౦౨౨. “పురాణానాం బ్రహ్మప్రోక్తత్వేకథంపరాశరాది ప్రో

క్తత్వం సంఘటతే?” ఇత్యత్రాహ (సర్వాన్-) ఇతి.

(౧౧౬౮.) ౪౦౨౩. “పారుషేయేషుహివిరోధే, వక్తృగుణానుగుణప్రా

మాణ్యాప్రామాణ్యవిభాగఉపపద్యతే ?

౪౦౨౪. అపారుషేయశ్రుతివాక్యేషు, గుణానుగుణప్రామాణ్యా

ప్రామాణ్యవిభాగేననిర్వాహణానోపపద్యతే,” ఇతి

శబ్దతే (అపారుషేయేషు-) ఇతి.

౧॥ ౧ - ౧౪ - ౧౭. ౨॥ ౧ - ౧౮ - ౩౦.

౩॥ ౧ - ౨ - ౧ - ౨ - ౮.

• మా - ౧ - బద్ధమోక్షచ - ౧౦. ౨ ఇతి - ౪ - ౫ - ౮ - ౧౧ స.

వ్యా - ౧ - కస్యవాప్రా - ౩. ౨ హి - ౬ - ౯ - ౧౦ స. ౩ - ధేతువక్తృ -

౯ - ౧౦.

(౧౧౬౬.) తాత్పర్యనిష్పయాదఃరోధః,-

(౧౧౬౭.) పూర్వమేవోక్తః.

(౧౧౬౮.) ౪౦౨౫. పరిహరతి (తాత్పర్య-) ఇతి.

(౧౧౬౯.) ౪౦౨౬. 1. అభేదశ్రుత్యాదీనాంపూర్వాపర పర్యాలోచనాది
నానిర్వాహస్యోక్తత్వాత్, తేనైవప్రకారేణాత్రాప్యవి
రోధనిర్వాహః” ఇత్యభిప్రాయేణ (పూర్వమేవోక్తః)
ఇత్యుక్తమ్,- (౯౮౮-౧౦౧౫.)

౪౦౨౭. “ఏకపదరుద్రః” ఇత్యాదివాక్యస్యపూర్వాపరపర్యా
లోచనయా, క్రతోరేకదేవతాకత్వపరంతద్వాక్యమితి
నిశ్చీయతే;

౪౦౨౮. “హరిశేషాయ”^౧ ఇతిపదమ్, పదాధ్యయనపారమ్ప
ర్యాదేవవ్యాఖ్యాతమ్;

౪౦౨౯. “సోమశబ్దే”^౨ ఇత్యాదౌఋగ్వేదమున్నే సోమశబ్దో
౨పిసోమలతాపరః; [15]

౪౦౩౦. యోగాద్రూఢే ర్భూతీయస్త్వాత్,

౪౦౩౧. సమాసవిభాగా భావేన పదక్రమాధ్యయనాత్,

౪౦౩౨. సోమలతావిషయే^౩ స్యమన్త్రస్యవినియోగాచ్చ,

౪౦౩౩. సోమశబ్దస్యోమాసహిత వాచిత్యా సంభవాత్;-

౪౦౩౪. కింఞ్చ, సోమశబ్దస్య దేవతాపరత్వేపి, రూఢ్యావగ [20]
తత్త్వన్త్రీపవన్వరసతాప్రతీయతే,

౪౦౩౫. ౩నయోగావసేయోరుద్రః;

౪౦౩౬. అతోనకింఞ్చిదేతత్.-

౪౦౩౭. అష్టిచ్ఛన్త్రే “జనితా”^౪ ఇతిపదంచప్రీణనార్థమ్.-

౪౦౩౮. ఏవమన్యదపి, ప్రకరణాలోచనాది భిషరిహర్తవ్య[25]
మ్, ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౧౬౮.) యదపిచేదంవిరుద్ధమివదృశ్యతే:—

(౧౧౬౯.) “ప్రాణంషునసినహకరణైర్నాదాస్తేపరాత్మని - సంప్రతిష్ఠాప్య
ధ్యాయితేశానంప్రధ్యా^౧యితైవంసర్వమిదమ్-
బ్రహ్మవిష్ణురుద్రైర్ద్రాస్తేసర్వేసం ప్రసూయస్తే-
సకారణం... కారణంతు ధ్యేయః:-

సర్వైశ్చర్యసంపన్నస్సర్వైశ్చరశ్శంభురాకాశమధ్యేధ్యేయః”^౧

(౧౧౭౦.) “యస్మాత్ పరస్మాదపరమ స్తికించిద్యస్మాన్నాణీయోన జ్యాయో
స్తీకశ్చిత్ -

వృక్షౌషధస్తభ్నోదివితిష్ఠత్యేకస్తేనేదంపూర్ణం పురుషేణసర్వమ్-
తతోయదుత్తరతరంతదరూపమనామయమ్-

యపతద్విదురమృతాస్తేభవన్తి-

అథేతరేదుఃఖమేవాపియన్తి-

సర్వాననశిరోగ్రీవః సర్వభూతగుహశయః - సర్వవ్యాపీచ
భగవాన్ తస్మాత్ సర్వగతఃశ్చివః”^౨ [15]

(౧౧౭౧) “యదాతమస్తన్నదివాన రాత్రిర్నసన్నచాసచ్ఛివ ఏవకేవలః-
తదక్షరంతత్సవితుర్వరేణ్యంప్రజ్ఞాచతస్మాత్ ప్రసృతాపురాణీ”

(౧౧౭౨.) ^౩ ఇత్యాది.-

(౧౧౭౩) రం ౩౯. “ఏవమేవేదపూర్వభాగవచసాంవిరోధేనిర్వాచా
స్తు, [20]

రంరం. ఉపనిషద్భాగేష్వ^౨ న్యపరత్వాద్యభావాత్తత్ర కథంని
ర్వాహః!” ఇత్యత్రాహ(యదపి) ఇతి

(౧౧౭౪) రంరం. (ఇత్యాది) శబ్దేన అథర్వశిరోవాక్యాని, చతుర్ముఖకా
రణత్వపరాణి,

రంర౨. “హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే”^౪ “ధాతాయథాపూ
ర్వమకల్పయత్”^౫ “ప్రజాపతిఃప్రజాలస్సజత్”^౬
ఇత్యాదివాక్యానిచ, వివక్షితాని.

౧॥ అ - శిఖోప. ౨॥ శ్వే - ౩ - ౧౮. ౩॥ శ్వే-ర-౩౫.౪॥ర-కా-౨-ప్ర-౩౪.
౫॥ త్ర - ఉ - నా - ౧ - ౩౮. ౬॥ ౨-కా-౧-ప్ర-౧.

• మూ - ౧ - యిత్యంస - ౧ - ౨. ౨ - అకా - ౪ - ౫ - ౯. సకారణం -
౧౦ - ౧౧ స.

వ్యా - ౧ - ఆవిరోధేన - ౮. ౨ - ఋషస్వపరత్వాత్ - ౧.

(౧౧౨౩.) *నారాయణః పరంబ్రహ్మ, ఇతి చ పూర్వమేవ ప్రతిపాదితమ్.
తేనాస్య కథనం నోచ్యతే.

(౧౧౨౪.) అత్యల్పమేతత్ :-

(౧౧౨౫.) “వేదవిత్ప్రవరప్రోక్తవాక్యన్యాయోపబృంహితాః -
వేదాస్సాక్షాహరిం ప్రాహుర్జగజ్జన్మాదికారణమ్”^౧ -

(౧౧౨౬.) “జన్మాద్యస్య తః”^౨

(౧౧౨౭.) “యతోవాగ్ధమాని భూతాని జాయంతే - యేన జాతాని జీవంతి -
యత్ప్రయన్త్యభిసంపిశంతి - తద్విజ్ఞానస్వ-తద్ప్రచ్ఛేత్తి”^౩
జగజ్జన్మాదికారణం^౪ బ్రహ్మైత్యవగమ్యతే; - [10]

(౧౧౨౮.) తచ్చ, జగత్ స్పృష్టిప్రళయప్రకరణేష్యేవావగతవ్యమ్.

(౧౧౨౯.) ౪౦౪౩. తత్సకిమ్! ఇత్యతాహ (నారాయణ-ఇతి.

(౧౧౨౯.) } ౪౦౪౪. పరిహరతి (అత్యల్పమ్) ఇన్యాదినా.
(౧౧౩౦.) }

(౧౧౩౧.) ౪౦౪౫. తత్ర ప్రథమం స్వపక్షం ప్రతిజానీతే (“వేదవిత్”^౫) ఇత్యా
దిక్లోకేన - [15]

౪౦౪౬. (“వేదవిత్ప్రవరప్రోక్తవాక్యన్యాయోపబృంహితాః”^౬)
ఇతి.

౪౦౪౭. స్మృతీ-తిహాస-పురాణ-మీమాంసా (న్యాయోపబృంహితాః) ఇత్యర్థః.

(౧౧౩౬.) ౪౦౪౮. తత్ర స్వపక్షస్య ప్రతిజ్ఞాతస్య ప్రమాణముపన్యసిష్యన్,
౪౦౪౯. ప్రథమం కారణవాక్యాన్యదాహరిష్యన్, సూత్రపురస్స
రం లక్షణవాక్యనా హ [జన్మాది-] ఇతి.

౪౦౫౦. “జగత్కారణం వస్తుబ్రహ్మైస్తు, తచ్చ జగత్కారణం-కి
మ్?” ఇన్యపేక్షాయామాహ (తచ్చ-) ఇతి.

౧॥

౨॥ బ్ర - సూ - ౧ - ౨. ౩॥ తై - శ్చ - ౧.

మూ - ౧. ణపరం - ౧౦ - ౧౧. ౨ - చ ౧ - ౧౦ న. చ పూర్వోక్త - ౧౧. ౩ - థ
ఇతి - ౧. ౪ - పరంబ్రహ్మ - ౧ - ౯.

వాగ్ - ౧ - అపేక్షాదిత్యా - ౨ - ౩ - ౪ - ౫ - ౬. ౨ - జగత్కారణమ్ - ౯
౧౦ న.

- (౧౧౭౯.) “సదేవసోమ్యేదమగ్రాసీత్ - ఏకమేవాద్వితీయమ్” ఇతి,
జగదుపాదానతా జగన్నిమిత్తతా జగదంతర్యామి¹తాదిముఖే
నవరమకారణంసచ్చజ్జేనప్రతిపాదితమ్.-
- (౧౧౮౦.) అయమేవార్థః, “బ్రహ్మవాఇదమేకపవాగ్రాసీత్”^౨ ఇతిశాఖా
స్తరే[బ్రహ్మ]శబ్దేనప్రతిపాదితః,
- (౧౧౮౧.) అనేన*సచ్చబ్దాభిహితంబ్రహ్మేత్యవగతమ్.-
- (౧౧౮౨.) అయమేవార్థః, శాఖాస్తరే “ఆత్మావా ఇదమేకపవాగ్రాసీత్ -
నాన్యత్కించనమిషత్”^౩ ఇతి,

౪౦౫౧. (జగత్సృష్టిప్రళయప్రకరణేష్వేవ-) ఇతి.- నరూపాస
¹ నాదివిధిపరేషు “శమ్మురాకాశమధ్యేధ్యేయః” ౪
ఇత్యాదిష్విత్యర్థః.- [మః;-

- (౧౧౭౯) ౪౦౫౨. “తత్రహికారణత్వాను వాదేనధ్యేయతావిధిపరత్వ
౪౦౫౩. జగత్సృష్టిప్రళయప్రకరణేషు[సత్] [బ్రహ్మ]ఇత్యాది
భిర్బహుభిశ్శబ్దైఃకారణత్వప్రతిపాద²నాన్నారాయణ
స్వైవకారణత్వసిద్ధిః” ఇత్యత్రాహ(సదేవ-) ఇతి.

- (౧౧౮౦.) ౪౦౫౪. *గతి⁴సామాన్య”^౫న్యాయాత్, సర్వేషాంకారణవా
క్యానామైకకణ్ఠ్యమభిప్రేత్య,

౪౦౫౫. ఉదాహృతవాక్యైకార్థంవాక్యాంతరందర్శయతి
(అయమేవ-)ఇతి.- [20]

- (౧౧౮౧.) ౪౦౫౬. కారణవాక్యజాతైకార్థ్యసిద్ధమ్, -సచ్చబ్దస్య-
[బ్రహ్మ]శబ్దార్థేపర్యవసానమాహ (అనేన-)ఇతి.

- (౧౧౮౨.) ౪౦౫౭. వాక్యాంతరమ్, ఉక్తవాక్యైకార్థమాహ (అయమేవ-)
౪౦౫౮. (అయమేవార్థః)(ప్రతిపాదిత) ఇత్యర్థః. [ఇతి-

౧॥సామశా-భా-ఉ - ౬ - ౨ - ౧. ౨॥ శుక్లయశా - బృ - ఉ - ౩ - ౪ - ౧౦.

౩॥ అథర్వ-శా-ఐత-ఉ-౧.౪॥ అ - శిఖా. ౪॥ బ్ర-సూ-౧-౧-౧౧.

౪. మూ - ౧ - ఆది - ౪ - ౫ న. ౨ - బౌదవగత - ౧.

వ్యా - ౧ - ఆది - ౪ - ౫ న. ౨ - నాన్ననారా - ౨ - ౩. ౩ - వకభంకార -
౪ - ౫. ౪ - సామ్యన్యా - ౧. ౫ భక్త్యర్థం - ౧ - ౨.

(౧౧౮౩.) 'తథా,["సవ్" "బ్రహ్మ"] శబ్దాభ్యామాత్మైవాభిహితఇత్యవగ
వ్యతే;-

(౧౧౮౪.) తథాచశాభాన్తశే "ఏకోహవై నారాయణ ఆసీత్ నబ్రహ్మనే
శానో-నేమేద్యావాప్యభిషి" ఇత్యాదినా, *సద్భ్రహ్మా[5]
దిపరమకారణవా చిభిశ్చతైః నారాయణఏవాభిధీయంత ఇతి
శ్చీయతే.-

(౧౧౮౩.) ౮౦౫౯. (* సద్భ్రహ్మశబ్ద) యోః (ఆత్మ) పర్యవసానమాహా!
(తథా-) ఇతి. [తేష్విపి]

(౧౧౮౪.) ౮౦౬౦. [ఆత్మ] శబ్దస్య [సద్భ్రహ్మ] శబ్దాపేక్షయాచిశేషశబ్ద
౮౦౬౧. [నారాయణ] శబ్దాపేక్షయాసామాన్య శబ్దత్వాత్తత్ర
పర్యవసానమాహ (తథాచ-) ఇతి.-

౮౦౬౨. శివకారణత్వవాదినాప్యపేక్షిక సామాన్యవిశేష భా
వోభ్యుపేక్ష్యః,

౮౦౬౩. అన్యభావముకారణత్వప్రసక్తాత్;- [15]

౮౦౬౪. తత్ర, శివాదిశబ్దా నామపినారాయణశబ్దాపేక్షయాసా
మాన్యశబ్దత్వాత్ నారాయణేపర్యవసానమితిభావః.

౮౦౬౫. "యథా, "పశునాయజేత" ఇత్యత్రపశుసామాన్యవా
చి[పశు] శబ్దః,

౮౦౬౬. " ఛాగస్యపశూయామేదసః" 3 ఇతిమన్త్రస్థ [ఛాగ]
శబ్దోక్తవిశేషే పర్యవస్యతి;

౮౦౬౭. ఏవమ్, [సద్భ్ర]బ్ధిః, బృహదబృహత్సాధారణత్వాత్ [బ్ర
హ్మ] శబ్దోక్తవిశేషే పర్యవస్యతి;

౮౦౬౮. చేతనాచేతనసాధారణో [బ్రహ్మ] శబ్దః,

౮౦౬౯. చేతనైకాన్తాత్మ శబ్దోక్తవిశేషేపర్యవస్యతి; [25]

౮౦౭౦. తథా, [ఆత్మ] శబ్దస్య సర్వచేతనసాధారణః, -నారాయణ
ఏవచిశేషేపర్యవస్యోత్తితి,

౮౦౭౧. నారాయణఏవ [సద్భ్రహ్మ] శబ్దై రభిధీయతేః"
ఇత్యర్థః.

౧॥ మమోపాస. ౨॥

౩॥ ౩ - ఆత్మ - ౬ - స్ర - ౨౩.

మూ - ౧ - తథా - ౧ - ౧౦ - ౪. ఎవావగత ఇ - ౧. ౩ ఇవీకనద్రావిత్యా
౧౧. ఆదినా - ౧౨ - ౪. ౪ - ఆత్మ - ౮౪. ౫ - డిఖి - ౧ - ౪ - ౧౦ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - ఆత్మైతి ౩. సదతి ౪ - ౫ - ౬. ౨ నానా - ౪ - ౫ - ౮. ౩ - ఇతి -
౧ - ౨ - ౩ ౪. ౪ - ఆత్మ - ౩ ౪. శ్వాదిశ - ౧ - ౨.

౪౦౭౨. నను “ఏకోహవై నారాయణః” ఇత్యత్రాను వా
దసూచక [హవై] శబ్దశ్రవణాత్,

౪౦౭౩. “సర్వాణీహవానిభూతాన్యాకాశాదేవసముత్ప
ద్యంతే”^౧ ఇతివాక్యవత్, [క్షమ్.-

౪౦౭౪. ఇదమపి వాక్యమనువాదపరమితి;- వాక్యాంతరసాపే

౪౦౭౫. తత్ర, “తద్వృత్తమేవకారశ్చస్యాదుపాదేయలక్షణమ్”
^౩ ఇతి,

౪౦౭౬. విధిత్వసూచకైవకారవతా “నసన్నచాసత్”^౪ ఇత్యా
దివాక్యేనోక్తశ్చివపవానూద్యతే ఇతి;- [10]

౪౦౭౭. అత్రోచ్యతే:-

౪౦౭౮. “అప్రాప్తేహిశాస్త్రమర్థవత్”^౫ ఇతిన్యాయేనస్వతః
ప్రాప్తస్యవిధిత్వస్య [హవై] శబ్దోనభజ్జకః,

౪౦౭౯. “యదాగ్నేయోష్ఠాకపాలః”^౬ ఇత్యత్ర,

౪౦౮౦. ‘యద్వృత్తయోగఃప్రాథమ్యమిత్యాద్యదే శ్యలక్షణ
మ్’^౭ ఇత్యనువాదసూచకయచ్ఛబ్దసద్భావేపి,

౪౦౮౧. “వచనానిత్వపూర్వత్వాత్”^౮ ఇతిసూత్రేణవిధిత్వం
స్థాపితమ్,

౪౦౮౨. ప్రమాణాంతరాప్రాప్తత్వాత్;-

౪౦౮౩. తథా, “ఉపరిహిదేవేభ్యోధారయతి”^౯ ఇత్యత్ర[హి]శబ్ద
సద్భావేపి, “విధిస్తుధారణే^{౧౦} పూర్వత్వాత్”^{౧౦} ఇతి
సూత్రేణవిధిత్వంస్థాపితమ్;-

౪౦౮౪. తస్మాత్, నస్వతఃప్రాప్త విధిత్వభజ్జకో[హవై]శబ్దః,

౪౦౮౫. అపితు, ప్రమాణాంతరేణవిధితేభ్యగ్నే ప్రయుక్తశబ్దస్య
గతిప్రదర్శకః;-

౧॥ మ-ఉ. ౨॥ ఛా-ఉ-౧ - ౧౧. ౩॥

౪॥ శ్వే-౪-౩౫. ౫॥ మీ

౬॥ ౨-కా-౫ - ప్ర-౧౬. ౭॥

౮॥ పూ-మీ-౩-౫-౬. ౯॥

౧౦॥ పూ-మీ-

వ్యా - ౧ - త్వ - ౧ - ౪ - ౫ స. ౨ హి - ౧ - ౪ - ౫-స. ౩ - యథాయథా-
౯ - ౧౦. ౪ - శ్వస్య - ౩ - ౪ - ౫. ౫ త్యాద్యస - ౩.

౪౦౮౬. * అహంకారణస్వరూపైస్స యోగ్యత్వాదివా వి-
శ్వభక్తాత్,

౪౦౮౭. ప్రాత్రేష్టకః-అనువాదరూపతాత్పర్యః-

౪౦౮౮. అత్రను, సమాధాంతరాప్రాప్తత్వాత్. విశ్వభక్త[౧]
కాకానాత్మః,

౪౦౮౯. ప్రాత్రేష్టకః-సన్న్యసాప్రాప్తవిశ్వభక్తః-

౪౦౯౦. విశ్వవిచిత్రత్వసేవవిశ్వవిశ్వమిత్రచేత్-స-

౪౦౯౧. శివాస్త్రేసన్న్యసాత్మః. శివవిశ్వాత్మః. శివశ్చివానా
నుభవోశివానామ్. ఇత్యాదిష్వభక్తైరనుభవ్య[౧]
ర్మసేన,

౪౦౯౨. శివశ్చివాసాధారణత్వాత్.

౪౦౯౩. సాధారణోపవిశ్వభక్తకేత్యేత్-;

౪౦౯౪. “సదేవ” ఇత్యాదిశ్లాఘాత్. శివవిష్ణు
స్వానువాదరూపత్వము; [15]

౪౦౯౫. తస్మాత్, సాధారణశివశ్టకః- నారాయణపర్యవ
సాయాత్మకః-

౪౦౯౬. “వికోహస్తై”= వాక్యస్వానువాదరూపత్వము;

౪౦౯౭. తథాపి, “విష్ణుస్తదాసద్ధరిరేషామనః” ఇత్యాదిష్వ
సమాన్యవాక్యైరవతాత్, తదనువాదిత్వమేవేతి,

౪౦౯౮. సవిరుద్ధార్థపరవాక్యాను వాదిత్వమ్-

౪౦౯౯. శిశ్ను, శివస్యకారణత్వమనువదితచేత్-;

౪౧౦౦. “నబ్రహ్మనేశానః” ఇత్యనన్తరవాక్యోన్యాహతిః,

౪౧౦౧. “త్ర్యక్షశుక్లపాణిపురుషాయతే” ఇత్యన్తరవా
క్యోన్యాహతత్వః- [25]

౪౧౦౨. తస్మాత్, నారాయణస్త్వేనపరమాకారత్వప్రతిపాది
మిదంవాక్యమ్. ఇత్యన్తరప్రాయః.

౧॥శ్లో-ఉ-౪-౩౫. ౨॥

౩॥పుణ్యహ-౧౪.౫॥

౪॥భా-ఉ-౬-౨౦.

౬॥మమోష. ౭॥

౮॥మమోషః. ౯॥ సు-ఉ-౨.

వ్యా-౧-మోషశ్చపరమోరథః ఇ-౯. ౨-ఇతిచేత్-౯. ౩-త్యాదివాక్య-౮. [30]

వాక్యస్య-౩-౯. ౪-ఆది-౩. ౫-శిశ్ను-౮. ౬-విహతిః. ౭-విశ్వభక్తః.

(౧౧౮౫.) “యమస్తస్సుముద్రేకవయోవయన్తి” ఇత్యాది,-

(౧౧౮౬.) నైసమూర్ధ్వంసతిర్యక్చంసమధ్యేపరిజగ్రభవత్-సతస్యే శేకశ్చ
సతస్యనామమహాద్యశః-ససన్త్వ శేతిష్ఠతిహావమస్య నచక్షుషా
పశ్యతికశ్చనైసమ్-

౪౧౦౩. అత్ర, [శివ] శబ్దః, -సాధారణవవృత్తసన్ః;

౪౧౦౪. తస్మాత్, సాధారణ శ్చివశబ్దోపి నారాయణ పర్యవ
సాయాత్తి;-

౪౧౦౫. “ఏకోహవై” ఇత్యాదివాక్యమ్, - నారాయణకారణ
త్వవిధాయకమేవ, - ఇతి. - [10]

౪౧౦౬. “విష్ణుస్తదాసీద్ధరిరేవనిషకశః” ఇత్యాదినికారణవా
క్యాన్యప్యనుసన్ధేయాని.

(౧౧౮౫.) ౪౧౦౭. అథ, ఉక్తార్థేప్రమాణాన్తరంచవదన్,

(౧౧౮౬.) ౪౧౦౮. అథాత్ హిరణ్యగర్భకారణత్వశఙ్కాంచనారాకోతి
“యమస్తః”- ఇత్యాదినా. - [15]

౪౧౦౯. అత్రసముద్రశాయిత్వలిక్షేన, అస్యప్రకరణస్యనారా
యణపరత్వ నిశ్చయార్థమ్ “యమస్తస్సుముద్రే” ఇతి
వాక్యముపాత్తమ్, -

౪౧౧౦. (ఆది) శబ్దేన “విమృతఃపురుషాదధి” ఇత్యుక్తంవిమృ
ద్వర్ణపురుషత్వంచవివక్షితమ్, - [20]

౪౧౧౧. “వేదాహమేతంపురుషమ్మహాన్తం ఆదిత్యవర్ణంతసు
*సస్తుపారే” ఇతిశ్రుతేః;-

౪౧౧౨. విమృద్వర్ణపురుషత్వంహిపరమపురుషలిక్తమ్?

(౧౧౮౫.) ౪౧౧౩. జగత్కారణీత్వానన్యేశ్వరత్వమోక్షప్రదత్వరూపవ
రత్వప్రదర్శనార్థమ్, - (“నైసమూర్ధ్వమ్”-) ఇత్యాది [25]
వాక్యముదాహృతమ్.

౪౧౨౪. అథర్వ వేదోక్తేషు అష్టాదశమహాశాస్త్రి కర్తృమవైష్ణ
వ్యాంమహాశాస్త్రిపురుషసూక్తంవినియుక్తమ్,
౪౧౨౫. “వైష్ణవ్యాంపురుషసూక్తమ్” ఇతి;-
౪౧౨౬. “ఆద్యయావాహయేద్దేవమృచాతు పురుషోత్తమమ్”^౨
ఇత్యాదినా,-
౪౧౨౭. శౌనకాదిభిః, భగవత్సమారాధనేచ వినియుజ్యతే;-
౪౧౨౮. స్మృతివచనఞ్చ, “పురుషస్యహరేస్సూక్తమ్”^౩ ఇతి;-
౪౧౨౯. సుబాలోపనిషదీచ, “చతుశ్చద్రష్టవ్యంచ నారాయ
ణఃశ్రోత్రంచశ్రోతవ్యంచనారాయణః”^౪ ఇత్యాదినా,
౪౧౩౦. నారాయణాత్మకత్వంసర్వస్యోక్త్యా,
౪౧౩౧. “పురుషవేదంసర్వమ్”^౫ ఇతి పురుషాత్మకత్వేనో
పసంహృతమ్;-
౪౧౩౨. “సహస్రశీర్షందేవమ్”^౬, “విశ్వమేవేదంపురుషః”^౭ ఇతి
నారాయణానువాకస్థ[సహస్రశీర్ష-పురుష] శబ్దా[^౮]
భ్యామ్,
౪౧౩౩. “సహస్రశీర్షాపురుషః”^౯ ఇతి వ్రత్యభిజ్ఞాపితాభ్యాంచ,
తయోర్నారాయణపరత్వంగమ్యతే;-
౪౧౩౪. “మహాదేవంమహాపురుషంవార్చయేత్”^{౧౦} ఇతివ్రయో
గాచ్చు,
౪౧౩౫. “వేదాహమేతంపురుషంమహాస్తమ్”^{౧౧} ఇతి[పురుష]
శబ్దస్యసాధారణ్యశక్త్యాదూరోత్సరితా;-
౪౧౩౬. ఏవమ్, పురుషశబ్దస్యనారాయణపరత్వంనిశ్చయతే;-
౪౧౩౭. “అవృష్ట్యపారే”^{౧౨} ఇత్యనువాక ఏవోక్తాభ్యామ్,-
* సముద్రశాయిత్య * విద్యుద్వర్ణపురుషత్వ లిక్టా
భ్యామ్, ^[25]
౪౧౩౮. మహాపురుషప్రకరణోత్ప-లక్ష్మీవతిత్వలిక్టాన్వితోత్తర
నారాయణేనైకవాక్యత్వాచ్చు,
౪౧౩౯. ఇదంప్రకరణంనారాయణపరమ్;-

౧॥	౨॥	౩॥	౪॥ సుబా-ఉ. ౫॥ తై-పు-౨. ౬॥ తై-నా-౧౧.
౭॥ తై-నా-౬-౧౧. ౮॥ తై-పు, ౯॥	౧౦॥ తై-పు-౨౦. ౧౧॥ తై-నా-౬-౧.	[30]	
వ్యా-౧-క్షమి-౯. ౨-౪-౩ న. ౩-పంచామ-౩-౬-౮. ౪-ఇత్యాద్యసం- ౯. ౫-త్వ-౧-౩౯.			

(౧౧౯౦) అయనగ్ధః-నారాయణానువాకేప్రపిన్నతః-

(౧౧౯౧) “సహస్రశీర్షంజేషమ్” ఇత్యారభ్య, “సబ్రహ్మసశివస్సేష్ఠః” స్సోక్షరః పరమస్వరాట్” ఇతి,-

(౧౧౯౨) సర్వశాఖానుపరతత్త్వప్రతిపాదనపరాన్, అక్షర-శివ-శంభు-^[5] పరబ్రహ్మ-పరజ్ఞోయీ-పరతత్త్వ-పరాయణ-పరమాత్మాదిసర్వ శబ్దాన్,

౧౧౯౦. ఏతదేకవాక్యత్వాత్, “హిరణ్యగర్భస్సుమవర్తతా గ్రే”³ ఇత్యాదికమపినారాయణపరమ్’ ఇత్యర్థః.

౧౧౯౧. ఏషమ్, నారాయణస్యైవపరమకారణత్వే, శ్రీపురుష సూక్తాదికం ప్రమాణతయోక్తమ్; ^[19]

౧౧౯౨. చతుర్ముఖకారణత్వంచ అర్థాన్నిరస్తమ్;-

౧౧౯౩. “హిరణ్యగర్భః”² ఇత్యాదినామృచామ్భగవత్సమారాధనే హవిర్నివేదనే నియోగాచ్చ, ^[చ్చ]

౧౧౯౪. “హిరణ్యగర్భోభూగర్భః”⁴ ఇతిభగవతిప్రయోగా

౧౧౯౫. [హిరణ్యగర్భ]శబ్దస్యనారాయణపరత్వం సిద్ధమితి. ^[15]

(౧౧౯౦) ౧౧౯౬. అథ, నారాయణానువాకమపిప్రమాణత్వేనాహ (అయ మర్థః) ఇతి. ^{[లభ్యతే,}

౧౧౯౭. (ప్రపిన్నత) ఇతి.- “నకేవలంసముక్తనాయాత్వాదినా

౧౧౯౮. అపిచ, క్షణోక్తః” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౧౯౧) ౧౧౯౯. “నారాయణానువాకః”¹, ^[20]

౧౧౯౦. “తత్ర, తస్యార్థస్యప్రపిన్నతత్వంకథమ్?” ఇత్యత్రాహ (సహస్ర-) ఇతి.

(౧౧౯౨) ౧౧౯౧. ప్రపిన్నతత్వముపపాదయతి (సర్వ-) ఇతి.-

౧౧౯౨. “ఇదంతావత్”⁵ సర్వవిద్యోపాస్యవిశేషనిర్ణయపరమ్;-

౧౧౯౩. “ఋహరవిద్యాప్రకరణత్వాత్,

౧౧౯౪. ఏతత్, శేషభూతమ్” ఇతిచేత్; న:-

౧|| తై-సా-౬-౧౧. ౨|| తై-సా-౧౧. ౩|| ర-కా-౨ప్ర-౩౪. ౪|| సహస్రనా-౨౨.

వ్యా-౧-ప్రకరణ౪-౮. ౨-పర్యనా-౧-౨. ౩-సీఘ్రి-౯. ౪-త్రాగ్ధస్య-౨-౩-౪-౫, త్రాస్యగ్ధ-౯. ౫-సర్వ-౩. ౬-శిష్టదహ-౩. ౭-దేవతేషా-౯. ౮-సూ-౧-౩-౫౭.

- (౧౧౯౩.) తత్తద్గుణయోగేననారాయణపవప్రియుజ్య,
(౧౧౯౪.) తద్వ్యతిరిక్తస్యసమస్తస్య,తథాధారతామ్,-తన్నియామ్యతామ్,
• తచ్ఛేషతామ్,-తదాశ్చకతాఞ్చప్రీతిపాద్య,

౪౧౫౫. ప్రకరణాదపిబలీయసావాక్యప్రమాణేనసర్వవిద్యా[౩]
విశేషత్వావగమాత్.-

౪౧౫౬. “ప్రకరణాంతరాధీతవిద్యానామ్,-ప్రకరణాంతరస్థమి
దంకథముపాస్యవిశేషసమర్పకమ్?” ఇతిచేత్?;

౪౧౫౭. ఉచ్యతే:-

౪౧౫౮. యథా,ప్రకరణాంతరస్థేన“జుహ్వీజుహూతి” ఇతి
వాక్యేనజుహుసాధనతయా విహితామపిజుహూమ్,

౪౧౫౯. ప్రకరణాంతరస్థమపి “యస్యపర్ణమయీజుహూః”^౨
ఇతివాక్యమ్, [జుహూ]శబ్దప్రత్యభిజ్ఞాపితామనూద్య,

౪౧౬౦. తస్యాఃపర్ణమయత్వంవిదధాతి, [త్వాచ్చ:-

౪౧౬౧. జుహ్వీర్ద్రవ్యవిశేషస్యాకాశ్చీతత్వాత్,-యోగ్య[౪]

౪౧౬౨. పవమ్,త^౪ తద్విద్యాసూపాస్యత్వేనవిహితంవస్తుకిమ్?
ఇత్యపేక్షాయామ్;

౪౧౬౩. తత్తచ్ఛబ్దప్రత్యభిజ్ఞాపితంతత్తదనూద్య,

౪౧౬౪. తస్యనారాయణత్వంవిధీయతఇత్యుపపన్నమ్?” ఇత్యే
తదభిప్రాయేణ(సర్వశాఖాను-) ఇత్యుక్తమ్. [౨౦]

(౧౧౯౩) ౪౧౬౫. “(తత్తద్గుణయోగేన)తత్తచ్ఛబ్దానాంనారాయణవాచి
త్వమ్”ఇత్యాహ(త^౪ తత్-)ఇతి.

(౧౧౯౪) ౪౧౬౬. “విశ్వమేవేదంపురుషః”^౩ ఇతిసామానాధికరణ్యస్య
ర్థమాహ (సమస్తస్య-)ఇతి.-

౪౧౬౭. “తదాధేయత్వతన్నియామ్యత్వతచ్ఛేషత్వతద్వ్యాప
ప్యతైస్తదాశ్చక్తమ్”ఇత్యర్థః:-

౧॥మీ-౪-౩ -౧. ౨॥ ౩-కా-౫ప్ర-౭అను. ౩॥ తై-నా-౯-౧౧.

వ్యా- ౧-ధీనవి-౧-౨. ధీతానాంవి-౪-౫. ౨-ఉ-౩-౪-౫-స. ౩-స్థామపి-౩-౪-౫.
౪-తత్-౩-౪-స. ౫-జ్ఞాతం-౩-౪-౫. ౬-స్మమేవదిత్యభి-౩- ౭-త్తదిత్యాదినా-౩-౪-౫.
౮-తదాయత్తత్వతన్ని-౯.

(౧౧౯౫.) బ్రహ్మశివయోరపి,

౪౧౬౮. తదిదమంతై వస్త్రస్త్రమ్:-

౪౧౬౯. “వ్యాప్యనారాయణస్థితః”^౧..పరివిశ్వస్య”^౨

..తద్విశ్వముపసేవతే”^౩ ఇతి. [౩]

౪౧౭౦. పతిత్వమ్, శేషిత్వమ్, పిశోపాజీవ్యత్వమ్, ధారక
త్వేననియమంనం, అర్థసిద్ధమ్,

౪౧౭౧. “ఏతస్యవాక్షరస్య ప్రశాసనేగామిసూర్యాచస్త్ర్యం
శాపిభృతాత్మతః”^౪ ఇత్యాది నానియమసేనధారకత్వ
శ్రవణాత్:- [౧౦]

౪౧౭౨. తస్మాత్, యథోక్తపసామానాధికరణ్యాధ్యః.

౪౧౭౩. “నారాయణపరంబ్రహ్మ”^౫ ఇత్యత్ర నారాయణాత్పర
మ్ ఇతికేచిదవైదికామయః:-

౪౧౭౪. తదయుక్తమ్:

౪౧౭౫. మహాపరిషది “నారాయణపరంబ్రహ్మ”^౬ ఇతిప[౧౨]
దవిచ్ఛేదేనాసితత్వాత్,

౪౧౭౬. “తత్త్వంనారాయణపరః”^౭ ఇత్యాది ప్రకిరణవిరో
ధాచ్చ:- [దమ్;

౪౧౭౭. “సుపాంసులుక్”^౮ ఇత్యాదినాలు ప్రవిభక్తికిమిదంప

౪౧౭౮. సహస్తత్వేపి, “నిమగ్ధస్థవతీ”^౯ న్యాయేనప్రథమా^[౧౦]
విభక్త్యర్థత్వమేవన్యాయమ్:-

౪౧౭౯. వైశ్లేవ, “అహమేవపరంబ్రహ్మపరంతత్త్వంపితాహ
హ-అహమేవపరజ్ఞోత్యేపరమాత్మాత్వహంవిభుః”^{౧౦}
ఇతిభగవద్వచనాచ్చ-ప్రథమాధ్యః.

(౧౧౯౫) ౪౧౮౦. “సబ్రహ్మ్యసశివః”^{౧౧} ఇతిసామానాధికరణ్యస్వార్థ^[౧౨]
మాహ(బ్రహ్మ-) ఇతి.

౧|| తై-౬-౧౧. ౨|| తై-౬-౧౧. ౩|| తై-నా-౬-౧౧. ౪|| బృ-౫-౮-౯.

౫|| తై-నా-౬-౧౧. ౬|| మహాపరిష. ౭|| తై-నా-౬-౧౧.౮|| సి.కా.తై-ప్రశ్-౭౨-
౭-౧-౩౯. ౯|| మి - ౬-౨-౧౩. ౧౦|| వైశ్లే ౧౧|| తై-నా-౬-౧౧.

వ్యా- ౧-ఇతి-౧-౨-౪-౫-౯ ౨-జీవకత్వ-౯. ౩-ణ్యస్వార్థ-౩-౯ ౪-తైస్విదికా-౯.
౫-ఇదమ్-౮-౯. ౬-దమ్ ౯-౯. ౬-లింయాజమే దితిన్యా-౧.

- (౧౧౯౬.) ఇద్వాగ్రిదిసమానాకారతయాతద్విభూతిత్వచ్ఛాప్రతిపాదితమ్ -
 (౧౧౯౭.) ఇదచ్ఛావాక్యమ్, - కేవలపరతత్వప్రతిపాదనపరమ్, -
 (౧౧౯౮.) అన్యత్ కిచ్ఛిదప్యత్రనవిధీయతే; -
 (౧౧౯౯.) అస్మిన్ వాక్యే ప్రతిపాదితస్య, సర్వస్మాత్పరత్వేనావస్థితస్య, [5]
 బ్రహ్మణః, -
 (౧౨౦౦.) వాక్యాంతరేషు, “బ్రహ్మవిదాప్రతిపరమ్” ఇత్యాదిషు ఉపా
 సనాదివిధీయతే; -

- (౧౧౯౭) ౪౧౮౧. (ఇద్వాగ్రిది-) ఇతి.-(ఆది) శబ్దేన “పరమస్త్వరాత్”^౨
 ఇతిముక్త సామానాధికరణ్యమ్, [10]
 ౪౧౮౨ “విశ్వమేవేదంపురుషః”^౩ ఇతివిశ్వజగత్సామానాధిక
 రణ్యంచవివక్షితమ్;
 ౪౧౮౩. “ఇద్వగ్రిసామానాధికరణ్యమ్, - ముక్తసామానాధికర
 ణ్యమ్, విశ్వజగత్సామానాధికరణ్యంచహివిభూతిః
 త్వక్తతమ్?; - [15]
 ౪౧౮౪. తద్వదేవబ్రహ్మశివసామానాధికరణ్యంచ” ఇత్యర్థః.
 ౪౧౮౫. “పరమస్త్వరాత్”^౨ ఇతిముక్తాత్మోచ్యతే;
 ౪౧౮౬. తత్ర[పరమ]శబ్దేనకైవల్యమోక్షవ్యాప్తిః -
 ౪౧౮౭. యద్వా, జీవస్యావస్థాసుసర్వాసు, - అతఃపరం నిరతిశ
 యావస్థాంతరంనాస్తీతి[పరమ]శబ్దార్థః. [20]
 (౧౧౯౮) ౪౧౮౮. నను, “ఏతదనువాకవాక్యజాతమ్, - శమ్భుశివాది శబ్దా
 నుగుణ్యేననేయమ్,
 ౪౧౮౯. నత్వేతదానుగుణ్యేననేయత్వమ్” ఇతిశబ్దా
 యాంవైషమ్యామాహ (కేవల-) ఇతి -
 (౧౧౯౯) ౪౧౯౦. “అత్రానువాకేకస్యచిదగ్ధాచరస్యవిధానాదర్శనాత్,
 ౪౧౯౧. ఇదమనన్యపరముపాస్యవిశేషైకనిర్ణయపరమ్” ఇత్యర్థః.
 ౪౧౯౨. అన్యని^౪త్వన్యపరాణీత్యాహ(అస్మిన్-)ఇతి -

౧॥ తై-ఉ-ఆ-౨-౧-౧. ౨॥ తై-నా-౬-౧౧ ౩॥ తై-నా-౬-౧౧.

మూ- ౧-పర-౪-౫-౯-౧౦ న. పరతి త్వైకప్ర-౧ ౨-వైకప్ర- ౧౦-౧౧, ౩-
 పరస్వప్ర-౪-౫-౯. పరప్ర-౧౧. [30]

వ్యా- ౧-౪-౩ న. ౨-త్వ-౩ న. ౩-ణ్యక్రత్యర్థః-౩-౪-తు-౩ న.

౪౧౯౩. యథా, “యస్యసర్వమయీజుహూః” ఇతివాక్యేప
ర్థమయత్వేనోక్తస్య, “జుహ్వీజుహూతి”^౧ ఇతి
జుహూమసాధనత్వవిధిః;-

౪౧౯౪. తథా, అత్రసర్వస్వాత్వరత్వేనోక్తస్యనారాయణస్య
“బ్రహ్మవిదాప్నోతి”^౨ ఇత్యాదిషుముముతూపాస్య
త్వవిధిః” ఇత్యర్థః.

౪౧౯౫. “దహరంవిపాత్వమ్”^౩ ఇత్యాదినా పూర్వానువా
కోక్తస్యాన్వయస్య, “పద్మకోశప్రతీకాశమ్”^౪ ఇత్యత్రప్ర
తిపాదితత్వాత్, -

[10]

౪౧౯౬. “దహరోపాసనపరమేవ” ఇతిచేత్, -

౪౧౯౭. శివహరవిద్యాయాః ప్రకృతాయా ఉపాస్యవిశేషాకా
క్షాయామ్;

౪౧౯౮. నకేవలమస్యామేవోపాస్యో నారాయణః,

౪౧౯౯. అపితు, - సర్వవిద్యాసుసపవోపాస్యఇతి, [15]

౪౨౦౦. దహరవిద్యాప్రసక్తేన సర్వవిద్యోపాస్యవిశేషనిర్ణయ
ఏవాత్రక్రియతఇతివాక్య ప్రమాణావగతత్వాత్,

౪౨౦౧. సర్వవిద్యాశేషభూతం తత్రదహరవిద్యాయా అప్య
పాస్యో^౫ నేననిర్ణీతోభవతి;

౪౨౦౨. తత్రపూర్వప్రస్తుతే, “దహరంవిపాత్వమ్”^౬ ఇత్యా [10]
దావక్తవ్యామ్మోసద్భావాత్తదత్రోక్తమితి,

౪౨౦౩. నాతోపాసనవిధిపరత్వమ్. -

౪౨౦౪. ఏవమ్, స్వపక్షసాధనత్వేనకారణవాక్యానిశ్రీపురుష
సూక్తంనారాయణానువాకవాక్యం^౭ చోదాహృతమ్.

౪౨౦౫. అయంక్రమోభగవద్భామునాచార్యానురోధేనకృతః,

౪౨౦౬. తత్ప్రసీతస్తోత్రే, “నాపేక్షసే”^౮ ఇత్యాదినాకారణవా
క్యానివచ్యతాని.

౧॥౩ - కా - ౫॥ప్ర - ౭అను. ౨॥మి - ౪ - ౩ - ౧. ౩॥తై - ఆ - ౨ - ౧ - ౧ .

౪॥ తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౩. ౫॥తై - నా - ౬ - ౧౧. ౬॥ఆ - జ్ఞీ - ౧౦.

వ్యా - ౧ - సర్వాను - ౮. ౨ - ఆగ్ధస్య - ౩ - స. ౩ - నిర్ణయ - ౪ - ౫. ౪ - పర -
౧౪. వివ - ౯ స. ౫ - స్వేవోపా - ౩. ౬ - నిర్ణయ - ౮౪. ౭ - తీతత్ర - ౯. అత్ర - ౮.
౮ - సంభవా - ౮. ౯ - చా - ౧ - ౨ - ౪ - ౫ - ౬.

౪౨౦౭. “వైదికః”^౧ ఇత్యనేన శ్రీపురుషసూక్తం వివక్షితమ్.-

౪౨౦౮. “వైదికః”-వేదాధ్యాయా.

౪౨౦౯. “ఇదంపురుషసూక్తం హి సర్వవేదేషు పత్యతే”^౨ ఇతి వచనాత్, [5]

౪౨౧౦. నహికశ్చిదపి వైదికః శ్రీపురుషసూక్తానధ్యాయా! ఇతి [వైదిక] శబ్దాభిప్రాయః.

౪౨౧౧. “బ్రహ్మశివశ్శతమఖః”^౩ ఇత్యాదినా నారాయణానువాకోపసంహారవాక్యస్మరణేన, నారాయణానువాకో వివక్షితః;- [10]

౪౨౧౨. “నారాయణ”^౪ ఇతి సంబుద్ధ్యా, నారాయణానువాకంస్తూరయన్,

౪౨౧౩. కారణవాక్యానామ్,^౫ శ్రీపురుషసూక్తస్య చ, నారాయణపరత్వం సూచయతి;-

౪౨౧౪. అతః, తదనురోధేనాయంక్రమఉక్తః;- [15]

౪౨౧౫. ‘అత్ర, కథవగ్ల్యాదిశ్రుతయోఽప్యనుసంధేయాః.-

౪౨౧౬. కథవగ్ల్యామ్, “సర్వే వేదాయత్పదమామనన్తి తపాంసి సర్వాణి చయన్వదన్తి -యదిచ్ఛన్తో బ్రహ్మచర్యంచరన్తి తత్తేపదం సంగ్రహేణ బ్రహ్మమ్యమ్”^౬ ఇత్యారభ్య,

౪౨౧౭. “సోధ్వనః పారమాపోఽతద్విష్ణోః పరమం పదమ్”^౭ ఇతి హి హ్యుక్తమ్.

౪౨౧౮. ఏవమ్, “సర్వే వేదాయత్పదమామనన్తి”^౮ ఇతి సర్వవేదవేద్యవస్తుకథా నోపక్రమేణ,

౪౨౧౯. అనన్యపరం హితత్ప్రకరణమ్?;-

- (౧౨౦౧.) అతః, “ప్రాణాన్తస్సహకరణైః” ఇత్యాదివాక్యమ్,
 (౧౨౦౨.) సర్వకారణేపరమాత్మనికరణప్రాణాదిసర్వవికారజాతమ్
 (౧౨౦౩.) ఉపసంహృత్య,
 (౧౨౦౪.) తమేవపరమాత్మానంసర్వస్యేకానంధ్యానిత ఇతి, [5]
 (౧౨౦౫.) పరబ్రహ్మభూతనారాయణవైవర్ధ్యానంపదధాతిః-

౩౨౦. తథా, మైత్రీవరుణీయోపనిషదిచ “ఏవంసవితుర్వ
 రేణ్యంధ్రువమచలమహృతం విష్ణుసంజ్ఞం సర్వాధా
 రంధాను” ఇతి,-

౪౨౦. ధ్రువశ్వాచలత్వాదిపిశిష్టతయా వేదాంతాదితస్య [10]
 వస్తువోవిష్ణుసంజ్ఞత్వంవిధీయతే.

- (౧౨౦౧.) } ౪౨౦. అథ, పూర్వపక్షోదాహృత శ్రుతిర్వ్యాచక్షే (అతః)
 (౧౨౦౫.) } ఇత్యాదినా.-

౪౨౩. (అతః).-“కారణవాత్వైః, ప్రేమరుషసూత్రేన, అనన్య
 ర్థనారాయణానువాకాదిభిశ్చ, [15]

౪౨౪. నారాయణస్యపరమకారణత్వేన ప్రతిపన్నత్వాత్,

౪౨౫. బ్రహ్మశివయోస్తత్సృజ్యత్వో సంహార్యత్వాదిశ్ర
 వణాచ్చ ఇత్యర్థః.-

- (౧౨౦౨.) ౪౨౬. (“ప్రాణిమ్”-) ఇత్యాదిశ్రుతేరర్థంసంగ్రహేణాహ
 (సర్వకారణ-) ఇతి. [20]

- (౧౨౦౩.) ౪౨౭. (ఉపసంహృత్య).-“(పరమాత్మ)ని(వికారజాతో) పసం
 హారమనుసన్దాయ” ఇత్యర్థః.

- (౧౨౦౪.) ౪౨౮. (సర్వస్యేకానంధ్యానిత-) ఇతి, “సర్వస్యవశీ”³
 ఇతిపూరకవాక్యాన్వయప్రదర్శనమ్.

- (౧౨౦౫.) ౪౨౯. తదర్థమాహ(పర-)ఇతి. [25]

౧॥ అథ - శిఖాప. ౨॥ మైత్రీ - ౩॥ బృ - ఉ - ఓ - య - ౪ - ౫ - ౬ - ౭ - ౮ - ౯ - ౧౦.

మూ - ౧ - కరణ - ౧౪.౨ - ర్వవికార - ౧ - ౬.

వ్యా - ౧ - అథమై - ౯. మైత్రీయజ్ఞీ - ౩ - ౮. ౨ - దివభిరంశ - ౩ - ౮.
 ౯. దివతత్త్వ - ౪ - ౫. చ - ౧ - ౨౪. ౩ - అతఃపూ - ౮.౪ - వాక్యేశ్రీ-౧-౨ - ౮
 ౫ - తత్సంహ. ౬ - సపూర - ౩ - ౪ - ౫. సప్తాక్షర - ౯.

(౧౨౦౬.) “పతింవిశ్వస్య”^౧ “నతస్యేశేకశ్చన”^౨ ఇతి తస్యైవసర్వేశా
నతాప్రతిపాదితాః-

(౧౨౦౭.) అతవప “సర్వైశ్వర్యసంపన్నః సర్వైశ్వరశ్శమ్భురాకాశమ
ధ్యేధ్యేయః”^౩ ఇతినారాయణస్యైవపరమకారణస్యశమ్భుః^[౧]
శబ్దవాచ్యస్యధ్యానంవిధీయతే.-

(౧౨౦౮.) “కశ్చధ్యేయః”^౪ ఇత్యాంభ్యః “కారణస్తుధ్యేయః”^౫ ఇతికార్య
స్యప్రధ్యేయతాపూర్వక కారణైకధ్యేయతాపరత్వాత్ వా
క్యస్యః-

(౧౨౦౯) ౪౨౩౦. “ఈశానత్వాదికంనారాయణస్యైవమఖ్యమ్ఇతి,
౪౨౩౧. [ఈశానా]దిశబ్దాస్తస్యైవవాచకాః” ఇత్యాహ (పతి
మ్-) ఇతి. [ఇతి.-

(౧౨౧౦) ౪౨౩౨. (“సర్వైశ్వర్య”) ఇత్యాదివాక్యస్యాంధమాహ (అత)
౪౨౩౩. “విశ్వా^౨క్షంవిశ్వశమ్భువమ్”^౬ ఇతినారాయణనాచ
కత్వేనశమ్భుశబ్దప్రయోగదర్శనాత్, [15]
౪౨౩౪. “శమ్భుస్వయమ్భుద్భు^౭హిణః”^౭ ఇత్యథాస్తరవిషయ
త్వేననిఖణ్ణుదర్శనాచ్చ” ఇతిభావః.

(౧౨౧౧) ౪౨౩౫. “శమ్భురాకాశమధ్యేధ్యేయః”^౮ ఇతి వాక్యేకారణత్వ
మపివిధేయంస్యాత్, ఇత్యత్రాహ (“కశ్చ”-) ఇతి.-
౪౨౩౬. “కారణత్వానువాదేనధ్యేయతావిధిపరమిదంవా”^[౧౦]
క్యంప్రతీయతే,-

౪౨౩౭. “కశ్చధ్యేయః”^౯ కారణంతుధ్యేయః”^{౧౧} ఇతిప్రశ్నప్రతి
వచనాభ్యామ్;-

౪౨౩౮. సహి,కింకారణమ్? ఇత్యత్రప్రశ్నస్య, ఇదంకారణమితి
ప్రతివచనంశ్రూయతే; [25]

౪౨౩౯. తస్మాత్, కారణత్వానువాదేనధ్యేయత్వంవిధీయతేఇ
తి నిశ్చీయతే,

౧॥తై - నా - ౬ - ౧౧. ॥తై - నా - ౬ - ౧ - ౯. ౩॥అథ - శిఖోప. ౪॥ అథ -
శిఖోప. ౫॥అథ - శిఖోప. ౬॥తై - నా - ౬ - ౧౧. ౭॥

^౯ మూ - ౧ - ఏవ - ౨౯. ౨ - కరికారణస్యధ్యే - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. [30]

శ్వా - ౧ - స్వ - ౩౯. ౨ - ఖంబి - ౯ - ౧౦. ౩ - వాచిత్యే - ౩ - ౮ - ౯.
౪ - ౯ - ౯౯. ౫ - అత్ర - ౮ - ౯ - ౯. ౬ - ప్రతి - ౧ - ౨౯.

(౧౨౦౯.) తస్యైవనారాయణస్య,

(౧౨౧౦.) పరమకారణతాశమ్భుశబ్దవాచ్యతాచపరమకారణప్రతిపాదనై
కపరేనారాయణానువాకపవప్రతిపన్నాభితి,

(౧౨౧౧.) తద్విరోధ్యధాన్తరఃపరికల్పనమ్, కారణస్యైవధ్యేయత్వవిధి [౩]
వాక్యే నయుజ్యతే.-

౪౨౪౦. కారణత్వానువాదశ్చ, తత్ప్రతిపాదకవాక్యాన్తరసా
పేక్షః:-

౪౨౪౧. అతః, తదానుగుణ్యేనానువాదకర్తవ్యః 'ఇత్యనువాద
రూప'త్వాన్నారాయణస్యైవధ్యేయత్వవిధిః 'ఇత్యర్థః:-

(౧౨౦౯) ౪౨౪౨. "అనువాదరూపత్వమును, తథాపిశివపరకారణత్వేనా
నూద్యతామ్" ఇత్యుక్తాహ (తస్యైవ-) ఇతి.

(౧౨౧౦) ౪౨౪౩. (పరమకారణతాశమ్భుశబ్దవాచ్యతాచ-) ఇతి-

౪౨౪౪. అయమభిప్రాయః:- "అనువాదరూపత్వేనవాక్యాన్తర
సాపేక్షత్వాత్, తద్విరుద్ధార్థప్రతిపాదనాయోగాత్,

౪౨౪౫. నారాయణస్యైవధ్యేయత్వవిధిః:-

౪౨౪౬. కారణత్వంవిధీయతాంనాను,

౪౨౪౭. తథాపి, [సద్-బ్రహ్మ-౨^౩త్వా]దిశబ్దవత్, శమ్భుశబ్దస్య
సామాన్యశబ్దత్వాత్ నారాయణపవపర్యవసానం న్యాయ్యమ్" ఇతి.- [౨౪]

౪౨౪౮. "శివాదిశబ్దానాం నారాయణశబ్దాపేక్షయాసాధార
ణత్వాత్.

౪౨౪౯. బహ్వీమాపనిషత్సనారాయణాదిశబ్దనిర్దేశాత్,

౪౨౫౦. తత్రాప్యేకైకత్రనారాయణశబ్దాభ్యాసాచ్చ,

౪౨౫౧. తదానుగుణ్యేనార్థోవర్ణనీయః" ఇతిచాత్రానుసంధేయమ్.

మూ - ౧ - ప్రతిపాదకపరత్వమ్ - ౧. పరి - ౪ - ౫ - ౧౧౯.

౨ - త్వవిధిపరవా - ౧ - ౨.

వ్యా - ౧ - త్వత్కారణస్యై - ౯. ౨ - ఏకవివ - ౪ - ౫. ౩ - అన్య - ౩౪.

(౧౨౧౨) యదపి, “తతోయదు త్తరతరమ్”^౧ ఇత్యత్ర, పురుషాదన్యస్య పర
1 తరత్వం ప్రతీయతే” ఇత్యభ్యధాయిః -

(౧౨౧౩) తదపి, “యస్మాత్పరన్నాపరమ స్తి కిచ్చిద్యస్మాన్నాణీయోనజ్యా
యో స్తి కిచ్చిత్”^౨, - [5]

(౧౨౧౪) “యస్మాత్ - అపరమ్ - యస్మాత్ - అన్యత్ - కిచ్చిదపి పరం నా స్తి -
కేనాపి వ్రకారేణ పురుషవ్యతిరి క్తస్య పరత్వం నా స్తి” ఇత్యర్థః.

(౧౨౧౨) } ౪౨౫౨. [“తతోయదు త్తరతరమ్”] ఇత్యాది శ్రుతే ర్థ మాహ
(౧౨౧౬) } (యదపి -) ఇత్యాది నా -

(౧౨౧౩) ౪౨౫౩. (తదపి) (ప్రశ్న క్తమ్) ఇత్యన్వయః (౧౨౧౬) [10]

(౧౨౧౪) ౪౨౫౪. “తతోయదు త్తరతరమ్”^౧ ఇత్యాది వాక్యాత్పూర్వం
[“యస్మాత్పరమ్”]^౨ ఇత్యాది వాక్యమ్, -

౪౨౫౫. తస్యార్థం వక్తుమన్వయమాహ (యస్మాదపరమ్ -) ఇతి -

౪౨౫౬. (యస్మాత్ -) ఇత్యాది పశ్చిమ్యంతపదేన [పర] శబ్దస్యా
న్వయే సతి సమానిషేధో న కృతస్యాత్, - [15]

౪౨౫౭. [అపర] శబ్దేన పశ్చిమ్యన్తపదస్యాన్వయే సతి సమాభ్యధి
కోభయనిషేధకృతస్యాత్, -

౪౨౫౮. తథా సతి, “నాన్యపథాః”^౩ ఇతి పురుషవేదనస్యైవ మో
క్షోపాయత్వప్రతిజ్ఞానస్య ప్రాకరణికస్యా ప్యానుగు
ణ్యమ్. - [20]

౪౨౫౯. పశ్చిమ్యన్తపదస్యాన్యశబ్దేనాన్వయశ్చ శ్రుతిస్తృతిషు
దృశ్యతే ఇతి,

౪౨౬౦. “నేత్యేతస్మాదన్యత్పరమ స్తి”^౪ “తస్మాద్ధాన్యం న పరః
కిచ్చి నా స”^౫, “ఏకస్స మస్తం యది హ స్తి కిచ్చిత్తేదమ్య
తో నా స్తి పరం తతోన్యత్”^౬ ఇత్యాదిషు, - [25]

౧॥ శ్లో - ౩ - ౧౮. ౨॥ శ్లో - ౩. ౩॥ తై - పు. ౪॥

౫॥ అల్ప - ౮

ప్ర - ౯ అను. ౬॥

మూ - ౧ - తర - ౧ - ౬౪. ౨ - అపి - ౧౪.

వ్యా - ౧ - ఆది - ౯౪. ౨ - వాక్యాంతరస్యార్థం - ౯ - ౧౦. ౩ - అపి - ౩౪.
౪ - దన్యతో - ౯.

- (౧౨౧౫.) [అణీయస్తవమ్]-సూక్ష్మత్వమ్.-
 (౧౨౧౬.) [జ్యాయస్తవమ్]-సర్వేశ్వరత్వమ్.-
 (౧౨౧౭.) “సర్వవ్యాపిత్యాత్ సర్వేశ్వరత్వాత్ అస్య పతద్వ్యతిరీక్త
 స్యకస్యాప్యణీయస్తవమ్ జ్యాయస్తవఞ్చనాస్తి” ఇత్యర్థః. [5]
 (౧౨౧౮.) “యస్మాన్నాణీయోనజ్యాయోస్తికశ్చిత్” ఇతి పురుషదన్య
 స్యకస్యాపజ్యాయస్తవం నిషిద్ధమ్ ఇతి,
 (౧౨౧౯.) తస్మాదన్యస్యపరత్వం నయ్యజ్యతే” ఇతి ప్రత్యుక్తమ్.

౪౨౬౧. “నతత్సమశ్చైభ్యధికశ్చ దృశ్యతే” ఇతి శ్రుత్యేకా
 ర్థ్యిజ్ఞః. [10]

౪౨౬౨. “యస్మాత్-పరమ్” ఇత్యన్వయేపి, పురుషదన్యస్యపర
 త్వవాదోఽనుపపన్నప.

౪౨౬౩. తైశ్చిదేవం వ్యాఖ్యాతమ్, “పరమిత్యుక్తప్రసిషేధః,
 అపరమితి సహనిషేధః” ఇతి.-

౪౨౬౪. తదయుక్తమ్:- [15]

౪౨౬౫. అన్యపరాయస్యాపరశబ్దస్య సమవాచిత్యా స్వార
 స్యాత్,

౪౨౬౬. సమానవిభక్త్యస్తపదయోః స్వతఃప్రాప్తసామానాధి
 కరణ్యభక్త్యాత్,

౪౨౬౭. వ్యధికరణత్వసూచకశబ్దాద్యభావాచ్ఛః- [20]

౪౨౬౮. తస్మాత్, యథోక్తపరార్థః.

(౧౨౧౫) ౪౨౬౯. (“యస్మాన్నాణీయోనజ్యాయోస్తికశ్చిత్”) ఇ
 త్యేతద్వ్యాచక్షే (అణీయస్తవమ్)-ఇతి

(౧౨౧౬) ౪౨౭౦. (జ్యాయస్తవమ్)- ఇతి- (జ్యాయస్తవమ్) ధారకత్వ
 మ్, నియంతృత్వాదిగుణైరుత్కృష్టత్వమ్;- [25]

౧॥శ్లో - ౩. ౨॥శ్లో - ౬.

మూ - ౧ - అన్వైవైత - ౨ - ౬. ౨ - స్యచిదణి-౧. ౩-జ్యాయస్తవఞ్చ-౧-౯౪.

వ్యా - ౧ - జ్యాయస్తవమితి - ౩ - ౪ - ౫ - ౯౪. ౨ - త్వనియ - ౪ - ౫ - ౮.

(౧౨౨౦) కస్తస్త్రిఅస్యవాక్యస్యాధ్యక్షః:-

(౧౨౨౧) అస్యప్రకరణస్యోపక్రమే, “తమేవంవిదిత్వాతిమృత్యుమేతి-
నాన్యఃపథావిద్యతే^౧ యనాయ”^౨ ఇతిపురుషవేదనస్య అన్యత
త్వహేతుతామ్ తద్వ్యతిరిక్తస్యాపథతాఞ్చప్రతిజ్ఞాయ, [౩]
(౧౨౨౨) “యస్మాత్పరన్నాపరమస్తీక్తిఞ్చిత్ తేనేదంపూర్ణంపురుషే
ణసర్వమ్”^౩ ఇత్యేతదస్తేనపురుషస్యసర్వస్మాత్ పరత్వంప్రతి
పాదితమ్,-

౪౨౨౧ అత్రచనియన్త్రుశ్చేన(జ్యాయస్త్యమ్)వివక్షితమ్,

౪౨౨౨. “ప్రశాసితారంసర్వేషామణీయాం సమణీయసామ్”
ఇత్యాదివచనానుసారాత్.-

౪౨౨౩ “యస్మాత్పరంనాపరమ్”^౪ ఇత్యాదివాక్యే, పురుషా
దన్యస్యపరత్వనిషేధాత్,

౪౨౨౪. తద్విరుద్ధంతదన్యస్యాధికత్వ ప్రతిపాదనపరత్వంవ్యా
హతమ్”ఇత్యర్థః [౫]

(౧౨౨౦) ౪౨౨౫ “యస్మాత్పరమ్”^౫ ఇత్యాదివాక్యేపరత్వనిషేధఃవత్స్య
మాణిపర వ్యతిరిక్తవిషయః,

౪౨౨౬. “గోబలీవర్ష”^౬ న్యాయాత్”ఇతిశబ్దాంతాయామ్,

౪౨౨౭. “అనన్యధాసిద్ధస్యైవసర్వోచకత్వాత్,

౪౨౨౮. “తతోయదుత్తరతరమ్”^౭ ఇతివాక్యస్యచాన్యధా^[౨౦]
సిద్ధత్వాత్,

౪౨౨౯. “యస్మాత్పరమ్”^౮ ఇతివాక్యే పరశబ్దోనసంకోచిత
వ్యః”ఇతిసిద్ధాన్తివోమతమభిప్రేత్య,

౪౨౩౦. అన్యవాక్యస్యాన్యధానిర్వాహకధమ్” ఇత్యాహ^౯
(కస్తస్త్రి-) ఇతి [౨౫]

(౧౨౨౧) ౪౨౩౧ అస్యాధ్యక్షంవక్తుంప్రకరణంయోజయతి (అన్య-) ఇతి

౧॥శ్లో-౬ ౨॥శ్లో - ౩ ౩॥మ - పృ - ౧౨ - ౧౨౨ ౪॥

౫॥ అధ - శిఖాప

మూ - ౧ - హేతుతా - ౧ ౨ - ఇద్ధిదితితేనే - ౧ ౩ - ఇత్యస్తే - ౨ - ౧౦

వ్యా - ౧ - ఆది - ౯న ౨ - పరత్వవ్య - ౧ ౩ - థాసిద్ధని - ౪

(౧౨౨౩.) యతఃపురుషతత్త్వ మేవఁజ్జరతరం “తతోయదుత్తరతరమ్”, ౧
పురుషతత్త్వమ్,-

(౧౨౨౪.) తదేవఅరూపమ్,-

(౧౨౨౫.) అనామయమ్,-

(౧౨౨౬.) “యవీతద్విదురమృతాస్తేభవన్తిఅథేతరేదుఃఖమేవాపియన్తి”^[9]

‘ఇతిపురుషవేదనస్య అమృతత్వ హేతుత్వమ్,-తదితరస్య²చాపక
త్వం ప్రతిజ్ఞాతంస హేతుక³ముపసంహృతమ్.-

(౧౨౨౭.) అన్యథా,

(౧౨౨౮.) ఉపక్రమగతప్రతిజ్ఞాభ్యాం విరుధ్యతే,-

[10]

(౧౨౨౩) ౪౨౨౨. ఉక్తప్రకరణవాక్యానుగుణ్యేన (“తతోయదుత్తరతర
మ్”) ఇతివాక్యస్వార్థమాహ (యతః) ఇతి.

(౧౨౨౪) ౪౨౨౩. (అరూపమ్).-కర్మకృతప్రకృతిసమబ్ధరహితమృత్యుర్థః.

(౧౨౨౫) ౪౨౨౪. (అనామయమ్).-తత్కృత¹దుఃఖాదిసమబ్ధరహితమ
త్యుర్థః.

[15]

౪౨౨౫. [“తతః”] ఇతిపశ్చిమ్యంతపదమ్, హేతుర్థ² పరత్వేన
యోజితమ్.

(౧౨౨౬) ౪౨౨౬. అన్యథామాషణమాహ (అన్యథా.) ఇతి.

(౧౨౨౮) ౪౨౨౭. (ఉపక్రమగత ప్రతిజ్ఞాభ్యామ్).-“పురుషవేదనస్యము
క్తి హేతుత్వప్రతిజ్ఞయా,-తదస్య స్వానుపాయత్వప్రతి
జ్ఞయాచ” ఇత్యుర్థః.

౪౨౨౮. హేతుర్థత్వాభావేపిపురుషాదన్యత్వసిద్ధిః:-

౪౨౨౯. “ప్రథమాదినిర్దిష్ట⁴స్యశబ్దప్రాధాన్యం వైయాకరణ
న్యాయసిద్ధమ్’ ఇతి,

౪౨౩౦. ‘పురుషేణసర్వమ్’³ ఇతిసర్వశబ్దార్థస్యజగతః^[25]

ప్రథమానిర్దిష్టత్వాత్,-అవ్యవహితత్వాచ్చ,

౪౨౩౧. తచ్చబ్జస్యతత్పరామర్శిత్వస్యైవయక్తత్వాత్,

గాళ్వే - ఉ - ౩ - ౧౮. ౨౧ళ్వే - ఉ - ౩ - ౧౮. ౩|| శై - నా - ౬ - ౧౦ - ౧౯.

మూ - ౧ - ఇతి - ౬ - ౮౪. ౨ - చ - ౨ - ౪ - ౫ - ౪. చానుపాయత్వంప్ర-౧౦.

౩-ముదాహృతం - ౮. ౪ - గత - ౧ - ౬ - ౧౦౪.

[30]

వ్యా - ౧ - సుఖదుఃఖా - ౯. ౨ - పర - ౩ - ౪ - ౫ ౮౪. ౩ - స్వపరత్వసి - ౬.

౪ - శబ్దస్యప్రా - ౩ - ౪ - ౫. ౫ - త్వాత్ - ౧.

(౧౨౨౯) పురుషస్యైవశుద్ధి గుణయోగేనశివశబ్దాభిధేయత్వమ్, “శాశ్వతంశివమచ్యుతమ్”^౧ ఇత్యాదినాజ్ఞాతమేవ,-

(౧౨౩౦) పురుషపవశివశబ్దాభిహితో ఇత్యనంతరమేవవదితి,

(౧౨౩౧) “మహాన్ప్రభుర్వైపురుషః సత్వస్యైవప్రవర్తకః”^౨ ఇతి - [5]

౪౨౯౨ [“తతః”] ఇతివదేన “తేనేదంపూర్ణంపురుషేణసర్వమ్”^౩ ఇతిప్రథమానిర్దిష్టంజగద్ధృ^౪హ్యతఇతి,

౪౨౯౩ జగతఉత్తరఃపరిసపురుషపవాభిధీయతే” ఇతికేచిదాచార్యాః,-

౪౨౯౪ తచ్చోపపన్నమ్ - [10]

౪౨౯౫ ఏవమ్,(ఉపక్రమగతప్రతిజ్ఞా)నురోధేన, “యస్మాత్పురుషోఽత్యాదివాక్యకృతాధికనిషేధానురోధేన”చ,

౪౨౯౬ “తతోయదుత్తరతరమ్”^౫ ఇత్యాదివాక్యంపురుషస్యైవవరత్వపరముక్తమ్

(౧౨౨౯) ౪౨౯౭ “సర్వాననశిరోగ్రీవః”^౬ ఇత్యాదివాక్యావగతస్య[15]

శివశబ్దస్యార్థమాహ(పురుషస్యైవ)-ఇతి

౪౨౯౮. (ఆది) శబ్దేన “సర్వశ్శర్వశ్శివస్థానైః”^౭ “శివంకర్తాస్తు”^౮ ఇత్యాదిప్రయోగోవివక్షితః -

౪౨౯౯ “సర్వాననశిరోగ్రీవత్వజ్ఞానసహస్రశీర్షాపురుషః”^౯ ఇత్యస్యప్రత్యభిజ్ఞాపకమ్, [20]

౪౩౦౦ భగవచ్చబ్ధిస్తుపురుషజ్ఞాపకః” ఇత్యనుసంధేయమ్.

(౧౨౩౦) ౪౩౦౧. “ఉత్తరత్రాపిపురుషప్రతిపాదనాచ్చివశబ్దః పురుషపరః” ఇత్యాహ (పురుషః)ఇతి.

(౧౨౩౧) ౪౩౦౨. [“మహాన్ప్రభుర్వైపురుషస్సత్వస్యైవప్రవర్తకః”] ఇత్యత్ర, [25]

౪౩౦౩ [“ఏవః”] ఇతివదేనశివశబ్దాధిహితప్రత్యభిజ్ఞాపితః.

౧॥తై - ఉ - నా - ౬ - ౧౧ ౨॥శ్వే - ఉ - ౩ - ౨ ౩॥ తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౧౯
౪॥శ్వే - ఉ - ౩ ౫॥శ్వే - ఉ ౩ ౬॥శ్వే - ఉ - ౩ ౭॥సహస్రనా - ౧౮ ౮॥పుణ్యహస్త ౯॥తై - పు

మూ - ౧ - భిధేయఇ - ౧ - ౮ - ౧౦ ౨ - ఇత్యత్రానంత - ౧ - ౨ - ౪ - ౫
౩ - వచపద - ౮

వ్యా - ౧ - హితమితి - ౯ ౨ - రమపు - ౧ ౩ - చ - ౧ - ౪ - ౫ - ౮ - ౯
ఆది - ౪ - ౫ - ౮ - ౯ ౫ - ఆది - ౧౯ ౬ఆది - ౧౯ ౭ - తు - ౪ - ౫ - ౯

(౧౨౩౨.) ఉత్తేనైవన్యాయేన 'నసన్నచాసచ్ఛివపవ కేవలః' ఇత్యాది సర్వం నేయమ్.-

(౧౨౩౩.) కిచ్చు,

౪౩౦౪. పవమ్, కారణవాక్యబలాదుపాస్యవిశేషనిర్ణయపరః] నారాయణానువాకేనచ నారాయణస్వైరప్రసరత్వము క్తమ్.-

(౧౨౩౨) ౪౩౦౫. "పవమ్, దేవతాన్తరస్యాపిపరత్వే, [నసన్నచాసచ్ఛివపవ కేవలః] ఇతికారణవాక్యమ్,

౪౩౦౬. "యవరస్సుమహేశ్వరః" ఇత్యుపాస్యవిశేషనిర్ణయః^[10] పరవాక్యభ్యాస్తే" ఇత్యత్రాహః (ఉత్తేనైవ-) ఇతి.-

౪౩౦౭. " (ఉత్తేనైవ) న్యాయేనకారణవాక్యైః, -నారాయణస్వైవపరమకారణత్వప్రతిపాదనాత్,

౪౩౦౮. అనన్యపరనారాయణానువాకాదిభిః, తస్యైవసర్వస్యాత్పరత్వనిశ్చయాత్, ^[15]

౪౩౦౯. బ్రహ్మరుద్రాదీనామ్, తత్ప్రజ్యుత్వసంహార్యత్వశ్రవణాచ్చ,

౪౩౧౦. అథాన్తరేషుదృష్టప్రయోగానాంశివ-మహేశ్వరాదిశబ్దానాంసాధారణత్వాత్,

౪౩౧౧. తేషాంనారాయణపరత్వేనప్రయోగదర్శనాత్, ^[20]

౪౩౧౨. 'బహ్విషూపనిషత్సునారాయణాదిశబ్దనిర్దేశాత్,

౪౩౧౩. 'ఏకైకతోపనిషది నారాయణాదిశబ్దాభ్యాసాచ్చ,

౪౩౧౪. శివాదిశబ్దోపి, సద్-బ్రహ్మశబ్దవత్, నారాయణపర్యవసాయీ" ఇత్యర్థః.

(౧౨౩౩.) ౪౩౧౫. తత్ర, "యద్వేదాదాస్వరః" ఇత్యాదివాక్యస్య, నకేవలంప్రకరణాన్తరవాక్యైర్నారాయణపరత్వనిశ్చయః,

౪౩౧౬. అపితు, తస్యైవపూర్వాపరపర్యాలోచనయాచ, - నారాయణపరత్వంగమ్యతే" ఇత్యాహ (కిచ్చు-) ఇతి.

॥శ్లో - ఉ - ౪ - ౩ ౫. ౨॥త్రై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪.

వ్యా - ౧ - పురుషత్వ - ౬. ౨ - వేదవేదాన్తైరేనస - ౯. ౩ - సుతివా - ౧ - ౨ - ౯. ౪ - ఉత్తేనైవన్యాయేనేతికార - ౯. ౫ - బహుషూప - ౧ - ౨. ౬. ఏకత్వైవోప. ౯. ౭ - ప్రుశబ్దాదివ - ౨.

- (౧౨౩౪) “నతస్యే శేకశ్చన”^౧ ఇతినిరస్తసమాభ్యధిక సమ్భావనస్య పురుషస్య, “అణోరణీయాన్”^౨ ఇత్యస్తిన్ననువాకే,
- (౧౨౩౫) వేదాద్యస్తరూపతయా,
- (౧౨౩౬) వేదబీజభూతప్రణవస్య, [5]
- (౧౨౩౭) ప్రకృతిభూతాకార వాచ్యతయామహేశ్వరత్వం ప్రతిపాద్య,
- (౧౨౩౮) దహరపుణ్డరీకమధ్యస్థాకాశవర్తితయోపాస్యత్వము క్తమ్.-
-
- (౧౨౩౪) ర౩౧౭. “అస్యవాక్యస్యపురుషాదస్యస్యోత్కర్ష పరత్వమ్,
ర౩౧౮. ప్రథమానువాకో క్తపురుషవ్యతిరిక్త పరత్వనిషేధవ్యా హతమ్” ఇవిదర్శయితుం [“నతస్యే శే”] ఇత్యాద్యు [10]
క్తమ్.
- (౧౨౩౫) ర౩౧౯ “యద్వేదాదా”^౩ ఇత్యస్థాన్తమాహ (వేదాద్యస్త-) ఇతి.
ర౩౨౦ “వేదస్యప్రణవః, ఉత్పాదకత్వాదాదిః.
ర౩౨౧. తల్లయస్థానత్వాదస్తశ్చ” ఇత్యభిప్రాయేణ (వేదాద్య స్తరూపతయా-) ఇత్యుక్తమ్. [15]
- (౧౨౩౬) ర౩౨౨. అతవీవ (వేదబీజభూతః) (ప్రణవః)
- (౧౨౩౭) ర౩౨౩. “తస్యప్రకృతిలీనస్య”^౪ ఇతిపదంవ్యాచక్షే (పకృతిభూ తాకారవాచ్యతయా-) ఇతి -
ర౩౨౪ “ప్రకృతిలీనత్వన్నామ, ప్రకృతిభూతాకారావస్థత్వమ్,
ర౩౨౫. అకారావస్థప్రణవవాచ్యత్వన్నామ, అకారవాచ్యు [20]
త్వమేవ” ఇత్యర్థః -
ర౩౨౬. “అకారేణోచ్యతేవిష్ణు సుర్వలోకేశ్వరోహరిః”^౫
అకారోవిష్ణువాచకః” ఇతి శ్రుతిస్మృతిపచనాత్,
ర౩౨౭. అకారవాచ్యుః స్యనారాయణపైవ (మహేశ్వర) త్వ ముక్తమ్” ఇత్యర్థః. [25]
- (౧౨౩౮) ర౩౨౮. (దహర) ఇతి. “యద్వేదాదా”^౩ ఇతివాక్యేదేవతాస్త రస్యపరత్వకథనాత్,
ర౩౨౯. తదేవ (దహరపుణ్డరీ) కాస్తరుపాస్యమ్” ఇతిఃచేత్;-

౧॥ తై - నా - ౬ - ౧ - ౯ ౨॥ కర - ఉ - ౨ - ౨౦ ౩॥ తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪;
౪॥ తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪ ౫॥ ౬॥

౬ - మూ - ౧ - అష్టన - ౧౦౪ ౨ - బీజభూతా - ౪ - ౫ ౩ - కాకాశ - ౧ ౪ - శాస్త్రస్వతి - ౧౦

వా - ౧ - స్య - ౧ - ౨ - ౯౪ ౨ - వ్యాదివా - ౩ ౩ - వేస్వ - ౪ - ౯;

- (౧౨౭౯) అయమాత్మః - సర్వస్య కేవలసృష్టకృత్, ప్రణవః ఉత్తః,
 (౧౨౮౦) ప్రణవస్యోక్తృకాః.
 (౧౨౮౧) ప్రణవవికారోదేహః, స్వప్రతిభూలే ప్రణవేనః;
 (౧౨౮౨) ప్రణవోస్యకారకాః సూతః, స్వప్రకృతావహాలేనః;
 (౧౨౮౩) .. తస్య ప్రణవస్తవ్యతయా తస్మాదారస్య యః-పరః-
 వాచ్యః- సవీవ-మహేశ్వరః' ఇతి;-
 (౧౨౮౪) సర్వవాచకజాతస్తత్కేవలనాకారవాచ్యః సర్వవాచ్యజాత
 ప్రకృతిభూతనారాయణాయః-సః-మహేశ్వరః' ఇత్యర్థః.
 ౪౩౩౦. .. తత్ప్రసి, నారాయణస్యైవ మహేశ్వరత్వప్రతిపాదనాత్.
 ౪౩౩౧. సవీవ(సహరిపుష్కరీ) కేవలప్రణవస్యః' ఇత్యర్థః.
 (౧౨౮౫) ౪౩౩౨. .. అస్మిన్నాత్మే ప్రణవవేదయోః- అకారప్రణవయోశ్చ
 ప్రకృతిప్రతిభూతాచనకధమవగతః,
 ౪౩౩౩. అకారప్రకృత్యకః, [౧౩]
 ౪౩౩౪ తద్వాచ్యత్వసరశ్శబ్దకః?' ఇత్యపేక్షాయా మాహ
 |అయమాత్మః; ఇతి -
 ౪౩౩౫. .. యజ్ఞేనానాస్వరం సాక్షిత్వేదాస్తేవ ప్రతీతిః' ఇ
 త్యనేనేవ ప్రకృతివికృతభావస్సీధః;-
 ౪౩౩౬. 'ప్రకృతిలీనస్య' ఇత్యనేన అకారశ్చ వగతః;- [౧౪]
 ౪౩౩౭. 'యః-పరః' ఇతి పరశ్చేన వాచ్యత్వశ్చావగతమ్;-
 ౪౩౩౮. 'ఇదం పరస్తాత్పరః' ఇత్యాది పుష్యపరశ్చ వాచ్యతాద్ధ
 త్వాత్. ఇత్యర్థః.
 (౧౨౮౬) ౪౩౩౯. తస్మి, 'అకారస్య పర ఇతి వక్తవ్యమ్;
 ౪౩౪౦. 'ప్రకృతిలీనస్య' ఇతి వచనవ్యక్తేకోభిప్రాయః; [౧౫]
 ౪౩౪౧. అకారవాచ్యస్యైవ మహేశ్వరత్వే-తథానారాయణ
 స్య పరత్వసిద్ధిః' ఇత్యత్రాహ(సర్వవాచక-) ఇతి.-

౧॥ శ్లో - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪. ౨॥ శ్లో - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪ ౩॥

మూ - ౧ - ఉత్తః - ౧ - ౨ - ౬ - ౯ - ౧౦౯ ౨ - చ - ౧౧ - ౧౨౯ ౩ - అ
 ౨ - ౧౧ - చ ౪ - చ ప్రణ - ౬ - ౧౦౦౫ - తాకార - ౧౦ - ౧౧ ౬ - వివ - [౧౬]
 ౪ - ౫ - ౯౯. ౨ - తస్య జా - ౧౦౫ - తా - ౧ - ౧౦

(౧౨౪౫.) యథోక్తం భగవతా, “అహంకృత్యైస్సజగతః ప్రభవః ప్రళయస్తథా-మత్తః పరతరం నాన్యత్ కిచ్చిదస్తి ధనజ్ఞాయ”^౧ -

(౧౨౪౬.) “అక్షరాణామకారోష్టి”^౨ ఇతి,-

(౧౨౪౭.) “అఇతిబ్రహ్మ”^౩ ఇతి^౪ చ శ్రుతేః [5]

(౧౨౪౮.) “అకారోవై సర్వావాక్”^౫ ఇతి^౬ చ-

(౧౨౪౯.) వాచకజాతస్యాకారప్రకృతిత్వమ్;-

(౧౨౫౦.) వాచ్యజాతస్య బ్రహ్మప్రకృతిత్వం సుస్పష్టమ్;-

(౧౨౫౧.) అతః, “బ్రహ్మణో అకారవాచ్యతాప్రతిపాదనాత్, అకారవాచ్యో నారాయణః పమహేశ్వరః” ఇతి సిద్ధమ్.- [10]

౪౩౪౨. “(వాచ్యజాతప్రకృతిభూతః), (వాచకజాతప్రకృతిభూతేన వాచ్యః” ఇతి జ్ఞాపనమ్, “ప్రకృతిలీనస్య”^౭ ఇతి వచనవ్యక్తేః ప్రయోజనమ్;-

౪౩౪౩. (వాచ్యజాతప్రకృతిభూత) స్య నారాయణత్వం వాక్యాన్తరవగతమ్:” ఇతి భావః. [15]

(౧౨౪౫) ౪౩౪౪. భగవతో^౮ వాచ్యజాతప్రకృతిత్వే, అకారో^౯ స్య వాచకజాతప్రకృతిత్వే చ భగవద్వచనమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.

(౧౨౪౬) ౪౩౪౫. [“అక్షరాణామకారో^{౧౦} ష్టి”-] ^{౧౧} ఇత్యనేన వాచ్యవాచకభావసంబంధస్పృశబ్ధః.

(౧౨౪౭) ౪౩౪౬. ^{౧౨} అకారవాచ్యత్వే శ్రుతిమాహ [“అఇతిబ్రహ్మ”-] ఇతి.

(౧౨౪౮) ౪౩౪౭. అకారస్య వాచకజాతప్రకృతిత్వే పి శ్రుతిమాహ [“అకారోవై”] ఇతి.- [ఇత్యర్థః

(౧౨౪౯) ౪౩౪౮. (వాచకజాతస్యాకార ప్రకృతిత్వమ్-) ఇతి.- జ్ఞాయత

(౧౨౫౦) ౪౩౪౯. “బ్రహ్మణో వాచ్యజాతప్రకృతిత్వం శ్రుతిసిద్ధమ్” ఇత్యాహ (వాచ్య-) ఇతి [25]

(౧౨౫౧) ౪౩౫౦. ^{౧౩} ఉక్తం నిగమయతి (అతః) ఇతి.-

౧౧౧ - ఉ - ౭ - ౬. ౨౧౧ - ఉ - ౧౦ - ౩౩. ౩|| ౪||

౫|| తై-నా-౬-౧౦-౨౪.

మూ - ౧ - భగవతా - ౧స. ౨ - ప్రికి - ౮. ౩ - ఇతి - ౮స. ౪ - చ - ౧౧ - ౧౨స. ౫ - చ - ౧స.

వ్యా - ౧ - నిష్కరతత్వం - ౩. ౨ - నారాయణస్యవా - ౯. ౩ - స్యవహ - ౯. ౪ - నారాయణస్య అకార - ౫ - స్మృతి - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౬ - ఉక్తమర్థం - ౩.

- (౧౨౫౨.) తస్యైవ “సహస్రశీర్ష ద్వేవమ్” ౧ ఇతి కేవలపరతత్త్వ విశేష ప్రతిపాదనపరేణ నారాయణానువాకేన, సర్వస్మాత్ పరత్వం ప్రవక్ష్యతమ్;-
- (౧౨౫౩.) అనేన అనన్యపరేణ ప్రతిపాదితమేవ పరతత్త్వమ్;- [5]
- (౧౨౫౪.) “అన్యపరేషు సర్వేషు వా క్యేషు కేనాపి శబ్దేన ప్రతీయమానం తదేవేత్యవగమ్యతే” ఇతి, - “శాస్త్రప్రప్యాయతూపదోశో వామదేవ వత్” ౨ ఇతి సూత్రకారేణ నిర్ణీతమ్.-
- (౧౨౫౫.) తదేతత్పరం బ్రహ్మ, క్వచిత్ బ్రహ్మశివాది శబ్దావగతమితి కేవల బ్రహ్మశివయోర్నపరతత్త్వప్రసక్తః;- [10]
- (౧౨౫౬.) అస్మిన్ననన్యపరేన వా కే, తయోర్నిష్ఠాద్విభుల్యతయా తద్విభూతి త్వప్రతిపాదనాత్;

౪౩౫౧. ఏవమ్, మహేశ్వర శబ్దస్య సాధారణత్వాత్, [మ.]
౪౩౫౨. ప్రకరణపర్యాలోచనయా^౨చ, నారాయణపరత్వముక్త
- (౧౨౫౭) ౪౩౫౩. “నారాయణస్యైవ తత్తచ్ఛబ్దవాచ్యస్య పరత్వమ్,
౪౩౫౪. ఉత్తరానువాకే క్షోక్తమపి” ఇత్యాహ (తస్యైవ-) ఇతి.
- (౧౨౫౮) ౪౩౫౫. “విశ్వాధికోరుద్రోమహర్షిః” ౩ “ప్రజావతిః ప్రజాఅస్య జత” ౪ ఇత్యాదిష్వ న్యేష్వపి వా క్యేషు,
౪౩౫౬. శివాదేవకారణత్వమాశంకాహ (అనేన-) ఇతి.
౪౩౫౭. “విశ్వాధికోరుద్రః” ౩ ఇత్యాదివాక్యాన్యపి, [20]
౪౩౫౮. అన్యపరత్వాత్, ఉక్తాథానుగుణత్వేన వర్ణనీయాని” ఇత్యర్థః.
- (౧౨౫౯) ౪౩౫౯. “కేనాపి శబ్దేన ప్రతీయమానం తదేవాస్తు,-
౪౩౬౦. తత్క్షిమ్?” ఇత్యత్రాహ (తదేతత్ -) ఇతి.
- (౧౨౬౦) ౪౩౬౧. (ఇద్వాద్విభుల్యతయా-) ఇతి. [25]
౪౩౬౨. (ఆది) శబ్దేన విశ్వముక్తాత్మవివక్షా.

గాత్రై - సా - ౬ - ౧౧. ౨॥బ్ర - సూ - ౧ - ౧ - ౩౧. ౩॥త్రై - సా - ౬ - ౧౦ - ౧౯. ౪॥అకా - ౧౮ - ౧.

మూ - ౧ - పర - ౧౧ - ౧౨న. పరత్వ - ౮ - ౧౦. ౨ - పరత్వం - ౨ - ౧౧ - ౧౨. ౩ - సర్వవా - ౧ - ౨. ౪ - ఆపి - ౪ - ౫న. ౫ఆది - ౧ - ౨ - ౪ - ౫న. ౬ - దవగ - ౧౧. ౭ - తత్వ - ౧౧ - ౧౨. త్వప్రసక్తిః - ౧. ౮ - తత్త్విన్న - ౧.

వ్యా - ౧ - తత్త్విక - ౯. ౨చ - ౪ - ౫న. ౩ - తత్ - ౩ - ౮న. ౪ - త్త్విక - ౯.

(౧౨౫౭.) క్వచిత్, ఆకాశప్రాణాదిశబ్దేనపరంబ్రహ్మభిహితమ్ ఇతి యా
తాకాశప్రాణాదేర్యధానపరత్వమ్

(౧౨౫౮.) ౪౩౬౩. ప్రసిద్ధబ్రహ్మశివయోగపరత్వాభావేద్బ్రహ్మేంద్ర మాహ
(క్వచిత్-) ఇతి - [5]

౪౩౬౪. “విశ్వాధికోరుద్రః” ఇత్యస్యాయమర్థః-

౪౩౬౫. 1 ఆత్మ, “సనోదేవశుభయాన్మృత్యాసంయునక్తు”

2 ఇతి స్వాభిమతప్రార్థనాతాత్పర్యాత్,

౪౩౬౬. హిరణ్యగర్భం ప్రతికారణత్వమనూద్యతఃపవ,-

౪౩౬౭. అనువాదస్యచ, వాక్యాంతరసాపేక్షస్యతదానుగు[10]

ణ్యేనవర్ణనీయత్వాత్,

౪౩౬౮. కేనచిద్విణయోగేన [రుద్ర] శబ్దోనారాయణపరః,-

౪౩౬౯. చతుర్ముఖకారణత్వంచతస్యైవేతి స్పష్టంపశ్యత,-

౪౩౭౦. “అపశ్యత్ స్వస్థాత్ జాయమానమ్” ఇత్యధ్యాహారః,

౪౩౭౧. ఏవంవాయోజనా.- “[రుద్ర] శబ్దః ప్రసిద్ధరుద్రపరపవ,

౪౩౭౨. “సచ,- “మహర్షిః”-త్రికాలజ్ఞానవత్తయాసర్వోత్కృ
ష్టః,

౪౩౭౩. “సః,- స్వకారణభూతం హిరణ్యగర్భమపి,

కాలత్రయజ్ఞానవత్వాజ్జాయమానావస్థమపశ్యత్;

౪౩౭౪. యఏవమపశ్యత్-సః-శుభయాన్మృత్యా-భగవత్ [20]

స్తరణేన,- మాం-సంయునక్తు” ఇత్యర్థః.

౪౩౭౫. “ఈశ్వరాద్జ్ఞానమన్విచ్ఛేత్” 3 “ఉపాస్యోహంసదా

విపాక్రిడపామోన్మిహరేన్మృతౌ” 4 “శబ్దరస్యతు

యోభక్తస్సప్రజన్తాస్తరన్నరః-తస్యైవతుప్రసాదేన

విష్ణుభక్తస్సజాయతే” 5 ఇత్యాదిభిః, [25]

౪౩౭౬. రుద్రస్యభగవద్జ్ఞానప్రదత్వప్రతిపాదనాత్,-

౧॥తై - నా-౬ - ౧౦ - ౧౯ ౨॥తై - నా - ౬ - ౧౦ , ౧౯ ౩॥బ్రహ్మజ్ఞాన -
౪॥హరి - వం - కై - ౨౦ - ౧౪ ౫॥

మూ - ౧ - ఆది - ౮౪ ౨ - దేవత్యవిశేషస్య - ౧ దేర్మయథా - ౧౨

వ్యా - ౧ - అత్ర - ౧౪ ౨ - వివమన - ౯ ౩ - దృశ్యతే - ౯ ౪ - సవ-౪-౫
౪ ౫ - సః = ౯౪ ౬ - స్మిన్ హరాన్మృతః-పా. ౭ - క్రిప్రజా - ౯ క్రిప్రజా - ౪ ౫

(౧౨౫౮) యత్పునరిదమాశజి ౪-తమ్ -

“అథయదిదమస్మిన్ బ్రహ్మపురేదహరంపుణ్డీకంవేత్సదహరో
స్మిన్నస్తజ్జీకాశస్తస్మిన్యదస్తస్తదస్వేష్టవ్యమతద్వావవిజ్ఞాసిత
వ్యమ్” ఇత్యత్ర ఆకాశశబ్దేన జగదుపాదానకారణంప్రతిపాద్య,

(౧౨౫౯) తదస్తర్వర్తినః కస్యచిత్తత్త్వవిశేషస్య, అస్వేష్టవ్యతాప్రతిపా
ద్యతే,-

(౧౨౬౦) అస్యాకాశస్యనామరూపయోర్నిర్వోళ్యత్వశ్రవణాత్,
పురుషసూక్తేపురుషస్య, నామరూపయోఃకర్తృత్వదర్శనాచ్ఛా-

(౧౨౬౧) ఆకాశపర్యాయభూతాత్ పురుషాదన్యస్య అస్వేష్టవ్యత[10]
యాఉపాస్యత్వంప్రతీయతే” ఇతి -

౪౩౭౭ హిరణ్యగర్భకారణత్వవాదినఃప్రప్తవ్యాః,

౪౩౭౮. “కేమ్, అణ్డాస్తర్వర్తినఃప్రజాపతిః “ప్రజాపతిఃప్రజాలస్య
జత” ఇత్యుచ్యతే

౪౩౭౯. ఉత, పరమకారణత్వముచ్యతే, ” ఇతి - [10]

౪౩౮౦ ప్రథమకల్పాభ్యుపేక్షః,

౪౩౮౧ ద్వితీయస్తు, ప్రజాపత్యాదిశిబ్దానాంసాదారణత్వాత్,
అన్యత్రచనితుర్ముఖాదేఃసృజ్యత్వాదిశ్రవణాచ్ఛా,

౪౩౮౨. బహుకారణవాక్యావిరోధేననేయఇతిప్రత్యుక్తఇతి

(౧౨౫౮) ౪౩౮౩. అథ, వ్యోమాతీతవాదంహృదినిధాయ, [20]

౪౩౮౪ “తంసమూలమున్నులయితుంతత్పరిపాటిముపన్యస్యతి
(యత్పునః-) ఇతి.

(౧౨౬౦) ౪౩౮౫. “ఆకాశాస్తర్వర్తినఃకస్యచిదస్వేష్టవ్యతాస్యాత్,-

౪౩౮౬. తతఃకేమ్” ఇత్యత్రాహ(అన్య-) ఇతి.

౧॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧ - ౧ ౨॥ అకా - ౧ ప్ర - ౧

మూ - ౧ - చిదస్వే - ౧ చిత్తత్వస్యాస్వే - ౧౧ ౨ - ప్రతిపాదనాత్ - ౧ ౩ -
షస్యాన్యత్రాస్వే - ౧. ౪ - త్వత్ప్రతిపాద్యతే - ౧ త్వత్ప్రతి - ౯.

వ్యా - ౧ - త్వ - ౨ - ౪ - ౫ - ౮౪ - ౨ - ఇతి - ౮౪ ౩ భిక్ష - ౧. ౪ - చ -
౪ - ౫౪. ౫ ఆది - ౧ - ౩ ౪. ౬ - తల - ౧ - ౨ - ౮౪

(౧౨౬౨.) అనధీతవేదానామదృష్టశాస్త్రవిద్రామిదంబోద్యమ్:-

(౧౨౬౩.) యతఃతత్రశ్రుతిరేవాస్యపరిహరమాహ;-

(౧౨౬౪.) వాక్యకారశ్చ:-

(౧౨౬౫.) “దహరోష్ఠిన్నస్తర్హాకాశఃకిన్తదత్రవిద్యతేయదస్వేష్టవ్యమ్^[౧]
యద్వావవిజిజ్ఞాసితవ్యమ్”^[౨] ఇతి చోదితే,

(౧౨౬౬.) యావాన్వాఅయమాకాశస్తావానేహోన్తర్హృదయఆకాశః”^[౩]
ఇత్యాదినా,

(౧౨౬౭.) అస్యా కాశశబ్దవాచ్యస్యపరమపురుషస్య అనవధికమహత్వమ్,
సకలజగత్కారణతయా సకలజగదాధారత్వం ప్రతిపాద్య,

(౧౨౬౮.) తస్మిన్ కామా^౩ స్పృహహితాః^౩ ఇతి, అవహతపాష్టత్వాది, ప్ర
త్యేకామశబ్దేన^౪ సత్యసజుల్ప^౪త్వపర్యంతగుణాత్మకం నిహితమితి,

(౧౨౬౯.) ౪౩౮౭. ఏతత్ప్రతిక్షిపతి(అనధీత-)ఇతి- [ఇతి-

౪౩౮౮. (అనధీతవేదానామదృష్ట శాస్త్రవిద్రామిదంబోద్యమ్-)

౪౩౮౯. దహరవిద్యాయాఃపూర్వాపర^౧వాక్యమప్యనధీతమ్,

౪౩౯౦. వాక్యకారగ్రన్థాదయశ్చిదృష్టాస్తైరితిభావః.

(౧౨౬౩) ౪౩౯౧. కథమిత్యత్రాహి(యతః)ఇతి. [ఇతి.

(౧౨౬౫) ౪౩౯౨. కథంశ్రుతిరేవపరిహరతీత్యత్రాహ (దహరోష్ఠిన్-

(౧౨౬౭) ౪౩౯౩. (అస్యాకాశశబ్దవాచ్యస్య-)ఇతి, “వత్సయమాణగుణజా
తమ్, ఆకాశాన్తర్వర్తిస్సతస్త్రవస్త్వోన్తరగతమ్”^[౨౦]

ఇతిశక్తాశమనాయ.-

౪౩౯౪. “యావాన్వా అయమాకాశస్తావానేహోన్తర్హృద

యఆకాశః”^[౩] ఇతివాక్యస్థాకాశశబ్దేనపూర్వోక్తఆకా

శశబ్దస్మాన్రితఃస్పష్టమ్.

౧॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧ - ౨. ౨॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧ - ౩. ౩॥

మూ - ౧ - స్త్రాణామిదం - ౨ - ౪ - ౫ - ౧౨. ౨ - యత స్తత్రైవాస్యశ్రుతిరేవపరిహర-
యత స్తత్రైవశ్రు - ౬. ౩ - స్పర్శేసమా - ౮. ౪ త్వాదిగుణా - ౧. త్వ - ౬ - ౮ - ౧౦ -
౧౨౯.

వ్యా - ౧ - వాక్య - ౧ - ౨ - ౪ - ౫న. ౨ - స్తర్గతమిదం. ౩ - శబ్ద - ౯న.

- (౧౨౬౯) పరమపురుషవత్, పరమపురుషగుణాష్టకస్యాపివృథాన్విజ్ఞాపితవ్యతాప్రతిపాదయిషయా, తస్మిన్యదన్తస్తదస్వేష్టవ్యమ్^౧ ఇతిశ్రుత్వైవ సర్వంపరిహృతమ్.
- (౧౨౭౦) ఏతదుక్తంభవతి, “కిన్తదత్రవిద్యతేయదస్వేష్టవ్యమ్^౨ ఇత్య[౩] స్యచోద్యమ్య,
- (౧౨౭౧) “తస్మిన్^౪ సర్వస్యజగతఃసప్తత్వమ్,^౫ ఆధారత్వమ్,^౬ నియన్త్రత్వమ్,^౭ శేషిత్వమ్, అపహతపాస్తత్వాదయోగుణాశ్చవిద్యతే^౮ ఇతి పరిహరః^౯” ఇతి.- [దేశః]^౩ ఇతి.-
- (౧౨౭౨) తథాచవాక్యకారవచనమ్, “తస్మిన్యదన్తః^{౧౦} ఇతికామవ్యవకామ్యన్తఇతికామాః అపహతపాస్తత్వాదయఃగుణాఃఇత్యర్థః.
- (౧౨౭౩) ఏతదుక్తంభవతి, “[యత్]-ఏతద్దహరాకాశశబ్దాభిధేయమ్,
- (౧౨౭౪) ౪౩౯౫. నను, “కిన్తదత్రవిద్యతే^{౧౧} ఇతిచోద్యమన్తరమ్, ౪౩౯౬. “ఉభేఅన్విద్యావాపృథివీ అన్తరేవ సమాహితే^{౧౨} ఇత్యాదినా, ద్యానాపృథివీవిద్యున్నతత్రాదీనా^{౧౩} మాకాశవర్తిత్వంప్రతీయత ఇతి, ౪౩౯౭. నగుణజాతస్యప్రతీతిః” ఇతిశబ్దాయామాహ (ఏతదుక్తంభవతి-) ఇతి.-
౪౩౯౮. “ఉక్తద్యుపృథివ్యాదీనాం(సప్తత్వం)(ధార)కత్వాదిగుణగణః(అపహతపాస్తత్వా)దిగుణగణశ్చవివక్షితః^{౧౪} ఇత్యర్థః.
- (౧౨౭౫) ౪౩౯౯. “కథంవాక్యకారేణ పరిహృతమ్?” ఇత్యత్రాహ (తథాచ-) ఇతి.-
౪౪౦౦. “కామ్యస్పృహోస్తరాకామాః”^{౧౫} ఇతినిఘ్ంటుః.
- (౧౨౭౬) ౪౪౦౧. “గుణివ్యతిరేకేణకథం గుణానాముపాస్యత్వమ్”^{౧౬} ఇతిశబ్దాయామాహ(ఏతదుక్తమ్-) ఇతి.-

౧॥ ఛా - ఉ - ర - ౧ - ౧. ౨॥ ఛా - ఉ - ర - ౧ - ౨. ౩॥ వాక్య - ౪॥ ఛా - ఉ - ర - ౧ - ౩. ౫॥

మూ - ౧ - నిహితేస్యగుణా - ౧. ౨ - చి - ౧ - ౨ - ర - ౧౦౪. ౩ - ఉక్తమితి - ౧౪. ౪ - అస్య - ౧౪. ౫ - అస్మిన్ - ౧౨. ౬ - సర్వస్యజగతః - ౧ - ౬౪. ౭ - సర్వజగదాధా - ౧ - ౬. ౮ - సర్వనియ - ౧ - ౬. ౯ - సర్వశేషి - ౧ - ౬. ౧౦ - ఇతి - ౧ - ౬౪. ౧౧ - తదేత - ౧౨. ౧౨ - చదవాచ్యమని - ౧౨.

వ్యా - ౧ - సీత్యాది - ౧ - ౨ - ర - ౯. ౨ - ఉక్త - ౯౪.

(౧౨౭౪) నిఖిలజగదుదయవిభవలయలీలమ్, పరంబ్రహ్మ, తస్మిన్ [యత్] అ
త్పరిహితమ్, అనవధికాతిశయమ్, అపహతపాప్త త్వాదిగుణా
ప్తకమ్, [తత్] ఉభయమవ్యస్వేష్టవ్యమ్ విజిజ్ఞాసితవ్యమ్” ఇతి.

౪౪౦౨. (ఉభయమవ్యస్వేష్టవ్యమ్):- [చేన్న:-

“తచ్ఛబ్దనిర్దిష్టస్యైవాస్వేష్టవ్యత్వానోభయమ్” ఇతి

౪౪౦౩. తచ్ఛబ్దః ఉభయపరోనేయః;

౪౪౦౪. “యచ్ఛబ్దనిర్దిష్టంగుణాప్తకమేవేతి, - తచ్ఛబ్దో గుణమా
‘త్రపరః” ఇతిచేన్న:-

౪౪౦౫. యచ్ఛబ్దపరోభయపరః. [10]

౪౪౦౬. నను, “[యః]-ఆకాశః-[యత్]-గుణజాతమ్, ఇతిపున్లిక్త
నపుంసకరూప యచ్ఛబ్దద్వయంస్యాత్;-

౪౪౦౭. తదత్రనాస్తి:” ఇతిచేత్;-

౪౪౦౮. “త్యదాదీనైర్వైర్విత్వమ్” ఇతిత్యదాదీనామేకశే
షత్వవిధానాత్, [15]

౪౪౦౯. తదన్యతమయచ్ఛబ్దస్యైకశేషత్వమవగమ్యతే;

౪౪౧౦. “నపుంసకమనపుంసకేనైకవచ్ఛాన్యతరస్యామ్” ఇతి
సూత్రేణనపుంసకశబ్దసన్నిపాతే,

౪౪౧౧. నపుంసకస్యైకోశేష్యమ్, - ఏకత్వేనైకవద్భావశ్చవిధీ
యతే ఇతి; [20]

౪౪౧౨. అత్ర [యః]-[యత్]- ఇతిపున్లిక్తనపుంసకరూపయచ్ఛబ్ద
ద్వయోపనిపాతే,

౪౪౧౩. [యత్] ఇతినపుంసకస్యైకశేష్యమ్, - ఏకవద్భావశ్చేతి
నిశ్చయతే,

౪౪౧౪. తస్మాత్, యచ్ఛబ్దేనోభయంవివక్షితమితి. [25]

(౧౨౭౪) ౪౪౧౫. (నిఖిలజగదుదయ-) ఇత్వాదివిశేషణమ్,

౪౪౧౬. “ఆకాశోహవై నామరూపయోర్నిర్వహితా” ఇతిశ్రు
త్యుక్తస్మారణమ్.

౧॥ అస్తా - ౧ - ౨ - ౬౯. ౨॥ అస్తా - ౧ - ౨ - ౭౨. ౩॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧౪.

మూ - ౧ - య - సజ్జ్యయగుణా - ౧. యాపహ - ౮. అటపి - ౧౪.

వ్యా - ౧ - వ్యమితే - ౧ - ౨. ౨ - ౪ - ౪ - ౫ - ౯౪. ౩ - లిక్తయ - ౬. ౪ -

త్వ - ౨ - ౮ - ౯౪. ౫ - షత్వంవికవ - ౯.

(౧౭౭౫) యథాహ, “అథయథహాత్మానమను విద్యవ్రజ ద్వైతాంశ్చస
త్యాన్ కామాన్ద్రేమాన్సర్వేషులోకేషు కామచారోభవతి” ఇతి.

(౧౭౭౫) ౪౪౧౭. నను “ఉభయస్యా న్వేష్టవ్యత్వే ప్రామాణికేనతీహి
యచ్ఛబ్దినై వనిర్వాహకార్యః?” ఇత్యత్రాహ(య [5]
థాహ-) ఇతి.-

౪౪౧౮. ఛాన్దోగ్యే “అకాశశబ్దస్యపరమాత్మపరత్వమాశ్రిత్య
హి,-

౪౪౧౯. సర్వప్రాకాశశబ్దానాంపరమాత్మపరత్వ మాపాద్య,
౪౪౨౦. తదన్తర్వర్తినిస్సత్త్వవత్త్వంతర్వత్త్వం వ్యో[10]
మాతీతవాదిభిరుచ్యతే;

౪౪౨౧. అత్ర, ఛాన్దోగ్యశ్రుతినిర్వాహదేవతేహాంమూలభూ
తశ్చృతః” ఇత్యభిప్రాయే నైతావతావిరతిః;

౪౪౨౨. యత్ర, అకాశశబ్దనిర్దిష్టస్యపరమాత్మాసాధారణగుణశ్ర
వణమ్, [15]

౪౪౨౩. తత్ర, స్వారస్యభజ్జేనాకాశశబ్దస్యపరమాత్మపరత్వమా
శ్రియతే;

౪౪౨౪. అన్యత్రతు,- ప్రసిద్ధిప్రాచుర్యాత్పృతఃప్రాప్తపవాధ
స్సీప్వకృతః” ఇత్యర్థః.

౪౪౨౫. అనేన, “తత్రాపి* దహరంగగనంవిశోకస్తప్తస్యద[20]
స్తస్తదుపాసితవ్యమ్” ఇత్యత్ర,

౪౪౨౬. విశోకశబ్దేన “విశోకోవిజిఘత్సోఽపిపాసః” ఇత్యాది
సమానప్రకరణోక్తగుణస్మరణాత్,

౪౪౨౭. తదన్తర్వర్తినిగోగుణజాతస్యాన్వేష్టవ్యత్వంప్రసిద్ధమ్;

౪౪౨౮. తస్యాకాశశబ్దనిర్దిష్టస్యాకారవాచ్యత్వాత్, నా [25]
రాయణస్యమహేశ్వరత్వఘ్నక్తమ్;

౧॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧ - ౬. ౨॥ తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౩. ౩॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧ - ౫.

వ్యా - ౧ - త్వేతిమీమాంసావశ్యకేనతియ - ౯. ౨ - పర్యవృత్తమా - ౧ - ౨. పరత్వం
హ్యుక్తిత్య - ౮. ౩ - పర్యవృత్తత్య - ౧ - ౨. ౪ - ఇతావ - ౮. ౫ - స్వీక్రియతే - ౩. ౬ -
స్తా - ౪ - ౫. ౭ - స్వీపాస్యత్వంప్ర - ౩ * “దహరం” ఇతి - పా.

(౧౨౭౬.) “యః పునః,

(౧౨౭౭.) కారణమై వ్యవధ్యేయతాప్రతిపాదనపరేవాక్యే,

(౧౨౭౮.) విష్ణోరనన్యపరవాక్యప్రతిపాదితపరతత్త్వభూతస్యకార్యమధ్యే
నివేశః, [5]

౪౪౨౯. “యద్యేదాదా”^౧ ఇతి, యత్రతు, - ఆకాశశబ్దనిర్దిష్టస్య
పరమాత్మాసాధారణగుణాశ్రవణమ్;

౪౪౩౦. తత్ర, ఆకాశశబ్దస్య ప్రసిద్ధార్థపరత్వాత్, తదంతర్వర్తి
నోనారాయణత్వంస్యాదిచిచ్ఛితమ్.

(౧౨౭౯) ౪౪౩౧. అథ, “బ్రహ్మవిష్ణురుద్రేద్వా”^౨ సేనర్వేసం ప్రసూయంతే”
ఇతి విష్ణోఃకార్యత్వశ్రవణా త్పరత్వవైకల్యశఙ్కాం
వ్యుదస్యతి(యఃపునః)ఇతి.

(౧౨౮౦) ౪౪౩౨. (కారణమన్యధ్యేయతాప్రతిపాదనపరేవాక్యే) ఇతి.

౪౪౩౩. “కశ్చధ్యేయః-కారణంతుధ్యేయః”^౩ ఇతికారణత్వా
నువాదేనధ్యేయతావిధ్యన్యపరత్వాద్వాక్యాంత [15]
రసాపేక్షో^౪ నువాదఃతదానుగుణ్యేనస్యాదితి,

౪౪౩౪. (అనన్యపరవా)క్యోక్తం నారాయణమైవ పరత్వం
స్థితమ్;-

౪౪౩౫. తాస్యస్వేచ్ఛయాలోకరత్వార్థమవతారఇతిశ్రుతిస్త్యు
తిమూక్తః; [20]

౪౪౩౬. తత్ర, “బ్రహ్మానిమేవ్యతీతానిజన్మానితవచార్జున”^౫ ఇతి
వచనాత్, - ఉత్పత్తి^౬ సద్భవఃబ్రహ్మరుద్రాదేః, - భగవ
తశ్చాభ్యుపగమ్యతే;

౪౪౩౭. తత్ర, భగవజ్జన్మనోహేతుఃప్రయోజనంచవిలక్షణం ప్ర
మాణాంత^౭ రప్రతిపన్నమితి, [25]

౧||తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪. ౨||అ - శ్లో.ప. ౩||అ - శ్లో.ప. ౪||గీ-౪-౫.

న్యా - ౧ - త్తసా - ౧. ౨ - తత్ - ౪ - ౫౪. ౩ - వ్యవస్థి - ౩. ౪ - యజ్ఞికా
౪ - ౯. ౫ - విధిపర - ౯ - ౧౦. ౬ - వేదానువా - ౯. ౭ - పైవస్వే - ౩. ౮ - సంభ
వః - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౯ - బ్రహ్మదేః - ౩. ౧౦ - రేణప్ర - ౯. * (సర్వతీకాయాంవివకా
రఃనాస్తి.)

- (౧౨౭౯) 1సః, స్వకార్యభూతతత్త్వః సఖ్యాపూరణంకుర్వతః,
 (౧౨౮౦.) స్వలీలయాజగదుపకారాయస్వేచ్ఛావతారః” ఇత్యవగఃస్తవ్యః;-
 (౧౨౮౧.) యథా, లీలయాదేవ సఖ్యాపూరణంకుర్వతః ఉపేక్ష్యత్వమ్
 రన్వైవ్యః;-

[5]

- (౧౨౮౨.) యథాచ, సూర్యవంశోద్భవరాజసఖ్యాపూరణంకుర్వతఃపరస్వై
 వబ్రహ్మణోదాశరధిరూపేణస్వేచ్ఛావతారః;-

౪౪౩౮. తదవిరోధేనాత్మాపి ప్రతిపాద్యమానంభగవతోజన్మ,-
 విలక్షణహేతుమత్,-విలక్షణప్రయోజనవచ్ఛాభ్యుపే
 త్యమ్;-

[10]

౪౪౩౯. అన్యేషాంజన్మనోహేతుఫలేకర్మతత్ఫలానుభవా;-

౪౪౪౦. తస్మాత్, రామాదివదవతారః” ఇత్యర్థః.

- (౧౨౭౯) ౪౪౪౧. “త్రిమూర్తిసఖ్యాస్తర్భావమాత్రంససామ్యే ప్రయో
 జకమ్” ఇత్యభిప్రాయేణ (సఖ్యాపూరణంకుర్వతః)
 ఇతిముహురుక్తమ్.

[15]

- (౧౨౮౦) ౪౪౪౨. (స్వలీలయాజగదుపకారాయ.) ఇతి.-

౪౪౪౩, “హేతుప్రయోజనవైలక్షణ్యముక్తమ్,

౪౪౪౪. నతుకర్మణాతత్ఫలానుభవాయ” ఇత్యర్థః;

౪౪౪౫. “జగతాముపకారాయ నసాకర్మనిమిత్తజా” ఇతివచ
 నాత్.

[20]

- (౧౨౮౧) ౪౪౪౬. మనుష్యాదిషుహ్యవతారః, కథం దేవేషు? ఇతిశంకా-
 వ్యాప్తత్యర్థమాహ (యథాలీలయా-) ఇతి

- (౧౨౮౨) ౪౪౪౭. తస్మి, దేవేష్వవతారద్వయంకథమ్? ఇత్యత్రాహ (య
 థాచ-) ఇతి.

౧॥

[25]

మూ - ౧ - స్వస్వకా - ౨ - ౯. సకా - ౬ - ౧౦ - ౧౨. ౨ - తత్సఖ్యా - ౧౧.
 ౩ - వ్యవ - ౧.

వ్యా - ౧ - వేతమ్ - ౪ - ౫. పగమ్యమ్ - ౯. ౨ - తత్కర్మత-౯. ౩ - జనమి - ౯.
 ౪ - థావా - ౪ - ౫. ౫ - మ్యేషుహ్య - ౩. హి - ౧౪.

(౧౨౩.) యథాచ, సోమవంశసంఖ్యాపూరణంకుర్వతో భగవతఃభూభా
రావతరణాయ స్వేచ్ఛయావసుదేవగృహీతారః;-

(౧౨౪.) సృష్టిప్రళయ ప్రకరణేషు నారాయణ ఏవ పరమకారణతయా ప్ర
తిపాద్యత ఇతి పూర్వ మేహ క్తమ్. [5]

(౧౨౫.) యత్పునః, అథర్వశిరసిరు ద్రేణస్వసర్వైశ్వర్యమ్,-

(౧౨౬.) ప్రపశ్యేతమ్;-

(౧౨౭) ౪౪౪౮. “స్వసమానగణనాగణ్యత్వ రూపాంతర్లంపరేహంధ
దాతి” ఇత్యభిప్రాయేణ (సోమవంశసంఖ్యాపూరణమ్)
(రాజసంఖ్యాపూరణమ్) ఇత్యుక్తమ్.- (౧౨౮) [10]

౪౪౪౯. ‘తద్వత్’, - త్రిమూర్త్యంతర్భావోనత త్వామాయ ఇత్య
భిప్రాయః.

(౧౨౯) ౪౪౫౦. పరత్వే ప్రామాణికేనతిహ్యేవం నిర్వాహః? ఇత్య
తాహ (సృష్టి-) ఇతి.

(౧౩౦) ౪౪౫౧. అథ, అథర్వశిరోనిర్వహతి (యత్పునః) ఇతి.- [15]

౪౪౫౨. “దేవాహవై స్వర్గం లోకమగమంతే దేవారుద్రమప్య
చ్ఛన్ కోభవానితి సోబ్రవీత్ అహమేకః ప్రథమమా
సంవర్తామి చ భవిష్యామి చ నాన్యః కశ్చిన్నతో వ్యక్తిరీక్తః
ఇతి సో నైరాదంతరంప్రావిశత్ దిశశ్చాంతరంప్రావిశత్
సోహం నిత్యానితో బ్రహ్మహంబ్రహ్మ” ఇత్యాది.

(౧౩౧) ౪౪౫౩. “సో నైరాదంతరంప్రావిశత్” ఇత్యతః పూర్వమ్, సో
బ్రవీత్ ఇతి ప్రక్రమ్య రుద్రవచః;-

౪౪౫౪. అస్య వాక్యస్యోపర్యపి, సోహమ్ ఇత్యాదికం రుద్రవచః;

౪౪౫౫. అతః, మధ్యేరుద్రవాక్యం న సమాప్తమ్: ఇత్యభిప్రాయే
యేణ (ప్రపశ్యేతమ్-) ఇత్యుక్తమ్.- [25]

౧|| అథ - శిరోప.

మూ - ౧ - శోద్భవసంఖ్యా - ౧౦. శరాజస - ౮. ౨ - రనివారణాయ. ౧. ౩ -
దిశ ఇ - ౮.

వ్యా - ౧ - సచ త్రిమూ - ౧. ౨ - ఇతిథా - ౩. ౩ - రాహుభా - ౧ - ౯. ౪ - ధే
షిరుద్ర - ౯. ౫. క్యంప్రాప్తం - ౯.

౪౪౫౬. అత్రేయంబాచ్యుతే-

౪౪౫౭. ...సోమరాక్షసంబాహిత్విశవాక్షురం సంసా
విశత్, నిఖిలంబునాచ్యుతమ్.

౪౪౫౮. ఉద్య- కేనలంఘితవాక్యమ్.

౪౪౫౯. పూర్వం [ఇతి] కరణేనయన్తననసమహస్తాన్
ఇనంఘ్రుతివాక్యమ్ ఇతిచేన్న-

౪౪౬౦. సోహమ్ నిఖిలంబునాచ్యుతమ్ సమాచారమ్.
ఇదమపయన్తననసమహస్తాన్

౪౪౬౧. నోచేత్. సోబ్రహ్మణ్యేతి ధ్యానానామసాక్ష్య

౪౪౬౨. సుసహాయం [ఇతి] కరణావై యథ్యాత్మలక్షణానామ్
ఇతిచేన్న-

౪౪౬౩. నహి. ఇతి కరణస్య సమాప్తి రేవాన్యః.

౪౪౬౪. అపితు, హేతుః. ప్రకారోపన్యసః.

౪౪౬౫. ఇతి హేతుప్రకరణప్రకారాదిసమాప్తిః సాక్షిత్వం
నిశ్చయదర్శనాత్,

౪౪౬౬. తస్మాత్, పరావర్తనాద్యాహారేణైవ నిర్వాహసంభవ
వతి,

౪౪౬౭. అద్యాహారసాపేక్షార్థస్వకారోఽనుపపన్నః-

౪౪౬౮. తస్మాదయమర్థః-

౪౪౬౯. రుద్రేణ 'కోభవాత్' ఇతి పుష్టేన ప్రభవమ్, అహ
మేకప్రభవమానం వర్తమాన్ ఇత్యాదినాన్వయసర్వా
త్వకత్వే ఉచ్యతే.

౪౪౭౦. పరమాత్మనోహి సర్వాత్మకత్వమ్. కథం చ సతతః?
ఇత్యపేక్షాయామ్

౪౪౭౧. ఇత్థమితి ప్రకారార్థోయం [ఇతి] శబ్దః,

౪౪౭౨. సోమరాక్షసరమ్ ఇతి వత్సమానప్రకారేణ ఇత్య

౧॥౮ - ౩౮౪. ౨॥౮ - ౩౮౫ - ౩౮౬ - ౨

వ్యా - ౧ - పంచాక్షరము - ౩ - ౪ - ౫ పంచ - ౮ - ౯ - ౧౦ - పంచసహస్రము -

౧ - ౨ - ౩ - ౪ - ౫ - ౬ - ౭ - ౮ - ౯ - ౧౦ - ౧౧ - ౧౨ - ౧౩ - ౧౪ - ౧౫ - ౧౬ - ౧౭ - ౧౮ - ౧౯ - ౨౦ - ౨౧ - ౨౨ - ౨౩ - ౨౪ - ౨౫ - ౨౬ - ౨౭ - ౨౮ - ౨౯ - ౩౦ - ౩౧ - ౩౨ - ౩౩ - ౩౪ - ౩౫ - ౩౬ - ౩౭ - ౩౮ - ౩౯ - ౪౦ - ౪౧ - ౪౨ - ౪౩ - ౪౪ - ౪౫ - ౪౬ - ౪౭ - ౪౮ - ౪౯ - ౫౦ - ౫౧ - ౫౨ - ౫౩ - ౫౪ - ౫౫ - ౫౬ - ౫౭ - ౫౮ - ౫౯ - ౬౦ - ౬౧ - ౬౨ - ౬౩ - ౬౪ - ౬౫ - ౬౬ - ౬౭ - ౬౮ - ౬౯ - ౭౦ - ౭౧ - ౭౨ - ౭౩ - ౭౪ - ౭౫ - ౭౬ - ౭౭ - ౭౮ - ౭౯ - ౮౦ - ౮౧ - ౮౨ - ౮౩ - ౮౪ - ౮౫ - ౮౬ - ౮౭ - ౮౮ - ౮౯ - ౯౦ - ౯౧ - ౯౨ - ౯౩ - ౯౪ - ౯౫ - ౯౬ - ౯౭ - ౯౮ - ౯౯ - ౧౦౦

(౧౨౨౭.) తత్, “సో నైరాదంతరం ప్రావిశత్” ఇతి పరమాత్మప్రవేశాదు క్తమ్” ఇతి,-

౪౪౭౩. యద్వా,¹ “అత్ర[ఇతి] హేతౌ,

౪౪౭౪. సో నైరాదంతరం ప్రావిశత్ దిశశ్చాంతరంసంపా
విశత్” ఇతి పరమాత్మానుప్రవేశాత్పర్యాత్మకత్వమ్”

ఇత్యర్థః

(౧౨౨౭) ౪౪౭౫. [ఇతి] శబ్దస్య హేతుపరత్వమభిప్రేత్య, (పరమాత్మ ప్ర
వేశాత్-) ఇత్యుక్తమ్.-

౪౪౭౬. యద్యపి, [ఇతి] శబ్దస్య సమాప్తిరేవార్థః, [10]

౪౪౭౭. అథాంతరంసంస్యాత్;- [యాత్,

౪౪౭౮. తథాపి, “ధర్మికల్పనాతోవరంధర్మకల్పనా”² ఇతిన్యా

౪౪౭౯. ప్రయుక్తస్య[ఇతి] శబ్దస్య రుద్రవాక్యావసానే² న్వయక
ల్పనం న్యాయమ్,

౪౪౮౦. సత్ప్రయుక్తపదాంతరాధ్యాహారఇతి;- [15]

౪౪౮౧. తస్మాత్, రుద్రవాక్యమేవేదమ్.

౪౪౮౨. “సః” ఇతి పరమాత్మోచ్ఛేదే,

౪౪౮౩. బుద్ధిస్థత్వాత్ పరమాత్మనః;-

౪౪౮౪. “సో నైరాదంతరమ్”- శరీరాదంతరస్య పాణాదేరపి
అంతరంజీవమ్- “ప్రావిశత్”;- [20]

౪౪౮౫. “దిశశ్చాంతరమ్”-దిక్కుజ్ఞేన సమస్తజగద్వర్తి వస్తుజా
తంలక్యతే,

౪౪౮౬. సర్వపదార్థానామంతరంజీవాత్మవర్గం “ప్రావిశత్”

౪౪౮౭. సర్వసామానాధికరణ్యస్య వత్సమాణత్వాత్,

(౧౨౮౮.) శ్రుత్యైవవ్యక్తమ్:-

(౧౨౮౯.) “శాస్త్రదృష్ట్యాతూపదేశోవామదేవవత్” ౧ ఇతిసూత్రకారే
జ్ఞైవమాదీనామర్థఃప్రతిపాదితః:-

౪౪౮౮. తదుపపత్తియేస్వస్య, సర్వజీవానాంబువరమాత్మాను
ప్రవేశఉక్తః:-

౪౪౮౯. ఏవమ్, రుద్రవాక్యత్వమేవయుక్తమ్:-

౪౪౯౦. యద్వా, - శ్రుతివాక్యమస్తు,

౪౪౯౧. తదా యమర్థః:- “సః-రుద్రః-అన్తరాదన్తరమ్-

జీవాదన్తరంపరమాత్మానం-ప్రావిశత్”- [10]

బుద్ధ్యాఽగాహతః:- [మ,

౪౪౯౨. అనుప్రవేశశబ్దస్య సమ్యగ్భేదనార్థత్వం లోకోక్తిసిద్ధ

౪౪౯౩. తథాచాణక్యప్రయోగశ్చ,

౪౪౯౪. “యస్యయస్యహియోభావస్తేనతేన తదన్తరమ్-

అనుప్రవిశ్య మేధావీక్షిప్రమాత్మవశంనయేత్” ఇతి:-

౪౪౯౫. “సః-రుద్రః-స్వాన్తర్యామిణంసర్వపదార్థాన్తర్యామిణ

బుద్ధ్యానంతచ్ఛరీరకంబుద్ధ్యాను సంహిత

వాన్” ఇత్యర్థః:-

౪౪౯౬. ఏవం నిర్వాహద్వయమభిప్రేత్య, (పరమాత్మప్రవేశా
త్-) ఇత్యుక్తమ్; [20]

౪౪౯౭. పరమాత్మనప్రవేశాత్-ఇతివక్తృసమాసః,

౪౪౯౮. పరమాత్మకర్తృకప్రవేశాత్,

౪౪౯౯. పరమాత్మకర్తృకప్రవేశాచ్ఛేతిభావః.

(౧౨౮౮) ౪౫౦౦. (శ్రుత్యైవ)-ఇతి-“ప్రతర్దనవిద్యాదిష్టివ, నకేవలన్యా
యేనపరమాత్మానుప్రవేశకల్ప్యతే, [25]

౪౫౦౧. “అపితుకణ్ఠోక్తః” ఇత్యర్థః.

(౧౨౮౯) ౪౫౦౨. అప్యార్థస్యసూత్రకారోక్తిందర్శయతి (శాస్త్ర)-ఇతి-

౧॥బ్ర - సూ - ౧ - ౧ - ౩౧. ౨॥

మూ - ౧ - వాయుమర్థః - ౨. వమాదీనాశ్రవ - ౧.

వ్యా - ౧ - ద - ౨ - ౮ - ౯౪. ౨ - సయక్తిసి - ౪ - ౫. లోకసి - ౯. ౩ - వల
స్వాయే - ౨.

(౧౨౯౦.) యథోక్తం ప్రస్థోదేనాపి, - “సర్వగత్వాదనంతస్య సపవాహమ
వస్థితః-

మత్తస్సర్వవహంసర్వంమయిసర్వంసనాతనే” ఇత్యాది.

(౧౨౯౧.) 1 అత్ర, “సర్వగత్వాదనంతస్య” ఇతి హేతురుక్తః;- [5]

(౧౨౯౨.) స్వశరీరభూతస్య సర్వస్య విదవిద్వస్తునః ఆత్మత్వేన సర్వగతః ప
రమాత్మా ఇతి, - సర్వేశ్వైః సర్వశరీరం పరమాత్మానామేవాభి
దధతీతుక్తమ్;-

(౧౨౯౩.) అతః, [“అహమ్”] ఇతి శబ్దః స్వాత్మప్రకారిణం పరమాత్మానామే
వాచ్యే;- [10]

(౧౨౯౪.) అతః ఇదముచ్యతే “ఆత్మత్వేన గృహీతాయాత్ సర్వస్య తన్నిష్ఠ
త్వే” ఇత్యాది నా అహంగ్రహణోపాసనం వాక్యకారేణ;-

౪౫౦౩. “పరమాత్మానుప్రవేశకణ్ఠోక్తి రహితేషు ప్రతర్దనవి
ద్యాదిష్టపి, ఇన్ద్రాదీనాం పరమాత్మాత్మకత్వేన సిద్ధే,

౪౫౦౪. పరమాత్మానుప్రవేశకణ్ఠోక్తిమత్సు అథర్వశిరఃప్రభృ
తిషు కైముత్యనీత్యా పరమాత్మానుప్రవేశస్సిద్ధతి

౪౫౦౫. ఇత్యభిప్రాయేణ, సూత్రకారః, ప్రతర్దనవిద్యావిషయం
సూత్రం ప్రణీతవాన్.” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౨౯౦) ౪౫౦౬. సర్వసామానాధికరణ్యస్య పరమాత్మానుప్రవేశకృత
త్వవైశద్యా యోపబృహ్తానందర్కయతి (యథోక్త [20]
మే) ఇతి.

(౧౨౯౧) ౪౫౦౭. ఉదాహృతశ్లోకే హేత్వంశమ్, - తేన సర్వసామానాధి
కరణ్యసిద్ధిశ్చ దర్శయతి (అత్ర.) ఇతి.

(౧౨౯౪) ౪౫౦౮. (అతః ఇదమ్-) ఇత్యాది - (ఇదమ్) (అహంగ్రహణోపా
సన) మ్ - (వాక్యకారేణ) (ఉచ్యతే) ఇత్యన్వయః. [25]

౧॥౨ - పు - ౧ - ౧౯ - ౪౫. ౨॥ వాక్య-

మూ - ౧ - అత్రచస - ౯. సర్వగతత్వా - ౨. ౨ - సర్వస్య - ౧౨స. స్వ - ౨స.
౩ - సశరీరం - ౧. ౪ - వివ - ౧స.

వ్యా - ౧ - త్వత్వే - ౮. త్వత్వే - ౩. ౨ - సిద్ధే సతిపర - ౩. ౩ - ఇతిభావః - ౩.
౪ - సిద్ధి - ౮స. ౫ - ఇదమ్ - ౯స. ౬ - పాదానం - ౯.

- (౧౨౯౫.) కార్యావస్థః కారణావస్థశ్చస్థూలసూక్ష్మవిదవిద్వస్తశరీరఃపరమాత్మైవ ఇతి “సర్వస్యతన్నిష్పత్తే” ఇత్యుక్తమ్;-
- (౧౨౯౬.) “ఆత్మైతీతూపగచ్ఛద్విగ్రహయన్తిచ” ఇతిసూత్రకారేణచ.
౧౨౯౭.) మహాభారతేచ; [5]
- (౧౨౯౮.) బ్రహ్మరుద్రసంవాదే;
౧౨౯౯.) బ్రహ్మరుద్రంప్రత్యాహ “తవాస్తరాత్మామమచయేచాన్యేదేహిసంజ్ఞితాః” ఇతి.-
- (౧౩౦౦.) “రుద్రస్య, బ్రహ్మణశ్చ, అన్యేషాంజ్ఞాదేహినామ్,
౧౩౦౧.) పరమేశ్వరోనారాయణః అస్తరాస్త్రతయావస్థితః” ఇతి. [10]
-
- (౧౨౯౫) ౪౫౦౯. “చేతనానాంనిత్యత్వాత్ * సర్వస్యతన్నిష్పత్తిరోపపద్యతే” ఇత్యతాగ్రహ(కార్యావస్థః) ఇతి.-
౪౫౧౦. “విశిష్టాద్విశిష్టస్యోష్పత్తిః,
౪౫౧౧. సాచ, విదవిత్స్వరూపనిత్యత్వేపిలవస్థాభేదేనోపపద్యతే” ఇత్యర్థః. [15]
- (౧౨౯౬) ౪౫౧౨. సూత్రందర్శయతి (ఆత్మా-) ఇతి.
(౧౨౯౭) ౪౫౧౩. సామాన్యేనసర్వజీవానాంపరమాత్మాత్మకత్వేనద్వేషి,
౪౫౧౪. బ్రహ్మశివయోగపరమాత్మాత్మకత్వంవిశేషతోదర్శయతుమాహ(మహాభారతేచ-) ఇతి.
- (౧౨౯౮) ౪౫౧౫. తవ-మమేత్యుక్తేబ్రహ్మశివయోగప్రతిపత్తిస్సాదృశితత్వప్రతిపత్త్యర్థమ్, (బ్రహ్మరుద్రసంవాదే) ఇత్యుక్తమ్.
(౧౩౦౦) ౪౫౧౬. తద్వ్యాచక్షే (రుద్రస్య-) ఇతి.-
(౧౩౦౧) ౪౫౧౭. నారాయణస్యాత్మాస్తరవ్యావృత్త్యర్థః [పరమేశ్వర] శబ్దః.

౧ || బ్ర - సూ - ౪ - ౧ - ౩. ౨ || భార - మో - ౧౭౯ - ౪.

[5]

మూ - ౧ - ణచకార్యా - ౮. ౨ - సంజ్ఞికాః - పా. ౩ - చదేహినామ్ - ౧
౮౯. మందేహినామ్ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - చిదచిత్ - ౪ - ౫ - ౮౯. సాచపస్తుస్య - ౯. ౨ - ఇతి - ౩ - ౪ -
౫. ౩ - సామానాధికరణ్యేనసర్వ - ౯. ౪ - త్వా - ౧ - ౯. ౫ - త్వా - ౧ - ౯ - ౬ - ర్నద్ర
తి - ౩. ౭ - క్షమపర - ౯.

(౧౩౦౨.) 'తథా తత్రైవ, "విష్ణురాత్నాభగవతోభవస్యామితతేజసః-
తస్మాద్ధనుర్జ్యాయసంస్పర్శంసవిషే హేమహేశ్వరః" ఇతి.

(౧౩౦౩.) తత్రైవ, "ఏతాద్వావిబుధశ్రేష్ఠాప్రసాదక్రోధజౌస్త్యతౌ-
తదాదర్శితపథానాసృష్టిసంహారకారకా" ఇతి. [5]

(౧౩౦౪.) "అన్తరాత్మతయావస్థితనారాయణదర్శితపథౌ బ్రహ్మరుద్రౌశ్చ
ష్టిసంహారకార్యకరా" ఇత్యర్థః.

(౧౩౦౫.) నిమిత్తోపాదానయోస్తుభేదంవదంతః వేదబాహ్యైపవన్యః,

(౧౩౦౬.) "జన్మాద్యస్యయతః" ౩ "ప్రకృతిశ్చప్రతిజ్ఞాదృష్టాన్తానుపరోధా
త్" ౪ ఇత్యాదివేదవిత్ప్రణీతసూత్రవిరోధాత్; [10]

(౧౩౦౭.) "సదేవసోమ్యేదమగ్రాసీత్ ఏకమేవా-

(౧౩౦౮.) ౨ద్వితీయమ్" ౫.

(౧౩౦౯.) ౪౫౧౮. రుద్రస్యైవనారాయణాత్మకత్వేవచనమాహ 1 (తథా-)
ఇతి.

(౧౩౧౦.) ౪౫౧౯. వచనాన్తరమాహ (తత్రైవ-) ఇతి. [15]

(౧౩౧౧.) ౪౫౨౦. అత్రభగవదాత్మకత్వంకథంప్రతీతమ్! ఇత్యత్రాహ (అ
న్తరాత్మతయా-) ఇతి.

౪౫౨౧. కేచిదవైదికాః, భగవత ఉపాదానత్వమ్, - రుద్రస్య ని
మిత్తత్వంచవదన్తి, [ఇతి;-

౪౫౨౨. "ఉపాదానంతుభగవాన్నిమిత్తంతుమహేశ్వరః" ౬

(౧౩౧౨.) ౪౫౨౩. తన్నిరాకరోతి (నిమిత్తోపాదానయోః) ఇతి.

(౧౩౧౩.) ౪౫౨౪. సూత్రశ్రుతివిరోధాభ్యామ్, వేదబాహ్యత్వముపపాద
యతి (జన్మాది-) ఇతి.

(౧౩౧౪.) ౪౫౨౫. "సదేవ" ఇత్యుపాదానత్వమ్. [మిత్తత్వమ్.

(౧౩౧౫.) ౪౫౨౬. "అద్వితీయం... తదైక్షత" ఇత్యాదినాతస్యైవని [25]

౧ || ఛా - కర్ణ - ప - ౩౫ - ౫౦. ౨ || ఛా - మా - ౧౬౯ - ౧౯. ౩ || బ్ర -
సూ - ౧ - ౧ - ౨. ౪ || బ్ర - సూ - ౧ - ౪ - ౨౩. ౫ || ఛా - శి - ౬ - ౨ - ౧. ౬ ||

మా - ౧ - తథాచత - ౯. ౨ - తథాత - ౧ - ౨. ౩ - పురుషశ్రే - ౧. ౪ -
తాన్సారా - ౮. ౫ - జాద్దర్శి - ౪ - ౫ - ౯ - ౧౦. దర్శితపథానా - ౨. ౬ - భు - ౧౨
స. ౭ - వివ - ౨౯. ౮ - యంబ్రహ్మతదైక్షత ... తి - బ్రహ్మ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - తథాచేతి - ౩.

(౧౩౦౯.) “బ్రహ్మవనం బ్రహ్మసవృక్షఆసీత్ - యతోద్యవాప్యభిషిజ్జత
తమః”-౧-

(౧౩౧౦.) “బ్రహ్మీధ్యతిష్ఠద్భువనానిధారయన్”-౨

(౧౩౧౧.) “సర్వేనిమేషాజజ్ఞిరేవిద్యతఃపురుషాదధి”-౩

[5]

(౧౩౧౨.) “నతస్యేశేకశ్చనతస్యనామ వహద్యశః”-౪

(౧౩౧౩.) “నేహనానాస్తికించన”-౫

(౧౩౧౪.) “సర్వస్యవశీసర్వస్యేశానః”-౬

(౧౩౧౫.) “పురుష ఏవేదంసర్వమ్ యచ్ఛాతంయచ్ఛభవ్యమ్”-౭

(౧౩౧౬.) “ఉతామృతత్వస్యేశానః”-౮

[10]

(౧౩౧౭.) “నాన్యఃపథాలయనాయవిద్యతే”^౯ ఇత్యాదిసర్వశ్రుతిగణవిరో
ధాచ్చ,

(౧౩౦౯) ౪౫౨౭. “బ్రహ్మసవృక్షఆసీత్” ఇత్యుపాదానతా.

(౧౩౧౦) ౪౫౨౮. “బ్రహ్మీధ్యతిష్ఠత్” ఇతితస్యైవనిమిత్తత్వమ్.

(౧౩౧౧) ౪౫౨౯. “సర్వేనిమేషాః” ఇతికాలావిశిష్టస్యనిమేషాదీన్నాత్మ్య
పాదానత్వమ్.

(౧౩౧౨) ౪౫౩౦. “నతస్యేశే” ఇతినిమిత్తత్వమ్.

(౧౩౧౩) ౪౫౩౧. “నేహనానాస్తి” ఇత్యుపాదానత్వమ్,

౪౫౩౨. సర్వస్యబ్రహ్మకార్యత్వేనాబ్రహ్మత్వైకనిషేధాత్.

(౧౩౧౪) ౪౫౩౩. “సర్వస్యవశీ” ఇతినిమిత్తత్వమ్,

[20]

(౧౩౧౫) ౪౫౩౪. “పురుష ఏవేదంసర్వమ్” ఇతినిమిత్తత్వమ్, ఉపాదా
నత్వచ్ఛా.

(౧౩౧౬) ౪౫౩౫. “ఉతామృతత్వస్యేశానః” ఇతితస్యైవముక్తిదత్తమ్.

(౧౩౧౭) ౪౫౩౬. “నాన్యః” ఇతివ్యతిరిక్తోపాయనిషేధః.

౧॥౨ - ఆష్ట - ౮వ్ర - ౭ఆను - ౭౭. ౨॥౨ - ఆష్ట - ౮ - వ్ర - ౭ఆ - ౭౮.

౩॥తై - నా - ౬ - ౧ - ౮. ౪॥తై - నా - ౬ - ౧ - ౯. ౫॥బృ - ఉ - ౬ - ౪ - ౧౯.

౬॥బృ - ఉ - ౬ - ౪ - ౨౨. ౭॥తై - పు. ౮॥తై - పు. ౯॥తై - పు - ౧౨.

మూ - ౧ - ఆదిసర్వ - ౧౯. సర్వ - ౪ - ౫ - ౯౯.౨ - గణ - ౧౦౯.

వ్యా - ౧ - బ్రహ్మవనంబ్రహ్మస - ౧. ౨ - విశేష్యస్య - ౧ - ౨. విశేషస్య - ౮. ౩ -

కత్వని - ౩. ౪ - వ్రదత్వమ్ - ౮.

- (౧౩౧౮.) ఇతిహాసపురాణేషుచ, సృష్టిప్రళయప్రకరణయోరిదమేవపరతత్వమిత్యవగమ్యతే.-
- (౧౩౧౯.) యథామహాభారతే, 'కుతస్య ప్రప్తమిదంసర్వంజగత్ స్థావరజङ्గమమ్- ప్రళయేచకమభ్యేతితన్నేబ్రూహిపితామహ" ఇతి పృథ్విః [దన్,
- (౧౩౨౦.) "నారాయణోజగన్నూర్తిఃఅనంతాత్మాసనాతనః" ఇతి త్యాదిచవ
- (౧౩౨౧.) "ఋషయఃపితరోదేవామహాభూతానిధాతవః-జङ్గమాజङ్గమః" ఇతి దంజగన్నారాయణోద్భవమ్" ఇతి చ,-
- (౧౩౨౨.) ప్రాచ్యోదీచ్యదాక్షిణాత్యపాశ్చాత్య- [10]
- (౧౩౨౩.) సర్వశిష్టైః,
- (౧౩౨౪.) సర్వధర్మసర్వతత్త్వవ్యవస్థాయామ్, ఇదమేవపర్యాప్తమ్ ఇత్యవిగానపరిగృహీతమ్ వైశ్ణవోచ్చపురాణమ్.-

- (౧౩౧౮) ౪౫౩౨. నారాయణస్త్వైవపరమకారణత్వే ఉపబృహ్మణవచనానిదర్శయతి(ఇతిహాస-)ఇతి. [15]
- (౧౩౧౯) ౪౫౩౩. తత్ర, రజస్తమోమూలత్వాత్, శ్రుతివిరోధాచ్చ, కారణదోషబాధకప్రత్యయవతః,
౪౫౩౪. ప్రబద్ధాన్నిహాయసాత్త్వికేషు ప్రబద్ధేషు సర్వలోకావిగానపరిగృహీతేమహాభారతేవచనానిదర్శయతి(యథా-)ఇతి. [20]
- (౧౩౨౨) ౪౫౪౦. శ్రీవిష్ణుపురాణేనారాయణస్త్వైవపరమకారణత్వపరాణివచాంసివక్ష్యన్,
౪౫౪౧. తదాప్రిందర్శయతి(ప్రాచ్య-)ఇతి. [ణమ్.
౪౫౪౨. క్వచిత్పరిగ్రహవ్యావృత్త్యర్థమ్ (ప్రాచ్యాది) గ్రహ
- (౧౩౨౩) ౪౫౪౩. కతిపయపరిగ్రహవ్యావృత్త్యోర్ధః(సర్వ)శబ్దః. [25]
- (౧౩౨౪) ౪౫౪౪. అనుష్ఠానే, -తత్త్వస్థితౌచప్రమాణతయాపరిగృహీతమిత్యాహ(సర్వధర్మసర్వతత్త్వవ్యవస్థాయామ్-) ఇతి.

౧||భా-మో - ౧౮౧ - ౧. ౨||భా - మో - ౧౮౧ - ౧౨. ౩||భా - ఆమ్-౨౨౯.

మూ - ౧ - కేసభ - ౧౨. ౨ - ఇతివదతిము - ౧ - ౯ - ౧౦. ఇత్యాదిము - ౨ - ౪ - ౫. ఇత్యాదివదతిము - ౬ - ౩ - ఛైవంజ - ౮ - ఛైవత్తజ్జ - ౮. ౪ - చ - ౧ - ౨౯. ౫ - గీత - ౧౨. ౬ - చ - ౮౯. చపురాణంసామాన్యేనజన్తు - ౧ - ౬.

వ్యా - ౧ - త్వంఉపబృహ్మణవచనోచ్చవక్ష్యన్. ౨ - పరిగృహీతవ్యా - ౧ - ౬. ౩ - ర్థమ్ - ౩ - ౪ - ౫ - ౮.

(౧౩౨౫.) “జన్మాన్యస్యయతః”^౧ ఇతి, జగజ్జన్మాదికారణంబ్రహ్మేత్యవగమ్యతే,

(౧౩౨౬.) తత్, 1 “జన్మాదికారణంకిమితిప్రశ్నపూర్వకమ్,

(౧౩౨౭.) “విష్ణోస్సకాశాదుద్భూతమ్”^౨ ఇత్యాదినా^౩ బ్రహ్మస్వరూపవి [౬] శేషప్రతిపాదనైకపరతయాప్రవృత్తమ్” ఇతినర్వసమ్మతమ్ -

(౧౩౨౮.) ^౩తథాతతైశ్చ,

(౧౩౨౫) ౪౫౪౫ “శ్రుత వేదాన్తస్యానధీత శాఖార్థబుభుత్వయా ప్రశ్నః” ఇత్యాహ (జన్మాది-) ఇతి.

(౧౩౨౬) ౪౫౪౬. అస్యానన్యపరత్వద్వ్యోతనార్థమాహ (జన్మాదికారణం^[10] కిమితిప్రశ్నపూర్వకమ్-) ఇతి.

౪౫౪౭. అయమభిప్రాయః -

౪౫౪౮. “సామాన్యవిషయప్రశ్నస్యవిశేషవిషయోన్తరముఖే నప్రవృత్తత్వంచపామ్రాణ్యహేతుః, [చేత్,

౪౫౪౯. అనన్యపరత్వంహితద్విశేషవిషయ ప్రశ్నపూర్వకమ్?

౪౫౫౦. ప్రప్ఠురభిమతార్థఉక్తస్యాత్;

౪౫౫౧. సామాన్యవిషయప్రశ్న పూర్వకత్వేతత్త్వస్థితిః ప్రతిపాదితాభవతి;

౪౫౫౨ తస్మాత్, అత్రాపి సామాన్యవిషయప్రశ్న పూర్వకత్వాత్ప్రమాణ్యంస్పష్టమ్” ఇతి. [20]

(౧౩౨౭) ౪౫౫౩. సామాన్యవిషయప్రశ్నపూర్వకవిశేషవిషయత్వప్రకర్షనాయోదాహృతేన, “విష్ణోస్సకాశాత్”^౪ ఇత్యాదిగ్లోకేన, ప్రబద్ధోపక్రమస్యభగవత్పరత్వముక్తంభవతి.

(౧౩౨౮) ౪౫౫౪. ఉపసంహారస్యభగవత్పరత్వమాహ (తథా) ఇతి.

౧ || బ్ర - సూ - ౧ - ౧ - ౨ ౨ || ఖ - పు - ౧ - ౧ - ౩౧

[25]

మూ - ౧ - తత్ జగజ్జన్మాది - ౧ - ౪ - ౫ - ౬ తత్ - ౨౯ ౨ - ఇత్యాదినావిశేషతః

బ్రహ్మస్వరూప - ౧ ౩ - యథాతతైశ్చ - ౧.

వ్యా - ౧ - బుద్ధిబుభు - ౧ - ౨. ౨ - క్తవిమాహ - ౮, ౩ - విషయ - ౯౯ ౪ - విషయ - ౧ - ౨ - ౩౯ ౫ - అది - ౪ - ౫౯

(౧౩౨౯.) “ప్రకృతిర్యాసయాభ్యాతావ్యక్తావ్యక్తస్వరూపిణీ-

పురుషశ్చాపుటావేతాలీయే తేపరమాత్మని॥-

(౧౩౩౦) పరమాత్మాచనర్యేషామ్,-

(౧౩౩౧) ఆధారః,-

[5]

(౧౩౩౨) పరమేశ్వరః,-

(౧౩౩౩) విష్ణునామాసవేదేషువేదాన్తేషు చగీయతే” ఇతి,-

(౧౩౩౪.) “సర్వవేద వేదాన్తేషుసర్వైశ్చబైః పరమకారణతయా అయ
మేవగీయతే” ఇత్యర్థః -

(౧౩౩౫) యథా, సర్వాసుశ్రుతిషు కేవలపరబ్రహ్మస్వరూపవిశేషప్రతి[10]
పాదనామైవప్రవృత్తౌ నారాయణానువాకః,

(౧౩౩౬.) తథా, ఇదంవైష్ణవశ్చపురాణమ్.

(౧౩౩౭) ౪౫౫౫ పరమకారణత్వముక్తమ్ (“ప్రకృతిర్యా”) ఇతి [ఇతి.

(౧౩౩౮) ౪౫౫౬ సచపరమాత్మానారాయణఇతివదతి (“పరమాత్మా”)

(౧౩౩౯) ౪౫౫౭ (“ఆధారః”) ఇతి, - శరీరాశ్చభావః [త్వమ్.

(౧౩౪౦) ౪౫౫౮. (“పరమేశ్వరః”) ఇతి, - పరమాత్మనః శుశ్వాశానతీరిక్త

(౧౩౪౧) ౪౫౫౯ సచకః? ఇత్యత్రాహ (“విష్ణునామాసవేదేషువేదా
న్తేషుచగీయతే”) ఇతి.

(౧౩౪౨) ౪౫౬౦. “వేదేషువేదాన్తేషుచకథంవిష్ణోరేవవాచ్యత్వమ్”,

అగ్న్యోదీనామపిప్రతిపాద్యమానత్వాత్” ఇతి [20]

శస్త్రాయాంతద్వాచప్రే(సర్వ-) ఇతి -

౪౫౬౧. “అగ్న్యోదిశబ్దైరిపిపరమాత్మభూతభగవత్పర్యంతాః”

ఇత్యర్థః

(౧౩౪౩) ౪౫౬౨ పూర్వంసంక్తృహేణోక్త మనన్యపరత్వం వివృణోతి

(యథా-) ఇతి

[25]

౧॥ ౧ - పు - ౬ - ౪ - ౩౯

మా - ౧ - సర్వ - ౨౯ సర్వేషువేద - ౨ ౨ స్వరూప - ౨౯ ౩ - దశపరతమైవ -
౧ ఏవ - ౨౯ ౪ - చ - ౧ - ౨౯

వా - ౧ - నామేతి - ౩ ౨ - మచవేదా - ౯ ౩ - మాన - ౨౯.

(౧౩౪౧) లయమేష్యతియత్రచ" ఇతి.

(౧౩౪౨) పరంబ్రహ్మకిమితి-

(౧౩౪౩) ప్రక్రవ్య

(౧౩౪౪) "షష్ఠోస్సకాశాదుద్భూతంజగత్ -

[5]

౪౫౭౨ మయత్ప్రాచుర్యార్థః

౪౫౭౩ వికారార్థత్వవనపేక్షితమ్ ("యతః") ఇత్యుపాదాన
స్యాపిపృష్టత్వాత్;

౪౫౭౪ నచతత్సంజోచః అపేక్షితః,

౪౫౭౫ స్థితిప్రశ్నవచనమ్, అనపేక్షితవచనశ్చయధాభ[10]
వతితధాసంజోచానుపపత్తే;

౪౫౭౬ తస్మాత్, ప్రాచుర్యార్థోమయత్.

౪౫౭౭ అన్తరస్థితీకారణప్రశ్నయమ్,

౪౫౭౮ అన్తరప్రవిశ్యధారకతయాహిస్థితిః క్రియతే?

౪౫౭౯ ("యస్మయశ్చ") ఇతి - ["చ"] శబ్దేనబాహ్యస్థితీకార
ణప్రశ్నోపపత్తే.

(౧౩౪౧) ౪౫౮౦ ("లయమేష్యతియత్రచ"-) ఇతి ("చ") కారణభూత
భవిష్యల్లయకర్తృప్రశ్నస్వయమభిప్రేతమ్.

(౧౩౪౨) ౪౫౮౧ పవంసామాన్యవిషయప్రశ్నైత్యాహ (పరంబ్రహ్మకి
మితి) ఇతి. *[(౧౩౪౩-౧౩౪౪) [20]

(౧౩౪౩) ౪౫౮౨ * (ప్రక్రవ్య) - (ప్రవృత్తిమ్) ఇత్యుత్తరత్రాన్వయః.

(౧౩౪౪) ౪౫౮౩ విశేషః షయోత్తరసంక్షేపశ్లోకమాహ ("షష్ఠో") ఇతి -

౪౫౮౪. ("షష్ఠోస్సకాశాత్") ("సకాశ") శబ్దేపశ్చమ్యనతి
రిక్తార్థః,-

౪౫౮౫ "చతుర్థ్యధేకృతే" ఇతివత్;

[25]

౪౫౮౬ "గురుసకాశాత్" ఇతివచ్చ -

౧॥౩ - పు - ౧ - ౧ - ౪.

వ్యా - ౧ - ప్రశ్నావచ - ౨ ప్రశ్నావగమావచ - ౪ - ౫ ౨ - క్షేమయ - ౩ - ౪.
౩ - ప్రతియతే - ౯ ౪ - కర్తృకప్రశ్న - ౧ - ౨, ౫ - శ్లోక - ౮౪, ౬ - ధర్మశ్చ - ౪ - ౫.

(౧౩౪౭.) జగచ్చసః”-

(౧౩౪౮) “పరఃపరాణాంపరమః-

(౧౩౪౯.) పరమాత్మా-

(౧౩౫౦) బ్రహ్మసంస్థితః,-

[5]

(౧౩౪౭) ౪౬౦౨ ఆత్మరస్థింకారణప్రశ్నోత్తరమ్ (“జగచ్చసః”) ఇతి.

౪౬౦౩ అనేనసామానాధికరణ్యేనధార్య ధారకత్వాద్విసిద్ధమ్.

(౧౩౪౮) ౪౬౦౪. అథ, నమసాగర స్తోకానామనత్తరస్థానివచనాన్యాహ.

(“పరః”) ఇతి

౪౬౦౫. తత్ర, బ్రహ్మణోనిఖిల జగత్సాగరణత్వోపపత్తయే [10]

అపరిచ్ఛిన్నత్వముచ్యతే;

౪౬౦౬. పరిచ్ఛిన్నంహిపరిమితకార్యకారణమ్;

౪౬౦౭. తస్మాత్, కృత్స్నకారణత్వోపపత్త్యర్థమపరిచ్ఛిన్న

త్వముచ్యతే,-

౪౬౦౮ శ్రుతిభిశ్చ “సత్యంజ్ఞానమనంతంబ్రహ్మ” ఇత్యా [15]

దిభిస్త్రీవిధాపరిచ్ఛేదఉక్తః -

౪౬౦౯. తత్ర, త్రివిధంపరిచ్ఛేదంవిస్తరేణవత్సృన్, ప్రథమంసం

గ్రహీణాహ (“పరఃపరాణామ్”) ఇత్యర్థేన.

౪౬౧౦ బ్రహ్మాదీనామపి (“పరః”) (“పరమః”),-

౪౬౧౧. అనేనకాలపరిచ్ఛిన్నే భ్యవరత్వాదస్యకాలానవచ్ఛే

దఃఫలితః.

(౧౩౪౯) ౪౬౧౨. (“పరమాత్మా-”) ఇతిదేశాపరిచ్ఛేదః,

౪౬౧౩. ఆప్తోతీతిహి (ఆత్మా) -

(౧౩౫౦) ౪౬౧౪. వస్తస్త్వవచ్ఛేదమాహ (“ఆత్మసంస్థితః”) ఇతి. -5 (“ఆత్మ

సంస్థితః”).- స్వనితః;

[25]

౧॥ ౧ - పు - ౧ - ౧ - ౩౧ ౨॥ తై-ఆ-౨-౧-౧

వ్యా - ౧ - సిద్ధి - ౩ ౨ - ణోఖిల - ౨ - ౩ - ౪ - ౫ ౩ - పత్తియేలప - ౩.

౪-విధ మయపరి - ౯. ౫ - ఆత్మనితం - ౯. ఆత్మసంస్థితః - ౪ - ౫న.

(౧౩౫౦.) రూప వర్ణా ౭ ద్విర్దేశవిశేషణవివర్జితః:-

౪౬౦౫. 'అన్యేషామేతస్మిన్మన్వత్ తద్వాచిశబ్దావితన్మ
ర్యన్తాః.

౪౬౦౬. సర్వవస్తుసామానాధికరణ్యాన్మత్వమ్ వస్త్రవచ్ఛేదః;

౪౬౦౭. ఇదమత్రనాన్యత్రేతిదేశావచ్ఛేదః;

౪౬౦౮. ఇదమిదానీమేవనాన్యదేతికాలావచ్ఛేదః;

౪౬౦౯. ఇదమిదన్నభవతీతివస్త్రవచ్ఛేదః;

౪౬౧౦. తత్తద్వివర్తయస్తత్తదనవచ్ఛేదః;

౪౬౧౧. సయథోక్తప్రకారపవ.

[10]

(౧౩౫౧) ౪౬౧౨. తత్ర, సత్యం 'కాలాపరిచ్ఛేదం విస్తరేణవదన్,

కాలపరిచ్ఛిన్నవ్యాప్తిమాహ("రూప") ఇతి.

౪౬౧౩. (రూప)మ్, జాతిః, - "జాతిగుణౌచరూపితాంరూపే"౧
ఇతివచనాత్.

౪౬౧౪. (వర్ణ)ః, గుణః;

[15]

౪౬౧౫. ("అది") శబ్దేన, క్రియాదణ్టోఽకుణ్డలాదిద్రవ్యం వివక్షితమ్,

౪౬౧౬. తద్వాచిశబ్దః ("రూపవర్ణాదినిర్దేశ")ః.

౪౬౧౭. (విశేషణ)నిరూపాదీని,

౪౬౧౮. తాన్యేవ(రూపవర్ణాది)వాచిశబ్దైస్తద్వాచ్యరూపవర్ణా
దిభిశ్చ ("వర్జితః") ఇత్యర్థః:- [జాతిః],-

౪౬౧౯. ("రూపవర్ణాది") ఇతిపారే, (రూప)మ్ గుణః:- *["(వర్ణః)

౪౬౨౦. దేవవర్గోఽనుష్యవర్గ ఇతివర్గరూపత్వా' స్తస్యాః:-

౪౬౨౧. యద్వా, (రూపవర్ణాది)లక్షణైః, - తత్త (నిర్దేశ) లక్ష
ణౌశ్చ(విశేష)ణైః ("వివర్జితః");-

౪౬౨౨. ¹⁰అన్యస్తుల్యమ్.

[25]

- (౧౩౫౨.) అపక్షయవినాశాభ్యాంపరిణామర్థిజన్మభిః-
- (౧౩౫౩.) వర్జితశ్శక్యతేవక్తుమయస్సదాస్తీతికేవలమ్||,-
- (౧౩౫౪.) సర్వత్రాసౌసమస్తజ్జువసత్వత్రేతివైయతః:-
తతస్సవాసుదేవేతివిద్వద్భిఃపరిపర్యతే||,- [5]
- (౧౩౫౫.) తద్వగ్నిహ్నావరమన్నిత్యం అజనాక్షయనాశ్యమసమ్-
-
- (౧౩౫౬) ౪౬౩౩ పఠ్యావవికార రాహిత్యమాహ (“అపక్షయ”-) ఇతి
౪౬౩౪. (“జన్మ”)శబ్దః,జాయతే,అస్తి,ఇతివికారద్వయసోపల
క్షణార్థః [తస్మిన్].
- ౪౬౩౫ (అపక్షయా) దివర్జితత్వాత్తద్వాచిశబ్దాగోచరశ్చే
(౧౩౫౬) ౪౬౩౬ తస్మి, “కథం(వక్తుం)(శక్యతే)?”ఇత్యత్రాహ,-
 (“శక్యతేవక్తుమయస్సదాస్తీతికేవలమ్-”)ఇతి.-
౪౬౩౭. (“కేవల”)శబ్దేన, అపక్షయాదివాచక శబ్దవ్యాప్తిః
౪౬౩౮ (“సదా”) శబ్దేన,కాదాచితాస్తీత్యవ్యాప్తిః.
౪౬౩౯ ఏవంకాలపరిచ్ఛేదవతాంజాత్యాదికల్పనాన్వయః -
౪౬౪౦. (అపక్షయా)న్వయశ్చ, తదుభయవాచిశబ్దగోచర
త్వజ్జుదృష్టమ్,
౪౬౪౧. తదభావాత్ బ్రహ్మ, కాలాపరిచ్ఛిన్నమ్ ఇత్యుక్తమ్.
- (౧౩౫౭) ౪౬౪౨ నామనిర్వచనముఖేనదేశాపరిచ్ఛేదమాహ(“సర్వత్ర”-) ఇతి [20]
- (౧౩౫౮) ౪౬౪౩. “బ్రహ్మణోఽహిత్రివిధాపరిచ్ఛేదః”,
౪౬౪౪ కథమత్రవాసుదేవస్యాపరిచ్ఛేదఉచ్యతే” ఇత్యత్రా
హ(“తద్వగ్నిహ్నా”-)ఇతి
౪౬౪౫.వాసుదేవపరావర్తితచ్ఛబ్దస్యనపుంసకత్వం(బ్రహ్మ)
విశేషణత్వాత్. [25]
- ౪౬౪౬ (“అజమక్షయమవ్యయమ్”-)ఇత్యనేన,వికారాంతరరా
హిత్యసపుష్పలక్షితమ్,-
౪౬౪౭. తస్మాత్ నిత్యమ్;-
౪౬౪౮. ఏవమచిద్వాప్తిః.

వ్యా-౧ - విస్తృత - ౩. ౨ - శబ్దగోచర-౧ జ్యోతిని - ౯. ౩ - శబ్దవాచి - ౯.
౪-హి-౩న హిత్రివిధాపరి-౩ ౫-స్యత్రివిధాపరిచ్ఛేద ఇత్యత్రాహ-౯ ౬-మర్శిగస్తత్త్వ-౯.
౭-నిత్యమితిచిద్వాప్తి-౯

(౧౩౫౬.) ఏకస్వరూపత్వా సదా హేయభావాచ్చనిర్మలమ్!,-

(౧౩౫౭.) 'తదేవసర్వమేతైతత్ -

(౧౩౫౮.) ౪౬౪౯. ("హేయభావాచ్చనిర్మలమ్")-ఇతిబద్ధవ్యావృత్తిః;

౪౬౫౦. ("సదా...నిర్మలమ్")-ఇతి ముక్తవ్యావృత్తిః; [౩]

౪౬౫౧. ("ఏకస్వరూపత్వా")-ఇతినిత్యసిద్ధవ్యావృత్తిః;-

౪౬౫౨. "తేహిబహవః?;

౪౬౫౩. బ్రహ్మతుసమాభ్యాధికరహితమ్;-

౪౬౫౪. వాసుదేవపవైవంవిధంపరంబ్రహ్మ" ఇత్యర్థః.

౪౬౫౫. యద్వా, ("అజమ్"),-జాయతే, అస్తి' ఇతివికారద్వయ
వ్యుదాసః;

౪౬౫౬. ("అక్షయమవ్యయమ్")-ఇతిఅవక్షయవివాశ నిషేధః.

౪౬౫౭. ("ఏకస్వరూపమ్"-ఇతి'విపరిణమతే, వివర్ధతే, ఇతిమధ్య
మవికారద్వయనివృత్తిః.

౪౬౫౮. ("పరమమ్")- ఇతినిత్యసూరివ్యావృత్తిః; [15]

౪౬౫౯. అన్యత్తుల్యమ్. [తః;

౪౬౬౦. ఏవం దేశాపరిచ్ఛేదముభేనదేవతావిశేషనిర్ణయశ్చకృ

౪౬౬౧. తథాశ్రుతిశ్చానన్త్యంపదతి, - [హ్మ] ఇతి-

౪౬౬౨. దేవతావిశేషనిర్ణయంచాహ "సత్యంజ్ఞానమనంతంబ్ర

౪౬౬౩. [అనన్త]శబ్దస్యఅవయవశక్త్యాత్రివిధాపరిచ్ఛేదస్సిద్ధః,

౪౬౬౪. రూఢ్యాదేవతావిశేషనిర్ణయః;-

౪౬౬౫. తస్మిన్పున్దిత్వమ్;

౪౬౬౬. పున్దిత్వప[అనన్త]శబ్దోద్వితీయావిభక్త్యన్తః;-

౪౬౬౭. "యోవేదనిహితంగుహాయామ్" ఇతి[వేద-]ఇతివదే
నాన్యయాత్; [ముక్తమ్. [25]

౪౬౬౮. ఏవమ్, శ్రుత్యనుసారాదత్రవాసుదేవస్యపరంబ్రహ్మత్వ

(౧౩౫౯) ౪౬౬౯. అథవస్త్వనవచ్ఛేదమాహ ("తదేవ")-ఇతి

౧ || తై - ఆ - ౨ - ౧ - ౧.

మూ - ౧ - సదేవ - ౧ - ౨.

వ్యా - ౧ - విభక్తి - ౧ - ౨ - ౩ - ౪ - ౫. ౨ - ౩ - ౪ - ౫. ౩ - శృ
నాన్యంప - ౮. పదవ్రీదేవ - ౩ - ౪ - ౫. ౪ - విభక్తి - ౩. ౫ - త్వంస్యావిభిచేత్ - ౩.
౬ - వేదనాన్య - ౧. ౭ - సదేవ - ౯.

౨౯౮. శ్రీమత్సామ్యర్యదీపికాయుక్తవేదార్థసంగ్రహః

(౧౩౫౮.) వ్యక్తావ్యక్తస్వరూపవత్ । తథాపురుషరూపేణకాలరూపేణచస్థితమ్”౧,-

(౧౩౫౯.) “ససర్వభూతప్రకృతింవికారాన్ గుణా ౭దిదోషాంశ్చ మునే వ్యతీతః । అతీతసర్వావరణో ఖిలాత్మా”- [5]

(౧౩౬౦.) తేనాస్తృతంయద్భువనాస్తరాళే॥,-

(౧౩౫౮) ౪౬౭౦. (“వ్యక్తావ్యక్తస్వరూపవత్”-) ఇత్యత్ర (“స్వరూప”) శబ్దః, -వస్తవనతిరిక్తార్థవాచీ,-

౪౬౭౧. “(వ్యక్తావ్యక్తస్వరూపవత్ ...పురుషరూపేణకాలరూపేణ)¹చస్థితమ్, (సర్వమేవైతత్)-జగత్ -²(తత్)-బ్రహ్మైవ” ఇత్యర్థః,-

౪౬౭౨. అనేనవస్తవపరిచ్ఛేదఉక్తః,-

౪౬౭౩. సర్వసామానాధికరణ్యార్హత్వంహివస్తవపరిచ్ఛేదః?;

౪౬౭౪. ఏవముపక్రమగతవచనజాతముక్తమ్.

(౧౩౫౯) ౪౬౭౫. ఉపసంహారగతవచనజాతాన్యాహ (“ససర్వ”-) ఇతి,-

౪౬౭౬. (సర్వభూ)తానాం (ప్రకృతి)ః ప్రథానమ్;

౪౬౭౭. (వికారా)ః,-మహదాదయః;

౪౬౭౮. (గుణా)ః,-సత్త్వరజస్తమాంసః;

౪౬౭౯. (ఆది) శబ్దేన, తత్ప్రయుక్తరాగద్వేషదుఃఖాదయోవివక్షితాః. [20]

౪౬౮౦. (ఆవరణ)మ్-జ్ఞానసంజోగచః, సర్వవిషయజ్ఞానావరణంహితత్? [మ”-) ఇతి,-

(౧౩౬౦) ౪౬౮౧. (“అఖిలాత్మా”-) ఇతిపదంవివృణోతి (“తేనాస్తృత ౪౬౮౨. ఏవంధర్మస్వరూపస్యహేయప్రత్యసీకత్వోముక్తమ్.

- (౧౩౬౦.) సమస్తకల్యాణగుణాన్మతోసా-
 (౧౩౬౧.) స్వశక్తిలేశోద్భృతఘాతవర్గః।
 (౧౩౬౨.) ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహః-
 (౧౩౬౩.) సంసాధితాశేషజగద్భితోసా॥- [7]
 (౧౩౬౪.) తేజోబలైశ్వర్యమహావబోధన్మదీర్యశక్త్యాదిగుణైకరాశిః।
 (౧౩౬౫.) పరఃపరాణాంసకలానయత్ర- క్లేశాదయస్సన్దిపరావరేశే॥-

(౧౩౬౬.) ర౬౮౩. అథ దివ్యాత్మస్వరూపస్య కల్యాణగుణవత్త్వమాహ
 (“సమస్త”-) ఇతి.-

- ర౬౮౪. (“కల్యాణగుణ”) శబ్దఃపర్యవర్తితః, [శబ్దవత్;
 ర౬౮౫. “ద్వైతకయోద్భవచలైకవచనే” ఇత్యుత్త[ద్వైతక]
 ర౬౮౬. “ద్వితైకత్వయోరన్యయోః” ఇతిహివృత్తిః:-
 ర౬౮౭. సమస్తకల్యాణత్వమ్గుణోయస్యః సఃసమస్తకల్యా
 ణగుణః,

ర౬౮౮. ఏవం⁴విభందివాత్మస్వరూపంయస్యః సః (“సమ [15]
 స్తకల్యాణగుణాన్మతోసా”)-

(౧౩౬౭) ర౬౮౯. “దివ్యాత్మ స్వరూపమనాయాసేన సర్వభారకమ్”
 ఇత్యాహ (“స్వశక్తి”-) ఇతి.

- (౧౩౬౮) ర౬౯౦. విగ్రహవైలక్షణ్యమాహ (“ఇచ్ఛా”-) ఇతి.
 (౧౩౬౯) ర౬౯౧. తత్ప్రయోజనమాహ (“సంసాధిత”-) ఇతి. [20]
 (౧౩౭౦) ర౬౯౨. షాన్ద్యణ్యమాహ (“తేజః”-) ఇతి.
 (౧౩౭౧) ర౬౯౩. (“గుణాదిదోషాన్”-) ఇతి పూర్వోక్తం విన్యసోతి
 (“సకలాః”) ఇతి.

- ర౬౯౪. (“అది”) శబ్దేనకర్తృవిపాకాశయాఃవివక్షితాః
 ర౬౯౫. అతఏవ (“పరఃపరాణామ్”)- [25]

౧॥ అష్టా - ౧ - ౪ - ౨౨. ౨॥ కాకాశ్మత్తిః.

మా - ౧ - లేశావృత-పా. ౨ - సర్గః - ౪ - ౫ - ౬ - ౮.

వ్యా - ౧ - గుణ - ౨ - ౪ - ౫౩. ౨ - గుణయోగఃయస్య - ౧. ౩ - సః - ౧ -
 ౨౩. ౪ - విభందివా - ౪ - ౫. ౫ - సర్వాభార - ౮. ౬ - పాకాశయాః - ౧ - ౨.

(౧౩౬౭.) సశ్వరోవ్యష్టిసమష్టిరూప్తీ

(౧౩౬౮.) ౫వ్యక్తస్వరూపః ప్రకటస్వరూపః |

(౧౩౬౯.) సర్వేశ్వరః సర్వదృక్సర్వవేత్తా సమస్తశక్తిః పరమేశ్వరాఖ్యః || -

(౧౩౭౦.) సంజ్ఞాయతేయేనతదస్తవోషమ్ -

[5]

(౧౩౬౭) ౪౬౯౬ “ఏవమమభయలిక్ష్ణ త్వేనవిలక్షణస్యకథంజగత్సామానా

ధికరణ్యమ్” ఇత్యత్రాహ (“సశ్వరః”) ఇతి -

౪౬౯౭. జగచ్ఛరీరకత్వాదిత్యర్థః.

౪౬౯౮ (“వ్యష్టిసమష్టి”) శబ్దౌకార్యకారణావస్థజీవవిషయా.

(౧౩౬౮) ౪౬౯౯ (“అవ్యక్తవ్యక్త”) శబ్దౌ ఉభయోపస్థావిద్విషయా.

౪౭౦౦. శ్వరాతిరిక్తబ్రహ్మశబ్దానిరాసార్థః, ప్రథమ (“శ్వర”) శబ్దః -

(౧౩౬౯) ౪౭౦౧ (“సర్వేశ్వరః”) - సర్వనియంతా,

౪౭౦౨ అనేనజగచ్ఛరీరకత్వముపపాదితంభవతి, -

౪౭౦౩ తదేకనియామ్యద్రవ్యంహిశరీరమ్,

[15]

౪౭౦౪. ³ (“సర్వదృక్సర్వవేత్తా”) - సర్వపదార్థస్వరూపమ్, -

తత్ప్రకారాంశ్చజానాతీత్యర్థః

౪౭౦౫. సర్వతోదృక్ (“సర్వదృక్”) సర్వేషాంచక్షుర్భూత

ఇతివా, జ్ఞానప్రదఇత్యర్థః.

౪౭౦౬ శ్వరాంతరనిషేధపరమ్ (“పరమేశ్వరాఖ్యః”) [20]

ఇతిపదమ్

(౧౩౭౦) ౪౭౦౭. (“సంజ్ఞాయతే”) ఇతి - (“అస్తవోషమ్”), వికారరూప
దోషరహితమ్, అనేనప్రకృతివ్యాప్తుః.

మా - ౧ - సర్వవిచ్ఛసమస్త - హ

వ్యా - ౧ - జగత్సామానా - హ - తత్త్వము - సర్వదృక్ - [25]

౯౯. ౪ - ప్రస్తా - ౧

(౧౩౨౦.) శుద్ధం పరం నిర్మలమేకరూపమ్.

(౧౩౨౧.) సద్వృత్త్యతేవాప్యధిగమ్యతేవా-

(౧౩౨౩.) తద్ధానమజ్ఞానమ తోన్యమక్రమ్^{౧౧} ఇతి,

(౧౩౨౦) ౪౨౦౮. (“శుద్ధమ్”)- కర్తవ్యతాదోషరహితమ్; [9]

౪౨౦౯. అనేనబద్ధవ్యావృత్తిః.

౪౨౧౦. (“నిర్మలమ్” కర్తవ్యసంబద్ధార్థత్వదోషరహితమ్;

౪౨౧౧. అనేనముక్తవ్యావృత్తిః.

౪౨౧౨. (“ఏకరూపమ్”)- సమాభ్యధికరహితమ్;

౪౨౧౩. అనేనాన్యసిద్ధవ్యావృత్తిః. [10]

౪౨౧౪. ఏవంవిధమ్ “తత్”-^{౧౨}బ్రహ్మ, “యేన”- అగమోత్థజ్ఞానేన (“జ్ఞాయతే”);

(౧౩౨౧) ౪౨౧౫. “యేన” సాత్మాతాకరరూపేణజ్ఞానేన (“దృశ్యతే”);

౪౨౧౬. (“యేన”) పరమభక్తిదశాపన్నేన (“గమ్యతే”) అనుభూయతే, [15]

౪౨౧౭. సాత్మాతాకృతస్యానుభవాభినివేశనపరమభక్తిః:-

(౧౩౨౩) ౪౨౧౮. ఏవంవిధత్వాత్ (“పరమ్”)- ఉత్కృష్టమయజ్ఞానమ్ (“తత్”)- ఏవ (“జ్ఞానమ్”), (“అన్యత్”) (“అజ్ఞానమ్”) ఇత్యర్థః.

౪౨౧౯. “(సజ్ఞాయతే) ఇతి పాఠే అయమర్థః:- [20]

౪౨౨౦. (“సః”) ఈశ్వరః, (“యేన”) తత్తద్దశాపన్నేన^{౧౩} జ్ఞానేన (“జ్ఞాయతే”) సాత్మాతాకృతయతే, (“గమ్యతే”),

౪౨౨౧. (“తద్ధానమ్,-) (“అస్తదోషం శుద్ధమ్... నిర్మలమేకరూపమ్”),

302 శ్రీమత్పాత్యర్యదీపికాయామైవదార్థసంగ్రహః.

(౧౩౨౪.) పరబ్రహ్మస్వరూపవిశేషనిర్ణయాయైవప్రవృత్తమ్.

(౧౩౨౫.) అన్యోనిసర్వపురాణానిఅన్యపరాణిపతదవిరోధేననేయాని;

(౧౩౨౬.) అన్యపరత్వఞ్చ,

(౧౩౨౭.) తత్తదారమ్భప్రకారైరవగమ్యతే:-

[5]

౪౨౨౨. “అర్థేనైవవిశేషోహినిరాకారతయాధియామ్”^౧ ఇతి

న్యాయాత్, జ్ఞానస్యాస్తదోషత్వాదికంవిషయవిశేషకృతమ్;

౪౨౨౩. వికారరూపదోషాస్పదప్రకృతివిషయజ్ఞానవిలక్షణత్వాత్ (అస్తదోషమ్’); [మ’];

౪౨౨౪. ప్రకృతి సంబంధదోషవద్విషయజ్ఞానభావాత్ (శుద్ధ

౪౨౨౫. ప్రకృతిసంబంధార్హతాదోషవద్విషయత్వరహితత్వాత్ (నిర్మలమ్’);

౪౨౨౬. (ఏకరూపమ్) అనేకరూపనిత్యసిద్ధ^౨విషయజ్ఞానవ్యాప్తుత్తత్వాత్ (ఏకరూపమ్’):”ఇత్యర్థః. [15]

(౧౩౨౪) ౪౨౨౭. పవమ్, “సామాన్యవిషయప్రశ్నపూర్వకమ్, - విశేషవిషయోత్తరవచనప్రవృత్తత్వాదనన్యపరమ్” ఇత్యాహ (పర-) ఇతి.

(౧౩౨౫) ౪౨౨౮. “అన్యేషాంపురాణానామన్యపరత్వాత్ (పతదవిరోధేన నేయాని)” ఇత్యాహ (అన్యోని-) ఇతి. [20]

(౧౩౨౬) ౪౨౨౯. కథమన్యపరత్వమిత్యత్రాహ (అన్యపరత్వఞ్చ-) ఇతి.

(౧౩౨౭) ౪౨౩౦. (తత్తదారమ్భప్రకారైః). - విశేషవిషయప్రశ్నపూర్వకైరిత్యర్థః.

౧॥

మూ - ౧ - సర్వాణ్యప్యవిరో - ౧ - ౬. సర్వాణిపురా - ౧౨. ౨ - వర్ణనీ [25]
యాన్తి - ౧ - ౬.

వ్యా - ౧ - స్వసదోష - ౩. ౨ - త్వా - ౮౯. ౩ - త్వరహితస్మిన్ - ౮ - ౯. త్వా
స్మిన్ - ౧ - ౨. ౪ - విషయ - ౧ - ౨౯. ౫ - తత్త్వమేక - ౪ - ౫. ౬ - కవిశే - ౯.

(౧౩౭౮.) సర్వాత్మనావిరుద్ధాన్యః.

(౧౩౭౯.) తామసత్వాదనాదరణీయ్యః.

(౧౩౮౦.) నన్వప్తిన్నపి, “సృష్టిస్థిత్యవ్రతరణేంబ్రహ్మవిష్ణుశివాస్త్రీకామ్-

ససంక్షాంయాతిభగవాన్ ఏకపవననార్దనః” ఇతి. [1]

(౧౩౮౧.) త్రిమూర్తిసామ్యప్రతీయతే;

(౧౩౮౨.) నైతదేవమ్;

(౧౩౮౩.) “ఏకపవననార్దనః” ఇతిజనార్దనస్యైవబ్రహ్మశివాదికృత్యం ప్రవక్ష్యతాదాత్మ్యవిధీయతే;

(౧౩౮౪.) “జగచ్చసః” ఇతిపూర్వోక్తమేవ, (౧౩౮౫) [10]

(౧౩౮౬.) ౪౭౩౧. అవిరోధేననేషుమశక్యంచేత్కథంస్యాత్? ఇత్యత్రాహ (సర్వాత్మనా-) ఇతి.

౪౭౩౨. “విరోధేత్వనపేక్షంస్యాత్” ఇతిన్యాయాన్వయజ్ఞానీశ్వర్యః.

(౧౩౮౯.) ౪౭౩౩. (తామసత్వాత్-) ఇతి. “రజస్తమోమూలత్వాచ్చుతివిరోధాచ్చ, కారణదోషబాధకప్రత్యయవత్త్వాదయా ధార్థ్యమ్” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౩౯౦.) ౪౭౩౪. సామ్యశబ్దయాచోదయతి(నను-) ఇతి.

(౧౩౯౧.) ౪౭౩౫. “(త్రిమూర్తిసామ్య)ప్రతితేః, విష్ణోరేవసర్వస్యాత్మరత్వమనుపపన్నమ్” ఇత్యర్థః. [20]

(౧౩౯౨.) ౪౭౩౬. పరిహరతి(నైతదేవమ్-) ఇతి.

(౧౩౯౩.) ౪౭౩౭. కస్తర్త్వ్యర్థః? ఇత్యత్రాహ(ఏకపవ-) ఇతి.

౪౭౩౮. అప్యిన్న కరణే ఇత్యర్థః.

(౧౩౯౪.) ౪౭౩౯. “తాదాత్మ్యకథనంకిమతాప్రేక్షితమ్”? ఇత్యత్రాహ (“జగచ్చసః”) ఇతి. [22]

౧॥ వి - పు - ౧ - ౨ - ౬౬. ౨॥ వి - పు - ౧ - ౧-౩౧. ౩॥ మీమా-

మా - ౧ - రుద్రప్రతాప - ౧. ౨ - కరణాద్భిప్రాయ - పా. ౩ - వైకవ్యైవ - ౧.

వ్యా - ౧ - యాథాత్మాదితి - ౩ - ౪ - ౫౯.

(౧౩౮౫.) వివృణోతి.-

(౧౩౮౬.) 1“సప్తాస్యజతిచాత్మానంవిష్ణుఃపాల్యంచపాతిచ-

ఉపసంహియతేచాస్తేసంహర్తాచస్వయంప్రభుః” ఇతి,

(౧౩౮౭.) సప్తత్వేనావస్థితంబ్రహ్మణంసృజ్యంచసంహర్తారంసం [5]
హార్యంచయుగవన్ని ద్విశ్య,

(౧౩౮౮.) సర్వసృవిష్ణుతాదాత్మ్యపదేశాత్;

(౧౩౮౯.) సృజ్యసంహార్యభూతాద్వస్తునః, సప్తసంహర్తోఽజనార్దన
విభూతిత్వేనవిశేషోద్యత్యతే.-

(౧౩౮౫) ౪౭౪౦. “పూర్వమ్, సంగ్రహేణోక్తస్యతాదాత్మ్యస్యవి [10]
వరణమపేక్షితమ్” ఇత్యభిప్రాయేణ (వివృణోతి-)
ఇత్యుక్తమ్.

(౧౩౮౬) ౪౭౪౧. “కృత్యుప్రపజ్ఞతాదాత్మ్యంకథమత్రవ్రతీయతే”;
ఇత్యత్రాహ 1(సప్తాస్యజతి-)” ఇతి.

(౧౩౮౭) ౪౭౪౨. వ్యాపాతిశయాపరిహారార్థం తద్వ్యాచక్షే (స[15]
ప్తత్వేన-) ఇతి.-

(౧౩౮౮) ౪౭౪౩. (సర్వసృవిష్ణుతాదాత్మ్యపదేశాత్).- (“జగచ్ఛసః”)
1ఇత్యసృవివరణమత్రక్రియతఇత్యర్థః.

౪౭౪౪. (విష్ణుః)-సృజతి(సప్తా)-బ్రహ్మ(విష్ణుః)-ఇత్యర్థః.

౪౭౪౫. (ఆత్మానంవిష్ణుః) (సృజీతి) సృజ్యంవస్తుజాతం [20]
(విష్ణుః)ఇతిశబ్దార్థః.

(౧౩౮౯) ౪౭౪౬. “తతఃకింప్రస్తుతసామ్యపరిహారాయ” ఇత్యత్రాహ
(సృజ్యసంహార్య-) ఇతి.-

౪౭౪౭. (సృజ్య)సామానాధికరణ్యాత్ సృజ్యనైవసప్తసా
మానాధికరణ్యాత్ సప్తరసవిభూతిత్వమిత్యర్థః.-

౪౭౪౮. ఏవమ్, సంహార్యసంహర్తోఽరసివిభూతిత్వమ్.

౧॥ వి - పు - ౧ - ౨ - ౬ ౨. ౨॥ వి - పు - ౧ - ౧ - ౩౧.

మూ - ౧ - సృష్టాస్య - ౪ - ౫. ౨ - ఇతిచ - ౧ - ౨.

వ్యా - ౧ - సృష్టాస్య - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౨ - తీతస్య - ౧ - ౨. ౩ - వస్తు - ౯౯.
౪ - విష్ణోతి - ౧ - ౪ - ౫. ౫ - తిమత్వమి - ౧. ౬ - యదివిభూ - ౪ - ౫. తిమత్వమి - ౧.

- (౧౩౯౦.) జనార్దనవిష్ణుశబ్దయోః పర్యాయ త్వేన, “బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మికామ్” ఇతివిభూతిమతపవన్స్వచ్ఛయాలీలార్థంవిభూత్యర్థార్థావ ఉచ్యతే.
- (౧౩౯౧.) యథేదమనంతరమేవోచ్యతే:- [5]
- (౧౩౯౨.) “వృథివ్యాపస్తథా తేజఃవాయురాకాశఏవచ-
సర్వేన్ద్రియాస్తకరణంపురుషాఖ్యంహియజ్జగత్ ||
సపవసర్వభూతాత్మావిశ్వరూపోయతోవ్యయః-
సర్వాదికస్తతోస్త్రివభూతస్థముపకారకమ్ ||
సపవసృజ్యస్సచసర్గకర్తా సపవసాత్యత్తిచపాల్యతేచ- [ఇతి.-
బ్రహ్మద్యవస్థాభిర శేషమూర్తిర్విష్ణుర్వర్తిస్తోవరదోవరేణ్యః”-
(౧౩౯౩.) అత్ర, “సామానాధికరణ్యనిర్దిష్ట హేయమిశ్రప్రవజ్ఞతాదాత్మ్య
మ్, నిరవద్యస్యానిర్వికారస్యసమస్తకల్యాణగుణాకరస్యబ్రహ్మ
ణఃకథముపపద్యతే” ఇత్యాశజగత్, [ప్రపాదయతి.
(౧౩౯౪.) “సర్వభూతాత్మావిశ్వరూపోయతోవ్యయః” ఇతి, స్వయమేవో
(౧౩౯౫.) “సపవ” సర్వేశ్వరేశ్వరఃపరబ్రహ్మభూతోవిష్ణురేవ, “జగత్.”
ఇతిప్రతిజ్ఞాయ, “సర్వభూతాత్మావిశ్వరూపోయతోవ్యయః” ఇతి
హేతురుక్తః;

- (౧౩౯౦) ౪౭౪౯. తస్మి, “విష్ణోరపివిభూతిత్వప్రసక్తః” ఇత్యత్రాహ (జ
నార్దన-) ఇతి. [20]
- (౧౩౯౧) ౪౭౫౦. బ్రహ్మశివాదిప్రవజ్ఞస్యపరబ్రహ్మ విభూతిత్వేతత్రై
వవచనాంతరందర్శయతి(యథేదమ్-). ఇతి.-
౪౭౫౧. యథోక్తమ్.- (అనంతరమేవోచ్యతే) ఇత్యర్థః.
- (౧౩౯౩) ౪౭౫౨. సామానాధికరణ్యేనస్వరూపైక్యప్రతీతివ్యావృత్త్యర్థ
మాహ (అత్ర-) ఇతి- [25]
- (౧౩౯౫) ౪౭౫౩. “ఉపపాద్యాంశఃకః? కశోపపాదకాంశః?” ఇత్యపే
తాయాముక్తంవివృణోతి⁴ (సర్వేశ్వరేశ్వరః) ఇతి.

౧॥ ౨ - పు - ౧ - ౨ - ౬౬. ౨॥ ౨ - పు - ౧ - ౨ - ౬౮.

మూ - ౧ - ఖ్యంస్వయజ్ఞ - ౧. ఖ్యజ్ఞయజ్ఞ - ౨ ౨ - ఇతి-౨న ౩ - స్వంహే
య - ౬ - ౧౨. ౪ - పరస్యసమ - ౮. ౫ - తాత్కలస్య - ౧ - ౬ - ౧౧ - ౧౨. ౬ -
సపవ - ౪ - ౫న. - ఏవ - ౨న. ౭ - సర్వంజగ - ౧౧ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - ఇతియథేదంయథో - ౩, ౩ - ప్రతీతి - ౪ - ౫న. ౩ - ద్యాధో - ౩.
౪ - ససర్వే - ౩ - ౪ - ౫ - ౮.

(౧౩౯౬.) సర్వభూతానామయమాత్మావిశ్వశరీరో[“యతోఽవ్యయః”]

(౧౩౯౭.) వక్ష్యతిచ, “తత్సర్వంవైహశేస్తనుః”^౧ ఇతి. [ఇత్యర్థః.

(౧౩౯౮.) ఏతదుక్తంభవతిః^౨ “అస్య అవ్యయస్యాపిపరస్యబ్రహ్మణఃవిష్ణోః
విశ్వశరీరతయాతాదాత్మ్యమవిరుద్ధమ్” ఇతి. [5]

(౧౩౯౯.) అత్తశరీరయోశ్చస్వభావావ్యవస్థితాపవ,

(౧౪౦౦.) ౪౭౫౮. హేత్వన్యంవ్యాచక్షే(సర్వభూతానామయమ్.) ఇతి.

(౧౪౦౧.) ౪౭౫౯. రూపశబ్దస్యశరీరపరత్వనిశ్చయాయవచనాంతరమాహ
(వక్ష్యతిచ-) ఇతి.

(౧౪౦౨.) ౪౭౬౦. “విశ్వరూపోయతోఽవ్యయః” ఇత్యత్ర[అవ్యయ]శబ్దః
కిన్సార్థః” ఇత్యత్రాహ(ఏతదుక్తమ్-) ఇతి-

౪౭౬౧. [అవ్యయ] శబ్దఃవిరోధశబ్దానువాదపరఇత్యర్థః.

(౧౪౦౩.) ౪౭౬౨. భగవతోనిరవద్యత్వాద్యుపపత్త్యర్థమాహ(అత్త-) ఇతి.

(౧౪౦౪.) ౪౭౬౩. (“సర్వాదికమ్”) ఇత్యాదిన్లోకార్థఃఉచ్యతేః-

౪౭౬౪. (“భూతస్థం”)(“సర్వాదికమ్”)-సర్వప్రాణిగణసర్వాది-
వ్యాపారజాతమ్(“అపైవ”)(“ఉపకారకమ్”)-

౪౭౬౫. పరమాత్మనోలీలారసనిష్పాదకత్వాత్తపైవ శేషభూ-
తమిత్యర్థః- [త్వాదిత్యర్థః

౪౭౬౬. తత్రహేతుః(“తతః”) ఇతివివక్షితః, విశ్వరూప

౪౭౬౭. ఏవంశరీరశరీరిభావనిబద్ధసంసారానాధికరణ్యమా^[20]
హ(“స ఏవ”) ఇతి-

౪౭౬౮. (“సృజ్యః”)-మనుష్యాదిః (“సర్గకర్తా”) బ్రహ్మచ-
(“స ఏవ”) తదుభయశరీరకపరమాత్మేత్యర్థః.

౪౭౬౯. (“పాల్యతేచ”) ఇతి (“చ”) కారణే (అద్యతేచ-)
ఇతివివక్షితమ్. [25]

౪౭౭౦. (“బ్రహ్మాద్యవస్థాభిః”)-బ్రహ్మాత్వాద్యవస్థాభిః [ఇతి.

౪౭౭౧. అవస్థాయోగస్సద్వారకఇత్యాహ(“అశేషమూర్తిః”)

౧ || వి - పు - ౧ - ౨౨ - ౩౮.

మూ - ౧ - రూపాయ - ౧౧ - ౧౨. ౨ - తస్య - ౧౨. ౩ - అపి - ౧౨౯. ౪ -
చ - ౧ - ౮౯.

వా - ౧ - నిశ్చయకవచ - ౪ - ౫. ౨ - తీతి - ౯. ౩ - మర్థమిత్య - ౬ - ౧౦.
౪ - అనువాద - ౧ - ౨ - ౪ - ౫౯. ౫ - తత్తీతి - ౯ - ౧౦. ౬ - హ్యపి - ౪ - ౫.
౭ - ఆప్యతే - ౯ - ౧౦.

(౧౪౦౦.) ఏవంభూతస్య^౧ సర్వేత్వరస్యవిధోః^౨ ప్రపజ్ఞాన్తస్య^౩ సోయాస్య
కోటిః^౪ ప్రపజ్ఞాన్త^౫ దేవతర్యజ్ఞాను^౬ ప్యేషుత ఇత్యమాశ్రయణీయ
త్వాయ స్వేచ్ఛావతారః పూర్వోక్తః;

(౧౪౦౧.) తదేతత్ బ్రహ్మాదీనాం భావనాశ్రయాన్వయేనకర్తృత్వమ్;^౭
భగవతః పరబ్రహ్మభూతోస్యవాసు దేవస్యోభిలజగమపకారాయ
స్వేచ్ఛయా స్వేనైవరూపేణదేవాదిష్వవతారత్వతోచపక్ష్టేమ్యే
శుభాశ్రయప్రకరణోనువ్యక్తముక్తమ్.

(౧౪౦౨.) “అస్య దేవాదిరూపేణావతారేష్వపినప్రాకృతోదేహః^౮ ఇతి
నుహాభారతే, నభూతసంస్థుసంస్థానో^౯ దేహుస్యపర^[10]
మాత్మనః”^{౧౦} ఇతి, ప్రతిపాదితః:-

౪౨౬౮. (“వరదః”) ఇత్యుపాయత్వమ్.

౪౨౬౯. (“వరేణ్యః”) ఇత్యుపేయత్వమ్.

౪౨౭౦. (“వరిష్ఠః”) ఇతితదుపయోగిగుణవత్పజ్ఞాభిప్రేతమ్.

(౧౪౦౦) ౪౨౭౧. (ఏవంభూతస్య-) ఇతి. ^[15]

౪౨౭౨. (పూర్వోక్తః):- “బ్రహ్మవిష్ణురుద్రేన్ద్రాస్తేసర్వేసం
ప్రసూయస్తే^{౧౧} ఇత్యేతదర్థోపపాదనే^{౧౨} (ప్రోక్తః)”^{౧౩} ఇత్యర్థః.

(౧౪౦౧) ౪౨౭౩. అత్రైవప్రబంధేఅయవర్థస్స ఎప్తకత్యాహ (తదేతత్-) ఇతి.

౪౨౭౪. “హిరణ్యగర్భో భగవాన్వాసవో^{౧౪} భవజావళిః”^{౧౫} ఇ
త్యారభ్యఅశుద్ధాస్తేసమస్తాస్తుదేవాద్యాకర్తృయోన
యః, రిత్వస్తేన^{౧౬} (కర్తృవశ్యత్వమ్) (ఉక్తమ్-)”^{౧౭} ఇత్యర్థః.

౪౨౭౫. “సనస్తాశ్చక్రయశ్చైతాః”^{౧౮} ఇత్యారభ్యః సగతాము
పకారాయనసాకర్తృ నిమిత్తజా^{౧౯} ఇత్యస్తేనస్వే
చ్ఛావతార^{౨౦} ఉక్తః”^{౨౧} ఇత్యర్థః. [(అస్య-) ఇతి.

(౧౪౦౨) ౪౨౭౬. విగ్రహవైలక్షణ్యే ప్రమాణమనుహాభారతే దర్శయతి

౧॥ భార - ౨॥ అభర్వశిఖోప. ౩॥ వి - పు - ౬ - ౭ - ౧౬. ౪॥ వి - పు -
౬ - ౭ - ౭౭. ౫॥ వి - పు - ౬ - ౭ - ౭౦. ౬॥ వి - పు - ౬ - ౭. ౭౨.

మూ - ౧ - సర్వస్తాత్పరస్యవి - ౮. ౨ - తతయానియా - ౮. ౩ - హ్యదిముత -
౧. ౪ - స్వ - ౧౨౪. ౫ - చ - ౪ - ౫ - ౧౦ - ౧౨౪. ౬ - హ్యత్వమ్ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - ఉక్తః - ౧౪. ౨ - ప్రామాణ్యపు - ౩.

(౧౪౦౩.) శ్రుతిశ్చ, - “అజాయమానో బహుధావిజాయతే - తస్యగీరాః పరిజానన్తియోనిమ్” ఇతి -

(౧౪౦౪.) కర్మవశ్యానాం బ్రహ్మదీనామనిచ్ఛతామపితజ్జితకర్తానుగుణప్రకృతిపరిణామః^౨ రూపభూతసంఘసంస్థానవిశేషదేవాదిశరీరప్ర^౩వేశయా^౪ పజన్తావర్జనీయమ్; - [^౫త్వాకుర్వన్నపి,

(౧౪౦౫.) అయన్తుసర్వేశ్వరః సత్యసజ్జ-ల్పః భగవాన్ ఏవం భూతశుభేతరజ

(౧౪౦౬.) స్వేచ్ఛయా స్వేచ్ఛైవ పరిత్యజయకల్యాణరూపేణ దేవాదిమజగదుపకారాయ బహుధావిజాయతే; [హుధా-యోనిం-బహువిధజన్మ,-

(౧౪౦౭.) తస్యైతస్యశుభేతరజన్తాకుర్వతోపి స్వకల్యాణగుణానన్త్యేన బ

(౧౪౦౩) ౪౪౪౪. ఉక్తార్థవిషయాం శ్రుతిమాహ (శ్రుతిశ్చ-) ఇతి.

(౧౪౦౪) ౪౪౪౫. ఆపాతతో వ్యాహతిశఙ్కా-పరిహారార్థంతద్వ్యవస్థే (కర్మవశ్యానామ్-) ఇతి. [సః” ఇతి పదమ్ వ్యాఖ్యాతమ్.

(౧౪౦౫) ౪౪౪౬. (శుభేతరజన్తాకుర్వన్నపి-) ఇతి త్వేన “అజాయమా

(౧౪౦౬) ౪౪౪౭. (స్వేచ్ఛయా-) ఇత్యాదినా (“బహుధావిజాయతే”) ఇత్యేతద్వ్యవస్థా తమ్.

౪౪౪౮. బ్రహ్మదీనాం-జన్మ-హేతు-తత్ఫల, వపూంషి-యానిన తాన్యస్యేతి “అజాయమాన” శబ్దస్యార్థః.

౪౪౪౯. హేతుః-కర్మ, తత్ఫలమ్-తదనుభవః, ప్రాకృతంచవపుస్తేహమ్, తద్విలక్షణహేతు-ఫల - వపురన్వితో^౨ వ [౨] తార ఇతి (“బహుధావిజాయతే”) ఇత్యస్యార్థః.

౪౪౫౦. హేతుః-స్వేచ్ఛా, ఫలమ్-జగదుపకారః, వపుః-అప్రాకృతః ఇతి.

(౧౪౦౭) ౪౪౫౧. (“తస్యగీరాః పరిజానన్తియోనిమ్”) ఇత్యేతద్వ్యవ

౧॥ తై - ఉ - పు - ౨౧.

మూ - ౧ - సురూపప్రకృ - ౧ - ౬. ౨ - భూతసంఘ - ౧. సంఘ - ౬౪. సంఘాతసంస్థా - ౯ - ౧౨. ౩ - పంజ - ౧ - ౬. ౪ - న్తాపికు - ౧౨ ౫ - వరూపేణ నిర - ౧ - ౬. ౬ - విజా - ౨. ౭ - కర్తాకు - ౧. జన్మకు - ౧౨. ౮ - మువిధయో - ౧౨.

వ్యా - ౧ - హతశఙ్కా - ౯. ౨ - దికు - ౯. ౩ - త్యనేన - ౯. ౪ - లంపః - ౯. ౫ - ష్టార్థ - ౧ - ౨. ౬ - ఇతి - ౩౪.

(౧౪౦౦) “పరమతస్సేతూన్మానసమ్బుద్ధభేదవ్యవచేశేభ్యః”^౧ ఇత్యాశఙ్కా,

(౧౪౦౧) “సామాన్యాత్తు”^౨ “బుద్ధ్యర్థఃపాదవత్”^౩ “స్థానవిశేషాత్ప్రకాశాదివత్”^౪ “ఉపపత్తేశ్చ”^౫ “తథాన్యప్రతిషేధాత్”^౬ “అనేన సర్వగతత్వమాయామశబ్దాదిభ్యః”^౭ “ఇతిసూత్రకారఃస్వ”^[౮] యమేవనిరాకరోతి;

(౧౪౦౨) మానవేవశాస్త్రే :-

౪౦౦౦. (తదేత) చ్ఛబ్దౌ-శబ్దౌ నైస్సమస్తౌ,

౪౦౦౧. తస్మాత్ ఏతస్మాత్, ఇత్యర్థః.

(౧౪౦౩) ౪౦౦౨. పూర్వపక్షశఙ్కా-పరమ్ (“పరమతః”) ఇత్యాదిసూత్రమ్;

(౧౪౦౪) ౪౦౦౩. అన్యానిసిద్ధాన్తసూత్రాణి;

౪౦౦౪. తేషామర్థోభాష్యే విస్తరేణానుసంధేయః (౬౪౭-పు.)

౪౦౦౫. “ఏష సేతుర్విధరణః”^౧ ఇత్యాదౌ (సేతు) శబ్దోఽసంకరకరత్యర్థః;

౪౦౦౬. “అమృతస్యైవ సేతుః”^౨ ఇత్యపిస్వయమేవస్వ^[౩] స్యప్రావక ఇత్యర్థః.

౪౦౦౭. “చతుష్పాద్భిన్న”^౪ “షోడశకలమ్”^౫ ఇత్యాదిపరిచ్ఛేదోఽనుసంధానార్థః;

౪౦౦౮. వ్యాపిన్ ఆలోకస్యవినియోగాయ వాతాయనాదిపరిచ్ఛేదవత్. [20]

౪౦౦౯. “తతోయదుత్తరతరమ్”^౬ ఇత్యాదయః పూర్వమేవ వ్యాఖ్యాతా ఇతి,-

౪౦౧౦. నజగతా రణాదన్యస్య ప్రాప్యత్వమ్” ఇత్యర్థః.

౪౦౧౧. పూర్వమ్ శ్రుతౌచతుర్ముఖస్య పరమకారణత్వశఙ్కాఽపాస్తా. [యతే (మానవేచ)-ఇతి

(౧౪౧౨) ౪౦౧౨. అథ, ఉపబృహ్మణేచతుర్ముఖకారణత్వశఙ్కానిరాక్రి

౧ || బ్ర - సూ - ౩ - ౨ - ౩౦ - ౧ - ౨ - ౩ - ౪ - ౫ - ౬. ౨ || బృ - ఉ - ౬ - ౪ -

౨౨. ౩ || ము - ఉ - ౨ - ౨ - ౫. ౪ || ఛా - ఉ - ౩ - ౧౮ - ౨. ౫ || ప్ర - ఉ - ౬ - ౧. ౬ || శ్వే - ఉ - ౩ - ౧౮.

మూ - ౧ - ఇత్యాదిస్వయ - ౧౦. ౨ - తీతి - ౨.

వ్యా - ౧ - రత్యర్థః - ౧ - ౨. ౨ - ఆకాశస్యవి - ౯ - ౧౦. ౩ - చతు - ౧.

(౧౪౧౩.) “ప్రాచురాసీత్తమోనుదః”^౧;

(౧౪౧౪.) “సిస్సుయుర్వివిధాఃప్రజాః”^౨;

(౧౪౧౫.) “అపవసససద్దాదౌతానుపీర్వసపాస్మనత్”^౩;

(౧౪౧౬.) “తస్మిన్జజ్ఞేస్వయంబ్రహ్మ”^౪ ఇతి,-

[5]

(౧౪౧౭.) బ్రహ్మణోజన్మశ్రవణాత్^౫ యేత్రజ్ఞత్వమేవాదకస్యాత్;

(౧౪౧౮.) ౪౧౧౩. (“ప్రాచురాసీత్తమోనుదః”) ఇతి,-

౪౧౧౪. “యద్వైప్రోక్తంగుణసామ్యంప్రధానంతత్వైవిచాః
ప్రపదస్తైనిగుర్దమ్”^౬ ఇత్యరుద్ధో^౭ ౭వ్యత్కాశిస్తాతా
 (“ప్రాచురాసీత్”) ఇతిదర్శయితుమ్,

[10]

౪౧౧౫. చతుర్ముఖోత్పత్తేఃపూర్వసంజ్ఞాకారణత్వం^౮ సేరకత్వత్వా
చతుర్ముఖస్యానుపసన్నమితిదర్శయితుత్వా (“ప్రాచురా
సీత్తమోనుదః”) ఇతివాక్యముపాత్తమ్.

(౧౪౧౯) ౪౧౧౬. (“సిస్సుయుర్వివిధాఃప్రజాః”). “సృజ్యస్యచతుర్ముఖస్య
స్వసృష్టౌసిస్సుయుత్వానుపపత్త్యా నతస్యపరః”^౯
కారణత్వమ్” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౪౧౫) } ౪౧౧౭. (“అపవసససద్దాదౌ”) (“తస్మిన్జజ్ఞేస్వయంబ్రహ్మ”)
(౧౪౧౬) } ఇతివచనద్వయమ్, “అజ్ఞోత్పన్నచతుర్ముఖస్య అజ్ఞాకా
రణత్వప్రస్థత్వానుపపత్త్యాపూర్వజ్ఞోకథ్యస్వయం
భాశ్రబ్దోపిసారాయణపరః” ఇత్యభిప్రాయేణోపాత్తమ్.

(౧౪౧౭) ౪౧౧౮. (జన్మశ్రవణాత్-) ఇతి. (“యేత్రజ్ఞత్వా”) పవాదకస్యాన
తారూపఃత్వస్యాశ్రవణేసత్త్వచ్యుమానంజన్మస్వవ్యా
పకకర్తృసంబద్ధాపేక్షకత్వాత్ (యేత్రజ్ఞత్వ) సాధ
కమ్” ఇత్యభిప్రాయః.

౪౧౧౯. “ఈశ్వరేణ స్వకూపైక్యాన్ప్రకృణోజన్మపర”^{౧౦}
ధ్యానాదికర్మచలీలా” ఇతిచేత్;

౪౧౨౦. ఇద్వైవిధభాకినస్యాత్;-

౧ || మ - స్మృ - ౧ - ౬. ౨ || మ - స్మృ - ౧ - ౮. ౩ || మ - స్మృ - ౧ - ౮.
౪ || మ - స్మృ - ౧ - ౯. ౫ ||

మా-౧-దౌతస్మిన్-౪-౫-౧౧-౧౨. ౨ - తత్త్వే - ౪ - ౫ - ౯. తస్మిన్-౧౨.

వ్యా - ౧ - యత్ప్ర - ౯. ౨ - వ్యసేరు - ౧౦. ౩ - ఇత్తిత్వా - ౪ - ౫. ఇ
త్వేరే - ౮. ఇంతత్వేర - ౯. ఇత్త్వేరణంవతు - ౧ - ౨. ౪ - ఇత్త్వే - ౨ - ౪ -
౫. ఇత్వాను - ౧౦. ౫ - త్వాశ్రవ - ౯. ౬ - శ్చాత్తే. పకత్వా - ౮ - ౯ - ౧౦. ౭ - ప
రస్యానా - ౮.

(౧౪౧౮.) తథాచస్రష్టఃపరమపురుషస్య¹ తద్విసృష్టస్యచబ్రహ్మణః“అయం
సంతస్యతాఃపూర్వం తేననారాయణత్వతః”^౨ “తద్విసృష్టస్య
పురుషఃలోకేబ్రహ్మేతికీర్త్యతే”^౩ ఇతినామ⁴సిద్ధేశాచ్చ:-

(౧౪౧౯.) తథావైష్ణవేపురాణే, [5]

(౧౪౨౦.) హిరణ్యగర్భాదీనామ, భావనాత్రయాన్వయాత్ అశుద్ధత్వేనశు
భాశ్రయత్వానర్హత్వాపపాదనాత్ తేత్రజ్ఞత్వంనిశ్చయతే.

౪౨౦౧. “జన్మకర్మణోర్గ్రిహాత్వాత్సర్వకామైక్యమ్,

౪౨౦౨. స్వరూపైక్యాజ్ఞన్మకర్మణోర్గ్రిహాత్వమ్’ ఇత్యన్యోన్యా
శ్రయస్సాస్యత్” ఇతిచేత్; [10]

౪౨౦౩. చతుర్ముఖాదీనామపితుల్యమ్.-

౪౨౦౪. “పరమపురుషస్యోత్తరనారాయణే అవతారరూపంజ
న్మ’ ఇతిప్రతిపాదితమ్;

౪౨౦౫. తదేవచతుర్ముఖజన్మనో² వతారరూపత్వేప్రమాణమ్”
ఇతిచేత్; [15]

౪౨౦౬. ఇద్దృజత్వనస్తథాత్వే తదేవప్రమాణంకింసస్యాత్?:-

౪౨౦౭. “ప్రాగుక్తాన్యోన్యాశ్రయణాత్” ఇతిచేత్;-

౪౨౦౮. చతుర్ముఖేపితుల్యమ్” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్.

(౧౪౧౯) ౪౨౦౯. చతుర్ముఖస్యపరమకారణత్వానువపత్తిం తత్ప్రాకరణి
కగ్రన్థేనోపపాదయతి(తథాచ-)ఇతి. [20]

(౧౪౧౯) ౪౨౩౦. మానవశ్లోకార్థః నిర్ణాయకత్వేన శ్రీవిష్ణుపురాణవచన
మాహ(తథా-)ఇతి.

(౧౪౨౦) ౪౨౩౧. (భావనాత్రయాన్వయాత్-)ఇతి.-అనుష్ఠేయవిషయః
ఆస్తరప్రయత్నఃభావనా,

౪౨౩౨. సాత్రివిధా, [25]

౪౨౩౩.యథా,“త్రివిధాభావనాభూషవిశ్వమేతన్నిబోధతామ్-
కార్యాఖ్యాబ్రహ్మ⁴సంజ్ఞాచతథాచైవోభయాత్త్రికా||,-

౧||వి - పు - ౧ - ౪ - ౬. ౨|| మ - స్మృ - ౧౧.

మూ - ౧ - తత్పృ - ౧. ౨ - నిర్వచనాచ్చ - ౬. ౩ - తథాచవై - ౪ - ౫ - ౯.

వ్యా - ౧ - రూపత్వా - ౯. ౨ - నిర్ణయత్వేనశ్రీ - ౧. ౩ - వచన - ౧ - ౨ - ౪ -
౫న. ౪ - సంఖ్యావ - ౯.

౪౦౩౪. కర్మభావాత్మికాహ్యేతాబ్రహ్మభావాత్మికా పరా-

ఉభయాత్మికాతత్తైవాన్యాయాత్మికాభావభావనా||

౪౦౩౫. సనన్దనాదయో బ్రహ్మభావభావనాయాం||

కర్మభావనయాచాన్యేదేవాద్యాస్థానరావనా|| [1]

౪౦౩౬. హిరణ్యగర్భావిషుచబ్రహ్మకర్మకాద్విధా-

అధికారబోధయంతేమహద్వేదభావభావనా||

౪౦౩౭. అక్షిణేషుసగుస్తేషువిశేషజ్ఞానకర్మసు|| ఇతి-

౪౦౩౮. “విశ్వమేతత్” [త్రివిధాభావనా]- భావనాత్రయాన్వితమ్” ఇత్యర్థః. [10]

౪౦౩౯. [తాం]-త్రివిధాంభావనాంసంబోధః. [ఇతి-

౪౦౪౦. భావనామవచ్ఛేదకసంజ్ఞయానిర్దిశతి [కర్మాఖ్యా]

౪౦౪౧. [కర్మాఖ్యా]-కర్మభావనేత్యర్థః.

౪౦౪౨. ఏకమైవసంజ్ఞాత్రయన్తేప్రేతజ్ఞానావ్యవృత్తిర్థమాహ[కర్మభావాత్మికా]-ఇతి. [15]

౪౦౪౩. “భావభావనా”- “భావాత్మాకకర్మశబ్దాః తే భ్యఃక్రియాఃప్రతీయేరన్” ఇతివచనాత్;

౪౦౪౪. భావఃఅనుష్ఠేయః;

౪౦౪౫. అనుష్ఠేయవిషయా[భావనా],

౪౦౪౬. ఆన్తరఉద్యోగః[భావభావనా], [20]

౪౦౪౭. “సా[కర్మభావాత్మికా]కర్మరూపానుష్ఠేయవిషయా;

౪౦౪౮. [బ్రహ్మభావాత్మికా], ఉపాసనరూపానుష్ఠేయవిషయా;

౪౦౪౯. [ఉభయాత్మికా], కర్మోపాసనరూపాభిభావనానుష్ఠేయవిషయేతి[త్రివిధా] ఇత్యర్థః. [25]

౪౦౫౦. [సనన్దనాదయః] ఇతి.- [బ్రహ్మభావభావనాయాంతాః]- ఉపాసనరూపానుష్ఠేయవిషయ భావనాన్వితాః; ఇత్యర్థః.

౧॥ ౩ - ౪ - ౬ - ౭ - ౮. ౨॥ ౪ - ౫ - ౬ - ౭ - ౮.

వ్యా - ౧ - నామవచ్ఛేద-౧౦. ౨ - భావ-౧౦౯. భావోభావనా-౯. ౩ - తేజోమేత్ర - ౧ - ౨ - ౩. ౪ - ఉపాసనరూప - ౧ - ౨. ౫ - భావ - ౩ - ౪ - ౫.

- ౪౮౫౧ అత్ర, [బ్రహ్మ] శబ్దః ఉపాసనరూపజ్ఞానపర్యాయః,-
- ౪౮౫౨ “అగమోఽథోవివేకాచ్చ¹ ద్విధాజ్ఞానంతథోచ్యతే-శబ్ద
[బ్రహ్మ² గమమయంపరంబ్రహ్మవివేకజమ్”^౧
- ౪౮౫౩ “దేవబ్రహ్మణీవేదితవ్యే”^౨ “దేవవిద్యేవేదితవ్యే”^౩ వై^౩
ఇతిచ”^౩ ఇతి,-
- ౪౮౫౪ [బ్రహ్మ] శబ్దస్యజ్ఞానవిద్యాశబ్దనిర్దిష్టాగమ జన్యోపాసన
రూపజ్ఞానద్వయపర్యాయ త్వేనభగవతాపరాశరేణైవ
వ్యాఖ్యాతత్వాత్
- ౪౮౫౫ [స్థాపరావరాః] - ఇతి[స్థావర] శబ్దేనతదభిమాన^[10]
దేవతాపివక్షి తా
- ౪౮౫౬ [సనద్దనా] దీనాంసమాధివిరోధిసకలకర్మక్ష యాత్
సమాధినిష్పత్తిపాప- త్వేనానవరతబ్రహ్మనుసంధా
నైకతానత్వాన్నకర్మానుష్ఠానావసరః,
- ౪౮౫౭ ప్రదానావిరోధేనహ్యజ్ఞానుష్ఠానమ్,- ^[15]
- ౪౮౫౮ తస్మాత్, తే[బ్రహ్మ]భావనయాన్వితాః] -
- ౪౮౫౯ హిరణ్యగర్భాదయః జగన్నిర్వాహాధిక్యతత్వాత్ క
దాచిత్కర్మానుష్ఠానమ్ కదాచిదుపాసనఞ్చ ఇత్యుభ
యభావనాన్వితాః,-
- ౪౮౬౦ ఇతరేదేవనుష్యాద్యాఃకర్మభావనయాన్వితాః,- ^[20]
- ౪౮౬౧ [సనద్దనాదయః][హిరణ్యగర్భా]దయః [దేవాద్యాః]ఇ
త్యాదిశబ్దస్యకోవిషయః,
- ౪౮౬౨ “[అది]శబ్దస్యాసంజ్ఞోచాత్ముక్తేష్వపి భావనాద్వయ
ప్రసంగః” ఇతిశబ్దావ్యావృత్తిర్థంప్రయోజకమాహ
[అధికార-] ఇతి - ^[25]
- ౪౮౬౩ “కర్మజైవ్యశ్వర్యబోధోధికారః”^౪ ఇత్యధికారలక్షణమ్,
- ౪౮౬౪ “స్వప్రయోజనసాధనత్వాత్కర్మణి స్వకీయత్వబుద్ధిర
ధికారః” ఇత్యర్థః

(౧౪౨౧.) యదపితౄశ్చైవ తమ్:-

౪౦౬౫. [అధికారబోధయంత్రేషు] అధికారసంపబోధయంత్రేషు

అసుస్థ్యేయపిషయస్వకీయత్వబుద్ధియు త్రేష్విత్వార్థః.

౪౦౬౬. ముముక్షోః, ఉపాసనేస్వకీయత్వబుద్ధిః; [౨]

౪౦౬౭. బుభుక్షోః, కర్మణిస్వకీయత్వబుద్ధిః;

౪౦౬౮. [అధికారబోధ]శ్చ కేష్విత్వత్రాహ [అపీఠికా] శ్చ.

౪౦౬౯. [విశేషజ్ఞానకర్తృసు] “[విశేషజ్ఞానమ్],- దేవోహమ్మమ
నుయోహమిత్యాదిజ్ఞానమ్;

౪౦౭౦. విశేషజ్ఞానేతద్దేతుమచకర్తృసువిద్యమానేష్వధికా [10]
రబోధస్స-భవతి.

౪౦౭౧. తద్యంత్రేషుభావనా త్రయాన్వయఇతినముత్రేషు ప్రసం
గః” ఇత్యర్థః.

౪౦౭౨. ఏవమ్, “ఏ-రణ్యగర్భాదీనాంభావనాత్రయాన్వయే
నాశుద్ధత్వాత్ ముముక్షుభిస్తేనుపాస్యాః” ఇతిశ్రీవిష్ణు
పురాణేప్రతిపాదనాత్ (త్రైతజ్ఞత్వ) నిశ్చయః”
ఇత్యర్థః.

౪౦౭౩. ఏవమ్, శ్రుతివాక్యేషుస్వపక్షసాధనప్రమాణోపన్యాసప
రమతశఙ్కానిరాసాకృతాః;-

౪౦౭౪. తథా, ఉపబృహ్మణేష్వపిపూర్వంస్వపక్షసాధనవచనా
న్యవన్యస్యపరమతశఙ్కానిరాసశ్చకృతాః;-

౪౦౭౫. ఏవమ్, ప్రథమస్లోకోక్తం [విష్ణవే] ఇతివచనవివృతంభవత్;-

౪౦౭౬. ఉత్తార్థస్థేమేసిద్ధాస్థే పున్యత్వైవభావవాదంపున
స్యతి;-

౪౦౭౭. తన్నిరాసశ్చసర్వవేదాన్త్యభిమతః. [౨]

(౧౪౨౧)- } ౪౦౭౮. తత్రపూర్వపక్షమాహ (యదపి) ఇత్యాదితా.
(౧౪౨౩) }

(౧౪౨౨) *సర్వస్యశబ్దజాతస్యవిధ్యర్థవాదమన్తగ్రూపస్యకార్యాభిధానైవైవప్రామాణ్యంవర్ణనీయమ్,

(౧౪౨౩) వ్యవహారాదన్యత్రోపసృజ్యబోధకత్వశక్త్యవధారణాసంభవాత్, వ్యవహారస్యోపకార్యబుద్ధిమూలత్వాత్ కార్యరూపవహశబ్దార్థః, నపరినిష్పన్నవస్తునిశబ్దఃప్రమాణమ్” ఇతి -

(౧౪౨౪) ౪౦౭౯. అర్థవాదాదిమసద్వార్థపరత్వవ్యాప్త్యర్థమ్ (సర్వస్య-) ఇత్యుక్తమ్

౪౦౮౦. (విధి) భాగస్యతావత్కార్యపరత్వంసువ్యుక్తమ్

౪౦౮౧. “(అర్థవాద) భాగస్యవిధేయస్తుతిపరత్వేన, (మన్తగ్రూప) [10] భాగస్యానుప్రేయార్థప్రకాశనపరత్వేనచశయోగకార్యపరత్వమ్” ఇత్యభిప్రాయః

(౧౪౨౫) ౪౦౮౨. కుతశ్చిత్ప్రతాప(వ్యవహారాత్-) ఇతి - (వ్యవహారః) ప్రవృత్తిః,-

౪౦౮౩ “గామానయ” ఇతిప్రయోజకవృద్ధప్రయుక్తవాక్య [15] శ్రవణసమన్తరభావినీప్రయోజ్యవృద్ధస్యప్రవృత్తిః” ఇత్యర్థః

౪౦౮౪. సామాన్యేనశబ్దస్యకార్యరూపార్థఇతినిశ్చితే, “అవాహోద్వాపభేదేనానువృత్తశబ్దస్యానువృత్తసార్థమ్, వ్యాప్త్యస్యోవ్యాప్త్యగర్థంచజానాతి” ఇతిప్రాతి [20] స్వీకర్యవృత్తిస్సాన్వితః,-

౪౦౮౫. విభక్త్యర్థవృత్తిశ్చతథా,

౪౦౮౬ “పుత్రస్తేజాతః”^౨ “నాయంసర్వోరజ్జుఃరేషా”^౩ ఇత్యాదివాక్యేషు, హర్ష-భయవృత్తివాచిత్యావగమేపిహేతువిశేషనిధారణాయోగాన్నతత్రసిద్ధార్థవిష [25] యావృత్తిః,

* ౧ - మీమా - ౧ ౨॥ మీ-సా - ౧ - ౧ - ౨ - గు ౩॥

మూ - ౧ - స్థ - ౨ - ౮౯. స్వవేదజా - ౧ ౨ - ఉదస్యబో - ౬ ౩ - చ - ౬ - ౧౦-౯ ౪ - సిద్ధిమూ - ౬ ౫ - వేదార్థః - ౧ - ౬ - ౧౨ ౬ - స్నేహస్తు - ౧౨ స్మృతవస్తువి - ౧౦

వ్యా - ౧ - ధారభేదేనాను - ౧ - ౨ - ౩ ౨ - శబ్దస్యవ్యాప్త - ౩ స్వచవ్యాప్త - ౯ ౩ - శేషేషఇత్యాది - ౯

(౧౪౨౪.) అత్రోచ్యతే:-

(౧౪౨౫.) ప్రవర్తకవాక్యవ్యవహారపవ² శబ్దానామర్థబోధకత్వ శక్త్యవ
ధారణంకర్తవ్యమితి, - ⁴కిమియంరాజాజ్ఞా;

(౧౪౨౬.) సిద్ధవస్తుమశబ్దస్యబోధకత్వశక్తిగ్రహణంఅత్యంతసుకరమ్;-^[5]

(౧౪౨౭.) తథాహి:-

(౧౪౨౮.) కేనచిత్, - హస్తచేష్టాదినాఅపవరకేదణ్ణస్థిత ఇతిదేవదత్తాయ
జ్ఞావయేతిప్రేషితః కశ్చిత్తద్దాపనేప్రవృత్తః,-

అపవరకేదణ్ణస్థితఇతిశబ్దంప్రయుజ్యతే;

౪౮౨౭. అన్యశబ్దస్యాయమర్థఇవ్యుత్పత్తిశ్చసప్రథమంసం ^[10]

భవతి;

౪౮౨౮. వ్యుత్పన్నకతీవయశబ్దనైవహిసా?;

౪౮౨౯. తస్మాత్, - ప్రథమవ్యుత్పత్తిః(వ్యవహారాత్) ఏవేతి,-
సాకార్యార్థవిషయా;-

౪౮౩౦. తత్ర, వాక్యాంతరేష్వపిప్రథమవ్యుత్పత్తైకార్యపరత ^[15]
యావగతకతిపయశబ్దసమభి వ్యాపృతపదాంతరేషు
తత్సమభివ్యాహరబలాఞ్ఞార్య పరత్వంనిశ్చిన్తోతి” ఇ
త్యాద్యభిప్రేతం విస్తరతయానుక్తమ్.

(౧౪౨౪) ౪౮౩౧. పరిహరతి (అత్రోచ్యతే) ఇతి. [ప్రాయః.

(౧౪౨౫) ౪౮౩౨. ²(కిమియంరాజాజ్ఞా-) ఇతి.- నహిప్రమాణికమిత్యభి

(౧౪౨౬) ౪౮౩౩. (అత్యంతసుకరమ్-) ఇతి.- “యాదృచ్ఛికవ్యుత్పత్తౌ బు
ద్ధిపూర్వకవ్యుత్పత్తౌచసుకరమ్” ఇతిభావః.

(౧౪౨౭) ౪౮౩౪. తదుపపాదయతి(తథాహి-)ఇతి.

(౧౪౨౮) ౪౮౩౫. ప్రథమమ్, యాదృచ్ఛికవ్యుత్పత్తేస్సిద్ధార్థవిషయత్వంద
ర్భయతి(కేనచిత్-)ఇతి. ^[25]

మూ - ౧ - రాదేవ - ౧. ౨ - సర్వశబ్దా - ౪ - ౫. ౩ - భవశక్త్యవ - ౨ - ౪ -
౫. ౪ - కేయంరాజా - ౧౦ - ౧౨. రాజ్ఞామాజ్ఞా - ౯. ౫ - శక్త్యవధారణమ - ౧.

వ్యా - ౧ - తమతివిస్తరతయాను - ౩ - ౪ - ౫. ౨ - కేయంరాజా - ౯.

(౧౪౨౯) మూకవత్ హస్తచేష్టా¹ మి నూంజానన్ పార్శ్వస్థా² స్యః ప్రాగప్య
త్పన్నః, ఏతస్యార్థస్య భోధనాయ అపవగ కేదంజలితత్వైత్యస్య శబ్ద
స్య ప్రయోగదర్శనాత్ అస్యార్థస్యాయం శబ్దోబోధక ఇతి జా
నాతి³ ఇతికిమత్రమనురమ్ - [.]

(౧౪౩౦) తథాబాలః, “తాతోయమ్, ఇ⁴ యనుమ్బా, అయం మాతులః, అ
యం వసువ్యః, అయం వ్యుగః, చన్ద్రోయం, అయంచ సర్వః” ఇ
మాతాపితృప్రభృతిభిశ్చ బైశ్చ నైశ్చ, నైః అఙ్గుల్యా నిర్దేశేన తత్రత
త్రబహుశః శిక్షితః,-

(౧౪౩౧) తైరేవ శబ్దైః తేవ్యర్థేషు స్వాత్మనశ్చ⁵ బుద్ధ్యత్పత్తిందృష్ట్యై, [10]

(౧౪౩౨) ౪౮౯౬ హస్తచేష్టాదికృత్, తస్మాత్ప్రద్యోపురుషా,
౪౮౯౭ చేష్టాదిజ్ఞోవ్యుత్పిత్సురేకః, దణ్డాపేక్షీచైకః, ఇతి చ త్వా
రసపురుషాః,

౪౮౯౮ తత్రవ్యుత్పత్తిర్హస్తచేష్టాదిజ్ఞానస్య కలిషయవ్యుత్పత్త్య
పేక్షానాస్తేతిదర్శయితుం (మూకవత్-) ఇత్యుక్తమ్ -

౪౮౯౯ అవాపోధారభేదేన శబ్దవిశేషాణావర్థవిశేషవ్యుత్పత్తి
రత్రాపితుల్యా.

(౧౪౩౦) ౪౯౦౦ అథ, బుద్ధిపూర్వవ్యుత్పత్తిరేవ లోకే ప్రచరేతి తాంసర్వ
యతి⁶ (తథా-) ఇతి

౪౯౦౧ తాతాదయస్సంబద్ధిశబ్దాః, మనుష్యాదయస్సంబద్ధిశ
బ్దాః బాలానాం ప్రథమం సంబద్ధిశబ్దవ్యుత్పత్తిగ్జాయత
ఇతి లోకసిద్ధమ్,

౪౯౦౨. సాచబుద్ధిపూర్వశిక్షయైవోపపద్యతే,
౪౯౦౩. నహి, ప్రయోజకవృద్ధివ్యుత్పిత్సుప్రతియోగికమాతులా
దివిషయేనూతులాదిశబ్దప్రయజ్ఞే⁷,- [20]

౪౯౦౪ అపితు, స్వప్రతియోగికవిషయపవప్రయజ్ఞే⁸,-

మూ - ౧ - ఇమామ - ౮౯ ౨-అస్య - ౧౨-న ౩ - యమంబైషాయమ్బా - ౧-౬
౪ - యస్మాత్తామాతు - ౧౨ ౫-నైర్వస్తచేష్టానిధే-౬. ౬ - బుద్ధ్యావ్యుత్ప - ౧౧ - ౧౨

వ్యా - ౧ - ఇహో-౧౨ ౨-త్పిత్సోన్యస్త-౯- ౧౦ ౩ - స్వస్యకతి - ౩ ౪ - యశే
తి - ౩ - ౪ - ౫ - పూర్వకశిక్ష - ౩,

- (౧౪౩౪) పునరప్యస్యశబ్దస్యాయనుద్భవతి పూర్వ¹వృద్ధైశ్చిక్షితస్సర్వ శబ్దే
నానుద్భవమవగమ్యస్వయమపిసర్వంవాక్యజాతంప్రయుజ్జేగ్ర,-
(౧౪౩౫) ఏవమేవ,-

౪౯౧౫ తద్వ్యుత్పాదకౌవాక్యప్రయోక్తాపురుషోపసిద్ధా²ర్థేవ్యుత్పత్తిమానితిదృష్టప్రకారేణాభ్యుపగమ్యతామ్'ఇత్యభిప్రాయేణ (స్వయమపిసర్వంవాక్యజాతం ప్రయుజ్జేగ్ర) ఇత్యుక్తమ్

౪౯౧౬ ఏవమ్,వ్యుత్పత్తానహ్యభిహితాన్వయప్రసక్తిః,

౪౯౧౭ ప్రాతిస్వికవ్యుత్పత్తేరన్వితాభిధానవ్యుత్పత్త్యుప³ [10]
యోగిత్యోత్,

౪౯౧౮ యథా, "కార్యార్థవ్యుత్పత్తిపక్షేఆవాపాద్ధారరూపేణ
పాశ్చాత్యప్రాతిస్విక⁴పదవ్యుత్పత్తిర్నాన్వితాభిధాన
ఋరోధినీ,

౪౯౧౯ అపేక్షితద పయోగినేవ, [15]

౪౯౨౦ తథా"ఇత్యర్థః

౪౯౨౧ అన్వితాభిధానపక్షేభ్యుపగమశ్చకల్పనాలాఘవా⁵ర్థః,-

౪౯౨౨ అభిహితాన్వయపక్షేపదానాం స్వాధ్యభిధానశక్తిః,

౪౯౨౩ తత్రాపేయథా, పదార్థానాంపరస్పరాన్వయబోధనా
ర్హత్వంభవతి, [20]

౪౯౨౪. తథా,స్వాధ్యభోధనశక్తిః, తత్తత్పదార్థానాశ్చపరస్పరాన్వయబోధనశక్తిశ్చకల్పనీయా,-

౪౯౨౫. అన్వితాభిధానపక్షేతు,పదానాం స్వాధ్యభోధనశక్తే
వాన్వయపర్యంతత్వమాత్రమేవేతినకల్పనాగౌరవమితి

(౧౪౩౬) ౪౯౨౬ ఏవమ్, "యాదృచ్ఛికీవా,బుద్ధిపూర్వికీవా,ఆద్యా [25]
వ్యుత్పత్తిఃసిద్ధార్థవిషయాస్త్ర,

౪౯౨౭. తతఃకీమ్"? ఇత్యత్రాహ(ఏవమేవ-)ఇతి.

మూ - ౧ - వృద్ధశిక్షీ - ౧౦ శిష్టశిక్షీ-౮ ౨- ర్థమిథమవగమ్య - ౧,

వ్యా - ౧ - సర్వవాక్య-౩-౯. ౨-యోగాత్-౪-౫ ౩-పద-౯ న ౪-ర్థమ్-౨
౫- అభిహితాన్వయపక్షే-౪-౫-౯ న

- (౧౪౩౬.) “సర్వపదానాంస్వాధ్యాభిధాయత్సమ్,
(౧౪౩౭.) సంఘాతవిశేషాణాం యథావస్థితసంసర్గవిశేషబోధకత్వం
జానాతీ” ఇతి కాత్యాయనార్థపవచ్యుత్పత్తిః”-
(౧౪౩౮.) ఇత్యాదినిర్వచోనిర్విబంధనః;- [9]
(౧౪౩౯.) అతఃపరినిష్పన్నేవస్తుశబ్దస్యబోధకత్వశక్త్యవధారణాత్,-
సర్వాణివేదాంతవాక్యానిసకలజగదాకారణం సర్వకల్యాణం
ణాకరండుత్తలక్షణంబ్రహ్మబోధయన్త్యేవ.-
(౧౪౪౦.) అపిచ, కార్యాధ్యపవచ్యుత్పత్తిరస్తు, వేదాంతవాక్యాడిపాససంకేప
యకార్యాధికృతవిశేషణభూతఫలత్వేన, [10]

- (౧౪౩౬) ౪౯౨౮. (సర్వపదానామ్).-లోకకవైదికావిభాగేనేత్యర్థః.
(౧౪౩౭) ౪౯౨౯. (యథావస్థితసంసర్గవిశేషబోధకత్వం) ఇతి.-
౪౯౩౦. “సిద్ధార్థపరంవాక్యంసిద్ధపరమేవస్యాత్;-
౪౯౩౧. కార్యాభిధాయినాక్యంకార్యపరంస్యాత్;-
౪౯౩౨. నను, సిద్ధార్థపరాణాంకార్యాధ్యపరత్వంకల్పనీ [11]
యమ్” ఇతిభావః.
(౧౪౩౮) ౪౯౩౩. (ఇత్యాదినిర్వచో) ఇతి.-
౪౯౩౪. (అది) శబ్దేన, సర్వశబ్దానాం కార్యపరత్వమ్,- కృత్స్న
స్యవేదస్యకార్యాభిధాయత్వంబ్రహ్మతే.
(౧౪౩౯) ౪౯౩౫. “సిద్ధార్థేవ్యుత్పత్తిసంభవాత్ కార్యాధ్యపవచ్యుత్పత్తిః” ఇతి
“ఇత్యాదినిర్వచోనుపపన్నః” ఇతిక్రమ్;-
౪౯౩౬. తతఃకమిత్యత్రాహ(అతః) ఇతి.
(౧౪౪౦) ౪౯౩౭. ఏవమ్, సిద్ధార్థేఅద్యాప్యత్పత్తిరుక్తః;-
౪౯౩౮. తదభావేపిబ్రహ్మణస్సిద్ధిముపపాదయతి(అపిచ) ఇతి.-

మూ - ౧ - స్వాధ్యబోధకత్వంబ్రహ్మసంఘా - ౧. స్వాధ్యావబోధకత్వంసంఘా - ౬.
౨ - వాచిత్వంబ్రహ్మ - ౧౨. ౩ - ర్యపివ - ౧ - ౬. ౪ - నిర్వచి - ౧. ౫ - భూత - ౨౪.
వ్యా - ౧ - ఉకవిభాగే - ౩ - ౯ - ౧౦. ౨ - వేదస్య - ౧-౪.

(౧౪౦౦) ముఖాసంభిన్న దేశపశేషరూపస్వగ్గాదివత్,

(౧౪౪౨) * రాత్రిసత్రప్రతిష్ఠాదివత్,

(౧౪౪౩) *¹ అపగోరణశతయంతనాసాధ్యసాధనభావవచ్చు, - కార్యోప
యోగితఃయైవసర్వంబోధయన్తి, - [౧]

౧౪౪౪) తథాహి, 'బ్రహ్మవిదాహోత్తిపరమ్"³⁴ ఇత్యత్ర బ్రహ్మోపాస
నవిషయ కార్యాధిక్యతవిశేషణ భూతఫల త్వేన బ్రహ్మప్రాప్తి
శ్చూయితే,-

౪౯౩౯ 1౫00షన్ (విషయం) అవచ్ఛేదకం,-కార్యస్వావచ్ఛేద
కాయాగదా నాయకం,- [10]

౪౯౪౦ అత్ర(ఉపాసన)౦ (విషయః),- ఉపాసనావచ్చిన్న
(కావ్యావికృతః),-

౧౯౪౧ తత్రాధికారీ-తత్రతాదర్శ్యబోధవాన్,-

౪-౪-౨ తస్య (విశేషణ)ంభవమ్

౪౮౪౩ (ఫల త్వేన)సిద్ధావుదాహరణత్రయందర్శయతే - [1౦]

(౧౪౪౧) ౪౯౪౪ విధివాక్యప్రతిపన్నస్వరూపస్యఫలస్యాప్యర్థ వాదోక్త
విశేషణత్వాభ్యుపగమేణదాహరణమ్,(యఃఖా సంభి
న్న-)ఇత్యాది.

(౧౮౮౨) ౮౯౮౫ ఫలస్వరూపస్యైవార్థవాదప్రతిపన్నస్యాభ్యుపగమేఉ
దాహరణమ్, (రాత్రిసప్తప్రతిష్ఠా) [20]

(౧౮౪౩) ౪౯౪౬ నకేవలంపిషాతఫలపై వ్యవ, పిథేయపిరోధిఫలస్యాప్యథ
వాదోక్తస్యాస్త్రీకారేణదాహరణమ్, - (అపగోరణత
యాతనాసాధ్యసాధనభావః)

(౧౪౪౪) ౪౯౪౭ “ఉపాసనవాక్యంకిమ్”, [ఇతి.

౪౯౪౪ తత్రబ్రహ్మణఃఫలత్వంకథమ్" ఇత్యతా హి (తథాహి-)

१॥ म - सा - र - ३ - ६ ॥ म - सा - ३ - ४ - १० ३॥ त्रै - ल - ७ - १०

మూ - ౧ - రివి - ౧ - ౨ - ౬ - ౧౨ న ౨ - ఛాపాదివచ్చు - ౧౦ ౩ - ఏవ -
౨ - ౫ చ - భక్త్యర్థస్యైతత్కరుణాశీత్యంబుత్తత్ర - ౪

వ్యా - ౧ - రత్నమ్మ - ౩ చిట్టెమ్మయ్యకు ఆదా - ౧ - ౧౦ ౨ - బోధకంపా
 త్తయిమ్మ - ౧ - ౧౦ ౩ - త్తమ్మ - ౧ న ర - ౧ నంబే - ౧ - ౧౦

(౧౪౪౫.) “పరప్రాప్తికామోబ్రహ్మవిద్యతో” ఇతి.-

(౧౪౪౬.) అత్ర, ప్రాప్యతయా ప్రతియమాన బ్రహ్మస్వరూపమేవైవ శేషణ
ఇన్ద్రస్వంతార్యోసయోగితయైవసిద్ధంభావః,

(౧౪౪౭.) తదన్తర్గతమేవ, - జగతఃసప్తత్వమ్సంహత్వత్వమ్ అథార
త్వమ్ అన్తరాత్మత్వమ్ ఇత్యాద్యుక్తమనుక్తఇన్ద్రస్వమ్ ఇతి నా
ఇహి దనువపన్నమ్.

(౧౪౪౮.) ఏవ ఇన్ద్రస్వంతార్యోసయోగితయైవసిద్ధంభావః
సర్వేవిధిశేషతయైవసిద్ధంభావోఽస్తి.

(౧౪౪౯.) ౪౯౪౯. అస్మిన్వాక్యే నవిధిశ్రవణమితీతజ్ఞాయామేవైవైవాన్త
మాహ (పరప్రాప్తి-) ఇతి.-

౪౯౫౦. ఫలసమ్పన్నశ్రేణిశేషికల్పనస్యన్యాయ్యత్వాదిభావః.

(౧౪౫౦.) ౪౯౫౦. “స్వర్గవిశేషణ(మఃభాసంభిన్న)త్వాదివత్ బ్రహ్మస్వ
రూపేణసహతద్విశేషణస్యాపిసిద్ధిః” ఇత్యాహ (అ
త్ర-) ఇతి. [15]

(౧౪౫౧.) ౪౯౫౧. “బ్రహ్మస్వరూపమేతద్విశేషణస్యసిద్ధ్యేతు”
౪౯౫౨. తత్సాక్షిమ్?” ఇత్యప్రాహ (తదన్తర్గతమ్-) ఇతి.-

౪౯౫౩. “తదన్తర్గతమ్” బ్రహ్మత్వద్విశేషణాన్తర్గతమిత్యర్థః.

౪౯౫౪. ఏవమ్, యోషణపదోపాసనవిధీనాం ఫలత్వేన బ్రహ్మణ
స్సిద్ధిరుక్తా. [16]

(౧౪౫౫.) ౪౯౫౫. అథ, సర్వవిధిసాధారణోక్తిరుచ్యతే (ఏవ ఇన్ద్ర-) ఇతి.

౪౯౫౬. అర్థవా దానాన్తావకత్వసిద్ధ్యర్థంస్వాత్మేరాత్మర్యమ
త్రోచ్యతే.-

౪౯౫౭. (ఏవ ఇన్ద్ర-) విధ్యుపయోగ్యభేదస్వభువగన్తవ్యేషు
సత్త్విత్యర్థః. [17]

(౧౪౪౯.) యథోక్తం ద్రుమిడభాష్యే:-

(౧౪౫౦.) “బియ్యం హి వై జాయతే” ఇతి శ్రుతేరిత్యుపక్రమ్య, యద్యప్య
వదానస్తుతిపరం వాక్యమ్, తథాపి నాన తాస్తుతిరుపపద్యతే” ఇతి.

(౧౪౫౧.) ఏతదుక్తం భవతి:- [5]

(౧౪౫౨.) సర్వో హ్యర్థవాదభాగః, దేవతారాధనభూతయాగాదేః సాక్ష
స్య, ఆరాధ్యదేవతాయాశ్చ అదృష్టరూపాన్ గుణాన్, సహస్ర
శో వదన్ కర్తృణి ప్రాశస్త్యబుద్ధి ముత్పాదయతి:-

(౧౪౫౩.) తేషామనద్భావే ప్రాశస్త్యబుద్ధిరేవ న స్యాత్ ఇతి కర్తృణి ప్రాశ
స్త్యబుద్ధ్యర్థంగుణసద్భావమేవ బోధయతి ఇతి.- [10]

౪౯౫౯. ప్రమాణాంతరవిరుద్ధత్వే తత్ ప్రతిపాదయితుం నశక్నో
తి శాస్త్రమితి (అవిరుద్ధాః) ఇత్యుక్తమ్.

౪౯౬౦. ప్రమాణాంతరసిద్ధత్వేష్యనువాదస్సాన్విత (అపూర్వా
శ్చ-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౪౪౯) ౪౯౬౧. విధ్యుపయోగితే నాథవాదానామపి స్వార్థే ప్రామా [15]
ణ్యే ద్రుమిడాచార్యగ్రంథమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.

(౧౪౫౧) ౪౯౬౨. “అసద్గుణకథనం హిస్తుతిః”,

౪౯౬౩. తతః కథనం తాస్తుత్యనుపపత్తిః” ఇత్యత్రాహ (ఏత
దుక్తమ్-) ఇతి.-

౪౯౬౪. అయం న్యాయః, న కేవలమవదానస్తుతిమాత్రవిషయః,

౪౯౬౫. అపి తు, సర్వార్థవాదసాధారణితి చ దర్శయితుమ్ (ఏత
దుక్తం భవతి-) ఇత్యారంభః.

(౧౪౫౨) ౪౯౬౬. (అదృష్టరూపాన్ గుణాన్-) ఇత్యనేన అనువాదరూప
త్వమ్ బాధితత్వచ్ఛివ్యావృత్తమ్.-

౧॥

౨॥

మూ - ౧ - శ్లోక - ౮. ౨ - భాగ - ౧-స. ౩ - భూతదేవ - ౯. ౪ - ప్రశస్తబుద్ధి
౬. ౫ - ప్రశస్తబుద్ధి - ౬. ౬ - ప్రశస్తబుద్ధి - ౬.

వ్యా - ౧ - ధార్మిక - ౯ - ౧౦. ౨ - హి - ౪ - ౫-స. ౩ - సతాంస్తుత్యను - ౩. సతః
స్తుత్యను - ౯.

(౧౪౫౪.) అనయైవదిశా,

(౧౪౫౫.) సర్వమన్తార్థవాదగతాహ్యర్థాసిద్ధాః.

(౧౪౫౬.) అపిచ, కార్యకార్యార్థవాదిభిః,

౪౯౬౭. “ఆరాధ్యదేవతాస్తుతి ద్వారాకర్తృణస్తుత్త్యావ [౯]

కర్తృణిప్రరోచనాంకుర్వంతోర్థవాదాః,

౪౯౬౮. గుణాసద్భావేతత్ప్రతోత్యద్వోపనాస్తీతికర్తృణి ప్రరో

చనాంజనయితుంనశక్తాస్సుయః” ఇత్యర్థః.

(౧౪౫౪) ౪౯౬౯. (అనయైవదిశా-) ఇతి.- “విధ్యపేక్షితార్థసిద్ధిన్వాయాత్

[నాసతాస్తుతిరుపవద్యతే] ఇతిన్వాయాచ్చ” ఇత్యర్థః [10]

(౧౪౫౫) ౪౯౭౦. (మన్తార్థవాదగతాః) ఇతి.- “అర్థవాదవత్మన్త

గతాలగ్ధాలపిసిద్ధాః” ఇత్యర్థః.-

౪౯౭౧. “ఛాగస్యవపాయామేదసః” ఇతిమన్తోక్తచ్ఛాగః,

“పశునాయజేత” ఇతివిధేరపేక్షితత్వాదభ్యుపగతో

హి⁴ధాత్వర్థః,

[15]

౪౯౭౨. స్తుతి పరాణామపిమన్త్రాణాంస్వార్థేతాత్పర్యం నచే

త్; స్తావకత్వంనసిద్ధతిః-

౪౯౭౩. అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకత్వమపి, మన్త్రాణాంస్వార్థేతా

త్పర్యాభావే నసిద్ధతిః-

౪౯౭౪. “ఈద్యౌశదేవతాకంకర్తు” ఇతిహితత్ప్రకాశనమ్? [20]

౪౯౭౫. తచ్చ, దేవతాస్వరూపాదౌతాత్పర్యాదేవసిద్ధతి”

ఇత్యర్థః.

౪౯౭౬. ఏవంసిద్ధార్థేచ్యుత్పత్తేః,

౪౯౭౭. తదభావేపివిధిశేషతయాబ్రహ్మణస్సిద్ధిశ్చోక్తాః.

(౧౪౫౬) ౪౯౭౮. అథ, “పరోక్తం కార్యమనుపవన్నమిత్యాహ (అపిచ-) ఇతి.

౧॥ ౩ - ఆష్ట - ౬౩ - ౨౩. ౨॥

మూ - ౧ - సర్వేమన్త్రా - ౪ - ౫ - ౬ - ౯ - ౧౨.

వ్యా-౧-తద్గుణ - ౯ - ౧౦. ౨ - సహ్యసతా - ౩. ౩ - షట్ - ౧౪. ౪ - ఛాత్వ
ర్థః - ౧ - ౨ - ౪ - ౫ - ౬ - ౯ - ౧౦. ౬ - పరమతోక్తమ్ - ౧.

(౧౪౫౭.) “కిమిదంకార్యత్వస్మాను” ఇతివక్తవ్యమ్:-

(౧౪౫౮.) “కృతిభావభావితా,

(౧౪౫౯.) కృత్యుద్దేశ్యతాచ” ఇతిచేత్?;

(౧౪౬౦.) కిమిదంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్.

[5]

(౧౪౬౧.) “యదధికృత్యకృతిర్వర్తతేతత్ కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్” ఇతిచేత్;

౪౯౭౯. “భావార్థస్యకర్తృణోపి కృతిసాధ్యత్వమస్తి,

౪౯౮౦. స్వర్ణాదేరిష్టత్వమస్తి” ఇతి,

౪౯౮౧. తదుభయవ్యావర్తకంకృతిప్రాధాన్యమ్ (కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్-) ఇతి,

[10]

౪౯౮౨. తృతీయాకారకార్యస్యాభ్యవగమ్యతేపరైః-

౪౯౮౩. తస్యప్రాధాన్యాదేవకృత్యవేదతాత్పర్యభూమిత్యుచ్చోచ్యతే:-

౪౯౮౪. *ఉక్తమ్, “కార్యమర్థంప్రతిపాదయతోవేదస్యప్రామాణ్యమ్” ఇతి టీకా;

[15]

౪౯౮౫. * “కార్యమర్థం ప్రధానతయా ప్రతిపాదయఃతః” ఇతివజ్ఞీకా:-

౪౯౮౬. * “కృతిసాధ్యంప్రధానంయత్తత్కార్యసంభిధీయతే” ఇతి చతత్ప్రకరణమ్.-

౪౯౮౭. సత్తృతీయాకారోత్రమాప్యతే.

[20]

(౧౪౫౭) ౪౯౮౮. (కిమ్-) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.

(౧౪౫౮) ౪౯౮౯. సాధ్యత్వదర్శనాయ(కృతిభావభావితా-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౪౫౯) ౪౯౯౦. సాస్వర్ణాదేరిష్టత్వప్రీతితద్వ్యావృత్త్యర్థమ్ (కృత్యుద్దేశ్యతా-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౪౬౦) ౪౯౯౧. తాంధూషయితంపృచ్ఛతి(కిమిదమ్-) ఇతి.

[25]

(౧౪౬౧) ౪౯౯౨. పరహరతి(యదధికృత్య-) ఇతి.-

౧॥ ప్రకరణశాలాయామ్. * తాప్య - శ్రుత - పుట-౧౯౫ - ప - ౨౩.

వ్యా - ౧ - ఇతితికార్య - ౩. ఇతికార్యంప్రతి - ౯ - ౧౦. ౨ - టీకా - ౧ - ౨ - ౪ - ౫ - ౬. ౩ - తీతివజ్ఞీ - ౯ - ౧౦. ౪ - తద్మాప - ౪ - ౫.

(౧౪౬౨.) పురుషవ్యాపారరూపాయాఃకృతేకోయమధికారోనామ?.

(౧౪౬౩.) “యత్ప్రాప్తీచ్ఛయాకృతిముత్పాదయతిపురుషః, తత్ కృత్యుదేశ్యత్వమ్” ఇతిచేత్;

(౧౪౬౪.) హస్తతర్హి ఇష్టత్వమేవకృత్యుదేశ్యత్వమ్. [5]

(౧౪౬౫.) అతైవస్మిన్మే, “ఇష్టప్రయోగదూషద్వయసాన్నిధ్యావిషయతయాస్థితిః, పురుషపేరికత్వత్వాత్, తతఃప్రేరికత్వాకారఃకృత్యుదేశ్యత్వమ్” ఇతి;

(౧౪౬౬.) సోయంస్వపక్షాభినివేశకారితోవృథాశ్రయః;

(౧౪౬౭.) తథాహి, ఇచ్ఛావిషయతయావశీతస్యస్వప్రయత్నోత్పత్తిః [10] మన్తరేణాసిద్ధిరేవప్రేరికత్వమతతపవప్రవృత్తేః;

౪౯౯౩. స్వప్రయోజనసాధనత్వాత్ స్వకీయత్వబుద్ధిర్హ్యధికారః, [తృప్తిః.

౪౯౯౪. (యదధికృత్యుః) ఇతి.- యత్సాధ్యతయాఽలమ్యేవ

(౧౪౬౮) ౪౯౯౫. “పురుషబుద్ధిరూపోధికారఃపురుషవ్యాపారకృత్యుః [15] తేర్నసంభవతి” ఇత్యభిప్రాయేణాహ (పురుష-) ఇతి.

(౧౪౬౯) ౪౯౯౬. అత్రాహ (యత్ప్రాప్తీ) ఇతి.

(౧౪౭౦) ౪౯౯౭. కృతిమత్పురుషేష్టత్వమితి ఫలితందూషయతి (హస్తతర్హి-) ఇతి.

౪౯౯౮. ఏవమ్, తృతీయాకారస్యపరోక్తస్వప్రయోగస్యత [20] రాత్మకత్వేపర్యవసానముక్తమ్.

(౧౪౭౫) ౪౯౯౯. పునఃపరమతంశక్తతే (అతైవమ్-) ఇతి.

(౧౪౭౬) ౫౦౦౦. సోపలబ్ధుంపరిహర్తుముపక్రమతే (సోయమ్-) ఇతి.

(౧౪౭౭) ౫౦౦౧. కథంవృథాశ్రయః? ఇత్యత్రాహ (తథాహి-) ఇతి.-

మూ - ౧ - త్వ - ౨౯. ౨-కృతిమత్పురుషేష్టత్వమేవ-౧. ౩ - అత్ర - ౨. [25]

౪ - త్వ - ౧ - ౨౯. త్వమితిచేత్ సో - ౪ - ౫. ౫ - రేణసిద్ధి- ౪ - ౫ - ౧౦. .

వ్యా-౧-హి-౩౯. ౨-రూపకృతే-౯. ౩-రస్యతరత్వమత్రానిష్టత్వేవ-౧. రస్యతరమత్రానిష్టత్వేవ - ౯ - ౧౦.

(౧౪౬౮) ఇచ్ఛాయాంజాతాయామ్, ఇష్టస్యస్వప్రయతోఽత్పత్తిమన్తరే
ణాసిద్ధిఃప్రతీయతే^౨చేత్;

(౧౪౬౯) తత్కల్పిక్వీదాజాయతే,తతఃప్రవర్తతేపురుషః ఇతితత్పరిదాంప్రక్రి
యా;- [5]

(౧౪౭౦) తస్మాత్,ఇష్టస్యకృత్యధీ నాత్మలాభఃత్వాతిరేకికృత్యుద్దేశ్యత్వం
నామకిమపిన^౪దృశ్యతే.

(౧౪౭౧) ^౩అథోచ్యేతః-

౫౦౦౨. “యదా,ఇష్టస్యోపాయాన్తరేణసిద్ధిః,తదానస్వయం
ప్రవర్తతే, [10]

౫౦౦౩. యదా,స్వప్రయత్నాదపినసిద్ధతి, తదాపినప్రవర్తతే;

౫౦౦౪. యదా,స్వయత్నాదేవసిద్ధతి, తదాప్రవర్తతే^౧ ఇతి,

౫౦౦౫. ప్రేరకత్వంనామకృతిసాధ్యత్వాన్తర్భూతమ్^౨ ఇత్యర్థః.

(౧౪౭౨) ౫౦౦౬. నను, “స్వకృతిసాధ్యత్వసత్తయానప్రవృత్తిః;

౫౦౦౭. అపితుతద్ధానాదేవప్రవృత్తిరితి, [15]

౫౦౦౮. ^౩తద్ధాతత్వమేవతృతీయాకారః^౪ ఇత్యత్రాహ (ఇచ్ఛా
యామ్-)ఇతి.-

౫౦౦౯. “జ్ఞేయమేవా^౨ కారత్రయమభ్యుపేతంభవతా,

౫౦౧౦. అస్మాకం^౩త్వాకారద్వయమేవజ్ఞేయమ్;

౫౦౧౧. తత్ర,కృతిసాధ్యత్వంజ్ఞాతతయాప్రవృత్తిహేతుః, [20]

౫౦౧౨. యస్తృతీయాకారోజ్ఞాతతయా ప్రవృత్తిహేతురక్త
స్త్యయా,

౫౦౧౩. సపవ,ఆకారద్వయాన్తర్భూతః^౪ ఇత్యుక్తంఇత్యర్థః.

(౧౪౭౩) ౫౦౧౪. (తత్త్వవిదాంప్రక్రియా-) ఇతి.-^౩నత్వభినివిష్టానామ్
ఇత్యర్థః. [25]

(౧౪౭౪) ౫౦౧౫. (తస్మాత్-) ఇతినిగమయతి.

(౧౪౭౫) ౫౦౧౬. పరమతంతజగతే(అథోచ్యేత-) ఇతి.-

మూ - ౧ - స్వ - ౧౯. స్వప్రస్ఫుత్తిమన్త - ౬. ౨-ఇహిచేత్ - ౪ - ౫. ౩-త్వ-౧౨౯.
త్వాదితరత్కృత్యు - ౧. ౪ - విద్యతే - ౧ - ౪ - ౫. ౫ - అథోచ్యతే - ౪ - ౫.

వ్యా - ౧ - తద్ధాతత్వ - ౪ - ౫. ౨ - చాకా - ౪ - ౫. ౩ - తత్త్వభినివిష్టానామి-

- (గర29.) “ఇష్టతాహేతుశ్చపురుషానుకూలతా,
 (గర23.) తత్పురుషానుకూలత్వంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్” ఇతి.
 (గర24.) నైవమ్, పురుషానుకూలంసుఖమిత్యనర్థాస్తరమ్;
 (గర25.) తథా, పురుషప్రతికూలందుఃఖపర్యాయమ్, [5]
 (గర26.) అతః, సుఖవ్యతిరిక్తస్యకస్యాపిపురుషానుకూలత్వంసంభవతి.
 (గర27.) ననుచ, దుఃఖనివృత్తేరపిసుఖవ్యతిరిక్తాయాః పురుషానుకూలతా
 దృష్టా.-
 (గర28.) నైతత్;-
 (గర29.) “ఆత్మానుకూలంసుఖమ్, ఆత్మప్రతికూలందుఃఖమ్” ఇతిహి ‘సుఖ
 దుఃఖయోర్వివేకః;
 (గర30.) తత్ర, ఆత్మానుకూలంసుఖమిష్టంభవతి, తత్ప్రతికూలందుఃఖాచ్ఛఅని
 ష్టమ్;

(గర29) ౫౦౦౭. “(ఇష్టత్వహేతుః) (పురుషానుకూలత్వం) నాహత్యతి
 యాకారః, [15]

(గర23) ౫౦౦౮. సపవ (కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్-)” ఇత్యర్థః.

(గర24) ౫౦౦౯. పరిహారతి (నైవమ్-) ఇతి.

(గర25) ౫౦౧౦. దృష్టాన్తార్థమ్ (తథా-) ఇత్యాదికముచ్యతే.-

౫౦౧౧. “కార్యంయథా, దుఃఖవ్యతిరిక్తత్వాత్పురుషప్రతికూ
 లంసంభవతి, [20]

౫౦౧౨. తథా, సుఖవ్యతిరిక్తతయా తదనుకూలత్వమపితస్యనా
 స్తి” ఇత్యర్థః.

(గర26) ౫౦౧౩. అత్రచోదయతి (ననుచ-) ఇతి.-

౫౦౧౪. “సుఖవ్యతిరిక్త దుఃఖనివృత్తావనుకూలత్వదర్శనాత్
 సుఖవ్యతిరిక్త కార్యస్యాప్యనుకూలత్వముపపద్యతే” ఇ
 త్యర్థః.

(గర28) ౫౦౧౫. పరిహారతి (నైతత్-) ఇతి.

(గర29) ౫౦౧౬. దుఃఖనివృత్తావనుకూలతాబుద్ధిర్థాన్నిరితివత్స్యన్
 సుఖదుఃఖయోర్వివేకందర్శయతి (ఆత్మా-) ఇతి.

(గర30) ౫౦౧౭. తతఃకమిత్యత్రాహ (తత్ర-) ఇతి.- [30]

మూ - ౧ - త్వి - ౧౦ - ౧౧౮. ఇతిచేత్ - ౧౨. ౨ - మైవమ్ - ౧ - ౬. ౩ -
 యానుకూలమ్ - ౧౨. ౪ - తయోర్వివేకః - ౨ - ౧౦.

వ్యా - ౧ - త్వే - ౯. ౨ - క్తత్వాత్తద - ౯ - ౧౦. ౩ - క్తత్వాద్దుఃఖ - ౯. ౪ - పృ
 త్తేరనుకూల - ౩. ౫ - ప్రతితిర్థాన్ని - ౩.

(౧౮౮౧.) అతః, దుఃఖసంయోగస్య, అసహ్యతయా తన్నివృత్తిరపీష్టాభవతి,

(౧౮౮౨.) తతపవేష్టతాసామ్యాదనుకూలతాభ్రమః;

(౧౮౮౩.) తథాహి, ప్రకృతిసంస్పృష్టస్య సంసారిణః పురుషస్య, “అనుకూల సంయోగః, ప్రతికూలసంయోగః, స్వరూపేణావస్థితిః,” [5]
ఇతితిస్రోవస్థాః;

(౧౮౮౪.) తత్ర, ప్రతికూలసంబద్ధనివృత్తిః అనుకూలసంబద్ధనివృత్తిశ్చ స్వరూపేణావస్థితిరేవ;

(౧౮౮౫.) తస్మాత్, ప్రతికూలసంయోగేవర్తమానే, తన్నివృత్తిరూపా స్వరూపేణావస్థితిరపీష్టాభవతి, [10]

(౧౮౮౬.) తత్రేష్టతాసామ్యాదనుకూలతాభ్రమః;

(౧౮౮౭) ౫౦౨౮. “అనుకూలత్వాత్సుఖమిష్టమ్,

౫౦౨౯. దుఃఖస్యప్రతికూలత్వాత్ (తన్నివృత్తిరపీష్టా),

(౧౮౮౮) ౫౦౩౦. ఏవమ్ (ఇష్టతాసామ్యాదనుకూలభ్రమః)” ఇత్యర్థః.

(౧౮౮౯) ౫౦౩౧. “దుఃఖనివృత్తేరపీష్టత్వవత్ అనుకూలత్వమప్యస్తి” ఇత్యనుకూలతాబుద్ధిర్నభ్రమస్సాన్తిత్” ఇత్యత్రాహ(తథాహి-) ఇతి.

౫౦౩౨. ముక్తస్యానుకూలసంయోగపవేతి, తద్వ్యవృత్త్యర్థం (సంసారిణః) ఇత్యుక్తమ్.

౫౦౩౩. “ప్రతికూలనివృత్తేరనుకూలత్వే, అన్యతరనివృత్తిరన్యతరసంయోగః ఇత్యుక్తం స్యాత్;-

౫౦౩౪. తదానుమప్తానుఖదుఃఖయోర్ద్వయోరపిప్రసంగః;

౫౦౩౫. ప్రతికూలనివృత్తిరనుకూలసంయోగః,

౫౦౩౬. అనుకూలనివృత్తిః ప్రతికూల సంయోగశ్చైవతి ఇతి;

౫౦౩౭. తస్మాత్, దుఃఖనివృత్తేరనుకూలత్వం నాస్తి” ఇత్యర్థః. [25]

(౧౮౯౦) ౫౦౩౮. అతః, (ఇష్టతాసామ్యాదనుకూల) త్వబుద్ధిర్భూషపవేతిని గమయతి (తస్మాత్-) ఇతి.

మా- ౧ - అనిష్టతయా - ౧. ౨ - త్తిశ్చ స్వరూ - ౨ - ౯ - ౧౨. ౩ - స్థితిరిష్టా - ౯ ౯ ౧౨. స్థితిరేవేష్టా - ౮.

వ్యా - ౧ - తథా - ౯ - ౧౦. ౨ - ద్వయః - ౩ - ౪ - ౫౯. ౩ - నభవతి - ౬ - ౧౦.

(౧౮౨౬.) అతః, సుఖస్వరూపత్వాదనుకూలతాయాః, నియోగస్యానుకూలతాంపదస్త్రంప్రామాణికాపరిమాసన్తి.-

(౧౮౨౭.) “ఇష్టస్యార్థ విశేషస్యనిర్వర్తకతయైవహ నియోగస్యనియోగత్వమ్, స్థిరత్వమ్, అపూర్వత్వత్వాప్రతీయతే?; [3]

(౧౮౨౮.) “స్వర్గకామోయజేత” ఇత్యత్రకార్యస్యక్రియాతిరిక్తతా, స్వర్గకామపదసహభివ్యాహరణస్వర్గసాధనత్వ నిశ్చయాదేవభవతి.

(౧౮౨౯) ౫౦౩౯. “(తస్మాత్) సుఖవ్యతిరిక్తస్యనియోగస్యానుకూలత్వమనుషపన్నమ్” ఇత్యాహ (అతః) ఇతి.

(౧౮౩౦)- ౫౦౪౦. “నియోగస్యసుఖవ్యతిరిక్తత్వేనహ్యనుకూలత్వం [10]
(౧౮౩౧) } చూషితమ్?,

౫౦౪౧. నియోగస్సుఖవిశేషపవేతి, తస్మానుకూలత్వం నామ తృప్తీయాకారస్సంభవతి” ఇతిశక్తాయామ్, సుఖవిశేషత్వంసాకారోపి (ఇష్టస్య) ఇత్యాదిహా.-

౫౦౪౨. “అత్ర, తృప్తీయాకారరూపణేక్రియమాణేఅథ్గార్హస్థీతీయాకారశ్చనూషితోభవతి ఇష్టత్వనిరాసాత్;

౫౦౪౩. (ఇష్టస్య) స్వత ఇష్టస్యేతిభిప్రాయః.-

౫౦౪౪. స్వత ఇష్టత్వత్వానుభవస్య;

౫౦౪౫. స్వతశ్చజ్ఞేన, సాధనతయైష్టత్వవ్యాప్తిః.

౫౦౪౬. (నియోగత్వమ్) ప్రేరకత్వమ్, (స్థిరత్వమ్) స్థాయితత్వం [10] మ్; (అపూర్వత్వమ్) ప్రమాణాన్తరాగోచరత్వమ్;

౫౦౪౭. పతత్సర్వ, (మిష్టస్యార్థ)స్య (నిర్వర్తకతయైవ)నిధ్యతి;

౫౦౪౮. ఇష్టసాధనత్వజ్ఞానాత్ప్రవృత్తిహేతుత్వమ్;

౫౦౪౯. కాలాన్తరభావిస్వర్గసాధనత్వాత్ (స్థిరత్వమ్)?

౫౦౫౦. లోకికప్రత్యక్షక్షణికధాత్వద్ధాతిరిక్తస్థిరసాధనత్వాత్ (అపూర్వత్వత్వానుభవః) ఇత్యర్థః.

(౧౮౩౧) ౫౦౫౧. “ఇష్టసాధనతయైవనియోగత్వస్థిరత్వా పూర్వత్వప్రతీతికథమ్?” ఇత్యత్రాహ (స్వర్గకామః)ఇతి.

౧॥

మూ - ౧ - యఃనియోగ - ౧౨. ౨ - తిత్తంప్రా - ౧౨. ౩ - నివర్తక - ౧ - ౨ -

౮. ౪ - స్వస్థిర్ధస్త్వం - ౧౨.

వ్యా - ౧ - ఇష్టార్థ - ౩. ౨ - నివర్తక - ౩ - ౧౦. ౩ - తస్థిర్ధవతీక - ౯ - ౧౦.

(౧౮౯౦.) సచవాచ్యమ్,

(౧౮౯౧.) “యజేత” ఇత్యత్ర, ప్రథమం నియోగః, స్వప్రధానతయైవ ప్రతీయతే,

(౧౮౯౨.) స్వర్గకామపదసమభివ్యాహారాత్ స్వసిద్ధయే స్వర్గసిద్ధ్యనుకూలతాచనియోగస్య” ఇతి; [5]

(౧౮౯౩.) “యజేత” ఇతిహి ధాత్వర్థస్య పురుషప్రయత్నసాధ్యతా ప్రతీయతే,

(౧౮౯౪.) స్వర్గకామపదసమభివ్యాహారాదేవ ధాత్వర్థాతిరేకిణో నియోగత్వమ్ స్థిరత్వమ్ అపూర్వత్వశ్చ ఇత్యాద్యవగమ్యతే,

(౧౮౯౫.) తచ్చ, స్వర్గసాధనత్వప్రతీతినిబద్ధనమ్.

(౧౮౯౦) ౫౦౫౨. “ననుభృత్యా నామిష్టప్రదస్యాపి రాజ్ఞో యథాప్రా [10] ధాన్యమ్;

౫౦౫౩. తథా, స్వప్రధానభూతవనియోగః ప్రతీయతే,

౫౦౫౪. స్వస్యాఽనుష్ఠాతురిష్టప్రదశ్చ స్యాద్రాజపదితి,

౫౦౫౫. ప్రథమమ్, (స్వప్రధానతయైవ ప్రతీ) తత్వాన్న స్వత ఇష్టత్వానుపపత్తిః; [15]

౫౦౫౬. యథోక్తమ్, “ఆత్మసిద్ధ్యనుకూలస్య నియోజ్యస్య ప్రసిద్ధయే-కుర్వన్ స్వగ్రాహకమపి ప్రధానం కార్యమేవ సః” ఇతి

౫౦౫౭. ఇమాంశ్చక్లామనుభాష్యపరిహరతి (సచవాచ్యమ్-) ఇతి.

(౧౮౯౩) ౫౦౫౮. కుత ఇత్యత్రాహ (యజేతేతిహి-) ఇతి.

(౧౮౯౪) ౫౦౫౯. “ధాత్వర్థస్య ప్రథమప్రతిపన్నస్యాపి వాక్యార్థానువయోగినః పరిత్యాగేదృష్టాంతత్వంగర్భితమ్,

౫౦౬౦. తతః-థమ్’ ఇతిశక్లాయామ్, (స్వర్గకామపదసమభివ్యాహారాదేవ ధాత్వర్థాతిరీక్తసిద్ధిః” ఇత్యాహ (స్వర్గ-) ఇతి.

౫౦౬౧. (ఆది) శబ్దేన ప్రాధాన్యాదివివక్షితమ్. [25]

(౧౮౯౫) ౫౦౬౨. తతః కిమిత్యత్రాహ (తచ్చ-) ఇతి- (తచ్చ-) “ధాత్వర్థాతిరీక్తత్వమ్;

౫౦౬౩. అతిరీక్తస్య కార్యస్య (స్వర్గసాధనత్వప్రతీతినిబద్ధమ్),

గాఢజ్ఞి కాయామ్.

మూ - ౧ - స్వ - ౧ - ౨ - ౪ - ౫న. ౨ - దిహ్యవగ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - దీనామిష్ట - ౯ - ౧౦. ౨ - ఇత్యత్రాహ - ౧.

(౧౮౯౬.) “సమభివ్యాహృతస్వర్గకావపదార్థాన్వయయోగ్యం స్వర్గసాధనమేవకాగ్యంలిజాదయోభిదధతి”ఇతిహిలోకవ్యుత్పత్తిగపితి రసూతా.

(౧౮౯౭.) ఏతదుక్తంభవతి,-“సమభివ్యాహృతపదాన్తరవాఽన్వయ[౧]యోగ్యమేవ ఇతరపదప్రతిపాద్యమ్” ఇతిఅన్వితాభిధాయిపదసంఘాతరూపవాక్యశ్రవణసమనన్తరమేవప్రతీయతే,

(౧౮౯౮.) తచ్చస్వర్గసాధనరూపమ్,

(౧౮౯౯.) అతః,క్రియావత్ అనన్యార్థతాపివిరోధాదేవపరిత్యజేతి.

౫౦౬౪. 1.సహికామీల కామసాధనేనియోక్తంశక్యతే”ఇతి^[10]న్యాయాత్”ఇత్యర్థః.

(౧౮౯౬) ౫౦౬౫. (స్వర్గసాధనోత్పప్రతీతినిబుధన) త్వజ్చకుత ఇత్యత్రాహ (సమభివ్యాహృత-)ఇతి.-

౫౦౬౬. “ఇతరపదార్థాన్వయయోగ్యనైవ్యవపదాన్తరప్రతిపాద్యత్వమ్” ఇతిహిలోకవ్యుత్పత్తి భజ్జేనాపూర్వస్యవాచ్యత్వంకల్పితమ్”ఇత్యర్థః.

(౧౮౯౭) ౫౦౬౭. “ఇతరపదార్థాన్వయయోగ్యనైవ్యవపదాన్తరప్రతిపాద్యత్వంకుతః;-

౫౦౬౮.ధాత్వర్థస్యప్రథమప్రతిపన్నత్వకథనేకింప్రయోజనమ్”? ఇత్యత్రాహ(ఏతదుక్తంభవతి-) ఇతి.- ^[20]

౫౦౬౯. 3.“పదాన్తరార్థాన్వయయోగ్యనైవ్యవఇతరపదప్రతిపాద్యత్వంయుక్తమ్,

౫౦౭౦. అన్వితాభిధాయిత్వాద్వాక్యస్య”ఇత్యర్థః.

(౧౮౯౮) ౫౦౭౧. యోగ్యత్వాగ్నిమిత్యత్రాహ(తచ్చ-) ఇతి.

(౧౮౯౯) ౫౦౭౨. “ప్రథమమనన్యార్థతయా కార్యంప్రతిపన్నమస్తు, ^[25]

౫౦౭౩. తథాపితదనుపపన్నమ్”ఇత్యాహ(అతః) ఇతి.-

- (౧౫౦౦.) అతపవ, “గక్ష్టాయాం ఘోషః” ఇత్యాదౌ¹ ఘోషప్రతివాసయో
గ్యాధ్యోపస్థాపనపరత్వమ్ గక్ష్టాపదస్యాశ్రీయతే,
(౧౫౦౧.) ప్రథమంగక్ష్టాపదేన గక్ష్టార్థస్త్వత ఇతి, గక్ష్టాపదార్థస్య పేయఃత్వం
న వాక్యాధౌ⁴ న్వయీభవతి; - [5]
(౧౫౦౨.) ఏవమత్రాపి “యజేత” ఇత్యేతావన్నాత్ర శ్రవణే కార్యమనన్యార్థం
స్త్వత ఇతి, వాక్యాధౌ⁴ న్వయీ సమయే కార్యస్యా నన్యార్థతానా
వతిష్టతే. -
(౧౫౦౩.) కార్యాభిధాయపదశ్రవణవేళాయామ్ ప్రథమంగకార్యం అనన్యార్థ
ర్థం ప్రతీతమి త్యేతదపిన సంగచ్ఛతే, [10]
(౧౫౦౪.) వ్యుత్పత్తికాలేన వానయనాదిక్రియాయాః ముఖ్యరూపాయాః ఇష్ట
విశేషసాధనతయైవ కార్యతా⁶ ప్రతీతేః; -

౫౦౨౪. (అతిః) - సాధనస్యైవ వాక్యాధౌ⁴ న్వయార్హత్వాది
త్యర్థః -

౫౦౨౫. “యథా, ప్రథ¹వ ప్రతిపన్నాపిధాత్వార్థభూతాక్రియా [15]
వాక్యాధౌ⁴ న్వయాయోగ్యత్వాత్పరిత్యక్తా,

౫౦౨౬. తథా, స్వప్రధానతయా ప్రథమంగప్రతిపన్నమపి వాక్యా
ధౌ⁴ న్వయాయోగ్యత్వాత్ప్రతిపన్నత్వమ్” ఇత్యర్థః.

(౧౫౦౦) ౫౦౨౭. ఉదాహరణందర్శయతి (అతపవ-) ఇతి -

౫౦౨౮. (అతపవ) - ప్రథమప్రతిపన్నస్యాపి వాక్యాధౌ⁴ న్వయా
నర్హస్యత్వాజ్యత్వాదిత్యర్థః.

(౧౫౦౧) ౫౦౨౯. (ఏవమ్-) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.

(౧౫౦౩) ౫౦౩౦. “ఏకపదశ్రవణవేళాయామనన్యార్థతయా ప్రథమప్రతి
పత్తిరేవ నాస్తి” ఇత్యాహ (కార్య-) ఇతి.

(౧౫౦౪) ౫౦౩౧. “న కార్యమనన్యార్థం ప్రతీయతే” ఇతి గురువచనం [25]
సంగచ్ఛతే,

౫౦౩౨. కుతః” ఇత్యత్రాహ (వ్యుత్పత్తి-) ఇతి.

౧. మూ - ౧-ఘోషం ప్రతి - ౧౨. ౨ - ఉపస్థిత ఇ - ౧. ౩ - త్వన్వవా - ౧౨. ౪ -
స్వయోభ - ౧౨. ౫ - ప్రతీయత ఇత్యే - ౨ - ౪ - ౫ - ౮. ౬ - ప్రతీయతే - ౨.

- (౧౫౦౫.) అతః, నియోగస్య పురుషానుకూలత్వం సర్వలోకవిరుద్ధమ్;
(౧౫౦౬.) నియోగస్య సుఖరూప పురుషానుకూల తాం వదతః స్వానుభవవి
రోధశ్చ.-

(౧౫౦౭.) “కారీర్యావృష్టికామోయజేత” ఇత్యాదిషు సిద్ధేషి నియోగే వ్య[3]
ప్రొదిసిద్ధి నిమిత్తస్య వృష్టివ్యతిరేకేణ నియోగస్యానుకూల తా
నానుభూయతే.

(౧౫౦౮.) యద్యపి, అస్మిన్ జన్మవిప్లవప్రొదిసిద్ధేరనియమాః, తథాప్యనియమా
దేవనియోగసిద్ధిరవశ్యాశ్రయణీయా,

(౧౫౦౫) ౫౦౮౩. నియోగస్యానుకూలత్వే ప్రమాణాభావముపసంహర [10]

తి(అతః) ఇతి.-

౫౦౮౪. (అతః) సుఖస్యైవ పురుషానుకూలత్వాన్నియోగస్యచ
సుఖనిమిత్తత్వాన్వేత్యర్థః.-

౫౦౮౫. యద్యపి, “కేవలవిధివదేన ముఖరూపభాత్వార్థమాత్రప్ర
తీతేః, [15]

౫౦౮౬. పదాంతరసమభివ్యాహృతార్థ విశేషస్య సాధనతయా
ప్రతీతేశ్చ” ఇత్యర్థః.

(౧౫౦౬) ౫౦౮౭. యోగ్యానుపలబ్ధిం మాషణమాహ (నియోగస్య) ఇతి.

(౧౫౦౭) ౫౦౮౮. యోగాదిజన్యవరమాపూర్వస్యాన్వేష్ట్యనంతరభావి
త్వాత్తద్వాల్యవృత్త్యర్థమ్, [“కారీర్యావృష్టికామో
యజేత”] ఇత్యుక్తమ్.

(౧౫౦౮) ౫౦౮౯. (యద్యపి) ఇతి.- “వృష్ట్యాదిసిద్ధ్య నియమాన్నియోగో
నుపపన్న ఇతి తదనుకూలత్వాననుభవః” ఇతిచేన్న;

౫౦౯౦. “వృష్ట్యాద్యసిద్ధిరపినియమేననాస్తీతికదాచిన్నియో
గస్సిద్ధిః, [25]

౫౦౯౧. తదానీమ్, నియోగసుఖాననుభవఇతి యోగ్యానుప
లబ్ధిః” ఇత్యర్థః.

౧ || మి-సా-

మా - ౧ - పురుషానుకూలసూఖరూపతాం వదతాం - ౧౨. ౨ - షాక్తాసు - ౧౧.

౩ - తత్త్వవ్యతి - ౧౦. తత్త్వప్రవృత్తి - ౨ - ౩ - ౫ - ౮. తత్త్వప్రొదిష్టతీ - ౧. ౪ - అవ
శ్య - ౧ - ౨ - ౪ - ౫ - ౮.

వ్యా - ౧ - లబ్ధరూప - ౪ - ౫. ౨ - స్యాజ్యేష్ట్యన - ౩. స్యాజ్యేష్ట్యన - ౯ - ౧౦.
౩ - ౮ - ౨ - ౫ - ౮. ౪ - నీతి - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౫ - ౮ - ౩ - ౧౦౮.

(౧౫౦౯.) తస్మిన్, అనుకూలతాపర్యాయసుఖానుభూతిర్నవిద్యతే;
(౧౫౧౦.) ఏవమ్, ఉక్తరీత్యాకృతిసా²ధ్యేష్టత్వాతిరేకికృత్యుద్దేశ్యత్వం³ న
దృశ్యతే.

(౧౫౧౧.) “కృతింప్రతిశేషిత్వంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్” ఇతిచేత్;- [5]

(౧౫౦౯) ౫౦౯౨. (తస్మిన్-) ఇతి.- (తస్మిన్) నియోగే;- (అనుకూలతాప
ర్యాయసుఖత్వానుభూతిర్నవిద్యతే) ఇత్యర్థః.

(౧౫౧౦) ౫౦౯౩. (ఏవమ్-) ఇతిస్పష్టమ్.

౫౦౯౪. అత్రాయమర్థఉక్తోభవతి:-

౫౦౯౫. “కిమ్, కేవలేనకార్యాభిధాయపదేన స్వప్రధానత [10]

యాకార్యప్రతీతిః?

౫౦౯౬. ఉత, పదాంతరసమభివ్యాహృతేన?

౫౦౯౭. నతావత్ కేవలేన,

౫౦౯౮. తత్రదుఃఖరూపధాత్వర్థమాత్రప్రతీతేః;

౫౦౯౯. ఏవమ్, స్వప్రధానతయాప్రథమం¹ కార్యపదేనప్రతిప [15]

న్నమస్తు.

౫౧౦౦. తథాపి, వాక్యాగ్ధానుపయోగిత్యాన్నతావత్ప్రతిపా
ద్యమ్, - క్రియావత్?;-

౫౧౦౧. నచపదాంతర సమభివ్యాహృతేన,

౫౧౦౨. ఇష్టస్యాగ్ధాంతరస్యసాధనతయైవప్రతీతేః; [20]

౫౧౦౩. ఏవమ్, స్వప్రధానతాయాంప్రమాణాభావాన్నియోగ
స్యసుఖరూపత్వంసంభవతి?;-

౫౧౦౪. కిచ్చ, యోగ్యానుపలన్భరూపబాధక ప్రమాణబాధిత
చ్చ” ఇతి.

(౧౫౧౧)- } ౫౧౦౫. (“కృతింప్రతిశేషిత్వంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్”) ఇతి [25]
(౧౫) } లక్షణవాక్యంమాషయతి (కృతిమ్-) ఇత్యాదినా.

మూ - ౧ - నాస్తి - ౧. ౨ - ధ్యేష్టత్వాతిరే - ౧౦. ౩ - నవిద్యతే - ౧౦ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - కార్యాభిధాయ - ౩.

(౧౫౧౨.) “కిమిదంశేషిత్వంకింశేషత్వమ్” ఇతివక్తవ్యమ్;- [చేత్;-

(౧౫౧౩.) “కార్యప్రతిసంబంధీశేషః-తత్ప్రతిసంబంధిత్వంశేషిత్వమ్”. ఇతి

(౧౫౧౪.) ఏవన్తర్హికార్యత్వమేవశేషిత్వమిత్యుక్తంభవతి;-

(౧౫౧౫.) కార్యత్వమేవహివిచార్యతే? [3]

(౧౫౧౬.) “పరోద్దేశప్రవృత్తకృత్వాప్త్యర్హత్వంశేషత్వమ్” ఇతిచేత్;-

• (౧౫౧౭.) కాయంపరోద్దేశోనామేతిఅయమేవహివిచార్యతే.

(౧౫౧౮.) “ఉద్దేశ్యత్వన్యాయోఽస్మితసాధ్యత్వమ్” ఇతిచేత్;-

(౧౫౧౯.) కిమిప్పితత్వమ్.

(౧౫౧౨) ౫౧౦౬. (కిమ్-) ఇత్యాదిస్పష్టమ్. [10]

(౧౫౧౩) ౫౧౦౭. శేషశేషిత్వలక్షణంపరాభిమతమాశంకతే (కార్య-)

ఇతి.

(౧౫౧౪) ౫౧౦౮. కృత్యుద్దేశ్యత్వంమాషయతి (ఏవమ్-) ఇతి. [త్యర్థః.

౫౧౦౯. కార్యప్రతిసంబంధిః ప్రతిసంబంధిత్వంహి కార్యత్వమేవే

(౧౫౧౫) ౫౧౧౦. తతఃకిమిత్యన్తాహ (కార్యత్వమేవ-) ఇతి. [15]

౫౧౧౧. “కార్యత్వంనామకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్, కృత్యుద్దేశ్యత్వం
ఞ్చకృతిశేషిత్వమ్, కృతిశేషిత్వంకార్యత్వమ్” ఇత్యు
క్తంభవతి;-

౫౧౧౨. కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్ కృతిశేషిత్వమిత్యుక్తే, కృత్యుద్దేశ్య
త్వమేవకృత్యుద్దేశ్యత్వమిత్యుక్తంభవతి” ఇత్యర్థః [20]

(౧౫౧౬) ౫౧౧౩. “పరోద్దేశప్రవృత్త కృతివాప్త్యర్హత్వంశేషత్వ
మ్” ఇతిపక్షేష్యయమేవమాషణప్రకారః:-

౫౧౧౪. కింశ్చ, *కృతేరశేషత్వప్రసంగః ఇతి భాష్యేభిహితమ్.

(౧౫౧౮) ౫౧౧౫. (ఉద్దేశ్యత్వంనామ-) ఇతి స్పష్టమ్.

౧||శ్రీఘా - ప్ర - అ - ప్ర - పా-జి - పు - ౧౯౬ - ప - ౨.

మూ - ౧ - శేషత్వమ్ - ౪ - ౫. ౨ - శేషి - ౪ - ౫. ౩ - బంధిత్వంశేషత్వమ్ -
౧౨. ౪ - త్యర్హత్ - ౧-౨-౩. ౫-శేషి-౧-౨.౬-అయమేవ - ౧౨౯. ౭ - హి - ౧ - ౧౦౪.
౮-కిమిదమ్-౧ - ౨ - ౪ - ౫.

వ్యా - ౧ - ప్రతిసంబంధి - ౪ - ౯. ౨ - కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్ - ౯ - ౯. ౩ - ప్రవృత్త - ౪ -
౫. ౪ - వ్యాప్యత్వమ్ - ౩ - ౪ - ౫. ౫-శేషి-౧-౨.

(౧౫౨౦.) “కృతిప్రయోజనత్వమ్” ఇతిచేత్;-

(౧౫౨౧.) పురుషస్యకృత్యారమ్భప్రయోజనమేవ హి కృతిప్రయోజనమ్,-
సచేచ్ఛావిషయఃకృత్యధీనాత్మలాభఇతిపూర్వోక్తపవః; (౧౪౭౦)

(౧౫౨౨.) అయమేవహిసర్వత్రశేషశేషిభావః;- [5]

(౧౫౨౩.) పరగతాతిశయాధానేచ్ఛయా ఉపాదేయత్వమేవయస్యస్వ
రూపమ్-సశేషః-పరః-శేషీ;

(౧౫౨౪) ౫౦౧౬. (పురుషస్య-) ఇతి.-“నహి కృతేషు పురుషవ్యాపారరూపా
యాః ప్రయోజనం నామాస్తి,

౫౦౧౭. తస్మాత్, (కృతిప్రయోజనం) నామ్, -కృతిమత్పురు [10]
షస్య (కృత్యారమ్భప్రయోజనమేవ),

౫౦౧౮. తచ్ఛేష్టత్వకృతిసాధ్యత్వాన్తర్భూతమ్” ఇత్యర్థః.

(౧౫౨౫) ౫౦౧౯. “కస్తర్హి శేషశేషిభావః” ఇత్యాకాక్షాయామ్,

౫౦౨౦. “శేషపరార్థత్వాత్” ఇతి సూత్రం వ్యాచక్షే (అయ
మేవహి-) ఇతి. [15]

(౧౫౨౩) ౫౦౨౦. (పరగతాతిశయాధా) నస్య అయోగవ్యవచ్ఛేదశ్చేత్
శేషిణ్యతివ్యాప్తిః;

౫౦౨౧. అన్యయోగవ్యవచ్ఛేదశ్చేత్ అసంభవః ఇతి;-

౫౦౨౩. తదుభయవ్యావృత్తిర్థమ్, (పరగతాతిశయాధానేచ్ఛ
యోపాదేయత్వమేవయస్యస్వరూపమ్) ఇత్యుక్తమ్,-

౫౦౨౪. శేషభూతస్యస్వగతాతిశయాధానమపి (పరగతాతి
శయాధానా) ర్థమిత్యర్థః.

౫౦౨౫. స్వేచ్ఛావాపరేచ్ఛావాః అన్యేచ్ఛావానతత్రనియమః;-

౫౦౨౬. యథాసంభవమేవ; [చ్ఛాసంభవః?;

౫౦౨౭. నహి శేషభూతస్యప్రీత్యాదేః శేషిణో యోగోస్యచే [25]

౧॥ మి-సూ-౩-౧-౧.

మూ - ౧ - ర్వమేవోక్తః - ౧. ౨ - దానత్వ - ౧.

వ్యా - ౧ - త్వంకృతి - ౯. ౨ - త్వాదన్తర్భూ - ౪ - ౫. ౩ - చేదఇతిచేచ్ఛేషి-
౪ - ౫. ౪ - శ్చేత్తదసంభవ - ౪ - ౫. ౫ - అన్యేచ్ఛావా-౯-౯. ౬ - స్వవాన్యేచ్ఛా-
౩. స్వాపేచ్ఛా-౯.

- (౧౫౨౪.) ¹ఫలోత్పత్తీ²చ్ఛయాయాగాదేః, తత్ప్రయత్నస్యచోపాదేయత్వమ్, - యాగాదిసద్ధిచ్ఛయాలస్యత్సర్వముపాదేయమ్; -
- (౧౫౨౫.) ³ఏవమ్, ⁴గర్భదాసాదీనామపిపురుషశేషాధానేచ్ఛయాఉపాదేయత్వమేవస్వరూపమ్; - [5]
- (౧౫౨౬.) ఏవమ్, ఈశ్వరగతాతిశయాధానేచ్ఛయాఉపాదేయత్వమేవచేతనాచేతనాత్మకస్యోనిత్యస్య అనిత్యస్యచ సర్వస్యచస్తునఃస్వరూపమితి, సర్వమీశ్వరశేషభూతమ్, - సర్వస్యచఈశ్వరశ్చేషీతి; -
- (౧౫౨౭.) “సర్వస్యవశీసర్వస్యేశానః”^౧ “పరింవిత్వోస్య”^౨ ఇత్యా [10] ద్యుక్తమ్;

౫౧౨౨. తత్రాన్యేచ్ఛయైవహ్యుపాదేయత్వమ్; -

౫౧౨౯. తతో¹యథోక్తపవార్థః; -

౫౧౩౦. ఇదం శేషిత్వంపరాభ్యుపేతస్యకార్యస్యనసంభవతి;

౫౧౩౧. ఫలోత్పత్తీచ్ఛయైవోపాదేయత్వాత్ తఃస్యాశే¹⁵ పిత్యమేవ.

(౧౫౨౪) ౫౧౩౨. ఉక్తలక్షణస్యవైదికోదాహరణందర్శయతి (ఫలోత్పత్తి-) ఇతి. [ర్భ-) ఇతి.

(౧౫౨౫) ౫౧౩౩. (అన్యత్సర్వమ్), బ్రహ్మణిలౌకికోదాహరణమాహ (గ

(౧౫౨౬) ౫౧౩౪. ఔపనిషదోదాహరణమాహ (ఏవమ్-) ఇతి. [20]

౫౧౩౫. (నిత్యస్యానిత్యస్యచ) ఇత్యుభయవిభూతిగుచ్యతే.

(౧౫౨౭) ౫౧౩౬. “ఈశ్వరస్యచిదచితోశ్చ శేషిత్వం శేషత్వఞ్చప్రామాణికఞ్చేదుక్తలక్షణంతత్రవ⁴ర్జిత, - [ఇత్యాది.

౫౧౩౭. కింతత్రప్రమాణమ్”? ఇత్యత్రాహ (“సర్వస్యవశీ”-)

౧॥బృ - ఉ - ౬ - ౪ - ౨౨. ౨॥ తై - నా - ౬ - ౧౧.

[25]

మూ - ౧, ఫలప్రాప్తీచ్ఛ - ౧౦. ౨ - చ్ఛాయాగా-౨. ౩-ఏవమ్ - ౧౦స. ౪- గర్భాదాసాదీ - ౯. ౫ - దానత్వ - ౪. ౬ - నిత్యానిత్యస్య - ౪ - ౫. ౭ - ఇతి - ౧ - ౮ - స. ౮ - స్వాత్మేశ్వరమి - ౧. స్వేత్తుక్తమ్ - ౧౦.

వ్యా - ౧ - యతైవార్థః - ౧.౨ - తస్యశేష - ౪ - ౫. ౩ - శేషత్వఞ్చ - ౯ - ౧౦ స. ౪ - వర్జితఇతి - ౧ - ౨. ౫ - ఆది - ౩స.

(౧౫౨౮.) “కృతిసాధ్యం ప్రధానం యత్ తత్కార్యమభిధీయతే”^౧ ఇతి అయ మర్థః శ్రద్ధధానేష్యేవ శోభతే.

(౧౫౨౯.) అపి చ,-

(౧౫౩౦.) “స్వర్గకామో యజేత”^౨ ఇత్యాది మలకారవాచ్యకర్తృవిశేష సమర్పణపరాణాం స్వర్గకామాదిపదానాం నియోజ్యః విశేష స మర్పణపరత్వం శబ్దానుశాసనవిరుద్ధం కేనావగమ్యతే.

(౧౫౩౧.) ౫౧౩౮. తస్మాత్, ప్రాభాకరోక్తార్థో నిరూపకేషున శోభత ఇత్యాహ (కృతి-) ఇతి.

(౧౫౩౨.) } ౫౧౩౯. కార్యానుబంధినమవ్యర్థం దూషయతి (అపి చ-) ఇత్యాదినా
(౧౫౪౦.) }

(౧౫౩౦.) } ౫౧౪౦. కార్యే స్వకీయత్వబుద్ధిమాన్నియోజ్యః,-
(౧౫౪౦.) }

౫౧౪౦. తత్సాధనే కర్తృణి స్వకీయత్వబుద్ధిమానభికారి,-

౫౧౪౧. తదనుష్ఠాతాకర్తా, ఇతి తిసో^౩ వస్తాః; - [ప్రతిపన్నమ్,

౫౧౪౩. తత్ర, * “యజేత” ఇత్యాదిపదైః నియోజ్యసామాన్యం

౫౧౪౪. స్వర్గకామాదిపదైః నియోజ్యవిశేషసమర్ప్యతే”^[15]

ఇతి ప్రాభాకరైః పస్తా^౪ ద్యధికరణే ప్రవక్ష్యేతమ్,-

౫౧౪౫. తద్దూషయతి (స్వర్గకామ-) ఇత్యాదినా. - [వాచిత్యమ్,-

౫౧౪౬. కర్తృవాచిత్యమ్, శబ్దానుశాసనసిద్ధమ్, న తు నియోజ్య

౫౧౪౭. అతః, స్వర్గకామాదిపదాన్యపి నియోజ్యవిశేషసమర్ప కాణీతి దూషణశరీరమ్. ^[20]

౫౧౪౮. (లకారవాచ్యకర్తృవిశేషసమర్పణపరాణాం స్వర్గకా మాదిపదానాం నియోజ్యవిశేషసమర్పణపరత్వం శబ్దా నుశాసనవిరుద్ధమ్-) ఇతి.-

౫౧౪౯. అస్యా యమభిప్రాయః:-

౧|| పశ్యి కాయాం-౨-పరి. ౨|| మీ - సూ - ౬ - ౧ - ౧.

[25]

మూ-౧ - ఇత్యేవమాదిమల - ౧. త్యాదిల- ౧ - ౧౦. ౨ - ర్పకాణాం స్వర్గ - ౧.
౩-విశేష - ౧ - ౪. ౪ - ర్పకత్వం శబ్దా - ౧.

వ్యా - ౧ - క్తానిరూ - ౯. ౨-భకేకర్తృణి - ౯. ౩ - తత్రవయజే-౩. ౪ - థ్యా యాధికర - ౯.

(౧౫౩౧.) “సాధ్యస్వర్గ^౧ విశిష్టస్వస్వర్గసాధనకర్తృత్వాన్వయోనః ఘటతే” ఇతిచేత్;-

(౧౫౩౨.) నియోజ్యత్వాన్వయోపి నఘటత ఇతిః సాధనత్వశ్చయః

(౧౫౩౩) ౫౧౫౦. “కర్తృవాచినోలకారస్యాపి (నియోజ్యసమర్పణపరత్వంశబ్దానుశాసనవిరుద్ధమ్)” ఇతిపూర్వపక్షయ్యుక్తిం శబ్దాతే(సాధ్య-)ఇతి.-

౫౧౫౧. “నహికామ్యకామసాధనేనియోత్తంశకృతే”^౧ ఇతి న్యాయాత్, స్వర్గకామస్యా స్వర్గసాధనకర్తృత్వాన్వయోనఘటతే ఇతీయంపూర్వపక్షయ్యుక్తిరగ్ [10] త్యాశబ్దాత్.

(౧౫౩౪) ౫౧౫౨. పరిహరతి(నియోజ్యత్వ-)ఇతి.- “స్వర్గకామస్యాస్వర్గసాధనే(నియోజ్యత్వాన్వయోపి)సంభవతీతినియోజ్యపిశేషసమర్పణపరత్వమప్యయ్యుక్తమ్;-

౫౧౫౩. “తదుపపత్తయే స్వర్గసాధనత్వంకార్యస్య నిశ్చీయతే” ఇతిచేత్;-

౫౧౫౪. కర్తృవిశేషసమర్పకత్వోపపత్తయేస్వర్గసాధనత్వం నిశ్చీయతామ్;

౫౧౫౫. నియోజ్యత్వంకర్తృత్వంవాస్వర్గకామస్యాస్వర్గసాధనే నోపపద్యతే,- [20]

౫౧౫౬. అతః, ఉభయపక్షేపికార్యస్య స్వర్గసాధనత్వనిశ్చయసాపేక్షత్వమవిశిష్టమ్;-

(౧౫౩౩.) సతుశాస్త్రసిద్ధే కర్తృత్వాన్వయే స్వర్గసాధనత్వ నిశ్చయః క్రియతే;-

(౧౫౩౪.) యథా, భోక్తుకామోదేవదత్తగృహంగచ్ఛేత్ ఇత్యుక్తే భోజన కామస్య దేవదత్తగృహంగమనేక కర్తృత్వశ్రవణాదేవప్రాగ్జ్ఞాత మపి భోజనసాధనత్వం దేవదత్తగృహంగమనన్యావగమ్యతే;-

(౧౫౩౫.) ఏవమత్రాపిభవతి.-

(౧౫౩౬.) న, క్రియాన్తరంప్రతికర్తృతయాశ్రుతస్య క్రియాన్తరేక కర్తృత్వ కల్పనం యుక్తమ్,

(౧౫౩౭.) “యజేత” ఇతిహియంగాక కర్తృతయాశ్రుతస్య బుద్ధౌక [10] కర్తృత్వకల్పనం క్రియతే,

౫౧౫౭. ఇయాన్విశేషః:- “కర్తుర్ల కారవాచ్యత్వాత్ స్వర్గకామా దిపదానాంకర్తృవిశేషసమర్పణపరత్వం శబ్దానుశాస నావిరుద్ధమ్;-

౫౧౫౮. నియోజ్యస్యలకారవాచ్యత్వాభావాత్ (స్వర్గకామా దిపదానాం నియోజ్యవిశేషసమర్పణపరత్వం శబ్దాను శాసనవిరుద్ధమ్):” ఇత్యర్థః.

(౧౫౩౮) ౫౧౫౯. తదుదాహరణావిశదయతి (యథా-) ఇతి.

(౧౫౩౯) ౫౧౬౦. (ఏవమత్రాపి-) ఇతి. - “స్వర్గకామస్యయాగేక కర్తృత్వ శ్రవణాత్ (ప్రాగ్జ్ఞాతమపి) యాగస్య స్వర్గసాధన [20] త్వమవగమ్యతే” ఇత్యర్థః.

(౧౫౪౦) ౫౧౬౧. ఇయాన్విశేషఇత్యభిప్రాయమాహ (నక్రియాన్తరంప్ర తి-) ఇతి.

(౧౫౪౧) ౫౧౬౨. “కథంక్రియాన్తరంప్రతికర్తృతయాశ్రవణమ్?, అస్యక్రియాన్తరేక కర్తృత్వకల్పనశ్చ కిమ్?” ఇత్య [25] తాగ్రహ (యజేతేతిహి-) ఇతి.

(౧౫౩౮) 'బుద్ధేః కర్తృత్వకల్పనమేవహినియోజ్యత్వమ్':-

(౧౫౩౯) యథోక్తమ్, “నియోజ్యస్సుచకార్యంయస్వకీయత్వేనబుధ్యతే”^౧ ఇతి.

(౧౫౪౦) “యస్మత్త్వానుగుణంతవోద్భృత్తత్వమ్” ఇతిచేత్;- [౩]

(౧౫౪౧) దేవదత్తఃపచేత్ ఇతిపా^౪కకర్తృతయాశ్రుతస్య దేవదత్తస్య పాకార్థగమనం పాకానుగుణంఇతి, గమనేకర్తృత్వకల్పనంన యుజ్యతే.-

(౧౫౪౨) ౫౧౬౩. కథమ్(బుద్ధౌకర్తృత్వకల్పనం)కృతంభవతీశ్యతాగ్రా^౧
 1(బుద్ధేః)ఇతి. [10]

(౧౫౪౩) ౫౧౬౪. ఉక్తార్థేతన్తగ్ధముదాహరతి(యథోక్తమ్-)ఇతి.

(౧౫౪౪) ౫౧౬౫. “నియోజ్యత్వంకర్తృత్వానుగుణమితితత్పరత్వమాశ్రీయతే”ఇతిశబ్దతే(యస్మత్త్వ-)ఇతి.

(౧౫౪౫) ౫౧౬౬. పరిహరతి(దేవదత్తః)ఇతి.

౫౧౬౭. ఏవమ్(“యదధికృత్యకృతిర్వర్తతే తత్కృత్యుద్దేశ్యమ్”)ఇతిపక్షోదూషితః;-

౫౧౬౮.(“ప్రేరకత్వంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్”) ఇతివాదశ్చరస్తః;-

౫౧౬౯. అథాత్ స్వతంత్రత్వంచాపాస్తమ్;- [ప్రమ్;-

౫౧౭౦.(“కృతింప్రతిశేషిత్వంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్”) ఇతిచపరిశీ

౫౧౭౧. “కృతిఫలవిశేషఃకృత్యుద్దేశ్యమ్” ఇత్యాదేరపి^౪ఉ^[౧౦]

క్తరీత్యానూషణం^౫సుచయమ్;-

౫౧౭౨. ఏతేముఖభేదాశ్చ బహుగ్రన్థకారలిఖితాఇతితత్రతే
 ప్రత్యుక్తాః;

౧||పఞ్చికాయాం-౨-పరి.

మూ - ౧ - బుద్ధా - ౧౨. ౨ - నియోగకర్తృత్వాను - ౧. ౩ - తవోద్భవత్వ-౪ -
 ౫. తవోద్భవత్వ - ౮. తవృద్ధికర్తృత్వ - ౧. ౪ - కేకర్తృ - ౧ - ౮.

వ్యా - ౧ - బుద్ధాక - ౧ - ౨ - ౯. ౨ - కృతిఫల - ౧. ౩ - శ్మత్వమి - ౪-౫.
 ౪ - ఉక్తరీత్యా - ౧ - ౨ - ౯. ౫ - సూచితమ్ - ౯౧౦.

(౧౫౪౨.) కింఛ:-

(౧౫౪౩.) లిజాది శబ్దవాచ్యంస్థాయీహంకిమిత్యపూర్వమా శ్రీయతే:-

(౧౫౪౪.) “స్వర్గకామపదసమభివ్యాహారానుపపత్తిః” ఇతిచేత్:-

(౧౫౪౫.) కాత్రానుపపత్తిః.

[5]

(౧౫౪౬.) “సిసాధయిషితస్వర్గోహిస్వర్గకామః, తస్యస్వర్గకామస్యకాలా
న్తరభావిస్వర్గసిద్ధోక్షణభక్తిసీయాగాదిక్రియానసమర్థా” ఇతిచే
త్:-

(౧౫౪౭.) అనామ్రూతవేదసిద్ధాంతానామియమనుపపత్తిః:-

(౧౫౪౮.) “స్వర్వైకర్తుభిరారాధితఃపరమేశ్వరఃభగవాన్ నారాయ [10]
ణఃతత్తదిష్టంఫలందదాత్” ఇతివేదవిదోవదన్తి.

౫౧౭౩. కార్యానుబద్ధ్యర్థా న్తరమపివరో క్తంయాపితమ్.

౫౧౭౪. పూర్వమ్, బ్రహ్మణఃఫలతయాసిద్ధిఃస్తావకత్వసిద్ధ్యర్థం
తత్సిద్ధిశ్చేత్సుకే.

(౧౫౪౯) ౫౧౭౫. అథ, పలసాధనతయాసిద్ధిరుపపాద్యతే, [15]

౫౧౭౬. అర్థాత్ కార్యస్య సాధనతయాసిద్ధిశ్చోపపాద్యతే
(కింఛ-) ఇతి.- [రూపసిద్ధిరప్యనుపపన్నేత్యర్థః.

౫౧౭౭. నకేవలంపాశ్రాన్యాసిద్ధిః, అపితు, సాధనతయాస్వ

(౧౫౪౩) ౫౧౭౮. (లిజాది-) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.

(౧౫౪౬) ౫౧౭౯. (సిసాధయిషిత-) ఇత్యాది.- “నహికామ్యకామసాధనే
నియోక్తుంశక్యతే” ఇతిన్యాయాత్, - సిసాధయిషిత
స్వర్గస్యవిధీయమానంతత్సాధనమేవ,

౫౧౮౦. తత్ర, కాలాన్తరభావిఫలస్యక్షణికక్రియాయాసాధన
త్వాయోగాదపూర్వకౌప్తిః” ఇత్యర్థః.

(౧౫౪౭) ౫౧౮౧. పరిహరతి(అనామ్రూత-) ఇతి. [ల్యపరః.

(౧౫౪౮) ౫౧౮౨. (భగవ) చ్ఛబ్దః, ఫలాదానానుగుణజ్ఞానశక్త్యాదిపౌష-

౫౧౮౩. (నారాయణ) శబ్దఃప్రాప్తిపరః. [శబ్దః.

౫౧౮౪. ఈశ్వరాన్తరసాపేక్షత్వవ్యాప్యత్తిపరః, (పరమేశ్వర)

౧॥

మూ - ౧ - కమ్ - ౮ - స. ౨ - పూర్వంస్వర్గ - ౪ - గి. ౩ - సర్వక - ౧౨.

వ్యా - ౧ - శ్చేత్తే - ౪ - గి. శ్చేత్సుక్తమ్ - ౯ - ౧౦. ౨ - పద్యతే - ౧ - ౨.

౩ - పద్యతే - ౧ - ౨. ౪ - భగవత్పర - గి. గి-ప్రదానా-౩-౯. ౬-పృథ్వీ-౧-౨.

(౧౫౪౯.) యథాహుః వేదవిదగ్రేసరాః సమిథానార్యాః- “ఫలసంవిభక్త్యాకర్మభిరాక్త్యానంపిప్రీషన్తిసప్రీతోలంఘలాయశ్చి” శాస్త్రమర్యాదా” ఇతి-

(౧౫౫౦.) “ఫలసమ్బుద్ధేచ్ఛయాకర్మభియాగదానహూమాదిభిః- [౧]

(౧౫౫౧.) ఇద్వాదిదేవతాముఖేన, తత్తదన్తర్యామిహాపేణావస్థితం, ఇద్వాదిశబ్దవాచ్యం, పరమాత్మానం, భగవంతంవాసుదేవం ఆరిరాధయిష్యతి-

(౧౫౫౨.) సహికర్మభిరారాధితః తేషామిష్టానిఫలానిప్రయచ్ఛతి” ఇత్యర్థః.

(౧౫౫౩.) తథాచశ్రుతిః, “ఇష్టాపూర్తంబహుధాజాతంజాయమానంవిశ్వం విభర్తిభువనస్యనాభిః” ఇతి-

(౧౫౫౪.) “ఇష్టాపూర్తమ్” ఇతిసకలశ్రుతిస్మృతిచోదితంకర్మోచ్యతే.

(౧౫౫౫.) తత్, “విశ్వంవిభర్తి”-ఇద్వాగ్నివరుణాదిసర్వదేవతాసంబ్ధితయాప్రతీయమానమ్, తత్తదన్తరాత్మతయావస్థితఃపరమపురుషః స్వయమేవ “విభర్తి”, స్వయమేవస్వీకరోతి. [౨౧]

(౧౫౪౯) ౫౧౮౫. వేదవిద్యచోదర్యయతి (యథాహుః-) ఇతి.

(౧౫౫౦) ౫౧౮౬. భాష్యగ్రంథంవ్యాచక్షే (ఫల-) ఇతి.

(౧౫౫౧) ౫౧౮౭. (“ఆత్మానమ్”) ఇతిపదంవ్యాచక్షే (ఇద్వా) ఇతి-

౫౧౮౮. (ఇద్వా) దిదేవతాముఖేన (ఇద్వా) దిశబ్దవాచ్యమ్ ఇత్యన్వయః. [౨౦]

౫౧౮౯. ఆత్మాన్తరవాప్యవృత్త్యర్థం (పరమాత్మానమ్-) ఇతిపదమ్.

౫౧౯౦. (భగవ) చ్ఛబ్దఃపూర్వవత్. (౫౧౮౨)

౫౧౯౧. (వాసుదేవ) శబ్దఃతన్తరాత్మత్వేప్రమాణద్యోతకః-

౫౧౯౨. “సర్వత్రాసాసహస్తజ్చ” ఇత్యాది.

(౧౫౫౩) ౫౧౯౩. శ్రుతిప్రమాణందర్యయతి (తథాఃచ-) ఇతి. [౨౫]

(౧౫౫౪) ౫౧౯౪. తద్వాక్యంవ్యాచక్షే (సకల-) ఇతి-

౫౧౯౫. త్రైతమ్ (ఇష్ట)ంకర్మ-స్కార్తమ్ (పూర్త)ంకర్మ.

(౧౫౫౫) ౫౧౯౬. (“విశ్వంవిభర్తి”) ఇత్యేతద్వాచక్షే (ఇద్వా) ఇతి-

౫౧౯౭. “నానాదేవతాకత్వేన (ప్రతీయమానం) కర్మజాతమేకదేవతాకమ్” ఇత్యర్థః. [౩౦]

౧ || తై - ఉ - ౬ - ౧ - ౬. ౨ || వి-పు-౧-౨-౧౨.

మూ - ౧ - తోయంఘలా-౨ - ౪ - ౫. ౨-ఇతిఫల-౧౨. ౩ - ఆరాధ - ౮-౧౦.

వ్యా - ౧ - శ్రుతింప్రమాణయతి - ౩. ౨ - చేత్వాది - ౯ - ౧౦.

- (౧౫౫౬.) “భువనస్యనాభిః” బ్రహ్మక్షత్రాదిసర్వవర్ణపూర్ణస్యభువనస్య ధారకః,-
- (౧౫౫౭.) తైస్త్వైకర్మభిరారాధితః తదిష్టఫలప్రదానేనభువనానాం ధారక ఇతి “నాభిః” ఇత్యుక్తః. [5]
- (౧౫౫౮.) అగ్నివాయుప్రభృతిదేవతాన్తరాత్మతయాతత్తచ్ఛబ్దైభి ర్దేయః అయమేవేత్యాహ “తదేవాగ్నిస్తద్వాయుస్తతూస్సర్యస్తమచ స్త్రమాః” ఇతి.-
- (౧౫౫౯.) యథోక్తంభగవతాః-“యోయోయాంయాంతనుంభక్తశ్చగ్రద్ధ యార్చితుమిచ్ఛతి-తస్యతస్యైవలాంశ్రద్ధాంతామేవవిదధామ్య హమ్”-
- (౧౫౬౦.) సశయాశ్రద్ధయాయుక్తస్తస్యారాధనమీహతే।
లభతేచతతఃకామాన్మయైవవిహితాన్హితాన్”¹,-

(౧౫౬౧) ౫౧౯౮. (“భువనస్యనాభిః”) ఇతినాభివన్నాభిరితిఽథారత్వా భిప్రాప్యేణ¹వ్యాచక్షే(బ్రహ్మ-)ఇతి. [15]

(౧౫౬౨) ౫౧౯౯. కేనప్రకారేణధారక²ఇత్యత్రాహ (తైస్త్వైః-) ఇతి.-
౫౨౦౦. అభిమతఫలప్రదాతృత్వముఖేనధారకత్వమిచ్ఛర్థః.

(౧౫౬౩) ౫౨౦౧. “భిన్నదేవతాకత్వేనవిధీయమానంకర్మకథమేక దేవ తాకమ్” ఇతిశబ్దా-యాం మంత్రస్యోత్తరార్ధంవ్యా చక్షే(అగ్ని-)ఇతి.- [20]

౫౨౦౨. “అగ్న్యదిదేవతాకత్వేనవిధీయమానానామేకదేవ తాకత్వమ్తత్తదన్తరాత్మభూతపర బ్రహ్మైరారాధనరూప త్వాత్” ఇత్యర్థః.

(౧౫౬౪) ౫౨౦౩. (“భువనస్యనాభిః”) ఇత్యనేనప్రతిపాదితఫలప్రదత్వ వైశద్యాయ, (“తదేవాగ్నిః”) ఇత్యాదిసామానాధిక రణ్యస్య, -శరీరాత్మభావనిబద్ధసత్వవైశద్యాయ⁴చ భగ వద్వచనమాహ (యథోక్తమ్-)ఇతి.

౧౫తై - ఉ - ౬ - ౧ - ౭. ౨॥ గీ - ౭ - ౨౧.

మూ - ౧ - వర్ణస్యభువ - ౧౨. వర్ణపూర్ణభువ - ౮. ౨ - ఇత్యుక్తమ్ - ౧౨.

వ్యా-౧- తద్వ్యాచ-౯ - ౧౦. ౨-ఇత్యాహ-౪-గీ. ౩-ఆది-౧౪. ౪-చ-౩-౪.

- (౧౫౬౧.) “యాంయాంతనుమ్”, - “ఇద్వాదిదేవతావిశేషాః తత్తదన్త
ర్యామితయావస్థితస్యభాగవతః తనవఃశరీరాణి” ఇత్యర్థః.
- (౧౫౬౨.) “అహంహిసర్వయజ్ఞానాంభోక్తాచప్రభురేవచ” ఇత్యాదిః -
- (౧౫౬౩.) “ప్రభురేవచ” ఇతి సర్వఫలానాంప్రదాతాచేత్యర్థః. [5]
- (౧౫౬౪.) యథాచ, “యశ్చైస్త్యమిజ్యసేనిత్యంసర్వదేవమయాచ్యుత”¹ -
“యోస్వధర్మపరైర్నాథనరైరారాధితోభవాన్ -
తేతరన్త్య ఖిలామేతాంమాయామాన్యవిముక్తయే”² ఇతి.
- (౧౫౬౫.) “సేతిహంసపురాణేషుసర్వేష్వేవదేవేషుసర్వాణి కర్మాణిస
ర్వేశ్వరా రాధనోదాపాణి, - [తత్రతత్రప్రవర్జితమ్. [10]
- (౧౫౬౬.) తైస్తైఃకర్మభిరారాధితఃపురుషోత్తమఃతత్తోదిష్టఫలందదాత్” ఇతి
- (౧౫౬౭.) ఏవమేవహి, -

- (౧౫౬౮) ౫౨౦౪. అవతారశఙ్కావ్యావృత్త్యర్థంవ్యాచక్షే (యాం
యామ్-) ఇతి.
౫౨౦౫. (తను) శబ్దస్యాల్పార్థవ్యావృత్త్యర్థమాహ (శరీ[15]
రాణి-) ఇతి.
- (౧౫౬౯) ౫౨౦౬. భోక్తృత్వవైశద్యాయాహ (అహమ్-) ఇతి.
- (౧౫౭౦) ౫౨౦౭. (“ప్రభు”) శబ్దంవ్యాచక్షే (ప్రభుః) ఇతి.
- (౧౫౭౧) ౫౨౦౮. శ్రీవిష్ణుపురాణవచనమాహ² (యథాచ-) ఇతి. -
³ఏవమ్, కతిపయవచనప్రదర్శనముపలక్షణార్థమ్. [20]
- (౧౫౭౨) ౫౨౦౯. అయమర్థస్సర్వవేదశాస్త్రానుమతాత్మకా (సేతిహం
స-) ఇతి. -
౫౨౧౦. ఏవంప్రమాణందర్శితమ్.
- (౧౫౭౩) ౫౨౧౧. అథ, అయమర్థఉపపన్న ఇతి⁴ చవదన్, - ఘటకవాక్యేషు
దర్శయతి (ఏవమ్-) ఇతి. [25]

౧॥ ౧-౯-౨౪. ౨॥ ౧-పు-౫-౨౦-౯౭. ౩॥ ౧-పు-౫-౩౦-౧౬.

మూ-౧-తనుమితిఇద్వాది-౧౨. ౨-ఇ్యైకత్వాణి-౧. ౩-భూతాని-౧. ౪-ఇష్టంకలం-
౨-౪-౫-౧౦.

వ్యా-౧-విగ్రహశఙ్కా-౪-౫. ౨-తథా-౯-౧౦. ౩-ఏతత్కృతి-౧. ౪-చ-౯-౧౦౯.

(౧౫౬౫.) సర్వజ్ఞంసర్వశక్తింసర్వేశ్వరంభగవంతం ఇద్వాదిదేవతాస్త
ర్యామిరూపేణ యాగదానహుమాదివేదోదితసర్వకర్తృణాం
భోక్తారం సర్వఫలానాం ప్రదాతారఞ్చ సర్వాశ్శృతియోవద
న్తి, - “చతుర్హోతారోయిత్రసంపదంగచ్ఛన్తిదేవైః” ఇత్యా [1]
ద్యోః,-

(౧౫౬౬.) “చతుర్హోతారః”-యజ్ఞాః, “యిత్ర”-పరమాత్మనిదేవేష్వంతర్యా
మితయావస్థితే, “దేవైః”-సంపదంగచ్ఛన్తి, “దేవైఃసంబంధం
గచ్ఛన్తి” ఇత్యర్థః.

(౧౫౬౭.) అంతర్యామిరూపేణావస్థితః సర్వపరమాత్మనః శరీరతయావస్థితా
నామిద్వాదీనాం యాగాదిసంబంధిత్యుక్తం భవతి,-

(౧౫౬౮) ౫౨౧౨. ఆరాధనప్రకారవిశేషఫలవిశేషజ్ఞానవత్తా (సర్వజ్ఞ)ప
దేనవివక్షితా.

౫౨౧౩. (సర్వశక్తిమ్-) ఇతి తత్తత్ఫలదానశక్తిరభిప్రేతా.

౫౨౧౪. (సర్వేశ్వరమ్)- సర్వశేషిణమ్;- అనేనప్రాప్తిరు[15]
క్తాభవతి.

౫౨౧౫. (“సంప”)చ్ఛబ్దః;-ప్రాప్తివాచీ,-

౫౨౧౬. “పదగతా”-ఇతిహిధాతుః?,-

౫౨౧౭. సంపచ్ఛబ్దస్యావయవార్థః, అన్వయస్వారస్యానుగు
ణోరూఢ్యాశ్రయేణవ్యాఖ్యాతః. [20]

(౧౫౬౮) ౫౨౧౮. *శ్రీగీతాభాష్యే కర్తృణాం దేవైః సంబంధశ్చేదంతర్యామి
స్థితిః;- అత్రకిమిత్యత్రాహ (అంతర్యామిరూపేణ-) ఇతి.-

౫౨౧౯. “కర్తృభిః, దేవానాం భగవచ్ఛరీరత్వేన పరతత్త్వతయా
సంబంధః,-

౫౨౨౦. స్వాతంత్ర్యేణ సంబంధః పరమాత్మనః పవ” ఇత్యర్థః. [25]

౧॥ ఆర-౩-౨౧. ౨॥ ధాతు-చురాదిః. *శ్రీగీ-౨-౨౩-భా.

మూ-౧-నాళ్ళప్రదా-౧౨. ౨-తయావస్థితే-౧౦-౧౨. ౩-స్య-౧-స. ౪-ఇద్వాదిదే
వానాయాగా-౧.

వ్యా-౧. ప్రదాన-౪-౫. ౨-ధాన్వయ-౯-౧౦. ౩-కీదృశీతి-౯-౧౦. ౪-సంబంధః-
౧-స.

(౧౫౭౧.) యథోక్తంభగవతా “భోక్తారంయజ్ఞత పసాంసర్వలోకమహే
శ్వరమ్” ఇతి.-

(౧౫౭౨.) తస్మాత్, ¹అగ్నివిదేవతా, ²స్త్రామిభూత పరమపురుషేరాధ
నాభూతానిసర్వాణి కర్మాణి, - సపచలభిలషిత³ ప్రదాయా ఇతి, -

(౧౫౭౩.) కిమతాస్మాద్వేణవృత్తృతిపథమారవర్తినావాచ్య తయాభ్యు
పగతేనకల్పితేనవాప్రయోజనమ్;-

(౧౫౭౪.) ఏవంబు సతిలికాదేకోయమర్థఃపరిగృహీతోభవతి;-

(౧౫౭౫.) “యజదేవపూజాయామ్” ఇతి దేవతారాధనభూతయాగాదేః
ప్రకృత్యర్థస్యకర్తృవ్యాపారసాధ్యతాంవృత్తృత్తిసిద్ధాం లి ^[19]
జాదయోభిదధతి” ఇతినకిచ్చేదనుపపన్నమ్.-

(౧౫౭౬.) కర్తృవాచినాంప్రత్యయానామ్, - ప్రకృత్యర్థస్యకర్తృవ్యాపా
రసంబంధప్రకారోహివాచ్యః;-

(౧౫౭౧) ౫౨౨౧. స్వతస్త్వతయాసంబంధేప్రమాణమాహ (యథోక్తమ్)-
ఇతి. [15]

(౧౫౭౨) ౫౨౨౨. తతఃకీల ప్రస్తుతానుపపత్తిపరిహారస్యేత్యత్రాహ (త
స్మాత్-) ఇతి.-

౫౨౨౩. “పరమపురుషస్త్వేవఫలప్రదత్వాత్తస్యఫలసాధనత్వం
నకల్ప్యమ్;-

౫౨౨౪. వాచ్యాపూర్వవాదేతస్యవాచ్యత్వమపినకల్ప్య ^[20]
మ్, - వృత్తృత్తిసిద్ధత్వాభావాత్” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౫౭౩) ౫౨౨౫. (కిం... ప్రయోజనమ్-) ఇతి.- కిమనుపపత్తిశేషంప్ర
యోజనమిత్యర్థః.

(౧౫౭౪) ౫౨౨౬. లిజాద్యర్థంవిశదయితుమాహ (ఏవంబు-) ఇతి.

(౧౫౭౫) ౫౨౨౭. ప్రకృత్యర్థస్యకర్తృవ్యాపారసాధ్యతాభిధానంవివృ ^[21]
ణోతి (కర్తృవాచినామ్-) ఇతి.-

౧॥ ౧-౫-౨౯. ౨॥ భాతు-భాద్యః.

మూ-౧-ఇన్ద్రాగ్నిదేవ-౨-౧౨. ౨-అస్తరాత్మభూత-౪-౫. ౩-రూపాణి-౧-౨-౧౨.
౪-ప్రదఇతి-౧-ప్రదాతేతి-౨-౧౨. ౫-గమేనకల్పేన-౧౨. ౬-తఇతిచేత్యజ్ఞా-౧౨.

వ్యా-౧-పూర్వాదేస్తస్య-౧౦.

(౧౫౭౭) భూతవర్తమానతాదిమన్యేనదన్తి,-

(౧౫౭౮) లిజాదయస్తకర్తృవ్యాపారసాధ్యతాంవదన్తి -

(౧౫౭౯) అపచ,కామినః కర్తవ్యతయా కర్తృవిధాయ,కర్తృణోదేవతారాధనరూపతామ్,- 1తద్వా రేణఫలసిద్ధిశ్చ తత్తత్ కర్తృవిధివాక్యాన్యేవవదన్తి,-

౫౨౨౮. “కర్తృవాచినప్రత్యయాప్రకృత్యర్థస్యకర్తృ వ్యాపారసంబంధప్రకారమభిదధతి,

౫౨౨౯ తత్రలబ్ధ, వర్తమానతయాకర్తృవ్యాపార సంబంధమభిదత్తే, [10]

౫౨౩౦ భూతతయాలిజాదయః,

౫౨౩౧ కర్తృసాధ్యతయాసంబంధంలిజాదయోభిదధతి,

౫౨౩౨ ఏవమభిధానాత్ లిజాదయప్రకృత్యర్థస్యైవకర్తృవ్యాపారసంబంధమభిదధతి, నతుప్రకృత్యర్థాతిరిక్తస్య,-

౫౨౩౩ యది,లిజాదయోధాత్వర్థాతిరిక్తస్యకర్తృవ్యాపా[15]రసాధ్యతామభిదధతి,-

౫౨౩౪. తద్వి,లడాదయోపిధాత్వర్థాతిరిక్తస్య వర్తమానతాదికమ్,-

౫౨౩౫ యథా,లడాదయోధాత్వర్థమాత్రస్య వర్తమానతాదికంవదన్తి,- [20]

౫౨౩౬ తథా,(లిజాదయో)పిధాత్వర్థమాత్రస్య (కర్తృవ్యాపారసాధ్యతాంవదన్తి)” ఇత్యర్థః

౫౨౩౭. ఏవమ్, “ఉపనిషద్వాక్యైస్తోనబృహత్యైర్భగవతేవపఫలప్రదత్వాన్నాపూర్వక్ లిప్తిరిత్యుక్తమ్,-

(౧౫౭౯) ౫౨౩౮ ఇదానీంకర్తృవిధివాక్యైరేవదేవతానాంఫలప్రదత్వాభిధానాన్నాపూర్వక్ లిప్తిః” ఇత్యాహ (అపిచ-)ఇతి

మూ-౧-తద్వారాఫల-౧౨ ౨-సమ్యక్జ్ఞ-౧౨

1-వ్యా-౧-వైవకర్తృ-౪-౫ ౨-రత్వంసంబంధమభి-౪-౫ ౩-దికమభిదధ్యః-౯-౧౦ ౪-అపి-౪-౫న ౫ ప్రదాతృత్వాత్-౧-౨ ౬-కర్తృగతవాక్యై-౪-౫ ౭-ప్రదాతృత్వాత్-౧-౨

(౧౫౮౦.) “వాయవ్యంశ్వేతమాలభేతభూతికామోవాయుర్వైయేషిస్థాదే
వతావాయుమేవస్వేనభాగధేయోవోషధావతిసప్తవైసంభూతింగ
మయతి”^౧ ఇత్యాదీనిః-

(౧౫౮౧.) నాత్రఫలసిద్ధ్యనుపపత్తిః^౨ కాపివృశ్యతే^౩ ఇతి. [౩]

(౧౫౮౨.) ఫలసాధనత్వావగతిః^౪ పాదానికీ ఇత్యపినసగ్ధచ్ఛలేః-

(౧౫౮౩.) “విధ్యపేక్షితంయాగాదేః ఫలసాధనత్వప్రకారమ్, - వాక్యశేష
ఏవబోధయతి” ఇత్యర్థః.

౫౮౩౯. (తత్తత్కర్మవిధివాక్యాన్వేషవచనైః) ఇతి.-

౫౮౪౦. “విధినాత్వేక వాక్యత్వాత్ స్తుత్యర్థత్వేనఽపి నాం
స్యః”^౧ ఇతిన్యాయాత్, అర్థవాదవాక్యస్యాపివిధిశేషత
యాతదేక వాక్యత్వమభిప్రేత్య (కర్మవిధివాక్యాన్వే
ష-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౫౮౦) ౫౮౪౧. వాక్యందర్శయతి (“వాయవ్యమ్”) ఇతి.

(౧౫౮౧) ౫౮౪౨. “కర్మణోదేవతాద్వారా ఫలప్రదత్వంత్రోతమఃఫలసా
ధనత్వంచిధ్యాత్మేపసిద్ధమితి వస్తుమయిక్తమ్” ఇత్యా
హ (నాత్ర-) ఇతి.

(౧౫౮౨) ౫౮౪౩. (పాదానికీ).- ఉపాదానప్రమాణసిద్ధా, - విధ్యాత్మేష
సిద్ధేత్యర్థః.

౫౮౪౪. అభిసితాపర్యవసానంశ్రుతాగ్ధాపత్తిః^౨ “పీనోదేవ [౩]
దత్తోదివానభుజ్జే”^౩ ఇతి.-

౫౮౪౫. అభిధానాపర్యవసానమ్ ఉపాదానమితతయోర్ద్వేషః.

(౧౫౮౩) ౫౮౪౬. “అర్థవాదాదేఃప్రత్యాద్యన్య పరత్వేనస్వాధేతాత్మ
ర్యాభావాత్, కర్మణాందేవతాద్వారకంఫల సాధన
త్వంనసిద్ధ్యతి” ఇత్యత్రాహ (విధ్యపేక్షితమ్-) ఇతి.-

౧॥ మి-౨-౩-౫-య-సంహి-౨ కా-౧-౧, ౨॥ మి-సూ-౧-౨-౩. ౩॥ మి-సూ-౧-
౧-౪.

మూ-౧-కాచిదపిద్వ-౧౨. ౨-ధనత్వాదిప్రకారం-౧.

వ్యా-౧-ప్రేతంకర్మ-౪-౫. ౨-వస్తుంయిక్తం-౧-౨, ౩-కీలకా-౯-౧౦. ౪-తార్థ
పర్య-౯-౧౦, ౫-శ్రుత్యథాపత్తి-౯-౧౦.

(౧౫౮౪.) “తస్మాత్ బ్రాహ్మణాయ నాపగురేత”^౧ ఇత్యత్ర అపగోరణని
షేధవిధిపరవాక్యశేషేనూయమాణమ్ నిషేధ్యస్య అపగోర
ణస్య శతయాత నాపాధనత్వమ్ నిషేధవిధ్యవయోగి” ఇతిహి
స్వీక్రియతే?:- [5]

(౧౫౮౫.) అత్రపునః, కామినః కర్తవ్యతయా విహితస్య యాగాదేః, కావ్య
స్వర్గాదిసాధనత్వప్రకారం వాక్యశేషావగతమనా దృత్య, కిమి
త్యుపాదానేన యాగాదేః ఫలసాధనత్వం పరికల్ప్యతే:-

౫౮౬. “అక్తాశ్చర-రాడవదధాతి”^౨ ఇత్యాదిషు “తేజోవై
స్మృతమ్”^౩ ఇతివాక్య శేషావగతస్య విధ్యపేక్షితత్వేన
స్వాధ్యేతాత్పర్యమభ్యుపగతమ్:-

౫౮౭. “సన్నిగ్ధేతువాక్యశేషాత్”^౪ ఇత్యాది సూత్రేణ ప్రతి
పన్నపరిత్యాగేనాప్రతిపన్నకల్పనాయోగాత్:-

౫౮౮. ఏవమ్, అత్రాపి విధ్యపేక్షితత్వేన దేవతా స్వరూపే
తాత్పర్యమస్తి:” ఇత్యభిప్రాయః. [15]

(౧౫౮౯) ౫౮౯౦. అర్థవాదోక్త విధ్యపేక్షితార్థతాత్పర్యాభ్యుపగమే
ఉదాహరణమాహ (తస్మాత్-) ఇతి.

(౧౫౯౦) ౫౮౯౧. తతః కిమిత్యత్రాహ (అత్ర-) ఇతి:-

౫౮౯౨. “విధేయవిరోధినః ఫలసాధనత్వ మర్థవాదోక్తం విధ్య
పేక్షితత్వాత్స్వీకృతమ్,- [20]

౫౮౯౩. విధేయస్య ఫలసాధనత్వం విధ్యపేక్షితంతతో వ్యవర్తన
తయా^౨ర్థవాదోక్తం స్వీకార్యమ్:-

౫౮౯౪. తదనాదృత్య (కిమి త్యుపాదానేన) ఫలసాధనత్వం
ప్రతి:” ఇత్యర్థః.

౧॥ య-మి-సూ-౩-౪-౧౦. ౨॥ మి-సూ-౩-౪-౨౯. ౩॥ మి-సూ-౩-౪-౨౯.

౪॥ మి-సూ-౩-౪-౨౯.

మూ-౧-పరి-౧౨౯. ౧-శేషసూయ-౪-౫-౧౦-౧౨. ౩-ఇనిషేధస్య అప ౧౨. ౪-
మి-౮-౧౦౯.

వ్యా-౧-స్వవాక్యశేషాత్-౧-౨-౩-౯. ఆది-౧౯. ౨ - అధ్యేతాత్పర్యా - ౧-౨,
౩-క్తవిధ్యపే-౧-౨. ౪-త్వమపేక్షితం-౪-౫.

- (౧౫౮౬.) * హిరణ్యనిధిమపవర కేనిధాయయాచ తేకోద్రవాదిబుద్ధిఃకృప
ణంజనమ్” ఇతి శ్రూయతే, - తదేతద్యస్మానుద్భవ్యతే,
(౧౫౮౭.) శతయాతనాసాధనత్వమపినాదృష్టద్వా రేణ,-
(౧౫౮౮.) చోదితాన్యనుతిష్ఠతఃవిహితం కర్తామర్వతఃనిద్దితానిచ కుర్వ [౧]
తఃసర్వాణినుభాసిదుఃఖానిచపరమపురుషాను గ్రహణగ్రహభ్యా
మేవభవన్తి.-
(౧౫౮౯.) “ఏషహ్యేవానన్దయాతి”^౧ “అథసోభయంగతోభవతి”^౨ “అథ
తస్యభయంభవతి”^౩ “భీషాన్యాద్యాతఃపవతే - భీషాదేతనూ
ర్యః-భీషాన్యాదగ్నిశ్చేద్యైశ్చ-మృత్యుధావతీపశ్చమితి”^౪,-
(౧౫౯౦.) “ఏతస్యవాక్షరస్య ప్రశాసనేగార్థినూర్యాచన్ద్రీమసా విధృతౌ
తిస్తతః”^౫,-

- (౧౫౯౬) ౫౨౫౫. లోకసిద్ధభాషణాను స్మరణముభేన పరముపాలభతే
 (“హిరణ్యనిధిమ్”-) ఇతి.-
౫౨౫౬. “హిరణ్యనిధింనిహితమయేత్రజ్ఞాఉపర్యుపరిసృష్పరన్తో
నవిన్దేయః”^౬ ఇతిపరమాన్తనోహిరణ్యనిధివృష్టాన్తోహి
శ్రౌతః;-
౫౨౫౭. అతః (“హిరణ్యనిధిమపవర కేనిధాయ”-) ఇత్యుక్తమ్.
(౧౫౯౭) ౫౨౫౮. (శత-) ఇతి. - “అపగోరణాస్య (శతయాతనాసాధనత్వమ
పి)న కల్పావ్యపూర్వ (ద్వారేణ) సంభవతి, - [20]
౫౨౫౯. దేవతాద్వారకత్వశ్రుతేకల్పనాయోగాత్” ఇత్యర్థః.
(౧౫౯౮) ౫౨౬౦. కథంతర్వీత్యత్రాహ (చోదితాని-) ఇతి.
(౧౫౯౯) ౫౨౬౧. ఉక్తార్థేశ్రుతిమాహ (ఏషహి-) ఇతి.

౧ || తై - ఉ - ఆ - ౮. ౨ || తై - ఆ - ౮. ౩ || తై - ఆ - ౮. ౪ || తై - ఆ - ౮. ౫ ||
బృ - ఉ - గి - ౮ - ౯. ౬ || ఛా - ఉ - ౮ - ౩ - ౨ -

మూ - ౧ - ద్రవ్యాదిబుద్ధిః ౧౨. లిప్తుః - ౧౦. ౨ - యత్తదేతద్య - ౧౨. ౩ - చో
దితకర్తాదికుర్వతఃనిద్దితానిచకుర్వతః - ౧.

వ్యా - ౧ - స్య - ౯ - ౧౦౯. ౨ - తేసంభవతి - ౧ - ౨ - ౩.

- (౧౫౯౧.) “ఏతస్యవాక్షరస్యప్రశాసనేగార్థిదదతోమనుష్యాః ప్రశంసన్తి
యజమానందేవాః దర్శింపితరోన్వాయతైః” ఇత్యాద్యనేక
విధాశ్శ్మతయస్సన్తి.
- (౧౫౯౨.) యథోక్తంద్రమిడభాష్యే:- [5]
- (౧౫౯౩.) “తస్యాజ్ఞయాధావతివాయుః, నద్యఃస్రవన్తి, తేనచకృతసీమా
నోజలాశయాః సముద్రాభవమేషవిసర్పితంకుర్వన్తి” ఇతి,-
- (౧౫౯౪.) తత్పటల్పనిబద్ధనాహీమేలోకాఃనచ్యవన్తేనస్ఫుటన్తేశాసనాను
వర్తినంజ్ఞాత్వాకారుణ్యాత్ సభగవాన్వర్ధయేతవిద్వాన్ కర్తృద
క్షః” ఇతిచ. [10]
- (౧౫౯౫.) పరమపురుషయాధాత్మ్యజ్ఞానపూర్వకమ్, - తదుపాసనాదిహి
తకర్మానుష్ఠాయినఃతత్ప్రసాదాత్ తత్ప్రాప్తిపర్యంతానినుఖాని
అభయశ్చయథాధికారంభవన్తి;-
- (౧౫౯౬.) తద్జ్ఞానపూర్వకంతదుపాసనాదివిహితంకర్మాకుర్వతోన్న్వితా
నికుర్వతఃతన్నిగ్రహదేవతదప్రాప్తిపూర్వకాపరిమితదుఃఖా [15]
నిభయశ్చభవన్తి:-
-
- (౧౫౯౧) ౫౨౬౨. (“దదతోమనుష్యాఃప్రశంసన్తి”-) ఇతి.- 1 దానస్యప్రశ
స్యత్వంభగవదాజ్ఞయేత్యర్థః.
౫౨౬౩. (“దర్శింపితరోన్వాయతైః”) ఇతి, - (దర్శి) శబ్దః, - పైతృ
కకర్తృవలక్షణార్థః; [20]
౫౨౬౪. (“అన్వాయతైః”) తత్ప్రసాదః, - పితౄణాంపైతృకక
ర్తృణాత్ప్రేర్భగవదాజ్ఞయాత్యర్థః.
- (౧౫౯౨) ౫౨౬౫. వేదవిద్వచనమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.
- (౧౫౯౩) ౫౨౬౬. (మేషవిసర్పితమ్), - ఉజ్జృమ్భణమ్, - జలోన్నతిః;
౫౨౬౭. (జలాశయాః) (సముద్రాః) కృతసీమానవ (మేష [25]
విసర్పితంకుర్వన్తి), - నత్వతిలక్ష్మితసీమానః” ఇత్యర్థః.
- (౧౫౯౪) ౫౨౬౮. ఉక్తార్థేభగవద్వచనం దర్శయిష్యన్నాహ (పరమపురు
ష-) ఇతి.

౧॥ బృ - ఉ - ౫ - ౮ - ౯.

మూ - ౧ - విధాః - ౧ - ౮౪. ౨ - ప్రశవన్తి - ౧౨. ప్రవహన్తి - ౮. ౩ - స
ముద్రాభవమేష - ౧౧ - ౧౨. ౪ - ఇతి - ౧ - ౧౨౪. ౫ - స్వభావాచ్చవర్ధ - ౧ -
౧౧ - ౧౨. ౬ - చ - ౪ - ౫ - ౧౦౪. ౭ - తానిచకు - ౧ - ౧౦. ౧౨.

వ్యా - ౧ - తద్దాన - ౯ - ౧౦. ౨ - దారాధనాత్మకతయే - ౯. ౩ - కర్మణామపి
తద్యగవదా - ౩.

(౧౫౯౭.) యథోక్తంభగవతాః-

(౧౫౯౮.) “నియతంకురుకర్మత్వంకర్మజ్యాయోహ్యకర్మణః” ౧ ఇత్యాది
నాకృత్సంకర్మజ్ఞానపూర్వకమనుష్ఠేయంబిధాయ,

(౧౫౯౯.) “మయినర్వాణికర్మాణిసస్యస్య” ౨ ఇతినర్వస్యకర్మణఃస్వా [౧]
రాధనతామేతత్తనాంస్వనియామ్యతాఞ్చప్రతిపాద్య.

(౧౬౦౦.) “యేమేమతమిదం నిత్యమనుతిష్ఠంతిమానవాః- శ్రద్ధావస్తోనసూ
యన్తోముచ్యంతేతేపికర్మభిః ॥ యేత్వేతదభ్యసూయన్తో నాను
స్థంతిమేమతమ్ - సర్వజ్ఞానవిమూఢాంస్తాన్ విద్ధినష్టానచేతసః” ౩
ఇతిస్వాజ్ఞానువర్తినః ప్రశస్యవిపరీతాన్ వినిష్ఠ్య, [10]

(౧౬౦౧.) పునరపిస్వాజ్ఞానుపాలనమకుర్వతామాసుర ప్రకృత్యైర్భావమ
భిధాయాధమాగతిశోక్తాః-

(౧౬౦౨.) “తానహంద్విషతఃకూరాన్ సంసారేషునరాధమాన్-క్షిపామ్య
జ స్రమశుభానాసురీష్యేవయోగిషు ॥

ఆసురింయోనిమాపన్నా మూఢా జన్మనిజన్మని-మామప్రా [15]
ప్రైవకౌస్తేయతతోయాన్త్యధమాంగతిమ్” ౪ ఇతి,-

(౧౬౦౩) “సర్వకర్మాణ్యపినదామర్వాణోమద్వ్యపాశ్రయః- మత్ప్రసా
దాదవాప్నోతి శాశ్వతంపదమవ్యయమ్” ౫ ఇతిచస్వాజ్ఞాను
వర్తినాంశాశ్వతంపదభోక్తమ్.

(౧౬౦౪.) అశ్రుతవేదాంతానాంకర్మణిఅశ్రద్ధామాభూత్ ఇతి దేవతాధి [20]
కరణేతినాదాఃకృతాఃకర్మమాత్రేయధాశ్రద్ధాస్యోత్ ఇతి,-

(౧౬౦౪) ౫౨౬౯. (అశ్రుత)ఇతి,- “దేవతాయాంప్రతిపాద్యమానాయాం
కర్మణిశ్రద్ధావైకల్యంస్యోత్;-

౫౨౭౦. తదనుత్పత్తయేకర్మణి శ్రద్ధాజననాయచా (తివాదాః
కృతాః),- అతోనతత్రతాత్పర్యమ్;- [25]

౧॥ ౧ - ౩ - ౮. ౨॥ ౧ - ౩ - ౩౦. ౩॥ ౧ - ౩ - ౩౧. ౪॥ ౧ - ౧౬ - ౧౯.
౫॥ ౧ - ౧౮ - ౫౬.

మూ - ౧ - సర్వకర్మణామ్ - ౧. సర్వకర్మణః - ౧౨. ౨ - అప్రాప్యమాన్నివర్తంతే
మృత్యుసంసారవర్తని - మామప్రాప్యచ - ౧.

(౧౬౦౫.) సర్వం ఏకశాస్త్రమితివేదవిత్పిద్ధాంతః;-

(౧౬౦౬.) తస్యైతస్య పరస్యబ్రహ్మణో నారాయణస్య;-

(౧౬౦౭.) అపరిచ్ఛేద్యజ్ఞానానందామలత్వస్వరూపవత్,-

(౧౬౦౮.) జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్యవీర్యతేజఃప్రభృత్యనవధికాతిశయాసంఘ్నే [5]
యకల్యాణగుణవత్,-

(౧౬౦౯.) స్వసజ్జలప్రవర్త్యస్వేతర సమస్తవిదచిద్వస్తుజాతవత్,-

౫౨౭౧. దేవతానిరపేక్షంకర్తౌ వఫలదానశక్తమితీశ్రద్ధాతిశయజననమేవాభిప్రేతమ్"ఇత్యర్థః. [ఇతి-

(౧౬౦౫) ౫౨౭౨. ఏవమవిరోధేననిర్వాహాగిమర్థమిత్యత్రాహ(సర్వమ్)

౫౨౭౩. : "ఏకశాస్త్రం భగవద్బోధాయనాద్యభిమతమస్త్రీకృతమ్,-

౫౨౭౪. తత్రచవిరుద్ధార్థప్రతిపాదనే శ్రుతివిరోధాత్ తదనాదరణీయంస్యాత్;-

౫౨౭౫. అవిరోధేసంభవతి,-విరుద్ధార్థపరత్వేనవ్యాఖ్యానమ్ [15]
యైతమ్"ఇతిభావః:-

౫౨౭౬. ఏవమ్, సర్వవేదాన్త్యభిమతఃసిద్ధాధే పుష్పత్వత్యభావనిరాసకృతః.

(౧౬౦౬)-} ౫౨౭౭. అథ, తైరప్యనభిమతానిత్యవిభూతింసమర్థయతే(త
(౧౬) } సైతస్య-)ఇత్యాదినా. [20]

౫౨౭౮. (తస్యఏతస్య)ఇతివదద్వయేన,- బ్రహ్మస్వరూపసిద్ధౌ,-
తస్యైవ(నారాయణ)త్వేప్రమాణంస్మరితమ్.

౫౨౭౯. (స్వరూప)శబ్దఃస్వరూపనిరూపకధర్మవాచీ.

(౧౬౦౭) ౫౨౮౦. (అపరిచ్ఛేద్య) ఇతిస్వరూపము క్తమ్.

(౧౬౦౮) ౫౨౮౧. (జ్ఞాన-)ఇతిగుణాఉక్తాః. [25]

(౧౬౦౯) ౫౨౮౨. (స్వసజ్జలప్రవర్త్య)ఇతివిభూతిమత్వము క్తమ్.

ము - ౧ - వీర్య - ౮ - ౧౦ - ౧౨౯. ౨ - గుణగుణతావత్ - ౪ - ౫ - ౧౧.

వ్యా - ౧ - కర్మవఫల - ౯ - ౧౦. ఫలసాధనశ - ౪ - ౫. ౨ - అతిశయ - ౧ -

౨౯. ౩ - ఏకశాస్త్ర్యం - ౧ - ౨. ౪ - అభిమత - ౧ - ౨౯. ౫ - చ - ౪ - ౫౯.

- (౧౬౧౦.) స్వాభిమతస్వానురూపైకరూపాదివ్య రూప,-
 (౧౬౧౧.) తమచిత నిరతిశయకల్యాణ వివిధాన నైభూషణ,-
 (౧౬౧౨.) స్వశక్తిసదృశాపరిమితానంతాశ్చర్యనానావిధాయుధ,-
 (౧౬౧౩.) స్వాభిమతస్వానురూపస్వరూపరూపగుణవిభవైశ్వర్యశీలాద్య
 నవధికమహిమమహిమీ,-

౫౨౦౩. స్వరూప తద్గుణ విభూతయః దివ్యరూపాదీనాం ప్రా
 మాణిక త్వేదృష్టా న్తతయోక్తాః.

౫౨౦౪. దివ్యవిగ్రహోదయస్సాధ్యాః- [రూప]శబ్దః.

(౧౬౧౦) ౫౨౦౫. అననురూపేవ్యభిమతిరస్తీతితద్వాప్యవృత్త్యర్థమ్(అను[10])

౫౨౦౬. హేయప్రత్యసీకత్వం కల్యాణగుణాస్పదత్వం సర్వావ
 స్థస్యావ్యస్తీతి(ఏకరూప)త్వమ్.

(౧౬౧౧) ౫౨౦౭. (తమచిత-)ఇత్యాది(భూషణ)విశేషణమ్.

౫౨౦౮. (కల్యాణ)త్వమ్-అప్రాకృతత్వమ్.

(౧౬౧౨) ౫౨౦౯. (స్వశక్తిసదృశ-)ఇత్యాద్యాయుధవిశేషణమ్. [15]

౫౨౧౦. (అనంతాశ్చర్య)త్వమ్-అత్యంతవిష్కయనీయత్వమ్.

(౧౬౧౩) ౫౨౧౧. (స్వాభిమత-)ఇత్యాది(మహిమీ)విశేషణమ్.

౫౨౧౨. (స్వరూపరూపగుణ-)ఇతి(రూప)తద్గుణైశ్వర్యః.

౫౨౧౩. (విశ్వర్యశీల)శబ్దోస్వరూపగుణప్రదర్శనార్థౌ.

౫౨౧౪. స్వరూపవ్యభివదనురూపత్వం“యథాసర్వగతోవి[10]
 స్థుః”ఇత్యవగమ్యతే.

౫౨౧౫. విగ్రహస్యతదనురూపత్వమ్“విష్టోద్దేహోనురూపాం
 వై”ఇతిజ్ఞాయతే.

౫౨౧౬. (మహిమ)శబ్దఃఉత్కృష్టత్వవ్యాచీ.

౫౨౧౭. (మహిమీ)శబ్దేనలక్ష్మీర్వివక్షితా. [15]

౫౨౧౮. అన్యాసానుపితచ్ఛేష త్వేనసిద్ధిః.

౧||వి.పు -౧-౮-౧౭. ౨|| వి.పు-౧-౯-౧౪౫.

మూ - ౧ - దివ్యరూప- ౮ - ౧౧-స. ౨-స్వరూప-౧స.

వ్యా - ౧ - తద్గుణ - ౩ - స. ౨ - స్వరూపరూప - ౧ - ౨.

(౧౬౧౮.) స్వానురూపకల్యాణజ్ఞాన క్రియాద్యపరిమేయ 1 గుణానంత పరిజనపరిచ్ఛద,-

(౧౬౧౯.) స్వోచితనిఖిలభోగ్యభోగోపకరణాద్యనంతమహావిభవా వాజ్ఞేమనసగోచరస్వరూపస్వభావదివ్యస్థానాదినిత్యతా నిరవ[5]ద్యతాగోచరాశ్చ సహస్రశశ్శ్రుతియస్మిన్ః-

(౧౬౧౮) ౫౨౯. (స్వానురూప-) ఇత్యాది (పరిజనపరిచ్ఛద-) విశేషణమ్.

౫౩౦౦. (క్రియా) కేజర్యమ్.

౫౩౦౧. (పరిజనా)ః- శేష శేషాశనాదయః.

౫౩౦౨. కళాచికాప్రభృతయః (పరిచ్ఛదా)ః. [10]

(౧౬౧౯) ౫౩౦౩. (స్వోచిత-) ఇత్యాది (పరమపద) విశేషణమ్.

౫౩౦౪. (భోగ్య) శబ్దేనస్పృష్టనాదిః వివక్షితః.

౫౩౦౫. (భోగోపకరణ) శబ్దేనస్పృష్టనాదివినియోగోపయోగిభాజనాదయోవివక్షితాః.

౫౩౦౬. (పరిచ్ఛద) శబ్దేనకళాచికాదిస్వరూపేణభోగోపకర [15]ణంవివక్షితమ్.

౫౩౦౭. (భోగోపకరణ) శబ్దేనభోగ్యవస్తువినియోగసాధనపదార్థావివక్షితాః ఇతిభిదా.

౫౩౦౮. (ఆది) శబ్దేనదివ్యోద్భావనాదివివక్షితమ్.

౫౩౦౯. (అవాఙ్మనసగోచర)మ్, అపరిచ్ఛేద్యత్వాత్. [20]

౫౩౧౦. (స్వభావ) శబ్దోజాజ్వల్యమానత్వాదిగుణపరః.

౫౩౧౧. (ఆది) శబ్దేనాత్రత్రత్వాపారాదయోభిప్రేతాః.

౫౩౧౨. (సహస్రశశ్శ్రుతియస్మిన్-) ఇతి, ప్రత్యక్షశ్రుతయః ఉపబృంహణమూలభూతాఖిలశ్రుతయశ్చిభిప్రేతాః.

(౧౬౧౬) ౫౩౧౩. ఉక్తార్థవిషయాశ్శ్రుతిరుదాహరణి (వేదాహమ్-) ఇతి.

(౧౬౧౭) ౫౩౧౪. మనోమయశబ్దంవ్యాచక్షే (మనోమయః) ఇతి.-

౫౩౧౫. మయత్ప్రత్యయః పాచుర్యాధ్యాయమ్ సమ్బంధపరోభవతి,-

౫౩౧౬. సంబంధశ్చగ్రాహ్యగ్రాహకభావః,-

౫౩౧౭. “మనసాతువిశుద్ధేన” ఇత్యాదిశ్రుతేరిత్యర్థః. [30]

(౧౬౧౬.) “వేదాహ మేతంపురుషంమహాన్తమ్ - ఆదిత్యవర్ణంతమసఃసరస్తాత్” ౧ “యపిషోన్తగాదిత్యేహిరణ్మయఃపురుషః... తస్య యథాకప్యాసం పుణ్డరీక మేవమక్షిణీ” ౨ “సయపిషోన్తస్త్వాదయతకాశః-తస్మిన్నయం పురుషోమనోమయః-అన్యత్రాహి [౧] రణ్మయః” ౩

(౧౬౧౭.) “మనోమయః” ఇతి, - మనసైవవిశుద్ధేనగృహ్య తే ఇత్యర్థః.

(౧౬౧౮.) “సర్వేనిమేషజజ్ఞిరేవిద్యుతఃపురుషదధి” ౪ విద్యుత్స్వణాత్ పురుషాత్ ఇత్యర్థః.

(౧౬౧౯.) “నీలతొయదమధ్యస్థావిద్యుల్లేఖేవభాస్వరా” ౫ [10]

(౧౬౨౦.) “మద్యస్థనీలతొయదావిద్యుల్లేఖేవః-

(౧౬౨౧.) సేయందహరపుణ్డరీకమధ్యస్థాకాశవర్తివహ్నిశిఖా, -

(౧౬౨౨.) స్వాన్తర్నిహితనీలతోయదాభ పరమాత్మస్వరూపాస్వాన్తర్నిహితనీలతొయదావిద్యుచ్ఛివాభాత” ఇత్యర్థః.

(౧౬౨౩.) “మనోమయఃపాణిశరీరః భూమిస్సృత్యసభ్రా ల్పఃఆకాశోత్కాసర్వకర్తాసర్వకామఃసర్వగ్రంథఃసర్వరసః సర్వమిదమ భ్యాత్మై ౨. వాక్యనాదరః” ౬

(౧౬౨౦) ౫౩౧౮. (“నీలతొయద”) ఇత్యాది శ్రుతినివ్యాచక్షే(మధ్యస్థ-) ఇతి. -

౫౩౧౯. (“నీలతొయదమధ్యస్థా”) ఇతిసమాసోబహువ్రీహిః [20] పూర్వనిపాతశ్చాద్యసః. [మ] ఇతి.

(౧౬౨౧) ౫౩౨౦. “అన్యవాక్యస్యకథమయమర్థః” ఇత్యత్రాహ (సేయ ౫౩౨౧. “తస్యమధ్యేవహ్నిశిఖా” ౭ ఇత్యత్రతస్యేతిపదమ్సుషిర పరామర్శి ఇత్యర్థః.

(౧౬౨౨) ౫౩౨౨. (స్వాన్తః) ఇతి. - (స్వరూప) శబ్దఃవిగ్రహపరః. [25]

౫౩౨౩. పూర్వాపరవారామర్శాన్నిలతోయదేత్యాదివాక్య సోక్తపవాదః.

(౧౬౨౩) ౫౩౨౪. (“మనోమయః”) పూర్వపదార్థః. (౧౬౧౭)

౧॥ తై - పు - ౨౦. ౨ ॥ ఛా - ఉ - ౧ - ౬ - ౭. ౩॥ తై - శి - ౬ - ౧. ౪॥ తై - ఉ - ౧ - ౮. ౫॥ తై - ఉ - ౧౧. ౬॥ ఛా - ఉ - ౩ - ౧౪. ౭॥ తై - సా - ౧౧.

మూ - ౧ - తోయదవిద్యు - ౪ - ౫ - ౮. ౨ - యదవిద్యుదీప - ౪ - ౫ - ౧౨.

- (౧౬౨౪.) “మహారజతంవాసః”^౧ ఇత్యాద్యః.
 (౧౬౨౫.) “అస్యేశానాజగతోవిష్ణుపత్నీ”^౨ “ప్రీశ్చ తేలక్ష్మీశ్చపత్నౌ”^౩
 (౧౬౨౬.) “తద్విష్ణోఃపరమంపదం-సదాపశ్యన్తిసూరయః”^౪-
 (౧౬౨౭.) “క్షయన్తమస్యరజసఃపరాకే”^౫- [5]
 (౧౬౨౮.) “యదేకమవ్యక్తమనన్తరూపంవిశ్వంపురాణంతమస్సపరస్తాత్”^౬

౫౩౨౫. (“పాణశరీర”)- శరీరధారకస్యాపిధారకః.

౫౩౨౬. (భారూప)-ఇత్యత్రతాత్పర్యమ్.

౫౩౨౭. (“అకాశాత్మా”)-అకాశవత్స్వచ్ఛరూపః;-

౫౩౨౮. “అక్షరమన్బురాన్తథ్యతే”^౭ ఇన్యక్తప్రకృత్యన్త[10]
 రాజ్యేతివా.

౫౩౨౯. (“సర్వకత్తా”) సర్వంజగద్యస్యకర్తేతిక్రియతఇతికర్తే
 తికర్తృణీవుత్పత్తిః. [మృద్ధః.

౫౩౩౦. (“సర్వకామః”)-భోగ్యభోగోపకరణాదికామ్యవస్తుస

౫౩౩౧. పవంపదద్వయేనోభయవిభూతిమత్స్యముక్తంభవతి. [15]

౫౩౩౨. (“సర్వగన్తస్సర్వరసః”) ఇత్యనేనచవిగ్రహసిద్ధిః.

౫౩౩౩. (“అభ్యాత్మః”)-స్వీకృతవాన్.

౫౩౩౪. (“అవాకీ”)-అజిల్పకః.

౫౩౩౫. (“అనాదరః”) తృణీకృతసకలజగత్వాదిత్యర్థః.

(౧౬౨౪) ౫౩౩౬. (“మహారజతమ్”)-రాగద్రవ్యవిశేషః తేనరజ్జితం [20]
 మహారజతమ్.

౫౩౩౭. (అద్య) శబ్దేనవత్సమానాశ్శుభ్రయోవివక్షితాః.

(౧౬౨౫) ౫౩౩౮. పత్నీవిషయంప్రమాణమాహ(“అస్య”) ఇతి.

(౧౬౨౬) ౫౩౩౯. స్థానపరిజనాదౌప్రమాణమాహ(“తద్విష్ణోః”) ఇతి.

(౧౬౨౭) ౫౩౪౦. (“క్షయన్తమ్”) “క్షీగతినివాసయోః”^౮ ఇతిధాతుః. [25]

(౧౬౨౮) ౫౩౪౧. (“యదేకమ్”) ఇతి.-(“అనన్తరూపమ్”) ఇతిపదందివ్య
 విగ్రహపరమ్-స్పష్టముపరి.

౧॥బృ-ఉ-౪-౩-౬. ౨॥

౩॥ పు-౨౪. ౪॥ ౪-కా - ౨ - ౨౯. ౫॥

౬॥ తై - సా - ౧ - ౫.

౭॥ బ్ర-సూ-౧-౩-౯. ౮॥

వ్యా - ౧ - క్రియతఇతి - ౩ - ౪ - ౫న. ౨ - జల్పకః - ౪ - ౯ - ౧౦. ౩ -
 రజనమ్ - పా. ౪ - మాహారజనమ్ - పా.

- (౧౬౨౯.) “యో వేదనిహితంగుహాయాంపరమేవ్యోహన్”^౧ -
 (౧౬౩౦.) “యోఅస్యాధ్యక్షుఃపరమేవ్యోహన్”^౨ -
 (౧౬౩౧.) “తదేవభూతంతమభవ్యమా ఇనంతదక్షులేపరమేవ్యోహన్”^౩ ఇ
 త్యాదిశ్రుతితత్పర్యాయసూక్తిః. [౬]
 (౧౬౩౨.) “తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్”^౪ ఇతి,-
 (౧౬౩౩.) ‘[విష్ణోః],-పరస్యబ్రహ్మణః- [పరమంపదమ్] [సూరయః,-] [స
 దా- పశ్యన్తి] ఇతివచనాత్, సర్వకాలదర్శనవస్తవవిష్ణుజ్ఞా
 నాఃకేచన సన్తి ఇతిజ్ఞాయతే.-
 (౧౬౩౪.) యే [సూరయః]-తే[సదాపశ్యన్తి]ఇతివచనవ్యక్తిః.- [౭]
 (౧౬౩౫.) యే-[సదాపశ్యన్తి]-తే[సూరయః],-ఇతివా.
 (౧౬౩౬.) ఉభయపక్షేష్యనేకవిధానంసంభవతిఇతిచేత్^౫:-
 (౧౬౩౭.) అప్రాప్తత్వాత్ సర్వస్య,-సర్వవిశిష్టో^౬పరమంస్థానంఽపి^౭యతే.-
 (౧౬౩౮.) యథోక్తమ్ “తద్గుణాస్తువిధియేరన్అవిభాగాద్విధానా^౮భేదేనచేర
 న్యేనశిష్టాః”^౯ ఇతి. [౮]

- (౧౬౩౩) ౫౩౪౨. “తద్విష్ణోః”^{౧౦} ఇత్యాదిస్థానవిధిః, సూరవిధిః, సదాప
 ర్శనవిధిశ్చేత్యభిప్రేత్య, తత్సోద్యంపరిహారచ్ఛవమ్య
 న్,తత్ప్రతివన్నమర్థమాహ(పరస్య)-ఇతి. [తః,-
 (౧౬౩౪) ౫౩౪౩. “(యేసూరయః)ఇతి(యచ్చబ్రాహ్మయః)వచనవ్యక్తికృ
 ౫౩౪౪. నాతోద్దేశ్యంకిమప్యస్తి,- సర్వార్థస్యాపాప్రత్యా
 త్.-
 ౫౩౪౫. తస్మాత్, ఇయంవచనవ్యక్తిరోద్దేశ్యోపాదేయవిభా
 గవతీ”ఇత్యభిప్రాయేణ (వచనవ్యక్తి)ద్వయముక్తమ్.
 (౧౬౩౬) ౫౩౪౬. అనేకార్థవిధానేవాక్యభేదఇతిశబ్దతే(ఉభయ)-ఇతి.
 (౧౬౩౭) ౫౩౪౭. పరిహారతి(అప్రాప్తత్వాత్)-ఇతి. [౨౫]
 (౧౬౩౮) ౫౩౪౮.విశిష్టోవిభోజైమినీయంసూత్రమాహ(యథోక్తమ్)-ఇతి.

౧॥ తై - ఆ - ౧ - ౧. ౨॥ అష్ట-౭ - ప్ర-౭౫.౩॥ తై - సా-౬-౧-౨. ౪॥ ర-చా-
 ౨ - ప్ర-౨౯. ౫॥ పూ - మీ - ౧ - ౪ - ౯ - ఆ.

మూ - ౧ - విష్ణోః - ౧౪. ౨ - నాద్యాఃకే - ౧ - ౧౨. కేచిత్పై - ౨ - ౪ - ౫.
 ౩ - స - ౨ - ౪ - ౫ - స. ౪ - పరస్తా - ౪ - ౫. పరమస్థా-౧౦.

వ్యా - ౧ - సూరవిధిః - ౧ - ౩ - ౪౪. ౨ - యత్తచ్ఛబ్దా - ౩ - ౪ - ౫. ౩ - వ్య
 త్తైక్యతః - ౧ - ౨. ౪ - విభానేజై - ౯ - ౧౦.

(౧౬౩౯.) యథా“యదాగ్నేయోష్ఠాకపాలః”^౧ ఇత్యాదికర్తృవిధౌకర్తృణో

గుణానాశ్చాప్రాప్తత్యేనసర్వగుణవిశిష్టంకర్తృవిధీయతే,-

(౧౬౪౦.) తథా, అత్రాపిసూరిభిస్సదాదృశ్యత్యేనవిష్టోః^౨ పరంస్థానమప్రాప్తంప్రతిపాదయతిఇతినకశ్చిద్విరోధః. [5]

(౧౬౪౧.) కరణమన్తాః,-

(౧౬౪౨.) క్రియమాణానువాదినః,-

(౧౬౪౩.) స్తోత్రశస్త్రరూపాః,-

(౧౬౪౪.) జపాదిమవినియుక్తాశ్చ,-

(౧౬౪౫.) ప్రకరణపరితాశ్చప్రకరణపరితాశ్చ,- [10]

(౧౬౩౯) ౫౩౪౯. సూత్రస్యవిషయవాక్యందర్శయన్, తదర్థం విశదయతి (యథా-) ఇతి.

(౧౬౪౧) ౫౩౫౦. 1. నను “విశిష్టవిధిరస్తు, తథాపిమన్తాః”^౩ నామనుష్ఠేయార్థప్రకాశకత్వాదత్రాన్యపరత్యేనస్వాధ్యేన తాత్పర్యమితి సర్వమిదంనసిద్ధ్యతి” ఇత్యత్రాహ (కరణమన్తాః) ఇతి.-

౫౩౫౧. (కరణమన్తాః) - ఐహుమాదిసాధనతయావిహితమన్తాః, నతుఃజప్యత్యేనవిహితాః. [త్యాదయః.

(౧౬౪౨) ౫౩౫౨. (క్రియమాణానువాదినః) “బర్హిద్దేవసదసందామీ”^౪ ఇ

(౧౬౪౩) ౫౩౫౩. (స్తోత్రమ్) - గానవిశిష్టమన్తోచ్ఛార్ణవమ్.-

౫౩౫౪. (శస్త్రమ్) - గానరహితమేకశ్రుతిరూపోచ్ఛార్ణవమ్. [20]
ణమ్.-తద్యుక్తాః ఇత్యర్థః.

(౧౬౪౪) ౫౩౫౫. (జపాదిమ-) ఇతి.- (ఆది) శబ్దేనలభ్యయనంవివక్షితమ్;-

౫౩౫౬. ఉపాంశూచ్ఛార్ణవం (జపః).

౫౩౫౭. ఉచ్చైర్చుచ్ఛార్ణవమలభ్యయనమ్.

(౧౬౪౫) ౫౩౫౮. మోక్షప్రకరణానధీతత్వాన్నపరస్థానాదాతాత్పర్య [25]

మితిచోద్యపరిహారాయ (ప్రకరణపరితాశ్చప్రకరణపరితాశ్చ-) ఇత్యుక్తమ్.-

॥ పూ - మీ - ౧ - ౪ - ౯ - అ - వి. ౨॥ పూ - మీ - ౩ - ౨ - ౨.

మూ - ౧ - పరమస్థా - ౧౨. పరస్థా - ౪ - ౫. పరమంస్థా - ౧౦.

వ్యా - ౧ - స్వ - ౧౯. ౨ - తత్రాపి - ౯ - ౧౦. ౩ - జ్ఞాప్యత్యే - ౧ - ౨. ౪ - రూపేణోచ్ఛార్ణవమ్ - ౩.

(౧౬౮౬.) స్వాత్మసంస్కారయథావస్థితమేవ అప్రాప్తమవిరుద్ధంబ్రాహ్మణ్యవత్ బోధయత్తితిహిచైదికాః?.

(౧౬౮౭.) (ప్రగీతమస్త్రీసాధ్యగుణిన్యగుణాభిధానంస్త్రీతమ్.

(౧౬౮౮.) అప్రగీతమస్త్రీసాధ్యగుణిన్యగుణాభిధానంశస్త్రీతమ్.) [9]

౫౩౫౯. (తద్విష్ణోః) ఇత్యాదిత్రుతిర్మేషప్రకరణేవతితావ,-

౫౩౬౦. “అణ్డంభినత్తి” ఇత్యాదిప్రకరణేనుబాలోనఃపద్యనీత త్వాత్.

(౧౬౮౯) ౫౩౬౧. (అప్రాప్తమవిరుద్ధంబు-) ఇతి.- సాధకబాధకప్రమాణర హితమిత్యర్థః. [10]

౫౩౬౨. సాధకాస్తరసద్భావే తదనువాదస్సౌత్వత్;-

౫౩౬౩. బాధకసద్భావే “ఆదిత్యోయాపః” ఇత్యాదివాక్యవ న్నతత్ప్రతిపాదకఇతి తదుభయవాక్యవృత్త్యర్థమ్ (అ ప్రాప్తమవిరుద్ధంబు-) ఇత్యుక్తమ్.

౫౩౬౪. (కరణమస్త్రీ) శబ్దస్యకర్మసాధనమస్త్రీమాత్రప [15]
రత్వేతునాధ్యాహరః;-

౫౩౬౫. అన్యథామస్త్రీశ్చేత్యధ్యాహరస్సౌత్వత్;-

౫౩౬౬. మస్త్రీశ్చేన్నానుష్ఠేయార్థప్రకాశనః;-

౫౩౬౭. అపితు “బద్ధిర్దేవసదనందామీ” ఇత్యాదయశ్చేదన తదథాశ్చేత్యుత్తరాస్సౌత్వః;- [20]

౫౩౬౮. అన్యేవృత్తృజ్ఞిసిద్ధస్వాత్మపరాః; (బ్రాహ్మణ్యవత్) విధి భాగవత్ వినియోగభేదేపినస్వాత్మపరిత్యాగః;

౫౩౬౯. “బద్ధ్యాగార్హపత్యముపతిస్తతే సావిత్యాగార్హప త్యముపతిస్తతే” ఇత్యత్రవినియోగభేదాత్,- నహిసా విత్యాగేఃసవిత్పదేవతాకత్వాదిహాః; [25]

౫౩౭౦. యది, కర్మవిశేషవినియోక్తస్యమస్త్రీస్యతదేకానుష్ఠే యపరత్వమ్;-

౧॥ సు - ఉ - ౧౧. ౨॥ మి - సూ - ౧ - ౪ - ౧౪ - వి. ౩॥ మి - సూ - ౩ - ౨ - ౨. ౪॥

మూ - ౧ - బ్రాహ్మణాదివస్త్రాశ్చబోధ - ౧. ౨-హి - ౧ - ౨ - ౪.

వ్యా - ౧ - ఆది - ౨౪. వాక్య - ౧౪. ౨ - విరుద్ధస్వాత్మ - ౧ - ౨. ౩ - బాహ్య విధి - ౩.

- (౧౬౪౯.) వినియుక్తార్థప్రకాశినాశ్చ దేవతాదిష్వప్రాప్తావిరుద్ధ గుణవిశేష
ప్రతిపాదనంవినియోగానుగుణమేవ?;- [త్తేః.
(౧౬౫౦.) నేయమ్ శ్రుతిః;- ముక్తజనవిషయా;- తేహంసదాదర్శనానుపప
(౧౬౫౧.) నాపిముక్తప్రవాహవిషయా;- “సదాపశ్యన్తి” ఇతి త్యేకైకకర్తృ
విషయతయాశ్రుతిభక్తప్రసక్తాత్.-

౫౩౭౧. తస్మా “వేదమేవజపేన్నిత్యం యథాకాలమతద్వ్రితః” ఇ
త్యాదిభిఃకృత్సన్యవేదస్యజపేవినియుక్తత్వాత్;-
౫౩౭౨. బ్రాహ్మణభాగోపివినియుక్తఇతి బ్రాహ్మణమపిస్వా
ర్థేన ప్రమాణంస్యాత్;- [10]
౫౩౭౩. జపమాత్రానుష్ఠేయప్రకాశకంస్యాత్;-
౫౩౭౪. నచతథాభవతి;- శబ్దానాంవృత్తస్తిసిద్ధస్వాధ్యాభిధా
యిత్యంచేత్;-
౫౩౭౫. తత్మేషు నైష్వపితుల్యమితి బాధకసాధకాభావే మ
న్త్రాస్వార్థప్రతిపాదకాపవేత్యర్థః. [15]
(౧౬౪౯) ౫౩౭౬. అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకత్వమభ్యుపగమ్యాహ (వినియు
క్త-) ఇతి.-
౫౩౭౭. “అనుష్ఠేయార్థప్రకాశత్వేష్యనుష్ఠేయం కర్తవ్యంవిధ
దేవతాకంభవతీతి;-
౫౩౭౮. కర్తృవిశేషణభూతదేవతావిశేషణస్థానపక్షీపరిజ [20]
నాదిప్రతిపాదనంవినియోగాననుగుణమ్” ఇత్యర్థః.
(౧౬౫౦) ౫౩౭౯. నిత్యవిభూతివరత్వస్థేష్టేముక్తా విషయత్వాదికమా
శంకాపరిహరతి (నేయమ్-) ఇతి.
(౧౬౫౧) ౫౩౮౦. (నాపి-) ఇతి. “ఏకైకంసదా దర్శనవంతోనేకే ప్రతీ
తాఃఇతి, (శ్రుతిభక్తప్రసక్తాత్) - ప్రవాహవిషయ [25]
త్వమయుక్తమ్” ఇత్యర్థః.

౧॥ ౪ - కా - ౨ - ౨౯. ౨॥

మూ - ౧ - పాదసంహిదిని - ౮ - ౯. ౨ - ఓపంశేయమ్ - ౮ - ౯. ౩ - ఓకకర్తృ
తయాప్రతీతేశ్రుతి - ౧౧.

వ్యా - ౧ - శేషస్థాన - ౧ - ౨. ౨ - దశస్థాని - ౯ - ౧౦. ౩ - యోగానుగు - ౯.
౪ - ముక్తవిష - ౧ - ౨.

(౧౬౫౨.) మన్తాగ్రధవాదగతాహ్యధాఃకార్యపర¹త్వేపి సిద్ధ్యైశ్చన్యత్తమ్
కింపునః సిద్ధవస్తు న్యేవ తాత్పర్యేవ్యుత్పత్తిసిద్ధిఇతి సర్వముపప
న్నమ్.

(౧౬౫౩.) ననుఃచాత్ర, “తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్”^౧ ఇతిపరస్వరూపమేవపర [౧]
మూపదశబ్దేనాభిధీయతే,-

(౧౬౫౪.) “సమస్తహేయరహితంవిష్ణ్వైఖ్యంపరమంపదమ్”^౨ ఇత్యాదిషు
అవ్యతిరేకదర్శనాత్;-

(౧౬౫౫.) నైవమ్:- “క్షయస్తమస్యరజసఃపరాకే”^౩ “తదక్షరేపరమేవ్యో
మన్”^౪ “యోత్రస్యాధ్యక్షుఃపరమేవ్యోమన్”^౫ “యోవేదసః
తంగుహాయాంపరమేవ్యోమన్”^౬ ఇత్యాదిషుపరస్థానస్యైవోప
ర్శనాత్,- “విష్ణోఃపరమంపదమ్”^౭ ఇతివ్యతిరేకనిర్దేశాచ్చ.

(౧౬౫౬.) “విష్ణ్వైఖ్యంపరమంపదమ్”^౮ ఇతివిశేషణాత్ అన్యదపిపరమంప
దంవిద్యతేఇతి తేనైవజ్ఞాయతే.

(౧౬౫౭) ౫౩౮౧. కార్యార్థవవపుత్పత్త్యానవపక్షితసిద్ధిరితిచేత్తత్రాహ [15]
(మన్తాగ్రధవాదగతాః) ఇతి.

(౧౬౫౮) ౫౩౮౨. అథాస్తరపరత్వముభేదనోదయతి (ననుచ-) ఇతి.

(౧౬౫౯) ౫౩౮౩. (అవ్యతిరేకదర్శనాత్-) ఇతి.- “పరమపదశబ్దవాచ్యస్య
భగవత్స్వరూపావ్యతిరేకదర్శనాత్” ఇత్యర్థః.

(౧౬౬౦) ౫౩౮౪. పరిహరతి (నైవమ్-) ఇతి.- [20]

౫౩౮౫. “విలక్షణస్థానస్యప్రమాణాన్తరసిద్ధత్వాదత్రాపిః “విష్ణోః”

ఇతి (వ్యతిరేకనిర్దేశాత్) పరమపదశబ్దస్యచస్థానవాచి
త్వవ్యుత్పత్తిసంభవాచ్చేదంస్థానపరమ్” ఇత్యర్థః.

(౧౬౬౧) ౫౩౮౬. “(విష్ణ్వైఖ్యమ్) ఇతివిశేషణానాంవ్యావర్తకత్వాత్ (వి
ష్ణ్వైఖ్యమ్) ఇతివిశేషణేనతద్వ్యావర్తకతయాన్యస్యా
ఏకస్యచిత్పరమపదశబ్దవాచ్యత్వంగమ్యతే” ఇత్యర్థః.

౧॥ ౪ - కా - ౨ - ప్ర - ౨౯. ౨॥ వి - పు - ౧ - ౨౨ - ౫౩. ౩ ॥

౪ ॥ తై - ఉ - నా - ౬ - ౧ - ౧. ౫॥ ౨ - అష్ట - ౭ - ప్ర - ౭౫. ౬॥ తై - ఆ - ౧ - ౧.

మూ - ౧ - అపి - ౧౦౪. ౨ - అత్ర - ౧ - ౨ - ౪. ౩ - పద - ౧ - ౧౦౪. ౪ -
శరమస్థా - ౧౨. దిశరస్థా - ౨, ౫ - నిర్దేశాత్ - ౧.

వ్యా - ౧ - శరమ - ౧ - ౨౪. ౨ - సద్భావాచ్చ - ౩ - ౪ - ౫. ౩ - వ్యుత్ప
యా - ౯ - ౧౦.

(౧౬౫౭.) తదిదం^౧ పరస్థానం సూరిభిః సదాదృశ్య తేన ప్రతిపాద్యతే.

(౧౬౫౮.) ఏతదుక్తం భవతి:-

(౧౬౫౯.) క్వచిత్^౨ పరస్థానం పరమపదశబ్దేన ప్రతిపాద్యతే:-

(౧౬౬౦.) క్వచిత్ ప్రకృతివియక్తాత్మస్వరూపమ్;-

[5]

(౧౬౬౧.) క్వచిత్ భగవత్స్వరూపమ్;-

(౧౬౬౨.) “తద్విష్ణోః పరమం పదమ్”^౩ ఇతి పరస్థానమ్.

(౧౬౬౩.) “సర్గస్థిత్యంతకాలేషు త్రిదైవం సంప్రవర్తతే-గుణప్రవృత్త్యా పరమం పదంతస్యా^౪ గుణం మహత్”^౫ ఇత్యత్ర ప్రకృతివియక్తాత్మస్వరూపమ్. [వత్స్వరూపమ్. [10]

(౧౬౬౪.) “సమస్తహేయరహితం విష్ణ్వఖ్యం పరమం పదమ్”^౬ ఇత్యత్ర భగ

(౧౬౫౭) ౫౩౮౭. (తదిదమ్-) ఇతి. - “ఏకాన్నినస్సదాబ్రహ్మధ్యాయినో యోగినో హి యే- తేషాంతత్పరమం స్థానం యదైవశ్యన్నిసూరయః”^౭ ఇతి శ్రీవిష్ణుపురాణవచనం స్మారితమ్.

౫౩౮౮. (పరస్థాన) శబ్దేన అస్యా శ్చ తేస్థానపరత్వేన శ్రీవిష్ణుపురాణే వ్యాఖ్యాతత్వాదియం శ్రుతిస్థానం పరేత్యభిప్రాయః.

(౧౬౫౮) ౫౩౮౯. స్థానశబ్దస్య స్వరూపపరత్వమస్వరసమ్, - స్వరసార్థవిరోధాభావేహి నాక్లిశ్కార్యమ్? -

౫౩౯౦. “విష్ణ్వఖ్యం పరమం పదమ్”^౮ ఇత్యత్ర వ్యావర్త్యం [20] న స్థానమ్, - [ఇతి.]

౫౩౯౧. అపీతుజీవన్మరూపమిత్యత్రాహ (ఏతదుక్తం భవతి-) -

౫౩౯౨. భగవత్స్వరూపాదన్యస్యాపి పరమపదశబ్దవాచ్యత్వం^౯ దృష్టమిత్యేతదేవవివక్షితమిత్యర్థః.

(౧౬౬౨) ౫౩౯౩. పరమపదశబ్దస్యార్థత్రయవాచిత్యేన ప్రయోగందర్శ [25] యతి (తద్విష్ణోః-) ఇతి.

౧॥ ౪ - కా - ౨ - ప్ర - ౨౯. ౨॥ వి - పు - ౧ - ౨౩ - ౪౧. ౩॥ వి - పు - ౧ - ౨౨ - ౫౩. ౪॥ వి - పు - ౧ - ౬ - ౩౮.

మూ - ౧ - పరమం స్థా - ౧౨. పరమస్థా - ౧౦. ౨ - పరమం స్థా - ౧౨. ౩ - చిచ్ఛక్రశృతి - ౧ - ౨ - ౪. ౪ - చిచ్ఛభగ - ౪ - ౫.

వ్యా - ౧ - పరమస్థాన - ౯. ౨ - త్వం స్వర - ౧ - ౨. ౩ - అస్వరసార్థవిరో - ౩ - ౪ - ౫. ౪ - దృష్టవ్యమిత్యే - ౪ - ౫.

- (౧౬౬౫.) శ్రీణ్యప్యేతానిపరమప్రాప్యత్వేనపరమపదశబ్దేనప్రతిపాద్యతే.
- (౧౬౬౬.) కథంత్రయాణాంపరమప్రాప్యత్వమితిచేత్;-
- (౧౬౬౭.) భగవత్స్వరూపంపరమప్రాప్యత్వాదేవపరమంపదమ్;-
- (౧౬౬౮.) ఇతరయోరపిభగవత్ప్రిగర్భత్వాదేవపరమపదత్వమ్;- [౧]
- (౧౬౬౯.) సర్వకర్తృవినిర్ముక్తాత్మస్వరూపావాప్తిభగవత్ప్రిగర్భా-
- (౧౬౭౦.) “తత్తమేనత్యాగకామాఃఅన్యతాభిధానాః” ఇతిభగవతోగుణగణస్యతిరోధాయకత్వేనఅన్యతశబ్దేనస్వకర్తృణఃప్రతిపాదనాత్.
- (౧౬౭౧.) అన్యతరూపతిరోధానంత్రైజ్ఞకర్తృతకథనవగమ్యతేఇతిచేత్;-
- (౧౬౭౫) ౫౩౯౮. “త్రిష్యవ్యర్థేషు కింశక్తిభేదకౌప్తిః?;- [10]
౫౩౯౫. తదా కల్పనాగౌరవంస్యాత్;-
౫౩౯౬. కిమేకత్రముఖ్యత్వమన్యత్రాముఖ్యత్వమ్?;-
౫౩౯౭. తదా‘షష్ఠ్యాఃఅస్వారస్యమ్;-
౫౩౯౮. సోష్యముఖ్యస్వపరస్వరూపస్యాపివాక్యేప్రతిపాద్యత్వసిద్ధేరిత్యత్రాహ(త్రీణ్యపి-) ఇతి.- [15]
౫౩౯౯. ఏకావయవశక్త్యాత్రిష్యపిముఖ్యమిత్యర్థః.
- (౧౬౭౬) ౫౪౦౦. అర్థత్రయస్యాపిపాప్యత్వంచోద్యపూర్వకముపపాదయతి (కథమ్-)ఇతి.
- (౧౬౭౮) ౫౪౦౧. (ఇతరయోరపిభగవత్ప్రిగర్భత్వాత్) - భగవత్ప్రిసహితత్వాదిత్యర్థః. [20]
- (౧౬౭౯) ౫౪౦౨. తత్రఆత్మపాప్తైర్భగవత్ప్రిగర్భ సాహిత్యమాహ(సర్వ-)ఇతి-
౫౪౦౩. “తిరోధాయకసర్వకర్తృవినాశేహ్యత్వపాప్తిః?;-
౫౪౦౪. భగవద్గుణానామపితిరోధాయకంకర్తృతత్వనివృత్తిపూర్వకాత్మపాప్తైర్భగవద్గుణతిరోధాయకనివృత్తే [25]
- రపిభావాత్(భగవత్ప్రిగర్భ)సిద్ధ్యతి”ఇత్యర్థః.
- (౧౬౮౦) ౫౪౦౫. (అన్యత) శబ్దస్యకర్తృవాచిత్వంకథమితిశబ్దాత్ (అన్యత-)ఇతి.

౧॥ థా-ఉ-౮-౩-౧.

మూ - ౧ - కర్తృవిచ్ఛిన్న - ౧౦ - ౧౨.

వ్యా-౧- షష్ఠ్యాస్వారస్యేసామ్యేముఖ్య-౯-౧౦. ౨-స్వాప్రాప్య-౩. ౩ - ప్రాప్తేస్య త్వేభగ-౩. ౪-ప్రతిపద్యకాథావాత్-౯-౧౦.

- (౧౬౭౨.) “అవిద్యాకర్మసంజ్ఞాన్యాతృతీయాశక్తిరివ్యతే-
యయాత్రేత్రజ్ఞశక్తిస్సావేష్టితాన్యపసర్వగా॥
- (౧౬౭౩.) సంసారతాపానఖిలానవాహ్నత్యతిసంతతాన్-
తయాతిరోహితత్వాచ్చ” ఇత్యాదివచనాత్, - [5]
- (౧౬౭౪.) పరస్థానప్రాప్తిరపిభగవాత్పాప్తిగర్భైవ ఇతి సువ్యక్తమ్.
- (౧౬౭౫.) “క్షయస్తమస్యరజసఃపరాకే”^౧ ఇతిరజశ్శబ్దేనత్రిగుణాత్మికా ప్ర-
కృతిరుచ్యతే, కేవలస్యరజసోనవస్థానాత్,
- (౧౬౭౬.) ఇమాంత్రిగుణాత్మికాంప్రకృతిమతిక్రమ్యస్థితేస్థానే[క్షయస్తం]వ-
సంతమిత్యర్థః. [10]

- (౧౬౭౭) ౫౪౦౬. పరిహరతి(అవిద్యా-)ఇతి-
౫౪౦౭. [అవిద్యా]శబ్దస్యకర్మవాచిత్యేప్రయోగశ్చేవిష్ణుపురా-
ణేదర్శితః.-
౫౪౦౮. ఇదమవ్యభిప్రేతమ్:-
౫౪౦౯. (“ఋతమ్”) పుణ్యమ్, “ఋతంపిబంతైసుకృతస్యలోకే”
ఇతివచనాత్;-
౫౪౧౦. “ఏవంపుణ్యస్యకర్మణోదూరాద్దణోవాతి”^౨ ఇతి
ప్రకరణే... “అన్యతాదాత్మానంజుగుప్సేత్”^౩ ఇతిశ్ర-
వణాత్, -పాపం (అన్యత) శబ్దవాచ్యమ్, - నసుకృతం,-
నదుష్కృతమ్.-
౫౪౧౧. “సర్వేపాపానోతోనివర్తంతే”^౪ ఇతిముముక్షుపేక్ష-
యా అనిష్టఫలప్రదత్వేనద్వయోరపిపాపశబ్దవాచ్య-
త్వాత్ (అన్యత)మితీకర్తృచ్యత ఇతి.
- (౧౬౭౮) ౫౪౧౨. (పరస్థాన-) ఇతి-అర్చిరాది నాస్థానవిశేషపాప్తిర్భ-
గవత్పాప్తిగర్భైవ ఇతి సుప్రతిపత్త్యర్థః. [25]

(౧౬౭౯) ౫౪౧౩. ఉదాహృతవాక్యాన్తరంవ్యాచక్షే(క్షయస్తమ్)-ఇతి.-

౧॥ వి-పు-౬-౭-౬౧. ౨॥

౩॥ కఠో - ౩ - ౧. ౪॥ తై - ౬ - ౯.

౫॥ తై - ౬ - ౯. ౬॥

మూ-౧ - ప్రాప్తి - ౧-౨ స. ౨- ఆక్రమ్య-౪-౫.

వ్యా-౧-మత్రాభిప్రేతమ్-౧-౨

(౧౬౭౭.) అనేన, త్రిగుణాత్మకాత్ యేత్రజ్ఞఃస్యభోగ్యభూతాత్ వస్తుసఃపరస్తాత్ విష్ణోర్వాసస్థానమతిగమ్యతే.

(౧౬౭౮.) “వేదాహమేతం పురుషంనుహం నైమ్-అదిత్యవర్ణంతమసః పరస్తాత్” ఇత్యత్రాపి, తమశ్చబ్దేననైవప్రకృతిరుద్యతే; - [౯]

(౧౬౭౯.) కేవలస్య తమసఃఅనవస్థానాదేవ,-

(౧౬౮౦.) “రజసఃపరాకే-క్షయ నైమ్” ఇత్యనేనఏకవాక్యత్వాత్; -

(౧౬౮౧.) [తమసఃపరస్తాత్]-వసంతం [నుహంనైమ్-అదిత్యవర్ణం - పురుషంఅహంవేద]-ఇత్యయమర్థోవగమ్యతే.

(౧౬౮౨.) “సత్యంజ్ఞానమనంతంబ్రహ్మ - యోవేదనిహితంగుహాయాం” [10] పరమేవ్యోమన్”-౨-

(౧౬౮౩.) “తదక్షరేపరమేవ్యోమన్”³ ఇతి, - [మ్యతే.

(౧౬౮౪.) “తత్” స్థానమ్-అవికారరూపంపరమవ్యోమశబ్దాభిధేయమితిచగ

(౧౬౮౫.) “అక్షరేపరమేవ్యోమన్”³ ఇత్యస్యస్థానస్యాక్షరత్వశ్రవణాత్, -
క్షరరూపాదిత్యమణ్డలాదయఃనపరమవ్యోమశబ్దాభిధేయః.

౫౪౧౪. “క్షినివాసగత్యో”^౪ ఇతిధాతుః.

౫౪౧౫. (పరాకే)-పరస్తాత్.

(౧౬౭౭) ౫౪౧౬. ఫలితమర్థమాహ(అనేన-)ఇతి.

(౧౬౭౮) ౫౪౧౭. (“వేదాహమ్”-)ఇతి.

(౧౬౮౦) ౫౪౧౮. “అస్మిన్వాక్యేపినివాసశబ్దార్థోనుసంధేయః” ఇత్యా [20]
హ(రజసః) ఇతి.

౫౪౧౯. (ఏకవాక్యత్వాత్)- ఏకార్థప్రతిపాదకత్వాత్.

(౧౬౮౨)- } ౫౪౨౦. అస్యపరమవ్యోమశబ్దవాచ్యత్వనిర్వికారత్వేదర్శయ
(౧౬౮౪) } తి(సత్యంజ్ఞానమ్)- ఇత్యాదినా; -సప్తమ్.

(౧౬౮౫) ౫౪౨౧. వ్యాఖ్యావిశేషవ్యాప్తత్యర్థమాహః (“అక్షరే”-)ఇతి. [25]

౧॥ పు - సూ - ౨౦. ౨॥ తై - ఆ - ౧ - ౧. ౩॥ తై - నా - ౧-౨. ౪ ॥ ధాతు-
తుదాదౌ.

మూ - ౧ - స్వ - ౧ - స. ౨ - స్వ - ౨స. ౩ - తంపురుషం - ౮ - ౯. ౪ - అప్య
క్తరూపమ్-౨. ౫-త్యత్రస్థాన-౧౨. ౬-దీనాంసపరమవ్యోమశబ్దాభిధేయత్వమ్-౧.

వ్యా. ౧-అర్థ-౩-౪-౫స. ౨-త్వాదిత్యర్థః-౩-౪-౫. ౩-తదక్షరే-౩.

(౧౬౮౬.) “యత్రపూర్వేసాధ్యాస్సన్తిదేవాః”^౧-

(౧౬౮౭.) “యత్ర ఋషయఃప్రథమజాయేపురాణాః” ఇత్యాదిమచతపవ
సూరయః ఇతిగమ్యతే.

(౧౬౮౮.) “తద్విప్రాసోవిపన్యవోజాగృవాంసస్సమిన్ధతే-విష్ణోర్యత్ప [5]
రమంపదమ్”² ఇత్యత్రాపి,-

(౧౬౮౯.) [విప్రాసః]- మేధావినః;-

(౧౬౯౦.) [విపన్యవః]-స్తుతిశీలాః;

(౧౬౯౧.) [జాగృవాంసః]- అస్థలిత³జ్ఞానాః;-

(౧౬౯౨.) తపవాస్థలిత³జ్ఞానాః [తత్-విష్ణోః-పరమంపదం-సదా]స్తువ [10]
స్తః[సమిన్ధతే]ఇత్యర్థః.

(౧౬౯౩.) ౫౪౨౨. (యత్ర-) ఇతి.-

౫౪౨౩. (“యత్రపూర్వే”) ఇత్యత్రయచ్ఛబ్దః పరమపదపరామర్శీ;-

౫౪౨౪. తద్ధినాకశబ్దేనప్రకృతమ్, “నాస్మాఅకంభవతి”^౪ ఇతి
హిశ్రుతిః;- [15]

౫౪౨౫. అతో నాకశబ్దః పరమపద వివముఖ్యార్థః [మేవసన్తః.

(౧౬౯౪.) ౫౪౨౬. (“యత్రఋషయః”-) ఇతి (“ప్రథమజాః”)- పూర్వ

(౧౬౯౫.) ౫౪౨౭. (“తద్విప్రాసః”) ఇతి.-

(౧౬౯౬.) ౫౪౨౮. (“విప్రాసః”) ఇతిపదం వ్యాచక్షే (మేధావినః) ఇతి.-

౫౪౨౯. అథర్వణే “విష్ణుక్రాంతంవాసుదేవంవిజానన్విహో” [20]

విప్రత్వం గచ్ఛతేతత్త్వదగ్ధి”^౫ ఇతివచనాత్.

(౧౬౯౭.) ౫౪౩౦. (విపన్యవః-స్తుతిశీలాః) ఇతి.- “పనపణస్తుతి వ్యవహార
యోః”^౬ ఇతిధాతుః.

౫౪౩౧. “మహిమానం-చనాయత”^౭ ఇతిశ్రుతిప్రయోగస్సవిష్టః.

౧॥ పు-సూ-౧౮. ౨॥ య-౨-౮౬౦. ౩॥ పు-సూ-౧౮. ౪॥ య-సం-౫-౩-౩౧.

౫॥

౬॥ ధాతు-భాషా. ౭॥ య-సం-౪-౬-౨౮.

మూ. ౧-ఇత్యవగమ్య-౧౨. ౨-విజ్ఞానాః-౧౨. ౩-విజ్ఞానాః-౧౨.

వ్యా. ౧-తద్ధి-౯న. ౨-పవ-౯న. ౩-ఇత్యత్రప్రథ-౯. ౪-మాసలపర్వణి-౪-౫.

(౧౬౯౩.) ఏ తేషాం పరిజనస్థా నాదీనామ్,-

(౧౬౯౪.) “స దేవసోమ్యేదమగ్రతీత”^౧ ఇత్యత్రజ్ఞాన బలై శ్వేత్యాదిక
ల్యాణగుణగణవత్,- పరబ్రహ్మస్వరూపాస్త్రాభ్యుత్పత్తౌ;

(౧౬౯౫.) “స దేవ... ఏక మేవాద్వితీయమ్”^౧ ఇతి బ్రహ్మస్త్రాభ్యుత్పత్తౌ^[౧]
మ్యతే.

(౧౬౯౬.) ఏషామపికల్యాణగుణైక దేశత్వాదేవ,-

(౧౬౯౭) ౫౪౩౨. పరమపదస్యాప్యస్థిరత్వ మేకత్వావధారణా దివ్యత్వా
హ(ఏతేషామ్-) ఇతి.-

౫౪౩౩. యథా, కారణవ స్త్వస్త్రాభ్యుత్పత్తౌ జ్ఞానాదిగుణా^[10]
నామ్ “స దేవ”^౧ ఇత్యాదివాక్యే తేషామభావోన ప్ర
తిపాద్యతే;-

౫౪౩౪. ఏవమ్, నిత్యవిభూతేరపికారణవ స్త్వస్త్రాభ్యుత్పత్తౌ,-
“స దేవ”^౧ ఇత్యాదివాక్యగతైః “స దేవ... ఏక మేవా
ద్వితీయమ్”^౧ ఇతి శబ్దైః (బ్రహ్మస్త్రాభ్యుత్పత్తౌ^౧ మ్యతే)-

౫౪౩౫. నిత్యవిభూతివిశిష్టం బ్రహ్మైవావగమ్యత ఇత్యర్థః.

(౧౬౯౮) ౫౪౩౬. కుత ఇత్యత్రాహ (ఏషామపి-) ఇతి.

౫౪౩౭. (కల్యాణగుణైక దేశత్వాత్)- అప్రాకృతవిశేషణైక
దేశత్వాదిత్యర్థః.

౫౪౩౮. (గుణ) శబ్దో విశేషణవాచీ-^[20]

౫౪౩౯. జ్ఞానాదేరపిహి ద్రవ్యత్వేన సత్యసిగుణత్వమ్?,-

౫౪౪౦. నిత్యవిశేషణ త్వాదేవ నిత్యవిభూతి రపితథేత్యర్థః.

౫౪౪౧. విశేషణత్వం ప్రపంచస్యాప్యవిశిష్ట మితితద్వాప్యవృ
త్త్యర్థం (కల్యాణగుణైక దేశత్వాత్) ఇత్యుక్తమ్.

౫౪౪౨. ప్రాకృతోహి ప్రపంచః.^[25]

౧॥ ఛా-ఉ-౬-౨-౧.

మూ-౧-అది-౪-౫-౧౨. ౨-గణ-౧౨. గణస్యేవ పర-౧. ౩-గతత్వాత్-౧౨. ౪-
బ్రహ్మస్త్రాభ్యుత్పత్తౌ-౧౨. ౫-ఏవ-౧౨.

వ్యా-౧-మస్త్రాభ్యుత్పత్తౌ-౧-౨-౫. ౨-విశేషణవాచీ-౧-౨. విశేషగుణవాచీ-౩.

(౧౬౯౭.) “సదేవసో మ్యేదమగ్రాసీత్”^౧ ఇత్యత్ర [ఇదమ్] ఇతిశబ్దస్యకర్తృ
వశ్యభోక్తృవర్గమిత్రతద్భోగ్యభూత ప్రపञ్చవిషయత్వా^౨చ్చ;-

(౧౬౯౮.) “సదావశ్యన్తీనూరయః”^౩ ఇతి సదాదర్శిత్యేనచతేషాంకర్తృవ
శ్యానంతర్భావత్;- [5]

(౧౬౯౯.) “అవహతపాస్తా”^౩ ఇత్యాది ... “అపిపాసః” ఇత్యస్తేనాస్వలీ
లోపకరణభూతత్వేగుణవ్రకృతి ప్రాకృతతత్సంస్మృతపురుషగతం
హేయస్వభావంసర్వంప్రతిషిద్ధ్య;-

(౧౭౦౦.) “సత్యకామః”^౩ ఇత్యనేనస్వభోగ్యభోగోపకరణజాతస్యసర్వ
స్యనిత్యతాప్రతిపాదితా. [10]

(౧౭౦౧.) సత్యాఃకామాః,యస్యాసాసత్యకామః.- కామ్యంతఇతికామాః;-

(౧౭౦౨.) తేన పరేణబ్రహ్మణాస్వభోగ్యతమపకరణాదయః స్వాభిమ
తాఃయేకామ్యంతేసత్యానిత్యాఇత్యర్థః.

(౧౭౦౩.) అన్యస్యలీలోపకరణస్యాపివస్తునః ప్రమాణసంబద్ధయోగ్యత్వేన
త్యపివికారాస్పదత్వేనాస్థిరత్వాత్, తద్విపరీతంస్థిరత్వమే [15]
షాం“సత్య”వదేనోచ్యతే;-

(౧౬౯౭) ౫౪౪౩ (“సదేవ”) ఇత్యాది, -స్మప్తమ్.

(౧౬౯౯) ౫౪౪౪. (“అవహత”-) ఇత్యాది.-

(౧౭౦౧) ౫౪౪౫. “సత్యకామ” శబ్దస్యకథం భోగ్యభోగోపకరణాదివా
చిత్వమిత్యత్రాహ (సత్యాః)ఇతి. [20]

(౧౭౦౩) ౫౪౪౬. ప్రమాణసంబద్ధార్హత్వలక్షణంసత్యత్వం ప్రపञ్చస్యా
ప్యస్తీతితద్వాప్యప్యత్యర్థమాహ (అన్యస్య-) ఇతి.-

౫౪౪౭. (సత్య)త్వన్ద్వివిధమ్, - ప్రమాణసంబద్ధార్హత్వమ్, - అవి
కారిత్వచ్ఛాద;-

౫౪౪౮. తచ్చసత్యత్వం ప్రపञ్చస్యనాస్తి, - తదత్రాభి [25]
ప్రేతమిత్యర్థః.

౧॥ ఛా-ఉ-౬-౨-౧. ౨॥ ర-కా-౨-ప్ర-౨౯. ౩॥ ఛా-ఉ-౮-౭-౧.

మూ. ౧-చ-౪-౫-౮౯. ౨-సర్వలీలో-౧౨. ౩-గుణాశ్చకప్రకృతి-౧౨. ౪-త్యస్తే
న-౧౭-౨. ౫-సత్య-౧౨. ౬-యేచకామ్యంతే-౧౦.

వ్యా-౧-మత్రాహ-౪-౫. ౨-యత్సత్యత్వమ్-౧-౨.

(౧౭౦౪) “సత్యసంకల్పః” ఇతి, ఏతేషుభోగ్యతమవకరణాదిషు నిత్యేషుని
రతిశయేష్వనస్తేషుసత్స్వపి,-

(౧౭౦౫) అపూర్వాణాం అపరిమితానాం అథానామసిసంకల్పమాశ్రే
ణసిద్ధివదతి. [5]

(౧౭౦౬) ఏషాంచభోగోపకరణానాం లీలోపకరణానామ్,-

(౧౭౦౭) చేతనానామ్ అచేతనానామ్,-

(౧౭౦౮) స్థిరాణామ్ అస్థిరాణాఞ్చ,-

(౧౭౦౯) తత్సంకల్పాయ తత్స్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదాదిసర్వంవదతి
“సత్యసంకల్పః” ఇతి. [10]

(౧౭౧౦) ఇతిహాసపురాణయోః వేదోపబృంహణయోశ్చఅయమర్థః ఉ
చ్యతే:-

(౧౭౦౪) ౫౪౪౯. (సత్యసంకల్ప) 1వదంవ్యాచక్షే (సత్య) ఇతి.

(౧౭౦౬) ౫౪౫౦. అథా నైరమాహ (ఏషాంచ-) ఇతి.

(౧౭౦౭) ౫౪౫౧. (చేతనానామచేతనానాఞ్చ-) ఇతి.- [నాః]; [15]

౫౪౫౨. ప్రపక్ష్యేప్రాకృతపదార్థాః (అచేతనాః); బద్ధాః (చేత
౫౪౫౩. నిత్యవిభూతౌశుద్ధసత్త్వమ్ (అచేతనమ్); నిత్యాము
క్తాశ్చ (చేతనాః).

(౧౭౦౮) ౫౪౫౪. (స్థిరాణామస్థిరాణాఞ్చ-) ఇతి.-

౫౪౫౫. ప్రపక్ష్యేచిదంశః (స్థిరః); అచిదంశః (అస్థిరః). [20]

౫౪౫౬. నిత్యవిభూతావపి లీలావ్యాపారాదయః (స్థిరాః);
అన్యత్సర్వం (స్థిరమ్).

(౧౭౦౯) ౫౪౫౭. (తత్సంకల్ప-) ఇతి.- (ఆది) శబ్దేనతత్త్వదార్థభర్తా
ణామపి (తత్సంకల్పాయ తత్త్వమ్) వివక్షితమ్.

(౧౭౧౦) ౫౪౫౮. ఉక్తార్థాలసగీతశాఖాస్వప్రతిపాద్యత ఇతిదర్శయి [25]
తుమ్, భూషణాదికణ్ఠోక్తిం దర్శయితుం ఉపబృంహ
ణవచనందర్శయతి (ఇతిహాస-) ఇతి.

- (౧౭౧౦.) “తౌతుమేధావినాదృష్ట్యా వేదేషుపరినిష్ఠితౌ-
వేదోపబృంహణాగ్ధాయతావగ్రాహయతప్రభుః”^౧ ఇతి;-
(౧౭౧౧.) వేదోపబృంహణత యాప్తారభ్యే శ్రీరామాయణే:-
(౧౭౧౩.) “వ్యక్తమేష మహాయోగీపరమాత్మాసనాతనః- [5]
అనాదిమధ్యనిధనః మహతఃపరమోమహాన్”
(౧౭౧౪.) తమసఃపరమోధా తాశ్శబ్దచక్రగదాధరః-
శ్రీవత్సవత్కానిత్యశ్రీః అజయ్యః శాశ్వతో ధృవః”^౨-
(౧౭౧౫.) “శరానానావిధాశ్చాపి ధనూరాయతవిగ్రహమ్-
అన్వగచ్ఛంతకాకుత్స్థంసర్వేపురుషవిగ్రహః”^౩, - [10]
(౧౭౧౬.) “వివేకవైష్ణవం ధామసశరీరః సహానుగః”^౪;-
(౧౭౧౭.) శ్రీమద్వైష్ణవేపురాణే:-
(౧౭౧౮.) “సమస్తాశ్చక్తయశ్చైతాః సృవయత్రప్రతిష్ఠితాః-
తద్విశ్వరూపవైరూప్యంరూపమన్యద్ధరేర్మహత్”^౫-

(౧౭౧౯) ౫౪౫౯. తత్రశ్రీమద్రామాయణేదర్శయిష్యన్, తస్య కావ్యసా [15]

- వ్యబుద్ధినివృత్తయే ప్రామాణ్యమాహ (తౌతు-) ఇతి.-
౫౪౬౦. కావ్యత్వకల్పాకి తోవేదార్థోహి తత్రప్రతిపాదితఃస
ర్వజనబుద్ధ్యారోహణాయ?:-
౫౪౬౧. యథోక్తంమహాభారతే:-
౫౪౬౨. “విభేత్తిగ్రహనాచ్ఛాస్త్రీన్నరస్త్రీవాదివౌషధాత్ -
భారతశ్చాస్త్రీసారోయమత్కావ్యాత్కనాకృతః”^౬ ఇతి.
(౧౭౨౩) ౫౪౬౩. (“వ్యక్తమేష”) ఇత్యాది.-
౫౪౬౪. (“అనాదిమధ్యనిధనః”) ఇతిస్వరూపనిత్యత్వమ్.
(౧౭౨౪) ౫౪౬౫. (“శాశ్వతః”) ఇతిగుణవిశిష్టాకారేణనిత్యత్వమ్.
౫౪౬౬. (“ధృవః”) ఇతివిగ్రహావిభూతివిశిష్టాకారేణనిత్యత్వమ్.
౫౪౬౭. (“నిత్యశ్రీః”) ఇతిపత్నీవిధిః.
(౧౭౨౫) ౫౪౬౮. శ్రీపరాశరవచనమాహ (శ్రీమద్-) ఇతి.

౧॥ రా-పా-౪-౬. ౨॥ రా-య-౧౦౪-౧౪. ౩ ॥ రా- ౪ ॥ ఉత్త
౪-రా-౧౦౦-౧౨. ౫॥ వి-పు-౫-౭-౭౦. ౬॥

మూ. ౧-కా-ర్థాయారణే-౧-౧౦. ౨-శ్రీమద్రామాయణే-౩-౪-౫-౧౨.

వ్యా. ౧-నిగమాచ్ఛాస్త్రీత్-౩-౯. ౨-స్త్రీవాదివా-౯. ౩-విభూతి-౩-౯.

(౧౭౧౯.) “మూర్తంబ్రహ్మమహాభాగసర్వబ్రహ్మమయోహరిః”-

(౧౭౨౦.) “నిత్యైవైవైషామగన్తాతావిష్ణుశ్రీరనపాయినీ-

యథాసర్వగతోవిష్ణుస్తతైవేయన్విజోత్తమ”^౨,-

(౧౭౨౧.) “దేవత్వేదేవదేహేయంనువ్యత్వేచమానుషీ- [5]

విష్ణుద్దేహానురూపాంవైకరోత్వేషాత్త్వనస్తనుమ్”^౩,-

(౧౭౨౨.) “ఏకాన్తినఃసదాబ్రహ్మధ్యాయినోయోగినోహియ-

తేహంతత్పరమంస్థానంయదైవశ్యన్తిసూరయః”^౪,-

(౧౭౨౩.) “కలాముహూర్తాదిమయశ్చకాలఃసయద్విభూతేఃపరిణామహే

తుః”^౫. [10]

(౧౭౨౪.) మహాభారతేచ:- “దివ్యంస్థానమజరంచాప్రమేయం చుర్విజ్ఞే

యంచాగమైర్గమ్యమద్యగచ్ఛపభోరక్షచాస్తాన్ ప్రపన్నా

న్ కల్పేకల్పేజాయమానస్సమూర్త్యా”^౬,-

(౧౭౨౫.) “కాలఃసంపచ్యతేతత్త్రినకాలస్తత్రవైప్రభుః”^౭ ఇతి.

(౧౭౨౬.) పరస్యబ్రహ్మణోరూపవత్స్వంసూత్రకారశ్చవదతి “అస్తస్త [15]

ద్ధర్మోపదేశాత్”^౮ ఇతి.

(౧౭౧౯) ౫౪౬౯. (“మూర్తమ్”-) ఇతి. [మూర్తంబ్రహ్మ]యస్యాస్తిస

(హరిః -సర్వబ్రహ్మమయ)శ్చ.

౫౪౭౦. (బ్రహ్మ)శబ్దః,జీవవరః,-

౫౪౭౧. శుద్ధజీవస్వరూపంచతచ్ఛేషమిత్యర్థః. [20]

(౧౭౨౦) ౫౪౭౨. శ్రీవత్సాన్యంప్రమాణమాహ(నిత్యైవ-) ఇతి.

(౧౭౨౧) ౫౪౭౩. పరస్థానేవచనమాహ(ఏకాన్తినః) ఇతి.

(౧౭౨౩) ౫౪౭౪. తస్యనిత్యత్వమాహ(కలా-) ఇతి.

(౧౭౨౪) ౫౪౭౫. మహాభారతవచనమాహ(మహా-) ఇతి.

(౧౭౨౬) ౫౪౭౬. (పరస్య-) ఇతి. [25]

౧॥ వి-పు-౧-౨౨-౬౩. ౨॥ వి-పు-౧-౮-౧౭. ౩॥ వి-పు-౧-౯-౧౪౫. ౪॥ వి-పు-౧-

౬-౩౮. ౫॥ వి-పు-౪-౧-౮౪. ౬॥ భా-మా-౫-౨౭-తాశ్చపత్రకోశే. ౭॥

౮॥ బ్ర-సూ-౧-౧-౨౧.

మూ. ౧-మాద్యమ్-౧౦-౧౨.

వ్యా-౧-౪-౯-౯. ౨-పరమస్థా-౯.

(౧౭౨౭.) యోసావాదిత్యమణ్ణలా నర్వర్తీ,-

(౧౭౨౮.) తప్తకార్తస్వరగిరివరప్రభః,-

౫౪౭౭. “అన్తస్థస్థివదేశాత్” ౧ ఇతి సూత్రే నహిరూప
వత్స్వప్రతీయతే?;- [5]

(౧౭౨౭)-} ౫౪౭౮. కథంవాతస్యవిలక్షణత్వమ్” ఇతిశబ్దా-యామ్, త
(౧౭౨౮) } ద్విషయ వాక్యార్థ పురస్సరంతదర్థమాహ (యో
సా-)ఇత్యాదినా.-

౫౪౭౯. “య ఏషోన్తరాదిత్యేహిరణ్మయఃపురుషోద్భవ్యతే” ౨
ఇత్యాది విషయవాక్యమ్;- [10]

౫౪౮౦. తత్ర “యః” ఇతిప్రసిద్ధవన్ని ద్వేశాత్ ప్రత్యుత్థాప్రత్యక్షస
కలశ్రుతిగతవిశేషణజాతమత్రవివక్షితమితి,-

౫౪౮౧. సర్వశ్రుతిస్మృతీహాసపురాణగత విశేషణాన్యత్రో
చ్యతే.-

౫౪౮౨. “య ఏషవత్స్విన్మణ్ణలేపురుషోయశ్చాయందక్షిణే” [15]
క్షన్” ౩ ఇతి బృహదారణ్యకే;-

౫౪౮౩. “య ఏషవత్స్విన్మణ్ణలేర్పిషిపురుషః” ౪ ఇతి తైత్తిరీయ
కేచశ్రవణాత్ :-

౫౪౮౪. అత్రాదిత్యశబ్దోమణ్ణలవాచీత్యభి ప్రాయేణ (ఆదిత్య
మణ్ణలా నర్వర్తీ) ఇత్యుక్తమ్.- [20]

౫౪౮౫. ఆదిత్యశబ్దాదుపరి “దిత్యదిత్యాదిత్యపత్యుత్తర పదా
ణ్ణ్యః” ౫ ఇతిణ్యప్రత్యయః.

౫౪౮౬. “రుక్మభంస్వప్నదీగమ్యమ్” ౬ “యదాపశ్యపశ్యతే
రుక్మవర్ణం” ౭ “ప్రతప్తకార్తస్వరవర్చసంప్రభుమ్” ౮
ఇత్యాదివచనానుసారేణ (తప్తకార్తస్వరగిరివర⁴ [25]
ప్రభః) ఇత్యుక్తమ్.

౧॥ బ్ర-సూ-౧-౧-౨౧. ౨॥ థా-ఉ-౧-౬-౬. ౩॥ బృ-ఉ-౭-౫-౧. ౪॥ తై-నా-౬-౧౩. ౫॥ అష్టా-౪-౧-౮౫. ౬॥ మ-శ్చృ-౧౨-౧౨౨. ౭॥ ము-ఉ-౩-౧-౩. ౮॥

వ్యా-౧-అప్రత్యక్ష-౯-౯. ౧-మాత్ర౦ఽ-౧-౨-౪-౫. ౩-జ్జీ-జీ-౧-౩-౯. ౪-సమప్రభః-౯.

(౧౭౨౯.) సహస్రాంశుశతసహస్రకరణః,-

(౧౭౩౦.) గమ్భీరావృష్ణముద్భూతసు'మృష్టనాశరపికరవికసితపుణ్డరీక ద
ర్శా ౭మలా ౭ య తేక్షణః,-

(౧౭౨౯) ౫౪౫౭. “అదిత్యవర్ణంతమనఃపరస్తాత్”^౧ [5]

౫౪౫౮. “దివిసూర్యసహస్రస్యభవేమ్యగవమత్థితా-
యదిభాస్వదృశీసాస్యాద్భాసస్తస్య మహాత్మనః”^౨ ఇ
త్యాదివచనాత్, (సహస్రాంశుశతసహస్రకరణః) ఇ
త్యుక్తమ్.

౫౪౫౯. ఏవంవిశేషణద్వయేన, భక్తజనభోగ్యత్వమ్ ప్రతికూలమ
రాసదత్వంబుపివక్షితమ్;-

౫౪౬౦. తచ్చఅభియుక్తైరుక్తమ్:- “నిత్యానుకూలమనుకూల
న్యతామ్, పరేషాముద్వేజనంతవచతేజఉదాహరన్తి”
^౩ ఇతి.

(౧౭౩౦) ౫౪౬౧. “తస్యైథాకప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షితీ”^౪ ఇత్య [15]
స్వార్థంహృదినిధాయాహ(గమ్భీరావృష్ణః) ఇతి.

౫౪౬౨. అన్యవాక్యస్యవాక్యకారేణషడధాః, పూర్వపక్షత్వేన
సిద్ధాంతత్వేనచోక్తాః,-

౫౪౬౩. తత్రసిద్ధాంతితార్థత్రయమతోక్తమ్;-

౫౪౬౪. ఇతరాద్ధత్రయస్యపూర్వపక్షత్వంతత్సర్వాభావాదే^[20]
వాచఃగతమ్;-

౫౪౬౫. తత్రపూర్వపక్షాను పన్యాసాదేవతస్యానుపాదేయ
త్వంస్పష్టమ్;

౫౪౬౬. సతస్యపునర్జన్మరాసక్రియతేగ్రన్ధేషు;-

౫౪౬౭. తస్మాత్, వాక్యకారోక్తేష్వర్థత్రయమత్రవివక్షితమ్.

౫౪౬౮. కేపునఃపూర్వపక్షితాధాః?;-

౫౪౬౯. ఉచ్యతే:-

౧ || పు - సూ - ౨౦. ౨ || గీ - ౧౧ - ౧౨. ౩ || శ్రీనై - స్త - ౫౪. ౪ || ఛా - ఉ - ౧ -
౬ - ౭.

మూ - ౧ - సుమృష్టతరనాశ - ౧.

వ్యా - ౧ - రభ్యుక్తమ్ - ౯ - ౧౦. ౨ - ఇతితస్య - ౯౯. ౩ - కారైః - ౪ - ౫.
౪ - సిద్ధాంతాద్ధ - ౩. ౫ - గమ్యతే - ౫. ౬ - పక్షీయాధాః - ౧౦.

౫౫౦౦. [కపిః]-ఆదిత్యః-“కపి-చలనే”^౧ ఇతిధాతుః;- [యోగః;-
 ౫౫౦౧. కంపిబతీచకపిః;- “కపిర్బభ స్తి తేజనమ్”^౨ ఇతివైదికప్ర
 ౫౫౦౨. తస్య “అసమ్”.- మణ్డలమ్- [కప్యాసమ్];-
 ౫౫౦౩. యథా, ఆదిత్యమణ్డలం, హృదయపుణ్డరీకఞ్చ ఉపాసన[^౩]
 స్థానమ్;-
 ౫౫౦౪. ఏవమ్, [అక్షిణీ] అప్య పాసనస్థానమి త్యేకోర్థః.
 ౫౫౦౫. అయం నోపపద్యతే - ఉపాస్య స్వేతిపత్త్యంతంపదమ
 ధ్యాహార్యమ్, ఉపాసనస్థానమితి చాధ్యాహార్యమ్;-
 ౫౫౦౬. ఏవంపదద్వయాధ్యాహారః;- [10]
 ౫౫౦౭. సమానవిభక్త్యంతయోః పదయోః స్వతః ప్రాప్తంసా
 మానాధికరణ్యమ్;-
 ౫౫౦౮. “ఘటఃపటః” ఇతివదర్థ విరోధాభావే, చశబ్దాద్యభావేపి
 స్వతఃప్రాప్తసామానాధికరణ్యపరిత్యాగః ఏకోదోషః;-
 ౫౫౦౯. “పుణ్డరీక” శబ్దస్య గౌణతా;- [15]
 ౫౫౧౦. “పద్మకోశప్రతీకాశంహృదయఞ్చాప్యథోముఖమ్”^౩ ఇ
 తిశ్చ తేజతత్సదృశతచ్ఛబ్దోపి గౌణః;-
 ౫౫౧౧. “హిరణ్యత్కశ్చర్మిరణ్యకేశః ఆప్రణఖాత్సర్వ ఏవసువ
 ర్ణః”^౪ ఇతి, దివ్యాజ్జవర్ణన ప్రకరణాననుగుణత్వఞ్చ;-
 ౫౫౧౨. “యఏషోక్షిణిపురుషోదృశ్యతే”^౫ ఇత్యుత్తరత్రాక్షిస్థా
 నస్యాభిధాన్యమాన త్వాత్పునరుక్తిశ్చ;-
 ౫౫౧౩. “యఏషోక్షరక్షిణిపురుషోదృశ్యతే”^౬ ఇత్యేకస్మిన్నక్షి
 ã ఉపాసనవిధానాత్, -
 ౫౫౧౪. “యఏషపతన్తిన్మణ్డలేపురుషోయశ్చాయన్దక్షిణేక్షన్”
^౭ ఇతిబృహదారణ్యకేదక్షిణస్యాక్ష్య ఉపాసనస్థానత్వవి
 ధానాత్ “అక్షిణీ” ఇతిద్వివచనానుపపత్తిశ్చేతి.-

౧॥ ధాతు - భాస్ - పవ - ఆత్మ. ౨॥ ఆర - ర - ౨౪. ౩॥ తై - నా - ౧౧. ౪॥
 ఛా - ఉ - ౧ - ౬ - ౭. ౫॥ ఛా - ఉ - ర - ౫ - ౧. ౬॥ ఛా - ఉ - ౧ - ౭ - ౫. ౭॥
 బృ - ఉ - ౭ - ౫ - ౧.

వ్యా-౧ - వాఽధ్యాహార్యమ్- ౯ - ౧౦. ౨ - తత్సదృశతత్సదృశ్యోపి గౌణః -
 ౪ - ౧౦.

౫౫౧౫. తస్మాత్, అస్యవాక్య స్యాపాసనస్థానవిధిపరత్వమను
పపన్నమ్.

౫౫౧౬. [కపిః].-మరగటః.-తస్య[ఆసమ్]సృష్టమ్ఇతి,-

౫౫౧౭. మరగటపృష్ఠసామ్యముచ్యతఇతి, యత్ తదయు క్తమ్:-

౫౫౧౮. మరగటపృష్ఠం, పుణ్డరీకఞ్చుడవమాద్వయమ్?,

౫౫౧౯. ఉత ఏకోపమా?;-

౫౫౨౦. తత్రఉపమాద్విత్యమయు క్తమ్:-

౫౫౨౧. స్వతఃప్రాప్తసామానాధికరణ్యపరిత్యాగప్రసక్తాత్;-

౫౫౨౨. శ్లోఘ్యాభ్యంతయానిర్వాహే సంభవత్యపి, హీనోప [15]
మాశ్రయణాయోగాచ్చ.

౫౫౨౩. యద్యేకోపమా?,

౫౫౨౪. తథాసతి, మరగటపృష్ఠసదృశపుణ్డరీకసదృశే ఇత్యుక్తం
స్యాత్;-

౫౫౨౫. తదాః“కప్యాస”శబ్దస్య గౌణతాస్యాదితి. [15]

౫౫౨౬. “కప్యాసమ్” - ఈషద్వికసితమితియద్యుచ్యేత, త
త్రాథౌచిత్వమస్త్యేవ;

౫౫౨౭. తథాపి, అవయవశక్త్యరూఢ్యావా ఈషద్వికాసవా
చిత్వంనాస్తీతితదవ్యయు క్తమితి.

౫౫౨౮. ఏవమర్థత్రయ స్యాప్యనుపపత్తేః, [20]

౫౫౨౯. ఉపపన్నమర్థత్రయంవివక్షితంభగవతా భాష్యకారేణ
(గమ్భీరామ్భుః)ఇత్యాది.

౫౫౩౦. కంపిబతీతి[కపిః].- ఆదిత్యః, తేనఅస్యతేషీప్యతేపికా
స్యత[ఇతికప్యాసమ్];

౫౫౩౧. తదాహవాక్యకారః:-“ఆదిత్యక్షిప్తంవాశ్రీమత్త్వా [25]
త్”ఇతి.

౫౫౩౨. తత్రఅదిత్యఃస్వకిరణేనవికాసయతి; [త్యుక్తమ్.

౫౫౩౩. అతోఘటకం కిరణమపిస్వీకృత్య (రవికరవికసిత-) ఇ

౫౫౩౪. కంపిబతీతి[కపిః].-నాశమ్;తస్మిన్నాస్తఇతి[కప్యాసమ్],

౫౫౩౫. అవచితాదపిపద్మాత్, నాశస్థస్యపుణ్డరీకస్యశోభా [5]

తిశయో స్తీతిసోత్రవివక్షితః.

౫౫౩౬. సనాశమప్యన్తాలితమమ్బుజంక్లాసంస్యాదితితద్వా ౪

వృత్త్యర్థముచ్యతే(సమృష్టనాశ-) ఇతి.

౫౫౩౭. అగ్ధాన్తరముచ్యతే (గమ్భీరావృష్టసమదృష్టత-) ఇతి.

౫౫౩౮. కమ్-జలమ్ * అసభువిః"౧ అపిపూర్వకః, [10]

౫౫౩౯. "వష్టివాగురిరల్లోపమవాపోరుపసర్గయోః"౨ ఇతివ

చనాత్ అపేరత్రాల్లోపః;-

౫౫౪౦. [కప్యాసమ్]- సలి లేవిద్యమానమిత్యక్తంభవతి.-

౫౫౪౧. ఏవమ్, వాక్యకారోక్తార్థత్రయకథనేన "తస్యయథాక

ప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షిణీ"౩ ఇతిశ్రుతివాక్యం[15]

వ్యాఖ్యాతంభవతి.

౫౫౪౨. "రామృకమలపత్రాక్షః"౪ "పుణ్డరీకపలాశాభ్యాంవి

ప్రకీర్ణమివోదకమ్"౫ "ప్రసన్నవదనంచారుపద్మఃపత్రో

పమేక్షణమ్"౬ "త్వత్కమలపత్రాక్ష"౭ ఇత్యాదిభిః

పద్మపత్రసామ్యకథనాత్, [20]

౫౫౪౩. పుణ్డరీకస్యదశాభ్యామేవసామ్యమితిదర్శయితుం (దశ)

శబ్దః ప్రయుక్తః.

౫౫౪౪. యథా, "పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ"౮ ఇత్యుక్తేపుణ్డరీకాదధిక

గుణనివృత్తిగ్తాభూదితి (అయిత) శబ్దప్రయోగః.

౫౫౪౫. [ఏవమ్]ఇతి సామాన్యేనపుణ్డరీకధర్మేవ్వతిదిష్టేషు[25]

తద్గతదోషాదిదేశోమాభూదితి(అమల) శబ్దః.

౧||థాతు-భ్యా-శా-పర. ౨||సి-కౌ-అవ్య-౫-౨-పుటమ్. ౩||ఛా-ఉ-౧-౬-౨. ౪||రా-
సు-౩౫-౮. ౫|| రా-సు-౩౩-౪. ౬|| వి-పు-౬-౭-౮౦. ౭|| గీ-
౧౧-౨.

వ్యా-౧-అత్రఘటక౦-౯-౧౦. ౨-అత్రశ్రుతితాదపిపద్మనాశ-౯-౧౦.
౩-పత్రనిభేక్షణమ్-౧-౨.

(౧౭౩౧.) సుభూలలాటః, - సునాసః, - సుస్తితాధరవిమ్రీమః, -

(౧౭౩౨.) సురుచిరకోమళగణ్ఠః, -

(౧౭౩౩.) కమ్బుగ్రీవః, -

(౧౭౩౪.) సమన్నతావస్థవిశమ్బిచారురూపదివ్యకర్ణకిసలయః, - [5]

(౧౭౩౫.) పీనవృత్తాయతభుజః, -

(౧౭౩౬.) చారుతరాతామృతరతలానురక్తాఙ్గులీభిరలక్ష్మితః, - తనుమ
ధ్యః, - విశాలవక్షస్థలః, -

౫౫౪౬. పవమధికగుణాన్వయందోషరాహిత్యభాచ్చభిప్రేత్యాభి
యుక్తైరుక్తమ్: - “అదీర్ఘమప్రేమదుఃఖంక్షణోజ్జ్వలం
నచోరమన్తకరణస్యవశ్యతామ్ - అనుజ్ఞనజ్ఞంనుకథం
నిదర్శనం! వనాదినాథస్యవిశాలయోర్ద్వశోః”^౧ ఇతి.

(౧౭౩౧) ౫౫౪౭. “నారాయణనమస్తేస్తుపుణ్డరీకాయతేక్షణ- సుభూల
లాటసునససుస్తితాధరవిమ్రుమ”^౨ ఇతిజితస్తోక్తవిశేష
ణాన్యేవోక్తాని, - (సుభూలలాటః) ఇత్యాదీనా. [13]

(౧౭౩౨) ౫౫౪౮. (సురుచిరకోమళగణ్ఠః) ఇత్యాదివిశేషణానామపిమూల
భూతవచనానిభగవచ్ఛాస్త్రపురాణాదిమద్రప్రవ్యాని
౫౫౪౯. “నుకపోలమ్”^౩ ఇతిపరాశరః.

(౧౭౩౩) ౫౫౫౦. “కమ్బుగ్రీవోమహాహనుః”^౪ ఇతివచనమభిప్రేత్య (క
మ్బుగ్రీవః) ఇత్యుక్తమ్. [20]

(౧౭౩౪) ౫౫౫౧. (కర్ణకిసలయః). - కర్ణపాశః.

(౧౭౩౫) ౫౫౫౨. (పీనవృత్తాయతభుజః), - “పీనవృత్తాయతభుజశ్రీవత్సకృ
తలక్షణ”^౫ ఇతిజితస్తావచనమ్.

(౧౭౩౬) ౫౫౫౩. (విశాలవక్షస్థలః), - “మహూరసోమహేష్వసః”^౬
ఇతివచనమ్. [25]

౧|| సున్దర - ౨ - ౪౩. ౨|| ౪ - జి - ౬. ౩|| వి - పు - ౬ - ౭ - ౮౦. ౪|| రా -
బా - ౧ - ౯. ౫|| ౪ - జి - ౭. ౬|| రా - బా - ౧ - ౧౦.

మూ - ౧ - సునయనః - ౨. ౨ - విశంబితాశకభారకర్ణ - ౧.

వ్యా - ౧ - సీలాది - ౯ - ౧౦. ౨ - నా - ౪ - ౫ - ౯౯.

(౧౭౩౭) సమవిభక్తసర్వాక్షః-

(౧౭౩౮) అనిర్దేశ్యదివ్యరూపసంహననః-

(౧౭౩౯) స్నిగ్ధవర్ణః-

(౧౭౪౦) ప్రబుద్ధపుణ్డరీకచారుచరణయుగళః-

(౧౭౪౧) స్వానురూపపీతామ్బరధరః-

(౧౭౪౨) అమలకిరీట కుణ్డల హార కాస్తుభ కేయూర కటక నూపురోదరబ

ద్ధనాద్యపరిమితాశ్చర్యానన్తదివ్యభూషణః-

(౧౭౩౭) ౫౫౫౪. (సమవిభక్తసర్వాక్షః) - “సమస్సమవిభక్తాక్షః” ౧
ఇతివచనమ్. [10]

(౧౭౩౮) ౫౫౫౫. (దివ్యరూపసంహననః) ఇతి - “రూపసంహననలక్ష్మీ
మ్”^౧ ఇతి, [మ,

౫౫౫౬ (రూపసంహనన) న్నామ, సర్వాక్షానాం సంశ్లేషాచిత్వ

౫౫౫౭. అభిరూపవిరూపాణామక్షానాం హి సంశ్లేషో నోచితః? -

౫౫౫౮. సర్వాక్షానామప్యభిరూపత్వాదన్యోన్యసంశ్లేషః [15]

సదృశఇతి (సంహనన) శబ్దార్థః

(౧౭౩౯) ౫౫౫౯. (స్నిగ్ధవర్ణః) - “స్నిగ్ధవర్ణప్రతాపవాన్”^౩ ఇతి.

(౧౭౪౦) ౫౫౬౦. (ప్రబుద్ధపుణ్డరీకచారుచరణయుగళః) ఇతి - “త్వత్పాద
కమలాదన్యత్”^౪ ఇతి

(౧౭౪౧) ౫౫౬౧ (స్వానురూపపీతామ్బరధరః) ఇతి - “తస్యమహార[20]
జతంవాసః”^౫ ఇతి శ్రుతిః.

(౧౭౪౨) ౫౫౬౨. “ధ్యేయస్సదాసవిత్సమణ్డలమధ్యవర్తీ నారాయణస్సర
సిజాసనసన్నివిష్టః

కేయూరవాన్ మకరకుణ్డలవాన్ కిరీటీహరీహిరణ్మయ వ

పుర్ణతశ్చైవక్రః”^౬ ఇత్యాద్యుక్తవిశేషణాన్య [25]

చ్యస్తే - (అమలకిరీట-) ఇతి.

౧॥ రా - సు - ౩౫ - ౧౬ ౨॥ రా - ఆర - ౧ - ౧౩. ౩॥ రా - సు - ౩౫ -
౧౬ ౪॥ ౧ - జి - ౧౦ ౫॥ బృ - ఉ - ౪ - ౩ - ౬ ౬॥ బృహత్పరాశరమ్ - ౫

- (౧౭౪౩.) శబ్దచక్రగదాసిశార్ జ్ఞప్రీవత్సవనమాలాలజ్యతః,-
 (౧౭౪౪.) అనవధికాతిశయసాన్దర్యాహృతా శేషమనోదృష్టివృత్తిః,-
 (౧౭౪౫.) లావణ్యామృతపూరితా శేషచరాచరభూతజాతః,-
 (౧౭౪౬.) అత్యద్భుతాచింత్యనిత్యయావనః,- [5]
 (౧౭౪౭.) పుష్పహాససుకుమారః,-
 (౧౭౪౮.) పుణ్యగన్ధవాసితానన్దగన్ధరాళః,-
 (౧౭౪౯.) త్రైలోక్యాక్రమణప్రవృత్తగమ్భీరభావః,
 (౧౭౫౦.) కరుణానురాగ మధురలోచనావలోకితాశ్రితవర్గః,- పురుషవరో
 దృశ్యతే- [10]
 (౧౭౫౧.) సః,-

౫౫౬౩. (అమల)శబ్దేన అప్రాకృతత్వంవివక్షితమ్.

- (౧౭౪౪) ౫౫౬౪. (అనవధిక-) ఇతి- “రూపాదార్యగుణైశ్చసంసాంధృష్టి
 చిత్తాపహారిణమ్” ౧ ఇతివచనమ్.

౫౫౬౫. (సాన్దర్య)మ్- అవయవశోభా. [15]

- (౧౭౪౫) ౫౫౬౬. (లావణ్య)మ్.-సముదాయశోభా.
 (౧౭౪౬) ౫౫౬౭. (అత్యద్భుత-)ఇతి-యువాకుమారః, “యగ్రూర్వాయ
 వేధసేనవీయసే” ౨ ఇతిశ్రుతిః.

- (౧౭౪౭) ౫౫౬౮. (పుష్పహాససుకుమారః)ఇతి-“సాకుమార్యంసువేషతా
 మ్” ౩ ఇతివచనమ్. [20]

- (౧౭౪౮) ౫౫౬౯. (పుణ్యగన్ధ)ఇతి “సర్వగన్ధస్సర్వరసః” ౪ “తస్మాన
 సంపత్తసమానగన్ధి” ౫ ఇతి.

- (౧౭౪౯) ౫౫౭౦. (త్రైలోక్య-)ఇతి- “సముద్రఇవగామ్భీర్యే” ౬ ఇతి.

- (౧౭౫౦) ౫౫౭౧. (కరుణా-)ఇతి- “కరుణాపూర్ణదృష్టిభ్యాం దీనమామ
 వలోకయ” ౭ ఇతి. [25]

౫౫౭౨. ఏవమ్ “యఏవోన్తరాదిత్యే” ౮ ఇత్యాదివాక్యస్యార్థః
 క్తః. [(సః) ఇతి.

- (౧౭౫౧) ౫౫౭౩. ఏతద్విషయస్య *సూత్రస్య ప్రతిజ్ఞాఖణ్డస్యార్థ మాహ

౧॥ రా-అయో-౩-౨౯. ౨॥ అ-అష్ట-౪-౨౯. ౩॥ రా-అర-౧-౧౩. ౪॥
 ఛా-ఉ-౩-౧౪-౪. ౫॥ రా-సు-౩౬-౨౮. ౬॥ రా-జా-౧-౧౭. ౭॥
 ౮-జి-౧౨. ౯॥ ఛా-ఉ-౧-౬-౬. *౧-౧-౨౧.

(౧౭౫౨.) నిఖిలజగదుదయవిభవలయలీలః,-

(౧౭౫౩.) నిరస్తసమస్తహేయః, సమస్తకల్యాణగుణనిధిః,-

(౧౭౫౪.) స్వేతరసమస్తవస్తువిలక్షణః,- పరమాత్మా-పరం బ్రహ్మ-నారాయణః” ఇత్యవగమ్యతే. [5]

(౧౭౫౫.) “తద్ధర్మోపదేశాత్;-”^౧

(౧౭౫౬.) “సపషసర్వేషాంలోకానాంమీశఃసర్వేషాంకామానామ్”^౨

“సపషసర్వేభ్యఃపాష్టభ్యుడదితః”^౩ ఇత్యాదిదర్శనాత్,

(౧౭౫౭.) తస్యైతేగుణాః,- “సర్వస్యవశీనర్వస్వేశానః”^౪ “అపహతపాష్టావిజరః” ఇత్యాది “సత్యసజ్జుల్పః”^౫ ఇత్యస్తమ్ “విశ్వతఃపరమంనిత్యమ్ - విశ్వంనారాయణంహరిమ్”^౬ “పతంవిశ్వస్యాత్మేశ్వరమ్”^౭ ఇత్యాదివాక్యప్రతిపాదితాః.

(౧౭౫౮ ౫౫౭౮. (నిఖిలజగత్ -) ఇతిపదేనానన్దవల్ల్యుక్తజగత్కారణ

త్వంవివక్షితమ్,

౫౫౭౫. “యశ్చసావాదిత్యే”^౮ ఇతితత్రహిజగత్కార[15]

ణస్యఅదిత్యాన్తర్వర్తిత్వముక్తమ్.

(౧౭౫౩)౫౫౭౬. (నిరస్త-)ఇతి,“సర్వేభ్యఃపాష్టభ్యుడదితః”^౩ ఇత్యస్యార్థోవివక్షితః.

(౧౭౫౪)౫౫౭౭. హేయప్రతిభలత్వాత్ కల్యాణగుణవత్త్వాచ్చ (స్వేతరసమస్తవస్తువిలక్షణ-పరమాత్మ - పరంబ్రహ్మ- [20] నారాయణ)శబ్దాః సామాన్యవిశేషశబ్దాః.

౫౫౭౮. పవమ్సూత్రస్యప్రతిజ్ఞాఖణ్డోవ్యాఖ్యాతః.

(౧౭౫౫) ౫౫౭౯. మతఇత్యత్రాహ(“తద్ధర్మోపదేశాత్”-) ఇతి.

(౧౭౫౬) ౫౫౮౦. తద్వ్యాచక్షే (“సపషః”) ఇతి.

౫౫౮౧. సర్వలోకేశత్వాదిగుణాహిత్రాయస్తే?,- [ఇతి.- [25]

(౧౭౫౭) ౫౫౮౨. తతఃకింపరమాత్మత్వస్యేత్యత్రాహ (తస్యైతేగుణాః)

౫౫౮౩. (తస్యైతేగుణాః), ... (ఇత్యాదివాక్యప్రతిపాదితాః)

ఇత్యన్వయః.

(౧౭౫౦.) వాక్యకారశ్చైతత్ సుస్పష్టమాహ:-

(౧౭౫౧.) “హిరణ్మయపురుషోద్వ్యత్యతే”^౧ ఇతి “ప్రాజ్ఞః సుర్వాస్తరస్యాత్ - లోకకామేశోపదేశాత్ - తథోదయా త్వాప్తనామ్”^౨ ఇత్యాదిసా. [5]

(౧౭౫౨.) తస్య చరూపస్య అనిత్యతాది, - వాక్యకారేణై వప్రతిష్ఠిద్దమ్, -

(౧౭౫౩.) “స్యాద్రూపంకృతకమనుగ్రహార్థమ్”^౩ తచ్చైతసాంబిశ్వర్యాత్”^౪ ఇతి; [ర్వపక్షంకృత్వా,

(౧౭౫౪.) ఉపాసితురనుగ్రహార్థః పరమపురుషస్య రూపసన్ద్రోహః ఇతిపూ

(౧౭౫౫) ౫౫౦౪. (వాక్యకారశ్చైతత్ -) ఇతి. [10]

(౧౭౫౬) ౫౫౦౫. (“ప్రాజ్ఞః”) శబ్దేన, “బ్రహ్మణావివశ్చితా”^౫ ఇత్యుక్తం వివశ్చిత్వము క్తమ్.

౫౫౦౬. (“సుర్వాస్తర”) శబ్దేన, “అవ్యోక్షరతల్యానందహయః”^౬ ఇత్యుక్తార్థో వివక్షితః. [11]

౫౫౦౭. (“లోకకామేశోపదేశాత్”) - లోకకామేశతోపదేశా

౫౫౦౮. (“తథోదయా త్వాప్తనామ్”) - “సపషసర్వేభ్యోపాక్షభ్యుదయతః”^౭ ఇత్యుక్తాదిత్యర్థః.

౫౫౦౯. ఏవమ్, ఆదిత్యాన్తర్వర్తిని రూపవత్త్వాజ్ఞేవత్వమాశంక్య (రూపస్య) అప్రాకృతత్వాత్పరమాత్మత్వం సిద్ధాంతి తమ్ “అన్తః”^౮ ఇత్యాదిసూత్రే వాక్యకార గ్రహే. [12]

(౧౭౫౯) ౫౫౧౦. రూపస్య అనిత్యత్వప్రాకృతత్వ శంకావ్యావృత్త్యర్థమాహ (తస్యచ-) ఇతి.

(౧౭౬౦) ౫౫౧౧. పూర్వపక్షవాక్యమిదమ్ (“స్యాద్రూపమ్”) ఇత్యాది.

౫౫౧౨. ^౧ (“తచ్చైతసామ్”) - ఉపాసకానామ్, (“అనుగ్రహార్థమ్”) (“విశ్వర్యాత్”) - స్వతంత్రశక్త్యా, (“రూపం”^{౨౫}) కృతకమ్) (“స్యాత్”) ఇత్యర్థః.

(౧౭౬౧) ౫౫౧౩. వాక్యస్యార్థమాహ (ఉపాసితుః) ఇతి.

౧॥ ఛా - ఉ - ౧ - ౬ - ౬. ౨॥

౩॥

౪॥ తై - ఆ - ౨ -

౧ - ౨. ౫॥ తై - ఆ - ౨ - ౫ - ౨. ౬॥ ఛా - ఉ - ౧ - ౬ - ౭. ౭॥ బ్ర - సూ - ౧ - ౧ - ౨౦.

మూ. ౧ - స్యాత్తద్రూపం - ౧౧ - ౧౨. ౨ - తచ్చైతసామ్ - ౮ - ౧౨.

వ్యా. ౧ - గ్రన్థేరుపాస్య స్యానీత్య - ౯ - ౧౦. ౨ - తచ్చైతసామ్ - ౯ - ౧౦.

- (౧౭౬౩.) “రూపంవాఽతీద్రియమన్తఃకరణప్రత్యక్షనిర్దేశాత్” ఇతి;-
 (౧౭౬౪.) యథా, జ్ఞానాదయఃపరస్యబ్రహ్మణఃస్వరూపతయానిర్దేశాత్
 స్వరూపభూతాగుణాః;
 (౧౭౬౫.) తథా, ఇదమపిరూపమ్, శ్రుత్యా స్వరూపతయానిర్దేశాత్ స్వ [5]
 రూపభూతమిత్యర్థః.
 (౧౭౬౬.) భాష్యకారేణైతద్వ్యాఖ్యాతమ్:-
 (౧౭౬౭.) “అజ్ఞానైవవిశ్వసృజోరూపమ్,-
 (౧౭౬౮.) తత్తునచతుషాగ్రాహ్యమ్, మనసాత్వకలుషేణసాధనాన్తరవ
 తాగృహ్యతే;- [తేః; [10]
 (౧౭౬౯.) ‘నచతుషాగృహ్యతే, నాపివాచా, మనసాతువిశుద్ధేన’ ఇతిశ్రు
 (౧౭౭౦.) నవ్యరూపాయాదేవతాయా రూపముపదిశ్యతే,-
 (౧౭౭౧.) యథాభూతవాదిహిశాస్త్రమ్;-

- (౧౭౬౩) ౫౫౯౪. (“రూపంవా”-) ఇత్యాదిసిద్ధాంతవాక్యమ్.
 (౧౭౬౪) ౫౫౯౫. తత్తత్పర్యమాహ (యథా-) ఇతి. [15]
 ౫౫౯౬. (స్వరూపతయా).- స్వరూపనిరూపకధర్మతయా, స్వా
 భావికత్వే నేత్యర్థః.
 (౧౭౬౬) ౫౫౯౭. ద్రమిడాచార్యైర్వాఖ్యాతమిత్యాహ (భాష్య-) ఇతి.
 (౧౭౬౭) ౫౫౯౮. (“అజ్ఞానా”)- అవ్యవధానేన, స్వాభావికమిత్యర్థః.
 (౧౭౬౮) ౫౫౯౯. ఐద్రీజాలికవస్తువత్ మాయాకృతమితీతజ్ఞానా వ్యా [20]
 వృత్త్యర్థమాహ (“తత్తు”-) ఇతి.-
 ౫౬౦౦. మిథ్యాభూతంచ ప్రిద్రియగ్రాహ్యమ్, అచుష్టకరణ
 గ్రాహ్యత్వశ్రవణాత్పరమార్థభూతమిత్యభిప్రాయః.
 (౧౭౭౦) ౫౬౦౧. పారమార్థ్యమేవోపపాదయతి (“నహి”-) ఇతి.
 (౧౭౭౧) ౫౬౦౨. అరూపాయాః రూపోపదేశః కథమిత్యత్రాహ (య [25]
 థాభూతవాది”-) ఇతి.-

(౧౭౭౨) ‘మహారజతంవాసః’^౧ ‘వేదాహమేతంపురుషంమహాన్తమ్- ఆది
త్యవర్ణస్తమసఃపరస్తాత్’^౨ ఇతిప్రకరణాన్తరనిర్దేశాచ్చసాక్షి
ణః”ఇత్యాదిసా.

(౧౭౭౩) “హిరణ్మయఇతిరూపసామాన్యాత్-చంద్రముఖః”^౩, - [5]

(౧౭౭౪) “నమయడత్రవికారమాదాయప్రయుజ్యతే, - అనారభ్యత్వాదా
త్మనః”^౪ ఇతి.

(౧౭౭౫) యథా, జ్ఞానాదికల్యాణగుణానన్త్యనిర్దేశాత్, అపరిమితకల్యా
ణగుణవిశిష్టంపరంబ్రహ్మత్వవగన్యతే;

(౧౭౭౬) ఏవమ్, “ఆదిత్యవర్ణమ్”^౫ “పురుషమ్”^౬ ఇత్యాదినిర్దేశాత్, - [10]

(౧౭౭౭) స్వాభిమతస్వానురూపకల్యాణతమరూపః, -

(౧౭౭౮) ౫౬౦౩. (“వేదాహమేతమ్”) ఇత్యాది- (“ఆదిత్యవర్ణమ్”) ఇ
తిపదే తాత్పర్యమ్. [న్వయః.

౫౬౦౪. (ఇత్యాదిసా) (భాష్యకారేణ... వ్యాఖ్యాతమ్) ఇత్య

(౧౭౭౯) ౫౬౦౫. (“హిరణ్మయః”) ఇతివికారవాచిత్యబ్రహ్మతాత్మకం
రూపమితిశబ్దా-వ్యావృత్త్యర్థంవాక్యమాహ (“హి
రన్మయః”) ఇతి.

౫౬౦౬. (“రూప”) మ్- బ్రహ్మల్యమ్.

(౧౭౮౦) ౫౬౦౭. తస్యభాష్యగ్రన్థమాహ (“నమయడత్ర”) ఇతి.

౫౬౦౮. (“వికారమాదాయ”) - వికారార్థమగ్రీకృత్య. [20]

౫౬౦౯. (“అనారభ్యత్వాదాత్మనః”) ఇతి- విగ్రహవిశిష్టస్వా
త్మనః (అనారభ్యత్వా) దిత్యర్థః.

(౧౭౮౧) ౫౬౧౦. పూర్వమ్ (“రూపంవాత్తీర్థియమ్”) ఇత్యాదివాక్యో
పాదానేసక్తగ్రహణోక్తమర్థంభాష్యగ్రన్థానన్తరంవి
స్తరేణాహ (“యథా”) ఇతి. [25]

(౧౭౮౨) ౫౬౧౧. (కల్యాణతమరూపః) ఇత్యనేన, “తత్రేకల్యాణతమం
రూపంపశ్యామి”^౭ ఇతిశ్రుతస్సాన్తితా.

(౧౭౭౮.) పరబ్రహ్మభూతః పురుషో త్తమోనారాయణఇతిజ్ఞాయతే.

(౧౭౭౯.) తథా, “అస్మేశానా”^౧, “హీ”^౨ శ్చ తేలక్ష్మీశ్చ”^౩ “సదాపశ్యన్తి సూరయః”^౪ “తమసంపరస్తాత్”^౫ “క్షయంతమస్యరజసంపరా క్షే”^౬ ఇత్యాదీనా, పత్నీపరిజనస్థానాదీనాం నిర్దేశాదేవతత్వవసన్తీత్యవగమ్యతే;

(౧౭౮౦.) యథాహ భాష్యకారః - “యథాభూతవాదిహిశాస్త్రమ్”^౭ ఇతి.

(౧౭౮౧.) ఏతదుక్తంభవతి:-

(౧౭౮౨) ౫౬౧౨. “ఆదిత్యవర్ణమ్”^౮ ఇతిశ్రుతిః పురుషవిషయా,

౫౬౧౩. అతః, (పురుషో త్తమః) శబ్దః.

[10]

౫౬౧౪. సపరబ్రహ్మేతిదర్శయితుం (పరబ్రహ్మ) శబ్దః.

౫౬౧౫. విశేషవాచీ (నారాయణ) శబ్దః.

౫౬౧౬. యథా, జ్ఞానాదికల్యాణగుణాః ప్రామాణికత్వాదభ్యుపగమ్యంతే,

౫౬౧౭. తథా, రూపమపి ప్రామాణికత్వాదగ్రీకార్యమిత్యర్థః. [15]

(౧౭౮౯) ౫౬౧౮. ఏవమ్, “వాక్యకారభాష్యకారగ్రన్థయోఽదివ్యరూపసమర్థనమ్, - పత్నీపరిజనాదేరపి ప్రదర్శనార్థమ్ తుల్యన్త్యా యత్వాత్”^౯ ఇత్యభిప్రేత్యాహ (తథా-) ఇతి.

(౧౭౯౦) ౫౬౧౯. కథంతత్రావగతమిత్యత్రాహ (యథా-) ఇతి.

(౧౭౯౧) ౫౬౨౦. “ప్రామాణికత్వాద్గుణభ్యుపగమవత్ రూపమభ్యుపగమ్యతే”^{౧౦} పేతవ్యమితి హ్యుక్తమ్?,-

౫౬౨౧. తస్మి, గుణానపివయం నాభ్యుపగచ్ఛామః” ఇత్యత్రాహ (ఏతదుక్తంభవతి-) ఇతి-

౫౬౨౨. “ప్రామాణసిద్ధత్వాద్భ్రష్టానస్వరూపమభ్యుపగమ్యతే,

౫౬౨౩. సర్వజ్ఞత్వసర్వశక్తిత్వవిశ్వావభాసకత్వాది సద్గుణాశ్చివగన్తవ్యాః ప్రామాణికత్వావిశేషాత్,

౫౬౨౪. తథారూపపరిజనాదీన్యపి” ఇత్యర్థః.

౧॥ య-వె-ర-౭-౩౯. ౨॥ పు-సూ-౨౪. ౩॥ ర-కా-౨-౨౯. ౪॥ పు-సూ-

౨౦. ౫॥

౬॥

మూ - ౧ - నా - ౧ - ౧౧ - ౧. ౨ - తత్త్వ - ౧౨ - ౧. ౩ - తథాహ - ౧.

వ్యా. ౧ - శబ్దవాచ్యస్సపివ - ౩ - ౪ - ౫. ౨ - పగన్తవ్యమ్ - ౨. ౩ - హి - ౯ - ౧.

(౧౭౮౨) యథా, “సత్యంజ్ఞానమనంత్రబ్రహ్మ”^౧ ఇతి నిర్దేశాత్, పరమాత్మస్వరూపమ్, సమస్తహేయప్రత్యసీకానంతైకతానతయాఽపరిచ్ఛేద్యతయాచసకలేతరవిలక్షణమ్;-

(౧౭౮౩.) తథా, “యస్సర్వజ్ఞః సర్వవిత్”^౨ “పరాస్యశక్తిర్విపక్షైశ్చ”^౩ యతే స్వాభావికజ్ఞానబలక్రియాచ”^౪ “తమేవభాస్తమసుభాతి సర్వంతస్యభాసాసర్వమిదంవిభాతి”^౫ ఇత్యాదినిర్దేశాత్,

(౧౭౮౪.) నిరతిశయాసంఖ్యేయాశ్చగుణాఃసకలేతరవిలక్షణాః-

(౧౭౮౫.) తథా, “అదిత్యవర్ణమ్”^౬ ఇత్యాదినిర్దేశాత్, రూపపరిజనస్థానాయశ్చసకలేతరవిలక్షణాః, స్వాసాధారణాః, అనిర్దేశ్యస్వ [౧౦] రూపస్వభావాఃఇతి.

(౧౭౮౬.) వేదాః ప్రమాణశ్చేత్,

(౧౭౮౭) ౫౬౨౫. (సకలేతరవిలక్షణాః) ఇత్యనేన ప్రకృతిప్రాకృతవైలక్షణ్యమ్.

౫౬౨౬. ప్రాకృతేషుపదార్థేషుచతుర్ముఖాదీనామవ్యభిమా [౧౧] నోస్తీతితద్వ్యావృత్త్యర్థమ్ (స్వాసాధారణాః) ఇత్యుక్తమ్.

౫౬౨౭. ఇయత్రారాహిత్యమ్, ఔజ్వల్యాదిగుణోత్పన్నశ్చ (అనిర్దేశ్య-) ఇత్యాదిపదేనోక్తమ్.

౫౬౨౮. తత్రాయమపిచోద్యపరిహారఃఅగ్ధాత్పిన్దః- [౨౦]

౫౬౨౯. “రూపస్యభోగ్యతమత్వేస్వరూపస్యనిరతిశయభోగ్యత్వవైకల్యంస్యాత్” ఇతిచేన్న:-

౫౬౩౦. “స్వరూపస్యభోగ్యతమత్వమ్, స్వసమ్మర్థినోపిభోగ్యతమత్వావహమితి, - స్వరూపభోగ్యత్వపూర్తిరేవ” ఇతి.

(౧౭౮౮) ౫౬౩౧. అర్థవాదాదేస్స్విర్ధేతాత్పర్యాభావాత్ బ్రహ్మ [౨౧] స్వరూపమపినాభ్యవగతమితిపూర్వమీమాంసకతజ్ఞాయమాహ (వేదాఃప్రమాణశ్చేత్-) ఇతి.

౧॥ తై - ఆ - ౧ - ౧. ౨॥ ము - ఉ - ౨ - ౨ - ౨. ౩॥ శ్వే - ఉ - ౬. ౪॥ క - ఉ - ౨ - ౫ - ౧౫. ౫॥ పు - సూ - ౨౦.

- (౧౭౮౭.) విధ్యర్థవాదమస్త్యగతంసర్వం అపూర్వమ విరుద్ధమర్థజాతం
యథావస్థితమేవబోధయన్తి.
- (౧౭౮౮.) ప్రామాణ్యఞ్చ వేదానామ్, “ఔత్పత్తికస్తుశబ్దస్యాధేన సమ్మ
న్ధః” ఇత్యుక్తమ్; [5]
- (౧౭౮౯.) యథా, అగ్నిజలాదీనాంఔత్పాద్యదిశక్తియోగస్స స్వాభావికః;
- (౧౭౯౦.) యథాచ, చక్షురాదీనామిద్విగ్రహాణాంబుద్ధివిశేషజననశక్తిః
స్వాభావికీ;
- (౧౭౯౧.) తథా, శబ్దస్యాపిబోధకత్వశక్తిస్స స్వాభావికీ.
- (౧౭౯౨.) నచ, “హస్తచేష్టాదివత్ సజ్జేతమూలంశబ్దస్యబోధకత్వ [10]
మ్” ఇతివక్తుంశక్యమ్,-
- (౧౭౯౩.) అనాద్యసన్ధానావిచ్ఛేదేపిసజ్జేతయితృపురుషాజ్ఞానాత్ యా
నిసజ్జేతమూలాని, తానిసర్వాణిసాక్షాద్వాపరంపరయావా
జ్ఞాయన్తే.

- (౧౭౯౪) ౫౬౩౨. (అపూర్వావిరుద్ధ) శబ్దాభ్యాంసాధకబాధకాభావో [15]
భిషేతః.
- (౧౭౯౫) ౫౬౩౩. (ప్రామాణ్యఞ్చ -) ఇతి.-*చోదనాసూత్రేఅవధార
ణద్వయమస్తి “చోదనైవప్రమాణమ్, ప్రమాణమేవచో
దనా” ఇతి;-
౫౬౩౪. ప్రథమావధారణం*ప్రత్యక్షసూత్రేఽపపాదితమ్; [20]
౫౬౩౫. ద్వితీయావధారణమ్ ఔత్పత్తికసూత్రప్రతిపాద్యమి
త్యర్థః.
౫౬౩౬. (“ఔత్పత్తికః”)- సత్తాప్రయుక్తినిత్య ఇత్యర్థః.
- (౧౭౯౬) ౫౬౩౭. స్వాభావికత్వంవివృణోతి (యథా-) ఇతి.-స్పష్టమ్.
- (౧౭౯౭) ౫౬౩౮. “బోధవ్యతిరిక్తకార్యకరత్వశక్తిస్స స్వాభావికీ, [25]
౫౬౩౯. బోధకార్యకరత్వస్తుసస్వాభావికమ్” ఇతివిభాగమాశ
ఙ్కృతత్వరిహారాయాహ(యథాచ-) ఇతి.
- (౧౭౯౮) ౫౬౪౦. హస్తచేష్టాదివత్ బోధకత్వాచ్ఛబ్దస్య సజ్జేతతత్వం
స్వాదిత్యత్రాహ (అనాది-) ఇతి.-

- (౧౭౯౦.) నచదేవదత్తాదిశబ్దవత్ కల్పయితుంయుక్తమ్,-
 (౧౭౯౧.) తేషుచసామ్రాద్వాపరంపరయావాసజ్ఞేతోజ్ఞాయతే;
 (౧౭౯౨.) గవాదిశబ్దానాస్తు అనాద్యనుసంధానావిచ్ఛేదేపిసజ్ఞేరాజ్ఞా
 నాదేవబోధకత్వశక్తిస్సాన్విభావితీ;- [9]
 (౧౭౯౩.) అతః, అగ్న్యదీనాంబోజ్ఞ్యదిశక్తివత్, ఇద్వియ్యాణాంబోధక
 త్వశక్తివచ్చు, శబ్దస్యాపిబోధకత్వశక్తిరాశ్రయణీయా.
 (౧౭౯౪.) ననుచ, ఇద్వియవత్ శబ్దస్యాపిబోధకత్వంస్సాన్విభావితమ్;-
 (౧౭౯౫.) సమృద్ధిగ్రహణంబోధకత్వాయకిమిత్వపేక్షతే;-
 (౧౮౦౦.) ⁴లిక్ష్ణవత్ ఇత్యుచ్యతే;- [10]
 (౧౮౦౧.) యథా, జ్ఞాతసంబంధనియమంధూమాది, అగ్న్యదివిజ్ఞానజనకమ్;
 (౧౮౦౨.) తథా, జ్ఞాతసంబంధనియమశృబ్దోప్యర్థవిశేషబుద్ధిజనకః.
 (౧౮౦౩.) ఏవంతర్హి, శబ్దోప్యర్థ విశేషస్య లిక్ష్ణమితి అనుమాన మేవ
 స్యాత్;-
 (౧౮౦౪.) నైవమ్:- శబ్దార్థయోఃసంబంధః బోధ్యబోధకభావపవ; [15]
 (౧౮౦౫.) ధూమాదీనాస్తుసమృద్ధాన్తరమితి తస్యసమృద్ధస్య జ్ఞానద్వారే
 ణబుద్ధిజనకత్వమ్ ఇతివిశేషః.

౫౬౮౧. అనుసంధానవిచ్ఛేదాత్సజ్ఞేతయిత్యు పురుషజ్ఞానమితి
 జ్ఞాపరిహారార్థమ్, (అనాద్యనుసంధానావిచ్ఛేదేపి-)
 ఇత్యుక్తమ్. [20]

౫౬౮౨. “ (సజ్ఞేతయిత్యుపురుష)జ్ఞానంసజ్ఞేతమూలత్వేప్ర
 యోజకమ్, నబోధకత్వే” ఇత్యర్థః.

(౧౭౯౪) ౫౬౮౩. ఏవమ్, బోధకత్వాత్ సజ్ఞేతమూలత్వమాశంక్య పరి
 హృతమ్; [పరిహారతి (నచ-) ఇతి.

౫౬౮౪. శబ్దత్వాత్ దేవదత్తాదిశబ్దవత్సజ్ఞేతికత్వమాశంక్య

౫౬౮౫. అత్రశబ్దాముఖభేదపవపరిహారస్తుల్యః.

(౧౭౯౭) ౫౬౮౬. (అతః) ఇత్యాది, -స్పష్టమ్.

మూ - ౧ - తయిత్రజ్ఞానాత్ - ౧౨. ౨ - రవశ్యాశ్రయ - ౧. రేవాశ్రయ - ౧౧.
 ౩ - కశ్యేత్ - ౧౧. ౪ - లిక్ష్ణాదివత్ - ౧౧. ఇతిచేదవ్యతే - ౧. ౫ - కపివ - ౧౧.

- (౧౮౦౬) ఏవంగృహీతసమృద్ధస్యబోధకత్వదర్శనాత్ అనుసంధానావిచ్ఛేదేపిసజ్జేతాజ్ఞానాత్ బోధకత్వశక్తిరేవేతినిశ్చయతే;
- (౧౮౦౭) ఏవంబోధకానాంపద్మస్థాతానామ్ సంసర్తవిశేషబోధకత్వేన, వాక్యశబ్దాభిధేయానామచార్పణక్రమోయత్ర పురుష [5] బుద్ధిపూర్వకః, తేపారుషేయాఃశబ్దాఃఇత్యుచ్యతే;
- (౧౮౦౮) యత్రతు, ఉచార్పణక్రమఃపూర్వపూర్వోచార్పణక్రమజనితసంస్కారపూర్వకఃసర్వదాఅపారుషేయాస్తేచ వేదాఇత్యుచ్యతే;
- (౧౮౦౯) ఏతదేవవేదానామపారుషేయత్వంనిత్యత్వం,

(౧౮౦౬) ౫౬౪౭. “బోధకత్వంస్వాభావికత్వేత్, వ్యుత్పత్తిగ్రహణ [10] సాపేక్షత్వమయుక్తమ్;-

౫౬౪౮. అతస్సజ్జేతికమ్”ఇతిశబ్దాగ్రహణమాహ (గృహీతసమృద్ధస్య-)ఇతి.-

౫౬౪౯. సమృద్ధగ్రహణమపిసామగ్ర్యస్తహితమ్;

౫౬౫౦. యథా, చతురాదేరాలోకాద్యపేక్షత్వమ్, నబో [15] ధకత్వశక్తివిరోధి;

౫౬౫౧. తస్మాత్, స్వాభావికీబోధకత్వశక్తిరిత్యర్థః.

౫౬౫౨. “సమృద్ధగ్రహణసాపేక్షత్వాత్ శబ్దోపలింగంస్యాత్” ఇతిచేన్న;-

౫౬౫౩. జన్యజనకభావసమృద్ధాంతరజ్ఞానసాపేక్షంలిక్తమ్; [20]

౫౬౫౪. శబ్దార్థయోఃబోధ్యబోధకభావసమృద్ధపవజ్ఞాతవ్యఇతి లిక్తశబ్దయోర్భేదః.

(౧౮౦౭) ౫౬౫౫. సర్వశబ్దానాంబోధకత్వశక్తిస్వాభావికీచేత్,

౫౬౫౬. తాకికవైదికవిభాగకథమత్యతాహ (ఏవమ్) ఇతి.

(౧౮౦౯) ౫౬౫౭. “స్త్రుతిపూర్వకత్వేపి, ఉచార్పణస్యపురుషాధీన [25]

త్వాత్సంధంవేదస్యాపారుషేయత్వమ్”ఇత్యతాహ (ఏతదేవ-)ఇతి.-

(౧౮౧౦.) యత్, పూర్వపూర్వోచ్చారణక్రమజనితసంసార-రేణతమేవక్రమవిశేషంస్తృత్వా తేనైవక్రమేణోచ్చార్యమాణత్వమ్.

(౧౮౧౧.) తేచ, ఆనుపూర్వీవిశేషేణసంస్థితాః అక్షరరాశయో వేదాః ఋగ్యజుస్సామాధర్వభేదభిన్నాః అనంతశాఖాః వర్తంతే; [౩]

(౧౮౧౨.) తేచ, విధ్యర్థవాదమంత్రీరూపాః వేదాః, పరబ్రహ్మసూతనారాయణస్వరూపమ్, తదారాధనప్రకారమ్, ఆరాధితాత్మలపశేషశ్చాబోధయంతి.

౫౬౫౮. (అపారుషేయత్వమ్), - పురుషబుద్ధిమూలత్వాభావః.

౫౬౫౯. (నిత్యత్వమ్), సర్వకాలసమృద్ధిత్వమ్. [10]

(౧౮౧౦) ౫౬౬౦. “పదనిత్యత్వమ్, వర్ణనిత్యత్వంవా, నాపారుషేయత్వే ప్రయోజకమ్,

౫౬౬౧. తథాసతి, కాళిదాసాదిగ్రంథానామవ్యపారుషేయత్వప్రసక్తాత్;

౫౬౬౨. తస్మాత్, అనాద్యానుపూర్వీవిశేషవిశిష్టత్వేనపశ్చాదపి (ఉచ్చార్యమాణత్వమ్), (అపారుషేయత్వమనిత్యత్వశ్చ)”ఇత్యర్థః.

(౧౮౧౧) ౫౬౬౩. తస్మి, ఉపబృంహణాపేక్షాకథమిత్యత్రాహ (తేచ-) ఇతి.-

౫౬౬౪. ఆనన్త్యేనదుర్గ్రహత్వాదుపబృంహణాపేక్షా, [20] నత్వ నిత్యతయేత్యర్థః.

౫౬౬౫. “నానన్త్యమ్, ఋగ్యజుస్సామాధర్వరూపేణసంఖ్యాతత్వాత్”ఇతిచేన్న;-

౫౬౬౬. ఋగ్యజుస్సామాదికోటిచతుష్టయా నైర్భావేపి, ఏకైకకోటేశాఖాద్వారా ఆనన్త్యమిత్యర్థః. [25]

(౧౮౧౨) ౫౬౬౭. (తేచవిధ్యర్థ-)ఇతి.- “తత్రవిధిభాగపవాపారుషేయః, అర్థవాదాదయఃపారుషేయాః”ఇతివిభాగశ్చేత్;

మూ. ౧ - మాణ - ౧ - ౨ - ౪ - ౫న. ౨ - రూపవేదాః - ౧౨. ౩ - ధనాత్మ

ల - ౧.

వ్యా. ౧ - అపి - ౧ - ౨ - ౪. ౨ - అధర్వణరూపేణ - ౪ - ౯ - ౧౦. ౩ - వివ

౯ - ౧౦వ.

(౧౮౧౩.) పరమపురుషవత్, తత్త్వరూప-తదారాధన-తత్ఫలజ్ఞాపక వేదా
ఖ్యంశబ్దజాతం నిత్యమేవ.

(౧౮౧౪.) వేదానామనంతత్వాత్, దురవగాహత్వాచ్చపరమపురుషనియ
క్తాః పరవర్ణయఃకల్పేకల్పేనిఖిలజగదుపకారార్థం వేదార్థం^[5]
స్మృత్వా, [ణానిచచక్రః.

(౧౮౧౫.) విధ్యర్థవాదమన్తములాలాని ధర్మశాస్త్రాణి, ఇతిహాసపురా

౫౬౬౮. అర్థవాదాదీనాంస్వాధేప్రమాణ్యంనస్యాత్;-

౫౬౬౯. నచతథాస్తి;

౫౬౭౦. అతః, అపారుషేయతయాప్రమాణత్వావిశేషాదర్థవా
దాదయోపిస్వార్థప్రతిపాదకాఇతి¹ సర్వార్థసిద్ధిరిత్యర్థః.

(౧౮౧౩) ౫౬౭౧. “లోకేసిద్ధవస్తుపరశబ్దానామ్ ప్రతిపాద్యాత్పశ్చాత్తన
త్వందృష్టమ్;

౫౬౭౨. తస్మాత్, సిద్ధవస్తుపరత్వేవేదానామనాదిత్వహానిః”
ఇతితత్రాహ (పరమపురుషవత్-) ఇతి. [15]

౫౬౭౩. యథా, జాతివాచిత్యేనవ్రీహ్యదిశబ్దానామ్, జాతేశ్వని
త్యత్వాత్² నతేషానిత్యత్వహానిరభ్యుపేతా;

౫౬౭౪. ఏవమ్, ప్రతిపాద్యప్రతిపాదకయోరుభయోరప్యనాది
త్వముపపన్నమిత్యర్థః.

(౧౮౧౪) ౫౬౭౫. “పూర్వమానన్త్యంప్రవక్ష్యేతమ్, [20]

౫౬౭౬. తేనఉపబృంహణమపేక్షితమిత్యుక్తమ్;

౫౬౭౭. ఇదానీమ్, (దురవగాహత్వాత్) తదపేక్షితమ్” ఇత్యా
హ (వేదానామ్-) ఇతి.-

౫౬౭౮. (దురవగాహత్వ) మ్- అధీయమానశాఖానామపిదుర
వబోధార్థత్వమ్. [25]

(౧౮౧౫) ౫౬౭౯. (ధర్మశాస్త్రాణి).- పూర్వభాగోపబృంహణాని.

౫౬౮౦. ఉపనిషదుపబృంహణాని (ఇతిహాసపురాణాని).

మూ. ౧ - జ్ఞానబీజంవేదాఖ్య - ౧౨. ౨ - గమ్యత్వాచ్చ - ౧.

వ్యా. ౧ - స్వార్థ - ౯ - ౧౦. ౨ - ఇతిభావః - ౩. ౩ - యథావాజాతి - ౯ -
౧౦. ౪ - న - ౧ - ౨౯. ౫ - అభ్యుపేక్షమ్ - ౯ - ౧౦. ౬ - అర్థత్వేన - ౯ - ౧౦.

(౧౮౧౬.) తౌకికాశ్చశబ్దాః వేదరాశేరుద్ధృత్యైవ తత్తదధ్యవేశేనామత
యా పూర్వవత్ప్రయుక్తాః పారస్పర్యేణ ప్రయుజ్యంతే.

(౧౮౧౭.) ననుచ వైదికావన సర్వేవాచకాశ్చబ్దాశ్చైత్, ఛద్వస్యేవేమ భా
షాయామేవమృతి లక్షణభేదః కథముపపద్యతే:- [5]

(౧౮౧౮.) ఉచ్యతే:- తేషామేవశబ్దానాంతస్యామేవానుపూర్వాప్రవర్త
మానానాంతశ్చైవప్రయోగః;

(౧౮౧౯.) అన్యత్ర ప్రయుజ్యమానానా మన్యతేతి నకశ్చిద్దోషః.

(౧౮౨౦.) ఏవమ్, ఇతిహాసపురాణ ధర్మశాస్త్రోపబృంహితసాక్షివేదవేద్యః-

(౧౮౨౧.) పరబ్రహ్మభూతో నారాయణః;- [10]

(౧౮౨౨.) నిఖిలహేయత్రత్యసీకః సకలేతరవిలక్షణః;-

(౧౮౨౩.) అపరిచ్ఛిన్నజ్ఞానానోద్దైకస్వరూపః;-

(౧౮౨౪.) ౫౬౮౦. “వృత్తన్నతౌకికశబ్దస్యవైదికానబోధకామ్యుః” ఇ
త్యత్రాహ (తౌకికాశ్చ-) ఇతి.-

౫౬౮౧. “నామరూపఞ్చభూతానాంకృత్యానాంప్రపఞ్చన
మ్-వేదశబ్దేభ్యపవాదాదేవాదీనాంచకారసః” ఇత్యా
దివచనాత్, వేదశబ్దాపవాదోకేపి (ప్రయజ్యంతే) ఇతితౌ
కికవైదికశబ్దాభేదాద్బోధకాః” ఇత్యర్థః.

(౧౮౨౫.) ౫౬౮౩. లక్షణభేదాచ్ఛబ్దభేదఇతిచోదయతి (ననుచ-) ఇతి.

(౧౮౨౬.) ౫౬౮౪. పరిహరతి (ఉచ్యతే) ఇతి.- [20]

౫౬౮౫. ఆనుపూర్వీభేదకృతోలక్షణభేదః,

౫౬౮౬. నతుశబ్దభేదకృతఇత్యర్థః.

(౧౮౨౭.)- } ౫౬౮౭. ఏతస్మిన్ప్రకరణేవిస్తరేణప్రతిపాదితానామగ్ధానాం

(౧౮౨౮.) } 4సుగ్రహత్వాయోక్తార్థజాతంసజ్గ్రహేణానుక్రమతే
(ఏవమ్-) ఇత్యాదినా. (౧౭౧౦ - ౧౭౫౪) [25]

(౧౮౨౯.) ౫౬౮౮. (పరబ్రహ్మ-నారాయణ) శబ్దాసామాన్యవిశేషశబ్దా.

(౧౮౩౦.)- } ౫౬౮౯. (నిఖిలహేయ-) ఇత్యాదినా, ఉభయలింగత్వముక్తమ్,
(౧౮౩౧.) }

౧॥ వి - పు - ౧ - ౫ - ౬౩.

మూ - ౧ - అపరిచ్ఛిన్నానందస్వరూపః - ౧ - ౧౧. ౨ - ఏక - ౧౧ - ౯.

వ్యా - ౧ - ఆనబోధ - ౪ - ౫. ౨ - తాత్పర్యప్రయ - ౯ - ౧౦. ౩ - అగ్ధ -

(౧౮౨౪.) స్వాభావికానవధికాతిశయాసంశ్లేషయ కల్యాణగుణగణాకరః,-

(౧౮౨౫.) స్వసజ్జల్యానువిధాయ స్వరూప స్థితి ప్రవృత్తి భేదచిదచిద్వస్తుజాతః,-

(౧౮౨౬.) అపరిచ్ఛేద్య స్వరూప స్వభావానంత మహావిభూతిః,- [5]

(౧౮౨౭.) నానావిధానంత చేతనాచేతనాత్మక ప్రపञ్చలీలోపకరణశ్చితి ప్రతిపాదితమ్,-

(౧౮౨౮.) “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ”^౧ “ఐతదాత్మ్యమిదంసర్వమ్ ... తత్త్వమసిశ్వేతకేతో”^౨ “ఏనమేకేవదన్త్యగ్నిం మరుతోన్యే ప్రజాపతిమ్”^౩ ఇన్ద్రమేకేపరేపాణం అపరే బ్రహ్మశాశ్వతమ్”^౪ “జ్యోతింషి శుక్రాణిచయానిలోకే త్రయో లోకా లోకపాలాశ్చ్రుయించ|త్రయోగ్నయశ్చాహుతయశ్చపశ్చ స ర్వేదేవాదేవకీపుత్రపవ ”^౫,-

(౧౮౨౯.) ౫౬౯౦. విభూతిమత్త్వమాహ(స్వసజ్జల్య-) ఇతి.

(౧౮౩౦.) ౫౬౯౧. నిత్యవిభూతిమత్త్వమాహ (అపరిచ్ఛేద్య-)ఇతి.- [15]

౫౬౯౨. (అపరిచ్ఛేద్యస్వరూపస్వభావ) శబ్దేన, ఇయత్రారాహిత్యమ్, ఔజ్జ్వల్యాదిగుణోత్కర్షశ్చవివక్షితః.

౫౬౯౩. (అనంత) శబ్దేననిత్యత్వంవివక్షితమ్;

౫౬౯౪. తద్గతపదార్థానన్త్యంవా.

౫౬౯౫. (మహావిభూతిః)ఇతి.- 1భోగ్యవిభూతిరుచ్యతే, [20]

“శుద్ధేమహావిభూత్యాభ్యే”^౨ ఇతివచనాత్.

(౧౮౩౭.) ౫౬౯౬. లీలావిభూతిమత్త్వమాహ (నానావిధ-)ఇతి.

౫౬౯౭. ఏవమ్, సర్వవిలక్షణత్వముక్తమ్.

(౧౮౩౮.) ౫౬౯౮. తద్వికథమైక్యశ్చుక్తిరిత్యత్రాహ (సర్వంఖలు-) ఇతి.

౧॥ ఛా - ఉ - ౩ - ౧౪ - ౧. ౨॥ ఛా-ఉ - ౬ - ౮ - ౭. ౩॥ మ-శ్చ - ౧౨ - ౧౨౩. ౪॥

౫॥ వి - పు - ౬ - ౫ - ౭౨.

మీ-౧-గణ - ౪ - ౮ - ౪. ౨ - ఇన్ద్రమేకేపరంబ్రహ్మశాశ్వతంపరమేశ్వరమ్ - ౧.

వ్యా - ౧ - శోగవిభూతి - ౯ - ౧౧.

(౧౮౨౯.) “త్వంయజ్ఞస్తవ్వంవఱూరస్తవ్వమోజూరఃపరస్తపః”^౧ “యః తథామావసుఃపూర్వః వసూనాంత్యంప్రజాపతిః”^౨ “జగన్సర్వంశరీస్తేష్టైర్యంతే వసుధాతలమ్ అగ్నిఃకోషః ప్రసాదస్తేసో మహ శ్రీవత్సలక్షణః”^౩ “జ్యోతీంషివిష్ణుర్భువనానివిష్ణుః వనాని విష్ణుర్నిరయోదిశశ్చ నద్య స్సముద్రాశ్చ సపవనర్వం యవస్త్రీయన్నాస్త్రీచవిప్రవర్య”^౪ ఇత్యాది సామానాధికరణ్యప్రయోగేషు సర్వైశ్చైః సర్వశరీరతయా సర్వప్రకారం బ్రహ్మైవాభిధీయత ఇతి చోక్తమ్.

(౧౮౩౦.) సత్యసజ్జుల్యం పరంబ్రహ్మ స్వయమేవ,-

[10]

(౧౮౩౧.) బహుప్రకారం స్యామితిసజ్జుల్యః,

(౧౮౩౨.) అచిత్సమష్టిరూప మహాభూత సూక్ష్మంవస్తు,-

(౧౮౨౯) ౫౬౯౯. “త్వంయజ్ఞః”^౧ ఇత్యాదిన్తోకానంతరభావిత్వాత్ “జగత్సర్వంశరీరస్తే”^౩ ఇతిన్తోకఉదాహృతః;

౫౭౦౦. అనేన, సామానాధికరణ్యస్వార్థస్పృష్టోభవతి. [15]

(౧౮౩౦) ౫౭౦౧. “కారణావస్థాయామేకత్వావధారణాత్, శరీరాశ్చ భావస్తదాసీంనోపపద్యత ఇతి, స్వరూపైక్యనిబద్ధనమేవ సామానాధికరణ్యమ్” ఇత్యత్రాహ (సత్యసజ్జుల్యమ్-) ఇతి.-

[కాదిభాగ్యవతిః;

౫౭౦౨. నహి, (సత్యసజ్జుల్యమ్) బ్రహ్మస్వరూపమేవస్వర్గనర

౫౭౦౩. 1 అతోవిలక్షణమేవబ్రహ్మైతి (సత్యసజ్జుల్య) శబ్దాభిప్రాయః.

(౧౮౩౧) ౫౭౦౪. (బహుప్రకారంస్యామ్-) ఇత్యనేన, “బహుస్యామ్”^౨ ఇత్యేతద్వ్యాఖ్యాతమ్.

(౧౮౩౨) ౫౭౦౫. (అచిత్సమష్టిరూపమహా భూతసూక్ష్మమ్-) ఇతి.- [25]
౫౭౦౬. మహదాద్యపేక్షయాప్రకృతిః (సమష్టిః); సైవ(మహా భూతసూక్ష్మమ్) ఇతి, వ్యాఖ్యానవ్యాఖ్యేయభావః.

౧॥ రా - య-౧౨౦-౨౦. ౨॥ రా-య-౧౨౦-౭. ౩॥ రా - య-౧౨౦- ౨౬.

౪॥ వి - పు - ౨ - ౧౨ - ౩౮. ౫॥ ఛా - ఉ - ౬ - ౨ - ౩.

న్యా - ౧ - అతోభయవిలక్షణ - ౯ - ౧౦. ౨ - మితిభావః - ౯ - ౧౦.

(౧౮౪౬.) “బ్రహ్మప్రాప్త్యపాయశ్చ, శాస్త్రాధిగతతత్త్వజ్ఞానపూర్వక స్వకర్మానుగృహీత భక్తినిష్ఠాసాధ్యానవధికాతీతయః ప్రియవిశ దతమప్రత్యక్షతాపన్నాను ధ్యానరూపవరభక్తిరేవ” ఇత్యుక్తమ్.

(౧౮౪౭.) భక్తిశబ్దశ్చప్రీతివిశేషవర్తతే. - [5]

(౧౮౪౮.) ప్రీతిశ్చజ్ఞానవిశేషవ. -

(౧౮౪౯.) ననుచ, “సుఖంప్రీతిరిత్యనర్థాన్తరమ్, సుఖజ్ఞానవిశేషసాధ్యంవ దాన్తరమ్” ఇతి తొకికాః;-

(౧౮౫౦.) నైవమ్:-యేనజ్ఞానవిశేషేణతత్ సాధ్యమిత్యుచ్యతే, సపవజ్ఞాన విశేషస్సుఖమ్. [10]

(౧౮౫౧.) ఏతదుక్తంభవతి:-

(౧౮౫౨.) “విషయజ్ఞానానిసుఖదుఃఖమధ్యస్థ సాధారణాని. -

(౧౮౫౩.) తానిచవిషయాధీనవిశేషాణితథాభవన్తి;

(౧౮౪౬) ౫౭౨౮. అథ, ఉపాయవిషయంవక్తవ్యమాహ (బ్రహ్మ-) ఇతి- ౫౭౨౯. (భక్తినిష్ఠా).-భక్తియోగాభ్యాసః, తేన(సాధ్యా) (పర భక్తిః) ప్రాప్తిపూర్వావస్థా.

(౧౮౪౭) ౫౭౩౦. తస్మిన్జ్ఞానస్వకథంమోక్షోపాయత్వమిత్యతాహ(భక్తిశబ్దశ్చ-) ఇతి.

౫౭౩౧. (ప్రీతివిశేష) శబ్దేన, స్వామినిభృత్యస్యానురాగో వివక్షితః. [20]

(౧౮౪౮) ౫౭౩౨. తతఃకిమిత్యతాహ(ప్రీతిశ్చ-) ఇతి.

(౧౮౪౯) ౫౭౩౩. అత్రవై శేషికమతేనచోదయతి(ననుచ-) ఇతి.

(౧౮౫౦) ౫౭౩౪. పరిహరతి (నైవమ్-) ఇతి.

(౧౮౫౧) ౫౭౩౫. వ్యాహతమిదంజ్ఞానసాధ్యంసుఖంజ్ఞానమేవేతి, -

౫౭౩౬. సహిదణ్డచక్రాదిరేవఘటః? ఇత్యత్రాహ (ఏతదుక్తంభవతి-) ఇతి. [25]

(౧౮౫౨) ౫౭౩౭. (సుఖదుఃఖమధ్యస్థ) శబ్దాః, అనుకూలప్రతికూలానుభయరూపవిషయవాచినః, - తేషాం (సాధారణాని) ఇత్యర్థః.

(౧౮౫౩) ౫౭౩౮. (తథాభవన్తి).- సుఖందుఃఖమనుభయజ్ఞాన (భవన్తి) ఇత్యర్థః.

మూ - ౧ - ఇతి తొకికాః - ౨-౧౦. ౨ - విశేషవివస్సుఖమ్ - ౧౧.

వ్యా. ౧ - ప్రాప్తేపూర్వా - ౯ - ౧౦. ౨ - స్వ - ౪ - ౫న. ౩ - స్థసాధారణానీతి సుఖదుఃఖమధ్యస్థశబ్దాః - ౩. ౪ - అనుభవరూప - ౩.

- (౧౮౫౪.) యేనచవిషయవిశేషేణవిశేషితం జ్ఞానం సుఖస్య జనకమిత్యభి
మతమ్, తద్విషయజ్ఞానమేవసుఖమ్,
(౧౮౫౫.) తదతిరేకిపదార్థాంతరంనోపలభ్యతే,
(౧౮౫౬.) తేనైవసుఖత్వవ్యవహారోపపత్తేశ్చ, [౧]
(౧౮౫౭.) ఏవంవిధసుఖరూపజ్ఞానస్యవిశేషకత్వమ్,
(౧౮౫౮.) బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్యవస్తునస్సౌతిశయఃస్థిరఞ్చ;
(౧౮౫౯.) బ్రహ్మణస్త్యనవధికాతిశయంస్థిరఞ్చఇతి;-
(౧౮౬౦.) “అనన్తోబ్రహ్మ” ఇత్యుచ్యతే.

(౧౮౫౪) ౫౭౩౯. జ్ఞానమేవసుఖంస్యాదిత్యత్రాహ (యేన-) ఇతి- [౧]

౫౭౪౦. జ్ఞానంసుఖజనకఞ్చేత్, ఘటజ్ఞానమపిసుఖజనకంస్యాత్;-

౫౭౪౧. నైవమ్:-

౫౭౪౨. న్రకృష్టనాదివిషయవిశేషజ్ఞానంసుఖజనకమిచ్ఛేత్;-

౫౭౪౩. న్రకృష్టనాదివిషయజ్ఞానమేవసుఖమితిసదోషఇత్యర్థః.

(౧౮౫౫) ౫౭౪౪. “జ్ఞానాతిరేకిసుఖం కిందృష్టమ్, ఉతకల్పమ్?” [15]

ఇతి వికల్ప్యదూషణమాహ (తదతిరేకి-) ఇతి.-

౫౭౪౫. పదార్థాంతరానుపలభ్యేరిత్యర్థః.

(౧౮౫౬) ౫౭౪౬. ద్వితీయం శిరోదూషయతి (తేనైవ-) ఇతి.-

౫౭౪౭. (తేనైవ).- విషయవిశేషేతజ్ఞానేనైవేత్యర్థః.

(౧౮౫౭) ౫౭౪౮. “తతఃకింప్రస్తుతోపాసనస్యానవధికాతిశయప్రీతిరూప” [20]

త్వే?” ఇత్యత్రాహ (ఏవంవిధ-) ఇతి.-

(౧౮౫౮) ౫౭౪౯. (బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్యవస్తునః) (ఏవంవిధసుఖరూపజ్ఞానవిశే

షకత్వమ్), అనుకూలత్వమ్, (అల్పఃస్థిరఞ్చ);

(౧౮౫౯) ౫౭౫౦. (బ్రహ్మణస్త్యనవధికాతిశయంస్థిరఞ్చ) అనుకూలత్వమి

త్యర్థః. [25]

(౧౮౬౦) ౫౭౫౧. తత్రశ్రుతిమాహ (“అనన్తోబ్రహ్మ”) ఇతి.

౧॥ తై - శ్చ - ౬.

మూ-౧-స్య-౧-న. ౨-యంజ్ఞాన-౧౨.౩- సుఖీతివ్యవ- ౨. సుఖీత్వదుఃఖి
త్వవ్యవ- ౧౦. సుఖవ్యవ-౧౧. ౪- ఇతిహ్యుచ్యతే- ౧.

వ్యా - ౧. జ్ఞానత్వేసుఖం-౧. ౨-విశేషవిశేషిత- ౪- ౫.

(౧౮౬౧.) విషయానంతర్వాత్ జ్ఞానస్య సుఖరూపతయా బ్రహ్మైవనుఖమ్,
(౧౮౬౨.) తదిదమాహ, “రసోవై సః- రసం హ్యేవానంతర్వాత్ సద్భిభవతి”^౧

ఇతి;

(౧౮౬౩.) బ్రహ్మైవనుఖమ్ ఇతి, బ్రహ్మలభ్యానుభవవతీత్యర్థః. [5]

(౧౮౬౪.) పరమపురుషః స్వేనైవస్వయమనవధికాతిశయః! సుఖస్సన్ పర
స్యాపి సుఖంభవతి,

(౧౮౬౫.) సుఖరూపత్వావిశేషాత్;

(౧౮౬౬) ౫౭౫౨. నను, [ఆనంద] శబ్దస్య సుఖపర్యాయత్వాత్, అనుకూల
విషయజ్ఞానస్య సుఖశబ్దవాచ్యతోపపాదనాచ్చ, [10]
“ఆనందో బ్రహ్మ”^౨ ఇతి బ్రహ్మణః సుఖత్వవచనమయ్యు
క్తమిత్యత్రాహ (విషయ -) ఇతి.-

౫౭౫౩. అయమర్థః - “ఆత్మానుకూలం సుఖమ్” ఇత్యాను
కూల్యంహి సుఖశబ్దప్రవృత్తినిమిత్తమ్?;

౫౭౫౪. తచ్చ, జ్ఞానస్య విషయానుకూల్యప్రయ్యుక్తమితి విష[15]
యస్య స్వతోనుకూలస్య సుఖశబ్దవాచ్యత్వం యుక్త
మ్” ఇతి.

(౧౮౬౭) ౫౭౫౫. జ్ఞానానుకూలత్వస్య విషయానుకూల్య ప్రయ్యుక్తత్వే
శ్రుతిమాహ (తదిదమ్-) ఇతి.

(౧౮౬౮) ౫౭౫౬. అస్యాంశ్రుతౌ బ్రహ్మణస్సుఖరూపత్వాప్రతితేస్తాం^[20]
వాచ్యచక్షే (బ్రహ్మైవ-) ఇతి.-

౫౭౫౭. తచ్చబ్ధిః కారణతయా ప్రకృత బ్రహ్మపరావర్తిత్యర్థః.

(౧౮౬౯) ౫౭౫౮. ఆత్ర సుఖవాచిశబ్దకః?;

౫౭౫౯. యోగయస్య సుఖంభవతి తన్నస్వస్యాపి సుఖంభవతి;

౫౭౬౦. ఏవమ్, పరస్యభోగ్యభూతం బ్రహ్మనస్వభోగ్యమిత్య^[25]
త్రాహ (పరమపురుషః) ఇతి.

౫౭౬౧. (స్వయమ్)-స్వస్యా ఇత్యర్థః.

(౧౮౭౦) ౫౭౬౨. (సుఖరూపత్వావిశేషాత్-) ఇతి.- స్వపరవిభాగరహి
తమ్, “ఆనందో బ్రహ్మ”^౩ ఇత్యవిశేషణా నన్దత్వకథనా
దిత్యర్థః. [30]

౧ || తై- ఆ-౭-౧. ౨|| తై - భృ- ౬.

మూ- ౧- సుఖీపర - ౧. ౨- సుఖాయభవతీత్యర్థః - ౧౦.

వ్యా-౧- వర్ణన - ౪- ౫. ౨- వృత్తేః నిమిత్తం- ౩. ౩- లోకేయో - ౯-౧౦. ౪- ప
రంపరస్య-౪-౫. భూత-౩-౪-౫-౬. ౫ - విశేషాదానన్ద-౧.

- (౧౮౬౬.) బ్రహ్మయస్యజ్ఞానవిషయోభవతి సమభిభవతీత్యర్థః.
 (౧౮౬౭.) తదేవంపరస్యబ్రహ్మణఃఅనవధికాతి శయాసభ్యేయకల్యాణగుణాకరస్య నిరవద్యస్య అనన్తమహావిభూతేః,
 (౧౮౬౮.) అనవధికాతిశయసౌలీల్యవాత్సల్యసౌందర్యజలధేఃసర్వశేషిత్వాత్, ఆత్మనః శేషత్వాత్ ప్రతిసమ్బద్ధితయా అనుసద్దీయమానమ్,
 (౧౮౬౯.) అనవధికాతిశయప్రీతివిషయంతత్ పరంబ్రహ్మైవవినమాత్మానం పాపైరయతిఇతి.
 (౧౮౭౦.) ననుచ,

(౧౮౬౬) ౫౭౬౩. తస్మి “రసోవై సః-రసం హ్యేవామంలభ్యాన [10]

ద్విభవతి” ఇతిపరంబ్రహ్మనన్తత్వశ్రవణంకథమిత్యత్రాహ (బ్రహ్మయస్య) ఇతి.-

౫౭౬౪. “బ్రహ్మపరస్యజ్ఞానవిషయశ్చేత్ తస్యసుఖంభవతి;

౫౭౬౫. స్వస్యజ్ఞానవిషయత్వేస్వస్యసుఖంభవతి;

౫౭౬౬. అతః,యస్యజ్ఞానవిషయభూతంబ్రహ్మ,అవి శేషే [15]

ణతస్యతత్ సుఖమితిజీవస్యాపిసుఖరూపంభవతీత్యస్యాశ్చ తేరర్థః” ఇత్యర్థః.

(౧౮౬౭) ౫౭౬౭. ప్రీతివిషయమ్-నాభిప్రేతమర్థంఽవ్యుత్పత్తి (తదేవమ్-) ఇతి.

౫౭౬౮ (మహావిభూతేః) ఇత్యన్తేన,పరత్వోపయోగిగుణ [20] జాతముక్తమ్.

(౧౮౬౮) ౫౭౬౯. (అనవధిక-) ఇత్యాదినా,సౌలభ్యోపయోగిగుణఉక్తః.

(౧౮౬౯) ౫౭౭౦. (ప్రీతివిషయమ్-) ఇతి-స్వదాస్యానుసంధానగర్భాప్రీతిర్వివక్షితా.

౫౭౭౧. ఏవంవిధప్రీతిరూపజ్ఞానవిషయభూతం(బ్రహ్మ) స్వ [25] ప్రాప్త్యపాయభూతమిత్యర్థః.

(౧౮౭౦) ౫౭౭౨. అపురుషార్థత్వాపాదనముఖేనచోదయతి(ననుచ-)ఇతి.

౧॥ శ్లో - ఆ-౭-౧.

మూ-౧-శేషతా ప్రతి-౧-౨-౧౦- ౧౨. ౨- విషయభూతంసత్ - ౧౨. ౩-విష-౧- ౨-౪-౫-౯.

వ్యా-౧ - ఇత్యర్థః - ౪-౫- ౯. ౨ - అభిమతమగ్ధం - ౪ - ౫. ౩ - త్వోపపాదన - ౯ - ౧౦.

- (౧౮౭౧.) అత్యంతశేషతైవఅత్తనోనవధికా తిశయంసుఖమిత్యుక్తంభవతి,
 (౧౮౭౨.) తదేతత్ సర్వలోకవిరుద్ధమ్;
 (౧౮౭౩.) తథాహి:-సర్వేషామేవచేతనానాంస్వాతంత్య్ర్య మేవేష్టతమ
 ద్వైశ్యతే,పారతంత్య్ర్యస్తుఃఖతరమ్;- [5]
 (౧౮౭౪.) స్మృతిశ్చ, “సర్వంపరవశంచుగఖంసర్వమాత్మవశంసుఖమ్”^౧
 తథాచ “సేవాశ్చవృత్తిరాఖ్యాతాతస్మాత్తాంపరివర్జయేత్”^౨
 ఇతి.
 (౧౮౭౫.) తదిదమ్,అనధికతదేహాతిరిక్తాత్మస్వరూపాణాంశరీరాత్మాభిమా
 నవిజృమ్భితమ్; [10]
 (౧౮౭౬.) తథాహి:-
 (౧౮౭౭.) శరీరంహిమనుష్యత్వాదిజాతిగుణాశ్రయపిణ్డభూతంస్వతంత్య్రం
 ప్రతీయతే,తస్మిన్నేవాహమితిసంసారిణాం^౩ప్రతీతిః,
 (౧౮౭౮.) ఆత్మాభిమానోయాదృశః,తదనుగుణైవపురుషార్థప్రతీతిః;-
 (౧౮౭౯) ౫౭౭౩. (అత్యంత-) ఇత్యాదిస్పష్టమ్. [15]
 (౧౮౮౦) ౫౭౭౪. సర్వలోకవిరుద్ధత్వముపపాదయతి (తథాహి-) ఇతి.
 (౧౮౮౧) ౫౭౭౫. (తదిదమ్-) ఇత్యాదినాపరిహరతి.
 (౧౮౮౨) ౫౭౭౬. దేహ (త్మాభిమానవిజృమ్భిత)త్వముపపాదయతి (త
 థాహి-) ఇతి.
 (౧౮౮౩) ౫౭౭౭. సుఖత్వంచుగఖత్వచ్ఛానపారతంత్య్రస్వాతంత్య్ర్య [20]
 ప్రయక్తే,
 ౫౭౭౮. అపితు,కర్మకృతదేహాత్మాభిమానప్రయక్తేఇతి,
 ౫౭౭౯. సోపాధికత్వంచూషణంవత్సన్, వివరీతాత్మాభిమా
 నందర్శయతి (శరీరంహి-)ఇతి.
 (౧౮౮౪) ౫౭౮౦. తతఃకిమిత్యత్రాహ(ఆత్మాభిమానః) ఇతి. [25]

౧ || మ-స్మృ - ౪ - ౧౬౦. ౨||మ-స్మృ-౪-౬.

మూ-౧- తంత్య్ర్యస్తురుగఖ- ౧. ౨-సుఖమితితథాచ-౪-౫-౮.

౩ -చ-౨-స. ౪-ప్రతిపత్తిః-౨-౪-౫. ౫-ప్రతిపత్తిః-౪-౫.

వ్యా-౧. సుఖత్వంచుగఖత్వేచ- ౨-౯-౧౦. ౨-త్వ-౪-౫-స. చూషణ-౩-స.

- (౧౮౭౯.) సిహ్నవ్యాఘ్రవరాహానుష్యయక్షరక్షుపేశాచదేవదానవస్త్రీ
పుంసవ్యవస్థితాత్మాభిమానానాం సుఖానివ్యవస్థితాని,
(౧౮౮౦.) తానిచ పరస్పరవిరుద్ధాని;-
(౧౮౮౧.) తస్మాత్, ఆత్మాభిమానానుగుణ పురుషార్థవ్యవస్థయాసర్వం [9]
సమాహితమ్.-
(౧౮౮౨.) ఆత్మస్వరూపస్తుదేవాదిదేహవిలక్షణంజ్ఞానై కాకారమ్, తచ్చప
రశేషతైకస్వరూపమ్ యథా వస్థితాత్మాభిమానేతదనుగుణైవ
పురుషార్థప్రతీతిః.
(౧౮౮౩.) “ఆత్మాజ్ఞానమయోమలః” ఇతిస్త్వ తేజ్ఞానై కాకారతాప్ర[10]
తిపన్నాః;
(౧౮౮౪.) “పతింవిశ్వస్య” ౧ ఇత్యాదిశ్రుతిగణైః పరమాన్నశేషతై కా
కారతాచప్రతిపాదితా;

- (౧౮౭౯) ౫౭౮౧. ఆత్మాభిమానానుగుణపురుషార్థ ప్రతీతాపుదాహరణ
మాహ (సిహ్నవ్యాఘ్ర-) ఇతి. [15]
(౧౮౮౦) ౫౭౮౨. (పరస్పరవిరుద్ధాని-) ఇతి.- “పరస్పరవిరుద్ధేషుసుఖదుఃఖే
షుతత్తదసాధారణంప్రయోజకంనభవతివ్యభిచారాత్;
౫౭౮౩. తస్మాత్, అనుయాయప్రయోజకంవిపరీ తాత్మాభిమా
నరూపమ్” ఇత్యభిప్రాయః.
(౧౮౮౧) ౫౭౮౪. సోపాధికత్వముపసంహరతి(తస్మాత్-) ఇతి.- [20]
౫౭౮౫. “ఆత్మానుకూలంసుఖం ఆత్మప్రతికూలందుఃఖమ్” ఇతి
సుఖదుఃఖలక్షణమ్,
౫౭౮౬. తస్మాత్, స్వతంత్రోతయాత్మాభిమానేప్రతికూలత్వా
త్పరతంత్ర్యిందుఃఖంభవతి,
౫౭౮౭. నతుపారతన్త్ర్యిత్” ఇత్యర్థః. [25]
(౧౮౮౨) ౫౭౮౮. కథం(సమాహిత)మిత్యతాహ(ఆత్మస్వరూపస్తు-) ఇతి.
(౧౮౮౩) ౫౭౮౯. జ్ఞానై కాకారత్వే పరశేషతైకస్వరూప త్వేవప్రమాణ
మాహ (“ఆత్మాజ్ఞానమయః”) ఇతి.

(౧౮౮౫.) అతః, సిహ్వాన్యాఘ్రాదిశరీరాత్పాభిమానవత్ స్వతంత్రాభిమా
నోపి కర్మకృతవిపరీతాత్మజ్ఞానరూపో వేదితవ్యః;

(౧౮౮౬) ౫౭౯౦. (అతః) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.

౫౭౯౧. ఏవమ్, సోపాధికత్వంకణ్ఠోక్తమ్. [5]

౫౭౯౨. అనేకాన్త్యృష్ణులోకసిద్ధమిత్యనుక్తమ్.

౫౭౯౩. కేవలము పాయతయాస్వీకృతంపతిపారతన్త్ర్యమే
వాపురుషార్థః;

౫౭౯౪. భోగ్యతమత్వేనస్వీకృతంపతిపారతన్త్ర్యంపురుషా
ర్థఏవలోకేదృశ్యతేఇతి. [10]

౫౭౯౫. కిచ్చ, కాలాత్యయాపదేశశ్చాభిప్రేతః:-

౫౭౯౬. తథాహి, - భగవత్పారతన్త్ర్యస్యదుఃఖ రూపత్వం
సాధ్యతే, కిమితరపారతన్త్ర్యస్యః;

౫౭౯౭. ఇతరస్యచేత్, సాధ్యశామ్;

౫౭౯౮. భగవత్పారతన్త్ర్యస్యదుఃఖ రూపత్వంకేనప్ర
మాణేనసాధ్యతే; [15]

౫౭౯౯. నతావత్ప్రత్యక్షాదినా, తదగోచరత్వాత్;

౫౮౦౦. ఆగమతస్తుభగవత్పారతన్త్ర్యం సుఖరూపమేవావగ
మ్యతేఇతి.-

౫౮౦౧. పారతన్త్ర్యసామ్యాత్లోకసిద్ధపారతన్త్ర్యం [20]
సపక్షీకృత్యదుఃఖరూపత్వం సాధ్యతేచేత్:- [వ్య;

౫౮౦౨. అత్రకిమాగమమభ్యవగన్యసాధ్యతే; ఉతానభ్యవగ

౫౮౦౩. అనభ్యవగమే, ఆశ్రయాసిద్ధిః;

౫౮౦౪. అభ్యవగమే, ధర్మిగ్రాహకప్రమాణబాధా ఇత్యభిప్రే
తందూషణమ్;- [25]

౫౮౦౫. పరశేషతైకస్వరూపత్వే “పతింవిశ్వస్య” ఇత్యాది, ప్ర
మాణతయాభావ్యకారేణాభిప్రేతమ్.

మూ - ౧ - వ్యాఘ్రావరాహాదిశరీరాత్పా-౧. ఆది- ౨-స. ౨-ఆత్మ-౨-౧౨-స.
౩-ఆత్మ-౧ - స.

వ్యా-౧-ప్రతి-౩-౪-౫. ౨-ప్రతి-౩-౪-౫. పతి-౯-౧౦-స. ౩-అపదిష్టశ్చ-౯-౧౦.
౪-ఆగమస్తు-౯-౧౦. ౫-గమ్యతేచేదర్హి-౯-౧౦. ౬ - ఇత్యాదికన్ఠాషణం-౧-౨.

- (౧౮౮౬.) అతః కర్మకృత మేవ పరమపురుషవ్యతిరి క్తవిషయాణాం సుఖత్వమ్,
 (౧౮౮౭.) అతః పవతేషామల్పత్వసాధితత్వమ్.
 (౧౮౮౮.) పరమపురుషస్యైవస్య తపవసుఖత్వమ్,
 (౧౮౮౯.) అతః, తదేవస్థిరం అనవధికాతిశయమ్;- [5]
 (౧౮౯౦.) “కంబ్రహ్మఖంబ్రహ్మ”^౧ “అనన్దో బ్రహ్మ”^౨ “సత్యం జ్ఞానమనన్దం బ్రహ్మ”^౩ ఇతి శ్రుతేః.
 (౧౮౯౧.) బ్రహ్మవ్యతిరి క్తస్య కృత్య సృజనస్తు సస్వరూపేణ సుఖత్వాభావః కర్మకృతత్వేన చ అస్థిరత్వం భగవతాపరాశరేణో క్తమ్:-
 (౧౮౯౨.) “నరకస్వర్గసంజ్ఞేవై పాపపుణ్యేద్విజో క్తమ్- [10]
 వస్తే వ్యక మేవ దుఃఖాయ సుఖాయే ద్ద్వై గమాయ చ ||
 కోపాయ చ యత స్తస్మాత్ వస్తువస్తాత్మకం కుతః”^౪,-
 (౧౮౯౩.) సుఖదుఃఖాద్యే కా న్తరూపేణ వస్తునో వస్తుత్వం కుతః,

- (౧౮౮౬) ౧౮౦౬. భగవత్పారతన్త్ర్యం సుఖరూపమస్తు, విపరీతాత్మాభిమానేషి సుఖమనుభూయతేచేత్ కేంబ్రహ్మప్రాప్త్యైత్యత్రాహ (అతః కర్మకృతమేవ-) ఇతి.
 ౧౮౦౭. “ఇతరసుఖానాం కర్మకృతత్వాత్^౧ తత్తారతమ్యానుగుణేతదల్పత్వాస్థిరత్వే; [త్యర్థః.
 ౧౮౦౮. స్వాభావికసుఖరూపత్వాద్బ్రహ్మణోనన్తస్థిరత్వే” ఇ
 (౧౮౯౦) ౧౮౦౯. అత్ర ప్రమాణమాహ (“కంబ్రహ్మ”-) ఇతి. [20]
 ౧౮౧౦. బ్రహ్మణోపరిమితసుఖత్వే శ్రుతిరుక్తా.
 (౧౮౯౧) ౧౮౧౧. వ్యతిరి క్తసుఖాస్థిరత్వాదికే ప్రమాణం శ్రీవిష్ణుపురాణవచనమాహ (బ్రహ్మ-) ఇతి.
 (౧౮౯౨) ౧౮౧౨. (“పాపపుణ్యే”)- పాపపుణ్యకృతే ఇత్యర్థః.
 (౧౮౯౩) ౧౮౧౩. (“వస్తువస్తాత్మకం కుతః”) ఇత్యేతద్వ్యాచక్షే [25]
 (సుఖదుఃఖాది-) ఇతి.-

౧|| ఛా-ఉ-౪-౧౦-౧. ౨|| తై-భృ-౬. ౩|| తై-ఆ-౧-౧. ౪|| వి-పు-౨-౬-౪౬.

మూ-౧-౪ర మేశ్వరవ్యతిరి క్త-౨. ౨-వితేషాం-౧-౨-౧౧. ఏవ ౪-౪.

వ్యా-౧-తత్రితార-౧-౨. ౨-తత్రి-౪-౧. ౩-సుఖత్వాస్థిర-౪-౧.

(౧౮౯౪.) తదేకాంతతా పుణ్యపాపకృతేత్యర్థః.

(౧౮౯౫.) “ఏవమనేకపురుషాపేక్షయాకస్యచిత్సుఖమేవ, కస్యచిద్దుఃఖంభవతి ఇతివృత్తం ప్రతిపాద్య,

(౧౮౯౬.) ఏకస్మిన్నపిపురుషేనవ్యవస్థితమ్” ఇత్యాహః- [5]

(౧౮౯౭.) “తదేవప్రీతయేభూత్వాపునర్దుఃఖాయజాయతే-
తదేవకోపాయయతః ప్రసాదాయచజాయతే॥

తస్మాద్దుఃఖాత్కంనాస్తినచకిచ్ఛిత్సుఖాత్కమ్”^{౧౯} ఇతి-

(౧౮౯౮.) సుఖదుఃఖాత్కత్వం సర్వస్యవస్తునఃకర్తృకృతమ్ నవస్తుస్వరూపకృతమ్; [10]

(౧౮౯౯.) అతఃకర్తావసానేతదప్రైతిఇత్యర్థః.

(౧౯౦౦.) యత్తు, “సర్వంపరవశమ్”^{౨౦} ఇత్యుక్తమ్,

(౧౯౦౧.) తత్ పరమపురుషవ్యతిరిక్తానాంపరస్పరశేషశేషీభావాభావాత్ తద్వ్యతిరిక్తంప్రతిశేషతాదుఃఖమేవఇత్యుక్తమ్;

౨౮౧౪. (“తస్మాద్దుఃఖాత్కంనాస్తినచకిచ్ఛిత్సుఖాత్కమ్”)^{౧౯} ఇత్యత్రాపికథనాత్, అత్రాపిపకాంతసుఖతయావస్తుత్వమ్, ఏకాంతదుఃఖతయా వస్తుత్వచ్ఛానిషిద్ధమితిభావః.

(౧౮౯౪) ౨౮౧౫. సుఖాద్యేకాంతత్వప్రతీతికథమత్యత్రాహ (తదేకాంతతా-) ఇతి.

(౧౮౯౫) ౨౮౧౬. ఉక్త-వత్సమాణశ్లోకయోరపానరుక్త్యర్థమాహ [20]
(ఏవమ్-) ఇతి.

(౧౮౯౬) ౨౮౧౭. (ఏకస్మిన్నపిపురుషేనవ్యవస్థితమ్) ఇతి. - కాలభేదేనేత్యధ్యాహరః.

(౧౮౯౮) ౨౮౧౮. ఉదాహృతశ్లోకార్థమాహ (సుఖదుఃఖాత్కత్వమ్-) ఇతి.

(౧౮౯౯) ౨౮౧౯. ఫలితమర్థమాహ (అతః-) ఇతి. [25]

(౧౯౦౦) ౨౮౨౦. పూర్వపక్షోక్తగ్రన్థార్థమాహ (యత్తు-) ఇతి.

(౧౯౦౧) ౨౮౨౧. (పరస్పరశేషశేషీభావాభావాత్ -) ఇతి- స్వభావతోభావాదిత్యర్థః.

- (౧౯౦౨.) “సేవాశ్వపృత్తిర్యావృత్త్యాతా”^౧ ఇత్యత్రాపిలసేవ్యసేవా
శ్వపృత్తిరేవేత్యుక్తమ్..
- (౧౯౦౩.) “సహ్యశ్రమైస్సదోపాస్యఃసమస్తైరేకపవతు”^౨ ఇతి,-
- (౧౯౦౪.) సర్వైరాత్మయాథాత్మ్యవిధిః సేవ్యఃపురుషోత్తమఃకవవ. [౩]
- (౧౯౦౫.) యథోక్తంభగవతా, “మాఞ్చయోవ్యభిచారేణభక్తియోగేన
సేవతే-సగుణాన్ సమతీతైవతాన్ బ్రహ్మభూయాయకల్పతే”^౩
ఇతి.
- (౧౯౦౬.) ఇయమేవభక్తిరూపాసేవా “బ్రహ్మవిదాహోత్తిపరమ్”^౪ “త
మేవంవిద్వానమృతఇహాభవతి”^౫ “బ్రహ్మవేదబ్రహ్మైవభ [10]
వతి”^౬ ఇత్యాదిషు వేదనశబ్దేనాభిధీయతేఇత్యుక్తమ్.
- (౧౯౦౭.) “యమేవైషవృణతే తేనలభ్యః”^౭ ఇతివిశేషణాత్,-
-
- (౧౯౦౮.) ౫౮౨౨. (“సేవా”) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.
- (౧౯౦౯.) ౫౮౨౩. కథమస్యవచనస్యాసేవ్యసేవావిషయత్వ మిత్యతా
హ (“సహి”-) ఇతి. [15]
- (౧౯౧౦.) ౫౮౨౪. తద్వ్యాచక్షే (సర్వైః) ఇతి.
- (౧౯౧౧.) ౫౮౨౫. భగవద్వచనమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.
- (౧౯౧౨.) ౫౮౨౬. కథంసేవాయామోక్షోపాయత్వమ్? జ్ఞానం హిమో
క్షోపాయః? ఇత్యత్రాహ (ఇయమేవ-) ఇతి.-
౫౮౨౭. “భజఇత్యేవధాతుర్వైసేవాయాంపరికీర్తితః- [20]
తస్మాత్సేవాబుధైః ప్రాక్తాభక్తిశబ్దేనభూయసీ”^౮ ఇతి
భగవద్బోధాయనవచనమ్;
౫౮౨౮. “సేవాభక్తిరూపాస్తిః”^౯ ఇతినిఖణ్డః;
౫౮౨౯. తస్మాద్భక్తిరూపాసేవా వేదనాదిశబ్దవాచ్యేత్యర్థః.
- (౧౯౧౩.) ౫౮౩౦. సేవాభక్తిరస్తు, కథంవేదనాది శబ్దవాచ్యాభక్తిః [25]
రిత్యత్రాహ (“యమేవ”-) ఇతి.

౧ || మ - శ్చ - ౪ - ౬. ౨ ||

౩ || శి - ౧౪ - ౨౬.

౪ || తై - ఆ - ౧ - ౧. ౫ || పు - సూ - ౨౦. ౬ || ము - ఉ - ౩ - ౨ - ౯.

౭ || ము - ఉ - ౩ - ౨ - ౩. ౮ ||

౯ ||

మూ - ౧ - పృత్తిరవ్యసేవ్య - ౧. పృత్తిరిత్యసేవ్య - ౨. ౨ - సదాసేవ్యః - ౧౧ -
౧౨. ౩ - వేదిభిః - ౧౨. ౪ - భవతిత్యాదిషు - ౨ - ౧౧. ౫ - వేదనాదిశబ్దేన - ౨.

- (౧౯౦౮.) “యమేవైషవృణుతే” ఇతి భగవతావరణీయత్వప్రతీయతే;
 (౧౯౦౯.) వరణీయశ్చప్రియతమః;
 (౧౯౧౦.) యస్యభగవతిసనపథికాతిశయాప్రీతిర్జ్ఞానాయతే సపవభగవతఃప్రి
 యతమః. [5]

(౧౯౧౧.) తదుక్తంభగవతైవ:- “ప్రియోహిజ్ఞానినోత్యర్థమహం సచమ
 మప్రియః” ఇతి-

(౧౯౧౨.) తస్మాత్, పరభక్తిరూపాపన్నమేవవేదనంతత్త్వతోభగవత్పా
 ప్తిసాధనమ్.

(౧౯౧౩.) యథోక్తంభగవద్వైపాయనేనమోక్షధర్మే, [10]

(౧౯౧౪.) సర్వోపనిషద్వాద్యానానరూపమ్:-

(౧౯౧౫.) “నసన్ద్యశేతిస్థతిరూపమస్యనచక్షుషాపశ్యతికశ్చనైనమ్-

(౧౯౦౮) ౫౮౩౧. కథంవిశేషితత్వమిత్యతాహ (“యమేవ”) ఇతి.

(౧౯౦౯) ౫౮౩౨. తతఃకిమిత్యత్రాహ (వరణీయశ్చ-) ఇతి.

(౧౯౧౦) ౫౮౩౩. ప్రియతమశ్చక ఇత్యత్రాహ (యస్య-) ఇతి. [15]

(౧౯౧౧) ౫౮౩౪. తత్రభగవద్వచనమాహ (తదుక్తమ్-) ఇతి.

(౧౯౧౨) ౫౮౩౫. (తస్మాత్-) ఇతి.-పుత్రత్వాదిరూపేణభగవత్పాప్తిః
 దశరథాదేరప్యస్థితత్వాద్యవృత్తిర్థమ్ (తత్త్వతః)
 ఇత్యుక్తమ్;-

౫౮౩౬. యథావదనుభవసాధనమిత్యర్థః. [20]

(౧౯౧౩) ౫౮౩౭. తత్రమహాభారతవచనమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి-

(౧౯౧౪) ౫౮౩౮. (“నసన్ద్యశేతిస్థతి”) ఇత్యాది శ్రుతిగణరూపత్వాత్
 (సర్వోపనిషద్వాద్యానానరూపమ్-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౯౧౫) ౫౮౩౯. (“నసన్ద్యశే”) ఇత్యాదిపూర్వార్థం, వేదేమహాభార
 తేచతుర్థమ్. [25]

౧॥ కఠోప - ౨ - ౨౩. ౨॥ గీ - ౭ - ౧౭.

మూ - ౧ - భగవత్పాద్యైపా - ౧ - ౮ - ౧౨. ౨ - రూపేణ - ౧ - ౮.

హ్య - ౧ - కుత ఇత్యత్రాహ - ౪ - ౫. ౨ - తత్ర - ౩ - ౪ - ౫ - ౬. ౩ - పద్మ
 గవదనుభవ - ౩. ౪ - తథామహ - ౯ - ౧౦. ౫ - శ్రుత్యుపబృంహణరూపత్వాత్ - ౩.

(౧౯౧౬.) భక్త్యాచధృత్యాచసమాహితాత్వా జ్ఞానస్వరూపం పరిపశ్యతి హ"ం,

(౧౯౧౭.) “ధృత్యా - సమాహితాత్వా - భక్త్యా - పురుషోద్దమం - పశ్యతి - సాత్వాతగ్రోతి - పాప్నోతి” ఇత్యర్థః. [5]

(౧౯౧౮.) “భక్త్యా త్వనన్యయాశక్యః” ఇత్యనేనైకార్థ్యాత్

(౧౯౧౯.) భక్తిశ్చజ్ఞానవిశేషవ ఇతినర్వముపపన్నమ్.

(౧౯౧౬) ౫౮౦౦. (భక్త్యా-) ఇత్యనేన, ఉత్తరార్థగతహృచ్చబ్ధో వ్యాఖ్యాత ఇతిజ్ఞాయతే.

౫౮౦౧. స్థానప్రమాణాత్ [ధృతిః] ఇద్విగ్రయాణాంవిషయవై [10] ముఖ్యకరణమ్;-

౫౮౦౨. అనేనశమదమాదయఉపలక్ష్మితాః:-

౫౮౦౩. “హృదామనీషామనసాభిక్రృతః” భక్త్యా, శమదమాదినాచాన్వితేన [మనసా] సంపద్యత ఇతితస్యవాక్యస్సార్థః. [15]

(౧౯౧౭). ౫౮౦౪. స్లోకమన్వయక్రమేణవ్యాచక్షే (ధృత్యా-) ఇతి.

(౧౯౧౮) ౫౮౦౫. “అన్వయక్రమపమితికథమహమ్” ఇత్యత్రాహ (“భక్త్యాతు”) ఇతి.

(౧౯౧౯) ౫౮౦౬. తత్కరివేదనాదిశబ్దైర్భుక్తైరభిధేయత్వే! ఇత్యత్రాహ (భక్తిశ్చజ్ఞానవిశేషవ-) ఇతి. [20]

౫౮౦౭. భక్తిః- ప్రీతివిశేషః, ప్రీతిశ్చజ్ఞానాదనగ్ధాన్తరమితిపూర్వమేవోక్తమ్;- (౧౮౦౭ - ౧౮౦౮)

౫౮౦౮. తస్మాత్, ప్రీతిరూపా భక్తిజ్ఞానవిశేష⁴ ఇతి.

౫౮౦౯. (సర్వముపపన్నమ్-) ఇతి.-

౫౮౧౦. “స్వపక్షసాధనపరపక్షప్రతిక్షేపయోర్యత్స” [25] మాణజాతముక్తమ్,

౫౮౧౧. తేనైవానుక్తమన్యదపిచవక్తవ్యంసర్వంసిర్వాహ్యమ్,

౫౮౧౨. అత్రైవకృత్సాన్తర్భావాత్” ఇత్యర్థః.

(౧౯౨౦.) సారాసారవివేకజ్ఞాః-

(౧౯౨౧.) గరీయాన్మోవిమత్సరాః।

(౧౯౨౨.) ప్రమాణతన్త్రాస్సస్తీతి-

(౧౯౨౩) ౫౮౫౩. అస్యప్రబంధస్యాతిగమ్భీరతాప్రదర్శనార్థమాహ (సా[5]
సార -) ఇతి-

౫౮౫౪. అనేనసర్వజనాపరిగ్రహానదోషః,

౫౮౫౫. అశిష్టపరిగ్రహపవదోషః;

౫౮౫౬. తస్మాత్, విశిష్టపరిగ్రహపవదాఘ్యతాహేతురితిచో
క్తంభవతి. [10]

౫౮౫౭. (సారాసారవివేకజ్ఞాః):- పరస్పరవిరుద్ధానేకార్థేషుప్ర
తిపన్నేషు, తత్రప్రమాణతన్త్రైః ప్రాబల్యదౌర్బల్యాది
విభాగవిదః.

(౧౯౨౪) ౫౮౫౮. (గరీయాంసః):- బహుశ్రుతాః:-

౫౮౫౯. నాబాహుశ్రుత్వాభావేతత్తచ్ఛాస్త్రోక్తానాంపా [15]
బల్య⁴దౌర్బల్యవిభాగఉపపద్యతే.

౫౮౬౦. బాహుశ్రుత్యేనత్యపిఅస్మిన్శాస్త్రేయిషార్థఉక్తః, అ
న్యత్రాన్యః, కిమత్రతత్త్వమితివ్యవస్థితిరాస్తీతి కేచి
న్మన్దధియోమన్వతే,

౫౮౬౧. అతః (సారాసారవివేకజ్ఞ) త్వమపేక్షితమ్. [20]

(౧౯౨౫) ౫౮౬౨. ఏవముభయస్మిన్ సత్యపి అస్తత్సవయసా² నేనోక్తం
కథంవయమగ్నేకుర్త ఇతి మత్సరోపమాతాశ్చేత్ ఉ
భయమపివిఫలమితి తద్వాచ్యవృత్త్యర్థమ్ (విమత్స
రా)ఇత్యుక్తమ్.

౫౮౬౩. ఉక్తవిశేషణత్రయఫలమాహ(ప్రమాణతన్త్రాః)ఇతి-

౫౮౬౪. యేప్రమాణానుసారిణః తదనుగుణైస్తన్త్రైరర్థం ని
రూపయన్తి;

౫౮౬౫. నకు⁷స్వాపేక్షితార్థేప్రమాణజాతంక్షేపేన నయన్తి,

౫౮౬౬. తే(ప్రమాణతన్త్రాః).

వ్యా - ౧-జనపరిగ్రహపట - ౩ ౨-తత్ర-౪-౫-న. ౩-బహుశ్రుతిత్వాభావే-౯ - ౧౦.

౪-దౌర్బల్యదివిభాగః-౪-౫. ౫ - బహుశ్రుతస్యాప్యప్తిన్ - ౧౦. ౬ - మన్వతే - ౯ -
౧౦. ౭-స్వాప్యే⁷పీక్షితార్థ- ౩.

(౧౯౨౩.) కృతోవేదార్థసక్తిహః॥ ... *
 ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితః వేదార్థసక్తిహస్యమాప్తః.

(౧౯౨౩) ౫౮౬౭. “కాల్ హ్యయంని రవధిర్విపులాచవృక్షీ” ఇతిప్రకా
 రేణయత్రకుత్రచిద్యదాకదాచిదేవంవిధానపురుషా₁ అ

పిసంభవిష్యన్తీతిమత్వా,

౫౮౬౮. తేషామభిమతివిషయత్వేన (వేదార్థసక్తిహః)

(కృతః) ఇత్యర్థః. ... *

౬౮౬౯. వేదార్థసక్తిహ సుధాం వేదా²న్తాభ్యేర్యః ఆహరత్ -
 రామానుజాయమనయే తస్యైభగవతేనమః॥

౫౮౭౦. వేదార్థసక్తిహవ్యాఖ్యావిహితేయం యథాశ్రితా -
 వేదవ్యాసాపరాహ్వేన శ్రీసుదర్శనసూరిణా॥

౫౮౭౧. ఇతిశ్రీహరితకుల తిలక శ్రీవాగ్విజయసూనునా, శ్రీవ
 త్సామిశ్రవమ్మ్యేన, శ్రీరక్తరాజవివ్యాజ్జాలబ్ధ వేద
 వ్యాసాపరనామధేయేన, శ్రీమద్వరదాచార్య పాదసే
 వాసమధిగతవేదార్థ⁷సక్తిహతాత్పర్యేణ, శ్రీసుదర్శ
 నసూరిణా విలిఖితా తాత్పర్యదీపికా⁸సమాప్తా... *

౧॥ మాలతీమాధవే - ౧ - ఆజ్ఞే - ౬ - శ్లో.

వ్యా - ౧ - ఆపి - ౩ - స. సంభవన్తి - ౧. ౨ - న్తాభ్యేర్యః - ౧ - ౩. ౩ - ఆచర
 త్ - ౩. ౪ - విఖితేయం - ౪ - ౫. ౫ - లోకేవ్యాసాపరా - ౩. ౬ - శ్రీవత్సామిశ్రవ
 మ్మ్యేన - ౧ - ౨ - ౩ - ౪ - ౫ - ౯ - స. ౭ - సారసక్తిహ - ౧ - ౨.

౮ - సమాప్తా - శరణాగతరక్షిత్రీగురుస్నేహదశాంగతా।

సుదర్శనాద్భవాభాత్స్థిరాతాత్పర్యదీపికా॥

బాహ్యస్తరతమోహస్త్రీబాహ్యవాత్యావిచాలినీ।

అనన్యగోప్రతిహతాద్యోతతేభావదీపికా॥ ౪ - ౫.

౫౮౨౨. తత్తతల్పితయ క్తీభిశ్శకలశక్యత్వాతదీయంమతమ్-
యచ్ఛిష్యేరుదమర్ది సాత్వతమతస్పర్ధావతాముద్ధతిః ।
యచ్ఛేతస్సతతంముకున్ద చరణద్వద్వాస్పదంవర్తతే -
జీయాన్నాథమునిస్సయోగమహిమప్రత్యక్ష తత్త్వ
శ్రయః॥

౫౮౨౩. వద్దిషీయ వరణీయవాఙ్మయం వారిధింవర గుణౌఘ
సంపదామ్ ।
వత్సవహ్యవరదార్య సంశ్రయం వాదిహంసనవవా
రిదం గురుమ్॥

౫౮౨౪. శ్రీవిష్ణుచిత్త పదపఙ్కజ సజ్జమాయచేతోమమస్మృ
హాయతేకిమతసపరేణ ।
నోచేన్తమాపియతిశేఖర భారతీనాం భావనకథంభ
వితు మర్హతివాగ్విధేయః॥

౫౮౨౫. యవర్యాప్తకలఘ్యాతోయతి రాజాభిచంద్రమాః ।
కుశలందిశతామ్నేసాకురు కేశ్వరదేశికః ॥

౫౮౨౬. తస్మై రామానుజార్యాయనమఃపరమయోగినే ।
యశ్శ్రుతిస్త్రుతి సూత్రాణా మన్తర్జ్వరమశీశమత్ ॥

శ్రీ మ తే రా మా ను జా య న మః .

